

B i b e l n - t e x t e r n a

NYA TESTAMENTET

Reef K

Dec 50

Bibeln

Texterna

Nya testamentet

Innehåll

Nya testamentet

Matteusevangeliet	Matt	1989
Markusevangeliet	Mark	2049
Lukasevangeliet	Luk	2087
Johannesevangeliet	Joh	2151
Apostlagärningarna	Apg	2197
Romarbrevet	Rom	2257
Första Korinthierbrevet	1 Kor	2281
Andra Korinthierbrevet	2 Kor	2305
Galaterbrevet	Gal	2321
Efesierbrevet	Ef	2331
Filipperbrevet	Fil	2339
Kolossierbrevet	Kol	2345
Första Thessalonikerbrevet	1 Thess	2351
Andra Thessalonikerbrevet	2 Thess	2357
Första Timotheosbrevet	1 Tim	2361
Andra Timotheosbrevet	2 Tim	2369
Titusbrevet	Tit	2375
Filemonbrevet	Filem	2379
Hebreerbrevet	Heb	2381
Jakobsbrevet	Jak	2399
Första Petrusbrevet	1 Pet	2405
Andra Petrusbrevet	2 Pet	2413
Första Johannesbrevet	1 Joh	2419
Andra Johannesbrevet	2 Joh	2427
Tredje Johannesbrevet	3 Joh	2429
Judasbrevet	Jud	2431
Uppenbarelseboken	Upp	2433

Evangeliet enligt Matteus

Jesu släkttavla

¹Släkttavla för Jesus Kristus, son av David, som var son av Abraham.

²Abraham var far till Isak, Isak till Jakob, Jakob till Juda och hans bröder, ³Juda till Peres och Serach, vilkas mor var Tamar, Peres till Hesron, Hesron till Ram, ⁴Ram till Amminadav, Amminadav till Nachshon, Nachshon till Salma, ⁵Salma till Boas, vars mor var Rachav, Boas till Oved, vars mor var Rut, Oved till Jishaj ⁶och Jishaj till David, konungen.

David var far till Salomo, vars mor var Urias hustru, ⁷Salomo till Rehabeam, Rehabeam till Avia, Avia till Asa, ⁸Asa till Joshafat, Joshafat till Joram, Joram till Ussia, ⁹Ussia till Jotam, Jotam till Achas, Achas till Hiskia, ¹⁰Hiskia till Manasse, Manasse till Amon, Amon till Josia ¹¹och Josia till Jojakin och hans bröder, vid den tid då folket fördes bort till Babylon.

¹²Efter bortförandet till Babylon blev Jojakin far till Shealtiel, Shealtiel till Serubbabel, ¹³Serubbabel till Avihud, Avihud till Eljakim, Eljakim till Asor, ¹⁴Asor till Sadok, Sadok till Akim, Akim till Elihud, ¹⁵Elihud till Elasar, Elasar till Mattan, Mattan till Jakob ¹⁶och Jakob till Josef, Marias man; av henne föddes Jesus som kallas Kristus.

¹⁷Antalet släktled är alltså: från Abraham till David fjorton led, från David till fångenskapen i Babylon fjorton led och från fångenskapen i Babylon till Kristus fjorton led.

Jesu födelse

¹⁸Med Jesu Kristi födelse förhöll det sig så: hans mor, Maria, hade blivit trolovad med Josef, men innan de hade börjat leva tillsammans visade det sig att hon var havande genom helig ande. ¹⁹Hennes man Josef, som var rättfärdig och inte ville dra vanära över henne, tänkte då skilja sig från henne i tysthet. ²⁰Men när han hade beslutat sig för det uppenbarade sig Herrens ängel för honom i en dröm och sade: "Josef, Davids son,

var inte rädd för att föra hem Maria som hustru, ty barnet i henne har blivit till genom helig ande. ²¹Hon skall föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus, ty han skall frälsa sitt folk från deras synder." ²²Allt detta skedde för att det som Herren hade sagt genom profeten skulle uppfyllas: ²³*Jungfrun skall bli havande och föda en son, och man skall ge honom namnet Immanuel (det betyder: Gud med oss).* ²⁴När Josef vaknade gjorde han som Herrens ängel hade befallt och förde hem sin trolovade. ²⁵Han rörde henne inte förrän hon hade fött en son. Och han gav honom namnet Jesus.

De österländska stjärntydarna

2

¹När Jesus hade fötts i Betlehem i Judeen på kung Herodes tid kom några österländska stjärntydare till Jerusalem ²och frågade: "Var finns judarnas nyfödde kung? Vi har sett hans stjärna gå upp och kommer för att hylla honom." ³När kung Herodes hörde detta blev han oroad, och hela Jerusalem med honom. ⁴Han samlade alla folkets överstepräster och skriftlärda och frågade dem var Messias skulle födas. ⁵De svarade: "I Betlehem i Judeen, ty det står skrivet hos profeten: ⁶*Du Betlehem i Juda land är ingalunda ringast bland hövdingar i Juda, ty från dig skall det komma en hövding, en herde för mitt folk Israel.*"

⁷Då kallade Herodes i hemlighet till sig stjärntydarna och förhörde sig noga om hur länge stjärnan hade varit synlig. ⁸Sedan skickade han dem till Betlehem. "Bege er dit och ta noga reda på allt om barnet", sade han, "och underrätta mig när ni har hittat honom, så att också jag kan komma dit och hylla honom." ⁹Efter att ha lyssnat till kungen gav de sig i väg, och stjärnan som de hade sett gå upp gick före dem, tills den slutligen stannade över den plats där barnet var. ¹⁰När de såg stjärnan fylldes de av stor glädje. ¹¹De gick in i huset, och där fann de barnet och Maria, hans mor, och föll ner och hyllade honom. De öppnade sina kistor och räckte fram gåvor: guld och rökelse och myrra. ¹²I en dröm blev de sedan tillsagda att inte återvända till Herodes, och de tog en annan väg hem till sitt land.

Flykten till Egypten

¹³När de hade gett sig av visade sig Herrens ängel i en dröm för Josef och sade: "Stig upp och ta med dig barnet och hans mor och fly till Egypten och stanna där tills jag säger till dig, ty Herodes kommer att söka efter barnet för att döda det." ¹⁴Josef steg upp och tog om natten med sig barnet och hans mor och begav sig till Egypten, ¹⁵och där stannade han tills Herodes hade dött, för att det som Herren hade sagt genom profeten skulle uppfyllas: *Från Egypten har jag kallat min son.*

¹⁶När Herodes märkte att han hade blivit lurad av stjärntydarna blev han ursinnig, och han lät döda alla gossar i Betlehem och dess omnejd som var två år eller därunder; det var den tid han hade fått fram genom att fråga ut stjärntydarna. ¹⁷Då uppfylldes det som sagts genom profeten Jeremia: ¹⁸*Rop hörs i Rama, gråt och högljudd klagan: Raket begråter sina barn, hon låter inte trösta sig, ty de finns inte mer.*

Återkomsten till Israel

¹⁹När Herodes hade dött visade sig Herrens ängel i en dröm för Josef i Egypten ²⁰och sade: "Stig upp och ta med dig barnet och hans mor och bege dig till Israels land. De som ville ta barnets liv är döda." ²¹Josef steg upp och tog med sig barnet och hans mor och flyttade tillbaka till Israels land. ²²Men när han hörde att Archelaos var kung i Judeen efter sin far Herodes vågade han inte återvända dit. I en dröm blev han tillsagd att dra sig undan till Galileen, ²³och där bosatte han sig i en stad som heter Nasaret, för att det som sagts genom profeterna skulle uppfyllas: Han skall kallas nasaré.

Johannes döparen

¹Vid den tiden uppträdde Johannes döparen i Judeens öken ²och förkunnade: "Omvänd er. Himmelriket är nära." ³Det är om honom det heter hos profeten Jesaja: *En röst ropar i öknen: Bana väg för Herren, gör hans stigar raka.* ⁴Johannes bar kläder av kamelhår och hade ett läderbälte om livet. Hans föda var gräs-hoppor och vildhonung. ⁵Folket i Jerusalem och hela Judeen och trakten kring Jordan kom ut till honom, ⁶och de bekände sina synder och döptes av honom i Jordan.

⁷När han såg att många fariseer och saddukeer kom för att bli döpta sade han till dem: "Huggormsyngel, vem har sagt er att ni kan slippa undan den kommande vreden? ⁸Bär då sådan frukt som hör till omvändelsen. ⁹Och tro inte att ni bara kan säga er: Vi har Abraham till fader. Jag säger er att Gud kan uppväcka barn åt Abraham ur dessa stenar. ¹⁰Redan är yxan satt till roten på träden. Varje träd som inte bär god frukt skall huggas bort och kastas i elden. ¹¹Jag döper er med vatten för omvändelsens skull. Men han som kommer efter mig är starkare än jag, och jag är inte värdig att ta av honom hans sandaler. Han skall döpa er med helig ande och eld. ¹²Han har kastskoveln i handen och skall rensa den tröskade säden och samla vetet i sin lada, men agnarna skall han bränna i en eld som aldrig slocknar."

Jesu dop

¹³Sedan kom Jesus från Galileen till Johannes vid Jordan för att döpas av honom. ¹⁴Men Johannes ville hindra honom och sade: "Det är jag som behöver döpas av dig, och nu kommer du till mig." ¹⁵Jesus svarade: "Låt det ske. Det är så vi skall uppfylla allt som hör till rättfärdigheten." Då lät han det ske. ¹⁶När Jesus hade blivit döpt steg han genast upp ur vattnet. Himlen öppnade sig, och han såg Guds ande komma ner som en duva och sänka sig över honom. ¹⁷Och en röst från himlen sade: "Detta är min älskade son, han är min utvalde."

Jesus frestas

4

¹Sedan fördes Jesus av Anden ut i öknen för att sättas på prov av djävulen. ²När han hade fastat i fyrtio dagar och fyrtio nätter blev han till slut hungrig. ³Då kom frestaren och sade till honom: "Om du är Guds son, så befall att de här stenarna blir bröd." ⁴Jesus svarade: "Det står skrivet: *Människan skall inte leva bara av bröd, utan av varje ord som utgår ur Guds mun.*"

⁵Sedan tog djävulen honom med sig till den heliga staden och ställde honom högst uppe på tempelmuren ⁶och sade: "Om du är Guds son, så kasta dig ner. Det står ju skrivet: *Han skall befälla sina änglar och de skall bära dig på sina händer så att du*

inte stöter foten mot någon sten." ⁷Jesus sade till honom: "Det står också skrivet: *Du skall inte sätta Herren, din Gud, på prov.*"

⁸Nu tog djävulen honom med sig upp på ett mycket högt berg och visade honom alla riken i världen och deras härlighet ⁹och sade: "Allt detta skall jag ge dig om du faller ner och tillber mig." ¹⁰Då sade Jesus till honom: "Gå din väg, Satan. Det står ju skrivet: *Herren, din Gud, skall du tillbe, och endast honom skall du dyrka.*" ¹¹Då lät djävulen honom vara, och änglar kom fram och betjänade honom.

Jesus uppträder i Galileen

¹²När han hörde att Johannes hade blivit fängslad vände han tillbaka till Galileen. ¹³Han lämnade Nasaret och slog sig ner i Kafarnaum, som ligger vid sjön, i Sebulons och Naftalis land, ¹⁴för att det som sagts genom profeten Jesaja skulle uppfyllas: ¹⁵*Sebulons land och Naftalis land ner mot sjön, på andra sidan Jordan, hedningarnas Galileen —* ¹⁶*folket som bor i mörker har sett ett stort ljus, och för dem som bor i dödens land och skugga har ljuset gått upp.* ¹⁷Från den tiden började Jesus förkunna: "Omvänd er. Himmelriket är nära."

De första lärjungarna

¹⁸När han vandrade utmed Galileiska sjön fick han se två bröder, Simon som kallas Petrus och hans bror Andreas. De stod vid sjön och fiskade med kastnät, för de var fiskare. ¹⁹Han sade till dem: "Kom och följ mig. Jag skall göra er till människofiskare", ²⁰och de lämnade genast sina nät och följde honom. ²¹När han gick vidare fick han se två andra bröder, Jakob, Sebedaios son, och hans bror Johannes, sitta tillsammans med sin far Sebedaios i båten och göra i ordning sina nät. Jesus kallade på dem, ²²och genast lämnade de båten och sin far och följde honom.

Jesus förkunnar och botar

²³Han vandrade omkring i hela Galileen och undervisade i synagogorna, förkunnade budskapet om riket och botade alla slags sjukdomar och krämpor bland folket. ²⁴Ryktet om honom spred sig i hela Syrien, och man förde till honom alla som

led av olika sjukdomar och plågor, besatta, fallandesjuka och förlamade, och han botade dem. ²⁵Och stora skaror följde honom, folk från Galileen och Dekapolis, från Jerusalem och Judeen och från andra sidan Jordan.

BERGSPREDIKAN (kap. 5-7)

Saligprisningar

5

¹När han såg folkskarorna gick han upp på berget. Han satte sig ner, och hans lärjungar kom fram till honom. ²Han började undervisa dem och sade:

³Saliga de som är fattiga i anden,
dem tillhör himmelriket.

⁴Saliga de som sörjer,
de skall bli tröstade.

⁵Saliga de ödmjuka,
de skall ära landet.

⁶Saliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten,
de skall bli mättade.

⁷Saliga de barmhärtiga,
de skall möta barmhärtighet.

⁸Saliga de renhjärtade,
de skall se Gud.

⁹Saliga de som håller fred,
de skall kallas Guds söner.

¹⁰Saliga de som förföljs för rättfärdighetens skull,
dem tillhör himmelriket.

¹¹Saliga är ni när man skymfar och förföljer er och på allt sätt förtalar er för min skull. ¹²Gläd er och jubla, er lön blir stor i himlen. På samma sätt förföljdes ju profeterna före er tid.

¹³Ni är jordens salt. Men om saltet mister sin kraft, hur skall man få det salt igen? Det duger inte till annat än att kastas bort och trampas av människorna.

¹⁴Ni är världens ljus. En stad uppe på ett berg kan inte döljas, ¹⁵och när man tänder en lampa sätter man den inte under sädesmättet utan på hållaren, så att den lyser för alla i huset.

¹⁶På samma sätt skall ert ljus lysa för människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er fader i himlen.

Jesus och lagen

¹⁷Tro inte att jag har kommit för att upphäva lagen eller profeterna. Jag har inte kommit för att upphäva utan för att uppfylla. ¹⁸Sannerligen, innan himlen och jorden förgår skall inte en enda bokstav, inte minsta prick i lagen förgå; inte förrän allt har skett. ¹⁹Den som upphäver ett enda av buden, om så det allra minsta, och undervisar människorna så, han skall räknas som den minste i himmelriket. Men den som handlar och undervisar efter dem skall räknas som stor i himmelriket. ²⁰Jag säger er att om inte er rättfärdighet överträffar de skriftlärdas och fariseernas, så kommer ni inte in i himmelriket.

Jesus skärper lagens bud

²¹Ni har hört att det blev sagt till fäderna: *Du skall inte dräpa*; den som dräper undgår inte sin dom. ²²Men jag säger er: den som blir vred på sin broder undgår inte sin dom, och den som okvädar sin broder undgår inte att ställas inför rådet, och den som förbannar honom undgår inte helvetets eld. ²³Om du bär fram din gåva till offeraltaret och där kommer ihåg att din broder har något otalt med dig, ²⁴så låt din gåva ligga framför altaret och gå först och försona dig med honom; kom sedan tillbaka och bär fram din gåva. ²⁵Skynda dig att komma överens med din motpart medan ni ännu är på väg, så att han inte överlämnar dig åt domaren och domaren lämnar dig åt vakten och du sätts i fängelse. ²⁶Sannerligen, du slipper inte ut förrän du har betalt till sista öret.

²⁷Ni har hört att det blev sagt: *Du skall inte begå äktenskapsbrott*. ²⁸Men jag säger er: den som ser på en kvinna med åtrå har redan i sitt hjärta brutit hennes äktenskap. ²⁹Om ditt högra öga förleder dig, så riv ut det och kasta det ifrån dig. Det är bättre för dig att en del av din kropp går förlorad än att hela kroppen kastas i helvetet. ³⁰Och om din högra hand förleder dig, så hugg av den och kasta den ifrån dig. Det är bättre för dig att en del av din kropp går förlorad än att hela kroppen kommer till helvetet.

³¹Det blev sagt: *Den som vill skilja sig från sin hustru skall ge henne ett skilsmässobrev.* ³²Men jag säger er: den som skiljer sig från sin hustru av något annat skäl än otukt, han blir orsak till att äktenskapet kan brytas genom henne, och den som gifter sig med en frånskild kvinna bryter hennes äktenskap.

³³Ni har också hört att det blev sagt till fäderna: *Du skall inte svära falskt och: Du skall hålla vad du har svurit inför Herren.*

³⁴Men jag säger er: ni skall inte svära någon ed alls. Inte vid himlen, ty den är Guds tron; ³⁵inte vid jorden, ty den är pallen under hans fötter; inte vid Jerusalem, ty det är den store konungens stad. ³⁶Inte heller skall du svära vid ditt huvud, ty du kan inte göra ett enda hårstrå vitt eller svart. ³⁷Vad ni säger skall vara ja eller nej. Allt därutöver kommer från det onda.

Älska era fiender

³⁸Ni har hört att det blev sagt: *Öga för öga och tand för tand.*

³⁹Men jag säger er: värj er inte mot det onda. Nej, om någon slår dig på högra kinden, så vänd också den andra mot honom.

⁴⁰Om någon vill processa med dig för att få din skjorta, så ge honom din mantel också. ⁴¹Om någon vill tvinga dig att följa med en mil i hans tjänst, så gå två mil med honom. ⁴²Ge åt den som ber dig, och vänd inte ryggen åt den som vill låna av dig.

⁴³Ni har hört att det blev sagt: *Du skall älska din nästa och hata din fiende.* ⁴⁴Men jag säger er: älska era fiender och be för dem som förföljer er; ⁴⁵då blir ni er himmelske faders söner. Ty han låter sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga och orättfärdiga. ⁴⁶Om ni älskar dem som älskar er, skall ni då ha lön för det? Gör inte tullindrivarna likadant? ⁴⁷Och om ni hälsar vänligt på era bröder och bara på dem, gör ni då något märkvärdigt? Gör inte hedningarna likadant? ⁴⁸Var fullkomliga, så som er fader i himlen är fullkomlig.

Om allmosor, bön och fasta

6

¹Var noga med att inte utföra era fromma gärningar i människornas åsyn, för att de skall lägga märke till er. Annars har ni ingen lön att vänta hos er fader i himlen. ²När du ger allmosor, låt då inte stöta i basun för dig, som hycklarna gör i synagogorna och på gatorna för att människorna skall prisa dem. San-

nerligen, de har redan fått ut sin lön. ³Nej, när du ger allmosor, låt då inte vänstra handen veta vad den högra gör. ⁴Ge din allmosa i det fördolda. Då skall din fader, som ser i det fördolda, belöna dig.

⁵När ni ber skall ni inte göra som hycklarna. De älskar att stå och be i synagogorna och i gathörnen för att människorna skall se dem. Sannerligen, de har redan fått ut sin lön. ⁶Nej, när du ber, gå då in i din kammare, stäng dörren och be sedan till din fader som är i det fördolda. Då skall din fader, som ser i det fördolda, belöna dig. ⁷Och när ni ber skall ni inte rabbla tomma ord som hedningarna; de tror att de skall bli bönhörda för de många ordens skull. ⁸Gör inte som de, ty er fader vet vad ni behöver redan innan ni har bett honom om det.

⁹Så skall ni be:

Vår fader, du som är i himlen.

Låt ditt namn bli helgat.

¹⁰Låt ditt rike komma.

Låt din vilja ske,

på jorden så som i himlen.

¹¹Ge oss i dag vårt bröd för dagen som kommer.

¹²Och förlåt oss våra skulder,

liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.

¹³Och utsätt oss inte för prövning,

utan rädda oss från det onda.

¹⁴Ty om ni förlåter människorna deras överträdelser skall er himmelske fader också förlåta er. ¹⁵Men om ni inte förlåter människorna skall inte heller er fader förlåta er era överträdelser.

¹⁶När ni fastar, se då inte dystra ut som hycklarna, som vanställer sitt utseende för att människorna skall se att de fastar. Sannerligen, de har redan fått ut sin lön. ¹⁷Nej, när du fastar, smörj in ditt hår och tvätta ditt ansikte, ¹⁸så att inte människorna ser att du fastar, utan bara din fader i det fördolda. Då skall din fader, som ser i det fördolda, belöna dig.

Skatter i himlen

¹⁹Samla inte skatter här på jorden, där mal och mask förstör och tjuvar bryter sig in och stjälar. ²⁰Samla skatter i himlen, där

varken mal eller mask förstör och inga tjuvar bryter sig in och stjälar. ²¹Ty där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara.

Kroppens lampa är ögat

²²Kroppens lampa är ögat. Om ditt öga är ogrumlat får hela din kropp ljus, ²³men om ditt öga är fördärvat blir det mörkt i hela din kropp. Om nu ljuset inom dig är mörker, hur djupt blir då inte mörkret.

Gud och mammon

²⁴Ingen kan tjäna två herrar. Antingen kommer han att hata den ene och älska den andre eller att hålla fast vid den ene och inte bry sig om den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och mammon.

Gör er inga bekymmer

²⁵Därför säger jag er: bekymra er inte för mat och dryck att leva av eller för kläder att sätta på kroppen. Är inte livet mer än födan och kroppen mer än kläderna? ²⁶Se på himlens fåglar, de sår inte, skördar inte och samlar inte i lador, men er himmelske fader föder dem. Är inte ni värda mycket mer än de? ²⁷Vem av er kan med sina bekymmer lägga en enda aln till sin livslängd? ²⁸Och varför bekymrar ni er för kläder? Se på ängens liljor, hur de växer. De arbetar inte och spinner inte. ²⁹Men jag säger er: inte ens Salomo i all sin prakt var klädd som en av dem. ³⁰Om nu Gud ger sådana kläder åt gräset på ängen, som i dag finns till och i morgon stoppas i ugnen, skall han då inte ha kläder åt er, ni trossvaga? ³¹Gör er därför inga bekymmer, fråga inte: Vad skall vi äta? Vad skall vi dricka? Vad skall vi ta på oss? ³²Allt sådant jagar hedningarna efter. Men er himmelske fader vet att ni behöver allt detta. ³³Sök först hans rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också. ³⁴Gör er därför inga bekymmer för morgondagen. Den får själv bära sina bekymmer. Var dag har nog av sin egen plåga.

Döm inte. Gå in genom den trånga porten

7 ¹Döm inte, så blir ni inte dömda. ²Ty med den dom som ni dömer med skall ni dömas, och med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er. ³Varför ser du flisan i din broders öga när du inte märker bjälken i ditt eget? ⁴Och hur kan du säga till din broder: Låt mig ta bort flisan ur ditt öga — du som har en bjälke i ditt öga? ⁵Hycklare, ta först bort bjälken ur ditt öga, så kan du se klart och ta bort flisan ur din broders. ⁶Ge inte det som är heligt åt hundarna, och kasta inte era pärlor åt svinen; de trampar på dem och vänder sig om och sliter sönder er.

⁷Be, så skall ni få. Sök, så skall ni finna. Bulta, så skall dörren öppnas. ⁸Ty den som ber, han får, och den som söker, han finner, och för den som bultar skall dörren öppnas. ⁹Finns det någon bland er som ger sin son en sten när han ber om bröd ¹⁰eller ger honom en orm när han ber om en fisk? ¹¹Om nu redan ni, som är onda, förstår att ge era barn goda gåvor, skall då inte er fader i himlen ge det som är gott åt dem som ber honom? ¹²Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem. Det är vad lagen och profeterna säger.

¹³Gå in genom den trånga porten. Ty den port är vid och den väg är bred som leder till fördärvet, och det är många som går in genom den. ¹⁴Men den port är trång och den väg är smal som leder till livet, och det är få som finner den.

Falska profeter

¹⁵Akta er för de falska profeterna, som kommer till er förklädda till får men i sitt inre är rovljustna vargar. ¹⁶På deras frukt skall ni känna igen dem. Plockar man kanske druvor på törnen eller fikon på tistlar? ¹⁷Så bär varje gott träd bra frukt, men ett uselt träd bär dålig frukt. ¹⁸Ett gott träd kan inte bära dålig frukt, inte heller kan ett uselt träd bära bra frukt. ¹⁹Varje träd som inte bär bra frukt huggs ner och kastas i elden. ²⁰På deras frukt skall ni alltså känna igen dem.

²¹Inte alla som säger 'Herre, herre' till mig skall komma in i himmelriket, utan bara de som gör min himmelske faders vilja. ²²På den dagen skall många säga till mig: 'Herre, herre, har vi

inte profeterat i ditt namn och drivit ut demoner i ditt namn och gjort många underverk i ditt namn?' ²³Då skall jag säga dem som det är: 'Jag känner er inte. Försvinn härifrån, ni ondskans hantlangare!'

Huset på berggrunden och huset på sanden

²⁴Den som hör dessa mina ord och handlar efter dem är som en klok man som byggde sitt hus på berggrund. ²⁵Regnet öste ner, floden kom, vindarna blåste och kastade sig mot huset, men det rasade inte, eftersom det var byggt på berggrund. ²⁶Och den som hör dessa mina ord men inte handlar efter dem är som en dåre som byggde sitt hus på sand. ²⁷Regnet öste ner, floden kom, vindarna blåste och störtade sig mot hans hus, och det rasade och raset blev stort."

²⁸När Jesus hade avslutat detta tal var folket överväldigat av hans undervisning, ²⁹för han undervisade med makt och inte som deras skriftlärda.

En spetälsk blir ren

8

¹När han gick ner från berget följde stora folkskaror med honom. ²Då kom en spetälsk fram och föll ner för honom och sade: "Herre, vill du, så kan du göra mig ren." ³Jesus sträckte ut handen, rörde vid honom och sade: "Jag vill. Bli ren!" Genast blev mannen ren från sin spetälska. ⁴Men Jesus sade till honom: "Säg det inte till någon, men gå och visa upp dig för prästen och ge det offer som Mose har bestämt. Det blir ett vittnesbörd för dem."

En officers tjänare botas

⁵När han gick in i Kafarnaum kom en officer fram till honom och bad om hjälp: ⁶"Herre, min tjänare ligger förlamad där hemma och har svåra plågor." ⁷Jesus sade: "Skall då jag komma och bota honom?" ⁸Officeren svarade: "Herre, jag är inte värd att du går in under mitt tak. Men säg bara ett ord, så blir pojken frisk." ⁹Jag är själv en som står under befäl, och jag har soldater under mig, och säger jag till den ene: Gå, så går han, och till den andre: Kom, så kommer han, och säger jag till min tjänare: Gör det här, så gör han det." ¹⁰Jesus blev förvånad och

sade till dem som följde honom: "Sannerligen, inte hos någon i Israel har jag funnit en så stark tro. ¹¹Jag säger er att många skall komma från öster och väster och ligga till bords med Abraham och Isak och Jakob i himmelriket. ¹²Men rikets egna barn skall kastas ut i mörkret utanför. Där skall man gråta och skära tänder." ¹³Och till officeren sade Jesus: "Gå. Du trodde och det skall ske." Och i det ögonblicket blev pojken frisk.

Petrus svärmor och andra sjuka botas

¹⁴Jesus kom hem till Petrus och fick se hans svärmor ligga sjuk i feber. ¹⁵Han rörde vid hennes hand, och då lämnade febern henne, och hon steg upp och betjänade honom.

¹⁶På kvällen förde man till honom många som var besatta. Han drev ut andarna med sitt ord och botade alla sjuka, ¹⁷för att det som sagts genom profeten Jesaja skulle uppfyllas: *Han tog våra sjukdomar, och han lyfte av oss våra plågor.*

Att följa Jesus

¹⁸När Jesus såg så mycket folk omkring sig befallde han att man skulle fara över till andra sidan sjön. ¹⁹En skriftlärd kom fram och sade till honom: "Mästare, jag skall följa dig vart du än går." ²⁰Jesus svarade: "Rävarna har lyor och himlens fåglar har bon, men Människosonen har inget ställe där han kan vila sitt huvud." ²¹En annan av lärjungarna sade: "Herre, låt mig först gå och begrava min far." ²²Men Jesus svarade: "Följ mig och låt de döda begrava sina döda."

Stormen tystas

²³Han steg i båten, och hans lärjungar följde med. ²⁴Plötsligt blev det så stark sjögång att båten nästan försvann bland vågorna. Men han sov. ²⁵De gick fram och väckte honom: "Herre, hjälp oss, vi går under." ²⁶Han sade: "Varför är ni rädda, ni trossvaga?" Sedan reste han sig och hutade åt vindarna och sjön, och det blev alldeles lugnt. ²⁷Folk häpnade och sade: "Vem kan han vara? Till och med vindarna och sjön lyder honom."

De besatta och svinhjorden

²⁸När han kom över till Gadaras område kom två besatta emot honom från gravarna. De var så våldsamma att ingen kunde ta sig fram den vägen. ²⁹Och de ropade: "Vad har du med oss att göra, Guds son? Har du kommit hit för att plåga oss i förtid?" ³⁰Ett gott stycke därifrån gick en stor svinhjord och betade. ³¹Demonerna bad honom: "Om du driver ut oss, skicka då över oss till svinhjorden." ³²Han svarade: "Ge er i väg!" Då for demonerna ut ur männen och över till svinen, och hela hjorden rusade utför branten ner i sjön och omkom i vattnet. ³³Herdarna sprang därifrån, och när de kom tillbaka till staden berättade de allt, också om de besatta. ³⁴Hela staden gick då ut för att möta Jesus, och när de såg honom bad de honom att lämna deras område.

En lam man i Kafarnaum botas

9

¹Han steg i en båt och for över sjön till staden där han bodde. ²Där kom de till honom med en lam som låg på en bår. När Jesus såg deras tro sade han till den lame: "Var inte orolig, mitt barn, dina synder är förlåtna." ³Några skriftlärdade sade då för sig själva: "Han hädar ju." ⁴Jesus såg vad de tänkte och sade: "Varför bär ni onda tankar i era hjärtan? ⁵Vilket är lättast, att säga: Dina synder är förlåtna, eller att säga: Stig upp och gå? ⁶Men för att ni skall veta att Människosonen har makt här på jorden att förlåta synder" — och nu talade han till den lame — "stig upp, ta din bår och gå hem." ⁷Och mannen steg upp och gick hem. ⁸När folket såg det greps de av fruktan och prisade Gud, som hade gett sådan makt åt människorna.

Tullindrivaren Matteus kallas

⁹Jesus fortsatte därifrån, och då han såg en man som hette Matteus sitta utanför tullhuset sade han till honom: "Följ mig!" Och Matteus steg upp och följde honom. ¹⁰När Jesus sedan låg till bords i hans hus kom många tullindrivare och syndare dit och lade sig till bords tillsammans med honom och hans lärjungar. ¹¹Fariseerna som såg det sade till lärjungarna: "Hur kan er mästare äta tillsammans med tullindrivare och syndare?" ¹²Han hörde det och sade: "Det är inte de friska som be-

höver läkare, utan de sjuka. ¹³Gå och lär er vad som menas med orden: *Barmhärtighet vill jag se och inte offer.* Ty jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare."

Bröllopsgästerna fastar inte

¹⁴Sedan kom Johannes lärjungar fram till honom och frågade: "Varför fastar inte dina lärjungar, när både vi och fariseerna fastar?" ¹⁵Jesus svarade: "Inte kan väl bröllopsgästerna sörja så länge brudgummen är hos dem. Men det skall komma en tid då brudgummen tas ifrån dem, och då kommer de att fasta. ¹⁶Ingen sätter en bit okrympt tyg på ett gammalt plagg, för då sliter lappen med sig bitar av plagget och det blir en värre reva. ¹⁷Och man slår inte nytt vin i gamla vinsäckar, för då sprängs säckarna, och vinet rinner ut och säckarna förstörs. Nej, nytt vin håller man i nya säckar, då har man kvar både vin och säckar."

Synagogföreståndarens dotter. Kvinnan med blödningar

¹⁸Medan han talade till dem kom en synagogföreståndare och föll ner för honom och sade: "Min dotter har just dött, men kom och lägg din hand på henne, så får hon liv igen." ¹⁹Då reste sig Jesus och gick med honom, och lärjungarna följde efter. ²⁰Men en kvinna som hade lidit av blödningar i tolv år kom bakifrån och rörde vid tofsen på hans mantel ²¹eftersom hon tänkte: "Får jag bara röra vid hans kläder, så blir jag hjälpt." ²²Jesus vände sig om och fick se henne och sade: "Var inte orolig, min dotter. Din tro har hjälpt dig." Och från det ögonblicket var hon frisk. ²³När Jesus kom hem till föreståndaren och mötte flöjtblåsarna och den klagande hopen ²⁴sade han: "Gå härifrån. Flickan är inte död, hon sover." Då skrattade de åt honom. ²⁵Men när folket hade motats bort gick han in och tog flickans hand, och hon steg upp. ²⁶Ryktet om vad som hade hänt spred sig i hela den trakten.

Två blinda botas

²⁷När Jesus fortsatte därifrån följde två blinda efter och ropade: "Davids son, förbarma dig över oss!" ²⁸Och när han kom hem gick de fram till honom. Jesus frågade: "Tror ni att jag kan

hjälpa er?" De svarade: "Ja, herre." ²⁹Då rörde han vid deras ögon och sade: "Ni tror, och det skall ske." ³⁰Och deras ögon öppnades. Jesus sade strängt åt dem: "Låt ingen få veta detta", ³¹men de gick därifrån och spred ryktet om honom i hela den trakten.

En stum demon drivs ut

³²När de var på väg ut kom man till honom med en besatt som var stum. ³³Han drev ut demonen, och den stumme började tala. Och folket häpnade och sade: "Aldrig förr har man sett något sådant i Israel." ³⁴Men fariseerna sade: "Det är med demonernas furste som han driver ut demonerna."

Får utan herde

³⁵Jesus vandrade omkring i alla städerna och byarna, och han undervisade i synagogorna, förkunnade budskapet om riket och botade alla slags sjukdomar och krämpor. ³⁶När han såg människorna fylldes han av medlidande med dem, för de var illa medfarna och hjälplösa, som får utan herde, ³⁷och han sade till sina lärjungar: "Skörden är stor men arbetarna få. ³⁸Be därför skördens herre att han sänder ut arbetare till sin skörd."

UTSÄNDNINGSTALET (kap. 10)

De tolv sänds ut

10

¹Han kallade till sig sina tolv lärjungar och gav dem makt över orena andar, så att de kunde driva ut dem och bota alla slags sjukdomar och krämpor. ²Detta är namnen på de tolv apostlarna: först Simon, som kallas Petrus, vidare hans bror Andreas, Jakob, Sebedaios son, och hans bror Johannes, ³Filippos och Bartolomaios, Tomas och tullindrivaren Matteus, Jakob, Alfaios son, och Taddaios, ⁴Simon Kananaios och Judas Iskariot, han som förrådde honom.

⁵Dessa tolv sände Jesus ut, och han befallde dem: "Ta inte vägen till hedningarna och gå inte in i någon samarisk stad. ⁶Gå i stället till de förlorade fåren i Israels folk. ⁷Förkunna på er väg att himmelriket är nära. ⁸Bota sjuka, väck upp döda, gör

spetälska rena och driv ut demoner; ge som gåva vad ni har fått som gåva. ⁹Skaffa inte guld eller silver eller koppar att ha i bältet, ¹⁰ingen påse för färdens, inte mer än en enda skjorta, inga sandaler och ingen stav. Ty arbetaren är värd sin mat. ¹¹I varje stad eller by ni kommer till skall ni ta reda på vem som är värdig där och stanna hos honom tills ni skall vidare. ¹²Stig in i huset med en fridshälsning, ¹³och om huset är värdigt skall det få den frid ni önskar det. Men om det inte är värdigt skall den friden vända tillbaka till er. ¹⁴Om man inte tar emot er eller lyssnar till era ord, så lämna det huset eller den staden och skaka bort dess damm från era fötter. ¹⁵Sannerligen, det skall bli lindrigare på domens dag för Sodoms och Gomorras land än för en sådan stad.

Som får bland vargar

¹⁶Jag skickar er som får in bland vargar. Var därför kloka som ormar och oskyldiga som duvor. ¹⁷Akta er för människorna. De skall utlämna er åt domstolar, och de skall piska er i sina synagogor. ¹⁸Och ni kommer att ställas inför ståthållare och kungar för min skull och stå som vittnen inför dem och hedningarna. ¹⁹Men när man utlämnar er, bekymra er då inte för hur ni skall tala eller vad ni skall säga. Ty i det ögonblicket kommer det ni skall säga att läggas i er mun, ²⁰och det är inte ni som talar, utan er faders ande talar genom er. ²¹Broder skall skicka broder i döden, och en far sitt barn. Barn skall göra upp-
ror mot sina föräldrar och bringa dem om livet. ²²Ni skall bli hatade av alla för mitt namns skull. Men den som håller ut till slutet skall bli räddad. ²³Om man förföljer er i den ena staden, så fly till nästa. Sannerligen, ni hinner inte till alla städer i Israel förrän Människosonen kommer.

²⁴Lärjungen är inte förmer än sin lärare och tjänaren inte förmer än sin herre. ²⁵Lärjungen skall vara nöjd om han får det som sin lärare och tjänaren om han får det som sin herre. Om man har kallat husets herre för Beelsebul, kan då hans husfolk vänta sig något bättre?

Var inte rädda

²⁶Var alltså inte rädda för dem. Det finns ingenting gömt som inte skall komma i dagen och ingenting dolt som inte skall bli känt. ²⁷Vad jag säger er i mörkret, det skall ni säga i dagsljuset, och vad jag viskar i ert öra, det skall ni ropa ut från taken. ²⁸Var inte rädda för dem som kan döda kroppen men inte kan döda själen. Frukta i stället honom som kan förgöra både själ och kropp i helvetet. ²⁹Säljs inte två sparvar för en kopparslant? Men ingen av dem faller till marken utan att er fader vet om det. ³⁰Och på er är till och med hårstråna räknade. ³¹Var alltså inte rädda: ni är mer värda än aldrig så många sparvar.

Bekännelse och förnekelse

³²Var och en som känns vid mig inför människorna, honom skall jag kännas vid inför min fader i himlen. ³³Men den som förnekar mig inför människorna, honom skall jag förneka inför min fader i himlen. ³⁴Tro inte att jag har kommit med fred till jorden. Jag har inte kommit med fred utan med svärd. ³⁵Ty jag har kommit för att ställa en man mot hans far, en dotter mot hennes mor, en sonhustru mot hennes svärmor, ³⁶och mannens husfolk skall bli hans fiender. ³⁷Den som älskar far eller mor mer än mig, han är inte värd att tillhöra mig, och den som älskar son eller dotter mer än mig, han är inte värd att tillhöra mig. ³⁸Den som inte tar sitt kors och följer efter mig är inte värd att tillhöra mig. ³⁹Den som finner sitt liv skall mista det, och den som mister sitt liv för min skull, han skall finna det.

Att ta emot Jesu lärjungar

⁴⁰Den som tar emot er tar emot mig, och den som tar emot mig tar emot den som har sänt mig. ⁴¹Den som tar emot en profet därför att det är en profet, han skall få en profets lön, och den som tar emot en rättfärdig därför att det är en rättfärdig, han skall få en rättfärdigs lön. ⁴²Och den som ger bara så mycket som en bägare friskt vatten åt en av dessa små därför att det är en lärjunge — sannerligen, han skall inte gå miste om sin lön."

¹När Jesus hade avslutat befallningarna till sina tolv lärjungar gick han därifrån för att undervisa och förkunna i städerna där omkring.

Johannes döparens frågor och Jesu svar

²Johannes fick i sitt fångelse höra om Kristi gärningar, och han skickade några av sina lärjungar ³för att fråga honom: "Är du den som skall komma, eller skall vi vänta på någon annan?"

⁴Jesu svarade dem: "Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser: ⁵att blinda ser och lama går, spetälska blir rena och döva hör, döda står upp och fattiga får ett glädjebud. ⁶Salig är den som inte kommer på fall för min skull."

⁷När de hade gått började Jesus tala till folket om Johannes: "Vad gick ni ut i öknen för att se? Ett strå som vajar för vinden? ⁸Nej. Vad gick ni då ut för att se? En man i fina kläder? Men de som bär fina kläder finns i kungapalatsen. ⁹Vad gick ni då ut för att se? En profet? Ja, och jag säger er: en som är mer än profet. ¹⁰Det är om honom det står skrivet: *Se, jag sänder min budbärare före dig, han skall bereda vägen för dig.* ¹¹Sannerligen, ingen av kvinna född har trätt fram som är större än Johannes döparen, men den minste i himmelriket är större än han. ¹²Sedan Johannes döparens dagar tränger himmelriket fram, och somliga söker rycka till sig det med våld. ¹³Ty ända till Johannes har allt vad profeterna och lagen sagt varit förutsägelser. ¹⁴Ni må tro det eller inte, han är Elia som skulle komma. ¹⁵Hör, du som har öron.

¹⁶Vad skall jag jämföra detta släkte med? De liknar barn som sitter på torget och ropar åt andra barn: ¹⁷'Vi spelade för er, men ni ville inte dansa. Vi sjöng sorgesånger, men ni ville inte klaga.' ¹⁸Johannes kom, och han varken äter eller dricker, och då säger man: 'Han är besatt.' ¹⁹Människosonen kom, och han äter och dricker, och då säger man: 'Se vilken frossare och drinkare, en vän till tullindrivare och syndare.' Men Vishetens gärningar har gett Visheten rätt."

Verop över galileiska städer

²⁰Sedan började han anklaga de städer där han hade utfört så många underverk och förebrå dem att de inte hade omvänt sig: ²¹"Ve dig, Korasin! Ve dig, Betsaida! Ty om de underverk som har utförts hos er hade skett i Tyros och Sidon, så hade dessa städer för länge sedan omvänt sig i säck och aska. ²²Men jag säger er: för Tyros och Sidon skall det bli lindrigare på domens

dag än för er. ²³Och du, Kafarnaum, skall du kanske bli upphöjt till himlen? Nej, du skall störtas ner i dödsriket. Ty om de underverk som har utförts i dig hade skett i Sodom, så hade staden stått kvar ännu i dag. ²⁴Men jag säger er: för Sodoms land skall det bli lindrigare på domens dag än för dig."

Jesus prisar Fadern, himlens och jordens herre

²⁵Vid den tiden sade Jesus: "Jag prisar dig, fader, himlens och jordens herre, för att du har dolt detta för de lärda och kloka och uppenbarat det för dem som är som barn. ²⁶Ja, fader, så har du bestämt. ²⁷Allt har min fader anförtrott åt mig. Och ingen känner Sonen, utom Fadern, och ingen känner Fadern, utom Sonen och den som Sonen vill uppenbara honom för.

Den lätta bördan

²⁸Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor; jag skall skänka er vila. ²⁹Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett mildt och ödmjukt hjärta, så skall ni finna vila för er själ. ³⁰Mitt ok är skonsamt och min börda är lätt."

Lärjungarna plockar ax på sabbaten

12 ¹Vid samma tid tog Jesus vägen genom sädesfälten på sabbaten. Hans lärjungar blev hungriga och började rycka av ax och äta. ²Fariseerna såg det och sade till honom: "Se, dina lärjungar gör sådant som inte är tillåtet på sabbaten." ³Han svarade: "Har ni inte läst vad David gjorde när han och hans män blev hungriga? ⁴Han gick in i Guds hus, och de åt upp skådebröden, som varken han eller hans män hade lov att äta, utan bara prästerna. ⁵Eller har ni inte läst i lagen att prästerna i templet på sabbaten bryter mot sabbaten utan att bli skyldiga till något brott? ⁶Men jag säger er: här finns det som är större än templet. ⁷Om ni förstod vad som menas med *Barmhärtighet vill jag se och inte offer*, så skulle ni inte döma oskyldiga. ⁸Ty Människosonen är herre över sabbaten."

Mannen med en förtvinad hand

⁹Sedan gick han därifrån och kom till deras synagoga. ¹⁰Där fanns en man med en förtvinad hand. De frågade Jesus: "Är det tillåtet att bota på sabbaten?" De ville ha något att anklaga honom för. ¹¹Han svarade: "Om någon av er har ett får och det faller ner i en grop på sabbaten, griper han då inte tag i det och drar upp det? ¹²Hur mycket mer värd än ett får är inte en människa. Alltså är det tillåtet att göra gott på sabbaten." ¹³Sedan sade han till mannen: "Håll fram din hand." Han höll fram den, och den blev lika frisk som den andra. ¹⁴Fariseerna gick då ut och överlade om hur de skulle röja Jesus ur vägen.

Guds utvalde tjänare

¹⁵Jesus fick veta det och drog sig undan därifrån. Många följde med honom, och han botade alla ¹⁶och förbjöd dem strängt att avslöja vem han var, ¹⁷för att det som sagts genom profeten Jesaja skulle uppfyllas: ¹⁸*Detta är min tjänare som jag har utvalt, den som jag älskar och som min själ har sin glädje i. Jag skall låta min ande komma över honom, och han skall förkunna rätten för folket.* ¹⁹Han skall inte träta och ropa, och ingen skall höra hans röst på gatorna. ²⁰Han skall inte bryta av det knäckta strået eller släcka den tynande lågan, utan han skall en dag föra rätten till seger. ²¹Och hans namn skall ge folken hopp.

Demoner drivs ut med Guds ande

²²Sedan förde man till honom en besatt som var blind och stum. Och han botade honom, så att den stumme kunde tala och se. ²³Och allt folket slogs av häpnad och sade: "Är han kanske Davids son?" ²⁴När fariseerna hörde det sade de: "Det måste vara med demonernas furste Beelsebul som den mannen driver ut demonerna." ²⁵Men han visste vad de tänkte och sade till dem: "Varje rike som är splittrat blir ödelagt, och en stad eller en familj som är splittrad kan inte bestå. ²⁶Och om Satan driver ut Satan splittras han. Hur skall hans rike då kunna bestå? ²⁷Om jag driver ut demonerna med Beelsebul, med vems hjälp driver då era anhängare ut dem? De kommer alltså att bli er dom. ²⁸Men om det är med Guds ande jag driver ut demonerna, då har Guds rike nått er. ²⁹Hur skall någon kunna gå in

och plundra en stark man på vad han äger om han inte först binder honom? Sedan kan han plundra hans hus. ³⁰Den som inte är med mig är mot mig, och den som inte samlar med mig, han skingrar.

Om hädelse mot Anden

³¹Därför säger jag er: all synd och hädelse skall människorna få förlåtelse för, men hädelse mot Anden skall inte förlätas. ³²Den som säger något mot Människosonen skall få förlåtelse, men den som säger något mot den heliga anden får inte förlåtelse, varken i denna världen eller i den kommande. ³³Antingen får ni säga att trädet är bra och frukten bra, eller att trädet är dåligt och frukten dålig; på frukten känner man trädet. ³⁴Huggormsyngel, hur skulle ni kunna säga något gott, ni som är onda? Munnen säger vad hjärtat är fullt av. ³⁵En god människa tar fram det som är gott ur sitt goda förråd, och en ond människa tar fram det som är ont ur sitt onda förråd. ³⁶Men jag säger er att varje onyttigt ord som människorna yttrar skall de få svara för på domens dag. ³⁷Efter dina ord skall du frias, och efter dina ord skall du fällas."

Jona-tecknet

³⁸Sedan sade några skriftlärda och fariseer till honom: "Mästare, vi vill se dig göra ett tecken." ³⁹Han svarade: "Detta onda och trolösa släkte kräver ett tecken, men det skall inte få något annat tecken än Jona-tecknet. ⁴⁰Ty liksom profeten Jona var i den stora fiskens buk i tre dagar och tre nätter skall Människosonen vara i jordens inre i tre dagar och tre nätter. ⁴¹Folk från Nineve skall uppstå vid domen tillsammans med detta släkte och bli dess dom. Ty de omvände sig vid Jonas förkunnelse, men här finns något som är förmer än Jona. ⁴²Söderns drottning skall uppstå vid domen tillsammans med detta släkte och bli dess dom. Ty hon kom från jordens yttersta gräns för att lyssna till Salomos vishet, men här finns något som är förmer än Salomo.

Den orena andens återkomst

⁴³När den orena anden lämnar en människa vandrar den genom vattenlösa trakter och letar efter en plats att vila på men hittar ingen. ⁴⁴Då säger den: Jag vänder tillbaka till mitt hus som jag lämnade. När den så kommer och finner det ledigt och städat och snyggt, ⁴⁵går den bort och hämtar sju andar till som är värre än den själv, och de följer med in och slår sig ner där. För den människan blir slutet värre än början. Så skall det också gå för detta onda släkte."

Jesu familj

⁴⁶Medan han ännu talade till folket kom hans mor och hans bröder. De stod utanför och ville tala med honom, ⁴⁷och någon sade till honom: "Din mor och dina bröder står där ute och vill tala med dig." ⁴⁸Han svarade honom: "Vem är min mor, och vilka är mina bröder?" ⁴⁹Och han visade med handen på sina lärjungar och sade: "Det här är min mor och mina bröder. ⁵⁰Den som gör min himmelske faders vilja är min bror och syster och mor."

LIKNELSETALET (kap. 13)

Liknelsen om sådden

13

¹Den dagen gick Jesus hemifrån och satte sig vid sjön. ²Det samlades mycket folk omkring honom, och därför steg han i en båt och satt i den medan allt folket stod på stranden. ³Och han talade till dem med många liknelser: "En man gick ut för att så. ⁴När han sådde föll en del på vägkanten, och fåglarna kom och åt upp det. ⁵En del föll på de steniga ställena, där det inte fanns mycket jord, och det kom fort upp eftersom myllan var tunn. ⁶Men när solen steg sveddes det och vissnade bort eftersom det var utan rot. ⁷En del föll bland tistlarna, och tistlarna växte upp och kvävde det. ⁸Men en del föll i den goda jorden och gav skörd, hundrafalt och sextiofalt och trettiofalt. ⁹Hör, du som har öron."

Liknelsernas syfte

¹⁰Lärjungarna kom fram och frågade honom: "Varför talar du till dem i liknelser?" ¹¹Han svarade dem: "Ni har fått gåvan att lära känna himmelrikets hemligheter, men det har inte de andra. ¹²Ty den som har, han skall få, och det i överflöd, men den som inte har, från honom skall tas också det han har. ¹³Därför talar jag till dem i liknelser, ty fast de ser, ser de inte, och fast de hör, hör de inte och förstår inte. ¹⁴Så uppfylls Jesajas profetia på dem: *Ni skall höra med era öron men ingenting förstå och se med era ögon men ingenting uppfatta.* ¹⁵Ty detta folks hjärta är förstockat. De är tröga att höra med sina öron och de tillsluter sina ögon, så att de inte kan se med sina ögon eller höra med sina öron eller förstå i sitt hjärta och omvända sig och bli botade av mig. ¹⁶Men saliga era ögon som ser och era öron som hör. ¹⁷Sannerligen, många profeter och rättfärdiga har längtat efter att få se det ni ser, men fick inte se det, och höra det ni hör, men fick inte höra det.

Tolkning av liknelsen om sådden

¹⁸Så hör då vad som menas med liknelsen om mannen som sådde. ¹⁹Var gång någon hör ordet om riket utan att förstå, kommer den Onde och snappar bort det som har blivit sått i hans hjärta. Det är sådden på väggkanten. ²⁰Sådden på de steniga ställena, det är den som hör ordet och genast tar emot det med glädje ²¹men inte har något rotfäste inom sig utan är flyktig; blir det lidande och förföljelse för ordets skull kommer han genast på fall. ²²Sådden bland tistlarna, det är den som hör ordet, men världsliga bekymmer och rikedomens lockelser kväver ordet, så att han inte bär frukt. ²³Men sådden i den goda jorden, det är den som hör ordet och förstår, och han bär frukt, hundrafalt och sextiofalt och trettiofalt."

Liknelsen om ogräset

²⁴Han lät dem höra en annan liknelse: "Med himmelriket är det som när en man hade sått god säd i sin åker. ²⁵Medan alla låg och sov kom hans fiende och sådde ogräs mitt bland vetet och gick sedan sin väg. ²⁶När säden växte upp och gick i ax visade sig också ogräset. ²⁷Då gick tjänarna till sin herre och sa-

de: 'Herre, var det inte god säd du sådde i din åker? Varifrån kommer då ogräset?' ²⁸Han svarade: 'Det är en fiende som har varit framme.' Tjänarna frågade: 'Skall vi alltså gå och rensa bort ogräset?' — ²⁹'Nej', svarade han, 'då kan ni rycka upp vetet samtidigt som ni rensar bort ogräset. ³⁰Låt båda växa tills det är dags att skörda. När skördetiden kommer skall jag säga till dem som skall skörda: Rensa först bort ogräset och bind ihop det i knippen att eldas upp. Men vetet skall ni samla i min lada.'"

Liknelsen om senapskornet och surdegen

³¹Han lät dem höra en annan liknelse: "Himmelriket är som ett senapskorn som en man sår i sin åker. ³²Det är det minsta av alla frön, men när det har växt upp är det större än alla örter och blir till ett träd, så att himlens fåglar kommer och bygger bo bland grenarna."

³³Han använde också en annan liknelse: "Himmelriket är som en surdeg som en kvinna arbetar in i tre mått mjöl; till slut blir alltsammans syrat."

³⁴Allt detta sade Jesus till folket i liknelser, och han talade enbart i liknelser till dem, ³⁵för att det som sagts genom profeten skulle uppfyllas: *Jag skall låta min mun tala i liknelser, jag skall ropa ut vad som har varit dolt sedan världens skapelse.*

Tolkning av liknelsen om ogräset

³⁶Sedan lät han folket gå och återvände hem. Hans lärjungar kom då till honom och sade: "Förklara liknelsen om ogräset i åkern för oss." ³⁷Han svarade: "Den som sår den goda säden är Människosonen, ³⁸åkern är världen, den goda säden är rikets barn, och ogräset är det ondas barn. ³⁹Fienden som sådde det är djävulen. Skördetiden är världens slut, och skördefolket är änglarna. ⁴⁰Som när ogräset rensas bort och eldas upp skall det bli vid världens slut. ⁴¹Människosonen skall sända ut sina änglar, ⁴²och de skall rensa hans rike från alla som förleder människorna och bryter mot lagen, och de skall kasta dem i den brinnande ugnen. Där skall man gråta och skära tänder. ⁴³Och då skall de rättfärdiga lysa som solen, i sin faders rike. Hör, du som har öron.

Fler liknelser om himmelriket

⁴⁴Himmelriket är som en skatt som ligger gömd i en åker. En man hittar den och gömmer den igen, och i sin glädje går han och säljer allt han äger och köper åkern.

⁴⁵Med himmelriket är det också som när en köpman söker efter fina pärlor. ⁴⁶Om han hittar en dyrbar pärla går han och säljer allt han äger och köper den.

⁴⁷Med himmelriket är det också som när man lägger ut ett nät i sjön och får fisk av alla slag i det. ⁴⁸När det är fullt drar man upp det på stranden och sätter sig ner och samlar den goda fisken i korgar och kastar bort den dåliga. ⁴⁹Så skall det bli vid världens slut. Änglarna skall gå ut och skilja de onda från de rättfärdiga ⁵⁰och kasta dem i den brinnande ugnen. Där skall man gråta och skära tänder. ⁵¹Har ni förstätt allt detta?" — "Ja", svarade de, ⁵²och då sade han: "Varje skriftlärd som har blivit himmelrikets lärjunge är alltså som en välbärgad man som ur sitt förråd kan ta fram både nytt och gammalt."

Profet i sin hemstad

⁵³När Jesus hade avslutat sina liknelser lämnade han trakten. ⁵⁴Han kom till sin hemstad, och där undervisade han i synagogan så att man häpnade och sade: "Varifrån kommer den mannens visdom och underverk? ⁵⁵Är det inte snickarens son? Heter inte hans mor Maria och hans bröder Jakob och Josef och Simon och Judas? ⁵⁶Och bor inte alla hans systrar här hos oss? Varifrån har han då allt detta?" ⁵⁷Så blev han en stötesten för dem. Men Jesus sade till dem: "En profet blir ringaktad bara i sin hemstad och i sitt hem." ⁵⁸Och han gjorde inte många underverk där, eftersom de inte ville tro.

Johannes döparens död

14 ¹Vid samma tid fick tetrarken Herodes höra talas om Jesus, ²och han sade till sina tjänare: "Det är Johannes döparen. Han har uppstått från de döda, och därför kan sådana krafter verka genom honom."

³Det var så att Herodes hade låtit gripa Johannes och slå honom i bojar och sätta honom i fängelse. Anledningen var Herodias, hans bror Filippus hustru. ⁴Johannes hade nämligen sagt

till honom: "Det är inte tillåtet för dig att leva ihop med henne." ⁵Herodes ville döda honom men vågade inte för folket, som menade att Johannes var en profet. ⁶Men när Herodes firade sin födelsedag dansade Herodias dotter inför sällskapet och gjorde honom så förtjust ⁷att han med ed lovade att ge henne vad hon än begärde. ⁸På uppmaning av sin mor sade hon: "Låt mig genast få Johannes döparens huvud på ett fat." ⁹Kungen blev bedrövad, men för edens och gästernas skull befallde han att hon skulle få det, ¹⁰och han lät halshugga Johannes i fängelset. ¹¹Man bar in huvudet på ett fat och gav det till flickan, och hon bar det till sin mor. ¹²Johannes lärjungar kom dit och hämtade hans döda kropp och begravde den. Sedan gick de och berättade för Jesus vad som hade hänt.

Mat åt fem tusen

¹³När Jesus hörde detta drog han sig undan och for över sjön till en öde trakt för att vara ensam. Men folket i städerna fick reda på det och följde efter honom till fots. ¹⁴När han steg i land fick han se en stor skara människor, och han fylldes av medlidande med dem och botade dem som var sjuka. ¹⁵På kvällen kom lärjungarna till honom och sade: "Trakten är öde och det har redan blivit sent. Låt folket gå härifrån, så att de kan köpa sig mat borta i byarna." ¹⁶Jesus svarade: "De behöver inte gå härifrån. Ge dem något att äta, ni själva." ¹⁷De sade: "Här har vi inte mer än fem bröd och två fiskar." — ¹⁸"Lämna dem till mig", svarade han. ¹⁹Han sade åt folket att slå sig ner i gräset, och han tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen och läste tackbönen. Sedan bröt han bröden och gav dem till lärjungarna, och lärjungarna gav dem till folket. ²⁰Alla åt och blev mätta, och man samlade ihop de överblivna bitarna, tolv fulla korgar. ²¹De som hade ätit var omkring fem tusen män, förutom kvinnor och barn.

Jesus går på vattnet

²²Sedan befallde han sina lärjungar att stiga i båten och fara i förväg till andra sidan sjön medan han skickade hem folket. ²³Så snart han hade gjort det gick han upp på berget för att vara för sig själv och be. Där var han ensam när det blev kväll.

²⁴Båten var då redan långt från land och kämpade mot vågor-
na, eftersom det var motvind. ²⁵Strax före gryningen kom han
till dem, gående på sjön. ²⁶När lärjungarna fick se honom gå
på sjön blev de förskräckta och trodde att det var en vålnad,
och de skrek av rädsla. ²⁷Men genast talade Jesus till dem och
sade: "Lugn, det är jag. Var inte rädda." ²⁸Petrus svarade:
"Herre, om det är du, så säg åt mig att komma till dig på vatt-
net." ²⁹Han sade: "Kom!" och Petrus steg ur båten och gick på
vattnet fram till Jesus. ³⁰Men när han såg hur det blåste blev
han rädd. Han började sjunka och ropade: "Herre, hjälp mig!"
³¹Jesus sträckte genast ut handen och grep tag i honom. "Du
trossvage", sade han. "Varför tvivlade du?" ³²De steg i båten,
och vinden lade sig. ³³Och de som var i båten föll ner för ho-
nom och sade: "Du måste vara Guds son."

De sjuka i Gennesaret

³⁴När de hade farit över sjön kom de till Gennesaret. ³⁵Män-
nen på platsen kände igen honom och skickade ut bud i hela
trakten, och man förde till honom alla som var sjuka ³⁶och bad
honom att de åtminstone skulle få röra vid tofsen på hans
mantel. Och alla som rörde vid den blev friska.

Guds bud och människors regler

15 ¹Sedan kom fariseer och skriftlärda från Jerusalem fram till Je-
sus och sade: ²"Varför bryter dina lärjungar mot fädernas reg-
ler? De tvättar ju inte händerna innan de äter." ³Han svarade:
"Varför bryter ni själva mot Guds bud för era reglers skull?
⁴Gud har sagt: *Visa aktning för din far och din mor* och: *Den som
smädar sin far eller sin mor skall dö.* ⁵Men ni påstår att om någon
säger till sin far eller sin mor: Det som jag hade kunnat hjälpa
dig med, det ger jag som tempelgåva, ⁶då behöver han inte
visa aktning för sin far eller mor. Så sätter ni Guds ord ur kraft
för era reglers skull. ⁷Hycklare, Jesaja profeterade rätt om er
när han sade: ⁸*Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjär-
tan är långt ifrån mig.* ⁹*Fåfångt dyrkar de mig, ty lärorna de lär ut är
människors bud.*"

¹⁰Sedan kallade han till sig folket och sade: "Lyssna och för-
sök att förstå. ¹¹Det är inte det som kommer in i munnen som

gör människan oren. Men det som går ut ur munnen, det gör människan oren." ¹²Då gick lärjungarna fram till honom och frågade: "Vet du att fariseerna tog anstöt av vad du sade?" ¹³Han svarade: "Varje växt som inte är planterad av min himmelske fader skall ryckas upp med roten. ¹⁴Bry er inte om dem: de är blinda ledare för blinda. Och om en blind leder en blind faller båda i gropen."

¹⁵Petrus bad honom förklara liknelsen för dem. ¹⁶Jesus sade: "Har inte heller ni fattat något ännu? ¹⁷Förstår ni inte att allt som kommer in i munnen hamnar i magen och töms ut på avträdet? ¹⁸Men det som går ut ur munnen kommer från hjärtat, och det gör människan oren. ¹⁹Ty från hjärtat kommer onda tankar, mord, äktenskapsbrott, otukt, stöld, mened, förtal. ²⁰Det är detta som gör människan oren. Men att äta utan att ha tvättat händerna, det gör inte människan oren."

En kanaaneisk kvinnas tro

²¹Därifrån drog sig Jesus undan till området kring Tyros och Sidon. ²²En kanaaneisk kvinna från dessa trakter mötte honom och ropade: "Herre, Davids son, förbarma dig över mig! Min dotter plågas svårt av en demon." ²³Han gav henne inget svar. Då gick hans lärjungar fram och bad honom: "Säg åt henne att ge sig i väg, hon går ju bakom oss och ropar." ²⁴Han svarade: "Jag har inte blivit sänd till andra än de förlorade fåren av Israels folk." ²⁵Men hon kom och föll ner för honom och sade: "Herre, hjälp mig." ²⁶Han svarade: "Det är inte rätt att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna." — ²⁷"Nej, herre", sade hon, "men hundarna äter ju smulorna som faller från deras herrars bord." ²⁸Då sade Jesus till henne: "Kvinna, din tro är stark, det skall bli som du vill." Och från den stunden var hennes dotter frisk.

Jesus botar sjuka

²⁹Jesus gick därifrån utmed Galileiska sjön och sedan upp på berget. Där satte han sig ner. ³⁰Mycket folk kom till honom, och de hade med sig lama, blinda, lytta, stumma och många andra och lade ner dem framför honom. Han botade dem,

³¹och folket häpnade: stumma talade, lytta blev friska, lama gick och blinda såg. Och de prisade Israels Gud.

Mat åt fyra tusen

³²Jesus kallade till sig sina lärjungar och sade: "Det gör mig ont om folket. De har nu varit hos mig i tre dagar och har ingenting att äta. Jag vill inte låta dem gå härifrån hungriga, för då orkar de kanske inte ta sig hem." ³³Lärjungarna svarade: "Varifrån skall vi få så mycket bröd här i ödemarken att alla dessa människor kan äta sig mätta?" ³⁴Jesus frågade: "Hur många bröd har ni?" — "Sju stycken, och så några fiskar", svarade de. ³⁵Då sade han till folket att slå sig ner på marken. ³⁶Han tog de sju bröden och fiskarna, tackade Gud, bröt dem och gav dem åt lärjungarna, och lärjungarna gav dem åt folket. ³⁷Alla åt och blev mätta, och man samlade ihop de överblivna bitarna, sju fulla korgar. ³⁸De som hade ätit var fyra tusen män, förutom kvinnor och barn. ³⁹Och efter att ha skickat hem folket steg han i båten och for till trakten av Magadan.

Fariseerna begär tecken

16

¹Fariseerna och saddukeerna kom fram till honom, och för att sätta honom på prov bad de att han skulle låta dem se ett tecken från himlen. ²Han svarade dem: "På kvällen säger ni: Det blir vackert väder, himlen är röd, ³och på morgonen: I dag blir det oväder, himlen är röd och dyster. Himlens utseende kan ni tyda men inte tecknen för tiderna. ⁴Detta onda och trolösa släkte begär ett tecken, men det skall inte få något annat tecken än Jona-tecknet." Sedan lämnade han dem och gick sin väg.

Brödet och surdegen

⁵När lärjungarna for över till andra sidan sjön hade de glömt att ta med sig bröd. ⁶Jesus sade till dem: "Akta er noga för fariseernas och saddukeernas surdeg." ⁷Men de sade till varandra att de ju inte hade tagit med sig något bröd. ⁸Jesus märkte det och sade: "Ni trossvaga, varför säger ni till varandra att ni inte har något bröd? ⁹Begriper ni fortfarande ingenting? Kommer ni inte ihåg de fem bröden till de fem tusen och hur många korgar ni fick över? ¹⁰Eller de sju bröden till de fyra tusen och

hur många korgar ni fick över? ¹¹Hur kan ni tro att jag talade om bröd? Akta er för fariseernas och saddukeernas surdeg." ¹²Då förstod de att det inte var för surdeg i bröd han varnade dem, utan för fariseernas och saddukeernas lära.

Petrus kallar Jesus för Messias

¹³När Jesus kom till området kring Caesarea Filippi frågade han sina lärjungar: "Vem säger människorna att Människosonen är?" ¹⁴De svarade: "Somliga säger Johannes döparen, men andra säger Elia och andra Jeremia eller någon profet." — ¹⁵"Och ni", frågade han, "vem säger ni att jag är?" ¹⁶Simon Petrus svarade: "Du är Messias, den levande Gudens son." ¹⁷Då sade Jesus till honom: "Salig är du, Simon Barjona, ty ingen av kött och blod har uppenbarat detta för dig, utan min fader i himlen. ¹⁸Och jag säger dig att du är Petrus, Klippan, och på den klippan skall jag bygga min kyrka, och dödsrikets portar skall aldrig få makt över den. ¹⁹Jag skall ge dig nycklarna till himmelriket. Allt du binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt du löser på jorden skall vara löst i himlen." ²⁰Sedan förbjöd han lärjungarna att tala om för någon att han var Messias.

Första förutsägelsen om Människosonens lidande

²¹Från den tiden började Jesus förklara för sina lärjungar att han måste bege sig till Jerusalem och lida mycket genom de äldste och överstepresterna och de skriftlärda och bli dödad och bli uppväckt på tredje dagen. ²²Petrus tog honom då avsides och började förebrå honom och sade: "Må Gud bevara dig, herre. Något sådant skall aldrig hända dig." ²³Men Jesus vände sig om och sade till Petrus: "Håll dig på din plats, Satan. Du vill få mig på fall, för dina tankar är inte Guds utan människors."

Lärjungeskapets krav

²⁴Sedan sade Jesus till sina lärjungar: "Om någon vill gå i mina spår måste han förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig. ²⁵Ty den som vill rädda sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min skull, han skall finna det. ²⁶Vad hjälper

det en människa om hon vinner hela världen men måste betala med sitt liv? Med vad skall hon köpa tillbaka sitt liv? ²⁷Människosonen skall komma i sin faders härlighet med sina änglar, och då skall han löna var och en efter hans gärningar. ²⁸Sannerligen, några av dem som står här skall inte möta döden förrän de har sett Människosonen komma med sitt rike."

Jesus på härlighetens berg

17

¹Sex dagar senare tog Jesus med sig Petrus, Jakob och hans bror Johannes och gick med dem upp på ett högt berg, där de var ensamma. ²Där förvandlades han inför dem: hans ansikte lyste som solen, och hans kläder blev vita som ljuset. ³Och de såg Mose och Elia stå och samtala med honom. ⁴Då sade Petrus till Jesus: "Herre, det är bra att vi är med. Om du vill skall jag göra tre hyddor här, en för dig, en för Mose och en för Elia."

⁵Medan han ännu talade sänkte sig ett lysande moln över dem, och ur molnet kom en röst som sade: "Detta är min älskade son, han är min utvalde. Lyssna till honom." ⁶När lärjungarna hörde detta kastade de sig ner med ansiktet mot marken och greps av stor skräck. ⁷Jesus gick fram och rörde vid dem och sade: "Stig upp och var inte rädda." ⁸De lyfte blicken, och då såg de ingen utom Jesus.

⁹När de gick ner från berget sade Jesus åt dem: "Berätta inte för någon om det ni har sett förrän Människosonen har uppstått från de döda." ¹⁰Lärjungarna frågade honom: "Vad menar då de skriftlärda med att Elia först måste komma?" ¹¹Han svarade: "Visst skall Elia komma och återställa allt. ¹²Men jag säger er att Elia redan har kommit, och de kände inte igen honom utan gjorde med honom som de ville. Så skall de också låta Människosonen lida." ¹³Då förstod lärjungarna att han talade om Johannes döparen.

En pojke med fallandesjuka botas

¹⁴När de var tillbaka bland folket kom en man fram och föll på knä för honom ¹⁵och sade: "Herre, förbarma dig över min son. Han är fallandesjuk och plågas svårt. Ibland ramlar han i elden och ibland i vattnet. ¹⁶Jag tog honom till dina lärjungar, och de

kunde inte bota honom." ¹⁷Jesus svarade: "Detta fördärvade släkte som inte vill tro! Hur länge måste jag vara kvar hos er? Hur länge måste jag stå ut med er? För hit honom till mig."

¹⁸Jesus talade strängt till pojken, och demonen for ut ur honom, och från den stunden var han botad. ¹⁹När de var ensamma kom lärjungarna fram till Jesus och frågade: "Varför kunde inte vi driva ut demonen?" ²⁰Han svarade: "Därför att er tro var svag. Sannerligen, om ni har tro så stor som ett senapskorn kan ni säga till det här berget: Flytta dig dit bort, och det kommer att flytta sig. Ingenting blir omöjligt för er."

Andra förutsägelsen om Människosonens lidande

²²När de samlades igen i Galileen sade Jesus till dem: "Människosonen skall överlämnas i människors händer, ²³och de kommer att döda honom, och på tredje dagen skall han uppstå." Då blev de mycket bedrövade.

Om tempelskatten

²⁴När de hade återvänt till Kafarnaum kom de som tog upp tempelskatten fram till Petrus och frågade: "Betalar inte er mästare någon tempelskatt?" — ²⁵"Jo", svarade han. När Petrus var hemma igen frågade Jesus innan han hunnit säga något: "Vad tror du, Simon, av vilka kräver de jordiska kungarna tull och skatt, av sina söner eller av andra?" ²⁶Då Petrus svarade: "Av andra", sade Jesus: "Sönerna går alltså fria. ²⁷Men för att ingen skall stöta sig på oss, så gå ner till sjön och kasta ut en krok och dra upp första fisk som nappar. Öppna gapet på den, så hittar du ett silvermynt. Ta det och lämna det för dig och mig."

Vem är störst i himmelriket?

¹Vid samma tillfälle kom lärjungarna fram till Jesus och frågade: "Vem är störst i himmelriket?" ²Han kallade till sig ett barn och ställde det framför dem ³och sade: "Sannerligen, om ni inte omvänder er och blir som barnen kommer ni aldrig in i himmelriket. ⁴De som gör sig själva små som det här barnet är störst i himmelriket. ⁵Och den som i mitt namn tar emot ett sådant barn tar emot mig.

Förförelser

⁶Men den som förleder en av dessa små som tror på mig, för honom vore det bäst om han fick en kvarnsten hängd om halsen och sänktes i havets djup. ⁷Ve dig, värld, med dina förförelser. Förförelserna måste ju komma, men ve den människa genom vilken de kommer.

⁸Om din hand eller din fot förleder dig, så hugg av den och kasta den ifrån dig. Det är bättre för dig att gå in i livet stympad eller ofärdig än att kastas i den eviga elden med händer och fötter i behåll. ⁹Om ditt öga förleder dig, så riv ut det och kasta det ifrån dig. Det är bättre för dig att gå in i livet enögd än att kastas i helvetets eld med båda ögonen i behåll.

¹⁰Se till att ni inte föraktar någon enda av dessa små. Jag säger er att deras änglar i himlen alltid ser min himmelske faders ansikte.

Liknelsen om det förlorade fåret

¹²Vad tror ni: om en man har hundra får och ett av dem kommer bort, lämnar han då inte de nittionio kvar i bergen och ger sig ut och letar efter det som är borta? ¹³Och om han lyckas hitta det, sannerligen, då gläder han sig mer över det än över de nittionio som inte har kommit bort. ¹⁴Så är det också er himmelske faders vilja att ingen av dessa små skall gå förlorad.

En broder som gör orätt

¹⁵Om din broder har gjort dig någon orätt, så gå och ställ honom till svars i enrum. Lyssnar han på dig har du vunnit tillbaka din broder. ¹⁶Men om han inte vill lyssna, ta då med dig en eller två till, för *på två eller tre vittnesmål skall varje sak avgöras*. ¹⁷Om han vägrar lyssna på dem, så tala om det för församlingen. Vill han inte lyssna på församlingen heller, betrakta honom då som en hedning eller en tullindrivare. ¹⁸Sannerligen, allt ni binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt ni löser på jorden skall vara löst i himlen. ¹⁹Vidare säger jag er: allt vad två av er kommer överens om att be om här på jorden, det skall de få av min himmelske fader. ²⁰Ty där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem."

Om förlåtelse. Den obarmhärtige medtjänaren

²¹Då kom Petrus fram till honom och sade: "Herre, hur många gånger skall min broder kunna göra orätt mot mig och ändå få förlåtelse av mig? Så mycket som sju gånger?" ²²Jesus svarade: "Jag säger dig: inte sju gånger utan sjuttiosju gånger.

²³Därför är det med himmelriket som när en kung ville ha redovisning av sina tjänare. ²⁴När han började granskningen förde man in en som var skyldig honom tio tusen talenter. ²⁵Eftersom han inte kunde betala befallde hans herre att han skulle säljas tillsammans med sin hustru och sina barn och allt han ägde, så att skulden kunde betalas. ²⁶Tjänaren kastade sig ner och bönföll honom: 'Ge mig tid, så skall jag betala alltsammans.' ²⁷Då kände hans herre medlidande med honom och lät honom gå och efterskänkte hans skuld. ²⁸Men när tjänaren gick därifrån mötte han en annan tjänare, som var skyldig honom hundra denarer. Han grep honom om strupen och sade: 'Betala tillbaka vad du är skyldig!' ²⁹Den andre kastade sig ner och bad honom: 'Ge mig tid, så skall jag betala.' ³⁰Men han ville inte utan gick därifrån och lät sätta honom i fängelse tills skulden var betald. ³¹När de andra tjänarna såg vad som hände tog de mycket illa vid sig och talade om alltsammans för sin herre. ³²Då kallade denne till sig tjänaren och sade: 'Din usling, jag efterskänkte hela din skuld när du bad mig om det. ³³Borde du inte ha varit lika barmhärtig mot din kamrat som jag mot dig?' ³⁴Och i sin vrede lät hans herre bödelsdrängarna ta hand om honom tills hela skulden var betald. ³⁵Så skall min himmelske fader göra med var och en av er som inte av uppriktigt hjärta förlåter sin broder."

Äktenskap och skilsmässa

19

¹När Jesus hade avslutat detta tal bröt han upp från Galileen och kom in i Judeen på andra sidan Jordan. ²Stora folkskaror följde honom dit, och där botade han dem. ³Några fariseer kom fram till honom för att sätta honom på prov och frågade: "Är det tillåtet för en man att skilja sig från sin hustru av vilken anledning som helst?" ⁴Han svarade: "Har ni inte läst att Skaparen från början gjorde dem till man och kvinna?" ⁵Och han fortsatte: "Därför skall en man lämna sin far och sin mor för att leva

med sin hustru, och de två skall bli ett. De är inte längre två utan ett. ⁶Vad Gud har fogat samman får människan alltså inte skilja åt. ⁷De frågade: "Varför har i så fall Mose bestämt att mannen skall skriva ett skilsmässobrev för att skilja sig?" ⁸Han svarade: "Därför att ni är så förstockade tillät Mose er att skiljas från era hustrur, men från början var det inte så. ⁹Jag säger er att den som skiljer sig från sin hustru av annat skäl än otukt och gifter om sig, han är en äktenskapsbrytare."

¹⁰Lärjungarna sade: "Om mannens ställning till hustrun är sådan är det bäst att inte gifta sig." ¹¹Han svarade: "Alla kan inte tillägna sig detta, utan bara de som har fått den gåvan. ¹²Det finns sådana som är utan kön från födseln och sådana som av människor har berövats sitt kön och sådana som själva har gjort sig könlösa för himmelrikets skull. Den som kan må tillägna sig detta."

Jesus och barnen

¹³Sedan kom man till honom med barn, för att han skulle lägga händerna på dem och be. Lärjungarna visade bort dem, ¹⁴men Jesus sade: "Låt barnen vara, och hindra dem inte från att komma hit till mig! Himmelriket tillhör sådana som de." ¹⁵Och han lade händerna på dem och gick sedan därifrån.

En ung man som ägde mycket

¹⁶Då kom en man fram till honom och frågade: "Mästare, vad skall jag göra för gott för att få evigt liv?" ¹⁷Jesus sade: "Varför frågar du mig om vad som är gott? Det finns bara en som är god. Men vill du gå in i livet, så håll budorden." — ¹⁸"Vilka?" frågade han, och Jesus svarade: "Dessa: *Du skall inte dräpa, Du skall inte begå äktenskapsbrott, Du skall inte stjäla, Du skall inte vittna falskt,* ¹⁹*Visa aktning för din far och din mor och Du skall älska din nästa som dig själv.*" ²⁰Då sade den unge mannen: "Allt detta har jag hållit. Vad är det som fattas?" ²¹Jesus svarade: "Om du vill bli fullkomlig, så gå och sälj allt du har och ge åt de fattiga; då får du en skatt i himlen. Kom sedan och följ mig." ²²När ynglingen hörde svaret gick han sin väg bedrövad, för han ägde mycket.

²³Men Jesus sade till sina lärjungar: "Sannerligen, det är svårt för en rik att komma in i himmelriket. ²⁴Ja, jag säger er: det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga än för en rik att komma in i Guds rike." ²⁵När lärjungarna hörde det blev de bestörta och sade: "Vem kan då bli räddad?" ²⁶Jesus såg på dem och sade: "För människor är det omöjligt, men för Gud är allting möjligt." ²⁷Då sade Petrus: "Vi har ju lämnat allt och följt dig. Hur blir det då för oss?" ²⁸Jesus svarade: "Sannerligen, vid världens återfödelse, när Människosonen sätter sig på härlighetens tron, skall också ni som har följt mig sitta på tolv troner och döma Israels tolv stammar. ²⁹Var och en som för mitt namns skull har lämnat hus eller bröder eller systرار eller far eller mor eller barn eller åkrar skall få hundrafalt igen och ärva evigt liv. ³⁰Många som är sist skall bli först, och många som är först skall bli sist.

Vingårdsarbetarnas lön

20 ¹Med himmelriket är det som när en jordägare vid dagens början gick ut för att leja arbetare till sin vingård. ²Han kom överens med dem om en dagspenning på en denar och sände i väg dem till vingården. ³Vid tredje timmen gick han ut igen och fick se några andra stå sysslolösa på torget. ⁴Till dem sade han: 'Gå bort till vingården, ni också. Jag skall ge er skäligt betalt.' ⁵Och de gav sig dit. Sedan gick han ut vid sjätte timmen och vid nionde och gjorde likadant. ⁶Vid elfte timmen gick han ut igen, och när han såg några andra stå där sade han: 'Varför står ni här hela dagen utan att arbeta?' ⁷De svarade: 'Därför att ingen har lejt oss.' Då sade han: 'Gå bort till vingården, ni också.' ⁸På kvällen sade vingårdens ägare till förmannen: 'Kalla samman arbetarna och ge dem deras lön. Börja med dem som kom sist och sluta med de första.' ⁹De som hade lejts vid elfte timmen kom fram och fick en denar var. ¹⁰När sedan de första steg fram trodde de att de skulle få mer, men fick var sin denar de också. ^{11/12}Då protesterade de och sade till ägaren: 'De där som kom sist har bara hållit på en timme, och du jämställer dem med oss som har slitit hela dagen i solhettan.' ¹³Då sade han till en av dem: 'Min vän, jag är inte orättvis mot dig. Vi kom ju överens om en denar, ¹⁴ta nu vad du skall ha, och gå.

Men jag vill ge den siste lika mycket som du fick. ¹⁵Har jag inte rätt att göra som jag vill med det som är mitt? Eller ser du med onda ögon på att jag är god?' ¹⁶Så skall de sista bli först och de första sist."

Tredje förutsägelsen om Människosonens lidande

¹⁷Under vandringen upp mot Jerusalem samlade Jesus de tolv lärjungarna omkring sig och sade till dem på vägen: ¹⁸"Vi går nu upp till Jerusalem. Människosonen skall utlämnas åt överstepräster och de skriftlärdade, och de skall döma honom till döden ¹⁹och utlämna honom åt hedningarna för att han skall hånas och pryglas och bli korsfäst, och på den tredje dagen skall han uppstå."

Lärjungarna som ville ha hedersplatsen

²⁰Sedan kom Sebedaios-sönernas mor fram till honom tillsammans med sina söner och föll på knä för att be honom om något. ²¹Han frågade vad hon ville, och hon sade: "Lova mig att mina båda söner får sitta bredvid dig i ditt rike, den ene till höger och den andre till vänster." ²²Jesus svarade: "Ni vet inte vad ni ber om. Kan ni dricka den bägare som jag skall dricka?" De svarade: "Ja, det kan vi." ²³Då sade han: "Min bägare skall ni få dricka, men platserna till höger och till vänster om mig kan jag bara ge dem som har bestämts därtill av min fader." ²⁴När de andra tio hörde detta blev de förargade på de båda bröderna. ²⁵Men Jesus kallade till sig dem och sade: "Ni vet att härskarna är herrar över sina folk och att furstarna har makten över folken. ²⁶Men så är det inte hos er. Den som vill vara stor bland er skall vara de andras tjänare, ²⁷och den som vill vara den förste bland er skall vara de andras slav. ²⁸Inte heller Människosonen har kommit för att bli tjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många."

Två blindade utanför Jeriko botas

²⁹När de lämnade Jeriko följde mycket folk med honom. ³⁰Där satt två blindade vid vägkanten, och när de fick höra att Jesus gick förbi ropade de: "Herre, Davids son, förbarma dig över oss!" ³¹Folket sade åt dem att hålla tyst, men de ropade ännu

högre: "Herre, Davids son, förbarma dig över oss!" ³²Jesus stannade och kallade till sig dem och frågade: "Vad vill ni att jag skall göra för er?" ³³De svarade: "Herre, gör så att våra ögon öppnas." ³⁴Jesus fylldes av medlidande med dem och rörde vid deras ögon. Genast kunde de se, och de följde honom.

Intåget i Jerusalem

21 ¹När de närmade sig Jerusalem och kom till Betfage vid Olivberget skickade Jesus i väg två lärjungar ²och sade till dem: "Gå bort till byn där framme, så hittar ni genast ett åsne som står bundet med ett föl bredvid sig. Ta dem och led hit dem. ³Om någon säger något skall ni svara: Herren behöver dem, men han skall strax skicka tillbaka dem." ⁴Detta hände för att det som sagts genom profeten skulle uppfyllas: ⁵*Säg till dotter Sion: Se, din konung kommer till dig, ödmjuk och ridande på en åsna och på ett föl, ett lastdjurs föl.* ⁶Lärjungarna gick bort och gjorde så som Jesus hade sagt åt dem. ⁷De hämtade åsnan och fölet och lade sina mantlar på dem, och han satt upp. ⁸Många i folkmassan bredde ut sina mantlar på vägen, andra skar kvistar från träden och strödde dem på vägen. ⁹Och folket, både de som gick före och de som följde efter, ropade: "*Hosianna Davids son! Välsignad är han som kommer i Herrens namn. Hosianna i höjden!*" ¹⁰När han drog in i Jerusalem blev det stor uppståndelse i hela staden, och man frågade: "Vem är han?" ¹¹Och folket svarade: "Det är profeten Jesus från Nasaret i Galileen."

Templet rensas

¹²Jesus gick till templet och drev ut alla som sålde och köpte där. Han välte omkull borden för dem som växlade pengar och stolarna för dem som sålde duvor, ¹³och han sade till dem: "Det står skrivet: *Mitt hus skall kallas ett bödens hus.* Men ni gör det till ett rövarnäste."

¹⁴Blinda och lytta kom fram till honom i templet, och han botade dem. ¹⁵När översteprästerna och de skriftlärda såg allt det märkliga han gjorde och hörde hur barnen ropade i templet: "Hosianna Davids son", blev de förargade ¹⁶och sade till honom: "Hör du vad de säger?" Jesus svarade: "Ja, har ni ald-

rig läst orden: *Barns och spädbarns rop har du gjort till en lovsång åt dig?*" ¹⁷Sedan lämnade han dem och gick ut ur staden till Betania och stannade där över natten.

Fikonträdet som vissnade

¹⁸När han tidigt på morgonen var på väg tillbaka till staden blev han hungrig. ¹⁹Han fick se ett fikonträd vid vägen och gick fram till det men hittade ingenting annat på det än blad. Då sade han till det: "Aldrig någonsin skall du bära frukt." Och med en gång vissnade trädet. ²⁰Lärjungarna häpnade och sade: "Hur kunde fikonträdet vissna så tvärt?" ²¹Jesus svarade: "Sannerligen, om ni har tro och inte tvivlar, kan ni göra detta med fikonträdet och mer än så, ni kan säga till berget här: Upp och kasta dig i havet! och det skall ske. ²²Allt vad ni ber om i era böner skall ni få, om ni tror."

Frågan om Jesu fullmakt

²³När han hade kommit till templet och höll på att undervisa kom överstepräster och folkets äldste fram till honom och frågade: "Vad har du för fullmakt att göra detta? Och vem har gett dig den fullmakten?" ²⁴Jesus svarade: "Jag har också en fråga till er, och om ni svarar på den skall jag säga er vad jag har för fullmakt att göra detta. ²⁵Dopet Johannes döpte med, varifrån kom det, från himlen eller från människor?" De överlade med varandra: "Om vi svarar: Från himlen, säger han: Varför trodde ni då inte på honom? ²⁶Men om vi svarar: Från människor, måste vi akta oss för folket. Alla anser ju att Johannes var en profet." Därför svarade de: "Vi vet inte." ²⁷Då sade Jesus till dem: "I så fall talar jag inte heller om vad jag har för fullmakt att göra detta."

Liknelsen om de båda sönerna

²⁸"Vad säger ni om det här: En man hade två söner. Han vände sig till den ene och sade: 'Min son, gå ut och arbeta i vingården i dag.' ²⁹Han svarade: 'Nej, det vill jag inte', men sedan ångrade han sig och gick. ³⁰Mannen vände sig till den andre och sade samma sak. Han svarade: 'Jag skall gå, herre', men han gick inte. ³¹Vilken av de båda gjorde som fadern ville?" De

svarade: "Den förste." Då sade Jesus till dem: "Sannerligen, tullindrivare och horor skall komma före er till Guds rike. ³²Johannes kom, och han visade er vägen till rättfärdighet, men ni trodde inte på honom. Tullindrivarna och hororna trodde på honom, och ni såg det, men inte heller då ångrade ni er och trodde på honom.

Liknelsen om arrendatorerna i vingården

³³Lyssna nu till en annan liknelse. En jordägare planterade en vingård, satte stängsel kring den, högg ut ett presskar och byggde ett vaktorn. Därefter arrenderade han ut den och reste bort. ³⁴När skördetiden närmade sig skickade han sina tjänare till arrendatorerna för att hämta den del av skörden som han skulle ha. ³⁵Arrendatorerna grep tjänarna och pryglade den ene, dödade den andre och stenade den tredje. ³⁶Då skickade han dit ännu fler tjänare än första gången, och de gjorde likadant med dem. ³⁷Till sist skickade han sin son. Han sade: 'Min son kommer de att ha respekt för.' ³⁸Men när arrendatorerna fick se sonen sade de till varandra: 'Här har vi arvtagaren. Kom, så dödar vi honom och får hans arv.' ³⁹De tog fast honom, släpade ut honom ur vingården och slog ihjäl honom. ⁴⁰När nu vingårdens ägare kommer, vad gör han då med dessa arrendatorer?" ⁴¹Översteprästerna och de äldste svarade: "Han lönar ont med ont och tar död på dem, och vingården arrenderar han ut till andra som ger honom hans del av skörden i rätt tid." ⁴²Jesus sade: "Har ni aldrig läst vad som står i skriften: *Stenen som husbyggarna ratade har blivit en hörnsten. Herren har gjort den till detta, och underbar är den i våra ögon.* ⁴³Därför säger jag er att Guds rike skall tas ifrån er och ges åt ett folk hos vilket det kan bära frukt. ⁴⁴Den som faller på denna sten blir sönderslagen, och den som stenen faller på blir krossad."

⁴⁵När översteprästerna och fariseerna hörde hans liknelser förstod de att det var dem han talade om. ⁴⁶De hade velat gripa honom men var rädda för folket, som ansåg honom vara en profet.

Liknelsen om bröllopfesten

¹Än en gång talade Jesus till dem i liknelser: ²"Med himmelriket är det som när en kung höll bröllop för sin son. ³Han skickade ut sina tjänare för att kalla de inbjudna till bröllopet, men de ville inte komma. ⁴Då skickade han ut andra tjänare och lät dem säga till de inbjudna: 'Jag har ordnat för måltiden, mina oxar och gödkalvar är slaktade och allt är färdigt. Kom till bröllopet.' ⁵Men de brydde sig inte om det. En gick bort till sina åkrar och en till sina affärer. ⁶De andra tog fast tjänarna, skymfade dem och slog ihjäl dem. ⁷Då greps kungen av vrede, skickade ut sina soldater och lät döda mördarna och bränna ner deras stad. ⁸Sedan sade han till sina tjänare: 'Allt är ordnat för bröllopet, men de inbjudna var inte värdiga. ⁹Gå ut och ställ er där vägarna skiljs och bjud alla ni ser till bröllopet.' ¹⁰Och då gick tjänarna ut på vägarna och samlade ihop alla de träffade på, onda och goda, och bröllopssalen fylldes med gäster.

¹¹När kungen kom in för att se sina gäster upptäckte han en man som inte var klädd i bröllopskläder. ¹²Han sade: 'Min vän, hur kan du vara här utan att ha bröllopskläder på dig?' Mannen kunde inte svara. ¹³Då sade kungen till tjänarna: 'Bind honom till händer och fötter och kasta ut honom i mörkret där ute. Där skall man gråta och skära tänder.' ¹⁴Många är bjudna, men få är utvalda."

Frågan om skatt till kejsaren

¹⁵Då gick fariseerna bort och kom överens om att försöka få fast honom för något han sade. ¹⁶De lät sina lärjungar och några av Herodes anhängare söka upp honom och säga: "Mästare, vi vet att du är uppriktig och verkligen lär oss Guds väg. Du faller inte undan för någon och ser inte till personen. ¹⁷Säg oss vad du anser: är det rätt eller inte att betala skatt till kejsaren?" ¹⁸Jesus märkte deras onda avsikt och sade: "Hycklare, varför vill ni sätta mig på prov? ¹⁹Visa mig ett mynt som man betalar skatt med." De räckte honom en denar, ²⁰och han frågade: "Vems bild och namn är det här?" — ²¹"Kejsarens", svarade de. Då sade han till dem: "Ge då kejsaren det som tillhör kejsa-

ren och Gud det som tillhör Gud." ²²När de hörde detta blev de häpna. De lät honom vara och gick sin väg.

Frågan om uppståndelsen

²³Samma dag kom det fram några saddukeer och sade att det inte finns någon uppståndelse, och de frågade honom: ²⁴"Mästare, Mose har sagt: *Om någon dör barnlös, skall hans bror gifta sig med änkan och skaffa efterkommande åt brodern.* ²⁵Det fanns här hos oss sju bröder. Den förste gifte sig och dog, och då han inte hade några barn fick hans bror överta hustrun. ²⁶På samma sätt gick det med den andre och den tredje och med alla sju. ²⁷Sist av alla dog kvinnan. ²⁸Vem av de sju blir hon hustru till vid uppståndelsen? Alla har ju varit gifta med henne." ²⁹Jesus svarade: "Ni tänker fel därför att ni varken kan skriften eller vet något om Guds makt. ³⁰Vid uppståndelsen gifter man sig inte eller blir bortgift, utan alla är som änglarna i himlen. ³¹Och vad de dödas uppståndelse beträffar, så har ni väl läst vad Gud har sagt till er: ³²*Jag är Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud. Gud är inte en gud för döda utan för levande.*" ³³När folket hörde detta häpnade de över hans undervisning.

Frågan om det största budet i lagen

³⁴När fariseerna fick höra hur han hade gjort saddukeerna svarslösa samlades de, ³⁵och för att sätta honom på prov frågade en av dem, en laglörd: ³⁶"Mästare, vilket är det största budet i lagen?" ³⁷Han svarade honom: "*Du skall älska Herren, din Gud, med hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela ditt förstånd.* ³⁸Detta är det största och första budet. ³⁹Sedan kommer ett av samma slag: *Du skall älska din nästa som dig själv.* ⁴⁰På dessa båda bud vilar hela lagen och profeterna."

Är Messias Davids son?

⁴¹Då fariseerna var församlade frågade Jesus dem: ⁴²"Vad anser ni om Messias? Vems son är han?" — "Davids", svarade de. ⁴³Då sade han: "Hur kan då David på Andens ingivelse kalla honom herre och säga: ⁴⁴*Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida, så skall jag lägga dina fiender under dina fötter.* ⁴⁵Om nu David kallar honom herre, hur kan han då vara Da-

vids son?" ⁴⁶Ingen kunde svara honom, och efter den dagen vågade heller ingen längre ställa frågor till honom.

Anklagelser mot de skriftlärda och fariseerna

23 ¹Sedan talade Jesus till folket och sina lärjungar ²och sade: "De skriftlärda och fariseerna har satt sig på Moses stol. ³Gör därför allt vad de lär er och håll fast vid det, men handla inte som de gör, för de säger ett och gör ett annat. ⁴De binder ihop tunga bördor och lägger dem på människornas axlar, men själva rör de inte ett finger för att rätta till dem. ⁵Allt vad de företar sig gör de för att människorna skall lägga märke till dem. De skaffar sig breda böneremсор och stora manteltofsar. ⁶De tycker om att ha hedersplatsen på gästabuden och sitta främst i synagogan, ⁷och de vill bli hälsade på torgen och kallas rabbi av alla människor. ⁸Men ni skall inte låta er kallas rabbi, ty en är er läromästare och ni är alla bröder. ⁹Ni skall inte kalla någon här på jorden för er fader, ty en är er fader, han som är i himlen. ¹⁰Inte heller skall ni låta er kallas lärare, ty en är er lärare, Kristus. ¹¹Den som är störst bland er skall vara de andras tjänare. ¹²Den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, och den som ödmjukar sig skall bli upphöjd.

Verop

¹³Ve er, skriftlärda och fariseer, ni hycklare som stänger till himmelriket för människorna. Ni går inte själva in, och dem som vill komma dit in släpper ni inte in.

¹⁵Ve er, skriftlärda och fariseer, ni hycklare som far över land och hav för att vinna en enda proselyt, och när någon har blivit det gör ni honom till ett helvetets barn, dubbelt värre än ni själva.

¹⁶Ve er, ni blinda ledare som säger: Svär man vid templet betyder det ingenting, men svär man vid guldets i templet är eden bindande. — ¹⁷Ni blinda dårar, vilket är förmer, guldets eller templet som har gjort guldets heligt? ¹⁸Ni säger: Svär man vid offeraltaret betyder det ingenting, men svär man vid gåvan som ligger på det är eden bindande. — ¹⁹Ni blinda, vilket är förmer, gåvan eller altaret som gör gåvan heligt? ²⁰Den som svär vid altaret svär både vid det och vid allt som ligger på

det. ²¹Den som svär vid templet svär både vid det och vid honom som bor i det. ²²Och den som svär vid himlen, han svär både vid Guds tron och vid honom som sitter på den.

²³Ve er, skriftlärda och fariseer, ni hycklare som ger tionde av mynta och dill och kummin men försummar det viktigaste i lagen: rättvisa, barmhärtighet, trohet. Det gäller att göra det ena utan att försumma det andra. ²⁴Ni blinda ledare, som silar mygg men sväljer kameler!

²⁵Ve er, skriftlärda och fariseer, ni hycklare som rengör utsidan av bågaren och skålen, medan de inuti är fulla av vinningslystnad och omåttlighet. ²⁶Du blinde farisé, gör först bågaren ren inuti, så blir också utsidan ren.

²⁷Ve er, skriftlärda och fariseer, ni hycklare som är som vitkalkade gravar. Utanpå ser de prydliga ut, men inuti är de fulla av de dödas ben och annat orent. ²⁸På samma sätt visar ni upp ett rättfärdigt yttre för människorna, medan ert inre är fullt av hyckleri och orättfärdighet.

²⁹Ve er, skriftlärda och fariseer, ni hycklare som reser monument över profeterna och smyckar de rättfärdigas gravstenar ³⁰och säger: Om vi hade levt på våra fäders tid skulle vi inte ha gjort oss medskyldiga till profeternas blod. ³¹Därmed visar ni själva att ni är söner till dem som mördade profeterna. ³²Fortsätt som era fäder tills måttet är rågat. ³³Ormar, huggormsyngel, hur skall ni kunna undgå att dömas till helvetet? ³⁴Därför skall jag sända er profeter, visa män och skriftlärda. Somliga av dem kommer ni att döda och korsfästa och andra kommer ni att piska i era synagogor och jaga från stad till stad. ³⁵Så skall allt rättfärdigt blod som utgjutits här på jorden komma över er, alltifrån den rättfärdige Abels blod till blodet från Sakarja, Berekjas son, som ni mördade mellan templet och altaret. ³⁶Sannerligen, alltsammans skall detta släkte få svara för.

Jesu klagan över Jerusalem

³⁷Jerusalem, Jerusalem, du som dödar profeterna och stenar dem som blir sända till dig. Hur ofta har jag inte velat samla dina barn så som hönan samlar sina kycklingar under vingarna, men ni ville inte. ³⁸Nu får ni själva ta hand om ert övergiv-

na hus. ³⁹Ty jag säger er: ni ser mig inte mera förrän den dag då ni säger: *Välsignad är han som kommer i Herrens namn.*"

Templets förestående fall

24 ¹När Jesus lämnade templet och var på väg därifrån kom hans lärjungar fram till honom och pekade på tempelbyggnaderna. ²Då sade han till dem: "Se på allt detta — sannerligen, här kommer inte att lämnas sten på sten, allt skall brytas ner."

TALET OM TIDENS SLUT (kap. 24–25)

Kommande prövningar

³När han sedan satt på Olivberget och lärjungarna var ensamma med honom kom de fram och sade: "Säg oss när det skall hända. Och vad blir tecknet för din återkomst och för tidens slut?" ⁴Jesus svarade: "Se upp så att ingen bedrar er. ⁵Många kommer att uppträda under mitt namn och säga: Jag är Messias, och de skall bedra många. ⁶Ni kommer att få höra stridslarm och krigsrykten. Se till att ni inte låter skrämman er. Sådant måste hända, men det är ännu inte slutet. ⁷Folk skall resa sig mot folk och rike mot rike, och det blir hungersnöd och jordbävning på den ena platsen efter den andra. ⁸Allt detta är början på födslovärkarna. ⁹Då skall man utlämna er till att plågas och dödas, och alla folk skall hata er för mitt namns skull. ¹⁰Då skall många komma på fall och ange varandra och hata varandra. ¹¹Många falska profeter skall framträda och bedra många. ¹²Genom att laglösheten tilltar kommer kärleken att kallna hos de flesta. ¹³Men den som håller ut till slutet skall bli räddad. ¹⁴Och budskapet om riket skall förkunnas i hela världen och bli till ett vittnesbörd för alla folk. Sedan skall slutet komma.

Den sista stora nöden

¹⁵När ni ser den vanhelgande skändlighet som profeten Daniel har talat om stå på helig plats (må den som läser fatta det rätt), ¹⁶då måste de som bor i Judeen fly upp i bergen. ¹⁷Den som är på taket skall inte gå ner och hämta vad han har i huset, ¹⁸och

den som är ute på åkern skall inte vända tillbaka och hämta sin mantel. ¹⁹Ve dem som väntar barn eller ammar i den tiden. ²⁰Be att ni slipper fly under vintern eller på sabbaten. ²¹Ty det skall bli ett lidande vars like inte har funnits från världens början till denna dag och inte heller kommer att finnas. ²²Och om inte den tiden förkortades skulle ingen människa bli räddad. Men för de utvaldas skull kommer den tiden att förkortas. ²³Om ni då får höra: Här är Messias, eller: Där är han, så tro det inte! ²⁴Falska frälsare och falska profeter kommer att uppträda med stora tecken och under för att om möjligt bedra också de utvalda. ²⁵Nu har jag sagt er det i förväg. ²⁶Om ni alltså får höra: Han är ute i öknen, så gå inte dit, eller: Han är inne i kammaren, så tro det inte. ²⁷Ty liksom blixten kommer från öster och lyser ända till väster, så blir det vid Människosonens återkomst. ²⁸Där kadavret ligger, där samlas gamarna.

Människosonens ankomst

²⁹Strax efter den tidens lidanden skall solen förmörkas och månen mista sitt sken. Stjärnorna skall falla från skyn och himlens makter skakas. ³⁰Då skall Människosonens tecken synas på himlen, och då skall alla jordens stammar höja klagorop, och man skall få se Människosonen komma på himlens moln med makt och stor härlighet. ³¹Och han skall sända ut sina änglar vid ljudet av en stor basun, och de skall samla hans utvalda från de fyra väderstrecken, från himlens ena gräns till den andra.

Liknelsen om fikonträdet

³²Lär av en jämförelse med fikonträdet. När kvisten blir mjuk och bladen spricker ut vet ni att sommaren är nära. ³³På samma sätt vet ni när ni ser allt detta hända att han är nära, utanför dörren. ³⁴Sannerligen, detta släkte skall inte förgå förrän allt detta händer. ³⁵Himmel och jord skall förgå, men mina ord skall aldrig förgå. ³⁶Dagen och timmen känner ingen, inte ens himlens änglar, inte ens Sonen, ingen utom Fadern.

Håll er vakna

³⁷Ty som det var i Noas dagar, så blir det vid Människosonens ankomst. ³⁸Under tiden före floden åt man och drack, gifte sig och blev bortgift, ända till den dag då Noa gick in i arken, ³⁹och ingen visste något förrän floden kom och förde bort alla. Så blir det också vid Människosonens ankomst. ⁴⁰Då är två män ute på åkern; den ene tas med och den andre lämnas kvar. ⁴¹TVå kvinnor är vid kvarnen och mal; den ena tas med och den andra lämnas kvar. ⁴²Håll er därför vakna, ty ni vet inte vilken dag er herre kommer. ⁴³Det förstår ni ju att om husägaren visste vid vilken tid på natten tjuven kom, skulle han hålla sig vaken och hindra honom från att bryta sig in i huset. ⁴⁴Därför måste också ni vara beredda, ty när ni minst väntar det, då kommer Människosonen.

En god och en dålig tjänare

⁴⁵Tänk er en trogen och klok tjänare som av sin herre satts att ha uppsikt över tjänstefolket och ge dem mat i rätt tid. ⁴⁶Salig den tjänaren, när hans herre kommer och finner att han gör vad han skall. ⁴⁷Sannerligen, han skall låta honom ta hand om allt han äger. ⁴⁸Men om det är en dålig tjänare, en som tänker: Min herre dröjer, ⁴⁹och så börjar slå de andra tjänarna och äter och dricker med de druckna, ⁵⁰då skall hans herre komma en dag när han inte väntar honom och vid en tid som han inte vet om ⁵¹och hugga ner honom och låta honom dela lott med hycklarna. Där skall man gråta och skära tänder.

Liknelsen om de tio brudtärnorna

25

¹Då blir det med himmelriket som när tio unga flickor gick ut med sina facklor för att möta brudgummen. ²Fem av dem var oförståndiga och fem var kloka. ³De oförståndiga hade tagit med sig facklorna men inte någon olja till dem. ⁴De kloka hade med sig både oljekrukor och facklor. ⁵När brudgummen dröjde blev alla dåsiga och föll i sömn. ⁶Vid midnatt hördes ett rop: 'Brudgummen är här, kom ut och möt honom!' ⁷Då vaknade alla flickorna och gjorde i ordning sina facklor. ⁸De oförståndiga sade till de kloka: 'Ge oss av er olja, våra facklor slocknar.' ⁹De kloka svarade: 'Den kan aldrig räcka både till

oss och till er. Gå i stället och köp hos dem som säljer olja.'
10Men medan de var borta och köpte kom brudgummen. De som stod färdiga följde med honom in till bröllopfesten, och porten stängdes. 11Efter en stund kom de andra flickorna och ropade: 'Herre, herre, öppna för oss!' 12Men han svarade: 'Sannerligen, jag känner er inte.' 13Håll er därför vakna. Ni vet inte när dagen och timmen är inne.

Liknelsen om talenterna

14Det blir nämligen som när en man skulle resa bort och kallade till sig sina tjänare och lät dem ta hand om hans egendom. 15Den ene gav han fem talenter, den andre två, den tredje en, åt var och en efter hans förmåga. Sedan reste han därifrån. 16Den som hade fått fem talenter gav sig genast i väg och gjorde affärer med dem så att han tjänade fem till. 17Den som hade fått två talenter tjänade på samma sätt två till. 18Men den som hade fått en talent gick och grävde en grop och gömde sin herres pengar. 19Efter lång tid kom tjänarnas herre tillbaka och krävde redovisning av dem. 20Den som hade fått fem talenter kom och lämnade fram fem till och sade: 'Herre, du gav mig fem talenter. Här är fem till som jag har tjänat.' 21Hans herre sade: 'Bra, du är en god och trogen tjänare. Du har varit trogen i det lilla, jag skall anförtro dig mycket. Gå in till glädjen hos din herre.' 22Den som hade fått två talenter kom fram och sade: 'Herre, du gav mig två talenter. Här är två till som jag har tjänat.' 23Hans herre sade: 'Bra, du är en god och trogen tjänare. Du har varit trogen i det lilla, jag skall anförtro dig mycket. Gå in till glädjen hos din herre.' 24Den som hade fått en enda talent steg också fram. 'Herre', sade han, 'jag visste att du är en hård man, som skördar där du inte har sått och samlar in där du inte har strött ut. 25Jag var rädd och gick och gömde din talent i jorden. Här har du vad som är ditt.' 26Hans herre svarade honom: 'Du är en slö och dålig tjänare, du visste att jag skördar där jag inte har sått och samlar in där jag inte har strött ut. 27Då skulle du ha lämnat mina pengar till banken, så att jag hade kunnat få igen dem med ränta när jag kom. 28Ta nu ifrån honom talenten och ge den åt mannen med de tio talenterna. 29Var och en som har, han skall få, och det i överflöd, men den

som inte har, från honom skall tas också det han har. ³⁰Kasta ut den oduglige tjänaren i mörkret där ute.' Där skall man gråta och skära tänder.

Människosonens dom

³¹När Människosonen kommer i sin härlighet tillsammans med alla sina änglar, då skall han sätta sig på härlighetens tron. ³²Och alla folk skall samlas inför honom, och han skall skilja människorna som herden skiljer fåren från getterna. ³³Han skall ställa fåren till höger om sig och getterna till vänster. ³⁴Sedan skall kungen säga till dem som står till höger: 'Kom, ni som har fått min faders välsignelse, och överta det rike som har väntat er sedan världens skapelse. ³⁵Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig, ³⁶jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg till mig, jag satt i fängelse och ni besökte mig.' ³⁷Då kommer de rättfärdiga att fråga: 'Herre, när såg vi dig hungrig och gav dig mat, eller törstig och gav dig att dricka? ³⁸När såg vi dig hemlös och tog hand om dig eller naken och gav dig kläder? ³⁹Och när såg vi dig sjuk eller i fängelse och besökte dig?' ⁴⁰Kungen skall svara dem: 'Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.'

⁴¹Sedan skall han säga till dem som står till vänster: 'Gå bort från mig, ni förbannade, till den eviga eld som väntar djävulen och hans änglar. ⁴²Jag var hungrig och ni gav mig inget att äta, ⁴³jag var törstig och ni gav mig inget att dricka, jag var hemlös och ni tog inte hand om mig, jag var naken och ni gav mig inga kläder, sjuk och i fängelse och ni besökte mig inte.' ⁴⁴Då kommer också de att fråga: 'Herre, när skulle vi ha sett dig hungrig eller törstig eller hemlös eller naken eller sjuk eller i fängelse och lämnat dig utan hjälp?' ⁴⁵Då skall han svara dem: 'Sannerligen, vad ni inte har gjort för någon av dessa minsta, det har ni inte heller gjort för mig.' ⁴⁶Dessa skall gå bort till evigt straff men de rättfärdiga till evigt liv."

Planer på att döda Jesus

¹När Jesus hade avslutat hela detta tal sade han till sina lärjungar: ²"Ni vet att det är påsk om två dagar. Då skall Människosonen utlämnas för att bli korsfäst." ³Under tiden samlades översteprästerna och folkets äldste i översteprästen Kajafas palats ⁴och kom överens om att gripa Jesus med list och döda honom. ⁵"Men inte under själva helgen", sade de, "så att det uppstår oro bland folket."

Kvinnan med balsamflaskan

⁶Medan Jesus befann sig i Betania hos Simon den spetälske ⁷kom en kvinna fram till honom med en flaska dyrbar balsam och hällde ut den över hans huvud, där han låg till bords. ⁸Då blev lärjungarna förargade och sade: "Vilket slöseri! ⁹För det där hade man ju kunnat få mycket pengar att ge åt de fattiga." ¹⁰Jesus märkte det och sade till dem: "Varför gör ni kvinnan ledsen? Hon har gjort en god gärning mot mig. ¹¹De fattiga har ni alltid hos er, men mig har ni inte alltid. ¹²När hon hällde denna balsam över min kropp förberedde hon min begravning. ¹³Sannerligen, överallt i världen där evangeliet förkunnas skall man också berätta vad hon gjorde och komma ihåg henne."

Judas blir förrädare

¹⁴Då gick en av de tolv, han som hette Judas Iskariot, till översteprästerna ¹⁵och sade: "Vad vill ni ge mig om jag utlämnar honom åt er?" De räknade upp trettio silvermynt åt honom. ¹⁶Från det ögonblicket sökte han efter ett lämpligt tillfälle att utlämna honom.

Påskmåltiden förbereds

¹⁷Första dagen av det osyrade brödets högtid kom lärjungarna fram till Jesus och frågade: "Var vill du att vi skall ordna för påskmåltiden åt dig?" ¹⁸Han svarade: "Gå in till staden och hälsa den och den att er mästare säger: Min stund är nära. Jag vill hålla påskmåltid hos dig med mina lärjungar." ¹⁹Lärjung-

arna gjorde som Jesus hade sagt, och de ordnade för påskmåltiden.

Jesus utpekar förrädaren

²⁰På kvällen lade han sig till bords med de tolv. ²¹Medan de åt sade han: "Sannerligen, en av er skall förråda mig." ²²De blev mycket bedrövade och började fråga honom, en efter en: "Det är väl inte jag, herre?" ²³Han svarade: "Den som doppade handen i skålen tillsammans med mig, han skall förråda mig. ²⁴Människosonen går bort, som det står skrivet om honom, men ve den människa genom vilken Människosonen blir förrådd! Det hade varit bäst för den människan om hon aldrig hade blivit född." ²⁵Judas, som skulle förråda honom, sade: "Det är väl inte jag, rabbi?" Jesus svarade: "Du har själv sagt det."

Den sista måltiden

²⁶Medan de åt tog Jesus ett bröd, och efter att ha läst tackbönen bröt han det, gav åt sina lärjungar och sade: "Tag och ät, detta är min kropp." ²⁷Och han tog en bägare, och efter att ha tackat Gud gav han den åt dem och sade: "Drick av den alla. ²⁸Detta är mitt blod, förbundsblodet som blir utgjutet för många till syndernas förlåtelse. ²⁹Jag säger er: nu kommer jag inte att dricka av det som vinstocken ger förrän den dag då jag dricker det nya vinet med er i min faders rike."

Jesus förutsäger Petrus förnekelse

³⁰När de hade sjungit lovsången gick de ut till Olivberget. ³¹Då sade Jesus till dem: "I natt skall ni alla komma på fall för min skull, ty det står skrivet: *Jag skall dräpa herden, och fåren i hjorden skall skingras.* ³²Men när jag har uppstått skall jag gå före er till Galileen." ³³Petrus svarade honom: "Även om alla andra kommer på fall för din skull, så skall då jag aldrig komma på fall." ³⁴Men Jesus sade: "Sannerligen, i natt innan tuppen gal skall du ha förnekat mig tre gånger." ³⁵Petrus sade: "Om jag så måste dö med dig, skall jag aldrig förneka dig." Och detsamma sade alla lärjungarna.

Jesus i Getsemane

³⁶Sedan gick Jesus med dem till ett ställe som heter Getsemane, och han sade till dem: "Sitt kvar här, medan jag går dit bort och ber." ³⁷Han tog med sig Petrus och Sebedaios båda söner. Sorg och ängslan kom över honom, ³⁸och han sade till dem: "Min själ är bedrövad ända till döds. Stanna här och vaka med mig." ³⁹Han gick lite längre bort, kastade sig till marken och bad: "Fader, låt denna bägare gå förbi mig, om det är möjligt. Men inte som jag vill, utan som du vill." ⁴⁰Han gick tillbaka till lärjungarna och fann att de sov, och han sade till Petrus: "Ni orkade alltså inte hålla er vakna en enda timme med mig? ⁴¹Vaka, och be att ni inte utsätts för prövning. Anden vill, men kroppen är svag." ⁴²Sedan gick han bort och bad för andra gången: "Fader, om denna bägare inte kan gå förbi mig utan jag måste tömma den, så låt din vilja ske." ⁴³När han kom tillbaka fann han återigen att de sov; de orkade inte hålla ögonen öppna. ⁴⁴Han lämnade dem och gick bort och bad för tredje gången med samma ord. ⁴⁵Sedan kom han tillbaka till lärjungarna och sade till dem: "Ja, ni sover och vilar er. Men nu är stunden här då Människosonen skall överlämnas i syndarnas händer. ⁴⁶Stig upp, låt oss gå. Här kommer han som skall förråda mig."

Jesus fångslas

⁴⁷Medan han ännu talade kom Judas, en av de tolv, och med honom en stor folkhop med svärd och påkar, utsänd av överstepräster och folkets äldste. ⁴⁸Förrädaren hade kommit överens med dem om ett tecken: "Den som jag kysser är det, grip honom." ⁴⁹Han gick rakt fram till Jesus, hälsade honom med att säga rabbi och kysste honom. ⁵⁰Jesus sade till honom: "Min vän, nu har du gjort ditt." Då gick de fram och grep Jesus och höll fast honom. ⁵¹En av dem som var med Jesus lyfte handen och drog sitt svärd, och han slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom örat. ⁵²Då sade Jesus till honom: "Stick tillbaka ditt svärd. Alla som griper till svärd skall dödas med svärd. ⁵³Tror du inte att om jag bad min fader skulle han genast skicka mer än tolv legioner änglar till min hjälp? ⁵⁴Men

hur skulle då skrifterna kunna uppfyllas som säger att detta måste hända?"

⁵⁵Vid samma tillfälle sade Jesus till folkhopan: "Som mot en rövare har ni gått ut med svärd och påkar för att fångsla mig. Var dag satt jag i templet och undervisade utan att ni grep mig. ⁵⁶Men allt detta har skett för att profeternas skrifter skall uppfyllas." Då övergav alla lärjungarna honom och flydde.

Förhöret inför rådet

⁵⁷De som hade gripit Jesus förde honom till översteprästen Kafafas, där de skriftlärda och de äldste hade samlats. ⁵⁸Petrus följde efter på avstånd, ända till översteprästens palats. Där gick han in på gården och satte sig bland tjänarna för att se hur det skulle sluta. ⁵⁹Överstepräster och hela rådet sökte få fram något falskt vittnesmål mot Jesus så att de kunde döma honom till döden, ⁶⁰men de lyckades inte trots att det uppträdde många falska vittnen. Till sist trädde det fram två ⁶¹som påstod att han hade sagt: "Jag kan riva ner Guds tempel och bygga upp det igen inom tre dagar." ⁶²Då reste sig översteprästen och frågade: "Har du inget att svara på deras beskyllningar?" ⁶³Men Jesus teg. Och översteprästen sade: "Jag besvär dig vid den levande Gudens namn att säga oss om du är Messias, Guds son." ⁶⁴Jesus svarade: "Du har själv sagt det. Men jag säger er: efter detta skall ni få se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma på himlens moln." ⁶⁵Då slet översteprästen sönder sina kläder och sade: "Han har hädat. Vad skall vi nu med vittnen till? Ni har själva hört hädelsen. ⁶⁶Vad säger ni?" De svarade: "Han förtjänar döden." ⁶⁷Då spottade de honom i ansiktet och slog honom, och några gav honom örfilar ⁶⁸och sade: "Visa att du är en profet, Messias: vem var det som slog dig?"

Petrus förnekar Jesus

⁶⁹Petrus satt ute på gården. En tjänsteflicka kom fram till honom och sade: "Du var också tillsammans med Jesus från Galileen." ⁷⁰Men han förnekade det inför alla och sade: "Jag förstår inte vad du talar om." ⁷¹Han gick ut i porten, och där var det en annan kvinna som såg honom, och hon sade till dem runt

omkring: "Han där var tillsammans med Jesus från Nasaret." ⁷²Han förnekade det på nytt och svor på det: "Jag känner inte den mannen." ⁷³Strax efteråt kom de som stod där fram till Petrus och sade: "Visst är du också en av dem. Det hörs på tallet." ⁷⁴Då svor han och bedyrade: "Jag känner inte den mannen." I samma ögonblick gol en tupp. ⁷⁵Då kom Petrus ihåg vad Jesus hade sagt: "Innan tuppen gal skall du ha förnekat mig tre gånger", och han gick ut och grät bittert.

Jesus inför Pilatus

27

¹På morgonen beslöt alla översteprästerna och folkets äldste att försöka få Jesus avrättad. ²De lät binda honom, förde bort honom och överlämnade honom åt Pilatus, ståthållaren.

³När Judas, som hade förrått honom, såg att Jesus blivit dömd, ångrade han sig. Han lämnade tillbaka de trettio silvermynten till översteprästerna och de äldste ⁴och sade: "Jag har syndat och förrått oskyldigt blod." De svarade: "Vad angår det oss? Det är din sak." ⁵Då kastade han in pengarna i tempelhuset och gav sig av därifrån och gick bort och hängde sig. ⁶Översteprästerna tog pengarna och sade: "Det går inte att lägga dem i offerkistan, eftersom det är blodspengar." ⁷Och de beslöt att i stället köpa Krukmakaråkern till begravningsplats för främlingar. ⁸Därför heter denna åker ännu i dag Blodsåkern. ⁹Så uppfylldes det som sagts genom profeten Jeremia: *De tog de trettio silvermynten, priset på den prissatte, honom som några israeliter bestämde priset på,* ¹⁰*och gav dem i betalning för Krukmakaråkern, så som Herren hade befallt mig.*

¹¹Jesus ställdes nu inför ståthållaren. Denne frågade honom: "Du är alltså judarnas kung?" Jesus svarade: "Du själv säger det." ¹²Och när han anklagades av översteprästerna och de äldste svarade han inte. ¹³Då sade Pilatus till honom: "Hör du inte vad de beskyller dig för?" ¹⁴Men han svarade inte på en enda fråga, och ståthållaren blev mycket förvånad.

Barabbas friges. Jesus döms

¹⁵Vid högtiden brukade ståthållaren frige en fånge efter folkets önskan. ¹⁶Det fanns just då en känd fånge som hette Jesus Barabbas. ¹⁷När folket nu var samlat frågade Pilatus: "Vem vill

ni att jag skall frige, Jesus Barabbas eller den Jesus som kallas Messias?" ¹⁸Han visste att det var av avund mot Jesus som man hade utlämnat honom. ¹⁹Medan han satt på domartribunen fick han detta bud från sin hustru: "Du skall inte ha med den där rättfärdige mannen att göra. Jag har haft mardrömmar i natt för hans skull." ²⁰Men översteprästerna och de äldste övertalade folket att begära Barabbas fri och få Jesus dödad. ²¹Ståthållaren sade nu till dem: "Vilken av de båda vill ni att jag skall frige?" De svarade: "Barabbas." ²²Pilatus frågade: "Vad skall jag då göra med den Jesus som kallas Messias?" Alla svarade: "Han skall korsfästas!" ²³Han frågade: "Vad har han gjort för ont?" Men de ropade ännu högre: "Han skall korsfästas!"

²⁴När Pilatus såg att ingenting hjälpte utan att oron bara blev värre, tog han vatten och sköljde sina händer inför folket och sade: "Jag är oskyldig till den här mannens blod. Detta får bli er sak." ²⁵Men hela folket ropade: "Hans blod må komma över oss och våra barn." ²⁶Då frigav han Barabbas, men Jesus lät han prygla och utlämnade honom sedan till att korsfästas.

Soldaterna hånar Jesus

²⁷Då förde ståthållarens soldater Jesus till residenset och samlade hela vaktstyrkan omkring honom. ²⁸De tog av honom kläderna och hängde på honom en röd soldatkappa ²⁹och vred ihop en krans av törne och satte den på hans huvud och stack en käpp i högra handen på honom. Sedan föll de på knä för honom och hånade honom och sade: "Leve judarnas konung." ³⁰De spottade på honom och tog käppen och slog honom i huvudet. ³¹Och när de hade hånat honom tog de av honom kappan och satte på honom hans egna kläder och förde bort honom för att korsfästa honom.

Korsfästelsen

³²På vägen ut träffade de på en man från Kyrene vid namn Simon, och honom tvingade de att bära hans kors. ³³När de kom till ett ställe som kallas Golgota, vilket betyder Skallen, ³⁴gav de honom vin att dricka, blandat med galla. Han smakade på det men ville inte dricka. ³⁵När de hade korsfäst honom delade

de upp hans kläder genom att kasta lott om dem,³⁶och sedan slog de sig ner där och vaktade honom.³⁷Ovanför hans huvud hade de satt upp anklagelsen mot honom som löd: Detta är Jesus, judarnas konung.

³⁸Samtidigt med honom korsfästes två rövare, den ene till höger och den andre till vänster om honom.³⁹De som gick förbi smädade honom och skakade på huvudet⁴⁰och sade: "Du som river ner templet och bygger upp det igen på tre dagar — hjälp dig själv nu, om du är Guds son, och stig ner från korset."⁴¹Översteprästerna, de skriftlärdade och de äldste gjorde också narr av honom och sade: ⁴²"Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa. Han är Israels kung, nu får han stiga ner från korset, så skall vi tro på honom."⁴³*Han har satt sin lit till Gud. Nu får Gud rädda honom, om han bryr sig om honom.* Han har ju sagt att han är Guds son."⁴⁴På samma sätt blev han skymfad av rövarna som var korsfästa tillsammans med honom.

Jesu död

⁴⁵Vid sjätte timmen föll ett mörker över hela jorden, och det varade till nionde timmen.⁴⁶Vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: "*Eli, Eli, lema sabachtani?*" (vilket betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?).⁴⁷Några som stod där hörde det och sade: "Han ropar på Elia."⁴⁸En av dem sprang genast bort och tog en svamp, fyllde den med surt vin och satte den på en käpp för att ge honom att dricka.⁴⁹Då sade de andra: "Låt oss se om Elia kommer och hjälper honom."⁵⁰Men Jesus ropade än en gång med hög röst och gav upp andan.

⁵¹Då brast förhänget i templet i två delar, uppifrån och ända ner, jorden skakade och klipporna rämnade,⁵²och gravarna öppnade sig. Många kroppar av avlidna heliga uppväcktes,⁵³och efter hans uppståndelse lämnade de sina gravar och gick in i den heliga staden och kunde ses av många.⁵⁴När officeren och de som bevakade Jesus tillsammans med honom såg jordbävningen och det andra som hände, greps de av stark fruktan och sade: "Den mannen måste ha varit Guds son."

⁵⁵Där var också många kvinnor som stod längre bort och såg på. De hade följt med Jesus från Galileen för att tjäna honom, ⁵⁶och bland dem var Maria från Magdala och Maria som var Jakobs och Josefs mor och modern till Sebedaios söner.

Gravläggnngen

⁵⁷På kvällen kom en rik man från Arimataia som hette Josef och som också han hade blivit lärjunge till Jesus. ⁵⁸Josef gick till Pilatus och bad att få Jesu kropp. Pilatus gav då order om att den skulle utlämnas, ⁵⁹och Josef tog kroppen, svepte den i rent linnetyg ⁶⁰och lade den i den nya grav som han hade låtit hugga ut åt sig i berget. Sedan rullade han en stor sten för ingången till graven och gick därifrån. ⁶¹Maria från Magdala och den andra Maria var där och satt mitt emot graven.

⁶²Nästa dag — det var dagen efter förberedelsedagen — gick översteprästerna och fariseerna tillsammans till Pilatus ⁶³och sade: "Herre, vi har kommit att tänka på att när den där bedragaren ännu var i livet sade han: 'Efter tre dagar skall jag uppstå.' ⁶⁴Ge därför order om att graven bevakas under tre dagar, så att inte hans lärjungar kommer och rövar bort honom och sedan säger till folket att han har uppstått från de döda. Då blir det sista bedrägeriet värre än det första." ⁶⁵Pilatus svarade: "Ni får en vaktstyrka. Gå och bevaka graven så gott ni kan." ⁶⁶De gav sig i väg och skyddade den genom att försegla stenen och sätta ut vakterna.

Kvinnorna vid graven

28

¹Efter sabbaten, i gryningen den första veckodagen, kom Maria från Magdala och den andra Maria för att se på graven. ²Då blev det ett kraftigt jordskalv, ty Herrens ängel steg ner från himlen och kom och rullade undan stenen och satte sig på den. ³Hans utseende var som blixten och hans kläder vita som snö. ⁴Vakterna skakade av skräck för honom och blev liggande som döda. ⁵Men ängeln sade till kvinnorna: "Var inte rädda. Jag vet att ni söker efter Jesus, som blev korsfäst. ⁶Han är inte här, han har uppstått, så som han sade. Kom och se var han låg. ⁷Skyn-da er sedan till hans lärjungar och säg till dem: 'Han har uppstått från de döda, och nu går han före er till Galileen. Där skall

ni få se honom.' Nu har jag sagt er detta." ⁸De lämnade genast graven, och fyllda av bävan och glädje sprang de för att berätta det för hans lärjungar. ⁹Då kom Jesus emot dem och hälsade dem, och de gick fram, grep om hans fötter och hyllade honom. ¹⁰Men Jesus sade till dem: "Var inte rädda. Gå och säg åt mina bröder att bege sig till Galileen. Där skall de få se mig."

¹¹Medan de var på väg kom några ur vaktstyrkan in till staden och berättade för översteprästerna om allt som hade hänt. ¹²Dessa överlade med de äldste, och sedan gav de soldaterna en stor summa pengar och sade till dem: ¹³"Säg att hans lärjungar kom under natten och rövade bort honom medan ni sov. ¹⁴Om ståthållaren får höra detta skall vi tala med honom så att ni inte behöver oroa er." ¹⁵Soldaterna tog pengarna och gjorde som de hade blivit tillsagda. Så vann detta rykte spridning bland judarna ända till denna dag.

Jesus sänder ut sina lärjungar

¹⁶De elva lärjungarna begav sig till Galileen, till det berg dit Jesus hade befallt dem att gå. ¹⁷När de fick se honom där föll de ner och hyllade honom, men några tvivlade. ¹⁸Då gick Jesus fram till dem och talade till dem: "Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. ¹⁹Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn ²⁰och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut."

Evangeliet enligt Markus

Johannes döparen

¹Här börjar glädjebudet om Jesus Kristus, Guds son.

²Som det står skrivet hos profeten Jesaja:

*Se, jag sänder min budbärare före dig,
han skall bereda vägen för dig.*

³En röst ropar i öknen:

*Bana väg för Herren,
gör hans stigar raka*

— ⁴så uppträdde Johannes döparen ute i öknen och förkunnade syndernas förlåtelse genom omvändelse och dop. ⁵Och hela Judeen och alla i Jerusalem kom dit ut till honom, och de bekände sina synder och döptes av honom i Jordan. ⁶Johannes var klädd i kamelhår och hade ett läderbälte om livet, och han levde av gräshoppor och vildhonung. ⁷Han förkunnade: "Efter mig kommer den som är starkare än jag, och jag är inte värdig att böja mig ner och knyta upp hans sandalremmar. ⁸Jag har döpt er med vatten, han skall döpa er med helig ande."

Jesu dop

⁹Vid den tiden kom Jesus från Nasaret i Galileen och döptes i Jordan av Johannes. ¹⁰När han steg upp ur vattnet såg han himlen dela sig och Anden komma ner över honom som en duva. ¹¹Och en röst hördes från himlen: "Du är min älskade son, du är min utvalde."

Jesus frestas

¹²Anden drev honom ut i öknen, ¹³och han var i öknen fyrtio dagar och sattes på prov av Satan. Han levde bland de vilda djuren, och änglarna betjänade honom.

Jesus uppträder i Galileen

¹⁴När Johannes hade blivit fångslad kom Jesus till Galileen och förkunnade Guds budskap ¹⁵och sade: "Tiden är inne, Guds rike är nära. Omvänd er och tro på budskapet."

De första lärjungarna

¹⁶När han gick utmed Galileiska sjön fick han se Simon och hans bror Andreas stå vid sjön och kasta ut sina kastnät, för de var fiskare. ¹⁷Jesus sade till dem: "Kom och följ mig. Jag skall göra er till människofiskare", ¹⁸och de lämnade genast sina nät och följde honom. ¹⁹Lite längre fram fick han se Jakob, Sebedaios son, och hans bror Johannes, som höll på att göra i ordning näten i sin båt. ²⁰Han kallade på dem, och de lämnade sin far Sebedaios och hans folk i båten och följde efter honom.

I Kafarnaums synagoga

²¹De kom till Kafarnaum, och när det blev sabbat gick han till synagogan och undervisade. ²²Alla överväldigades av hans undervisning, för han undervisade med makt och inte som de skriftlärda. ²³I synagogan fanns en man som var besatt av en oren ande, och han började skrika: ²⁴"Vad har du med oss att göra, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att ta död på oss? Jag vet vem du är, Guds helige." ²⁵Men Jesus sade strängt åt honom: "Tig! Far ut ur honom!" ²⁶Den orena anden ryckte och slet i mannen och gav till ett högt rop och for ut ur honom. ²⁷Alla greps av bävan och började fråga varandra: "Vad är detta? En ny undervisning, med makt bakom orden! Till och med de orena andarna befäller han, och de lyder honom." ²⁸Ryktet om honom spred sig genast över hela Galileen.

Simons svärmor och andra sjuka botas

²⁹Från synagogan gick de hem till Simon och Andreas tillsammans med Jakob och Johannes. ³⁰Simons svärmor låg i feber, och det sade de genast till Jesus. ³¹Han gick fram till henne, tog hennes hand och reste henne upp. Och febern lämnade henne, och hon passade upp dem. ³²På kvällen, efter solnedgången, kom man till honom med alla sjuka och besatta. ³³Hela staden

hade samlats utanför dörren. ³⁴Och han botade många som led av olika sjukdomar och drev ut många demoner, och han förbjöd demonerna att tala, eftersom de visste vem han var.

På en enslig plats

³⁵Tidigt nästa morgon, medan det ännu var mörkt, gav han sig av därifrån och gick bort till en enslig plats, och där bad han. ³⁶Simon och de andra skyndade efter honom, ³⁷och när de hade funnit honom sade de: "Alla söker efter dig." ³⁸Han svarade: "Låt oss gå åt ett annat håll, till byarna här omkring, så att jag kan predika där också. Det är därför jag har gått ut." ³⁹Och han gick och predikade i synagogorna i hela Galileen och drev ut demonerna.

En spetälsk blir ren

⁴⁰En spetälsk kom till honom och föll på knä och bad: "Vill du, så kan du göra mig ren." ⁴¹Jesus greps av vrede, sträckte ut handen och tog på honom och sade: "Jag vill. Bli ren!" ⁴²Och genast försvann spetälskan, och han blev ren. ⁴³Jesus skickade bort honom med en sträng förmaning: ⁴⁴"Säg ingenting till någon, men gå och visa upp dig för prästen och ge det offer för din rening som Mose har bestämt. Det blir ett vittnesbörd för dem." ⁴⁵Men mannen gick därifrån och började tala vitt och brett om saken, så att Jesus inte längre kunde visa sig i någon stad utan stannade ute i ödemarken. Och det kom folk till honom från alla håll.

En lam man i Kafarnaum botas

¹Några dagar senare kom han tillbaka till Kafarnaum och det blev känt att han var hemma. ²Det samlades så mycket folk att inte ens platsen utanför dörren räckte till längre, och han förkunnade ordet för dem. ³Då kom de dit med en lam som bars av fyra män. ⁴Eftersom de inte kunde komma fram till Jesus i trängseln bröt de upp taket ovanför honom och firade ner badden med den lame genom öppningen. ⁵När Jesus såg deras tro sade han till den lame: "Mitt barn, dina synder är förlåtna."

⁶Nu satt där några skriftlärda, och de tänkte för sig själva: ⁷"Hur kan han tala så? Han hädar ju. Vem kan förlåta synder

utom Gud?" ⁸Jesus förstod i sin ande vad de tänkte och sade till dem: "Hur kan ni tänka så i era hjärtan? ⁹Vilket är lättast, att säga till den lame: Dina synder är förlåtna, eller att säga: Stig upp, ta din bädd och gå? ^{10/11}Men för att ni skall veta att Människosonen har makt att förlåta synder här på jorden säger jag dig" — och nu talade han till den lame — "stig upp, ta din bädd och gå hem." ¹²Och mannen steg upp, tog genast sin bädd och gick ut i allas åsyn, så att de häpnade och prisade Gud och sade: "Aldrig har vi sett något sådant!"

Tullindrivaren Levi kallas

¹³Och han gick längs sjön igen. Alla människor kom till honom, och han undervisade dem. ¹⁴När han gick där fick han se Levi, Alfaios son, sitta utanför tullhuset, och han sade till honom: "Följ mig!" Och Levi steg upp och följde honom.

¹⁵När Jesus sedan låg till bords i hans hus var det många tullindrivare och syndare som låg till bords tillsammans med honom och hans lärjungar, för det var många som följde honom. ¹⁶När de skriftlärda bland fariseerna fick se att han åt med syndare och tullindrivare sade de till hans lärjungar: "Äter han med tullindrivare och syndare?" ¹⁷Jesus hörde det och sade: "Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka. Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare."

Bröllopsgästerna fastar inte

¹⁸Johannes lärjungar och fariseerna fastade. Då kom några och frågade honom: "Varför fastar Johannes lärjungar och fariseernas, men inte dina lärjungar?" ¹⁹Jesus svarade: "Inte kan väl bröllopsgästerna fasta medan brudgummen är hos dem. Så länge de har brudgummen hos sig kan de inte fasta. ²⁰Men det skall komma en tid då brudgummen tas ifrån dem, och när den dagen är inne kommer de att fasta. ²¹Ingen syr fast en bit okrympt tyg på ett gammalt plagg. Då sliter ju det nya tyget med sig av det gamla och det blir en värre reva. ²²Ingen håller nytt vin i gamla vinsäckar, för då spränger vinet säckarna, och både vinet och säckarna förstörs. Nej, nytt vin slår man i nya säckar."

Lärjungarna plockar ax på sabbaten

²³En sabbat tog han vägen genom sädesfälten, och lärjungarna började rycka av ax medan de gick. ²⁴Då sade fariseerna till honom: "Varför gör de sådant på sabbaten som inte är tillåtet?" ²⁵Han svarade: "Har ni aldrig läst vad David gjorde när han och hans män blev hungriga och inte hade något att äta?" ²⁶Han gick in i Guds hus — det var när Evjatar var överstepräst — och åt upp skådebröden, som inga andra än prästerna får äta, och gav också dem som var med honom." ²⁷Och Jesus sade till dem: "Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten. ²⁸Alltså är Människosonen herre också över sabbaten."

Mannen med en förtvinad hand

¹Han gick till synagogan en annan gång, och där satt en man som hade en förtvinad hand. ²De höll ögonen på Jesus för att se om han skulle bota honom på sabbaten; de ville ha något att anklaga honom för. ³Han sade till mannen med den förtvinade handen: "Stig upp och kom fram." ⁴Sedan frågade han dem: "Vad är tillåtet på sabbaten, att göra gott eller att göra ont, att rädda liv eller att döda?" De teg. ⁵Då såg han på dem fylld av vrede och sorg över att de var så förstockade. Och till mannen sade han: "Håll fram handen." Han höll fram den, och den blev bra igen. ⁶Men fariseerna gick bort och började genast överlägga med Herodes anhängare om hur de skulle röja Jesus ur vägen.

Folkmassan på stranden

⁷Jesus drog sig undan mot sjön tillsammans med sina lärjungar. En massa människor från Galileen följde med, men också från Judeen, ⁸Jerusalem och Idumeen och från andra sidan Jordan och från trakten kring Tyros och Sidon kom människor i massor till honom när de hörde talas om allt han gjorde. ⁹Han sade åt sina lärjungar att ha en båt till reds, så att han slapp bli trängd av folkmassan. ¹⁰Han hade botat många, och nu kom alla som led av någon plåga och trängde sig på honom för att få röra vid honom. ¹¹Och när de orena andarna såg honom föll

de ner för honom och ropade: "Du är Guds son." ¹²Men han förbjöd dem strängt att avslöja vem han var.

De tolv utses

¹³Sedan gick han upp på berget och kallade till sig några som han hade utvalt, och de kom till honom. ¹⁴Han utsåg tolv som skulle följa honom och som han skulle skicka ut att predika ¹⁵och ha makt att driva ut demonerna. ¹⁶Och de tolv han utsåg var: Simon, som han gav namnet Petrus, ¹⁷Sebedaios son Jakob och Jakobs bror Johannes, vilka han gav namnet Boanerges, det vill säga Åskans söner, ¹⁸vidare Andreas, Filippos, Bartolomaios, Matteus, Tomas, Alfaios son Jakob, Taddaios, Simon Kananaios ¹⁹och Judas Iskariot, han som förrådde honom.

Demoner drivs ut med Guds ande

²⁰När Jesus kom hem samlades folket på nytt, så att han och lärjungarna inte ens kom åt att äta. ²¹Hans anhöriga fick höra det och gav sig i väg för att ta hand om honom; de menade att han var från sina sinnen. ²²De skriftlärda som hade kommit ner från Jerusalem sade att han var besatt av Beelsebul och att det var med demonernas furste som han drev ut demonerna. ²³Han kallade dem till sig och talade till dem i liknelser: "Hur kan Satan driva ut Satan? ²⁴Om ett rike är splittrat kan det riket inte bestå. ²⁵Om en familj är splittrad kan den familjen inte bestå. ²⁶Om Satan gör uppror mot sig själv och splittras kan han inte bestå — det är slutet för honom. ²⁷Ingen kan gå in och plundra en stark man på vad han äger, om han inte först binder honom; sedan kan han plundra hans hus. ²⁸Sannerligen, människorna skall få förlåtelse för allt, för sina synder och för sina hädelser, hur de än hädar. ²⁹Men den som hädar den heliga anden får aldrig någonsin förlåtelse utan är skyldig till evig synd." ³⁰De hade ju sagt att han hade en oren ande.

Jesu familj

³¹Nu kom hans mor och hans bröder. De stannade utanför och skickade bud efter honom. ³²Det satt mycket folk omkring honom, och de sade: "Din mor och dina bröder är här utanför och söker dig." ³³Jesus svarade dem: "Vem är min mor och mina

bröder?" ³⁴Han såg på dem som satt runt omkring honom och sade: "Det här är min mor och mina bröder. ³⁵Den som gör Guds vilja är min bror och syster och mor."

Liknelsen om sådden

4 ¹Sedan började han undervisa vid sjön igen. Massor av folk samlades kring honom, och därför steg han i en båt och satt i den ute på vattnet medan folket stod på stranden. ²Han undervisade dem med många liknelser, och i sin undervisning sade han: ³"Hör! En man gick ut för att så. ⁴När han sådde föll en del på vägkanten, och fåglarna kom och åt upp det. ⁵En del föll på de steniga ställena, där det inte fanns mycket jord, och det kom fort upp eftersom myllan var tunn. ⁶Men när solen steg sveddes det och vissnade bort eftersom det var utan rot. ⁷En del föll bland tistlarna, och tistlarna växte upp och kvävde det, och det gav ingen skörd. ⁸Men en del föll i den goda jorden, det kom upp och växte och gav skörd. Det gav trettiofalt, sextiofalt och hundrafalt igen." ⁹Och han sade: "Hör, du som har öron att höra med."

Liknelsernas syfte

¹⁰När han blev ensam med de tolv och de andra som var med honom frågade de honom om liknelserna. ¹¹Han sade: "Ni har fått veta Guds rikes hemlighet, men för dessa som står utanför är allt bara liknelser, ¹²för att *de skall se med sina ögon utan att uppfatta och höra med sina öron utan att förstå, så att de inte omvänder sig och får förlåtelse.*"

Tolkning av liknelsen om sådden

¹³Och han sade till dem: "Om ni inte förstår denna liknelse, hur skall ni då alls kunna fatta några liknelser? ¹⁴Vad mannen sår är ordet. ¹⁵Vägkanten, det är de hos vilka ordet blir sått men som knappt har hört det förrän Satan kommer och tar bort ordet som har såtts i dem. ¹⁶De som får sådden på de steniga ställena, det är de som tar emot ordet med glädje när de hör det ¹⁷men inte har något rotfäste inom sig utan är flyktiga; blir det sedan lidanden och förföljelser för ordets skull kommer de genast på fall. ¹⁸Hos andra har sådden fallit bland tist-

larna. Det är de som hör ordet,¹⁹men världsliga bekymmer, rikedomens lockelser och alla möjliga begär tränger in och kväver ordet, så att det inte ger någon skörd.²⁰Men de som har tagit emot sådden i den goda jorden, det är sådana som hör ordet och tar det till sig och bär frukt trettiofalt, sextiofalt och hundrafalt.”

Liknelsen om lampan. Det mått ni mäter med

²¹Och han sade till dem: ”Inte tas lampan fram för att ställas under sädesmåttet eller under bänken. Den sätts på hållaren.²²Det finns ingenting dolt som inte skall dras fram och ingenting undangömt som inte skall komma till synes.²³Hör, du som har öron att höra med.”

²⁴Och han sade till dem: ”Ge akt på det ni hör. Med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er, och ännu mer skall ni få.²⁵Ty den som har, han skall få, men den som inte har, från honom skall tas också det han har.”

Liknelsen om den växande sådden

²⁶Och han sade: ”Med Guds rike är det som när en man har fått utsädet i jorden.²⁷Han sover och stiger upp, dagar och nätter går, och säden gror och växer, han vet inte hur.²⁸Av sig själv bär jorden gröda, först strå, så ax, så moget vete i axet.²⁹Men när grödan är mogen låter han skäran gå, för skördetiden är inne.”

Liknelsen om senapskornet

³⁰Och han sade: ”Vad skall vi likna Guds rike vid? Vad skall vi använda för bild?³¹Det är som ett senapskorn, som är det minsta av alla frön här på jorden när man sår det,³²men när det har såtts skjuter det upp och blir större än alla örter och får så stora grenar att himlens fåglar kan bygga bo i dess skugga.”³³Med många sådana liknelser förkunnade han ordet för dem, så långt de nu kunde fatta det.³⁴Han talade bara i liknelser till dem, men när han hade blivit ensam med lärjungarna förklarade han allt.

Stormen tystas

³⁵På kvällen samma dag sade han till dem: "Låt oss fara över till andra sidan." ³⁶De lämnade folket och tog honom med sig i båten som han satt i, och andra båtar följde med. ³⁷Då kom en häftig stormby och vågorna slog in i båten, så att den var nära att fyllas. ³⁸Själv låg han och sov i aktern med huvudet på dynan. De väckte honom och sade: "Mästare, bryr du dig inte om att vi går under?" ³⁹Han vaknade och hutade åt vinden och sade till sjön: "Tig! Håll tyst!" Vinden lade sig och det blev alldeles lugnt. ⁴⁰Och han sade till dem: "Varför är ni rädda? Har ni ännu ingen tro?" ⁴¹Då greps de av stor fruktan och sade till varandra: "Vem är han? Till och med vinden och sjön lyder honom."

Den besatte och svinhjorden

5 ¹De kom över till trakten av Gerasa på andra sidan sjön. ²När Jesus steg ur båten kom en man emot honom från gravarna. Han var besatt av en oren ande ³och hade sitt tillhåll bland gravarna. Inte ens med kedjor kunde man längre binda honom. ⁴Flera gånger hade han bundits till händer och fötter, men han hade slitit av kedjorna och sprängt bojorna, och ingen kunde få bukt med honom. ⁵Dag och natt höll han till bland gravarna eller uppe i bergen och skrek och sargade sig med stenar. ⁶När han nu på långt håll fick se Jesus sprang han fram och föll ner för honom ⁷och ropade högt: "Vad har du med mig att göra, Jesus, du den högste Gudens son? Jag besvär dig vid Gud: Plåga mig inte!" ⁸Jesus hade nämligen just sagt åt honom: "Far ut ur mannen, du orena ande!" ⁹Nu frågade han: "Vad heter du?" Mannen svarade: "Legion heter jag, för vi är många." ¹⁰Och han bad honom enträget att inte driva dem från trakten.

¹¹Nu gick där en stor svinhjord och betade på bergssluttningen. ¹²Andarna bad honom: "Skicka bort oss till svinen, så kan vi fara in i dem!" ¹³Det lät han dem göra. Och de orena andarna for ut ur mannen och in i svinen, och hjorden rusade utför branten ner i sjön. Omkring två tusen djur var det, och de drunknade i sjön. ¹⁴Svinvaktarna sprang därifrån och berättade alltsammans i staden och ute på landet, och folk gick för att

se vad som hade hänt. ¹⁵De kom till Jesus och såg den besatte, han som hade haft legionen i sig, sitta där klädd och vid sina sinnen, och de blev förskräckta. ¹⁶Och ögonvittnena berättade vad som hade hänt med den besatte, och om svinen. ¹⁷Då uppmanade de Jesus att lämna deras område. ¹⁸När han steg i båten bad mannen som hade varit besatt att få följa med honom. ¹⁹Men han lät honom inte göra det utan sade: "Gå hem till de dina och berätta för dem om allt som Herren har gjort med dig, hur han förbarmade sig över dig." ²⁰Då gick mannen sin väg och lät alla i Dekapolis höra vad Jesus hade gjort med honom, och överallt häpnade man.

Synagogföreståndarens dotter. Kvinnan med blödningar

²¹När Jesus hade farit tillbaka till andra sidan sjön samlades mycket folk omkring honom. Medan han var där vid sjön ²²kom det dit en synagogföreståndare vid namn Jairos. Då han såg Jesus kastade han sig för hans fötter ²³och bad enträget: "Min lilla dotter är nära att dö. Kom och lägg dina händer på henne, så att hon räddas till livet." ²⁴Och Jesus gick med honom.

Mycket folk följde efter och trängde sig in på honom. ²⁵Där fanns en kvinna som hade lidit av blödningar i tolv år. ²⁶Hon hade varit hos många läkare och fått utstå mycket. Det hade kostat henne allt hon ägde, men ingenting hade hjälpt, snarare hade hon blivit sämre. ²⁷Hon hade hört vad som berättades om Jesus, och nu kom hon bakifrån i hopen och rörde vid hans mantel, ²⁸för hon tänkte att om hon bara fick röra vid hans kläder skulle hon bli hjälpt. ²⁹Och genast stannade blodflödet, och hon kände i kroppen att hon var botad från sitt onda. ³⁰När Jesus märkte att det hade gått ut kraft från honom vände han sig om i hopen och frågade: "Vem rörde vid mina kläder?" ³¹Lärjungarna sade: "Du ser väl hur folk tränger på, och ändå frågar du vem som har rört vid dig!" ³²Han såg sig omkring efter henne som hade gjort det. ³³Kvinnan, som visste vad som hade hänt med henne, kom rädd och darrande fram och föll ner för honom och talade om hur det var. ³⁴Han sade till henne: "Min dotter, din tro har hjälpt dig. Gå i frid. Du är botad från ditt onda."

³⁵Medan han ännu talade kom det bud till synagogföreståndaren från hans hem: "Din dotter är död. Du skall inte besvära Mästaren längre." ³⁶Men Jesus, som hörde deras ord, sade till föreståndaren: "Var inte rädd, tro bara." ³⁷Sedan lät han ingen mer än Petrus och Jakob och hans bror Johannes följa med, ³⁸och de gick hem till föreståndaren. Där såg han upprörda människor som grät och klagade högt. ³⁹Han gick in till dem och sade: "Varför ropar ni och gråter? Flickan är inte död, hon sover." ⁴⁰Då skrattade de åt honom. Men han körde ut allesammans och tog med sig flickans far och mor och lärjungarna och gick in där hon låg. ⁴¹Så tog han barnets hand och sade: "Talita koum!" (det betyder: Lilla flicka, jag säger dig, stig upp!). ⁴²Och genast reste sig flickan och gick omkring, hon var tolv år gammal. De blev utom sig av förvåning, ⁴³men han förbjöd dem att låta någon veta vad som hade hänt. Sedan sade han åt dem att ge flickan något att äta.

Profet i sin hemstad

6 ¹Han gick därifrån och kom till sin hemstad, och hans lärjungar följde med honom. ²När det blev sabbat undervisade han i synagogan. Och de många som hörde honom häpnade och sade: "Var har han detta ifrån? Vad är det för visdom han har fått, så att han kan utföra sådana underverk med sina händer?" ³Är det inte snickaren, Marias son och bror till Jakob och Josef och Judas och Simon? Bor inte hans systrar här hos oss?" Så blev han en stötesten för dem. ⁴Men Jesus sade till dem: "En profet blir ringaktad bara i sin hemstad, bland sina släktingar och i sitt hem." ⁵Han kunde inte göra några underverk där, utom att bota några sjuka genom att lägga sina händer på dem. ⁶Och han förvånade sig över att de inte ville tro.

De tolv sänds ut

Han vandrade från by till by i trakten där omkring och undervisade. ⁷Han kallade till sig de tolv och sände ut dem två och två och gav dem makt över de orena andarna. ⁸Och han sade åt dem att inte ta med sig något mer på vägen än en stav, inget bröd, ingen påse och inga pengar i bältet. ⁹Sandaler fick de ha men inte mer än en skjorta. ¹⁰Och han sade till dem: "När ni

har tagit in i ett hus, så stanna där tills ni skall vidare. ¹¹Och är det någon plats som inte vill ta emot er och inte vill höra på er, så fortsatt därifrån och skaka av dammet under era fötter. Det skall vittna mot dem." ¹²De gav sig i väg och predikade att alla skulle omvända sig, ¹³och de drev ut många demoner och smorde många sjuka med olja och botade dem.

Johannes döparens död

¹⁴Hans namn hade nu blivit känt, och kung Herodes fick höra att folk sade: "Johannes döparen har uppstått från de döda. Det är därför dessa krafter verkar genom honom." ¹⁵Men några sade att han var Elia, andra att han var en profet, en i raden av profeter. ¹⁶När Herodes hörde detta sade han: "Johannes, han som jag lät halshugga, det är han som har uppstått!"

¹⁷Herodes hade nämligen låtit gripa Johannes och sätta honom i fängelse. Anledningen till det var Herodias, hans bror Filippos hustru. Henne hade han gift sig med, ¹⁸och Johannes hade sagt till Herodes: "Det är inte tillåtet för dig att leva ihop med din brors hustru." ¹⁹Därför var Herodias förbittrad på honom och ville döda honom, men kunde inte. ²⁰Ty Herodes hade respekt för Johannes, som han visste var en rättfärdig och helig man, och skyddade honom, och när han hade hört honom kände han sig mycket osäker och ville höra mer av honom. ²¹Men en dag kom hennes tillfälle, och det var när Herodes firade sin födelsedag med ett gästabud för sina stormän och överstarna och de främsta i Galileen. ²²Herodias dotter kom då in och dansade så att Herodes och hans gäster blev förtjusta. Kungen sade till flickan: "Be mig om vad du vill, och du skall få det." ²³Och han lovade och svor: "Vad du än ber mig om skall jag ge dig, om det så vore halva mitt rike." ²⁴Då gick hon ut och frågade sin mor: "Vad skall jag be om?" Hon svarade: "Johannes döparens huvud." ²⁵Flickan skyndade in till kungen och bad honom: "Jag vill att du genast ger mig Johannes döparens huvud på ett fat." ²⁶Kungen blev bedrövad, men för edens och gästernas skull ville han inte säga nej till henne ²⁷utan skickade en livvakt med befallning att hämta Johannes huvud. Soldaten gick och halshöggs honom i fängelset ²⁸och kom sedan med hans huvud på ett fat och gav det åt flickan,

och flickan gav det åt sin mor. ²⁹Men när Johannes lärjungar fick reda på det kom de dit och hämtade hans döda kropp och lade den i en grav.

Mat åt fem tusen

³⁰Apostlarna samlades hos Jesus och berättade för honom om allt de hade gjort och vad de hade undervisat om. ³¹Han sade till dem: "Följ med mig bort till en öde trakt, så att vi får vara ensamma och ni kan vila er lite." Det var så många som kom och gick att de inte ens fick tid att äta.

³²De gav sig av i båten till en öde trakt för att vara ensamma. ³³Men man såg att de for och många fick veta det, och från alla städerna skyndade folk dit till fots och hann före dem. ³⁴När han steg i land fick han se en stor skara människor. Han fylldes av medlidande med dem, för de var som får utan herde, och han undervisade dem länge. ³⁵När det redan var sent på dagen kom lärjungarna till honom och sade: "Trakten är öde och det är sent. ³⁶Låt dem ge sig av så att de kan gå bort till gårdarna och byarna här omkring och köpa sig något att äta." ³⁷Han svarade: "Ge dem något att äta, ni själva." — "Skall vi gå och köpa bröd åt dem för tvåhundra denarer och ge dem att äta?" frågade de. ³⁸Han sade: "Hur många bröd har ni? Gå och se efter." De tog reda på det och sade: "Fem bröd, och så två fiskar." ³⁹Då lät han dem säga åt folket att slå sig ner i matlag där det fanns grönt gräs. ⁴⁰Och de lade sig ner i grupper om hundra eller femtio. ⁴¹Han tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen och läste tackbönen. Sedan bröt han bröden och gav dem åt lärjungarna, för att de skulle dela ut dem åt folket. Också de två fiskarna fördelade han så att alla fick. ⁴²Alla åt och blev mätta, ⁴³och man plockade tolv korgar fulla med brödbitar och fisk. ⁴⁴Det var fem tusen män som hade ätit.

Jesus går på vattnet

⁴⁵Sedan befallde han sina lärjungar att stiga i båten och fara i förväg över till Betsaida medan han själv skickade hem folket. ⁴⁶När han hade skilts från dem gick han upp på berget för att be. ⁴⁷På kvällen var båten mitt ute på sjön, och han var ensam

kvar på land. ⁴⁸Han såg hur de slet vid årorna därför att de hade motvind. Strax före gryningen kom han till dem, gående på vattnet, och han var på väg förbi dem. ⁴⁹När de fick se honom gå på vattnet trodde de att det var en vålnad, och de skrek till, ⁵⁰för alla såg de honom och blev förskräckta. Men han talade genast till dem och sade: "Lugn, det är jag. Var inte rädda." ⁵¹Och han steg i båten till dem, och vinden lade sig. Men de blev utom sig av häpnad, ⁵²för de hade inte förstått något av detta med bröden, utan de var förstockade.

De sjuka i Gennesaret

⁵³När de hade farit över sjön kom de till Gennesaret och gick i land där. ⁵⁴Så snart de steg ur båten kände folket igen honom ⁵⁵och skyndade ut till de sjuka i hela trakten och bar dem på deras bäddar dit där de hörde att han var. ⁵⁶Och i alla byar och städer och gårdar som han kom till lade man de sjuka på de öppna platserna och bad honom att de åtminstone skulle få röra vid tofsen på hans mantel. Och alla som rörde vid honom blev botade.

Guds bud och människors regler

7

¹Fariseerna och några skriftlärda som hade kommit från Jerusalem samlades kring honom, ²och de såg att några av hans lärjungar åt bröd med orena händer, det vill säga utan att tvätta sig. ³Fariseerna och alla andra judar håller fast vid fädernas regler och äter aldrig utan att ha tvättat sig om händerna, ⁴och när de kommer från torget äter de inte utan att ha badat sig rena. Det finns också många andra traditioner som de håller fast vid, som att skölja bägare, kannor och kittlar. ⁵Därför frågade fariseerna och de skriftlärda honom: "Varför lever inte dina lärjungar efter fädernas regler utan äter med orena händer?" ⁶Han svarade: "Jesaja profeterade rätt om er, ni hycklare, när det står: *Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjärtan är långt ifrån mig.* ⁷Fåfångt dyrkar de mig, ty lärorna de lär ut är människors bud. ⁸Ni vänder er från Guds bud för att hålla fast vid människornas regler." ⁹Och han sade: "Det är just det rätta — att upphäva Guds bud för att låta era egna regler gälla! ¹⁰Mose sade: *Visa aktning för din far och din mor* och: *Den som smädar sin*

far eller sin mor skall dö. ¹¹Men ni påstår att om någon säger till sin far eller mor: 'Det som jag hade kunnat hjälpa dig med, det gör jag till korban' (det vill säga tempelgåva), ¹²då kan ni inte låta honom göra något för sin far eller mor. ¹³Så sätter ni Guds ord ur kraft genom de regler som ni har ärvt och för vidare. Och mycket annat sådant gör ni."

Mera om rent och orent

¹⁴Sedan kallade han till sig folket och sade: "Hör på mig alle-sammans och försök att förstå. ¹⁵Inget av det som kommer in i människan utifrån kan göra henne oren. Bara det som kommer ut ur människan kan göra henne oren." ¹⁷När han hade dragit sig undan hopen och kommit hem frågade lärjungarna vad han hade menat med denna bild. ¹⁸Han svarade: "Har ni också svårt att fatta? Förstår ni inte att inget av det som kommer in i en människa utifrån kan göra henne oren? ¹⁹Ty det går inte in i hjärtat utan i magen och kommer sedan ut på avträdet." Därmed förklarade han all föda ren. ²⁰Men han sade: "Det som kommer ut ur människan, det gör henne oren. ²¹Ty inifrån, ur människornas hjärtan, kommer de onda tankarna, otukt, stöld, mord, ²²äktenskapsbrott, själviskhet, ondska, bedrägeri, liderlighet, avund, förtal, högmod, förblindelse. ²³Allt detta onda kommer inifrån och gör människan oren."

En syrisk-fenikisk kvinnas tro

²⁴Han begav sig bort därifrån och kom till trakten av Tyros, där han tog in i ett hus. Han ville inte att någon skulle få veta det men lyckades inte hålla sig undan. ²⁵En kvinna, vars dotter hade en oren ande, fick höra talas om honom och kom och kastade sig för hans fötter. ²⁶Hon var inte judinna utan av syrisk-fenikisk härkomst. Nu bad hon honom driva ut demonen ur hennes dotter. ²⁷Han sade: "Låt barnen äta sig mätta först. Det är inte rätt att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna." — ²⁸"Nej, herre", svarade hon, "men hundarna under bordet äter smulorna som barnen lämnar kvar." ²⁹Då sade han till henne: "För de ordens skull säger jag dig: gå hem, demonen har farit ut ur din dotter." ³⁰Och hon gick hem och fann flickan liggande på sin säng, fri från demonen.

En döv man botas

³¹Sedan lämnade han trakten kring Tyros och gick över Sidon till Galileiska sjön, i Dekapolisområdet. ³²Där kom de till honom med en man som var döv och knappt kunde tala, och de bad Jesus lägga sin hand på honom. ³³Han tog honom avsides från folket och stack fingrarna i hans öron och spottade och rörde vid hans tunga. ³⁴Sedan såg han upp mot himlen, andades djupt och sade till honom: "Effata!" (det betyder: Öppna dig!). ³⁵Med ens öppnades mannens öron och hans tunga löstes och han talade riktigt. ³⁶Jesus förbjöd dem att berätta det för någon. Men ju mer han förbjöd dem, desto ivrigare spred de ut det. ³⁷Och alla blev överväldigade och sade: "Allt han har gjort är bra: de döva får han att höra och de stumma att tala."

Mat åt fyra tusen

8

¹Vid den tiden hade det återigen samlats mycket folk, och de hade inte något att äta. Då kallade Jesus till sig lärjungarna och sade: ²"Det gör mig ont om folket. Nu har de varit hos mig i tre dagar och har ingenting att äta. ³Om jag låter dem gå härifrån utan mat orkar de inte ta sig hem. En del är ju långväga ifrån." ⁴Lärjungarna svarade honom: "Var skall man få tag i bröd så de blir mätta, här i ödemarken?" ⁵Han frågade: "Hur många bröd har ni?" — "Sju", sade de. ⁶Då sade han åt folket att slå sig ner på marken. Och han tog de sju bröden, tackade Gud, bröt dem och gav dem åt lärjungarna, för att de skulle dela ut dem, och de delade ut dem åt folket. ⁷De hade också några fiskar. Han läste tackbönen över fiskarna och sade till att också de skulle delas ut. ⁸Och alla åt och blev mätta, och man samlade ihop sju korgar med överblivna bitar. ⁹Det var omkring fyra tusen människor där. Sedan skickade han hem dem. ¹⁰Själv steg han i båten tillsammans med lärjungarna och for till trakten av Dalmanuta.

Fariseerna begär tecken

¹¹Fariseerna kom ut och började diskutera med honom. För att sätta honom på prov bad de honom om ett tecken från himlen. ¹²Jesus suckade djupt och sade: "Varför vill detta släkte ha ett

tecken? Sannerligen om detta släkte skall få något tecken." ¹³Så lämnade han dem och steg i båten igen och for över till andra sidan sjön.

Brödet och surdegen

¹⁴Lärjungarna hade glömt att ta med bröd; ett enda bröd hade de med sig i båten. ¹⁵Jesus varnade dem: "Se noga upp med både fariseernas och Herodes surdeg!" ¹⁶Men de sade till varandra att de ju inte hade bröd med sig. ¹⁷Han märkte det och frågade: "Varför säger ni att ni inte har bröd? Har ni ännu inte fattat och förstått någonting? Är ni så förstockade? ¹⁸Kan ni inte se fast ni har ögon och inte höra fast ni har öron? Har ni glömt ¹⁹hur jag bröt de fem bröden åt de fem tusen? Hur många korgar plockade ni då fulla med rester?" — "Tolv", svarade de. ²⁰"Och efter de sju bröden till de fyra tusen, hur många korgar fulla med rester fick ni då?" — "Sju", svarade de. ²¹Han sade: "Förstår ni fortfarande ingenting?"

En blind man utanför Betsaida botas

²²Då de kom till Betsaida förde man fram en blind och bad Jesus röra vid honom. ²³Han tog den blinde vid handen och ledde honom ut ur byn. Sedan spottade han på hans ögon, lade sina händer på honom och frågade: "Ser du något?" ²⁴Mannen öppnade ögonen och sade: "Jag ser människorna: de liknar träd, men de går omkring." ²⁵En gång till lade han sina händer på mannens ögon, och nu kunde han se riktigt och var botad och såg allting tydligt. ²⁶Jesus skickade hem honom med orden: "Gå inte ens in i byn!"

Petrus kallar Jesus för Messias

²⁷Sedan gick Jesus och hans lärjungar bort till byarna kring Caesarea Filippi. På vägen frågade han dem: "Vem säger människorna att jag är?" ²⁸De svarade: "Johannes döparen, men somliga säger Elia, andra att du är någon av profeterna." ²⁹Då frågade han dem: "Och ni, vem säger ni att jag är?" Petrus svarade: "Du är Messias." ³⁰Men han förbjöd dem strängt att tala med någon om honom.

Första förutsägelsen om Människosonens lidande

³¹Därefter började han undervisa dem och sade att Människosonen måste lida mycket och bli förkastad av de äldste och översteprästerna och de skriftlärdade och bli dödad och uppstå efter tre dagar. ³²Detta sade han helt öppet. Petrus drog honom då åt sidan och började förebrå honom. ³³Men han vände sig om, och när han såg lärjungarna tillrättavisade han Petrus: "Håll dig på din plats, Satan. Dina tankar är inte Guds, utan människors."

Lärjungeskapets krav

³⁴Sedan kallade han till sig både lärjungarna och folket och sade: "Om någon vill gå i mina spår måste han förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig. ³⁵Ty den som vill rädda sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min och evangeliets skull, han skall rädda det. ³⁶Vad hjälper det en människa att vinna hela världen om hon får betala med sitt liv? ³⁷Med vad skall hon köpa tillbaka sitt liv? ³⁸Den som skäms för mig och mina ord i detta trolösa och syndiga släkte, honom skall också Människosonen skämmas för när han kommer i sin faders härlighet med de heliga änglarna."

9

¹Och han sade: "Sannerligen, några av dem som står här skall inte möta döden förrän de har sett Guds rike komma med makt."

Jesus på härlighetens berg

²Sex dagar senare tog Jesus med sig Petrus, Jakob och Johannes och gick med dem upp på ett högt berg, där de var ensamma. Där förvandlades han inför dem: ³hans kläder blev skinande vita, så vita som ingen blekning i världen kan göra några kläder. ⁴Och de såg både Mose och Elia som stod och talade med Jesus. ⁵Då sade Petrus till Jesus: "Rabbi, det är bra att vi är med. Låt oss göra tre hyddor, en för dig, en för Mose och en för Elia." ⁶Han visste inte vad han skulle säga, de var alldeles skräckslagna. ⁷Då kom ett moln och sänkte sig över dem, och en röst hördes ur molnet: "Detta är min älskade son. Lyssna till honom." ⁸Och plötsligt, när de såg sig om, kunde de inte se någon annan där än Jesus.

⁹När de gick ner från berget förbjöd han dem att berätta för någon vad de hade sett, innan Människosonen hade uppstått från de döda. ¹⁰De fäste sig vid orden och undrade sinsemellan vad som menades med att uppstå från de döda. ¹¹Och de frågade honom: "Varför säger de skriftlärda att Elia först måste komma?" ¹²Han svarade: "Visst kommer Elia först och återställer allt. Men varför står det då skrivet att Människosonen skall lida mycket och bli föraktad?" ¹³Jag säger er: Elia har redan kommit, men med honom gjorde de som de ville, som det står skrivet om honom."

En pojke med en stum ande botas

¹⁴När de kom tillbaka till lärjungarna fann de mycket folk omkring dem och skriftlärda som diskuterade med dem. ¹⁵Men när folket fick se honom greps de av bävan och skyndade fram för att hälsa honom. ¹⁶Han frågade: "Vad är det ni diskuterar?" — ¹⁷"Mästare", svarade en i mängden, "jag har kommit till dig med min son som har en stum ande. ¹⁸Var den än faller över honom kastar den omkull honom, och han tuggar fradga och skär tänder och blir stel. Jag bad dina lärjungar driva ut den, och de kunde inte." ¹⁹Han sade: "Detta släkte som inte vill tro! Hur länge måste jag vara hos er? Hur länge måste jag stå ut med er? För hit honom!" ²⁰De kom fram med pojken, och när han fick se Jesus började anden genast slita i honom så att han föll omkull och vältrade sig på marken med fradga kring munnen. ²¹Jesus frågade hans far: "Hur länge har det varit så här med honom?" Fadern svarade: "Sedan han var liten, ²²och ofta har anden kastat honom både i eld och i vatten för att ta livet av honom. Men förbarma dig över oss och hjälp oss, om du kan." ²³Jesus sade: "Om jag kan? Allt är möjligt för den som tror." ²⁴Då ropade pojkens far: "Jag tror. Hjälp min otro!" ²⁵När Jesus såg att folk strömmade till sade han strängt till den orena anden: "Du stumma och döva ande, jag befäller dig: far ut ur honom och kom aldrig mer tillbaka." ²⁶Den gav till ett skrik och ryckte och slet i pojken och for så ut ur honom. Och pojken låg där så livlös att alla sade att han var död. ²⁷Men Jesus tog hans hand och reste honom upp, och han steg upp. ²⁸När Jesus hade kommit hem och lärjungarna var ensamma

med honom frågade de: "Varför kunde inte vi driva ut den?"
²⁹Han svarade: "Den sorten kan bara drivas ut med bön."

Andra förutsägelsen om Människosönens lidande

³⁰Sedan gick de därifrån och vandrade genom Galileen. Han ville inte att det skulle bli känt ³¹eftersom han höll på att undervisa sina lärjungar. Han sade: "Människosönen skall överlämnas i människors händer, och de kommer att döda honom, och tre dagar efter sin död skall han uppstå." ³²Men de förstod inte vad han menade och vågade inte fråga.

Vem är störst?

³³De kom till Kafarnaum. Och när han var hemma igen frågade han dem: "Vad var det ni talade om på vägen?" ³⁴De teg, för på vägen hade de tvistat om vem av dem som var den störste. ³⁵Han satte sig ner, kallade på de tolv och sade: "Om någon vill vara den främste måste han bli den ringaste av alla och allas tjänare." ³⁶Så tog han ett barn och ställde det framför dem, lade armen om det och sade: ³⁷"Den som tar emot ett sådant barn i mitt namn, han tar emot mig. Och den som tar emot mig, han tar inte emot mig utan den som har sänt mig."

Underverk i Jesu namn

³⁸Johannes sade till honom: "Mästare, vi såg en som drev ut demoner i ditt namn, och vi försökte hindra honom, eftersom han inte hörde till oss." ³⁹Men Jesus sade: "Hindra honom inte. Ingen som gör underverk i mitt namn kan genast efteråt tala illa om mig. ⁴⁰Den som inte är mot oss, han är för oss. ⁴¹Den som ger er en bägare vatten att dricka därför att ni tillhör Kristus — sannerligen, han skall inte gå miste om sin lön.

Förförelser

⁴²Den som förleder en av dessa små som tror, för honom vore det bättre att ha kastats till havets botten med en kvarnsten om halsen. ⁴³Om din hand förleder dig, så hugg av den. Det är bättre för dig att gå in i livet stympad än att ha bägge händerna i behåll och hamna i helvetet, i den eld som aldrig slocknar.

⁴⁵Om din fot förleder dig, så hugg av den. Det är bättre för dig att gå in i livet ofärdig än att ha bägge fötterna i behåll och kastas i helvetet. ⁴⁷Om ditt öga förleder dig, så riv ut det. Det är bättre för dig att gå in i Guds rike enögd än att ha bägge ögonen i behåll och kastas i helvetet, ⁴⁸där *maskarna inte dör och elden inte släcks*. ⁴⁹Ty alla skall saltas med eld. ⁵⁰Salt är bra att ha. Men om saltet förlorar sin sälta, hur skall ni få det salt igen? Bevara er sälta och håll fred med varandra."

Äktenskap och skilsmässa

10

¹Sedan bröt han upp därifrån och kom till den del av Judeen som ligger på andra sidan Jordan. Folk samlades kring honom igen, och som vanligt undervisade han dem. ²Då kom några fariseer fram, och för att sätta honom på prov frågade de: "Är det tillåtet för en man att skilja sig från sin hustru?" ³Han sade: "Vilka bestämmelser har Mose gett er?" ⁴De svarade: "Mose tillåter att man skriver ett skilsmässobrev och skiljer sig." ⁵Jesus sade: "Ja, därför att ni är förstockade skrev han denna bestämmelse. ⁶Men vid skapelsen *gjorde Gud dem till man och kvinna*. ⁷*Därför skall en man lämna sin far och sin mor för att leva med sin hustru*, ⁸*och de två skall bli ett*. De är inte längre två utan ett. ⁹Vad Gud har fogat samman får människan alltså inte skilja åt." ¹⁰När de kom hem frågade lärjungarna honom på nytt om detta. ¹¹Han svarade: "Den som skiljer sig från sin hustru och gifter om sig är en äktenskapsbrytare, ¹²och om hon skiljer sig från sin man och gifter om sig är hon en äktenskapsbryterska."

Jesus och barnen

¹³Folk kom till honom med barn för att han skulle röra vid dem. Men lärjungarna visade bort dem. ¹⁴När Jesus såg det blev han förargad och sade: "Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de. ¹⁵Santerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in." ¹⁶Och han tog dem i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem.

En man som ägde mycket

¹⁷När han skulle fortsätta sin vandring sprang en man fram och föll på knä för honom och frågade: "Gode mästare, vad skall jag göra för att vinna evigt liv?" ¹⁸Jesus svarade: "Varför kallar du mig god? Ingen är god utom Gud. ¹⁹Du kan budorden: *Du skall inte dräpa, Du skall inte begå äktenskapsbrott, Du skall inte stjäla, Du skall inte vittna falskt, Du skall inte ta ifrån någon det som är hans, Visa aktning för din far och din mor.*" — ²⁰"Mästare", sade mannen, "allt detta har jag hållit sedan jag var ung." ²¹Jesus såg på honom med kärlek och sade: "Ett fattas dig. Gå och sälj allt du har och ge åt de fattiga; då får du en skatt i himlen. Kom sedan och följ mig." ²²Vid de orden mörknade mannen och gick bedrövad sin väg, för han ägde mycket.

²³Jesus såg sig om och sade till sina lärjungar: "Hur svårt blir det inte för dem som har pengar att komma in i Guds rike!" ²⁴Lärjungarna blev bestörta över hans ord, men Jesus sade igen: "Mina barn, hur svårt är det inte att komma in i Guds rike! ²⁵Det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga än för en rik att komma in i Guds rike." ²⁶De blev ännu mer förskräckta och sade till varandra: "Vem kan då bli räddad?" ²⁷Jesus såg på dem och sade: "För människor är det omöjligt, men inte för Gud. Ty för Gud är allting möjligt." ²⁸Då sade Petrus till honom: "Vi har ju lämnat allt och följt dig." ²⁹Jesus svarade: "Sannerligen, var och en som för min och evangeliets skull har lämnat hus eller bröder eller systrar eller mor eller far eller barn eller åkrar ³⁰skall få hundrafalt igen. Här i världen skall han få hus och bröder och systrar och mödrar och barn och åkrar mitt under förföljelser, och sedan evigt liv i den kommande världen. ³¹Många som är sist skall bli först, och många som är först skall bli sist."

Tredje förutsägelsen om Människosonens lidande

³²De var nu på väg upp mot Jerusalem, och Jesus gick först. De var fyllda av bävan, och de andra som följde med var rädda. Då samlade han de tolv och talade om för dem vad som skulle hända med honom: ³³"Vi går nu upp till Jerusalem. Människosonen skall utlämnas åt överstepräster och de skriftlärd, och de skall döma honom till döden och utlämna honom åt

hedningarna, ³⁴som skall göra narr av honom och spotta på honom, pryglå honom och döda honom, och efter tre dagar skall han uppstå."

Lärjungarna som ville ha hedersplatsen

³⁵Jakob och Johannes, Sebedaios söner, gick fram till honom och sade: "Mästare, vi vill be dig om en sak." — ³⁶"Vad vill ni att jag skall göra för er?" frågade han. ³⁷De svarade: "Låt oss få sitta bredvid dig i din härlighet, den ene till höger och den andre till vänster." ³⁸Jesus sade: "Ni vet inte vad ni ber om. Kan ni dricka den bågare som jag dricker eller döpas med det dop som jag döps med?" ³⁹De svarade: "Ja, det kan vi." Jesus sade: "Den bågare som jag dricker skall ni få dricka, och det dop som jag döps med skall ni döpas med. ⁴⁰Men platserna till höger och vänster om mig kan jag bara ge dem som har bestämts därtill." ⁴¹När de andra tio hörde detta blev de förargade på Jakob och Johannes. ⁴²Jesus kallade till sig dem och sade: "Ni vet att de som räknas som härskare är herrar över sina folk och att furstarna har makten över folken. ⁴³Men så är det inte hos er. Den som vill vara stor bland er skall vara de andras tjänare, ⁴⁴och den som vill vara den förste bland er skall vara allas slav. ⁴⁵Människosonen har inte kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många."

Den blinde Bartimaios utanför Jeriko botas

⁴⁶De kom till Jeriko. Och när han tillsammans med lärjungarna och en stor folkhop lämnade staden satt där vid vägen en blind tiggare, Bartimaios, son till Timaios. ⁴⁷Då han fick höra att det var Jesus från Nasaret började han ropa: "Jesus, Davids son, förbarma dig över mig!" ⁴⁸Många sade åt honom att hålla tyst, men han ropade ännu högre: "Davids son, förbarma dig över mig!" ⁴⁹Jesus stannade och sade: "Kalla hit honom." De gjorde det och sade till den blinde: "Var lugn. Stig upp, han kallar på dig." ⁵⁰Då kastade han av sig manteln och sprang upp och kom fram till Jesus, ⁵¹och Jesus frågade honom: "Vad vill du att jag skall göra för dig?" Den blinde sade: "Rabbouni, gör så att jag kan se igen." ⁵²Jesus sade: "Gå, din tro har hjälpt dig." Genast kunde mannen se, och han följde honom på vägen.

Intåget i Jerusalem

11

¹När de närmade sig Jerusalem och var vid Betfage och Betania vid Olivberget skickade han i väg två av sina lärjungar ²och sade till dem: "Gå bort till byn där framme. När ni kommer in i den hittar ni genast en ungasna som står bunden där, en som ännu ingen har suttit på. Ta den och led hit den. ³Om någon frågar er vad ni gör, så svara: Herren behöver den, och han skall strax skicka tillbaka den." ⁴De gav sig i väg och såg en ungasna stå bunden ute på gatan vid en port, och de tog den. ⁵Några av dem som stod där frågade: "Vad gör ni? Tar ni åsnan?" ⁶Lärjungarna svarade som Jesus hade sagt, och då lät man dem gå. ⁷De ledde åsnan till Jesus och lade sina mantlar på den, och han satte sig upp på den. ⁸Och många bredde ut sina mantlar på vägen, andra strödde ut löv som de tog från träden runt om. ⁹Och de som gick före och de som följde efter ropade: "*Hosianna! Välsignad är han som kommer i Herrens namn.* ¹⁰*Välsignat vår fader Davids rike som nu kommer! Hosianna i höjden!*" ¹¹Så kom han in i Jerusalem och gick till templet. Och när han hade sett på allt vände han tillbaka till Betania med de tolv, eftersom det redan var sent.

Fikonträdet som inte bar frukt

¹²När de gick från Betania nästa dag blev han hungrig. ¹³Då fick han på långt håll syn på ett fikonträd med gröna blad och gick dit för att se efter om det fanns något på det. Men när han kom fram hittade han ingenting annat än blad; det var inte rätta tiden för fikon. ¹⁴Då sade han till trädet: "Aldrig någonsin skall någon äta frukt från dig!" Och lärjungarna hörde det.

Templet rensas

¹⁵De kom till Jerusalem, och han gick till templet. Där drev han ut dem som sålde och köpte. Han välte omkull borden för dem som växlade pengar och stolarna för dem som sålde duvor, ¹⁶och han lät ingen bära något med sig över tempelplatsen. ¹⁷Han undervisade dem och sade: "Står det inte skrivet: *Mitt hus skall kallas ett bödens hus för alla folk?* Men ni har gjort det till ett rövarnäste." ¹⁸Detta hörde översteprästerna och de skriftlärda, och de sökte efter ett sätt att röja honom ur vägen. De

var rädda för honom, eftersom alla människor var överväldigade av hans undervisning. ¹⁹När det blev sent lämnade de staden.

När fikonsträdet hade vissnat

²⁰Nästa morgon när de kom förbi fikonsträdet såg de att det var förtorkat ända från roten. ²¹Petrus kom ihåg vad som hade hänt och sade till Jesus: "Rabbi, ser du, fikonsträdet som du förbannade har vissnat!" ²²Jesus sade till dem: "Ni skall tro på Gud. ²³Sannerligen, om någon säger till berget här: Upp och kasta dig i havet! och inte tvivlar i sitt hjärta utan tror att det skall gå som han säger, då blir det så. ²⁴Därför säger jag er: tro att ni skall få allt det ni ber om i er bön, då blir det så. ²⁵Och när ni ställer er och ber, skall ni förlåta dem som ni har något otalt med. Då skall också er fader i himlen förlåta er era överträdelser."

Frågan om Jesu fullmakt

²⁷De kom tillbaka till Jerusalem, och när han gick omkring på tempelplatsen kom översteprästerna och de skriftlärdade och de äldste fram till honom ²⁸och frågade: "Vad har du för fullmakt att göra detta? Vem har gett dig den fullmakten?" ²⁹Jesus svarade: "Jag har en fråga till er. Svara på den, så skall jag säga vad jag har för fullmakt att göra detta. ³⁰Dopet Johannes döpte med, kom det från himlen eller från människor? Svara mig!" ³¹De överlade med varandra: "Om vi svarar: Från himlen, säger han: Varför trodde ni då inte på honom? ³²Men kan vi svara: Från människor?" Det vågade de inte för folket, eftersom alla ansåg att Johannes verkligen hade varit en profet. ³³Därför svarade de: "Vi vet inte." Då sade Jesus till dem: "I så fall säger jag inte heller er vad jag har för fullmakt att göra detta."

Liknelsen om arrendatorerna i vingården

12

¹Han talade till dem i liknelser. "En man planterade en vingård, satte stängsel kring den, högg ut ett presskar och byggde ett vaktorn. Därefter arrenderade han ut den och reste bort. ²När tiden var inne skickade han en tjänare till arrendatorerna för att hämta en del av vingårdens skörd. ³Men de grep ho-

nom, pryglade honom och körde i väg honom tomhänt. ⁴Då sände ägaren en annan tjänare till dem. Honom slog de i huvudet och skymfade. ⁵Då skickade han en till, och honom dödade de. På samma sätt med många andra: en del misshandlade de och andra dödade de. ⁶Nu hade han bara en, sin älskade son, och honom skickade han som den siste. Han sade: 'Min son kommer de att ha respekt för.' ⁷Men arrendatorerna sade till varandra: 'Här har vi arvtagaren. Kom så dödar vi honom, då blir det vi som får arvet.' ⁸Och de tog fast honom och dödade honom och kastade honom utanför vingården. ⁹Vad gör nu vingårdens ägare? Han kommer dit och tar död på arrendatorerna och ger vingården åt andra. ¹⁰Har ni inte läst det här stället i skriften: *Stenen som husbyggarna ratade har blivit en hörnsten.* ¹¹*Herren har gjort den till detta, och underbar är den i våra ögon.*" ¹²De hade gärna velat gripa honom men var rädda för folket; de förstod att hans liknelse var riktad mot dem. Därför lät de honom vara och gick sin väg.

Frågan om skatt till kejsaren

¹³Sedan skickade de till honom några fariseer och herodesanhängare, som skulle snärja honom med frågor. ¹⁴De kom och sade till honom: "Mästare, vi vet att du är uppriktig. Du faller inte undan för någon och ser inte till personen utan lär oss verkligen Guds väg. Är det rätt eller inte att betala skatt till kejsaren? Skall vi eller skall vi inte göra det?" ¹⁵Men han förstod att de hycklade och svarade: "Varför vill ni sätta mig på prov? Ta hit en denar och låt mig se på den." ¹⁶De räckte fram en, och han frågade: "Vems bild och namn är detta?" — "Kejsarens", svarade de. ¹⁷Jesus sade: "Ge kejsaren det som tillhör kejsaren och Gud det som tillhör Gud." Då häpnade de över honom.

Frågan om uppståndelsen

¹⁸Sedan kom det några saddukeer — de säger att det inte finns någon uppståndelse — och frågade honom: ¹⁹"Mästare, Mose lär oss i skriften att *om någon har en bror som dör och lämnar efter sig hustru men inga barn, så skall han gifta sig med änkan och skaffa efterkommande åt brodern.*" ²⁰Nu fanns det sju bröder. Den förste

gifte sig och dog utan att lämna barn efter sig. ²¹Den andre gifte sig med änkan och dog också barnlös, likaså den tredje. ²²Ingen av de sju fick några barn. Till slut dog också kvinnan. ²³När de uppstår på uppståndelsens dag, vems hustru blir hon då? Alla sju hade ju haft henne som hustru." ²⁴Jesus svarade: "Är det inte därför att ni varken kan skriften eller vet något om Guds makt som ni misstar er? ²⁵När de har uppstått gifter de sig inte och blir inte bortgifta utan är som änglar i himlen. ²⁶Men vad det beträffar att de döda uppstår, har ni då inte i Moseböckerna läst stället om törnbusken, hur Gud säger till Mose: *Jag är Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud.* ²⁷Gud är inte en gud för döda utan för levande. Ni tar grundligt miste."

Frågan om det viktigaste budet

²⁸En av de skriftlärda som hörde dem diskutera märkte hur väl Jesus svarade och kom fram och frågade honom: "Vilket är det viktigaste budet av alla?" ²⁹Jesus svarade: "Viktigast är detta: *Hör, Israel, Herren, vår Gud, är den ende Herren,* ³⁰*och du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta, av hela din själ, av hela ditt förstånd och av hela din kraft.* ³¹Sedan kommer detta: *Du skall älska din nästa som dig själv.* Något större bud än dessa finns inte." ³²Den skriftlärde sade: "Du har rätt, mästare! Det är som du säger: han är den ende, det finns ingen annan än han. ³³Att älska honom av hela sitt hjärta, av hela sitt förstånd och av hela sin kraft och att älska sin nästa som sig själv, det är mer än alla brännoffer och andra offer." ³⁴När Jesus hörde att mannen svarade klokt sade han: "Du har inte långt till Guds rike." Sedan vågade ingen fråga honom mera.

Är Messias Davids son?

³⁵Då Jesus undervisade i templet frågade han: "Hur kan de skriftlärda säga att Messias är Davids son? ³⁶David har ju själv sagt, genom den heliga anden: *Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida, så skall jag lägga dina fiender under dina fötter.* ³⁷David kallar honom alltså herre, hur kan han då vara Davids son?"

Varning för de skriftlärd

Allt folket lyssnade gärna på honom,³⁸ och i sin undervisning sade han: "Se upp med de skriftlärd, som vill gå omkring i långa mantlar och bli hälsade på torget³⁹ och sitta främst i synagogan och ha hedersplatsen på gästabuden.⁴⁰ De äter änkorna ur husen och ber långa böner för syns skull. Så mycket hårdare blir den dom de får."

Änkans gåva

⁴¹Han satte sig mitt för tempelkistan och såg hur folk lade ner pengar i den. Många rika gav mycket.⁴² Så kom där en fattig änka och lade ner två kopparslantar, alltså några ören.⁴³ Då kallade han till sig sina lärjungar och sade: "Sannerligen, den där fattiga änkan har lagt mer i tempelkistan än alla de andra.⁴⁴ De gav alla av sitt överflöd, men hon gav i sin fattigdom allt hon ägde, allt hon hade att leva på."

Templets förestående fall

13

¹När han gick ut från templet sade en av hans lärjungar: "Mästare, se vilka stenar och vilka byggnader!"² Jesus svarade: "Du ser dessa stora byggnadsverk. Här kommer inte att lämnas sten på sten, utan allt skall brytas ner."

Kommande prövningar

³När han satt på Olivberget, mitt emot templet, och Petrus, Jakob, Johannes och Andreas var ensamma med honom, frågade de: ⁴"Säg oss när det skall hända. Och vad blir tecknet på att tiden är inne för allt detta?"⁵ Då sade Jesus till dem: "Se upp så att ingen bedrar er.⁶ Många skall komma under mitt namn och säga: Det är jag, och de skall bedra många.⁷ Och när ni får höra stridslarm och krigsrykten, låt då inte skrämna er. Sådant måste komma, men det är ännu inte slutet.⁸ Folk skall resa sig mot folk och rike mot rike. Det blir jordskalv på den ena platsen efter den andra och det blir hungersnöd. Detta är början på födslovärkarna.

⁹Men var på er vakt. Man skall utlämna er åt domstolar, och ni skall pryglas i synagogorna och ställas inför ståthållare och

kungar för min skull, som vittnen inför dem. ¹⁰Först måste evangeliet förkunnas för alla folk. ¹¹När man för bort er för att utlämna er, så bekymra er inte för vad ni skall säga, utan säg vad som i det ögonblicket läggs i er mun, ty det är inte ni som talar då, utan den heliga anden. ¹²Broder skall skicka broder i döden, och en far sitt barn. Barn skall göra uppror mot sina föräldrar och bringa dem om livet. ¹³Ni skall bli hatade av alla för mitt namns skull. Men den som håller ut till slutet skall bli räddad.

Den sista stora nöden

¹⁴När ni ser den vanhelgande skändligheten stå där den minst av allt borde stå (må den som läser fatta det rätt), då skall de som bor i Judeen fly upp i bergen. ¹⁵Den som är på taket skall inte gå ner och hämta något inne i huset, ¹⁶och den som är ute på åkern skall inte vända tillbaka och hämta sin mantel. ¹⁷Ve dem som väntar barn eller ammar i den tiden. ¹⁸Be att det inte sker på vintern. ¹⁹Ty de dagarna blir till ett lidande vars like inte har funnits sedan Gud skapade världen och heller inte kommer att finnas. ²⁰Om inte Herren hade förkortat den tiden skulle ingen människa bli räddad. Men för deras skull som han har utvalt har han förkortat tiden. ²¹Och om då någon säger till er: Här är Messias, eller: Där är han, så tro det inte! ²²Falsa frälsare och falska profeter kommer att uppträda med tecken och under för att försöka vilseföra de utvalda. ²³Ta er i akt! Jag har sagt er allt i förväg.

Människosonens ankomst

²⁴Men i de dagarna, efter all denna nöd, skall solen förmörkas och månen inte ge något ljus. ²⁵Stjärnorna skall falla från skyn och himlens makter skakas. ²⁶Då skall man få se Människosonen komma bland molnen med stor makt och härlighet. ²⁷Och då skall han sända ut änglarna och samla sina utvalda från de fyra väderstrecken, från jordens gräns till himlens gräns.

Liknelsen om fikonträdet knoppning

²⁸Lär av en jämförelse med fikonträdet. När kvisten blir mjuk och bladen spricker ut vet ni att sommaren är nära. ²⁹På sam-

ma sätt vet ni när ni ser allt detta hända att han är nära, utanför dörren. ³⁰Sannerligen, detta släkte skall inte förgå förrän allt detta händer. ³¹Himmel och jord skall förgå, men mina ord skall inte förgå.

Håll er vakna

³²Dagen och timmen känner ingen, inte ens änglarna i himlen, inte ens Sonen, ingen utom Fadern. ³³Se till att ni håller er vakna, ni vet inte när tiden är inne. ³⁴Det blir som när en man har rest bort; han har lämnat sitt hus och låtit sina tjänare ta hand om det, var och en med sin uppgift, och han har befallt portvakten att vaka. ³⁵Håll er alltså vakna, ni vet inte när husets herre kommer, om det blir på kvällen eller vid midnatt eller i gryningen eller på morgonen. ³⁶Se upp, så att han inte plötsligt kommer och finner er sovande. ³⁷Jag säger till er, och jag säger till alla: Håll er vakna!"

Planer på att döda Jesus

14 ¹Det var två dagar kvar till påsken och det osyrade brödets högtid. Översteprästerna och de skriftlärdade sökte efter ett sätt att kunna gripa honom med list och döda honom. ²De sade: "Inte under själva helgen, för då kan det bli oro bland folket."

Kvinnan med balsamflaskan

³Medan han var i Betania och låg till bords hemma hos Simon den spetälske kom en kvinna med en flaska dyrbar äkta nardusbalsam. Hon bröt upp flaskan och hällde ut alltsammans över hans huvud. ⁴Några blev förargade och sade till varandra: "Vilket slöseri med balsam. ⁵För den oljan hade man ju kunnat få mer än trehundra denarer att ge åt de fattiga." Och de grälade på henne. ⁶Men Jesus sade: "Låt henne vara! Varför gör ni henne ledsen? Hon har gjort en god gärning mot mig. ⁷De fattiga har ni alltid hos er, och dem kan ni göra gott mot när ni vill, men mig har ni inte alltid. ⁸Hon har gjort vad hon kunde. I förväg har hon sört för att min kropp blev smord till begravningen. ⁹Sannerligen, överallt i världen där evangeliet förkunnas skall man också berätta vad hon gjorde och komma ihåg henne."

Judas blir förrädare

¹⁰Men Judas Iskariot, en av de tolv, gick till översteprästererna för att förråda honom. ¹¹De blev glada och lovade att ge honom pengar. Och han sökte efter ett lämpligt tillfälle att förråda Jesus.

Påskmåltiden förbereds

¹²Första dagen av det osyrade brödets högtid, när påsklammen slaktades, frågade lärjungarna: "Vart vill du att vi skall gå för att ordna påskmåltiden åt dig?" ¹³Då skickade han i väg två av dem och sade åt dem: "Gå in till staden. Där möter ni en man som bär på en vattenkruka. Följ efter honom, ¹⁴och där han går in skall ni säga till den som äger huset: Mästaren frågar: Var är salen där jag kan äta påskmåltiden med mina lärjungar? ¹⁵Då visar han er till ett stort rum i övervåningen som redan står färdigt. Där skall ni ordna för oss." ¹⁶Lärjungarna gav sig i väg, och när de kom in i staden fann de att allt var som han hade sagt, och de ordnade för påskmåltiden.

Jesus utpekar förrädaren

¹⁷På kvällen kom han dit med de tolv. ¹⁸Medan de låg till bords och åt sade Jesus: "Sannerligen, en av er kommer att förråda mig, han som äter med mig." ¹⁹Då blev de bedrövade och frågade honom, den ene efter den andre: "Det är väl inte jag?" ²⁰Han svarade: "Det är en av de tolv, han som doppar i skålen tillsammans med mig. ²¹Människosonen går bort, som det står skrivet om honom, men ve den människa genom vilken Människosonen blir förrådd! Det hade varit bäst för den människan om hon aldrig hade blivit född."

Den sista måltiden

²²Medan de åt tog han ett bröd, läste tackbönen, bröt det och gav åt dem och sade: "Ta detta, det är min kropp." ²³Och han tog en bägare, tackade Gud och gav åt dem, och de drack alla ur den. ²⁴Han sade: "Detta är mitt blod, förbundsblodet som blir utgjutet för många. ²⁵Sannerligen, aldrig mer skall jag

dricka av det vinstocken ger förrän den dag då jag dricker det nya vinet i Guds rike."

Jesus förutsäger Petrus förnekelse

²⁶När de hade sjungit lovsången gick de ut till Olivberget. ²⁷Där sade Jesus till dem: "Ni skall alla komma på fall, ty det står skrivet: *Jag skall dräpa herden, och fåren skall skingras.* ²⁸Men när jag har uppstått skall jag gå före er till Galileen." ²⁹Då svarade Petrus: "Även om alla andra kommer på fall, så skall inte jag göra det!" ³⁰Jesus sade: "Sannerligen, redan i natt, innan tuppen har galt två gånger, skall du tre gånger ha förnekat mig." ³¹Men Petrus försäkrade: "Om jag så måste dö med dig, skall jag aldrig förneka dig." Och detsamma sade alla de andra.

Jesus i Getsemane

³²Så kom de till ett ställe som heter Getsemane, och han sade till lärjungarna: "Sitt kvar här, medan jag ber." ³³Men han tog med sig Petrus, Jakob och Johannes. Bävans och ångest kom över honom, ³⁴och han sade till dem: "Min själ är bedrövad ända till döds. Stanna här och vaka." ³⁵Han gick lite längre bort, föll ner på marken och bad att få slippa denna stund, om det var möjligt. ³⁶Han sade: "Abba! Fader! För dig är allting möjligt. Ta denna bägare från mig. Men inte som jag vill, utan som du vill." ³⁷När han kom tillbaka fann han att de sov, och han sade till Petrus: "Simon, sover du? Orkade du inte hålla dig vaken en enda timme? ³⁸Vaka, och be att ni inte utsätts för prövning. Anden vill, men kroppen är svag." ³⁹Så gick han bort igen och bad med samma ord. ⁴⁰När han kom tillbaka fann han igen att de sov; de kunde inte hålla ögonen öppna, och de visste inte vad de skulle svara. ⁴¹För tredje gången kom han tillbaka, och då sade han: "Ja, ni sover och vilar er! Det räcker nu. Stunden är inne, Människosonen skall överlämnas i syndarnas händer. ⁴²Stig upp, låt oss gå. Här kommer han som skall förråda mig."

Jesus fångslas

⁴³Medan han ännu talade kom Judas, en av de tolv, och med honom en folkhop med svärd och påkar, utsänd från överstepräster och de skriftlärda och de äldste. ⁴⁴Förrädaren hade kommit överens med dem om ett tecken: "Den som jag kysser är det. Grip honom och för bort honom under säker bevakning!" ⁴⁵När han nu kom dit gick han genast fram till Jesus. "Rabbi", sade han och kysste honom. ⁴⁶Då grep de Jesus och höll fast honom. ⁴⁷Men en av dem som stod där drog sitt svärd, slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom örat. ⁴⁸Då sade Jesus till dem: "Som mot en rövare har ni gått ut med svärd och påkar för att fångsla mig. ⁴⁹Var dag har jag varit med er i templet och undervisat utan att ni har gripit mig. Men skriftens ord skulle gå i uppfyllelse." ⁵⁰Alla övergav honom och flydde. ⁵¹En ung man som bara hade ett lanneskynke på sig ville följa med Jesus. Honom tog de fast, ⁵²men han lämnade skynket kvar och sprang sin väg naken.

Förhöret inför rådet

⁵³De förde Jesus till översteprästen, och där samlades alla överstepräster och de äldste och de skriftlärda. ⁵⁴Petrus följde efter på avstånd, ända in på översteprästens gård, och där satt han sedan bland tjänarna och värmdes vid elden. ⁵⁵Överstepräster och hela rådet sökte få fram vittnesmål mot Jesus för att kunna döma honom till döden, men de lyckades inte. ⁵⁶Många vittnade falskt mot honom, och deras vittnesmål stämde inte överens. ⁵⁷Några kom med det falska vittnesmålet att de hade hört honom säga: ⁵⁸"Jag skall riva ner detta tempel som är byggt av människohand och på tre dagar bygga upp ett annat som inte är gjort av människohand." ⁵⁹Men inte heller nu stämde vittnesmålen överens. ⁶⁰Då reste sig översteprästen från sin plats och frågade Jesus: "Skall du inte svara på deras beskyllningar?" ⁶¹Men han teg och svarade ingenting. Då ställde översteprästen ännu en fråga: "Är du Messias, den Välsignades son?" ⁶²Jesus svarade: "Det är jag, och ni skall få se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma bland himlens moln." ⁶³Då slet översteprästen sönder sina kläder och sade: "Vad skall vi nu med vittnen till?" ⁶⁴Ni har hört händelsen. Vad

anser ni?" Alla fann att han förtjänade döden. ⁶⁵Och några började spotta på honom, de band för ögonen på honom och slog honom och sade: "Visa att du är profet!" Och vakterna gav honom örfilar.

Petrus förnekar Jesus

⁶⁶Petrus var nere på gården. Då kom en av översteprästens tjänsteflickor, ⁶⁷och när hon fick syn på honom där han satt och värmdde sig såg hon på honom och sade: "Du var också med Jesus, han från Nasaret." ⁶⁸Men Petrus förnekade detta: "Jag förstår inte alls vad du menar." Och han gick ut på den yttre gården. ⁶⁹När flickan fick se honom där sade hon återigen till dem som stod i närheten: "Han är en av dem!" ⁷⁰Petrus förnekade det på nytt. Strax efteråt sade de som stod där till Petrus: "Visst är du en av dem, du är ju från Galileen." ⁷¹Då svor han och bedyrade: "Jag känner inte den där mannen som ni talar om!" ⁷²I samma ögonblick gol tuppen för andra gången. Då kom Petrus ihåg detta som Jesus hade sagt till honom: "Innan tuppen har galt två gånger skall du tre gånger ha förnekat mig." Och han brast i gråt.

Jesus inför Pilatus

15

¹Tidigt på morgonen överlade översteprästererna med de äldste och de skriftlärdar, hela rådet. De lät binda Jesus och förde bort honom och överlämnade honom till Pilatus. ²Pilatus frågade honom: "Du är alltså judarnas kung?" Han svarade: "Du själv säger det." ³Översteprästererna riktade många anklagelser mot honom, ⁴och då frågade Pilatus honom: "Har du ingenting att svara? Du hör ju hur de anklagar dig!" ⁵Men han svarade ingenting mera, och Pilatus blev förvånad.

Barabbas friges. Jesus döms

⁶Vid högtiden brukade Pilatus alltid frige en fånge åt dem, den som de bad om. ⁷Nu satt en som kallades Barabbas fängslad tillsammans med upprorsmännen som hade begått mord under oroligheterna. ⁸Folket tågade upp till Pilatus och bad honom göra som han brukade. ⁹Han svarade: "Vill ni att jag skall släppa judarnas kung?" ¹⁰Han förstod att det var av avund

mot Jesus som översteprästerna hade utlämnat honom. ¹¹Men översteprästerna hetsade upp folket till att begära att han skulle släppa Barabbas i stället. ¹²Pilatus sade på nytt: "Vad skall jag då göra med honom som ni kallar judarnas kung?" ¹³De ropade: "Korsfäst honom!" ¹⁴Pilatus frågade: "Vad har han gjort för ont?" Men de ropade ännu högre: "Korsfäst honom!" ¹⁵Pilatus, som ville göra vad folket begärde, frigav Barabbas. Jesus lät han piska och utlämnade honom sedan till att korsfästas.

Soldaterna hånar Jesus

¹⁶Soldaterna förde in honom på gården, alltså i residenset, och kallade samman hela vaktstyrkan. ¹⁷De klädde honom i en purpurröd mantel och vred ihop en krans av törne och satte den på honom. ¹⁸Sedan hälsade de honom: "Leve judarnas konung!" ¹⁹De slog honom i huvudet med en käpp, spottade på honom och föll på knä och hyllade honom. ²⁰Och när de hade hånat honom tog de av honom den röda manteln och satte på honom hans egna kläder och förde ut honom för att korsfästa honom.

Korsfästelsen

²¹En man som just kom förbi på väg in från landet, Simon från Kyrene, far till Alexandros och Rufus, tvingade de att bära hans kors. ²²De förde Jesus till det ställe som kallas Golgota (det betyder Skallen). ²³Där gav de honom vin med myrra, men han tog inte emot det. ²⁴De korsfäste honom, och de delade hans kläder mellan sig genom att kasta lott om dem. ²⁵Det var vid tredje timmen som de korsfäste honom. ²⁶På anslaget med anklagelsen mot honom stod det: Judarnas konung.

²⁷Tillsammans med honom korsfäste de två rövare, den ene till höger och den andre till vänster om honom. ²⁹De som gick förbi smädade honom och skakade på huvudet och sade: "Du som river ner templet och bygger upp det igen på tre dagar — ³⁰hjälp dig själv nu och stig ner från korset." ³¹Likaså gjorde översteprästerna och de skriftlärda narr av honom sinsemellan och sade: "Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa. ³²Han som är Messias, Israels konung, nu får han stiga ner från

korset, så att vi kan se det och tro på honom." Också de som var korsfästa tillsammans med honom skymfde honom.

Jesu död

³³Vid sjätte timmen föll ett mörker över hela jorden och varade till nionde timmen. ³⁴Och vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: "Eloi, Eloi, lema sabachtani?" (det betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?). ³⁵Några som stod intill hörde det och sade: "Han ropar på Elia." ³⁶En av dem sprang bort och fyllde en svamp med surt vin, satte den på en käpp och gav honom att dricka och sade: "Låt oss se om Elia kommer och tar ner honom."

³⁷Med ett högt rop slutade Jesus att andas. ³⁸Och då brast förhänget i templet i två delar, uppifrån och ända ner. ³⁹När officeren som stod vänd mot honom såg honom ge upp andan på det sättet sade han: "Den mannen måste ha varit Guds son."

⁴⁰Längre bort stod också några kvinnor och såg på, och bland dem var Maria från Magdala och den Maria som var Jakob den yngres och Joses mor och Salome. ⁴¹De hade följt med honom och tjänat honom när han var i Galileen. Och där var många andra kvinnor, de som hade gått med honom upp till Jerusalem.

Gravläggningen

⁴²Då det redan hade blivit kväll — det var förberedelsedag, alltså dagen före sabbaten — ⁴³kom Josef från Arimataia, en ansedd rådsherre, som också han väntade på Guds rike. Han tog mod till sig och gick till Pilatus och bad att få Jesu kropp. ⁴⁴Pilatus blev förvånad över att Jesus redan skulle ha dött. Han kallade till sig officeren och frågade om Jesus verkligen var död. ⁴⁵När han fick veta det av officeren skänkte han Josef den döda kroppen. ⁴⁶Josef köpte linnetyg, tog ner honom och svepte honom i tyget. Han lade honom i en grav som var ut-huggen i berget och rullade en sten för ingången till graven. ⁴⁷Maria från Magdala och Maria, Joses mor, såg var han blev lagd.

Kvinnorna vid graven

16¹När sabbaten var över köpte Maria från Magdala och Maria, Jakobs mor, och Salome välluktande kryddor för att gå och smörja honom. ²Tidigt på morgonen efter sabbaten kom de till graven när solen gick upp. ³Och de sade till varandra: "Vem skall rulla undan stenen från graven åt oss?" ⁴Men så fick de se att stenen var bortrullad, den var mycket stor. ⁵De gick in i graven och såg en ung man i lång vit dräkt sitta där till höger, och de blev förskräckta. ⁶Men han sade till dem: "Var inte förskräckta. Ni söker efter Jesus från Nasaret, han som blev korsfäst. Han har uppstått, han är inte här. Se, här är platsen där han blev lagd. ⁷Men gå och säg till Petrus och de andra lärjungarna: 'Han går före er till Galileen. Där skall ni få se honom, som han har sagt er.'" ⁸Då lämnade de graven och sprang därifrån, darrande och utom sig. Och de sade ingenting till någon, för de var rädda.

Den uppståndne visar sig

⁹När Jesus hade uppstått på morgonen efter sabbaten visade han sig först för Maria från Magdala, från vilken han hade drivit ut sju demoner. ¹⁰Hon gav sig i väg och berättade det för dem som varit tillsammans med honom och som nu sörjde och grät. ¹¹När de fick höra att han levde och att hon hade sett honom trodde de inte på det.

¹²Därefter visade han sig i annan skepnad för två av dem medan de var på väg ut på landet. ¹³Också de gick bort och berättade det för de andra, men inte heller de blev trodda.

¹⁴Sedan visade han sig också för de elva medan de låg till bords, och han förebrådde dem deras otro och halsstarrighet, då de inte hade trott på dem som sett honom uppstånden. ¹⁵Han sade till dem: "Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen. ¹⁶Den som tror och blir döpt skall räddas, men den som inte tror skall bli dömd. ¹⁷Dessa tecken skall följa dem som tror: i mitt namn skall de driva ut demoner, de skall tala nya tungomål, ¹⁸de skall ta ormar med sina händer, de skall inte bli skadade om de dricker dödligt gift, och de skall lägga sina händer på sjuka och göra dem friska."

¹⁹När herren Jesus hade talat till dem blev han upptagen till himlen och satte sig på Guds högra sida. ²⁰Men de gick ut och predikade överallt, och Herren bistod dem och bekräftade ordet genom de tecken som åtföljde det.]

Evangeliet enligt Lukas

Företal

1 Många har redan sökt ge en samlad skildring av de stora händelser som ägt rum ibland oss, ²så som de har berättats för oss av dem som från första stund var ögonvittnen och blev ordets tjänare, ³och efter att grundligt ha satt mig in i allt ända från början har nu också jag beslutat att i rätt ordning skriva ner det för dig, högt ärade Theofilos, ⁴för att du skall förstå att de upplysningar du har fått är tillförlitliga.

Löftet om Johannes döparens födelse

⁵På den tiden då Herodes var kung i Judeen fanns det i Avias avdelning en präst som hette Sakarias. Hans hustru härstammade från Aron och hette Elisabet. ⁶De var båda rättfärdiga inför Gud och levde oförvitligt efter alla Herrens bud och föreskrifter. ⁷De var barnlösa eftersom Elisabet var ofruktsam, och båda var till åren. ⁸En gång när turen hade kommit till hans avdelning och han fullgjorde sin prästtjänst inför Gud ⁹var det han som efter den sedvanliga lottningen bland prästerna skulle gå in i Herrens tempel och tända rökelseoffret. ¹⁰Allt folket stod utanför och bad medan offret pågick. ¹¹Då visade sig Herrens ängel för honom, till höger om rökelsealtaret. ¹²Sakarias blev förskräckt vid denna syn och fruktan föll över honom. ¹³Men ängeln sade till honom: "Var inte rädd, Sakarias, din bön har blivit hörd. Din hustru Elisabet skall föda en son åt dig, och du skall ge honom namnet Johannes. ¹⁴Han skall bli din glädje och fröjd, och många kommer att glädja sig över hans födelse. ¹⁵Ty han skall bli stor inför Herren; vin och starka drycker skall han aldrig dricka, han skall uppfyllas av helig ande redan i moderlivet, ¹⁶och han skall få många i Israel att vända tillbaka till Herren, deras Gud. ¹⁷Och han skall gå före honom med Elias ande och kraft, för att vända fädernas hjärtan till deras barn och ge de ohörsamma ett rättfärdigt sinne, så att Herren får ett folk som är berett."

¹⁸Sakarias sade till ängeln: "Hur skall jag få visshet om detta? Jag är ju gammal, och min hustru är till åren." ¹⁹Ängeln svarade honom: "Jag är Gabriel som står vid Guds tron, och jag är utsänd för att tala till dig och ge dig detta glädjebud. ²⁰Men du skall bli stum och inte kunna tala förrän den dag då detta sker, eftersom du inte trodde på mina ord, som skall gå i uppfyllelse när tiden är inne."

²¹Folket stod och väntade på Sakarias och undrade varför han dröjde inne i templet. ²²När han kom ut kunde han inte tala med dem, och de förstod att han hade haft en syn i templet. Han måste göra tecken åt dem, och han förblev stum. ²³När dagarna för hans tjänstgöring var slut begav han sig hem. ²⁴Efter en tid blev hans hustru Elisabet havande, och i fem månader höll hon sig i avskildhet. Hon sade till sig själv: ²⁵"Detta har Herren låtit ske med mig. Nu har han tänkt på mig och befriat mig från min skam bland människor."

Budskapet till Maria om Jesu födelse

^{26/27}I den sjätte månaden blev ängeln Gabriel sänd från Gud till en ung flicka i staden Nasaret i Galileen. Hon hade trolovats med en man av Davids släkt som hette Josef, och hennes namn var Maria. ²⁸Ängeln kom in till henne och sade: "Var hälsad, du högt benådade! Herren är med dig." ²⁹Hon blev förskräckt över hans ord och undrade vad denna hälsning skulle betyda. ³⁰Då sade ängeln till henne: "Var inte rädd, Maria, du har funnit nåd hos Gud. ³¹Du skall bli havande och föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus. ³²Han skall bli stor och kallas den Högstes son. Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron, ³³och han skall härska över Jakobs hus för evigt, och hans välde skall aldrig ta slut." ³⁴Maria sade till ängeln: "Hur skall detta ske? Jag har ju aldrig haft någon man." ³⁵Men ängeln svarade henne: "Helig ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall barnet kallas heligt och Guds son. ³⁶Elisabet, din släkting, väntar också en son, nu på sin ålderdom. Hon som sades vara ofruktsam är nu i sjätte månaden. ³⁷Ty ingenting är omöjligt för Gud." ³⁸Maria sade: "Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt." Och ängeln lämnade henne.

Marias besök hos Elisabet

³⁹Några dagar efteråt gav sig Maria i väg och skyndade till en stad i Juda bergsbygd; ⁴⁰hon gick till Sakarias hus och sökte upp Elisabet. ⁴¹När Elisabet hörde Marias hälsning sparkade barnet till i henne, och hon fylldes av helig ande. ⁴²Hon ropade med hög röst: "Välsignad är du mer än andra kvinnor, och välsignat det barn du bär inom dig. ⁴³Hur kan det hända mig att min herres mor kommer till mig? ⁴⁴När mina öron hörde din hälsning sparkade barnet till i mig av fröjd. ⁴⁵Salig hon som trodde, ty det som Herren har låtit säga henne skall gå i uppfyllelse."

⁴⁶Då sade Maria:

"Min själ prisar Herrens storhet,

⁴⁷min ande jublar över Gud, min frälsare:

⁴⁸han har vänt sin blick till sin ringa tjänarinna.

Från denna stund skall alla släkten prisa mig salig:

⁴⁹stora ting låter den Mäktige ske med mig,

hans namn är heligt,

⁵⁰och hans förbarmande med dem som fruktar honom varar från släkte till släkte.

⁵¹Han gör mäktiga verk med sin arm,

han skingrar dem som har övermodiga planer.

⁵²Han störtar härskare från deras troner,

och han upphöjer de ringa.

⁵³Hungriga mättar han med sina gåvor,

och rika skickar han tomhänta bort.

^{54/55}Han tar sig an sin tjänare Israel

och håller sitt löfte till våra fäder:

att förbarma sig över Abraham

och hans barn, till evig tid."

⁵⁶Maria stannade hos henne omkring tre månader och återvände sedan hem.

Johannes döparens födelse

⁵⁷Men för Elisabet var tiden inne att föda, och hon födde en son. ⁵⁸Hennes grannar och släktingar fick höra vilken stor barmhärtighet Herren hade visat henne, och de gladde sig med henne. ⁵⁹På åttonde dagen kom de för att omskära poj-

ken, och de ville kalla honom Sakarias efter hans far. ⁶⁰Men då sade hans mor: "Nej, han skall heta Johannes." ⁶¹De sade till henne: "Det finns ingen i din släkt som bär det namnet." ⁶²Och de gjorde tecken åt fadern att låta dem veta vad barnet skulle kallas. ⁶³Han bad om en skrivtavla och skrev: "Johannes är hans namn", och alla förvånade sig. ⁶⁴Med en gång löstes hans läppar och hans tunga, och han talade och prisade Gud. ⁶⁵Alla de kringboende greps av fruktan, och överallt i Judeens bergsbygd talade man om detta som hade hänt. ⁶⁶Och alla som hörde det lade det på minnet och frågade sig: Vad skall det inte bli av detta barn? Ty Herrens hand var med honom.

⁶⁷Hans far Sakarias fylldes av helig ande och talade profetiska ord:

⁶⁸"Välsignad är Herren, Israels Gud,
som besöker sitt folk och ger det frihet.

⁶⁹Han reser för oss frälsningens horn
i sin tjänare Davids släkt,

⁷⁰så som han för länge sedan lovat
genom sina heliga profeter,

⁷¹frälsning från våra fiender och alla som hatar oss.

⁷²Han visar barmhärtighet mot våra fäder
och står fast vid sitt heliga förbund,

⁷³den ed han svor vår fader Abraham:

⁷⁴att rycka oss ur våra fienders hand
och låta oss tjäna honom utan fruktan,

⁷⁵rena och rättfärdiga inför honom i alla våra dagar.

⁷⁶Och du, mitt barn, skall kallas den Högstes profet,
ty du skall gå före Herren och bana väg för honom.

⁷⁷Så skall hans folk få veta att frälsningen är här
med förlåtelse för deras synder

⁷⁸genom vår Guds barmhärtighet och mildhet.
Han skall komma ner till oss från höjden,

⁷⁹en soluppgång för dem som är i mörkret
och i dödens skugga,

och styra våra fötter in på fredens väg."

⁸⁰Och pojken växte och blev stark i anden. Och han vistades i öde trakter till den dag då han skulle träda fram inför Israel.

Jesu födelse

¹Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivas. ²Det var den första skattskrivningen, och den hölls när Quirinius var ståthållare i Syrien. ³Alla gick då för att skattskriva sig, var och en till sin stad. ⁴Och Josef, som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad Betlehem, ⁵för att skattskriva sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

⁶Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, ⁷och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärget.

⁸I samma trakt låg några herdar ute och vaktade sin hjord om natten. ⁹Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran. ¹⁰Men ängeln sade till dem: "Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. ¹¹I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren. ¹²Och detta är tecknet för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba." ¹³Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud:

¹⁴"Ära i höjden åt Gud

och på jorden fred åt dem han har utvalt."

¹⁵När änglarna hade farit ifrån dem upp till himlen sade herdarna till varandra: "Låt oss gå in till Betlehem och se det som har hänt och som Herren har låtit oss veta." ¹⁶De skyndade i väg och fann Maria och Josef och det nyfödda barnet som låg i krubban. ¹⁷När de hade sett det berättade de vad som hade sagts till dem om detta barn. ¹⁸Alla som hörde det häpnade över vad herdarna sade. ¹⁹Maria tog allt detta till sitt hjärta och begrundade det. ²⁰Och herdarna vände tillbaka och prisade och lovade Gud för vad de hade fått höra och se: allt var så som det hade sagts dem.

²¹När åtta dagar hade gått och man skulle omskära pojken fick han namnet Jesus, det som ängeln hade gett honom innan hans mor blev havande.

Jesus hos Symeon och Hanna i templet

²²När tiden var inne för deras rening enligt Moses lag tog de honom till Jerusalem för att bära fram honom inför Herren — ²³det står nämligen i Herrens lag att varje förstfödd av mankön skall helgas åt Herren — ²⁴och för att offra två turturduvor eller två unga duvor, så som det är föreskrivet i Herrens lag.

²⁵I Jerusalem fanns en man vid namn Symeon, som var rättfärdig och from och som väntade på Israels tröst. Helig ande var över honom, ²⁶och den heliga anden hade uppenbarat för honom att han inte skulle se döden förrän han hade sett Herrens Messias. ²⁷Ledd av Anden gick han till templet, och när föräldrarna kom in med barnet Jesus för att göra med honom som det är sed enligt lagen, ²⁸tog han honom i famnen och prisade Gud och sade:

²⁹"Herre, nu låter du din tjänare gå hem,
i frid, som du har lovat.

³⁰Ty mina ögon har skådat frälsningen

³¹som du har berett åt alla folk,

³²ett ljus med uppenbarelse åt hedningarna
och härlighet åt ditt folk Israel."

³³Hans far och mor förundrade sig över vad som sades om honom. ³⁴Och Symeon välsignade dem och sade till hans mor Maria: "Detta barn skall bli till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett tecken som väcker strid — ³⁵ja, också genom din egen själ skall det gå ett svärd — för att mångas innersta tankar skall komma i dagen."

³⁶Där fanns också en kvinna med profetisk gåva, Hanna, Fannuels dotter, av Ashers stam. Hon var till åren kommen; som ung hade hon varit gift i sju år, ³⁷sedan hade hon levt som änka och var nu åttiofyra år gammal. Hon vek aldrig från templet utan tjänade Gud dag och natt med fasta och bön. ³⁸Just i den stunden kom hon fram, och hon tackade och prisade Gud och talade om barnet för alla som väntade på Jerusalems befrielse.

³⁹När de hade fullgjort allt som föreskrivs i Herrens lag återvände de till sin hemstad Nasaret i Galileen. ⁴⁰Pojken växte och fylldes av styrka och vishet, och Guds välbehag var med honom.

Den tolvåriga Jesus i templet

⁴¹Hans föräldrar brukade varje år bege sig till Jerusalem vid påskhögtiden. ⁴²Också när Jesus var tolv år gammal gick de dit upp som seden var vid högtiden. ⁴³Då festen var över och de skulle hem igen, stannade pojken Jesus kvar i Jerusalem utan att föräldrarna visste om det. ⁴⁴De gick en dagsled i tron att han var med i resällskapet och frågade sedan efter honom bland släktingar och bekanta. ⁴⁵När de inte hittade honom vände de tillbaka till Jerusalem och letade efter honom där. ⁴⁶Efter tre dagar fann de honom i templet, där han satt mitt bland lärarna och lyssnade och ställde frågor. ⁴⁷Alla som hörde honom häpnade över hans förstånd och de svar han gav. ⁴⁸Föräldrarna blev bestörta när de såg honom, och hans mor sade till honom: "Barn, hur kunde du göra så mot oss? Din far och jag har letat efter dig och varit mycket oroliga." ⁴⁹Han svarade: "Varför skulle ni leta efter mig? Visste ni inte att jag måste vara hos min fader?" ⁵⁰Men de förstod inte vad han menade med sina ord. ⁵¹Sedan följde han med dem ner till Nasaret, och han lydde dem i allt. Hans mor bevarade allt detta i sitt hjärta. ⁵²Och Jesus blev äldre och visare och vann Guds och människors välbehag.

Johannes döparen

3 ¹Under femtonde året av kejsar Tiberius regering, när Pontius Pilatus var ståthållare i Judeen, Herodes tetrark i Galileen, hans bror Filippos i Itureen och Trachonitis och Lysanias i Abilene, ²och när Hannas och Kajafas var överstepräster, kom Guds ord till Sakarias son Johannes i öknen. ³Han begav sig till trakten kring Jordan och förkunnade överallt syndernas förlåtelse genom omvändelse och dop, ⁴som det står skrivet i boken med profeten Jesajas ord:

*En röst ropar i öknen:
Bana väg för Herren,
gör hans stigar raka.*

⁵*Varje klyfta skall fyllas,
varje berg och höjd skall sänkas.*

*Krokiga stigar skall rätas
och steniga vägar jämnas.*

⁶Och alla människor skall se Guds frälsning.

⁷När folk kom ut i stora skaror för att döpas av honom sade han till dem: "Huggormsyngel, vem har sagt er att ni kan slippa undan den kommande vreden? ⁸Bär då sådan frukt som hör till omvändelsen. Och börja inte säga er: Vi har Abraham till fader. Jag säger er att Gud kan uppväcka barn åt Abraham ur dessa stenar. ⁹Redan är yxan satt till roten på träden. Varje träd som inte bär god frukt skall huggas bort och kastas i elden." ¹⁰Folket frågade honom: "Vad skall vi då göra?" ¹¹Han svarade: "Den som har två skjortor skall dela med sig åt den som ingen har, och den som har bröd skall göra på samma sätt." ¹²Även tullindrivare kom dit för att bli döpta och frågade honom: "Mästare, vad skall vi göra?" ¹³Han svarade: "Driv inte in mer än vad som är fastställt." ¹⁴Och när det kom soldater och frågade honom: "Och vi, vad skall vi göra?" sade han till dem: "Pressa inte av någon pengar med våld eller hot, utan nöj er med er sold."

¹⁵Folket var fyllt av förväntan, och alla frågade sig om inte Johannes kunde vara Messias. ¹⁶Men han svarade dem alla: "Jag döper er med vatten. Men det kommer en som är starkare än jag, och jag är inte värdig att knyta upp hans sandalremmar. Han skall döpa er med helig ande och eld. ¹⁷Han har kastskoveln i handen för att rensa den tröskade säden och samla vetet i sin lada, men agnarna skall han bränna i en eld som aldrig slocknar."

¹⁸På detta och många andra sätt förmanade han folket när han förkunnade budskapet för dem. ¹⁹Men när han gick till rätta med tetrarken Herodes för hans förbindelse med sin brors hustru Herodias och för det myckna onda som han hade gjort, ²⁰lade Herodes till allt annat också det att han satte Johannes i fängelse.

Jesu dop

²¹När nu allt folket lät döpa sig och Jesus också hade blivit döpt och stod och bad, öppnade sig himlen ²²och den heliga anden kom ner över honom i en duvas skepnad, och en röst

hördes från himlen: "Du är min älskade son, du är min utvalde."

Jesu släkttavla

²³Jesus var omkring trettio år när han först trädde fram. Han var, menade man, son till Josef, som var son till Eli, ²⁴son till Mattat, son till Levi, son till Melki, son till Jannaj, son till Josef, ²⁵son till Mattatias, son till Amos, son till Nahum, son till Hesli, son till Naggaj, ²⁶son till Machat, son till Mattatias, son till Shimi, son till Josek, son till Joda, ²⁷son till Jochanan, son till Resa, son till Serubbabel, son till Shealtiel, son till Ner, ²⁸son till Melki, son till Addi, son till Kosam, son till Elmadam, son till Er, ²⁹son till Josua, son till Elieser, son till Jorim, son till Mattat, son till Levi, ³⁰son till Symeon, son till Juda, son till Josef, son till Jonam, son till Eljakim, ³¹son till Melea, son till Menna, son till Mattatta, son till Natan, son till David, ³²son till Jishaj, son till Oved, son till Boas, son till Salma, son till Nachshon, ³³son till Amminadav, son till Admin, son till Arni, son till Hesron, son till Peres, son till Juda, ³⁴son till Jakob, son till Isak, son till Abraham, son till Terach, son till Nachor, ³⁵son till Serug, son till Regu, son till Peleg, son till Ever, son till Shelach, ³⁶son till Kenan, son till Arpakhshad, son till Sem, son till Noa, son till Lemek, ³⁷son till Metushelach, son till Henok, son till Jered, son till Mahalalel, son till Kenan, ³⁸son till Enosh, son till Set, son till Adam, son till Gud.

Jesus frestas

4 ¹Jesus återvände från Jordan uppfylld av helig ande, och ledd av Anden var han fyrtio dagar ute i öknen, ²där han sattes på prov av djävulen. Under hela denna tid åt han ingenting, och när den var slut blev han hungrig. ³Då sade djävulen till honom: "Om du är Guds son, så befall stenen där att bli bröd." ⁴Jesus svarade: "Det står skrivet: *Människan skall inte leva bara av bröd.*"

⁵Djävulen förde honom högt upp och lät honom i ett ögonblick se alla riken i världen ⁶och sade till honom: "Jag skall ge dig all denna makt och härlighet, ty den har lagts i mina händer och jag kan ge den åt vem jag vill. ⁷Om du tillber mig skall

allt detta bli ditt." ⁸Jesus svarade: "Det står skrivet: *Herren, din Gud, skall du tillbe, och endast honom skall du dyrka.*"

⁹Djävulen förde honom till Jerusalem och ställde honom högst uppe på tempelmuren och sade: "Om du är Guds son, så kasta dig ner härifrån. ¹⁰Det står ju skrivet: *Han skall befälla sina änglar att skydda dig,* ¹¹och: *De skall bära dig på sina händer så att du inte stöter foten mot någon sten.*" ¹²Men Jesus svarade: "Det heter: *Du skall inte sätta Herren, din Gud, på prov.*" ¹³När djävulen hade provat honom på alla sätt lämnade han honom för en tid.

Jesus uppträder i Galileen

¹⁴Med Andens kraft inom sig återvände Jesus till Galileen, och ryktet om honom spred sig i hela trakten. ¹⁵Han undervisade i deras synagogor, och alla lovprisade honom.

Jesus i Nasarets synagoga

¹⁶Han kom till Nasaret, där han hade växt upp, och på sabbaten gick han till synagogan, som han brukade. Han reste sig för att läsa, ¹⁷och man gav honom profeten Jesajas bok. När han öppnade den fann han det ställe där det står skrivet: ¹⁸*Herrens ande är över mig, ty han har smort mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga. Han har sänt mig att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet* ¹⁹och *förkunna ett nådens år från Herren.* ²⁰Han rullade ihop boken och gav den tillbaka till tjänaren och satte sig. Alla i synagogan hade sina blickar riktade mot honom. ²¹Då började han tala till dem och sade: "I dag har detta skriftställe gått i uppfyllelse inför er som hör mig." ²²Alla prisade honom och häpnade över de ljuvliga ord som utgick ur hans mun. Och de frågade: "Är det inte Josefs son?" ²³Då sade han till dem: "Snart kommer ni med talesättet: Läkare, bota dig själv! och säger: Allt som vi har hört att du har gjort i Kafarnaum, gör det här i din hemstad också."

²⁴Sedan sade han: "Sannerligen, ingen profet blir erkänd i sin hemstad. ²⁵Jag försäkrar: det fanns många änkor i Israel på Elias tid, när himlen inte gav regn på tre och ett halvt år och det blev svår hungersnöd i hela landet. ²⁶Ändå sändes Elia inte till någon av dem utan till en änka i Sarefat nära Sidon. ²⁷Och

det fanns många spetälska i Israel på profeten Elishas tid, och ändå blev ingen av dem botad, däremot syriern Naaman." 28 Alla i synagogan blev ursinniga när de hörde detta, 29 de sprang upp och drev honom ut ur staden och förde honom fram till branten av det berg som staden låg på för att störta ner honom. 30 Men han gick rakt igenom folkhopen och fortsatte sin väg.

I Kafarnaums synagoga

31 Han kom till staden Kafarnaum i Galileen, och där undervisade han folket på sabbaten. 32 De överväldigades av hans undervisning, eftersom det låg makt i hans ord. 33 I synagogan fanns en man som var besatt av en oren demon, och han skrek högt: 34 "Vad har du med oss att göra, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att ta död på oss? Jag vet vem du är, Guds helige." 35 Men Jesus hutade åt honom: "Tig! Far ut ur honom!" Demonen kastade omkull mannen mitt ibland dem och for ut ur honom utan att skada honom. 36 Alla greps av bävan och frågade varandra: "Vad är det med hans ord? Med makt och myndighet befaller han de orena andarna, och de far ut." 37 Och ryktet om honom spred sig överallt i trakten.

Simons svärmor och andra sjuka botas

38 Sedan lämnade han synagogan och gick hem till Simon. Men Simons svärmor låg i hög feber, och de frågade honom till råds om henne. 39 Han gick fram och böjde sig över henne och talade strängt till febern, och den lämnade henne. Genast steg hon upp och betjänade dem.

40 Vid solnedgången kom alla till honom med dem som led av olika sjukdomar. Och han lade händerna på var och en och botade dem. 41 Från många for det också ut demoner, som skrek: "Du är Guds son." Han hutade åt dem och förbjöd dem att säga mer, eftersom de visste att han var Messias.

På en enslig plats

42 Tidigt nästa morgon gick han därifrån, bort till en enslig plats. Folket började leta efter honom och kom ända dit där han var, och de ville hindra honom från att lämna dem. 43 Men

han sade till dem: "Jag måste förkunna budskapet om Guds rike för de andra städerna också. Det är därför jag har blivit utsänd." ⁴⁴Och sedan predikade han i synagogorna i Judeen.

Fiskfångsten. De första lärjungarna

5

¹En gång när han stod vid Gennesaretsjön och folket trängde på för att höra Guds ord ²fick han se två båtar ligga vid stranden; fiskarna hade gått ur för att skölja näten. ³Han steg i den ena båten, som tillhörde Simon, och bad honom att ro ut ett litet stycke. Sedan satte han sig ner och undervisade folket från båten. ⁴När han hade slutat tala sade han till Simon: "Ro ut på djupt vatten och lägg ut näten där." ⁵Simon svarade: "Mästare, vi har hållit på hela natten utan att få något. Men eftersom du säger det skall jag lägga ut näten." ⁶Och de gjorde så och drog ihop en väldig mängd fisk. Näten var nära att brista, ⁷och de vinkade åt sina kamrater i den andra båten att komma och hjälpa till. De kom, och man fick så mycket fisk i båda båtarna att de höll på att sjunka. ⁸Då kastade sig Simon Petrus ner vid Jesu knän och sade: "Lämna mig, herre, jag är en syndare." ⁹Ty han och de som var med honom greps av bävan när de såg all fisken de hade fångat — ¹⁰likaså Jakob och Johannes, Sebedaios söner, som hörde till samma fiskelag som Simon. Men Jesus sade till Simon: "Var inte rädd. Från denna stund skall du fånga människor." ¹¹Då rodde de i land, lämnade allt och följde honom.

En spetälsk blir ren

¹²När han var i en av städerna stod där en man som var full av spetälska. Han fick se Jesus och kastade sig till marken framför honom och bad: "Herre, vill du, så kan du göra mig ren." ¹³Jesus sträckte ut handen, rörde vid honom och sade: "Jag vill. Bli ren!" Genast försvann spetälskan. ¹⁴Han förbjöd honom att tala om det för någon. "Men gå och visa dig för prästen och ge det offer för din rening som Mose har bestämt. Det blir ett vittnesbörd för dem."

¹⁵Emellertid spred sig ryktet om honom alltmer, och stora skaror samlades för att lyssna på honom och bli botade från

sina sjukdomar. ¹⁶Men han hade dragit sig undan till öde trakter för att be.

En lam man i Kafarnaum botas

¹⁷En dag höll han på att undervisa, och där satt fariseer och laglärare, som hade kommit från varenda by i Galileen och Judeen och från Jerusalem. Och han hade Herrens kraft så att han kunde bota. ¹⁸Då kom det några bärande på en bår med en man som var förlamad, och de försökte komma in med honom och sätta ner honom framför Jesus. ¹⁹Då de inte kunde ta sig in med honom i trängseln gick de upp på taket, tog bort teglet och firade ner honom på hans bår mitt framför Jesus. ²⁰När han såg deras tro sade han: "Min vän, du har fått förlåtelse för dina synder." ²¹Då tänkte de skriftlärda och fariseerna: "Vad är det för en hädare! Vem kan förlåta synder utom Gud?" ²²Men Jesus förstod vad de hade för tankar och sade till dem: "Vad är det ni tänker i era hjärtan? ²³Vilket är lättast, att säga: Du har fått förlåtelse för dina synder, eller att säga: Stig upp och gå? ²⁴Men för att ni skall veta att Människosonen har makt här på jorden att förlåta synder, säger jag dig" — och nu talade han till den lame — "stig upp, ta din bår och gå hem." ²⁵Genast reste han sig, mitt för ögonen på dem, tog båren han hade legat på och gick hem, allt medan han prisade Gud. ²⁶Alla slogs av häpnad och prisade Gud, och de fylldes av fruktan och sade: "Det är otroligt, det vi har sett i dag."

Tullindrivaren Levi kallas

²⁷Sedan gick Jesus därifrån och fick då se en tullindrivare vid namn Levi sitta utanför tullhuset. Han sade till honom: "Följ mig!" ²⁸Levi lämnade allt och steg upp och följde honom.

²⁹Levi gav en fest för Jesus i sitt hus, och där var en mängd tullindrivare och andra, som låg till bords med dem. ³⁰Men fariseerna och särskilt de skriftlärda bland dem blev förargade och sade till hans lärjungar: "Hur kan ni äta och dricka tillsammans med tullindrivare och syndare?" ³¹Jesus svarade: "Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka. ³²Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga till omvändelse, utan syndare."

Bröllopsgästerna fastar inte

³³De sade till honom: "Johannes lärjungar fastar ofta och ber, och det gör också fariseernas, men dina, de äter och dricker."

³⁴Jesus svarade: "Inte kan ni väl få bröllopsgästerna att fasta så länge brudgummen är hos dem? ³⁵Men det skall komma en tid då brudgummen tas ifrån dem, och när den tiden är inne kommer de att fasta." ³⁶Han gav dem också en liknelse: "Ingen river ut en bit ur ett nytt plagg och sätter den på ett gammalt. För dels rivs då det nya sönder, och dels passar inte lappen från det nya på det gamla. ³⁷Ingen håller nytt vin i gamla vinsäckar, för då sprängs säckarna av det nya vinet, och vinet rinner ut och säckarna blir förstörda. ³⁸Nej, nytt vin skall hällas i nya säckar. ³⁹Ingen som har druckit gammalt vin vill ha av det nya; han tycker det gamla är bättre."

Lärjungarna plockar ax på sabbaten

6

¹En sabbatsdag tog han vägen genom några sädesfält, och hans lärjungar ryckte av ax, gnuggade dem mellan händerna och åt.

²Några av fariseerna sade: "Varför gör ni sådant som inte är tillåtet på sabbaten?" ³Då svarade Jesus dem: "Men har ni inte läst vad David gjorde när han och hans män blev hungriga?"

⁴Han gick in i Guds hus och tog skådebröden, som ingen utom prästerna får äta, och åt av dem och gav åt sina män." ⁵Och Jesus sade till dem: "Människosonen är herre över sabbaten."

Mannen med en förtvinad hand

⁶En annan sabbatsdag gick han in i synagogan och undervisade. Där satt en man med förtvinad högerhand. ⁷De skriftlärdade och fariseerna höll ögonen på Jesus för att se om han skulle bota någon på sabbaten; de ville ha något att anklaga honom för.

⁸Men han visste vad de hade för tankar och sade till mannen med den förtvinade handen: "Stig upp och kom hit." Då reste han sig och gick fram, ⁹och Jesus sade till dem: "Säg mig, vad är tillåtet på sabbaten, att göra gott eller att göra ont, att rädda liv eller att utsläcka liv?" ¹⁰Han såg sig omkring på dem alla och sade till mannen: "Håll fram handen." Det gjorde han, och strax var handen bra igen. ¹¹Men de blev utom sig och började tala med varandra om vad de skulle göra med Jesus.

De tolv utses

¹²Vid samma tid gick han upp på berget för att be, och natten igenom bad han till Gud. ¹³När det blev dag samlade han sina lärjungar, och bland dem valde han ut tolv, som han kallade apostlar: ¹⁴Simon, som han också gav namnet Petrus, och hans bror Andreas, Jakob, Johannes, Filippus, Bartolomaios, ¹⁵Matteus, Tomas, Alfaios son Jakob, Simon, som kallades seloten, ¹⁶Jakobs son Judas och Judas Iskariot, han som blev förrädare.

Jesus förkunnar och botar

¹⁷Sedan gick han ner tillsammans med dem och stannade på ett ställe på slätten. Där var en mängd lärjungar till honom, och en stor folkmassa från hela Judeen och Jerusalem och från kustlandet vid Tyros och Sidon ¹⁸hade kommit för att lyssna på honom och få sina sjukdomar botade. De som plågades av orena andar blev hjälpta, ¹⁹och hela hopen försökte röra vid honom, ty det gick ut kraft från honom, och han botade alla.

Saligprisningar och verop

²⁰Han lyfte blicken, såg på sina lärjungar och sade:

”Saliga ni som är fattiga,
er tillhör Guds rike.

²¹Saliga ni som hungrar nu,
ni skall få äta er mätta.

Saliga ni som gråter nu,
ni skall få skratta.

²²Saliga är ni när man för Människosönens skull hatar er och stöter bort er och smädar er och gör ert namn avskytt. ²³Gläd er på den dagen och dansa av fröjd, ty er lön blir stor i himlen. På samma sätt gjorde ju deras fäder med profeterna.

²⁴Men ve er som är rika,
ni har fått ut er glädje.

²⁵Ve er som är mätta nu,
ni skall få hungra.

Ve er som skrattar nu,
ni skall få sörja och gråta.

²⁶Ve er när alla berömmar er. På samma sätt gjorde ju deras fäder med de falska profeterna.

Älska era fiender

²⁷Men till er som vill lyssna säger jag: älska era fiender, gör gott mot dem som hatar er. ²⁸Välsigna dem som förbannar er och be för dem som skymfar er. ²⁹Slår någon dig på ena kinden, så vänd också fram den andra. Tar någon ifrån dig manteln, så hindra honom inte från att ta skjortan också. ³⁰Ge åt alla som ber dig, och tar någon det som är ditt, så kräv det inte tillbaka. ³¹Så som ni vill att människor skall göra mot er, så skall ni göra mot dem. ³²Skall ni ha tack för att ni älskar dem som älskar er? Också syndare älskar dem som visar dem kärlek. ³³Skall ni ha tack för att ni gör gott mot dem som gör gott mot er? Också syndare handlar så. ³⁴Och skall ni ha tack för att ni lånar åt dem som ni tror kan betala tillbaka? Också syndare lånar åt syndare för att få samma belopp tillbaka. ³⁵Nej, älska era fiender, gör gott och ge lån utan att hoppas få igen. Då skall er lön bli stor, och ni skall bli den Högstes söner, ty han är själv god mot de otacksamma och onda. ³⁶Var barmhärtiga, så som er fader är barmhärtig.

Döm inte

³⁷Döm inte, så skall ni inte bli dömda. Förklara ingen skyldig, så skall ni inte dömas skyldiga. Frikänn, så skall ni bli frikända. ³⁸Ge, så skall ni få. Ett gott mått, packat, skakat och rågat skall ni få i er mantel. Med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er."

³⁹Han gav dem också en liknelse: "Kan väl en blind leda en blind? Ramlar inte båda i gropen? ⁴⁰Lärjungen är inte förmer än sin lärare, men när han är fullärd blir han som sin lärare. ⁴¹Varför ser du flisan i din broders öga när du inte märker bjälken i ditt eget? ⁴²Hur kan du säga till din broder: Låt mig ta bort flisan ur ditt öga, när du inte ser bjälken i ditt eget? Hycklare, ta först bort bjälken ur ditt öga, så kan du se klart och ta bort flisan ur din broders.

Varje träd känns igen på sin frukt

⁴³Ett bra träd bär aldrig usel frukt, inte heller bär ett uselt träd bra frukt. ⁴⁴Varje träd känns igen på sin frukt. Man plockar inte fikon på tistlar eller druvor på törnbuskar. ⁴⁵En god männi-

ska bär fram det som är gott ur sitt hjärtas goda förråd, och en ond människa bär fram det som är ont ur sitt onda förråd. Hennes mun säger vad hjärtat är fullt av.

Huset på berggrunden och huset på marken

⁴⁶Varför säger ni 'Herre, herre' när ni kallar på mig, om ni ändå inte gör som jag säger? ⁴⁷Den som kommer till mig och hör mina ord och handlar efter dem — vem han är lik, det skall jag visa er. ⁴⁸Han är lik en man som när han bygger ett hus gräver djupt och lägger grunden på berg. När floden svämmar över vräker sig vattnet mot huset men förmår inte rubba det, eftersom det är väl byggt. ⁴⁹Men den som hör och inte handlar, han är lik en man som bygger ett hus på marken utan att lägga någon grund. Floden vräker sig mot huset, och det rasar genast ihop och förödelsen blir stor."

En officers tjänare botas

7 ¹Då han hade sagt allt som folket skulle höra gick han in i Kafarnaum. ²En officer där hade en tjänare som låg sjuk och var nära döden. Officeren satte stort värde på honom, ³och när han fick höra talas om Jesus skickade han några av judarnas äldste till honom för att be honom komma och rädda tjänaren till livet. ⁴De sökte upp Jesus och vädjade ivrigt till honom. "Han är värd att du gör detta för honom", sade de. ⁵"Han är en vän av vårt folk och har själv låtit bygga synagogan åt oss." ⁶Jesus följde då med dem. Men när han var nästan framme vid huset skickade officeren några vänner och lät hälsa: "Herre, gör dig inte besvär. Jag är inte värd att du går in under mitt tak, ⁷och därför vågade jag heller inte själv komma till dig. Men säg bara ett ord och låt pojken bli frisk. ⁸Jag är själv en som står under befäl, och jag har soldater under mig, och säger jag till den ene: Gå, så går han, och till den andre: Kom, så kommer han, och säger jag till min tjänare: Gör det här, så gör han det." ⁹När Jesus hörde detta förvånade han sig över honom och vände sig om och sade till folket som följde med honom: "Jag säger er, inte ens bland israeliter har jag funnit en så stark tro." ¹⁰Och när de utskickade kom tillbaka till huset fann de tjänaren frisk igen.

En änkas son uppväcks i Nain

¹¹Därefter begav sig Jesus till en stad som heter Nain, och hans lärjungar och mycket folk följde med honom. ¹²Just som han närmade sig stadsporten bars det ut en död. Han var ende sonen, och hans mor var änka. En stor skara människor från staden gick med henne. ¹³När Herren såg henne fylldes han av medlidande med henne och sade: "Gråt inte." ¹⁴Sedan gick han fram och rörde vid bären. Bärarna stannade, och han sade: "Unge man, jag säger dig: Stig upp!" ¹⁵Då satte sig den döde upp och började tala, och Jesus överlämnade honom åt hans mor. ¹⁶De fylldes alla av fruktan och prisade Gud och sade: "En stor profet har uppstått bland oss" och: "Gud har besökt sitt folk." ¹⁷Detta tal om honom spred sig i hela Judeen och landet där omkring.

Johannes döparens frågor och Jesu svar

¹⁸Johannes fick höra allt detta genom sina lärjungar. ¹⁹Han kallade till sig två av dem och skickade dem till Herren för att fråga: "Är du den som skall komma, eller skall vi vänta på någon annan?" ²⁰Männen sökte upp Jesus och sade: "Johannes döparen har skickat oss till dig för att fråga om du är den som skall komma eller om vi skall vänta på någon annan." ²¹Jesus hade just botat en mängd människor från sjukdomar, plågor och onda andar och gett flera blinda synen tillbaka, ²²och han svarade: "Gå och berätta för Johannes vad ni har sett och hört: blinda ser, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda står upp och fattiga får ett glädjebud. ²³Salig är den som inte kommer på fall för min skull."

²⁴När sändebuden från Johannes hade gått började Jesus tala till folket om honom: "Vad gick ni ut i öknen för att se? Ett strå som vajar för vinden? ²⁵Nej. Vad gick ni då ut för att se? En man i fina kläder? Men de som går i dyrbara kläder och lever i lyx, dem hittar ni i palatsen. ²⁶Vad gick ni då ut för att se? En profet? Ja, och jag säger er: en som är mer än profet. ²⁷Det är om honom det står skrivet: *Se, jag sänder min budbärare före dig, han skall bereda vägen för dig.* ²⁸Jag säger er: ingen av kvinna född är större än Johannes, men den minste i Guds rike är större än han.

²⁹Allt folket som lyssnade, också tullindrivarna, gav Gud rätt — de lät döpa sig med Johannes dop. ³⁰Men fariseerna och de laglärda brydde sig inte om Guds vilja med dem — de lät inte döpa sig av honom.

³¹Vad skall jag då jämföra detta släktes människor med? Vad liknar de? ³²De liknar barn som sitter på torget och ropar till varandra: 'Vi spelade för er, men ni ville inte dansa. Vi sjöng sorgesånger, men ni ville inte gråta.' ³³Johannes döparen har kommit, och han äter inte bröd och dricker inte vin, och då säger ni: 'Han är besatt.' ³⁴Människosonen har kommit, och han både äter och dricker, och då säger ni: 'Se vilken frossare och drinkare, en vän till tullindrivare och syndare.' ³⁵Men alla Vishetens barn har gett Visheten rätt."

Kvinnan som smorde Jesu fötter

³⁶En av fariseerna bjöd hem honom på en måltid, och han gick dit och tog plats vid bordet. ³⁷Nu fanns det en kvinna i staden som var en synderska. När hon fick veta att han låg till bords i fariséns hus kom hon dit med en flaska balsam ³⁸och ställde sig bakom honom vid hans fötter och grät. Hon vätte hans fötter med sina tårar och torkade dem med sitt hår, och hon kysste hans fötter och smorde dem med sin balsam. ³⁹Farisén som hade bjudit honom såg det och sade för sig själv: "Om den mannen vore profet skulle han veta vad det är för sorts kvinna som rör vid honom, en synderska." ⁴⁰Då sade Jesus till honom: "Simon, jag har något att säga dig." — "Säg det, mästare", sade han. ⁴¹"Två män stod i skuld hos en penningutlånare. Den ene var skyldig femhundra denarer, den andre femtio. ⁴²När de inte kunde betala efterskänkte han skulden för dem båda. Vilken av dem kommer att älska honom mest?" ⁴³Simon svarade: "Den som fick mest efterskänkt, skulle jag tro." — "Du har rätt", sade Jesus, ⁴⁴och vänd mot kvinnan sade han till Simon: "Du ser den här kvinnan. Jag kom in i ditt hus, och du gav mig inte vatten till mina fötter, men hon har vätt mina fötter med sina tårar och torkat dem med sitt hår. ⁴⁵Du gav mig ingen välkomstkys, men hon har kysst mina fötter hela tiden sedan jag kom hit. ⁴⁶Du smorde inte mitt huvud med olja, men hon har smort mina fötter med balsam. ⁴⁷Därför säger jag dig: hon har

fått förlåtelse för sina många synder, ty hon har visat stor kärlek. Den som får litet förlåtet visar liten kärlek." ⁴⁸Och han sade till henne: "Dina synder är förlåtna." ⁴⁹De andra vid bordet sade då för sig själva: "Vem är han som till och med förlåter synder?" ⁵⁰Men Jesus sade till kvinnan: "Din tro har hjälpt dig. Gå i frid."

Kvinnorna som följde med Jesus

8

¹Därefter vandrade han från stad till stad och från by till by och förkunnade budskapet om Guds rike. Med honom följde de tolv ²och några kvinnor som hade blivit botade från onda andar och från sjukdomar: Maria, hon från Magdala, som sju demoner hade farit ut ur, ³Johanna, hustru till Herodes förvaltaren Kusas, Susanna och många andra, som alla hjälpte dem med sina tillgångar.

Liknelsen om sådden

⁴När mycket folk samlades och man drog ut till honom från de olika städerna sade han i en liknelse: ⁵"En man gick ut för att så sitt utsäde. När han sådde föll en del på vägkanten, och folk trampade på det och himlens fåglar åt upp det. ⁶En del föll på berghällan, och när det hade kommit upp, visnade det bort eftersom det inte fick någon väta. ⁷En del föll bland tistlarna, och tistlarna växte upp samtidigt och förkvävde det. ⁸Men en del föll i den goda jorden, och det växte och gav hundrafaldig skörd." Sedan ropade han: "Hör, du som har öron att höra med."

Liknelsernas syfte

⁹Hans lärjungar frågade honom vad denna liknelse betydde, ¹⁰och han svarade: "Ni har fått gåvan att lära känna Guds rikets hemligheter, men de andra får dem som liknelser, för att *de inte skall se, fast de ser, och inte förstå, fast de hör.*"

Tolkning av liknelsen om sådden

¹¹Vad liknelsen betyder är detta: Utsädet är Guds ord. ¹²De vid vägkanten är de som hör ordet, men sedan kommer djävu-

len och tar bort det ur deras hjärtan, för att de inte skall tro och bli räddade. ¹³De på berghällen är de som tar emot ordet med glädje när de hör det men som inte har något rotfäste. De tror en kort tid, men i prövningens stund avfaller de. ¹⁴Det som föll bland tistlarna, det är de som hör ordet men som längre fram kvävs av livets bekymmer, rikedomar och nöjen och aldrig ger mogen skörd. ¹⁵Men det som kom i den goda jorden, det är de som hör ordet och tar vara på det i ett gott och rent hjärta och genom uthållighet bär frukt.

Liknelsen om lampan

¹⁶Ingen tänder en lampa och döljer den med ett kärl eller ställer den under en bänk, utan man sätter den på en hållare, så att de som kommer in ser ljuset. ¹⁷Det finns ingenting dolt som inte skall bli synligt och ingenting undangömt som inte skall bli känt och komma till synes. ¹⁸Var därför nogga med hur ni lyssnar, ty den som har, han skall få, men den som inte har, från honom skall tas också det han tror att han har."

Jesu familj

¹⁹Hans mor och hans bröder kom dit, men de kunde inte ta sig fram till honom i trängseln. ²⁰Man sade till honom: "Din mor och dina bröder står där ute och vill träffa dig." ²¹Men han svarade: "Min mor och mina bröder, det är alla dessa som hör Guds ord och handlar efter det."

Stormen tystas

²²En dag steg han i en båt tillsammans med sina lärjungar och sade till dem: "Låt oss fara över till andra sidan sjön." De lade ut, ²³och under färden somnade han. Men en stormby svepte ner över sjön, så att de tog in vatten och var i fara. ²⁴Då gick de fram och väckte honom: "Mästare, mästare, vi går under!" Han vaknade och hutade åt vinden och vågorna, och de lade sig och det blev lugnt. ²⁵Och han frågade lärjungarna: "Var är er tro?" Häpna och förskräckta sade de till varandra: "Vem är han som till och med befäller vindarna och vattnet och får dem att lyda?"

Den besatte och svinhjorden

²⁶De lade till i närheten av Gergesa, som ligger mitt emot Galileen. ²⁷När han steg i land kom en man från staden emot honom. Han var besatt av demoner och hade inte på länge haft kläder på sig, och han bodde inte i något hus utan bland gravarna. ²⁸Då han fick se Jesus började han skrika, föll ner inför honom och ropade högt: "Vad har du med mig att göra, Jesus, du den högste Gudens son? Jag ber dig, plåga mig inte!" ²⁹Jesus hade nämligen befallt den orena anden att fara ut ur mannen. I långa tider hade den haft honom i sitt grepp: man hade bundit honom med kedjor och bojor och hållit honom i förvar, men han hade slitit sig lös och drivits ut i öde trakter av demonen. ³⁰Jesus frågade honom: "Vad är ditt namn?" Han svarade: "Legion", för många demoner hade farit in i honom. ³¹Och de bad Jesus att han inte skulle befalla dem att fara ner i avgrunden. ³²Nu gick där en stor svinhjord och betade på berget, och demonerna bad honom att få fara in i svinen, och det tillät han. ³³Då for demonerna ut ur mannen och in i svinen, och hjorden rusade utför branten och ner i sjön och drunknade.

³⁴När herdarna såg vad som hände sprang de därifrån och berättade alltsammans i staden och ute på landet, ³⁵och folk gick ut för att se vad som hade hänt. De kom till Jesus och såg mannen som demonerna hade farit ut ur sitta vid hans fötter, klädd och vid sina sinnen, och de blev förskräckta. ³⁶Ögonvittnena talade om för dem hur den besatte hade blivit hjälpt. ³⁷Alla i Gergesa och trakten där omkring bad Jesus att lämna dem, så skräckslagna var de. Han steg då i en båt och vände tillbaka, ³⁸och mannen som demonerna hade farit ut ur bad att få följa med honom, men Jesus skickade i väg honom med orden: ³⁹"Gå hem igen och berätta vad Gud har gjort med dig." Då gick mannen därifrån och lät hela staden höra vad Jesus hade gjort med honom.

Synagogföreståndarens dotter. Kvinnan med blödningar

⁴⁰När Jesus kom tillbaka var folket där och tog emot honom, för alla väntade på honom. ⁴¹Då kom det fram en man som hette Jairos och som var föreståndare för synagogan. Han kastade sig för Jesu fötter och bad honom komma med hem, ⁴²för

han hade en dotter på tolv år, hans enda barn, och hon låg för döden.

När Jesus var på väg dit pressade sig hela mängden på honom. ⁴³Där fanns en kvinna som hade lidit av blödningar i tolv år. Hon hade gjort av med allt hon ägde på läkare men inte lyckats bli botad av någon. ⁴⁴Nu kom hon bakifrån och rörde vid tofsen på hans mantel, och genast upphörde blödningen. ⁴⁵Då sade Jesus: "Vem var det som rörde vid mig?" När ingen ville svara sade Petrus: "Mästare, alla knuffas ju och tränger sig på dig." ⁴⁶Men Jesus sade: "Någon rörde vid mig. Jag kände att kraft gick ut från mig." ⁴⁷När kvinnan förstod att hon var upptäckt kom hon darrande fram och föll ner för honom och berättade inför allt folket varför hon hade rört vid honom och att hon genast hade blivit botad. ⁴⁸Då sade han till henne: "Min dotter, din tro har hjälpt dig. Gå i frid."

⁴⁹Medan han ännu talade kom det bud till synagogföreståndaren från hans hem: "Din dotter är död. Besvära inte Mästaren längre." ⁵⁰Jesus hörde det och sade till honom: "Var inte rädd, tro bara, så skall hon bli hjälpt." ⁵¹När han kom fram till huset lät han ingen följa med in utom Petrus och Johannes och Jakob och flickans far och mor. ⁵²Alla grät och höll dödsklagan över henne. Men Jesus sade: "Gråt inte! Hon är inte död, hon sover." ⁵³Då skrattade de åt honom, de visste ju att hon hade dött. ⁵⁴Men han tog hennes hand och sade högt: "Flicka, stig upp!" ⁵⁵Då återvände hennes ande, och hon reste sig genast upp, och han sade till dem att ge henne något att äta. ⁵⁶Hennes föräldrar häpnade, men han förbjöd dem att tala om för någon vad som hade hänt.

De tolv sänds ut

9 ¹Han kallade samman de tolv och gav dem makt över alla demoner och kraft att bota sjukdomar. ²Och han sände ut dem för att förkunna Guds rike och göra de sjuka friska. ³Han sade till dem: "Ta inte med er något på vägen, ingen stav eller påse, inte bröd eller pengar och inte mer än en enda skjorta. ⁴Har ni kommit till ett hus, så stanna där tills ni skall vidare. ⁵Och är det någon stad där man inte tar emot er, så gå därifrån och skaka bort dess damm från era fötter. Det skall vittna mot

dem." ⁶Och de gav sig i väg och gick från by till by, och överallt förkunnade de evangeliet och botade sjuka.

Johannes döparens död

⁷Tetrarken Herodes fick höra berättas om dessa händelser, och han visste inte vad han skulle tro. Några påstod nämligen att Johannes hade uppväckts från de döda, ⁸några att Elia visade sig och andra att någon av de gamla profeterna hade uppstått. ⁹Herodes sade: "Johannes har jag låtit halshugga. Vem är då han som jag hör allt detta om?" Och han försökte få träffa honom.

Mat åt fem tusen

¹⁰Apostlarna kom tillbaka och berättade för Jesus om allt de hade gjort. Han tog dem med sig och drog sig undan till en stad som heter Betsaida. ¹¹Men folket fick reda på det och följde efter. Då lät han dem komma och talade till dem om Guds rike, och han botade alla som behövde hjälp. ¹²När det led mot kvällen vände sig de tolv till honom och sade: "Låt folket ge sig av, så att de kan gå till byarna och gårdarna här omkring och skaffa sig tak över huvudet och få något att äta. Här är vi ju ute i ödemarken." ¹³Han svarade: "Ge dem något att äta, ni själva." De sade: "Vi har inte mer än fem bröd och två fiskar — om vi nu inte skall gå och köpa mat åt alla de här människorna." ¹⁴Det var omkring fem tusen män. Men han sade till lärjungarna: "Låt dem slå sig ner i grupper om femtio." ¹⁵De gjorde som han sade och lät alla slå sig ner. ¹⁶Han tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen och läste tackbönen över dem. Sedan bröt han dem och gav till lärjungarna för att de skulle dela ut till folket. ¹⁷Alla åt och blev mätta, och de överblivna bitarna samlades ihop; det blev tolv korgar.

Petrus kallar Jesus för Messias. Första förutsägelsen om Människosonens lidande

¹⁸En gång när han hade dragit sig undan för att be och lärjungarna var med honom frågade han dem: "Vem säger folket att jag är?" ¹⁹De svarade: "Johannes döparen, men somliga säger Elia och andra att någon av de gamla profeterna har uppstått."

— 20"Och ni", frågade han, "vem säger ni att jag är?" Petrus svarade: "Guds Messias." 21Han förbjöd dem strängt att tala om det för någon 22och sade: "Människosonen måste lida mycket och bli förkastad av de äldste och överstepresterna och de skriftlärdade och bli dödad och bli uppväckt på tredje dagen."

Lärjungeskapets krav

23Och han sade till alla: "Om någon vill gå i mina spår måste han förneka sig själv och varje dag ta sitt kors och följa mig. 24Ty den som vill rädda sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min skull, han skall rädda det. 25Vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen men får betala med att mista sig själv? 26Den som skäms för mig och mina ord, honom skall Människosonen skämmas för när han kommer i sin och sin faders och de heliga änglarnas härlighet. 27Jag försäkrar er: några av dem som står här skall inte möta döden förrän de har sett Guds rike."

Jesus på härlighetens berg

28Ungefär en vecka senare tog han med sig Petrus och Johannes och Jakob och gick upp på berget för att be. 29Medan han bad förvandlades hans ansikte, och hans kläder blev vita och lysande. 30Och två män samtalande med honom. Det var Mose och Elia 31som visade sig i härlighet, och de talade om hans uttåg ur världen som han skulle fullborda i Jerusalem. 32Petrus och de andra hade fallit i djup sömn men vaknade och såg hans härlighet och de båda männen som stod tillsammans med honom. 33När dessa skulle lämna honom sade Petrus till Jesus: "Mästare, det är bra att vi är med. Låt oss göra tre hyddor, en för dig och en för Mose och en för Elia" — han visste inte vad han sade. 34Men medan han talade kom ett moln och sänkte sig över dem, och när de försvann i molnet blev lärjungarna förskräckta. 35En röst hördes ur molnet: "Detta är min son, den utvalde. Lyssna till honom", 36och när rösten ljöd stod Jesus där ensam. Lärjungarna teg om vad de hade sett, och vid den tiden berättade de ingenting för någon.

En pojke med fallandesjuka botas

³⁷När de följande dag kom ner från berget, möttes han av en stor skara människor. ³⁸Och en man ur hopen ropade: "Mästare, jag ber dig, hjälp min son, den ende jag har." ³⁹En ande hugger tag i honom så att han skriker till, och den sliter i honom så att fradgan står ur munnen. När anden äntligen ger sig av har den nästan gjort slut på honom. ⁴⁰Jag bad dina lärjungar driva ut den, men de kunde inte." ⁴¹Jesus svarade: "Detta fördärvade släkte som inte vill tro! Hur länge måste jag vara hos er och stå ut med er? Kom hit med din son." ⁴²Medan pojken ännu var på väg fram kastade demonen honom till marken och slet och ryckte i honom. Jesus hutade åt den orena anden och botade pojken och lämnade honom tillbaka till hans far. ⁴³Alla överväldigades av Guds storhet.

Andra förutsägelsen om Människosonens lidande

Medan folket häpnade över allt som han gjorde sade han till lärjungarna: ⁴⁴"Lyssna noga på vad jag nu säger till er: Människosonen skall överlämnas i människors händer." ⁴⁵Men de förstod inte vad han menade, det var fördolt för dem för att de inte skulle fatta det, och de vågade inte fråga honom vad det betydde.

Vem är störst?

⁴⁶De började undra vem som var den störste av dem. ⁴⁷Jesus, som visste vad de tänkte i sina hjärtan, tog ett barn och ställde det bredvid sig ⁴⁸och sade till dem: "Den som tar emot detta barn i mitt namn, han tar emot mig, och den som tar emot mig, han tar emot honom som har sänt mig. Ty den som är minst av er alla, han är stor."

Underverk i Jesu namn

⁴⁹Johannes sade: "Mästare, vi såg en som drev ut demoner i ditt namn och försökte hindra honom, eftersom han inte följde dig som vi." ⁵⁰Men Jesus sade till Johannes: "Hindra honom inte. Den som inte är emot er, han är för er."

I en samarisk by

⁵¹När tiden var inne för hans upptagande till himlen vände han sina steg mot Jerusalem, ⁵²och han skickade budbärare före sig. De gav sig av och gick in i en samarisk by för att förbereda hans ankomst. ⁵³Men man ville inte ta emot honom, eftersom han hade vänt sina steg mot Jerusalem. ⁵⁴Då sade hans lärjungar Jakob och Johannes: "Herre, skall vi kalla ner eld från himlen som förgör dem?" ⁵⁵Men han vände sig om och tillrättavisade dem, ⁵⁶och de fortsatte till en annan by.

Att följa Jesus

⁵⁷När de kom vandrande på vägen sade en man till honom: "Jag skall följa dig vart du än går." ⁵⁸Jesus svarade: "Rävarna har lyor och himlens fåglar har bon, men Människosonen har inget ställe där han kan vila sitt huvud." ⁵⁹Till en annan sade han: "Följ mig!" Men mannen svarade: "Herre, låt mig först gå och begrava min far." ⁶⁰Då sade Jesus: "Låt de döda begrava sina döda, men gå själv och förkunna Guds rike." ⁶¹En annan man sade: "Jag skall följa dig, herre, men låt mig först ta farväl av dem där hemma." ⁶²Jesus svarade: "Den som ser sig om när han har satt sin hand till plogen, han passar inte för Guds rike."

De sjuttiotvå sänds ut

¹Därefter utsåg Herren ytterligare sjuttiotvå och sände dem före sig två och två till varje stad och plats dit han själv ämnade sig. ²Han sade till dem: "Skörden är stor men arbetarna få. Be därför skördens herre att han sänder ut arbetare till sin skörd. ³Gå, jag skickar er som lamm in bland vargar. ⁴Ta inte med er några pengar, någon påse eller några sandaler, och stanna inte på er väg för att hälsa. ⁵När ni kommer in i ett hus, så säg först: Frid över detta hus. ⁶Och om där bor en fridens man skall den frid ni kommer med bli kvar hos honom; annars skall den vända tillbaka till er. ⁷Stanna sedan i det huset och ät och drick vad som bjuds; arbetaren är värd sin lön. Flytta inte från hus till hus. ⁸Och när ni kommer till en stad där man tar emot er, ät då det som sätts fram, ⁹bota de sjuka som finns där och säg till folket: Guds rike är snart hos er. ¹⁰Men har ni kommit till en

stad där man inte tar emot er, gå då ut på gatorna och säg:
¹¹Till och med dammet som har fastnat på våra fötter här i staden stryker vi av — behåll det. Men så mycket skall ni veta: Guds rike är snart här. — ¹²Jag säger er att på den dagen skall det bli lindrigare för Sodom än för en sådan stad.

Verop över galileiska städer

¹³Ve dig, Korasin! Ve dig, Betsaida! Ty om de underverk som har utförts hos er hade skett i Tyros och Sidon, så hade dessa städer för länge sedan omvänt sig och suttit i säck och aska. ¹⁴Men för Tyros och Sidon skall det bli lindrigare vid domen än för er. ¹⁵Och du, Kafarnaum, skall du kanske bli upphöjt till himlen? Nej, du skall störtas ner i dödsriket.

¹⁶Den som lyssnar till er, han lyssnar till mig, och den som avvisar er, han avvisar mig. Men den som avvisar mig, han avvisar honom som har sänt mig."

De sjuttiotvå kommer tillbaka

¹⁷De sjuttiotvå kom glada tillbaka och sade: "Herre, till och med demonerna lyder oss när vi uttalar ditt namn." ¹⁸Han svarade: "Jag har sett Satan slungas ner från himlen som en blix. ¹⁹Ja, jag har gett er makt att trampa på ormar och skorpioner och att stå emot fiendens hela styrka, och ingenting skall skada er. ²⁰Men gläd er inte över att andarna lyder er, utan gläd er över att era namn är upptecknade i himlen."

Jesus prisar Fadern, himlens och jordens herre

²¹I samma stund fylldes han med jublande glädje genom den heliga anden och sade: "Jag prisar dig, fader, himlens och jordens herre, för att du har dolt detta för de lärda och kloka och uppenbarat det för dem som är som barn. Ja, fader, så har du bestämt. ²²Allt har min fader anförtrott åt mig. Ingen vet vem Sonen är, utom Fadern, och ingen vet vem Fadern är, utom Sonen och den som Sonen vill uppenbara det för." ²³Sedan vände han sig till lärjungarna och sade enbart till dem: "Saliga de ögon som ser vad ni ser. ²⁴Jag säger er: många profeter och kungar har velat se vad ni ser, men fick inte se det, och velat höra det ni hör, men fick inte höra det."

Den barmhärtige samariern

²⁵En laglörd som ville sätta honom på prov reste sig och sade: "Mästare, vad skall jag göra för att vinna evigt liv?" ²⁶Jesus sade: "Vad står det i lagen? Hur lyder orden?" ²⁷Han svarade: "Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela din kraft och med hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv." ²⁸Jesus sade: "Det är rätt. Gör det, så får du leva." ²⁹För att visa att han var rättfärdig sade mannen till Jesus: "Och vem är min nästa?" ³⁰På den frågan svarade Jesus: "En man var på väg från Jerusalem ner till Jeriko och blev överfallen av rövare. De slet av honom kläderna och misshandlade honom, och sedan försvann de och lät honom ligga där halvdöd. ³¹En präst råkade komma samma väg, och när han såg mannen vek han åt sidan och gick förbi. ³²På samma sätt med en levit som kom till platsen; när han såg honom vek han åt sidan och gick förbi. ³³Men en samarier som var på resa kom och fick se honom ligga där, och han fylldes av medlidande. ³⁴Han gick fram och hällde olja och vin på såren och förband dem. Sedan lyfte han upp honom på sin åsna, förde honom till ett värdshus och skötte om honom. ³⁵Nästa dag tog han fram två denarer och gav åt värden och sade: 'Sköt om honom, och kostar det mer skall jag betala dig på återvägen.' ³⁶Vilken av dessa tre tycker du var den överfallne mannens nästa?" ³⁷Han svarade: "Den som visade honom barmhärthighet." Då sade Jesus: "Gå du och gör som han!"

Hos Marta och Maria

³⁸Medan de var på väg gick han in i en by, och en kvinna som hette Marta bjöd honom hem till sig. ³⁹Hon hade en syster vid namn Maria, som satte sig vid Herrens fötter och lyssnade till hans ord. ⁴⁰Men Marta tänkte på allt hon hade att ordna med. Hon kom och ställde sig framför Jesus och sade: "Herre, bryr du dig inte om att min syster låter mig ensam ordna med allt? Säg åt henne att hjälpa till." ⁴¹Herren svarade henne: "Marta, Marta, du gör dig bekymmer och oroar dig för så mycket, ⁴²fast bara en sak behövs. Maria har valt det som är bäst och det skall inte tas ifrån henne."

Om bön

11

¹En gång hade Jesus stannat på ett ställe för att be. När han slutade sade en av hans lärjungar till honom: "Herre, lär oss att be, liksom Johannes lärde sina lärjungar." ²Då sade han till dem: "När ni ber skall ni säga:

Fader, låt ditt namn bli helgat.

Låt ditt rike komma.

³Ge oss var dag vårt bröd för dagen som kommer.

⁴Och förlåt oss våra synder,

ty också vi förlåter var och en som står i skuld till oss.

Och utsätt oss inte för prövning."

⁵Han sade till dem: "Tänk er att någon av er går till en vän mitt i natten och säger: 'Käre vän, låna mig tre bröd.' ⁶En god vän som är på resa har kommit hem till mig, och jag har ingenting att bjuda på.' ⁷Då kanske han där inne säger: 'Lämna mig i fred. Dörren är redan låst, och jag har barnen hos mig i sängen. Jag kan inte stiga upp och ge dig något.' ⁸Men jag säger er: även om han inte stiger upp och ger honom något för vänskaps skull, så gör han det därför att den andre är så påträngande, och han ger honom allt vad han behöver. ⁹Därför säger jag er: Be, så skall ni få. Sök, så skall ni finna. Bulta, så skall dörren öppnas. ¹⁰Ty den som ber, han får, och den som söker, han finner, och för den som bultar skall dörren öppnas.

¹¹Finns det någon far ibland er som ger sin son en orm när han ber om en fisk ¹²eller ger honom en skorpion när han ber om ett ägg? ¹³Om nu redan ni, som är onda, förstår att ge era barn goda gåvor, skall då inte fadern i himlen ge helig ande åt dem som ber honom?"

Demoner drivs ut med Guds finger

¹⁴En gång drev han ut en demon som var stum. När demonen for ut började den stumme tala, och folket häpnade. ¹⁵Men några sade: "Det är med demonernas furste Beelsebul som han driver ut demonerna." ¹⁶Andra ville sätta honom på prov och krävde att få se ett tecken från himlen. ¹⁷Men han visste vad de hade i tankarna och sade: "Varje rike som råkar i strid med sig självt blir ödelagt, och hus faller över hus. ¹⁸Och om nu Satan råkar i strid med sig själv, hur skall hans rike då kunna bestå?"

Ni säger ju att det är med Beelsebul som jag driver ut demonerna. ¹⁹Men om jag driver ut demonerna med Beelsebul, med vems hjälp driver då era anhängare ut dem? De kommer alltså att bli er dom. ²⁰Men om det är med Guds finger jag driver ut demonerna, då har Guds rike nått er. ²¹När en stark man vaktar sin gård med vapen i hand får hans ägodelar vara i fred. ²²Men kommer det en som är ännu starkare och övermannar honom tar den mannen ifrån honom alla de vapen han litade på och fördelar bytet. ²³Den som inte är med mig är mot mig, och den som inte samlar med mig, han skingrar.

Den orena andens återkomst

²⁴När den orena anden lämnar en människa vandrar den genom vattenlösa trakter och letar efter en plats att vila på. Hittar den ingen säger den: Jag vänder tillbaka till mitt hus som jag lämnade. ²⁵När den så kommer och finner det städat och snyggt, ²⁶går den bort och hämtar sju andar till som är värre än den själv, och de följer med in och slår sig ner där. För den människan blir slutet värre än början."

²⁷När han sade detta hördes en kvinna i mängden ropa: "Saligt det moderliv som har burit dig, och saliga de bröst som du har diat." ²⁸Men han svarade: "Säg hellre: Saliga de som hör Guds ord och tar vara på det."

Jona-tecknet

²⁹När ännu mer folk strömmade till sade han till dem: "Detta släkte är ett ont släkte. Det vill ha ett tecken, men det skall inte få något annat än Jona-tecknet. ³⁰Ty liksom Jona blev ett tecken för folket i Nineve skall Människosonen bli det för detta släkte. ³¹Söderns drottning skall uppstå vid domen tillsammans med människorna i detta släkte och bli deras dom. Ty hon kom från jordens yttersta gräns för att lyssna till Salomos vishet, men här finns något som är förmer än Salomo. ³²Folk från Nineve skall uppstå vid domen tillsammans med detta släkte och bli dess dom. Ty de omvände sig vid Jonas förkunnelse, men här finns något som är förmer än Jona.

Kroppens lampa är ögat

³³Ingen tänder en lampa och ställer den i en vrå eller under sädsmåttet. Man sätter den på hållaren, så att de som kommer in ser ljuset. ³⁴Kroppens lampa är ögat. När ditt öga är ogrumlat får hela din kropp ljus, men när det är fördärvat är det mörkt i din kropp. ³⁵Se alltså till att ljuset inom dig inte är mörker. ³⁶Om hela din kropp får ljus och ingen del ligger i mörker, så blir den helt och hållet ljus, som när en lampa låter sitt ljus falla på dig."

Anklagelser mot fariseer och laglärda

³⁷Under detta tal bjöd en farisé honom hem till sig, och han följde med in och lade sig till bords. ³⁸Fariséen blev förvånad över att han inte badade sig ren före måltiden, ³⁹men Herren sade till honom: "Ni fariseer, ni rengör utsidan av bägare och fat, men ert inre är fullt av vinningslystnad och ondska. ⁴⁰Be-griper ni inte att han som har gjort utsidan också har gjort insidan? ⁴¹Nej, ge de fattiga vad som finns på era fat, så blir allt rent för er. ⁴²Ve er, fariseer, som ger tionde av mynta och vin-ruta och alla grönsaker men glömmer rättvisan och kärleken till Gud. Ni skulle göra det ena utan att därför försumma det andra. ⁴³Ve er, fariseer, som älskar att sitta främst i synagogorna och bli hälsade på torgen. ⁴⁴Ve er, ni är som gravar som inte syns, och människorna märker inte när de trampar på dem."

⁴⁵Då insköt en av de laglärda: "Mästare, det du säger är en förolämpning mot oss också." ⁴⁶Han svarade: "Ve också er, ni laglärda. Ni lastar på människorna bördor som är svåra att bära och rör inte ett finger för att lätta på bördorna. ⁴⁷Ve er, som reser gravvårdar över profeterna, som era fäder dödade. ⁴⁸Så vittnar ni om vad era fäder gjort och visar att ni godtar det; de dödade profeterna och ni reser vårdar över dem. ⁴⁹Därför har också Guds vishet sagt: Jag skall sända profeter och apostlar till dem, och några skall de döda och förfölja. ⁵⁰Därför skall detta släkte få betala för alla profeters blod som har utgjutits från världens skapelse, ⁵¹alltifrån Abels blod ända till Sakarjas blod, som spilldes mellan altaret och tempelhuset. Ja, jag säger er: detta släkte skall få betala för det. ⁵²Ve er, ni laglärda, som

har tagit nyckeln till kunskapen. Själva har ni inte gått in, och dem som ville gå in har ni hindrat."

⁵³När han gick därifrån ansattes han hårt av de skriftlärda och fariseerna, som ställde många besvärliga frågor ⁵⁴för att få honom att säga något som han kunde fällas för.

Varning för hyckleri

12 ¹Under tiden hade människor samlats i tusental, så att de höll på att trampa ner varandra. Jesus vände sig först till sina lärjungar och sade: "Akta er för fariseernas surdeg, hyckleriet. ²Det finns ingenting gömt som inte skall komma i dagen och ingenting dolt som inte skall bli känt. ³Därför skall också det som ni har sagt i mörkret bli hört i dagsljuset, och det som ni har viskat i enrum skall ropas ut från taken.

Var inte rädda

⁴Jag säger till er som är mina vänner: låt er inte skrämmas av dem som kan döda kroppen men sedan inte kan göra mer. ⁵Jag skall tala om för er vem ni skall frukta. Frukta honom som kan döda och sedan har makt att kasta ner i helvetet. Ja, jag säger er: honom skall ni frukta. ⁶Säljs inte fem sparvar för två kopparlantar? Men ingen av dem är glömd av Gud. ⁷Och till och med hårstråna på ert huvud är räknade. Var inte rädda, ni är mer värda än aldrig så många sparvar.

Bekännelse och förnekelse

⁸Jag säger er: var och en som känns vid mig inför människorna, honom skall också Människosonen kännas vid inför Guds änglar. ⁹Men den som förnekar mig inför människorna skall bli förnekad inför Guds änglar. ¹⁰Var och en som säger något mot Människosonen skall få förlåtelse, men den som hädar den heliga anden får inte förlåtelse. ¹¹När ni ställs till svars i synagogorna och inför myndigheterna och makthavarna, bekymra er då inte för hur ni skall försvara er eller för vad ni skall säga. ¹²Ty när den stunden kommer skall den heliga anden låta er veta vad som behöver sägas."

Liknelsen om den rike och hans lador

¹³Någon i hopen sade till honom: "Mästare, säg åt min bror att dela arvet med mig." ¹⁴Han svarade: "Vem har satt mig till att döma eller skifta mellan er?" ¹⁵Och han sade till dem: "Akta er för allt habegär. En människas liv beror inte av överflöd på ägodelar." ¹⁶Sedan gav han dem en liknelse: "En rik man hade fått god skörd på sina jordar. ¹⁷Han tänkte för sig själv: 'Vad skall jag göra? Jag har inte plats för hela skörden.' ¹⁸Han sade: 'Så här skall jag göra. Jag river mina lador och bygger större så att jag får rum med säden och allt annat jag äger. ¹⁹Sedan kan jag säga till mig själv: Nu min vän är du väl försörjd för många år framåt. Du kan vila ut. Ät, drick och roa dig.' ²⁰Men Gud sade till honom: 'Din dåre, i natt skall ditt liv tas ifrån dig, och allt du har lagt på hög, vem skall få det?' ²¹Så går det för den som samlar skatter åt sig själv men inte är rik inför Gud."

Gör er inga bekymmer

²²Och till sina lärjungar sade han: "Därför säger jag er: bekymra er inte för hur ni skall få mat att leva av eller kläder att sätta på kroppen. ²³Livet är mer än födan och kroppen mer än kläderna. ²⁴Tänk på korparna, de varken sår eller skördar, de har varken förrådskammare eller lador, men Gud föder dem. Och hur mycket mer värda är inte ni än fåglarna? ²⁵Vem av er kan med sina bekymmer lägga en enda aln till sin livslängd? ²⁶När ni nu inte ens förmår så lite, varför bekymrar ni er då om allt annat? ²⁷Tänk på liljorna, hur de växer. De arbetar inte och spinner inte. Men jag säger er: inte ens Salomo i all sin prakt var klädd som en av dem. ²⁸Om nu Gud ger sådana kläder åt gräset, som i dag står ute på ängen och i morgon stoppas i ugnen, skall han då inte ha kläder åt er, ni trossvaga? ²⁹Tänk inte på hur ni skall få något att äta och dricka, och oroa er inte. ³⁰Allt sådant jagar hedningarna i världen efter. Men er fader vet att ni behöver detta. ³¹Sök i stället hans rike, så skall ni få det andra också. ³²Var inte rädd, du lilla hjord, er fader har beslutat att ge er riket. ³³Sälj vad ni äger och ge åt de fattiga. Skaffa er en penningpung som inte slits ut, en outtömlig skatt i himlen, dit ingen tjuv kan nå och där ingen mal förstör. ³⁴Ty där er skatt är, där kommer också ert hjärta att vara.

Tjänaren som är beredd

³⁵Fäst upp era kläder och håll lamporna brinnande. ³⁶Var som tjänare som väntar på att deras herre skall komma hem från ett bröllop, så att de genast kan öppna när han kommer och bultar på porten. ³⁷Saliga de tjänarna, eftersom deras herre finner dem vakna när han kommer. Sannerligen, han skall fästa upp sina kläder och låta dem lägga sig till bords och själv gå och passa upp dem. ³⁸Om han så kommer vid midnatt eller ännu senare — saliga är de tjänarna, när han finner dem beredda. ³⁹Ni förstår väl att om husägaren visste när tjuven kom, skulle han hindra honom från att bryta sig in i huset. ⁴⁰Var beredda, också ni, ty när ni minst väntar det, då kommer Människo-sonen."

⁴¹Petrus frågade: "Herre, gäller din liknelse oss eller alla?" ⁴²Herren svarade: "Tänk er en trogen och klok förvaltare som av sin herre blir satt att ha hand om tjänstefolket och dela ut maten åt dem i rätt tid. ⁴³Salig den tjänaren, när hans herre kommer och finner att han gör vad han skall. ⁴⁴Sannerligen, han skall låta honom ta hand om allt han äger. ⁴⁵Men om den tjänaren tänker: Det dröjer innan min herre kommer, och så börjar slå tjänstefolket och äta och dricka sig full, ⁴⁶då skall hans herre komma en dag när han inte väntar honom och vid en tid som han inte vet om och hugga ner honom och låta honom dela lott med de trolösa. ⁴⁷Den tjänaren som vet vad hans herre vill men ingenting förbereder och inte handlar efter hans vilja, han skall piskas med många rapp. ⁴⁸Men den som av okunnighet gör sådant som förtjänar prygel, han skall bara piskas med några få rapp. Av den som har fått mycket skall det krävas mycket, och den som har anförtrotts mycket skall få svara för desto mera.

Splittring, inte fred

⁴⁹Jag har kommit för att tända en eld på jorden. Om den ändå redan brann! ⁵⁰Men jag har ett dop som jag måste döpas med, och jag våndas innan det är över. ⁵¹Tror ni jag är här för att skapa fred på jorden? Nej, säger jag, men splittring! ⁵²Ty där fem bor i ett hus skall de i fortsättningen leva splittrade, tre mot två och två mot tre, ⁵³far mot son och son mot far, mor

mot dotter och dotter mot mor, svärmor mot sonhustru och sonhustru mot svärmor.”

Att tyda tiden

⁵⁴Till folket sade han: ”När ni ser moln stiga upp i väster säger ni genast att det blir regn, och det blir det också. ⁵⁵Och när ni märker att vinden är sydlig säger ni att det blir hett, och det blir det. ⁵⁶Hycklare, jordens och himlens utseende kan ni tyda, men vilken tid det är, varför kan ni inte tyda det?

⁵⁷Varför avgör ni inte själva vad som är rätt? ⁵⁸När du är på väg till domstolen med din motpart, så gör vad du kan för att bli förlikat med honom innan ni är framme. Annars släpar han dig inför domaren, och domaren låter indrivaren ta hand om dig, och indrivaren sätter dig i fängelse. ⁵⁹Var säker på att du inte slipper ut förrän du har betalt till sista öret.”

Om ni inte omvänder er

13 ¹Vid samma tillfälle kom några och berättade för honom om de galileer vilkas blod Pilatus hade blandat med blodet från deras offerdjur. ²Då sade han: ”Tror ni att de var större syndare än alla andra i Galileen, eftersom detta kunde hända dem? ³Nej, säger jag, men om ni inte omvänder er skall ni alla mista livet som de. ⁴Eller de arton som dödades när Siloatornet rasade, tror ni att de var större syndare än alla andra i Jerusalem? ⁵Nej, säger jag, men om ni inte omvänder er skall ni alla mista livet, precis som de.”

Liknelsen om fikonträdet som inte bar frukt

⁶Och han gav dem denna liknelse: ”En man hade ett fikonträd i sin vingård, och han kom för att se om det fanns någon frukt på det men hittade ingen. ⁷Då sade han till sin trädgårdsmästare: ’I tre år har jag kommit och letat efter frukt på det här trädet utan att hitta någon. Hugg bort det! Varför skall det ta upp mark till ingen nytta?’ ⁸Han svarade: ’Herre, låt det stå kvar ett år till, så skall jag gräva runt det och gödsla. ⁹Kanske bär det frukt nästa år. Om inte, kan du hugga bort det.’”

En krokryggig kvinna botas

¹⁰En gång undervisade han i en synagoga på sabbaten. ¹¹Där fanns en kvinna som hade plågats av en sjukdomsande i arton år. Hon var krokryggig och kunde inte räta på sig. ¹²När Jesus fick se henne kallade han på henne och sade: "Kvinna, du är fri från din sjukdom", ¹³och så lade han sina händer på henne. Genast kunde hon räta på sig, och hon prisade Gud. ¹⁴Men synagogföreståndaren, som förargade sig över att Jesus botade på sabbaten, sade till folket: "Det finns sex dagar då man skall arbeta. På dem kan ni komma och bli botade, men inte under sabbaten." ¹⁵Herren svarade honom: "Hycklare, finns det någon av er som inte löser sin oxe eller åsna från krubban också på sabbaten och leder ut och vattnar den? ¹⁶Men här är en Abrahams dotter som Satan har hållit bunden i arton år. Skulle hon inte få lösas från sin boja på sabbaten?" ¹⁷Dessa ord kom alla hans motståndare att skämmas, men folket glädde sig över allt det underbara som han gjorde.

Liknelsen om senapskornet och om surdegen

¹⁸Så sade han: "Vad är då Guds rike likt? Vad skall jag jämföra det med? ¹⁹Det är som ett senapskorn som en man sätter i sin trädgård. Det växer och blir till ett träd, och himlens fåglar bygger bo bland grenarna."

²⁰Vidare sade han: "Vad skall jag jämföra Guds rike med? ²¹Det är som en surdeg som en kvinna arbetar in i tre mått mjöl; till slut blir alltsammans syrat."

Gå in genom den trånga porten

²²Han gick genom städer och byar och undervisade på sin väg mot Jerusalem. ²³Någon frågade honom: "Herre, är det bara några få som blir räddade?" Han sade till dem: ²⁴"Kämpa för att komma in genom den trånga porten. Jag säger er: många skall försöka ta sig in men inte lyckas. ²⁵När väl husets herre har stigit upp och låst porten och ni blir stående utanför och bultar och säger: Herre, öppna för oss! så kommer han att svara: Jag vet inte vilka ni är. ²⁶Då säger ni: Vi har ätit och druckit tillsammans med dig, och du har undervisat på våra gator. ²⁷Han skall svara: Jag vet inte vilka ni är. Bort härifrån, alla ni

orättens hantlangare. — ²⁸Där skall ni gråta och skära tänder, när ni får se Abraham och Isak och Jakob och alla profeterna vara i Guds rike medan ni själva blir utdrivna. ²⁹Och människor skall komma från öster och väster och från norr och söder och ligga till bords i Guds rike. ³⁰Och då skall sådana som är sist bli först, och sådana som är först skall bli sist."

Jesu klagan över Jerusalem

³¹Just då kom några fariseer och sade till honom: "Skynda dig i väg härifrån. Herodes vill döda dig." ³²Han svarade: "Hälsa den räven att i dag och i morgon driver jag ut demoner och gör de sjuka friska, och på tredje dagen är jag vid målet. ³³Men i dag och i morgon och i övermorgon måste jag vandra vidare, ty en profet får inte mista livet någon annanstans än i Jerusalem.

³⁴Jerusalem, Jerusalem, du som dödar profeterna och stenar dem som blir sända till dig. Hur ofta har jag inte velat samla dina barn så som hönan samlar sina kycklingar under vingarna, men ni ville inte. ³⁵Nu får ni själva ta hand om ert hus. Jag säger er: ni kommer inte att se mig förrän på den dag då ni säger: *Välsignad är han som kommer i Herrens namn.*"

En man med vatten i kroppen botas

14

¹En sabbat var han bjuden på måltid hos en farisé som var med i rådet, och man iakttog honom noga. ²Då stod det framför honom en man som led av vatten i kroppen. ³Jesus vände sig till de laglärda och fariseerna och sade: "Är det tillåtet att bota sjuka på sabbaten eller inte?" ⁴Men de teg. Då rörde han vid mannen och gjorde honom frisk och lät honom sedan gå. ⁵Och han sade till dem: "Om någon av er har en son eller en oxe som faller ner i en brunn, drar han då inte genast upp dem, även om det är sabbat?" ⁶Det kunde de inte svara på.

Den som ödmjukar sig skall bli upphöjd

⁷När han märkte hur gästerna försökte få de främsta platserna vid bordet gav han dem en liknelse: ⁸"När du är bjuden på bröllop, slå dig då inte ner överst vid bordet. Kanske någon av de andra gästerna är mer ansedd än du ⁹och värden kommer

och säger: Ge honom din plats. Då får du skämmas när du måste flytta dig längst ner. ¹⁰Nej, när du är bjuden, gå då genast och ta den nedersta platsen, så att värden säger till dig när han kommer: Käre vän, flytta dig längre upp. Då blir du hedrad inför alla dina medgäster. ¹¹Den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, och den som ödmjukar sig skall bli upphöjd." ¹²Till sin värd sade han: "När du bjuder på middag eller någon annan måltid, bjud då inte dina vänner eller bröder eller släktingar eller rika grannar, så att de bjuder tillbaka och det blir din belöning. ¹³Nej, när du skall ha en fest, så bjud fattiga och krymplingar, lytta och blinda. ¹⁴Salig är du då, eftersom de inte kan ge dig någon belöning; belöningen får du vid de rättfärdigas uppståndelse."

Liknelsen om festen

¹⁵En av gästerna, som hörde detta, sade till honom: "Salig den som får vara med om måltiden i Guds rike." ¹⁶Jesus svarade: "En man skulle ha en fest och bjöd många gäster. ¹⁷När festen skulle börja skickade han sin tjänare att säga till de inbjudna: 'Välkomna, allt är färdigt.' ¹⁸Men alla hade de någon ursäkt att komma med. En lät hälsa: 'Jag har köpt en åker och är tvungen att gå och se på den, förlåt att jag inte kan komma.' ¹⁹En annan sade: 'Jag har köpt fem par oxar och måste ut och se vad de går för, förlåt att jag inte kan komma.' ²⁰En tredje sade: 'Jag har just gift mig, så jag kan inte komma.' ²¹När tjänaren kom tillbaka och berättade detta greps hans herre av vrede och sade: 'Gå genast ut på gator och gränder i staden och hämta hit alla fattiga och krymplingar och blinda och lytta.' ²²Och tjänaren sade: 'Herre, jag har gjort som du befälde, men ännu finns det plats.' ²³Då sade mannen till sin tjänare: 'Gå ut på vägarna och stigarna och se till att folk kommer hit, så att mitt hus blir fullt. ²⁴Jag säger er att ingen av alla dem som först blev bjudna skall få vara med på min fest.'"

Att vara Jesu lärjunge

²⁵Stora skaror gick tillsammans med honom, och han vände sig om och sade till dem: ²⁶"Om någon kommer till mig utan att hata sin far och sin mor och sin hustru och sina barn och

sina syskon och därtill sitt eget liv, kan han inte vara min lärjunge. ²⁷Den som inte bär sitt kors och följer efter mig kan inte vara min lärjunge. ²⁸Om någon av er vill bygga ett torn, sätter han sig då inte ner och räknar ut vad det kostar, för att se om han har råd med bygget? ²⁹Annars kan det hända att de som ser att han har lagt grunden men inte kan bygga färdigt börjar göra narr av honom ³⁰och säger: Den där, han satte i gång ett bygge men kunde inte få det färdigt! ³¹Eller om en kung vill dra ut i fält mot en annan kung, sätter han sig då inte ner och överväger om han med tio tusen man kan möta den som rycker an med tjugo tusen? ³²Kan han inte det skickar han sändebud för att be om fred medan den andre ännu är långt borta. ³³Så är det alltså: ingen av er kan vara min lärjunge om han inte avstår från allt han äger.

³⁴Salt är bra att ha. Men om saltet mister sin kraft, hur skall man få det salt igen? ³⁵Det duger varken för jorden eller gödselstacken. Man slänger bort det. Hör, du som har öron att höra med."

Liknelsen om det förlorade fåret

15

¹Alla tullindrivare och syndare sökte sig till Jesus för att höra honom. ²Fariseerna och de skriftlärdade förargade sig och sade: "Den mannen umgås med syndare och äter med dem." ³Då gav han dem denna liknelse: ⁴"Om någon av er har hundra får och tappar bort ett av dem, lämnar han då inte de nittionio i öknen och går och letar efter det borttappade tills han hittar det? ⁵Och när han hittar det blir han glad och lägger det över axlarna. ⁶Och när han kommer hem samlar han sina vänner och grannar och säger till dem: Gläd er med mig, jag har hittat fåret som jag hade förlorat. ⁷Jag säger er: på samma sätt blir det större glädje i himlen över en enda syndare som omvänder sig än över nittionio rättfärdiga som inte behöver omvända sig.

Liknelsen om det förlorade myntet

⁸Eller om en kvinna har tio silvermynt och tappar bort ett av dem, tänder hon då inte en lampa och sopar hela huset och letar överallt tills hon hittar det? ⁹Och när hon har hittat det samlar hon väninnor och grannkvinnor och säger: Gläd er med

mig, jag har hittat myntet som jag hade förlorat. ¹⁰På samma sätt, säger jag er, gläder sig Guds änglar över en enda syndare som omvänder sig."

Liknelsen om den förlorade sonen

¹¹Han sade: "En man hade två söner. ¹²Den yngste sade till fadern: 'Far, ge mig den del av förmögenheten som skall bli min.' Då skiftade fadern sin egendom mellan dem. ¹³Några dagar senare hade den yngste sonen sålt allt han ägde och gav sig i väg till ett främmande land, och där slösade han bort sin förmögenhet på ett liv i utsvävningar. ¹⁴När han hade gjort av med allt blev det svår hungersnöd i landet, och han började lida nöd. ¹⁵Han gick och tog tjänst hos en välbärgad man i det landet, och denne skickade ut honom på sina ägor för att vakta svin. ¹⁶Han hade gärna velat äta sig mätt på fröskidorna som svinen åt, men ingen lät honom få något. ¹⁷Då kom han till besinning och tänkte: 'Hur många daglönare hos min far har inte mat i överflöd, och här svälter jag ihjäl. ¹⁸Jag ger mig av hem till min far och säger till honom: Far, jag har syndat mot himlen och mot dig. ¹⁹Jag är inte längre värd att kallas din son. Låt mig få gå som en av dina daglönare.' ²⁰Och han gav sig av hem till sin far. Redan på långt håll fick fadern syn på honom. Han fylldes av medlidande och sprang emot honom och omfamnade och kysste honom. ²¹Sonen sade: 'Far, jag har syndat mot himlen och mot dig, jag är inte längre värd att kallas din son.' ²²Men fadern sade till sina tjänare: 'Skynda er att ta fram min finaste dräkt och klä honom i den, och sätt en ring på hans hand och skor på hans fötter. ²³Och hämta gödkalven och slakta den, så skall vi äta och hålla fest. ²⁴Min son var död och lever igen, han var förlorad och är återfunnen.' Och festen började.

²⁵Men den äldste sonen var ute på fälten. När han på vägen hem närmade sig huset hörde han musik och dans. ²⁶Han kallade på en av tjänarna och frågade vad som stod på. ²⁷Tjänaren svarade: 'Din bror har kommit hem, och din far har låtit slakta gödkalven därför att han har fått tillbaka honom välbehållen.' ²⁸Då blev han arg och ville inte gå in. Fadern kom ut och försökte tala honom till rätta, ²⁹men han svarade: 'Här har jag tjä-

nat dig i alla dessa år och aldrig överträtt något av dina bud, och mig har du aldrig gett ens en killing att festa på med mina vänner. ³⁰Men när han kommer hem, din son som har levt upp din egendom tillsammans med horor, då slaktar du gödkalven.' ³¹Fadern sade till honom: 'Mitt barn, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt. ³²Men nu måste vi hålla fest och vara glada, för din bror var död och lever igen, han var förlorad och är återfunnen.'"

Liknelsen om den ohederlige förvaltaren

16 ¹Han sade också till sina lärjungar: "Det var en rik man som hade en förvaltare, och denne beskylldes för att förskingra hans förmögenhet. ²Mannen kallade till sig honom och sade: 'Vad är det jag hör om dig? Lämna in dina räkenskaper, du kan inte vara kvar som förvaltare.' ³Förvaltaren tänkte: 'Vad skall jag göra nu när min herre avskedar mig? Gräva orkar jag inte, och tigga skäms jag för. ⁴Jo, jag vet vad jag skall göra så att folk tar emot mig i sina hus när jag mister min tjänst.' ⁵Han skickade efter dem som var skuldsatta hos hans herre, en i sänder, och frågade den förste hur mycket han var skyldig. ⁶'Hundra krus olja', svarade mannen. Då sade han: 'Här är ditt skuldebrev, sätt dig genast ner och skriv femtio.' ⁷Sedan frågade han näste man: 'Och du, hur mycket är du skyldig?' — 'Hundra tunnor vete.' Då sade han: 'Här är ditt skuldebrev. Skriv åttio.'"

⁸Och Herren berömde den ohederlige förvaltaren för att han hade handlat klokt. "Denna världens människor betar sig klokare mot sina egna än ljusets människor gör. ⁹Ja, jag säger er: använd den ohederliga mammon till att skaffa er vänner som tar emot er i evighetens hyddor när mammon lämnar er i sticket.

¹⁰Den som är trogen i smått är trogen också i stort, och den som är ohederlig i smått är ohederlig också i stort. ¹¹Om ni inte har varit trogna i fråga om den ohederliga mammon, vem vill då anförtro er det som har verkligt värde? ¹²Och om ni inte har varit trogna i fråga om andras egendom, vem vill då ge er det som skall tillhöra er?

¹³Ingen tjänare kan tjäna två herrar. Antingen kommer han att hata den ene och älska den andre eller att hålla fast vid den ene och inte bry sig om den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och mammon."

Gudsriket och lagen

¹⁴Allt detta hörde fariseerna, som älskar pengar, och de gjorde narr av honom. ¹⁵Då sade han till dem: "Ni vill framstå som rättfärdiga inför människorna, men Gud känner era hjärtan. Det som människor sätter högt är skändligt i Guds ögon.

¹⁶Lagen och profeterna hade sin tid fram till Johannes. Sedan dess förkunnas Guds rike, och alla trängs för att komma in där. ¹⁷Men förr skall himmel och jord förgå än en enda prick i lagen faller bort.

¹⁸Den som skiljer sig från sin hustru och gifter om sig är en äktenskapsbrytare, och den som gifter sig med en frånskild kvinna är en äktenskapsbrytare.

Liknelsen om den rike mannen och Lasaros

¹⁹Det var en rik man som klädde sig i purpur och fint linne och levde i fest och glans var dag. ²⁰Men en tiggare som hette Lasaros låg vid hans port full av sår ²¹och önskade att han fick äta sig mätt på resterna från den rike mannens bord. Hundarna kom till och med och slickade på hans sår. ²²Så dog tiggaren och fördes av änglarna till platsen vid Abrahams sida. Den rike dog också han och begravdes. ²³I dödsriket, där han pinades, lyfte han blicken och fick långt borta se Abraham, och Lasaros vid hans sida. ²⁴Då ropade han: 'Fader Abraham, förbarma dig över mig och skicka Lasaros att doppa fingerspetsen i vatten och fukta min tunga, jag plågas här i lågorna.' ²⁵Men Abraham svarade: 'Kom ihåg, mitt barn, att du fick ut ditt goda medan du levde, liksom Lasaros sitt onda. Nu har han funnit tröst här, medan du plågas. ²⁶Dessutom gapar det en klyfta mellan oss och er, för att de som vill ta sig över från oss till er eller från er till oss inte skall kunna göra det.' ²⁷Mannen sade: 'Då ber jag dig, fader, att du skickar honom till min fars hus. ²⁸Jag har fem bröder, och han måste varna dem så att inte de också kommer hit till detta plågornas ställe.' ²⁹Abraham sade:

'De har Mose och profeterna. De kan lyssna till dem.' ³⁰Man-
nen svarade: 'Nej, fader Abraham, men om någon kommer till
dem från de döda omvänder de sig.' ³¹Men Abraham sade:
'Lyssnar de inte till Mose och profeterna, då låter de inte över-
tyga sig ens om någon står upp från de döda.'"

Förförelser. Förlåtelse och tro

17

¹Han sade till sina lärjungar: "Det är oundvikligt att förförel-
serna kommer, men ve den genom vilken de kommer. ²Det vo-
re bättre för honom att ha sänkts i havet med en kvarnsten om
halsen än att kunna förleda en enda av dessa små. ³Ta er i akt!

Om din broder gör orätt, så tillrättavisa honom, och om han
ångrar sig, så förlåt honom. ⁴Även om han gör orätt mot dig
sju gånger om dagen och sju gånger kommer tillbaka och sä-
ger: Jag ångrar mig, så skall du förlåta honom."

⁵Apostlarna sade till Herren: "Ge oss större tro." ⁶Herren
svarade: "Om ni hade tro så stor som ett senapskorn skulle ni
kunna säga till mullebärsträdet där: Dra upp dig själv med röt-
terna och plantera dig i havet! Och det skulle lyda er.

Liknelsen om tjänaren som passar upp

⁷Om ni har en tjänare som plöjer eller vallar får, säger ni då till
honom när han kommer hem från ägorna: Gå genast och slå
dig ner vid bordet. ⁸Nej, ni säger: Gör i ordning maten åt mig,
fäst upp dina kläder och passa upp mig medan jag äter och
dricker; sedan kan du själv äta och dricka. ⁹Inte får tjänaren
något tack för att han gör vad han är ålagd. ¹⁰På samma sätt
med er: när ni har gjort allt som åligger er skall ni säga: Vi är
odugliga tjänare, vi har bara gjort vad vi är skyldiga att göra."

Tio spetälska botas

¹¹Under sin vandring mot Jerusalem följde han gränsen mellan
Samarien och Galileen. ¹²När han var på väg in i en by kom tio
spetälska emot honom. De stannade på avstånd ¹³och ropade:
"Jesus, mästare, förbarma dig över oss!" ¹⁴Då sade han till
dem: "Gå och visa upp er för prästerna!" Och medan de var på
väg dit blev de rena. ¹⁵En av dem vände tillbaka när han såg
att han hade blivit frisk. Med hög röst prisade han Gud ¹⁶och

kastade sig till marken vid Jesu fötter och tackade honom. Han var samarier. ¹⁷Jesus frågade: "Blev inte alla tio rena? Var är de nio andra?" ¹⁸Är det bara den här främlingen som har vänt tillbaka för att ge Gud ära?" ¹⁹Och han sade till mannen: "Stig upp och gå. Din tro har hjälpt dig."

När Guds rike och Människosonen kommer

²⁰Tillfrågad av fariseerna om när Guds rike skulle komma svarade han: "Guds rike kommer inte på ett sådant sätt att man kan se det med sina ögon. ²¹Ingen kan säga: Här är det, eller: Där är det. Nej, Guds rike är inom er."

²²Till lärjungarna sade han: "Det skall komma en tid då ni längtar efter att få uppleva en enda av Människosonens dagar men inte får det. ²³Man skall säga till er: Där är han, eller: Här är han. Spring inte dit de pekar, rusa inte efter dem. ²⁴Ty liksom blixten flamar till och lyser upp hela himlen från horisont till horisont, så skall Människosonen visa sig på sin dag. ²⁵Men först måste han lida mycket och förkastas av detta släkte.

²⁶Som det var i Noas dagar, så skall det bli under Människosonens dagar. ²⁷Folk åt och drack, gifte sig och blev bortgifta, ända till den dag då Noa gick in i arken och floden kom över dem och gjorde slut på dem alla. ²⁸Eller som på Lots tid: folk åt och drack, köpte och sålde, planterade och byggde, ²⁹men den dag då Lot lämnade Sodom regnade eld och svavel från himlen och gjorde slut på dem alla. ³⁰Likadant blir det den dag då Människosonen uppenbaras.

³¹Den dagen får den som är uppe på taket och har sina tillhörigheter inne i huset inte gå ner och hämta dem, och den som är ute på ägorna får inte vända tillbaka hem. ³²Kom ihåg Lots hustru. ³³Den som försöker bevara sitt liv skall mista det, men den som mister det skall rädda det. ³⁴Jag säger er: den natten ligger två män på samma bädd; den ene skall tas med och den andre skall lämnas kvar. ³⁵Två kvinnor mal tillsammans; den ena skall tas med och den andra skall lämnas kvar." ³⁷De frågade honom: "Var blir det, herre?" Han svarade: "Där liket ligger, där samlas gamarna."

Liknelsen om änkan och domaren

¹Han gav dem en liknelse för att lära dem att alltid be och inte ge upp: ²"I en stad fanns det en domare som varken fruktade Gud eller brydde sig om människor. ³I samma stad fanns en änka, och hon kom gång på gång till honom och sade: 'Låt mig få ut av min motpart vad jag har rätt till.' ⁴Till en början ville han inte, men sedan tänkte han: 'Inte för att jag fruktar Gud eller bryr mig om människor, ⁵men så besvärlig som den där änkan är skall jag låta henne få ut vad hon har rätt till, annars pinar hon livet ur mig med sitt springande.'" ⁶Och Herren sade: "Där hör ni vad en orättfärdig domare säger. ⁷Skulle då inte Gud låta sina utvalda få sin rätt, när de ropar till honom dag och natt? Skulle han låta dem vänta? ⁸Jag säger er: han skall snart nog låta dem få sin rätt. Men Människosonen, skall han finna någon tro här på jorden när han kommer?"

Liknelsen om fariséen och tullindrivaren

⁹Till några som litade på att de själva var rättfärdiga och som såg ner på alla andra riktade han denna liknelse: ¹⁰"Två män gick upp till templet för att be, den ene var farisé, den andre tullindrivare. ¹¹Fariséen ställde sig och bad för sig själv: 'Jag tackar dig, Gud, för att jag inte är som andra människor, tjuvar och bedragare och horkarlar, eller som tullindrivaren där. ¹²Jag fastar två gånger i veckan, jag lämnar tionde av allt jag köper.' ¹³Men tullindrivaren stod avsides och vågade inte ens lyfta blicken mot himlen utan slog med händerna mot bröstet och sade: 'Gud, var nådig mot mig syndare.' ¹⁴Jag säger er: det var han som gick hem rättfärdig, snarare än den andre. Ty den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, men den som ödmjukar sig skall bli upphöjd."

Jesus och barnen

¹⁵Folk kom också fram med sina barn till honom för att han skulle röra vid dem. Lärjungarna fick se det och visade bort dem, ¹⁶men Jesus kallade dem till sig och sade: "Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de. ¹⁷Sannerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn, han kommer aldrig dit in."

En man som ägde mycket

¹⁸En uppsatt person frågade honom: "Gode mästare, vad skall jag göra för att vinna evigt liv?" ¹⁹Jesus svarade: "Varför kallar du mig god? Ingen är god utom Gud. ²⁰Du kan budorden: *Du skall inte begå äktenskapsbrott, Du skall inte dräpa, Du skall inte stjåla, Du skall inte vittna falskt, Visa aktning för din far och din mor.*" ²¹Mannen sade: "Allt detta har jag hållit sedan jag var ung." ²²Då sade Jesus: "Ett återstår för dig: sälj allt du äger och dela ut åt de fattiga, så får du en skatt i himlen. Kom sedan och följ mig." ²³När han hörde detta blev han bedrövad, för han var mycket rik. ²⁴Jesus såg att han var bedrövad och sade: "Hur svårt är det inte för dem som har pengar att komma in i Guds rike! ²⁵Det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga än för en rik att komma in i Guds rike." ²⁶De som hörde detta frågade: "Vem kan då bli räddad?" ²⁷Han svarade: "Det som är omöjligt för människor är möjligt för Gud."

²⁸Petrus sade: "Vi har ju lämnat allt vi ägde och följt dig." ²⁹Då sade Jesus till dem: "Sannerligen, var och en som för Guds rikets skull har lämnat hus eller hustru eller bröder eller föräldrar eller barn ³⁰skall få mångdubbelt igen redan här i tiden och sedan evigt liv i den kommande världen."

Tredje förutsägelsen om Människosonens lidande

³¹Han samlade de tolv omkring sig och sade till dem: "Vi går nu upp till Jerusalem, och allt som profeterna har skrivit om Människosonen skall gå i uppfyllelse. ³²Han skall utlämnas åt hedningarna, de skall håna och skymfa honom och spotta på honom, ³³och de skall prygla honom och döda honom, och på den tredje dagen skall han uppstå." ³⁴Av detta begrep lärjungarna ingenting. Vad han menade var fördolt för dem, och de kunde inte förstå vad han sade.

En blind man utanför Jeriko botas

³⁵När Jesus närmade sig Jeriko satt där en blind vid vägkanten och tiggde. ³⁶Han hörde en folkhop komma på vägen och frågade vad som stod på. ³⁷Man talade om för honom att Jesus från Nasaret gick förbi, ³⁸och då ropade han: "Jesus, Davids son, förbarma dig över mig." ³⁹De som gick främst sade åt ho-

nom att vara tyst, men han ropade ännu högre: "Davids son, förbarmad dig över mig." ⁴⁰Jesus stannade och sade till dem att leda fram honom, och då mannen kom närmare frågade Jesus: ⁴¹"Vad vill du att jag skall göra för dig?" Han svarade: "Herre, gör så att jag kan se igen." ⁴²Jesus sade: "Du kan se igen. Din tro har hjälpt dig." ⁴³Genast kunde han se, och han följde med Jesus och prisade Gud. Och allt folket som såg det sjöng Guds lov.

Tullindrivaren Sackaios

19 ¹Han kom in i Jeriko och gick genom staden. ²Där fanns en man som hette Sackaios, och han hade hand om tullen och han var rik. ³Han ville gärna se vem denne Jesus var men kunde inte för folkmassan, för han var liten till växten. ⁴Han sprang i förväg och klättrade upp i en sykomor för att kunna se honom, eftersom han skulle gå förbi där. ⁵När Jesus kom dit såg han upp mot honom och sade: "Skynda dig ner, Sackaios, i dag skall jag gästa ditt hem."

⁶Sackaios skyndade sig ner och tog emot honom med glädje. ⁷Alla som såg det mumlade förargat: "Han har tagit in hos en syndare." ⁸Men Sackaios ställde sig upp och sade till Herren: "Hälften av vad jag äger, herre, skall jag ge åt de fattiga. Och har jag pressat ut pengar av någon skall jag betala igen det fyrdubbelt." ⁹Jesus sade till honom: "I dag har räddningen nått detta hus — han är också en son till Abraham, ¹⁰och Människosonen har kommit för att söka efter det som var förlorat och rädda det."

Liknelsen om de tio punden

¹¹För dem som hörde detta berättade han också en liknelse, eftersom han var nära Jerusalem och de trodde att de redan nu skulle få se Guds rike komma. ¹²Han sade: "En man av hög börd for till ett land långt borta för att få kungavärdighet och sedan komma tillbaka. ¹³Han kallade till sig tio av sina tjänare och gav dem tio pund och sade till dem: 'Gör affärer med detta tills jag kommer tillbaka.' ¹⁴Men hans landsmän hatade honom, och när han hade rest skickade de sändebud för att säga: 'Honom vill vi inte ha till kung.' ¹⁵När han sedan kom tillbaka

och hade blivit kung lät han kalla till sig tjänarna som han hade gett pengarna åt och ville veta hur de hade lyckats med sina affärer. ¹⁶Den förste infann sig och sade: 'Herre, ditt pund har gett tio pund i vinst.' ¹⁷Då sade han: 'Bra, du är en god tjänare. Du har visat dig trogen i smått, och nu skall du få härska över tio städer.' ¹⁸Näste man kom och sade: 'Ditt pund, herre, har gett fem pund.' ¹⁹Till honom sade han: 'Du skall få fem städer under dig.' ²⁰En annan kom och sade: 'Herre, här har du ditt pund. Jag har haft det undanlagt i en duk, ²¹för jag var rädd för dig. Du är ju en hård man, du tar ut vad du inte har satt in och skördar vad du inte har sått.' ²²Han svarade: 'Jag dömer dig efter dina egna ord. Du är en dålig tjänare, du visste att jag är en hård man, som tar ut vad jag inte har satt in och skördar vad jag inte har sått. ²³Varför lämnade du inte mina pengar till en bank? Då hade jag kunnat få tillbaka dem med ränta när jag kom hem.' ²⁴Och han sade till sina män: 'Ta ifrån honom hans pund och ge det åt mannen med de tio punden.' — ²⁵'Herre', sade de, 'han har ju redan tio pund.' — ²⁶'Jag säger er: var och en som har, han skall få, men den som inte har, från honom skall tas också det han har. ²⁷Men mina fiender, de som inte ville ha mig till kung, för hit dem och hugg ner dem i min åsyn.'"

Intåget i Jerusalem

²⁸Efter att ha sagt detta gick han framför dem upp mot Jerusalem. ²⁹När han närmade sig Betfage och Betania vid det berg som kallas Olivberget, skickade han i väg två av lärjungarna ³⁰och sade: "Gå till byn rakt framför er. När ni kommer in i den skall ni finna en ungåsna som står bunden där, en som ännu ingen har suttit på. Ta den och led hit den. ³¹Om någon frågar er varför ni tar den skall ni svara: Herren behöver den." ³²De båda lärjungarna gav sig i väg och fann allt vara som han hade sagt. ³³När de skulle ta åsnan sade de som ägde den: "Varför tar ni åsnan?" ³⁴De svarade: "Herren behöver den." ³⁵Och de ledde den till Jesus och lade sina mantlar på den och hjälpte honom upp. ³⁶Där han kom ridande bredde folk ut sina mantlar på vägen.

³⁷Då han närmade sig staden och var på väg ner från Olivberget började hela skaran av lärjungar i sin glädje ljudligt prisa Gud för alla de underverk de hade sett: ³⁸"*Välsignad är han som kommer, konungen, i Herrens namn. Fred i himlen och ära i höjden.*" ³⁹Några fariseer i folkmassan sade då till honom: "Mästare, säg åt dina lärjungar att sluta." ⁴⁰Han svarade: "Jag säger er att om de tiger kommer stenarna att ropa."

Jesus gråter över Jerusalem

⁴¹När han kom närmare och såg staden började han gråta över den ⁴²och sade: "Om du denna dag hade förstått, också du, vad som ger dig fred! Men nu är det fördolt för dig. ⁴³Det skall komma en tid då du får se dina fiender bygga vallar runt dig och omringa dig och ansätta dig från alla håll. ⁴⁴De skall slå dig och ditt folk till marken, och de skall inte lämna sten på sten, eftersom du inte förstod att tiden var inne för Guds besök."

Templet rensas

⁴⁵När han kom till templet körde han ut dem som drev handel där ⁴⁶och sade till dem: "Det står i skriften: *Mitt hus skall vara ett bödens hus.* Men ni har gjort det till ett rövarnäste." ⁴⁷Sedan undervisade han varje dag i templet. Översteprästererna och de skriftlärdade och alla folkets ledare försökte röja honom ur vägen, ⁴⁸men de visste inte hur de skulle göra, för han hade hela folket med sig och alla lyssnade på honom.

Frågan om Jesu fullmakt

¹En dag när han undervisade folket i templet och förkunnade budskapet kom översteprästererna och de skriftlärdade tillsammans med de äldste fram till honom ²och sade: "Säg oss vad du har för fullmakt att göra detta. Vem är det som har gett dig den fullmakten?" ³Han svarade: "Jag har också en fråga till er. Säg mig: ⁴dopet Johannes döpte med, kom det från himlen eller från människor?" ⁵De överlade med varandra: "Om vi svarar: Från himlen, säger han: Varför trodde ni då inte på honom? ⁶Men om vi svarar: Från människor, då kommer hela folket att stena oss, för de är övertygade om att Johannes var en

profet." ⁷Och de svarade att de inte visste. ⁸Då sade Jesus till dem: "I så fall talar jag inte heller om för er vad jag har för fullmakt att göra detta."

Liknelsen om arrendatorerna i vingården

⁹Sedan gav han folket denna liknelse: "En man planterade en vingård och arrenderade ut den och for bort på en längre resa. ¹⁰När tiden var inne skickade han en tjänare till arrendatorerna för att hämta en del av vingårdens skörd. Men de pryglade tjänaren och körde i väg honom tomhänt. ¹¹Då sände han en annan tjänare. Men de pryglade och skymfade honom också och körde sedan i väg honom tomhänt. ¹²Och nu skickade han en tredje, men också denne slog de blodig och kastade ut. ¹³Då sade vingårdens ägare: 'Vad skall jag göra? Jo, jag skickar min älskade son, honom har de kanske respekt för.' ¹⁴Men när arrendatorerna fick se honom överlade de med varandra: 'Här har vi arvtagaren, låt oss döda honom så vi får arvet.' ¹⁵Och de släpade ut honom ur vingården och slog ihjäl honom. Vad gör nu vingårdens ägare med dem? ¹⁶Jo, han kommer dit och tar död på arrendatorerna och ger vingården åt andra." När de hörde detta sade de: "Nej, det får aldrig ske!" ¹⁷Jesus såg på dem och sade: "Vad betyder då det som står skrivet: *Stenen som husbyggarna ratade har blivit en hörnsten*. ¹⁸Den som faller på den stenen blir sönderslagen, och den som stenen faller på blir krossad." ¹⁹De skriftlärdade och översteprästerna hade velat gripa honom med en gång, men de var rädda för folket; de förstod att hans liknelse var riktad mot dem.

Frågan om skatt till kejsaren

²⁰De höll ögonen på honom och skickade fram några som skulle spela rättfärdiga och söka få fast honom för något ytt-
rande, så att de kunde överlämna honom åt ståthållarens makt
och myndighet. ²¹De frågade honom: "Mästare, vi vet att vad
du säger i din undervisning är riktigt och att du inte tar hän-
syn till person utan verkligen lär oss Guds väg. ²²Är det rätt
eller inte att vi betalar skatt till kejsaren?" ²³Men han genom-
skådade deras list och sade: ²⁴"Visa mig en denar. Vems bild
och namn finns på den?" — "Kejsarens", svarade de. ²⁵Då sa-

de han: "Ge då kejsaren det som tillhör kejsaren och Gud det som tillhör Gud." ²⁶De lyckades inte få fast honom för något som han sade när folket hörde på, och de häpnade över hans svar och teg.

Frågan om uppståndelsen

²⁷Några saddukeer — de förnekar att det finns en uppståndelse — kom till honom och frågade: ²⁸"Mästare, Mose lär oss ju i skriften att *om någon har en gift bror som dör barnlös, så skall han gifta sig med änkan och skaffa efterkommande åt brodern.* ²⁹Nu fanns det sju bröder. Den förste gifte sig och dog barnlös. ³⁰Den andre ³¹och den tredje gifte sig med änkan, likaså de återstående, och alla sju dog utan att lämna barn efter sig. ³²Slutligen dog också kvinnan. ³³Hur blir det med henne vid uppståndelsen, vems hustru blir hon? Alla sju hade ju haft henne som hustru." ³⁴Jesus svarade: "Denna världens människor gifter sig och blir bortgifta, ³⁵men de som befins värddiga att komma till den andra världen och uppstå från de döda, de gifter sig inte och blir inte bortgifta. ³⁶De kan ju inte mera dö, de är som änglar, och de är Guds söner, eftersom de har fått uppstå. ³⁷Att de döda uppstår har också Mose visat i stället om törnbusken, där han kallar Herren för *Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud.* ³⁸Gud är inte en gud för döda utan för levande, ty för honom är alla levande." ³⁹Då sade några skriftlärda: "Mästare, det var bra svarat", ⁴⁰för de vågade inte ställa fler frågor till honom.

Är Messias Davids son?

⁴¹Han sade till dem: "Hur kan man säga att Messias är Davids son? ⁴²David säger ju själv i Psaltaren: *Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida,* ⁴³så skall jag lägga dina fiender som en pall under dina fötter. ⁴⁴David kallar honom alltså herre, hur kan han då vara Davids son?"

Anklagelser mot de skriftlärda

⁴⁵Medan allt folket hörde på sade han till sina lärjungar: ⁴⁶"Ta er i akt för de skriftlärda, som vill gå omkring i sina långa mantlar och tycker om att bli hälsade på torgen och sitta främst

i synagogan och ha hedersplatsen på gästabuden. ⁴⁷De äter änkorna ur husen och ber långa böner för syns skull. Så mycket hårdare blir den dom de får.”

Änkans gåva

21

¹Han tittade upp och såg hur de rika lade sina gåvor i tempelkistan. ²Men han såg också en fattig änka lägga ner två kopparslantar, ³och då sade han: ”Sannerligen, den där fattiga änkan gav mer än alla de andra. ⁴De tog av sitt överflöd och lade det bland gåvorna, men hon gav i sin fattigdom allt vad hon hade att leva på.”

Templets förestående fall

⁵När några talade om templet, hur vackert det var med sin fina sten och sina praktgåvor, sade han: ⁶”Allt detta som ni ser — det skall komma en tid då det inte lämnas sten på sten utan allt bryts ner.”

Kommande prövningar

⁷Då frågade de honom: ”Mästare, när sker detta, och vad blir tecknet på att det börjar?” ⁸Han svarade: ”Se till att ni inte blir vilseledda. Många kommer att uppträda under mitt namn och säga: Det är jag, och: Tiden är nära. Men följ dem inte. ⁹När ni får höra om krig och oroligheter, så tappa inte besinningen. Detta måste först hända, men det är ännu inte slutet.” ¹⁰Och han sade till dem: ”Folk skall resa sig mot folk och rike mot rike. ¹¹Det blir svåra jordbävningar och pest och hungersnöd på den ena platsen efter den andra. Förfärliga ting skall ske och väldiga tecken visa sig på himlen.

¹²Men innan allt detta händer skall man gripa er och förfölja er. Man skall överlämna er åt synagogorna och kasta er i fängelse och dra er inför kungar och ståthållare för mitt namns skull. ¹³Då får ni tillfälle att vittna. ¹⁴Lägg bara på minnet att ni inte skall förbereda några försvarstal, ¹⁵ty jag skall ge er ord och visdom som era fiender inte kan stå emot eller vederlägga. ¹⁶Ni skall bli förrådade till och med av föräldrar och syskon och släktingar och vänner. En del av er skall man döda, ¹⁷och ni skall bli hatade av alla för mitt namns skull. ¹⁸Men inte ett hår

på ert huvud skall gå förlorat. ¹⁹Genom att hålla ut skall ni vinna ert liv.

Den sista stora nöden

²⁰När ni ser Jerusalem omringat av härar, då skall ni veta att dess ödeläggelse är nära. ²¹Då måste de som bor i Judeen fly upp i bergen, de som är inne i staden skall lämna den, och de som är ute på landet får inte gå in i staden. ²²Ty detta är veder-gällningens tid, när allt i skriften blir uppfyllt. ²³Ve dem som väntar barn eller ammar i den tiden. Stor nöd skall komma över landet, och vrede skall drabba detta folk. ²⁴De skall falla för svärdshugg och föras bort som fångar till hednafolken, och Jerusalem skall trampas ner av hedningar tills hedningarnas tid är förbi.

Människosonens ankomst

²⁵Tecken skall visa sig i solen och månen och stjärnorna, och på jorden skall hedningarna gripas av ångest och rådlöshet vid havets och vågornas då. ²⁶Människor skall förgås av skräck i väntan på vad som skall komma över världen, ty himlens makter skall skakas. ²⁷Då skall man få se Människosonen komma på ett moln med makt och stor härlighet. ²⁸När allt detta börjar, så räta på er och lyft era huvuden, ty er befrielse närmar sig."

Liknelsen om träden som knoppas

²⁹Han gav dem en liknelse: "Se på fikonträdet och alla andra träd. ³⁰När de börjar knoppas, då förstår ni av er själva att nu är sommaren nära. ³¹På samma sätt vet ni när ni ser detta hända att Guds rike är nära. ³²Sannerligen, detta släkte skall inte förgå förrän allt detta händer. ³³Himmel och jord skall förgå, men mina ord skall aldrig förgå.

Var på er vakt

³⁴Var på er vakt så att inte era sinnen fördunklas av omåttlighet och dryckenskap och livets bekymmer, annars överraskas ni av den dagen ³⁵som av en snara, för den skall komma över

alla som bor på jorden. ³⁶Håll er vakna hela tiden och be att ni får kraft att undfly det som väntar och kan stå upprätta inför Människosonen."

³⁷Om dagarna var han i templet och undervisade, men varje kväll gick han ut till det berg som kallas Olivberget och övernattade där. ³⁸Och tidigt på morgonen kom allt folket till honom i templet för att höra honom.

Planer på att döda Jesus

¹Nu närmade sig det osyrade brödets högtid, som kallas påsk. ²Översteprästerna och de skriftlärdade sökte efter bästa sättet att röja honom ur vägen — de var rädda för folket.

³Men Satan for in i Judas, som kallades Iskariot och som var en av de tolv. ⁴Han gick till översteprästerna och officerarna i tempelvakten och talade med dem om hur han skulle kunna utlämna Jesus åt dem. ⁵De blev glada och erbjöd honom pengar. ⁶Han gick med på deras anbud och sökte ett tillfälle att utlämna honom utan att folket var med.

Påskmåltiden förbereds

⁷Så kom det osyrade brödets dag, då påsklammen skulle slaktas. ⁸Och Jesus sände i väg Petrus och Johannes och sade: "Gå och gör i ordning påskmåltiden åt oss." ⁹De frågade var de skulle göra det. ¹⁰Han svarade: "När ni kommer in i staden möter ni en man som bär på en vattenkruka. Följ efter honom till det hus som han går in i ¹¹och säg till den som äger huset: Mästaren frågar var salen är där han kan äta påskmåltiden med sina lärjungar. ¹²Då visar han er till ett stort rum i övervåningen som står färdigt. Där skall ni göra i ordning måltiden." ¹³De gick och fann att allt var som han hade sagt, och de ordnade för påskmåltiden.

Den sista måltiden. Jesus utpekar förrädaren

¹⁴När stunden var inne lade han sig till bords tillsammans med apostlarna. ¹⁵Han sade till dem: "Hur har jag inte längtat efter att få äta denna påskmåltid med er innan mitt lidande börjar. ¹⁶Jag säger er: jag kommer inte att äta den igen förrän den får sin fullkomning i Guds rike." ¹⁷Man räckte honom en

bägare, och han tackade Gud och sade: "Ta detta och dela det mellan er. ¹⁸Jag säger er: från denna stund skall jag inte dricka av det som vinstocken ger förrän Guds rike har kommit." ¹⁹Sedan tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och gav åt dem och sade: "Detta är min kropp som blir offrad för er. Gör detta till minne av mig." ²⁰Efter måltiden tog han på samma sätt bägaren och sade: "Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod, som blir utgjutet för er. ²¹Dock, den som förråder mig har sin hand här på bordet tillsammans med mig. ²²Människosonen går den väg som är bestämd, men ve den människa genom vilken han blir förrådd!" ²³Då började de fråga varandra vem av dem det var som skulle göra detta.

Vem är störst bland lärjungarna?

²⁴Sedan kom de att tvista om vilken av dem som skulle anses vara den störste. ²⁵Då sade han till dem: "Kungarna uppträder som herrar över sina folk, och de som har makten låter kalla sig folkets välgörare. ²⁶Men med er är det annorlunda: den störste bland er skall vara som den yngste, och den som är ledare skall vara som tjänaren. ²⁷Vem är störst, den som ligger till bords eller den som betjänar honom? Är det inte den som ligger till bords? Men jag är mitt ibland er som er tjänare. ²⁸Ni är de som har stannat kvar hos mig under mina provningar, ²⁹och samma kungavärdighet som min fader har tilldelat mig tilldelar jag er. ³⁰Ni skall få äta och dricka vid mitt bord i mitt rike, och ni skall sitta på troner och döma Israels tolv stammar.

Jesus förutsäger Petrus förnekelse

³¹Simon, Simon. Satan har utverkat åt sig att få sålla er som vete. ³²Men jag har bett för dig att din tro inte skall ta slut. Och när du en gång har vänt tillbaka, så styrk dina bröder." ³³Simon sade: "Med dig, herre, är jag beredd att gå både i fångelse och i döden." ³⁴Han svarade: "Jag säger dig, Petrus: tuppen skall inte gala i natt förrän du tre gånger har förnekat att du känner mig."

Lärjungarnas två svärd

³⁵Sedan sade han till dem: "När jag sände ut er utan penningpung, påse eller sandaler, behövde ni då sakna något?" — "Nej, ingenting", svarade de. ³⁶Då sade han: "Men nu skall den som har en penningpung ta med sig den, och likaså påsen, och den som är utan pengar skall sälja sin mantel och köpa sig ett svärd. ³⁷Jag säger er att med mig skall det ord i skriften gå i uppfyllelse som lyder: *Han räknades till de laglösa*. Ty nu fullbordas det som är sagt om mig." — ³⁸"Herre", sade de, "här är två svärd." — "Det är bra", svarade han.

Jesus i Getsemane

³⁹Sedan gick han ut ur staden och begav sig som vanligt till Olivberget, och lärjungarna följde med. ⁴⁰När han kom dit sade han till dem: "Be att ni inte utsätts för prövning." ⁴¹Själv drog han sig undan ifrån dem, ungefär ett stenkast, föll på knä och bad: ⁴²"Fader, om du vill det, så ta bort denna bägare från mig. Men låt din vilja ske, inte min." ⁴³En ängel från himlen visade sig för honom och gav honom kraft. ⁴⁴I sin ångest bad han allt ivrigare, och svetten droppade som blod ner på marken. ⁴⁵När han steg upp från bönen och kom tillbaka till lärjungarna fann han att de hade somnat, tyngda av sorg, ⁴⁶och han sade till dem: "Hur kan ni sova! Stig upp och be att ni inte utsätts för prövning."

Jesus fångslas

⁴⁷Medan han ännu talade kom det en stor skara människor. Han som hette Judas, en av de tolv, visade vägen, och han gick fram till Jesus för att kyssa honom. ⁴⁸Jesus sade till honom: "Judas, förråder du Människosonen med en kyss?" ⁴⁹När de som var med Jesus såg vad som skulle hända sade de: "Herre, skall vi ta till våra svärd?" ⁵⁰Och en av dem slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom högra örat. ⁵¹Men då sade Jesus: "Nu räcker det." Och han rörde vid mannens öra och läkte honom. ⁵²Sedan sade Jesus till de överstepräster och officerare vid tempelvakten och äldste som hade kommit dit för att gripa honom: "Som mot en rövare har ni gått ut med svärd och påkar. ⁵³Dag efter dag var jag hos er i templet, och

ni lyfte inte er hand mot mig. Men detta är er stund, nu har mörkret makten.”

Petrus förnekar Jesus

⁵⁴De grep honom och förde honom till översteprästens hus. Petrus följde efter på avstånd. ⁵⁵De gjorde upp en eld mitt på gården och slog sig ner omkring den, och Petrus satte sig mitt ibland dem. ⁵⁶En tjänsteflicka fick se honom där han satt i eldskenet, och hon såg noga på honom och sade: ”Den där mannen var också med honom.” ⁵⁷Men Petrus förnekade det: ”Nej, jag känner honom inte.” ⁵⁸Strax efteråt fick en annan syn på honom och sade: ”Du hör också till dem.” Petrus sade: ”Nej, det gör jag inte.” ⁵⁹En timme senare var det någon som försäkrade: ”Visst var den där också med honom, och han är ju från Galileen.” ⁶⁰Men Petrus sade: ”Jag förstår inte vad du menar.” Och just som han sade det gol en tupp. ⁶¹Då vände sig Herren om och såg på Petrus, och Petrus kom ihåg detta som Herren hade sagt till honom: ”Innan tuppen gal i natt har du förnekat mig tre gånger”, ⁶²och han gick ut och grät bittert.

Vakterna hånar Jesus

⁶³Männen som bevakade Jesus slog honom och gjorde narr av honom. ⁶⁴De band för ögonen på honom och sade: ”Visa nu att du är profet. Vem var det som slog dig?” ⁶⁵Och de öste glåpord över honom.

Förhöret inför rådet

⁶⁶När det blev dag samlades folkets äldste, både överstepräster och skriftlärda. Han fördes in till rådet ⁶⁷och de frågade: ”Är du Messias, så säg oss det.” Han svarade: ”Om jag säger det kommer ni inte att tro det, ⁶⁸och om jag börjar fråga kommer ni inte att svara. ⁶⁹Men härefter skall Människosonen sitta på den gudomliga maktens höggra sida.” ⁷⁰Då sade de allesammans: ”Du är alltså Guds son?” Han svarade: ”Ni själva säger att jag är det.” ⁷¹Då sade de: ”Behöver vi fler vittnesmål? Vi har ju hört det ur hans egen mun.”

Jesus inför Pilatus

¹Alla de församlade bröt nu upp och förde honom till Pilatus.

²Där anklagade de honom och sade: "Vi har funnit att den här mannen förleder vårt folk, han vill förhindra att vi betalar skatt till kejsaren och säger sig vara Messias och kung." ³Pilatus frågade honom: "Du är alltså judarnas kung?" Han svarade: "Du själv säger det." ⁴Då sade Pilatus till översteprästerna och folkmassan: "Jag kan inte finna något brottsligt hos den här mannen." ⁵Men de stod på sig: "Han hetsar upp folket i hela Judeen med sin undervisning, från Galileen och ända hit."

Jesus inför Herodes

⁶När Pilatus hörde detta frågade han om mannen var från Galileen, ⁷och när han fick veta att han kom från Herodes område skickade han honom vidare till denne, som också han befann sig i Jerusalem under de dagarna.

⁸När Herodes såg Jesus blev han mycket glad. Han hade länge velat träffa honom eftersom han hade hört talas om honom, och han hoppades få se honom utföra något tecken. ⁹Nu ställde han en mängd frågor till honom, men Jesus svarade inte. ¹⁰Översteprästerna och de skriftlärdade stod där och anklagade honom häftigt. ¹¹Herodes och hans soldater fylldes då av förakt för honom och gjorde narr av honom genom att sätta på honom en praktfull mantel. Sedan skickade han honom tillbaka till Pilatus. ¹²Den dagen blev Herodes och Pilatus vänner; förut hade det rått fiendskap mellan dem.

Barabbas friges. Jesus döms

¹³Pilatus kallade samman översteprästerna och rådsmedlemmarna och folket ¹⁴och sade: "Ni har fört hit den här mannen och anklagat honom för att uppvigla folket. Jag har nu förhört honom i er närvaro men kan inte finna honom skyldig till något av det som ni anklagar honom för. ¹⁵Det kan inte Herodes heller, och därför har han skickat tillbaka honom till oss. Han har inte gjort något som förtjänar döden. ¹⁶Jag skall ge honom en läxa, sedan släpper jag honom." ¹⁸Då skrek hela hopen: "Döda honom och låt oss få Barabbas fri." (¹⁹Det var en man som hade satts i fängelse för ett upplopp i staden och för

mord.) ²⁰Pilatus tog till orda igen; han ville gärna frige Jesus. ²¹Men då ropade de i ett: "Korsfäst, korsfäst honom!" ²²För tredje gången sade Pilatus: "Vad har han gjort för ont? Jag kan inte finna honom skyldig till något som förtjänar döden. Jag skall ge honom en läxa, sedan släpper jag honom." ²³Men de skrek hela tiden och krävde att han skulle korsfästas. Deras ropande gjorde verkan, ²⁴och Pilatus beslöt att låta dem få vad de krävde. ²⁵Han frigav mannen som satt i fängelse för upplopp och mord, den som de ville ha fri, men Jesus utlämnade han, så att de fick göra som de ville.

Korsfästelsen

²⁶När de förde bort honom hejdade de en man från Kyrene som hette Simon och som var på väg in från landet och lät honom ta korset på sig och bära det efter Jesus. ²⁷En stor folkmassa följde med, och kvinnor som sörjde och klagade över honom. ²⁸Jesus vände sig om och sade till dem: "Jerusalems döttrar, gråt inte över mig, gråt över er själva och era barn. ²⁹Det kommer en tid då man skall säga: Saliga de ofruktsamma, de moderliv som inte har fött och de bröst som inte har gett di. ³⁰*Då skall man säga till bergen: Fall över oss, och till höjderna: Dölj oss.* ³¹Ty om man gör så med det gröna trädet, vad skall då inte ske med det förtorkade?"

³²De förde också ut två förbrytare för att avrätta dem tillsammans med honom. ³³När de kom till den plats som kallas Skallen korsfäste de honom och förbrytarna, den ene till höger och den andre till vänster. ³⁴Jesus sade: "Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör." De delade upp hans kläder och kastade lott om dem. ³⁵Folket stod där och såg på. Rådsmedlemmarna hånade honom och sade: "Andra har han hjälpt, nu får han hjälpa sig själv, om han är Guds Messias, den utvalde." ³⁶Också soldaterna gjorde narr av honom. De gick fram och räckte honom surt vin ³⁷och sade: "Om du är judarnas kung, så hjälp dig själv." ³⁸Det fanns också ett anslag ovanför honom: Det här är judarnas konung.

³⁹Den ene av förbrytarna som hängde där smädade honom och sade: "Är inte du Messias? Hjälp då dig själv och oss." ⁴⁰Men då tillrättavisade honom den andre: "Är du inte ens

rädd för Gud, du som har fått samma straff? ⁴¹Vi har dömts med rätta, vi får vad vi har förtjänat. Men han har inte gjort någont. ⁴²Och han sade: "Jesus, tänk på mig när du kommer med ditt rike." ⁴³Jesus svarade: "Sannerligen, redan i dag skall du vara med mig i paradiset."

Jesu död

⁴⁴Det var nu kring sjätte timmen. Då blev det mörkt över hela jorden ända till nionde timmen, ⁴⁵det var solen som förmörkades. Förhänget i templet brast mitt itu. ⁴⁶Och Jesus ropade med hög röst: "Fader, i dina händer lämnar jag min ande." När han sagt detta slutade han att andas.

⁴⁷Officeren, som såg det som hände, prisade Gud och sade: "Han var verkligen en rättfärdig man." ⁴⁸När folkmassan som samlats där som åskådare hade sett vad som hände, vände de hemåt och slog med händerna mot bröstet. ⁴⁹Men alla hans vänner, och bland dem kvinnorna som hade följt med honom från Galileen, stod på avstånd och såg alltsammans.

Gravläggningsen

⁵⁰Nu fanns det en rådsherre vid namn Josef, en god och rättfärdig man ⁵¹som inte hade haft någon del i de andras beslut och åtgärder. Han var från Arimataia, en stad i Judeen, och han väntade på Guds rike. ⁵²Josef gick till Pilatus och bad att få Jesu kropp. ⁵³Han tog ner den, svepte den i linnetyg och lade den i en klippgrav där ännu ingen hade blivit lagd. ⁵⁴Det var förberedelsedag, och sabbaten skulle just börja.

Kvinnorna och Petrus vid graven

⁵⁵Kvinnorna som hade kommit från Galileen tillsammans med Jesus följde med och såg graven och hur hans kropp lades där. ⁵⁶När de hade återvänt hem gjorde de i ordning välluktande kryddor och oljor, och sabbaten tillbringade de efter lagens bud i stillhet.

¹Men dagen efter sabbaten gick de i gryningen till graven med kryddorna som de hade gjort i ordning. ²De fann att stenen var bortrullad från graven, ³och när de gick in kunde de inte finna herren Jesu kropp. ⁴De visste inte vad de skulle tro,

men då stod där två män i skinande kläder framför dem. ⁵Kvinnorna blev förskräckta och sänkte blicken mot marken, men männen sade till dem: "Varför söker ni den levande här bland de döda? ⁶Han är inte här, han har uppstått. Kom ihåg vad han sade till er medan han ännu var i Galileen: ⁷att Människosonen måste överlämnas i syndiga människors händer och korsfästas och uppstå på tredje dagen." ⁸Då kom de ihåg hans ord, ⁹och när de hade återvänt från graven berättade de alltsammans för de elva och alla de andra. ¹⁰Det var Maria från Magdala och Johanna och Maria, Jakobs mor. Även de andra kvinnorna i deras sällskap talade om det för apostlarna. ¹¹De tyckte att det bara var prat och trodde inte på dem. ¹²Men Petrus sprang genast bort till graven. När han lutade sig in såg han bara linnenvepningen ligga där, och han gick därifrån full av undran över det som hade hänt.

Två lärjungar på vägen till Emmaus

¹³Samma dag var två lärjungar på väg till en by som ligger en mil från Jerusalem och som heter Emmaus. ¹⁴De talade med varandra om allt det som hade hänt. ¹⁵Medan de gick där och samtalade och diskuterade kom Jesus själv och slog följe med dem. ¹⁶Men deras ögon var förblindade och de kände inte igen honom. ¹⁷Han frågade: "Vad är det ni går här och talar med varandra om?" De stannade och såg sorgsna ut, ¹⁸och den ene, som hette Kleopas, svarade: "Du måste vara den ende som har varit i Jerusalem och inte vet vad som har hänt där under dessa dagar." — ¹⁹"Vad har hänt?" frågade han. De svarade: "Detta med Jesus från Nasaret, han som var en profet, mäktig i ord och gärning inför Gud och hela folket. ²⁰Han blev utlämnad av våra överstepräster och rådsherrar, och de fick honom dömd till döden och korsfäst, ²¹medan vi hoppades att han var den som skall befria Israel. Men till allt detta kommer att det är tredje dagen sedan det här hände, ²²och nu har några kvinnor bland oss gjort oss uppskakade. De var vid graven tidigt i morse ²³men fann inte hans kropp, och då kom de tillbaka och berättade att de i en syn hade sett änglar som sade att han lever. ²⁴Några av de våra gick ut till graven, och de fann att det var så som kvinnorna hade sagt. Honom själv såg de inte." ²⁵Då

sade han: "Förstår ni så lite, är ni så tröga till att tro på det som profeterna har sagt? ²⁶Skulle inte Messias lida detta och gå in i sin härlighet?" ²⁷Och med början hos Mose och alla profeterna förklarade han för dem vad som står om honom överallt i skrifterna.

²⁸De var nästan framme vid byn dit de skulle, och han såg ut att vilja gå vidare, ²⁹men de höll kvar honom och sade: "Stanna hos oss. Det börjar bli kväll och dagen är snart slut." Då följde han med in och stannade hos dem. ³⁰När han sedan låg till bords med dem tog han brödet, läste tackbönen, bröt det och gav åt dem. ³¹Då öppnades deras ögon och de kände igen honom, men han försvann ur deras åsyn. ³²Och de sade till varandra: "Brann inte våra hjärtan när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss?"

³³De bröt genast upp och återvände till Jerusalem, där de fann de elva och alla de andra församlade, ³⁴och dessa sade: "Herren har verkligen blivit uppväckt och han har visat sig för Simon." ³⁵Själva berättade de då vad som hade hänt dem på vägen och hur han hade gett sig till känna för dem genom att bryta brödet.

Den uppståndne visar sig

³⁶Medan de ännu talade stod han plötsligt mitt ibland dem och hälsade dem: "Frid över er!" ³⁷De blev rädda, och i sin förskräckelse trodde de att det var en ande de såg. ³⁸Då sade han: "Varför blir ni skrämnda, varför fylls ni av tvivel? ³⁹Se på mina händer och mina fötter, det är jag och ingen annan. Känn på mig och se på mig, en ande har inte kött och ben, och det kan ni se att jag har." ⁴⁰Och han visade dem sina händer och fötter. ⁴¹Då de av idel glädje och förvåning ännu inte kunde tro, frågade han dem: "Finns det något att äta här?" ⁴²De räckte honom en bit stekt fisk, ⁴³och de såg hur han tog den och åt.

⁴⁴Han sade till dem: "Detta är vad jag sade till er när jag ännu var hos er, att allt måste uppfyllas som står skrivet om mig i Moses lag, hos profeterna och i psalmerna." ⁴⁵Sedan öppnade han deras sinnen så att de kunde förstå skrifterna. ⁴⁶Och han sade till dem: "Detta är alltså vad skriften säger: Messias skall lida och uppstå från de döda på tredje dagen, ⁴⁷och syndernas

förlåtelse genom omvändelse skall förkunnas i hans namn för alla folk, med början i Jerusalem. ⁴⁸Ni skall vittna om allt detta. ⁴⁹Och jag skall sända er vad min fader har lovat. Men ni skall stanna här i staden tills ni har blivit rustade med kraft från höjden.”

Himmelsfärden

⁵⁰Han tog dem med sig ut ur staden bort mot Betania, och han lyfte sina händer och välsignade dem. ⁵¹Medan han välsignade dem lämnade han dem och fördes upp till himlen. ⁵²De föll ner och hyllade honom och återvände sedan till Jerusalem under stor glädje. ⁵³Och de var ständigt i templet och prisade Gud.

Evangeliet enligt Johannes

Ordet blev människa

1 I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud. ²Det fanns i begynnelsen hos Gud. ³Allt blev till genom det, och utan det blev ingenting till av allt som finns till. ⁴I Ordet var liv, och livet var människornas ljus. ⁵Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.

⁶Det kom en man som var sänd av Gud, hans namn var Johannes. ⁷Han kom som ett vittne för att vittna om ljuset, så att alla skulle komma till tro genom honom. ⁸Själv var han inte ljuset, men han skulle vittna om ljuset.

⁹Det sanna ljuset, som ger alla människor ljus, skulle komma in i världen. ¹⁰Han var i världen, och världen hade blivit till genom honom, men världen kände honom inte. ¹¹Han kom till det som var hans, och hans egna tog inte emot honom. ¹²Men åt dem som tog emot honom gav han rätten att bli Guds barn, åt alla som tror på hans namn, ¹³som har blivit födda inte av blod, inte av kroppens vilja, inte av någon mans vilja, utan av Gud.

¹⁴Och Ordet blev människa och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den ende sonen får av sin fader, och han var fylld av nåd och sanning. ¹⁵Johannes vittnar om honom och ropar: "Det var om honom jag sade: Han som kommer efter mig går före mig, ty han fanns före mig."

¹⁶Av hans fullhet har vi alla fått del, med nåd och åter nåd. ¹⁷Ty lagen gavs genom Mose, men nåden och sanningen har kommit genom Jesus Kristus. ¹⁸Ingen har någonsin sett Gud. Den ende sonen, själv gud och alltid nära Fadern, han har förklarat honom för oss.

Johannes döparens vittnesbörd

¹⁹Och detta var Johannes vittnesbörd när judarna i Jerusalem sände präster och leviter för att fråga honom: "Vem är du?" ²⁰Han bekände och förnekade inte, han bekände: "Jag är inte

Messias." ²¹De frågade: "Vad är du då? Är du Elia?" Han svarade: "Nej, det är jag inte." — "Är du Profeten?" — "Nej", svarade han. ²²Då sade de: "Vem är du? Vi måste ha ett svar åt dem som har skickat oss. Vad säger du om dig själv?" ²³Han sade: "Jag är en röst som ropar i öknen: Gör vägen rak för Herren, som profeten Jesaja har sagt." ²⁴Också några fariseer hade sänts ut, ²⁵och de frågade honom: "Varför döper du då, om du inte är Messias och inte heller Elia eller Profeten?" ²⁶Johannes svarade: "Jag döper med vatten. Mitt ibland er står en som ni inte känner, ²⁷han som kommer efter mig. Jag är inte värdig att knyta upp remmen på hans sandaler." ²⁸Detta hände i Betania på andra sidan Jordan, där Johannes döpte.

²⁹Nästa dag såg han Jesus komma, och han sade: "Där är Guds lamm som tar bort världens synd. ³⁰Det är om honom jag har sagt: Efter mig kommer en som går före mig, ty han fanns före mig. ³¹Jag kände honom inte, men för att han skall bli sedd av Israel har jag kommit och döper med vatten." ³²Och Johannes vittnade och sade: "Jag har sett Anden komma ner från himlen som en duva och stanna över honom. ³³Jag kände honom inte, men han som sände mig att döpa med vatten sade till mig: 'Den som du ser Anden komma ner och stanna över, han är den som döper med helig ande.' ³⁴Jag har sett det, och jag har vittnat om att han är Guds utvalde."

De första lärjungarna

³⁵Nästa dag stod Johannes där igen med två av sina lärjungar. ³⁶När Jesus kom gående såg Johannes på honom och sade: "Där är Guds lamm." ³⁷De båda lärjungarna hörde vad han sade och följde efter Jesus. ³⁸Jesus vände sig om, och då han såg att de följde honom frågade han vad de ville. De svarade: "Rabbi (det betyder mästare), var bor du?" ³⁹Han sade: "Följ med och se!" De gick med honom och såg var han bodde och stannade hos honom den dagen. Det var sent på eftermiddagen. ⁴⁰Andreas, Simon Petrus bror, var en av de två som hade hört Johannes ord och följt med Jesus. ⁴¹Han träffade först sin bror, Simon, och sade till honom: "Vi har funnit Messias" (det betyder Kristus). ⁴²Han tog med honom till Jesus. Jesus såg på

Simon och sade: "Du är Simon, Johannes son. Du skall heta Kefas" (det betyder Petrus).

⁴³Nästa dag tänkte Jesus bege sig därifrån till Galileen. Då träffade han Filippos. Han sade till honom: "Följ mig!" ⁴⁴Filippos var från Betsaida, från samma stad som Andreas och Petrus. ⁴⁵Filippos träffade Natanael och sade till honom: "Vi har funnit honom som det står om i Moses lag och hos profeterna, Jesus, Josefs son, från Nasaret." ⁴⁶Natanael sade: "Kan det komma något gott från Nasaret?" Filippos svarade: "Följ med och se!" ⁴⁷Jesus såg Natanael komma och sade om honom: "Där är en sann israelit, en som är utan svek." ⁴⁸Natanael frågade: "Hur kan du känna mig?" Jesus svarade: "Innan Filippos ropade på dig såg jag dig under fikonträdet." ⁴⁹Natanael svarade: "Rabbi, du är Guds son, du är Israels konung." ⁵⁰Då sade Jesus till honom: "Du tror därför att jag sade att jag såg dig under fikonträdet. Större ting skall du få se." ⁵¹Och han sade: "Sannerligen, jag säger er: ni skall få se himlen öppen och Guds änglar stiga upp och stiga ner över Människosonen."

Bröllopet i Kana

¹På tredje dagen hölls ett bröllop i Kana i Galileen, och Jesu mor var där. ²Jesus och hans lärjungar var också bjudna till bröllopet. ³Vinet tog slut, och Jesu mor sade till honom: "De har inget vin." ⁴Jesus svarade: "Låt mig vara, kvinna. Min stund har inte kommit än." ⁵Hans mor sade till tjänarna: "Gör det han säger åt er." ⁶Där stod sex stora stenkärl för vattnet till judarnas reningsceremonier; vart och ett rymde omkring hundra liter. ⁷Jesus sade: "Fyll kärlen med vatten", och de fyllde dem till brädden. ⁸Sedan sade han: "Ös upp och bär det till bröllopsvärderna", och det gjorde de. ⁹Värderna smakade på vattnet, som nu hade blivit vin. Eftersom han inte visste varifrån det kom — men det visste tjänarna som hade öst upp vattnet — ¹⁰ropade han på brudgummen och sade: "Alla andra bjuder först på det goda vinet och på det sämre när gästerna börjar bli berusade. Men du har sparat det goda vinet ända till nu." ¹¹Så gjorde Jesus det första av sina tecken; det var i Kana i Galileen. Han uppenbarade sin härlighet, och hans lärjungar trodde på honom.

¹²Sedan gick han ner till Kafarnaum tillsammans med sin mor och sina bröder och lärjungarna, och där stannade de några dagar.

Templet rensas

¹³Judarnas påskfest närmade sig, och Jesus gick upp till Jerusalem. ¹⁴I templet stötte han på dem som sålde oxar och får och duvor och dem som satt där och växlade pengar. ¹⁵Han gjorde en piska av repstumpar och drev ut allesammans ur templet med deras får och oxar. Han slog ut växlarnas pengar och välte omkull deras bord, ¹⁶och till dem som sålde duvor sade han: "Bort med allt det här! Gör inte min faders hus till en saluhall." ¹⁷Och hans lärjungar kom ihåg att det står skrivet: *Lidelsen för ditt hus skall förtära mig.* ¹⁸Judarna sade då till honom: "Vad kan du visa oss för tecken, du som gör så här?" ¹⁹Jesus svarade: "Riv ner detta tempel, så skall jag låta det uppstå igen på tre dagar." ²⁰Judarna sade: "I fyrtiosex år har man byggt på det här templet, och du skall låta det uppstå igen på tre dagar!" ²¹Men det tempel han talade om var hans kropp. ²²När han sedan uppstod från de döda kom hans lärjungar ihåg att han hade sagt detta, och de trodde på skriften och på ordet som Jesus hade sagt.

²³Medan han var i Jerusalem under påskhögtiden kom många till tro på hans namn när de såg de tecken han gjorde. ²⁴Men själv anförtrorde sig Jesus inte åt dem, eftersom han kände dem alla ²⁵och inte behövde höra någon vittna om människan. Han visste av sig själv vad som fanns i människan.

Jesus och Nikodemos

3

¹Bland fariseerna fanns en man som hette Nikodemos och var medlem av judarnas råd. ²Han kom till Jesus en natt och sade: "Rabbi, vi vet att det är från Gud du har kommit som lärare. Ingen kan göra sådana tecken som du utan att Gud är med honom." ³Jesus svarade: "Sannerligen, jag säger dig: den som inte blir född på nytt kan inte se Guds rike." ⁴Nikodemos svarade: "Hur kan någon födas när han är gammal? Han kan väl inte komma in i moderlivet och födas en gång till?" ⁵Jesus svarade: "Sannerligen, jag säger dig: den som inte blir född av

vatten och ande kan inte komma in i Guds rike. ⁶Det som har fötts av kött är kött, och det som har fötts av ande är ande. ⁷Var inte förvånad över att jag sade att ni måste födas på nytt. ⁸Vinden blåser vart den vill, och du hör den blåsa, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den far. Så är det med var och en som har fötts av anden." ⁹Nikodemos frågade: "Hur är detta möjligt?" ¹⁰Jesus svarade: "Du skall vara lärare för Israel och förstår inte det! ¹¹Sannerligen, jag säger dig: det vi vet förkunnar vi, och det vi har sett vittnar vi om, men ni tar inte emot vårt vittnesbörd. ¹²Om ni inte tror när jag talar till er om det jordiska, hur skall ni då kunna tro när jag talar till er om det himmelska?"

¹³Ingen har stigit upp till himlen utom den som stigit ner från himlen: Människosonen. ¹⁴Liksom Mose hängde upp ormen i öknen, så måste Människosonen upphöjas ¹⁵för att var och en som tror på honom skall ha evigt liv. ¹⁶Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. ¹⁷Ty Gud sände inte sin son till världen för att döma världen utan för att världen skulle räddas genom honom. ¹⁸Den som tror på honom blir inte dömd, men den som inte tror är redan dömd, eftersom han inte har trott på Guds ende sons namn. ¹⁹Och detta är domen, att när ljuset kom in i världen, då älskade människorna mörkret mer än ljuset, eftersom deras gärningar var onda. ²⁰Den som gör det onda avskyr ljuset och kommer inte till ljuset, för att hans gärningar inte skall avslöjas. ²¹Men den som handlar efter sanningen, han kommer till ljuset, för att det skall bli uppenbart att han gör vad Gud vill."

Johannes döparens sista vittnesbörd

²²Sedan gick Jesus och hans lärjungar till Judeen, och där stannade han en tid med dem och döpte. ²³Också Johannes döpte; det var i Ainon nära Salim, där det var gott om vatten, och folk kom dit och blev döpta. ²⁴Johannes hade nämligen ännu inte satts i fängelse. ²⁵Ett par av Johannes lärjungar kom att diskutera reningsbruken med några judar, ²⁶och de gick till Johannes och sade: "Rabbi, han som var tillsammans med dig på andra sidan Jordan och som du vittnade om, han döper nu

själv, och alla kommer till honom." ²⁷Johannes svarade: "Ingen får något som inte ges honom från himlen. ²⁸Ni kan själva vittna om att jag sade: 'Jag är inte Messias utan har blivit utsänd att gå framför honom.' ²⁹Brudgum är den som har bruden. Brudgummens vän, som står och hör på honom, gläder sig åt brudgummens röst. Den glädjen har nu blivit min helt och fullt. ³⁰Han skall bli större och jag bli mindre."

³¹Den som kommer ovanifrån står över alla. Den som kommer från jorden tillhör jorden och talar jordiskt. Den som kommer från himlen ³²vittnar om vad han har sett och hört, och ingen tar emot hans vittnesbörd. ³³Den som tar emot hans vittnesbörd erkänner därmed att det Gud säger är sant. ³⁴Ty den som Gud har sänt talar Guds ord; Gud ger Anden utan att mäta. ³⁵Fadern älskar Sonen och har lagt allt i hans hand. ³⁶Den som tror på Sonen har evigt liv. Men den som vägrar att tro på Sonen skall inte se livet, utan Guds vrede blir kvar över honom.

Jesus och den samariska kvinnan

4

¹När Jesus förstod att fariseerna hade fått höra att han vann fler lärjungar än Johannes och döpte fler — ²det var dock inte Jesus själv som döpte, utan hans lärjungar — ³lämnade han Judeen och begav sig på nytt till Galileen. ⁴Han måste ta vägen genom Samarien ⁵och kom där till en stad som hette Sykar, inte långt från den mark som Jakob gav sin son Josef. ⁶Där fanns Jakobs källa. Jesus, som var trött efter vandringen, satte sig ner vid källan. Det var mitt på dagen.

⁷En samarisk kvinna kom för att hämta vatten. Jesus sade till henne: "Ge mig något att dricka." ⁸Lärjungarna hade nämligen gått bort till staden för att köpa mat. ⁹Samariskan sade: "Hur kan du, som är jude, be mig om vatten? Jag är ju en samarisk kvinna." (Judarna vill inte ha något med samarierna att göra.) ¹⁰Jesus svarade henne: "Om du visste vad Gud har att ge och vem det är som säger till dig: Ge mig något att dricka, då skulle du ha bett honom, och han skulle ha gett dig levande vatten." ¹¹Kvinnan sade: "Herre, du har inget att hämta upp det med och brunnen är djup. Varifrån tar du då det levande vattnet? ¹²Skulle du vara större än vår fader Jakob som gav oss

brunnen och själv drack ur den, liksom hans söner och hans boskap?" ¹³Jesus svarade: "Den som dricker av det här vattnet blir törstig igen. ¹⁴Men den som dricker av det vatten jag ger honom blir aldrig mer törstig. Det vatten jag ger blir en källa i honom, med ett flöde som ger evigt liv." ¹⁵Kvinnan sade till honom: "Herre, ge mig det vattnet, så att jag aldrig blir törstig och behöver gå hit efter vatten."

¹⁶Jesus sade: "Gå och hämta din man." ¹⁷Kvinnan svarade: "Jag har ingen man." Jesus sade: "Du har rätt när du säger att du inte har någon man. ¹⁸Fem män har du haft, och den du nu har är inte din man. Där talade du sanning." ¹⁹Kvinnan sade: "Herre, jag ser att du är en profet. ²⁰Våra fäder har tillbett Gud på det här berget, men ni säger att platsen där man skall tillbe honom finns i Jerusalem." ²¹Jesus svarade: "Tro mig, kvinna, den tid kommer då det varken är på det här berget eller i Jerusalem som ni skall tillbe Fadern. ²²Ni tillber det som ni inte känner till. Vi tillber det vi känner till, eftersom frälsningen kommer från judarna. ²³Men den tid kommer, ja, den är redan här, då alla sanna gudstillbedjare skall tillbe Fadern i ande och sanning. Ty så vill Fadern att man skall tillbe honom. ²⁴Gud är ande, och de som tillber honom måste tillbe i ande och sanning." ²⁵Kvinnan sade: "Jag vet att Messias kommer" (alltså den Smorde) "och när han kommer skall han låta oss veta allt." ²⁶Jesus sade till henne: "Det är jag, den som talar till dig."

²⁷I detsamma kom lärjungarna. De blev förvånade över att han talade med en kvinna, men ingen frågade vad han ville henne eller varför han talade med henne. ²⁸Kvinnan lät sin vattenkruka stå och gick bort till staden och sade till folket där: ²⁹"Kom så får ni se en man som har sagt mig allt som jag har gjort. Kan han vara Messias?" ³⁰De gick ut ur staden för att söka upp honom. ³¹Under tiden sade lärjungarna till honom: "Rabbi, kom och ät." ³²Han svarade: "Jag har mat att äta som ni inte känner till." ³³Lärjungarna sade då till varandra: "Kan någon ha kommit med mat till honom?" ³⁴Jesus sade: "Min mat är att göra hans vilja som har sänt mig och att fullborda hans verk. ³⁵Ni säger: fyra månader till, så är det dags att skörda. Men jag säger er: lyft blicken och se hur fälten redan har vitnat till skörd. ³⁶Den som skördar får sin lön, han bär gar grödan till evigt liv, så att den som sått och den som skördar kan

glädja sig tillsammans. ³⁷Här gäller ju ordet att en sår och en annan skördar. ³⁸Jag har sänt er att skörda där ni inte behövt arbeta. Andra har arbetat, och ni får lönen för deras möda."

³⁹Många samarier från den staden hade kommit till tro på honom genom kvinnans ord när hon försäkrade: "Han har sagt mig allt som jag har gjort." ⁴⁰När samarierna kom till honom bad de honom stanna hos dem, och han stannade där två dagar. ⁴¹Många fler kom till tro genom hans egna ord, ⁴²och de sade till kvinnan: "Nu är det inte längre vad du har sagt som får oss att tro. Vi har själva hört honom och vet att han verkligen är världens frälsare."

En ämbetsmans son botas

⁴³Efter de två dagarna fortsatte Jesus till Galileen. ⁴⁴Han hade själv vittnat om att en profet inte har något anseende i sin hemtrakt. ⁴⁵När han nu kom till Galileen blev han väl mottagen, eftersom galileerna hade sett allt han hade gjort i Jerusalem under högtiden. De hade också firat högtiden där.

⁴⁶Han kom alltså tillbaka till Kana i Galileen, där han hade gjort vattnet till vin. En man i kunglig tjänst hade en son som låg sjuk i Kafarnaum. ⁴⁷När han fick höra att Jesus hade lämnat Judeen och var i Galileen, sökte han upp honom och bad honom komma ner till Kafarnaum och bota hans son, som låg för döden. ⁴⁸Jesus sade till honom: "Om ni inte får se tecken och under, så tror ni inte." ⁴⁹Ämbetsmannen sade: "Herre, kom innan mitt barn dör." ⁵⁰Jesus svarade: "Gå hem, din son lever." Mannen trodde på vad Jesus sade och gick. ⁵¹När han ännu var på väg hem möttes han av sina tjänare, som talade om för honom att pojken levde. ⁵²Han frågade då vid vilken tid på dagen han hade blivit bättre, och de svarade: "I går vid sjunde timmen lämnade febern honom." ⁵³Då förstod fadern att det hade hänt just när Jesus sade till honom: "Din son lever", och han kom till tro liksom alla i hans hus. ⁵⁴Detta var det andra tecknet, och Jesus gjorde det när han hade kommit från Judeen till Galileen.

En sjuk man vid Betesda botas

¹Sedan inföll en av judarnas högtider, och Jesus gick upp till Jerusalem. ²Vid fårdammen i Jerusalem finns ett bad med det hebreiska namnet Betesda. Det har fem pelargångar, ³och i dem låg en mängd sjuka, blinda, lama och lytta. ⁵Där fanns en man som hade varit sjuk i trettioåtta år. ⁶Då Jesus såg honom ligga där och fick veta att han varit sjuk länge frågade han honom: "Vill du bli frisk?" ⁷Den sjuke svarade: "Herre, jag har ingen som kan hjälpa mig ner i bassängen när vattnet börjar svalla. Medan jag försöker ta mig dit hinner någon annan ner före mig." ⁸Jesus sade till honom: "Stig upp, ta din bädd och gå." ⁹Genast blev mannen frisk och tog sin bädd och gick.

Men det var sabbat den dagen, ¹⁰och judarna sade till honom som hade blivit botad: "Det är sabbat. Du får inte bära på din bädd." ¹¹Han svarade: "Den som gjorde mig frisk sade åt mig att ta min bädd och gå." ¹²De frågade: "Vem var det som sade åt dig att ta den och gå?" ¹³Han som hade botats visste inte vem det var, för Jesus hade dragit sig undan eftersom det var mycket folk på platsen. ¹⁴Efteråt fann Jesus honom i templet och sade till honom: "Du har blivit frisk. Synda inte mer, så att det inte händer dig något värre." ¹⁵Mannen gick då och talade om för judarna att det var Jesus som hade gjort honom frisk. ¹⁶Nu började judarna förfölja Jesus, eftersom han hade gjort detta på en sabbat. ¹⁷Men han sade till dem: "Min fader verkar ännu i denna stund, och därför verkar också jag." ¹⁸Då blev judarna ännu ivrigare att döda honom, eftersom han inte bara upphävde sabbatsbudet utan också påstod att Gud var hans far och därmed jämställde sig med Gud.

Vad Fadern gör, det gör också Sonen

¹⁹Jesus vände sig till dem och sade: "Sannerligen, jag säger er: Sonen kan inte göra något av sig själv, utan bara det han ser Fadern göra. Vad Fadern gör, det gör också Sonen. ²⁰Fadern älskar Sonen och visar honom allt vad han själv gör, och ännu större gärningar skall han visa honom, så att ni kommer att häpna. ²¹Ty liksom Fadern uppväcker de döda och ger dem liv, så ger också Sonen liv åt vem han vill. ²²Och Fadern dömer ingen utan har helt överlåtit domen åt Sonen, ²³för att alla skall

ära Sonen liksom de ärar Fadern. Den som inte ärar Sonen ärar inte heller Fadern, som har sänt honom.

²⁴Sannerligen, jag säger er: den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv. Han faller inte under domen utan har övergått från döden till livet. ²⁵Sannerligen, jag säger er: den stund kommer, ja, den är redan här, då de döda skall höra Guds sons röst och de som hör den skall få liv. ²⁶Ty liksom Fadern äger liv, så har han också låtit Sonen äga liv, ²⁷och han har gett honom makt att hålla dom, eftersom han är Människosonen. ²⁸Var inte förvånade över detta. Den stund kommer då alla som ligger i sina gravar skall höra hans röst ²⁹och gå ut ur dem; de som har gjort det goda skall uppstå till livet, och de som har gjort det onda skall uppstå till domen. ³⁰Av mig själv kan jag inte göra något: som jag hör, så dömer jag, och min dom är rättvis, ty jag följer inte min egen vilja utan hans vilja som har sänt mig.

Vittnesbördet tas inte emot

³¹Om jag själv vittnar om mig är mitt vittnesbörd inte giltigt. ³²Men det är en annan som vittnar om mig, och jag vet att hans vittnesbörd om mig är giltigt. ³³Ni har sänt bud till Johannes, och han har vittnat för sanningen. ³⁴Jag vill inte ha något vittnesbörd om mig från någon människa, men jag säger detta för att ni skall bli räddade. ³⁵Johannes var en lampa som brann och lyste, och en kort tid hänfördes ni av hans ljus. ³⁶Men jag har fått ett starkare vittnesbörd än det Johannes gav. Ty de verk som Fadern har gett mig i uppdrag att fullborda, just de som jag utför, vittnar om att Fadern har sänt mig. ³⁷Och Fadern som har sänt mig har själv vittnat om mig. Men ni har aldrig hört hans röst eller sett hans gestalt, ³⁸och ni har inte behållit hans ord, eftersom ni inte tror på honom som han har sänt. ³⁹Ni forskar i skrifterna därför att ni tror att de kan ge er evigt liv. Just dessa vittnar om mig, ⁴⁰men ni vill inte komma till mig för att få liv. ⁴¹Människors ära vill jag inte ha, ⁴²men jag har förstått att ni inte har någon kärlek till Gud. ⁴³Jag har kommit i min faders namn, och ni tar inte emot mig. Men kommer någon i sitt eget namn, så tar ni emot honom. ⁴⁴Hur skall ni kunna tro, ni som vill bli ärade av varandra och inte söker

äran hos den ende Guden? ⁴⁵Tro inte att jag skall anklaga er hos Fadern; den som anklagar er är Mose, han som ni har satt ert hopp till. ⁴⁶Om ni trodde på Mose skulle ni tro på mig, ty det var om mig han skrev. ⁴⁷Men om ni inte tror på vad han har skrivit, hur skall ni då kunna tro på vad jag har sagt?"

Mat åt fem tusen

6 ¹Sedan for Jesus över till andra sidan av Galileiska sjön, eller Tiberiassjön. ²Mycket folk följde efter, därför att de såg de tecken han gjorde genom att bota de sjuka. ³Och Jesus gick upp på berget och satte sig där med sina lärjungar. ⁴Det var strax före judarnas påskhögtid.

⁵När Jesus lyfte blicken och såg att så mycket folk var på väg till honom sade han till Filippos: "Var skall vi köpa bröd så att alla dessa får något att äta?" ⁶Det sade han för att pröva Filippos, själv visste han vad han skulle göra. ⁷Filippos svarade: "Det räcker inte med bröd för tvåhundra denarer, om de skall få en bit var." ⁸En av lärjungarna, Simon Petrus bror Andreas, sade: ⁹"Här är en pojke som har fem kornbröd och två fiskar. ¹⁰Men vad förslår det till så många?" Jesus sade: "Låt folket slå sig ner." Det var gott om gräs på den platsen. Och de slog sig ner — det var omkring fem tusen män. ¹¹Jesus tog brödet, tackade Gud och delade ut åt dem som låg där, och likaså av fiskarna så mycket de ville ha. ¹²När de hade ätit sig mätta sade han till lärjungarna: "Samla ihop bitarna som har blivit över, så att ingenting förfars." ¹³De samlade ihop dem och fyllde tolv korgar med de bitar av de fem kornbröden som hade blivit över när de ätit.

¹⁴Då människorna såg vilket tecken han hade gjort sade de: "Detta måste vara Profeten som skall komma hit till världen." ¹⁵Men Jesus, som förstod att de tänkte tvinga honom med sig för att göra honom till kung, drog sig undan till berget igen, i ensamhet.

Jesus går på vattnet

¹⁶När det hade blivit kväll gick hans lärjungar ner till sjön ¹⁷och steg i en båt för att ta sig över till Kafarnaum på andra sidan. Det var redan mörkt, och Jesus hade ännu inte kommit

tillbaka. ¹⁸Det blåste hårt och vågorna gick höga. ¹⁹När de hade rott en halvmil fick de se Jesus komma gående på sjön och närma sig båten. De blev rädda, ²⁰men han sade till dem: "Det är jag, var inte rädda." ²¹Då ville de ta med honom i båten, och med ens var den framme vid stranden dit de var på väg.

Livets bröd

²²Nästa dag upptäckte folkmassan, som var kvar på andra sidan sjön, att det bara hade funnits en enda båt där och att Jesus inte hade följt med sina lärjungar i den utan att de hade gett sig av ensamma. ²³Men det kom andra båtar från Tiberias och lade till nära platsen där man hade ätit brödet, det som Herren hade läst tacksägelsen över. ²⁴När folket nu upptäckte att Jesus inte var där och inte heller hans lärjungar steg de i båtarna och for över till Kafarnaum för att leta efter Jesus. ²⁵De fann honom där på andra sidan sjön och frågade honom: "Rabbi, när kom du hit?" ²⁶Jesus svarade: "Sannerligen, jag säger er: ni söker inte efter mig därför att ni har fått se tecken utan därför att ni åt av bröden och blev mätta. ²⁷Arbeta inte för den föda som är förgänglig utan för den föda som består och skänker evigt liv och som Människosonen skall ge er. Ty på honom har Fadern, Gud själv, satt sitt sigill." ²⁸De frågade då: "Vad skall vi göra för att utföra Guds verk?" ²⁹Jesus svarade: "Detta är Guds verk: att ni tror på honom som han har sänt." ³⁰De sade: "Vilket tecken vill du göra, så att vi kan se det och tro på dig? Vad kan du utföra?" ³¹Våra fäder åt mannat i öknen, så som det står skrivet: *Han gav dem bröd från himlen att äta.*" ³²Jesus svarade: "Sannerligen, jag säger er: Mose gav er inte brödet från himlen, men min fader ger er det sanna brödet från himlen. ³³Guds bröd är det bröd som kommer ner från himlen och ger världen liv."

³⁴De bad honom då: "Herre, ge oss alltid det brödet." ³⁵Jesus svarade: "Jag är livets bröd. Den som kommer till mig skall aldrig hungra, och den som tror på mig skall aldrig någonsin törsta. ³⁶Men som jag har sagt er: ni har sett mig och tror ändå inte. ³⁷Alla som Fadern ger mig skall komma till mig, och den som kommer till mig skall jag inte visa bort. ³⁸Ty jag har inte kommit ner från himlen för att göra vad jag själv vill utan för

att göra hans vilja som har sänt mig.³⁹Och detta är hans vilja som har sänt mig: att jag inte skall låta någon gå förlorad av dem som han har gett mig utan låta dem uppstå på den sista dagen.⁴⁰Ty detta är min faders vilja: att alla som ser Sonen och tror på honom skall ha evigt liv. Och jag skall låta dem uppstå på den sista dagen."

⁴¹Judarna förargade sig över att han hade sagt: "Jag är brödet som har kommit ner från himlen", ⁴²och de sade: "Är det inte Jesus, Josefs son? Vi känner ju hans far och mor. Hur kan han då säga att han har kommit ner från himlen?" ⁴³Jesus svarade: "Var inte förargade. ⁴⁴Ingen kan komma till mig utan att Fadern som har sänt mig drar honom, och jag skall låta honom uppstå på den sista dagen. ⁴⁵Det står skrivet hos profeterna: *Alla skall bli Guds lärjungar.* Var och en som har lyssnat till Fadern och lärt av honom kommer till mig. ⁴⁶Men ingen har sett Fadern, utom den som har kommit från Gud; han har sett Fadern. ⁴⁷Sannerligen, jag säger er: den som tror har evigt liv. ⁴⁸Jag är livets bröd. ⁴⁹Era fäder åt mannat i öknen och de dog. ⁵⁰Men brödet som kommer ner från himlen är sådant att den som äter av det inte skall dö. ⁵¹Jag är det levande brödet, som har kommit ner från himlen. Den som äter av det brödet skall leva i evighet. Brödet jag skall ge är mitt kött, jag ger det för att världen skall leva."

⁵²Judarna började då tvista med varandra om hur han kunde ge dem sitt kött att äta. ⁵³Jesus svarade: "Sannerligen, jag säger er: om ni inte äter Människosonens kött och dricker hans blod äger ni inte livet. ⁵⁴Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den sista dagen. ⁵⁵Ty mitt kött är verklig föda, och mitt blod är verklig dryck. ⁵⁶Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom. ⁵⁷Liksom den levande Fadern har sänt mig och jag lever genom Fadern, skall också den som äter mig leva genom mig. ⁵⁸Detta är brödet som har kommit ner från himlen, ett annat bröd än det som fäderna åt. De dog, men den som äter detta bröd skall leva i evighet." ⁵⁹Detta sade han när han undervisade i synagogan i Kafarnaum.

Lärjungarna förargar sig över Jesu ord

⁶⁰Många av hans lärjungar som hörde honom tala sade: "Det är outhärdligt, det han säger. Vem står ut med att höra på honom?" ⁶¹Jesus, som genast förstod att lärjungarna förargade sig över hans ord, sade till dem: "Får det här er att vackla? ⁶²Hur blir det då om ni får se Människosonen stiga upp dit där han var förut? ⁶³Det är anden som ger liv, köttet är till ingen hjälp. De ord jag har talat till er är ande och liv. ⁶⁴Men det är några av er som inte tror." Jesus visste ju från början vilka som inte trodde och vem som skulle förråda honom. ⁶⁵Och han fortsatte: "Det var därför jag sade er att ingen kan komma till mig om han inte får det som gåva av Fadern."

⁶⁶Då drog sig många av hans lärjungar tillbaka och ville inte längre följa med honom. ⁶⁷Jesus sade till de tolv: "Inte vill väl ni också gå er väg?" ⁶⁸Simon Petrus svarade: "Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord, ⁶⁹och vi tror och vi förstår att du är Guds helige." ⁷⁰Jesus sade: "Har jag inte själv valt ut er tolv? Och ändå är en av er en djävul." ⁷¹Han menade Judas, Simon Iskariots son, ty denne skulle förråda honom, och han var en av de tolv.

I Jerusalem vid lövhyddefesten

7

¹Sedan vandrade Jesus omkring i Galileen. I Judeen ville han inte vandra eftersom judarna var ute efter att döda honom.

²Judarnas lövhyddefest närmade sig. ³Hans bröder sade då till honom: "Stanna inte här utan gå till Judeen, så att också dina lärjungar får se dina gärningar. ⁴Ingen verkar i skymundan om han vill bli allmänt känd. Om du gör sådana ting, visa dig då för världen." ⁵Inte heller hans bröder trodde på honom. ⁶Men Jesus sade till dem: "Min tid är ännu inte inne, men för er är det alltid rätt tid. ⁷Er kan världen inte hata, men mig hatar den därför att jag vittnar om att dess gärningar är onda. ⁸Gå ni upp till högtiden. Jag gör det inte den här gången, min tid är ännu inte inne." ⁹Och han stannade själv kvar i Galileen.

¹⁰Men när hans bröder hade gått upp till högtiden gick han också dit, inte öppet utan i hemlighet. ¹¹Judarna sökte efter honom under högtiden och undrade var han fanns. ¹²Det pratades mycket om honom bland folket; några sade att han var en

bra människa, andra att han vilseledde folket. ¹³Men ingen vågade tala öppet om honom av rädsla för judarna.

¹⁴När halva högtiden redan var förbi gick Jesus upp till templet och började undervisa. ¹⁵Judarna blev förvånade och sade: "Hur kan han som inte har studerat vara så lärd?" ¹⁶Jesus svarade: "Min lära är inte min, utan hans som har sänt mig. ¹⁷Om någon vill göra hans vilja skall han förstå om min lära är från Gud eller om jag talar av mig själv. ¹⁸Den som talar av sig själv söker sin egen ära. Men den som söker hans ära som har sänt honom, han talar sanning, och det finns ingen orättfärdighet hos honom. ¹⁹Har inte Mose gett er lagen? Och ändå gör ingen av er vad lagen säger. Varför vill ni döda mig?" ²⁰Folket svarade: "Du är besatt. Vem vill döda dig?" ²¹Då sade Jesus: "En sak har jag gjort som ni alla undrar över. ²²Mose har gett er omskärelsen — fast den inte kommer bara från Mose utan från fäderna — och ni omskar även på en sabbat. ²³Om en människa blir omskuren på sabbaten för att Moses lag inte skall brytas, varför blir ni då uppretade på mig för att jag har gjort en människa helt och hållet frisk på sabbaten? ²⁴Döm inte efter skenet, utan döm rättvist."

Olika uppfattningar om Jesus

²⁵Då sade några av jerusalemborna: "Är det inte mannen som de vill döda? ²⁶Här står han och talar öppet, och de säger ingenting till honom. Inte kan väl rådsherrarna ha blivit övertygade om att han är Messias? ²⁷Varifrån den här mannen är, det vet vi ju, men när Messias kommer vet ingen varifrån han är." ²⁸Då ropade Jesus där han undervisade i templet: "Ja, ni vet vem jag är och varifrån jag kommer. Men jag har inte kommit av mig själv; det finns förvisso en som har sänt mig, men honom känner inte ni. ²⁹Jag känner honom därför att jag kommer från honom och därför att han har sänt mig." ³⁰De ville gripa honom, men ingen lyfte sin hand mot honom; hans stund var ännu inte inne. ³¹Bland folket kom många till tro på honom, och de sade: "Inte kan väl Messias göra fler tecken, när han kommer, än den här mannen har gjort?"

³²Fariseerna fick höra vad folket pratade om honom, och översteprästerna och fariseerna skickade ut sina män för att

gripa honom. ³³Jesus sade: "Ännu en kort tid är jag hos er innan jag går till honom som har sänt mig. ³⁴Ni kommer att söka efter mig men inte finna mig, och där jag är, dit kan ni inte komma." ³⁵Då sade judarna till varandra: "Vart tänker han gå, eftersom vi inte skall finna honom? Inte tänker han väl gå till dem som bor kringspidda bland grekerna och undervisa dem? ³⁶Vad menar han när han säger: Ni kommer att söka efter mig men inte finna mig, och där jag är, dit kan ni inte komma?"

³⁷På högtidens sista och största dag ställde sig Jesus och ropade: "Är någon törstig, så kom till mig och drick. ³⁸Den som tror på mig, ur hans inre skall flyta strömmar av levande vatten, som skriften säger." ³⁹Detta sade han om Anden, som de som trodde på honom skulle få. Ty ännu hade Anden inte kommit, eftersom Jesus ännu inte hade blivit förhärligad.

⁴⁰Några i hopen som hörde detta sade: "Han måste vara Profeten", ⁴¹och några sade: "Han är Messias." Men andra sade: "Inte kommer väl Messias från Galileen? ⁴²Säger inte skriften att Messias skall vara av Davids ätt och komma från Betlehem, byn där David bodde?" ⁴³Så blev hopen oenig om honom. ⁴⁴Några ville gripa honom, men ingen lyfte sin hand mot honom.

⁴⁵När deras folk kom tillbaka frågade översteprästerna och fariseerna: "Varför har ni inte tagit hit honom?" ⁴⁶De svarade: "Aldrig har någon människa talat som han." ⁴⁷Då sade fariseerna till dem: "Har ni också blivit vilseledda? ⁴⁸Finns det någon i rådet eller bland fariseerna som tror på honom? ⁴⁹Men den stora hopen, som inte kan lagen, den är förtappad." ⁵⁰Nikodemos, som själv satt i rådet och som tidigare hade sökt upp Jesus, sade: ⁵¹"Inte dömer väl vår lag någon utan att man först har hört honom och tagit reda på vad han gör?" ⁵²De svarade: "Är kanske du också från Galileen? Se efter i skriften, så skall du finna att ingen profet kommer från Galileen."

Äktenskapsbryterskan

8

[⁵³Alla gick hem, var och en till sitt, ¹men Jesus gick till Olivberget. ²Tidigt på morgonen var han tillbaka i templet. Allt folket samlades kring honom, och han satte sig ner och undervi-

sade. ³De skriftlärdade och fariseerna kom då dit med en kvinna som hade ertappats med äktenskapsbrott. De ställde henne framför honom ⁴och sade: "Mästare, den här kvinnan togs på bar gärning när hon begick äktenskapsbrott. ⁵I lagen föreskriver Mose att sådana kvinnor skall stenas. Vad säger du?" ⁶Detta sade de för att sätta honom på prov och få något att anklaga honom för. Men Jesus böjde sig ner och ritade på marken med fingret. ⁷När de envisades med sin fråga såg han upp och sade: "Den av er som är fri från synd skall kasta första stenen på henne." ⁸Och han böjde sig ner igen och ritade på marken. ⁹När de hörde hans svar gick de därifrån en efter en, de äldste först, och han blev ensam kvar med kvinnan framför sig. ¹⁰Jesus såg upp och sade till henne: "Kvinna, vart tog de vägen? Var det ingen som dömde dig?" ¹¹Hon svarade: "Nej, herre." Jesus sade: "Inte heller jag dömer dig. Gå nu, och synda inte mer."]

Faderns vittnesbörd

¹²Sedan talade Jesus till dem och sade: "Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus." ¹³Fariseerna sade då: "Du vittnar om dig själv, ditt vittnesbörd är inte giltigt." ¹⁴Jesus svarade: "Även om jag vittnar om mig själv är mitt vittnesbörd giltigt. Jag vet varifrån jag kommer och vart jag går. Men ni vet inte varifrån jag kommer eller vart jag går. ¹⁵Ni dömer på människovis, jag dömer ingen. ¹⁶Om jag ändå dömer är min dom riktig, eftersom jag inte är ensam; han som har sänt mig är med mig. ¹⁷Och i er egen lag står det att vad två vittnar är giltigt. ¹⁸Jag vittnar om mig själv, och om mig vittnar också Fadern som har sänt mig." ¹⁹Då frågade de: "Var finns din far?" Jesus svarade: "Ni känner varken mig eller min fader. Kände ni mig skulle ni också känna min fader." ²⁰Det var vid skattkammaren han sade detta, medan han undervisade i templet. Men ingen grep honom, hans stund hade ännu inte kommit.

²¹Sedan sade han till dem: "Jag går bort, och ni kommer att söka efter mig, men ni skall dö i er synd. Dit jag går kan ni inte komma." ²²Judarna sade då: "Tänker han ta sitt liv, eftersom han säger att vi inte kan komma dit han går?" ²³Han sade till

dem: "Ni hör hemma här nere, jag är ovanifrån. Ni tillhör denna världen, jag tillhör inte denna världen. ²⁴Därför sade jag att ni skall dö i era synder. Ty om ni inte tror att jag är den jag är skall ni dö i era synder." ²⁵De frågade: "Vem är du då?" Jesus svarade: "Varför talar jag alls till er? ²⁶Jag har mycket att säga om er och mycket att döma er för. Men han som har sänt mig talar sanning, och det jag har hört av honom förkunnar jag för världen." ²⁷De förstod inte att han talade till dem om Fadern. ²⁸Och Jesus sade: "När ni har upphöjt Människosonen skall ni förstå att jag är den jag är och att jag inte gör något av mig själv utan talar så som Fadern har lärt mig. ²⁹Och han som har sänt mig är med mig. Han lämnar mig inte ensam, eftersom jag alltid gör det som behagar honom." ³⁰När han sade detta kom många till tro på honom.

Barn till Abraham

³¹Till de judar som trodde på honom sade Jesus: "Om ni förblir i mitt ord är ni verkligen mina lärjungar. ³²Ni skall lära känna sanningen, och sanningen skall göra er fria." ³³De sade: "Vi härstammar från Abraham och har aldrig varit slavar under någon. Vad menar du då med att vi skall bli fria?" ³⁴Jesus svarade: "Sannerligen, jag säger er: var och en som syndar är slav under synden. ³⁵Slaven stannar inte i huset för alltid, men sonen stannar för alltid. ³⁶Om nu Sonen befriar er blir ni verkligen fria. ³⁷Jag vet att ni härstammar från Abraham. Men ni vill döda mig därför att mitt ord inte har trängt in i er. ³⁸Jag förkunnar vad jag själv har sett hos Fadern. Och ni gör vad ni har hört från er fader." ³⁹De svarade: "Vår fader är Abraham." Då sade Jesus: "Är ni Abrahams barn borde ni göra Abrahams gärningar. ⁴⁰Men nu vill ni döda mig — den som har sagt er sanningen, som jag har hört av Gud. Så gjorde inte Abraham. ⁴¹Ni gör er faders gärningar." Då sade de: "Vi är inga oäkta barn. Vi har Gud till fader och ingen annan." ⁴²Jesus svarade: "Om Gud vore er fader skulle ni älska mig, ty jag har utgått från Gud och kommer från honom. Jag har inte kommit av mig själv, utan han har sänt mig. ⁴³Varför fattar ni inte vad jag säger? Därför att ni inte står ut med att höra på mitt ord. ⁴⁴Ni har djävulen till fader, och ni vill göra vad er fader önskar. Han

har varit en mördare från första början, och han står utanför sanningen därför att någon sanning inte finns i honom. När han ljuger talar han med egna ord, ty han är en lögnare och lögnens fader. ⁴⁵Men jag talar sanning, och därför tror ni mig inte. ⁴⁶Kan någon av er bevisa att jag har syndat? Om jag talar sanning, varför tror ni mig då inte? ⁴⁷Den som har Gud till fader, han lyssnar till Guds ord. Men ni lyssnar inte, därför att ni inte har Gud till fader."

Jesus och Abraham

⁴⁸Judarna sade: "Har vi inte rätt när vi säger att du är samarier och att du är besatt." ⁴⁹Jesus svarade: "Jag är inte besatt, utan jag ärar min fader, men ni skymfar mig. ⁵⁰Jag söker inte min egen ära, men det finns en som söker den och som dömer. ⁵¹Sannerligen, jag säger er: den som bevarar mitt ord skall aldrig någonsin se döden." ⁵²Judarna sade: "Nu vet vi att du är besatt. Abraham dog och profeterna likaså, men du säger att den som bevarar ditt ord aldrig någonsin skall möta döden. ⁵³Skulle du vara större än vår fader Abraham? Han dog, och profeterna dog. Vem tror du att du är?" ⁵⁴Jesus svarade: "Om jag själv förhärligar mig är min härlighet ingenting värd. Det är min fader som förhärligar mig, han som ni säger är er Gud. ⁵⁵Ni vet inte vem han är, men jag känner honom, och om jag säger att jag inte känner honom, så blir jag en lögnare som ni. Men jag känner honom, och jag bevarar hans ord. ⁵⁶Er fader Abraham jublade över att han skulle få se min dag. Han fick se den och glädde sig." ⁵⁷Judarna sade då till Jesus: "Du är inte femtio år, och ändå har du sett Abraham." ⁵⁸Han svarade: "Sannerligen, jag säger er: jag är och jag var innan Abraham blev till." ⁵⁹Då tog de upp stenar för att kasta på honom, men Jesus försvann och lämnade templet.

En blindfödd man botas

¹Där Jesus kom gående fick han se en man som hade varit blind från födelsen. ²Lärjungarna frågade honom: "Rabbi, vem har syndat, han själv eller hans föräldrar, eftersom han föddes blind?" ³Jesus svarade: "Varken han eller hans föräldrar har syndat, men Guds gärningar skulle uppenbaras på honom.

⁴Medan dagen varar måste vi göra hans gärningar som har sänt mig. Natten kommer, då ingen kan arbeta. ⁵Så länge jag är i världen är jag världens ljus." ⁶Sedan spottade han på marken, gjorde en deg med spottet och strök degen på mannens ögon ⁷och sade: "Gå och tvätta dig i Siloadammen." (Siloa betyder utsänd.) Mannen gick dit och tvättade sig och kom tillbaka seende. ⁸Hans grannar och de som förut hade sett honom som tiggare sade: "Är det inte han som satt och tiggde?" ⁹Några sade: "Jo, det är han", och andra: "Nej, men han är lik honom." Självsade han: "Det är jag." ¹⁰Då frågade de: "Hur öppnades dina ögon?" ¹¹Han svarade: "Han som heter Jesus gjorde en deg och strök den på mina ögon och sade åt mig att gå till Siloadammen och tvätta mig. Jag gick dit och tvättade mig, och sedan kunde jag se." ¹²De frågade honom: "Var är han?" Han svarade: "Jag vet inte."

Fariseerna och den blindfödde

¹³De förde mannen som hade varit blind till fariseerna. ¹⁴Det var på en sabbatsdag som Jesus hade gjort degen och öppnat hans ögon. ¹⁵Nu frågade också fariseerna honom hur han hade fått sin syn. Han svarade: "Han lade en deg på mina ögon, och jag tvättade mig, och nu kan jag se." ¹⁶Några fariseer sade: "Mannen han talar om är inte sänd av Gud, han håller inte sabbaten." Men andra sade: "Hur skulle en syndare kunna göra sådana tecken?" De var alltså oeniga, ¹⁷och därför frågade de den blinde en gång till: "Vad tror du själv om honom, eftersom han öppnade dina ögon?" Han svarade: "Att han är en profet."

¹⁸Judarna trodde inte på att han hade varit blind och fått sin syn, så de kallade till sig den botade mannens föräldrar ¹⁹och frågade dem: "Är det här er son som ni säger var född blind? Hur kommer det sig att han kan se nu?" ²⁰Föräldrarna svarade: "Vi vet att det här är vår son och att han föddes blind. ²¹Men hur han kan se nu vet vi inte. Och vem som har öppnat hans ögon, det vet vi heller inte. Fråga honom, han är gammal nog, han kan svara för sig själv." ²²Detta sade föräldrarna av rädsla för judarna. Redan då hade nämligen judarna kommit överens om att den som erkände Jesus som Messias skulle ute-

slutas ur synagogan. ²³Det var därför som mannens föräldrar sade: "Han är gammal nog. Fråga honom själv."

²⁴För andra gången kallade de alltså till sig mannen som hade varit blind och sade till honom: "Ge Gud äran. Vi vet att den här mannen är en syndare." ²⁵Han svarade: "Om han är en syndare vet jag inte. Men det vet jag, att jag som var blind nu kan se." ²⁶De frågade honom: "Vad gjorde han med dig? Hur öppnade han dina ögon?" ²⁷Han svarade: "Det har jag redan sagt er, men ni ville inte lyssna. Varför vill ni höra det igen? Kanske ni också tänker bli hans lärjungar?" ²⁸Då snäste de av honom och sade: "Du är hans lärjunge, men vi är Moses lärjungar." ²⁹Vi vet att Gud har talat till Mose, men varifrån den här mannen kommer, det vet vi inte." ³⁰Han svarade: "Ja, det är det märkliga, att ni inte vet varifrån han kommer, och ändå har han öppnat mina ögon. ³¹Vi vet att Gud inte lyssnar till syndare, men om någon fruktar Gud och gör hans vilja, då lyssnar han till honom. ³²Aldrig förr har man hört att någon har öppnat ögonen på en som var född blind. ³³Om den här mannen inte vore sänd av Gud hade han inte kunnat göra någonting." ³⁴Då sade de till honom: "Du föddes syndig alltigenom, och du skall undervisa oss!" Och de körde ut honom.

³⁵Jesus fick höra att de hade kört ut honom, och när han träffade honom frågade han: "Tror du på Människosonen?" ³⁶Han svarade: "Vem är han, herre? Jag vill tro på honom." ³⁷Jesus sade: "Du har sett honom. Det är han som talar med dig." ³⁸Då sade han: "Jag tror, herre" och föll ner för honom. ³⁹Och Jesus sade: "Till en dom har jag kommit hit till världen, för att de som inte ser skall se och de som ser skall bli blinda."

⁴⁰Några fariseer som var tillsammans med honom hörde detta och sade till honom: "Är kanske vi också blinda?" ⁴¹Jesus svarade: "Om ni vore blinda skulle ni vara utan synd. Men nu säger ni att ni ser. Er synd står kvar."

Liknelsen om fåren och den gode herden

¹"Sannerligen, jag säger er: den som inte går in i fårfällan genom grinden utan klättrar in på ett annat ställe, han är en tjuv och en rövare. ²Men den som går in genom grinden är fårens herde. ³För honom öppnar grindvakten, och fåren hör hans

röst, och han ropar på sina får med deras namn och för ut dem. ⁴När han har släppt ut sina får går han före dem, och fåren följer honom därför att de känner igen hans röst. ⁵Men en främling följer de inte, utan springer ifrån honom, därför att de inte känner igen främmande röster." ⁶Denna bild använde Jesus när han talade till dem, men de förstod inte vad han menade.

⁷Sedan sade Jesus: "Sannerligen, jag säger er: jag är grinden in till fåren. ⁸Alla som har kommit före mig är tjuvar och rövare, men fåren har inte lyssnat till dem. ⁹Jag är grinden. Den som går in genom mig skall bli räddad. Han skall gå in och han skall gå ut, och han skall finna bete. ¹⁰Tjuven kommer bara för att stjäla, slakta och döda. Jag har kommit för att de skall ha liv, och liv i överflöd.

¹¹Jag är den gode herden. Den gode herden ger sitt liv för fåren. ¹²Den som är lejd och inte är herde och inte äger fåren, han överger fåren och flyr när han ser vargen komma, och vargen river dem och skingrar hjorden. ¹³Han är ju lejd och bryr sig inte om fåren. ¹⁴Jag är den gode herden, och jag känner mina får, och de känner mig, ¹⁵liksom Fadern känner mig och jag känner Fadern. Och jag ger mitt liv för fåren. ¹⁶Jag har också andra får, som inte hör till den här fållan. Också dem måste jag leda, och de skall lyssna till min röst, och det skall bli en hjord och en herde. ¹⁷Fadern älskar mig därför att jag ger mitt liv för att sedan få det tillbaka. ¹⁸Ingen har tagit det ifrån mig, jag ger det av fri vilja. Jag har rätt att ge det, och jag har rätt att få det tillbaka. Detta har min fader bestämt för mig."

¹⁹De orden gav upphov till ny oenighet bland judarna. ²⁰Många sade: "Han är besatt och från sina sinnen. Hur kan ni höra på honom?" ²¹Andra sade: "Så talar inte den som är besatt. Kan en demon öppna ögonen på blind?"

Judarnas otro

²²Nu inföll tempelinviigningsfesten i Jerusalem. Det var vinter, ²³och Jesus gick omkring i Salomos pelarhall i templet. ²⁴Då omringade judarna honom och sade: "Hur länge skall du hålla oss i ovisshet? Om du är Messias, så säg det öppet." ²⁵Jesus svarade: "Jag har sagt er det, men ni tror det inte. Gärningarna som jag gör i min faders namn vittnar om mig. ²⁶Men ni tror

inte, därför att ni inte hör till mina får. ²⁷Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. ²⁸Jag ger dem evigt liv, och de skall aldrig någonsin gå under, och ingen skall rycka dem ur min hand. ²⁹Vad min fader har gett mig är större än allt annat, och ingen kan rycka det ur min faders hand. ³⁰Jag och Fadern är ett."

³¹Då tog judarna på nytt upp stenar för att stena honom. ³²Jesus sade till dem: "Jag har låtit er se så många goda gärningar som kommer från Fadern. För vilken av dem stenar ni mig?" ³³Judarna svarade: "Det är inte för någon god gärning vi stenar dig, utan för att du hädar och gör dig själv till Gud, fast du är människa." ³⁴Jesus sade: "Står det inte i er lag: *Jag har sagt att ni är gudar?* ³⁵Lagen kallar alltså dem som fick Guds ord för gudar, och skriften kan inte upphävas. ³⁶Hur kan ni då säga till mig, som Fadern har helgat och sänt till världen, att jag hädar när jag säger: Jag är Guds son. ³⁷Om jag inte gör min faders gärningar skall ni inte tro på mig. ³⁸Men om jag gör de gärningarna, så tro åtminstone på dem, om ni nu inte kan tro på mig. Då skall ni fatta och förstå att Fadern är i mig och jag i Fadern." ³⁹De försökte återigen gripa honom, men han kom undan.

⁴⁰Sedan begav han sig på nytt till den plats på andra sidan Jordan där Johannes först hade döpt. Där stannade han, och många kom till honom. ⁴¹De sade att Johannes visserligen inte hade gjort något tecken men att allt som han hade sagt om Jesus var sant. ⁴²Och många kom där till tro på honom.

Lasaros uppväcks

¹En man som hette Lasaros låg sjuk. Han var från Betania, byn där Maria och hennes syster Marta bodde. (²Det var Maria som smorde Herren med välluktande balsam och torkade hans fötter med sitt hår, och Lasaros som låg sjuk var hennes bror.)

³Systrarna skickade bud till Jesus och lät säga: "Herre, din vän är sjuk." ⁴När Jesus hörde det sade han: "Den sjukdomen leder inte till döden utan skall visa Guds härlighet, så att Guds son blir förhärliagd genom den." ⁵Jesus var mycket fäst vid Marta och hennes syster och Lasaros. ⁶När han nu hörde att Lasaros var sjuk stannade han först kvar två dagar där han be-

fann sig,⁷ men sedan sade han till lärjungarna: "Låt oss gå tillbaka till Judeen." ⁸Lärjungarna sade till honom: "Rabbi, nyss försökte judarna stena dig, och nu går du tillbaka dit!" ⁹Jesus svarade: "Har dagen inte tolv timmar? Den som vandrar om dagen snavar inte, eftersom han ser denna världens ljus. ¹⁰Men den som vandrar om natten, han snavar, eftersom ljuset inte finns i honom." ¹¹Efter att ha sagt detta fortsatte han: "Vår vän Lasaros sover, men jag går dit för att väcka honom." ¹²Då sade lärjungarna: "Herre, sover han, så blir han frisk." ¹³Jesus hade talat om hans död, men de trodde att han menade vanlig sömn. ¹⁴Då sade Jesus rent ut till dem: "Lasaros är död. ¹⁵Och för er skull, för att ni skall tro, är jag glad att jag inte var där. Men låt oss nu gå till honom." ¹⁶Tomas, som kallades Tvillingen, sade till de andra lärjungarna: "Låt oss gå med för att dö med honom."

¹⁷När Jesus kom dit fann han att Lasaros redan hade legat fyra dagar i graven. ¹⁸Betania låg inte långt från Jerusalem, ungefär en halvtimmes väg, ¹⁹och många judar hade kommit ut till Marta och Maria för att trösta dem i sorgen över brodern. ²⁰När Marta hörde att Jesus var på väg gick hon och mötte honom. Men Maria satt kvar hemma. ²¹Marta sade till Jesus: "Herre, om du hade varit här hade min bror inte dött. ²²Men jag vet ändå att Gud skall ge dig vad du än ber honom om." ²³Jesus sade: "Din bror kommer att uppstå." ²⁴Marta svarade: "Jag vet att han skall uppstå vid uppståndelsen på den sista dagen." ²⁵Då sade Jesus till henne: "Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör, ²⁶och den som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö. Tror du detta?" ²⁷Hon svarade: "Ja, herre, jag tror att du är Messias, Guds son, han som skulle komma hit till världen."

²⁸Sedan gick hon hem och kallade på sin syster Maria och viskade: "Mästaren är här och kallar på dig." ²⁹När Maria hörde det steg hon strax upp och gick för att möta honom. ³⁰Men Jesus hade ännu inte kommit in i byn utan var kvar där Marta hade träffat honom. ³¹Judarna som var hemma hos Maria för att trösta henne såg att hon hastigt reste sig och gick ut, och de följde efter i tron att hon gick till graven för att gråta där. ³²När Maria nu kom dit där Jesus var och fick se honom kastade hon sig för hans fötter och sade: "Herre, om du hade varit här hade

min bror inte dött." ³³När Jesus såg hur hon grät och hur judarna som hade följt med henne också grät blev han upprörd och skakad i sitt innersta, ³⁴och han frågade: "Var har ni lagt honom?" De sade: "Herre, kom och se." ³⁵Jesus föll i gråt. ³⁶Då sade judarna: "Se, hur mycket han höll av honom." ³⁷Men några av dem sade: "Kunde inte han som öppnade ögonen på den blinde ha gjort så att Lasaros inte behövt dö?" ³⁸Jesus blev åter upprörd och gick till graven. Det var en klipphåla med en sten för öppningen. ³⁹Jesus sade: "Ta bort stenen." Den dödes syster Marta sade då: "Herre, han luktar redan, det har ju gått fyra dagar." ⁴⁰Jesus sade till henne: "Har jag inte sagt dig att om du tror, skall du få se Guds härlighet?" ⁴¹De tog bort stenen, och Jesus lyfte blicken mot himlen och sade: "Fader, jag tackar dig för att du har hört mig. ⁴²Själv visste jag att du alltid hör mig, men jag säger detta med tanke på alla dem som står här, för att de skall tro på att du har sänt mig." ⁴³Sedan ropade han med hög röst: "Lasaros, kom ut." ⁴⁴Och den döde kom ut med armar och ben inlindade i bindlar och med ansiktet täckt av en duk. Jesus sade åt dem: "Gör honom fri och låt honom gå."

Rådet planerar att döda Jesus

⁴⁵Många av judarna, de som hade gått ut till Maria och sett vad Jesus gjorde, kom till tro på honom. ⁴⁶Men några av dem gick till fariseerna och berättade vad Jesus hade gjort. ⁴⁷Översteprästerna och fariseerna kallade då samman rådet och sade: "Vad skall vi göra? Den här mannen gör många tecken. ⁴⁸Om vi låter honom fortsätta börjar alla tro på honom, och då kommer romarna och utplånar både vår heliga plats och vårt folk." ⁴⁹En av dem, Kajafas, som var överstepräst det året, sade till dem: "Ni förstår ingenting. ⁵⁰Ni fattar inte att det är bättre för er att en enda människa dör för folket än att hela folket går under." ⁵¹Detta sade han inte av sig själv, utan som överstepräst det året talade han profetiskt: Jesus skulle dö för folket, ⁵²och inte bara för folket utan också för att Guds skingrade barn skulle samlas och bli till ett. ⁵³Från den dagen var de fast beslutna att döda honom.

⁵⁴Jesus vandrade därför inte längre öppet omkring bland judarna utan drog sig undan till Efraim, en stad i området nära

öknen, och där höll han till med sina lärjungar. ⁵⁵Judarnas påskfest närmade sig, och många gick från landsbygden upp till Jerusalem före påsken för att rena sig. ⁵⁶De sökte efter Jesus och sade till varandra där de stod i templet: "Vad tror ni, kommer han verkligen inte till högtiden?" ⁵⁷Men översteprästerna och fariseerna hade gett befallning om att den som kände till var Jesus fanns skulle anmäla det, så att de kunde gripa honom.

Maria i Betania smörjer Jesu fötter

12 ¹Sex dagar före påsken kom Jesus till Betania, där Lasaros bodde, han som Jesus hade uppväckt från de döda. ²Man ordnade där en måltid för honom; Marta passade upp, och Lasaros var en av dem som låg till bords med honom. ³Maria tog då en hel flaska dyrbar äkta nardusbalsam och smorde Jesu fötter och torkade dem sedan med sitt hår, och huset fylldes av doften från denna balsam. ⁴Men Judas Iskariot, en av lärjungarna, den som skulle förråda honom, sade: ⁵"Varför sålde man inte oljan för trehundra denarer och gav till de fattiga?" ⁶Detta sade han inte för att han brydde sig om de fattiga utan för att han var en tjuv; han hade hand om kassan och tog av det som lades dit. ⁷Men Jesus sade: "Låt henne vara, hon har sparat sin balsam till min begravningsdag. ⁸De fattiga har ni alltid bland er, men mig har ni inte alltid."

⁹En stor mängd judar fick reda på att Jesus var där, och de kom dit inte bara för hans skull utan också för att få se Lasaros, som han hade uppväckt från de döda. ¹⁰Översteprästerna bestämde sig då för att döda Lasaros också, ¹¹eftersom så många judar för hans skull gick ifrån dem och trodde på Jesus.

Intåget i Jerusalem

¹²Nästa dag, när de många som hade kommit till högtiden fick höra att Jesus var på väg till Jerusalem, ¹³tog de palmkvistar och gick ut för att möta honom. Och de ropade: "*Hosianna! Velsignad är han som kommer i Herrens namn, han som är Israels konung.*" ¹⁴Jesus fick tag i en åsna och satte sig på den, som det står skrivet: ¹⁵"*Frukta inte, dotter Sion. Se, din konung kommer, sittande på en ungåsna.*" (¹⁶Lärjungarna förstod först inte detta,

men när Jesus hade förhärligats kom de ihåg att som det stod skrivet om honom, så hade man gjort med honom.)¹⁷Alla de som hade varit med honom när han kallade ut Lasaros ur gravens och uppväckte honom från de döda vittnade om detta.¹⁸När folk hörde att han hade gjort detta tecken drog de ut för att möta honom.¹⁹Men fariseerna sade till varandra: "Ni ser att ingenting hjälper. Alla människor springer efter honom."

Jesus talar om sin död

²⁰Bland dem som kommit upp till högtiden för att tillbe Gud fanns några greker.²¹De sökte upp Filippos, han som var från Betsaida i Galileen, och sade: "Herre, vi vill gärna se Jesus."²²Filippos gick och talade om det för Andreas, och Andreas och han gick och talade om det för Jesus.²³Och Jesus svarade dem: "Stunden har kommit då Människosonen skall förhärligas.²⁴Sannerligen, jag säger er: om vetekornet inte faller i jorden och dör förblir det ett ensamt korn. Men om det dör ger det rik skörd.²⁵Den som älskar sitt liv förlorar det, men den som här i världen hatar sitt liv, han skall rädda det till ett evigt liv.²⁶Om någon vill tjäna mig skall han följa mig, och där jag är kommer också min tjänare att vara. Om någon tjänar mig skall Fadern ära honom.

²⁷Nu är min själ fylld av oro. Skall jag be: Fader, rädda mig undan denna stund? Nej, det är just för denna stund jag har kommit.²⁸Fader, förhärliga ditt namn." Då hördes en röst från himlen: "Jag har förhärligat det och skall förhärliga det på nytt."²⁹Folket som stod där och hörde detta sade att det var åskan, men några sade att det var en ängel som hade talat till honom.³⁰Jesus sade: "Det var inte för min skull som rösten hördes, utan för er skull.³¹Nu faller domen över denna världen, nu skall denna världens härskare fördrivas.³²Och när jag blir upphöjd från jorden skall jag dra alla till mig."³³Detta sade han för att ange på vilket sätt han skulle dö.³⁴Folket sade till honom: "Vi har lärt oss i lagen att Messias stannar för alltid. Hur kan du då säga att Människosonen måste bli upphöjd? Vem är denne Människoson?"³⁵Jesus svarade: "Ännu en kort tid är ljuset bland er. Vandra medan ni har ljuset, så att mörkret inte övervinner er. Den som vandrar i mörkret vet inte vart

han går. ³⁶Tro på ljuset medan ni har ljuset, så att ni blir ljusets söner." När Jesus hade sagt detta lämnade han dem och var försvunnen.

³⁷Trots att han hade gjort så många tecken inför dem trodde de inte på honom, ³⁸ty profeten Jesajas ord skulle uppfyllas: *Herre, vem har trott på det vi fick höra, och för vem har Herrens makt uppenbarats?* ³⁹De kunde inte tro, ty Jesaja säger också: ⁴⁰*Han har förblindat deras ögon och förstockat deras hjärtan, så att de inte kan se med sina ögon och förstå med sitt hjärta och omvända sig och bli botade av mig.* ⁴¹Detta sade Jesaja därför att han såg hans härlighet, och det var om honom han talade. ⁴²Ändå kom också många i rådet till tro på Jesus, men med tanke på fariseerna ville de inte erkänna det för att inte bli uteslutna ur synagogan. ⁴³De älskade äran från människor högre än äran från Gud.

Tro och otro

⁴⁴Jesus ropade: "Den som tror på mig, han tror inte på mig utan på honom som har sänt mig, ⁴⁵och den som ser mig, han ser honom som har sänt mig. ⁴⁶Jag är ljuset som har kommit hit i världen för att ingen som tror på mig skall bli kvar i mörkret. ⁴⁷Om någon hör mina ord men inte tar vara på dem, så dömer inte jag honom, ty jag har inte kommit för att döma världen utan för att rädda världen. ⁴⁸Den som avvisar mig och inte tar emot mina ord, han har mött sin domare: det ord jag har talat skall döma honom på den sista dagen. ⁴⁹Ty jag har inte talat av mig själv, utan Fadern som har sänt mig har befallt mig vad jag skall säga och vad jag skall tala. ⁵⁰Och jag vet att hans befallning ger evigt liv. När jag talar talar jag så som Fadern har lärt mig."

Jesus tvättar lärjungarnas fötter

13 ¹Det var strax före påskhögtiden och Jesus visste att hans stund hade kommit, då han skulle lämna världen och gå till Fadern. Han hade älskat sina egna som levde här i världen, och han älskade dem intill slutet.

²De hade samlats till måltid, och djävulen hade redan ingett Judas, Simon Iskariots son, att förråda Jesus. ³Jesus visste att

Fadern hade lagt allt i hans händer och att han hade utgått från Gud och nu återvände till Gud. ⁴Han steg upp från bordet, tog av sig manteln och band en handduk om livet. ⁵Sedan hällde han vatten i tvättfatet och började tvätta lärjungarnas fötter och torka dem med handduken som han hade bundit om sig. ⁶När han kom till Simon Petrus sade denne till honom: "Herre, skall du tvätta mina fötter!" ⁷Jesus svarade: "Vad jag gör förstår du inte nu, men senare skall du fatta det." ⁸Petrus sade: "Aldrig någonsin får du tvätta mina fötter!" Jesus sade till honom: "Om jag inte tvättar dig har du ingen gemenskap med mig." ⁹Då sade Simon Petrus: "Herre, tvätta inte bara mina fötter utan också händerna och huvudet." ¹⁰Men Jesus sade till honom: "Den som har badat behöver bara få fötterna tvättade, i övrigt är han ren. Och ni är rena, dock inte alla." ¹¹Han visste nämligen vem som skulle förråda honom, och därför sade han att de inte alla var rena.

¹²När han hade tvättat deras fötter och tagit på sig manteln och lagt sig till bords igen sade han till dem: "Förstår ni vad det är jag har gjort med er? ¹³Ni kallar mig mästare och herre, och det med rätta, för det är jag. ¹⁴Om nu jag, som är er herre och mästare, har tvättat era fötter, är också ni skyldiga att tvätta varandras fötter. ¹⁵Jag har gett er ett exempel, för att ni skall göra som jag har gjort med er. ¹⁶Sannerligen, jag säger er: en tjänare är inte förmer än sin herre, och en budbärare inte förmer än den som har sänt honom. ¹⁷Vet ni detta är ni saliga om ni också handlar så.

Jesus utpekar förrädaren

¹⁸Jag talar inte om er alla. Jag vet vilka jag har utvalt, men skriftens ord måste uppfyllas: *Den som äter mitt bröd har lyft sin häl mot mig.* ¹⁹Jag säger det redan nu, innan det sker, för att ni, när det har skett, skall tro att jag är den jag är. ²⁰Sannerligen, jag säger er: den som tar emot någon som jag sänder, han tar emot mig, och den som tar emot mig, han tar emot den som har sänt mig."

²¹När Jesus hade sagt detta skakades han i sitt innersta och vittnade: "Sannerligen, jag säger er: en av er kommer att förråda mig." ²²Hans lärjungar såg på varandra och undrade vem

han menade. ²³En av dem, den som Jesus älskade, låg intill honom. ²⁴Simon Petrus gjorde tecken åt honom att fråga Jesus vem han talade om. ²⁵Lärjungen lutade sig bakåt mot Jesu bröst och sade: "Herre, vem är det?" ²⁶Jesus svarade: "Han som får brödet som jag nu doppar." Och han doppade brödet och gav det åt Judas, Simon Iskariots son. ²⁷När Judas hade fått brödet for Satan in i honom. Jesus sade: "Gör genast vad du skall göra!" ²⁸Ingen av dem som var med vid bordet visste varför han sade detta till honom. ²⁹Eftersom Judas hade hand om kassan trodde några att Jesus hade sagt åt honom att köpa vad som behövdes till högtiden eller att ge något till de fattiga. ³⁰Men Judas tog brödet och gick genast ut. Det var natt.

Ett nytt bud

³¹När Judas hade gått sade Jesus: "Nu har Människosonen förhärligats, och Gud har förhärligats i honom. ³²Är nu Gud förhärligad i honom skall Gud också förhärliga honom i sig, och han skall snart förhärliga honom. ³³Ännu en kort tid är jag hos er, mina barn. Ni kommer att söka efter mig, och jag säger nu till er vad jag sade till judarna: Dit jag går kan ni inte komma. ³⁴Ett nytt bud ger jag er: att ni skall älska varandra. Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra. ³⁵Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek."

Jesus förutsäger Petrus förnekelse

³⁶Simon Petrus frågade: "Vart går du, herre?" Jesus svarade: "Dit jag går kan du inte följa mig nu, men längre fram skall du följa mig." ³⁷Petrus sade: "Herre, varför kan jag inte följa dig nu? Jag skall ge mitt liv för dig." ³⁸Då sade Jesus: "Du skall ge ditt liv för mig? Sannerligen, jag säger dig: tuppen skall inte gala förrän du tre gånger har förnekat mig."

AVSKEDSTALET (kap. 14–17)

Vägen till Fadern

14 ¹"Känn ingen oro. Tro på Gud, och tro på mig. ²I min faders hus finns många rum. Skulle jag annars säga att jag går bort

för att bereda plats för er? ³Och om jag nu går bort och bereder plats för er, så skall jag komma tillbaka och hämta er till mig, för att också ni skall vara där jag är. ⁴Och vägen dit jag går, den känner ni." ⁵Tomas sade: "Herre, vi vet inte vart du går. Hur kan vi då känna vägen?" ⁶Jesus svarade: "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig. ⁷Om ni har lärt känna mig skall ni också lära känna min fader. Ni känner honom redan nu och ni har sett honom." ⁸Filippos sade: "Herre, visa oss Fadern, det är nog för oss." ⁹Jesus svarade: "Så länge har jag varit tillsammans med er, och ändå känner du mig inte, Filippos? Den som har sett mig har sett Fadern. Hur kan du då säga: Visa oss Fadern? ¹⁰Tror du inte att jag är i Fadern och Fadern i mig? De ord jag säger er, dem talar jag inte av mig själv; Fadern är i mig och utför sina gärningar. ¹¹Tro mig när jag säger att jag är i Fadern och Fadern i mig. Eller tro åtminstone för gärningarnas skull. ¹²Sannerligen, jag säger er: den som tror på mig, han skall utföra gärningar som jag, och ännu större. Ty jag går till Fadern, ¹³och vad ni än ber om i mitt namn skall jag göra, så att Fadern blir förhärliagd genom Sonen. ¹⁴Om ni ber om något i mitt namn skall jag göra det.

Hjälparen, den heliga anden

¹⁵Om ni älskar mig kommer ni att hålla mina bud. ¹⁶Jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan hjälpare, som skall vara hos er för alltid: ¹⁷sanningens ande. Världen kan inte ta emot den, eftersom världen inte ser den och inte känner den. Men ni känner den, eftersom den är kvar hos er och kommer att vara i er. ¹⁸Jag skall inte lämna er ensamma, jag skall komma till er. ¹⁹Ännu en kort tid, sedan ser världen mig inte längre, men ni skall se mig, eftersom jag lever och ni kommer att leva. ²⁰Den dagen skall ni förstå att jag är i min fader och ni i mig och jag i er. ²¹Den som har mina bud och håller dem, han älskar mig, och den som älskar mig skall bli älskad av min fader, och jag skall älska honom och visa mig för honom." ²²Judas — inte Judas Iskariot — frågade: "Herre, hur kommer det sig att du skall visa dig för oss men inte för världen?" ²³Jesus svarade: "Om någon älskar mig bevarar han mitt ord, och min

fader skall älska honom, och vi skall komma till honom och stanna hos honom. ²⁴Den som inte älskar mig bevarar inte mina ord. Men ordet som ni har hört kommer inte från mig utan från Fadern som har sänt mig.

²⁵Detta har jag sagt er medan jag är kvar hos er. ²⁶Men Hjälparen, den heliga anden som Fadern skall sända i mitt namn, han skall lära er allt och påminna er om allt som jag har sagt er. ²⁷Frid lämnar jag kvar åt er, min frid ger jag er. Jag ger er inte det som världen ger. Känn ingen oro och tappa inte modet. ²⁸Ni hörde att jag sade till er: Jag går bort och kommer till er igen. Om ni älskade mig skulle ni vara glada över att jag går till Fadern, ty Fadern är större än jag. ²⁹Detta säger jag er innan det sker, för att ni skall tro det när det har skett. ³⁰Jag säger inte mycket mer till er, ty nu kommer världens härskare. Han har ingen makt över mig. ³¹Men världen måste få veta att jag älskar Fadern och gör som Fadern har befallt mig. Kom, låt oss gå härifrån.

Liknelsen om vinstocken

15

¹Jag är den sanna vinstocken, och min fader är vinodlaren. ²Varje gren i mig som inte bär frukt skär han bort, och varje gren som bär frukt ansar han, så att den bär mer frukt. ³Ni är redan ansade genom ordet som jag har förkunnat för er. ⁴Bli kvar i mig, så blir jag kvar i er. Liksom grenen inte kan bära frukt av sig själv om den inte sitter kvar på vinstocken, kan inte heller ni göra det om ni inte är kvar i mig. ⁵Jag är vinstocken, ni är grenarna. Om någon är kvar i mig och jag i honom bär han rik frukt: utan mig kan ni ingenting göra. ⁶Den som inte är kvar i mig blir som grenarna som kastas bort och vissnar; de samlas ihop och läggs på elden och bränns upp. ⁷Om ni blir kvar i mig och mina ord blir kvar i er, så be om vad ni vill, och ni skall få det. ⁸Min fader förhärlicas när ni bär rik frukt och blir mina lärjungar. ⁹Liksom Fadern har älskat mig, så har jag älskat er. Bli kvar i min kärlek. ¹⁰Om ni håller mina bud blir ni kvar i min kärlek, så som jag har hållit min faders bud och är kvar i hans kärlek.

Älska varandra

¹¹Detta har jag sagt er för att min glädje skall vara i er och er glädje bli fullkomlig. ¹²Mitt bud är detta: att ni skall älska varandra så som jag har älskat er. ¹³Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner. ¹⁴Ni är mina vänner om ni gör vad jag befäller er. ¹⁵Jag kallar er inte längre tjänare, ty en tjänare vet inte vad hans herre gör. Jag kallar er vänner, därför att jag har låtit er veta allt vad jag har hört av min fader. ¹⁶Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt er till att gå ut i världen och bära frukt, frukt som består, och då skall Fadern ge er vad ni än ber honom om i mitt namn. ¹⁷Detta befäller jag er: att ni skall älska varandra.

Världens hat

¹⁸Om världen hatar er, kom då ihåg att den har hatat mig före er. ¹⁹Om ni tillhörde världen skulle världen älska er som sina egna. Men nu tillhör ni inte världen, utan jag har kallat er ut ur världen, och därför hatar världen er. ²⁰Kom ihåg vad jag har sagt er: tjänaren är inte förmer än sin herre. Har de förföljt mig kommer de också att förfölja er. Har de bevarat mitt ord kommer de också att bevara ert. ²¹Men allt detta skall de göra med er för mitt namns skull, därför att de inte känner honom som har sänt mig. ²²Om jag inte hade kommit och talat till dem skulle de vara utan synd. Nu har de ingen ursäkt för sin synd. ²³Den som hatar mig hatar också min fader. ²⁴Hade jag inte gjort sådana gärningar bland dem som ingen annan gjort, skulle de vara utan synd. Nu har de sett dem, och de hatar både mig och min fader. ²⁵Men ordet som står skrivet i deras lag skulle uppfyllas: *De har hatat mig utan grund.*

²⁶När Hjälparen kommer, som jag skall sända er från Fadern, sanningens ande, som utgår från Fadern, då skall han vittna om mig. ²⁷Också ni skall vittna, ty ni har varit med mig från början.

¹Detta har jag sagt er för att ni inte skall komma på fall. ²De skall utesluta er ur synagogorna, ja, den tid kommer då den som dödar er tror sig bära fram ett offer åt Gud. ³Och detta skall de göra därför att de inte har lärt känna Fadern och inte

heller mig. ⁴Jag har sagt er detta för att ni, när den tiden kommer, skall minnas att jag har sagt det.

Sanningens ande

Jag sade er det inte från början, eftersom jag var hos er. ⁵Men nu går jag till honom som har sänt mig, och ingen av er frågar mig: Vart går du? ⁶utan det jag har sagt er fyller era hjärtan med sorg. ⁷Men jag säger er sanningen: det är för ert bästa som jag lämnar er. Ty om jag inte lämnar er kommer inte Hjälparen till er. Men när jag går skall jag sända honom till er, ⁸och när han kommer skall han visa världen vad synd och rättfärdighet och dom är. ⁹Synd: de tror inte på mig. ¹⁰Rättfärdighet: jag går till Fadern, och ni ser mig inte längre. ¹¹Dom: denna världens härskare är dömd.

¹²Jag har mycket mer att säga er, men ni förmår inte ta emot det nu. ¹³Men när han kommer, sanningens ande, skall han vägleda er med hela sanningen; han skall inte tala av sig själv utan förkunna det han hör och låta er veta vad som kommer att ske. ¹⁴Han skall förhärliga mig, ty av mig skall han ta emot det han låter er veta. ¹⁵Allt vad Fadern har är mitt; därför säger jag att det är av mig han tar emot det han skall låta er veta.

En kort tid

¹⁶En kort tid och ni ser mig inte längre, ännu en kort tid och ni skall se mig igen." ¹⁷Då sade några av lärjungarna till varandra: "Vad menar han när han säger: 'En kort tid och ni ser mig inte längre, ännu en kort tid och ni skall se mig igen', och när han säger: 'Jag går till Fadern'?" ¹⁸De sade: "Vad menar han med 'en kort tid'? Vi förstår inte vad han säger." ¹⁹Jesus märkte att de ville fråga honom och sade till dem: "Ni undrar varför jag sade: 'En kort tid och ni ser mig inte längre, ännu en kort tid och ni skall se mig igen'?" ²⁰Sannerligen, jag säger er: ni kommer att gråta och klaga, men världen skall glädja sig. Ni kommer att sörja, men er sorg skall vändas i glädje. ²¹När en kvinna skall föda har hon det svårt, för hennes stund har kommit. Men när hon har fött sitt barn minns hon inte längre sina plågor i glädjen över att en människa har fötts till världen. ²²Nu har också ni det svårt. Men jag skall se er igen, och då

skall ni glädjas, och ingen skall ta er glädje ifrån er. ²³Den dagen kommer ni inte att fråga mig om någonting. Sannerligen, jag säger er: vad ni ber Fadern om i mitt namn, det skall han ge er. ²⁴Ännu har ni inte bätt om något i mitt namn. Be, och ni skall få, så att er glädje blir fullkomlig.

Stunden då lärjungarna skall skingras

²⁵Detta har jag sagt er i bilder. Det kommer en tid då jag inte längre skall tala i bilder utan med klara ord låter er veta allt om Fadern. ²⁶Den dagen skall ni be i mitt namn, och jag säger inte att jag skall be till Fadern för er, ²⁷ty Fadern själv älskar er eftersom ni har älskat mig och trott att jag kommer från Gud. ²⁸Jag kom från Fadern och trädde in i världen. Jag lämnar världen igen och går till Fadern." ²⁹Lärjungarna sade: "Nu talar du med klara ord och inte i bilder. ³⁰Nu vet vi att du vet allt, du behöver inte höra någon fråga dig. Därför tror vi att du kommer från Gud." ³¹Jesus svarade: "Nu tror ni. ³²Den stund kommer, den är redan inne, då ni skall skingras, var och en åt sitt håll, och lämna mig ensam. Men jag är inte ensam, eftersom Fadern är med mig. ³³Detta har jag sagt er för att ni skall ha frid i mig. I världen får ni lida, men var inte oroliga, jag har besegrat världen."

Talets slut: Jesu förbön för dem som är hans

¹Efter att ha sagt detta lyfte Jesus blicken mot himlen och sade: "Fader, stunden har kommit. Förhärliga din son, så att Sonen kan förhärliga dig; ²du har gett honom makt över alla människor för att han skall ge evigt liv åt alla dem som du har gett honom. ³Och detta är det eviga livet: att de känner dig, den ende sanne Guden, och honom som du har sänt, Jesus Kristus. ⁴Jag har förhärligat dig här på jorden genom att fullborda det verk som du har gett mig att utföra. ⁵Förhärliga nu mig hos dig, fader, med den härlighet jag hade hos dig innan världen var till.

⁶Jag har uppenbarat ditt namn för de människor som du tog från världen och gav åt mig. De var dina, och du gav dem åt mig, och de har bevarat ditt ord. ⁷Nu förstår de att allt som du har gett mig kommer från dig. ⁸Orden du gav mig har jag gett

dem, och de har tagit emot dem och verkligen förstått att jag kommer från dig, och de har trott på att du har sänt mig.

⁹Jag ber för dem. Jag ber inte för världen utan för dem som du har gett mig, eftersom de är dina. ¹⁰Allt mitt är ditt och allt ditt är mitt, och jag har förhärligats genom dem. ¹¹Jag är inte längre kvar i världen, men de är kvar i världen och jag kommer till dig. Helige fader, bevara dem i ditt namn, det som du har gett mig, så att de blir ett, liksom vi är ett. ¹²Medan jag var hos dem bevarade jag dem i ditt namn, som du har gett mig. Och jag skyddade dem, och ingen av dem gick under utom undergångens man, ty skriften skulle uppfyllas. ¹³Nu kommer jag till dig, men detta säger jag medan jag är i världen, för att de skall få min glädje helt och fullt.

¹⁴Jag har gett dem ditt ord, och världen har hatat dem därför att de inte tillhör världen, liksom inte heller jag tillhör världen. ¹⁵Jag ber inte att du skall ta dem ut ur världen utan att du skall bevara dem för det onda. ¹⁶De tillhör inte världen, liksom inte heller jag tillhör världen. ¹⁷Helga dem genom sanningen; ditt ord är sanning. ¹⁸Liksom du har sänt mig till världen, har jag sänt dem till världen, ¹⁹och för deras skull helgar jag mig till ett offer, för att också de skall helgas genom sanningen.

²⁰Men inte bara för dem ber jag utan också för alla som genom deras ord tror på mig. ²¹Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig. ²²Den härlighet som du har gett mig har jag gett dem för att de skall bli ett och för att liksom vi är ett, ²³jag i dem och du i mig, de skall fullkomnas och bli ett. Då skall världen förstå att du har sänt mig och älskat dem så som du har älskat mig.

²⁴Fader, jag vill att de som du har gett mig skall vara med mig där jag är, för att de skall få se min härlighet, den som du har gett mig, eftersom du har älskat mig redan före världens skapelse. ²⁵Rättfärdige fader, världen känner dig inte, men jag känner dig, och de har förstått att du har sänt mig. ²⁶Jag har gjort ditt namn känt för dem och skall göra det känt, för att den kärlek som du har älskat mig med skall vara i dem, och jag i dem."

Jesus fångslas

¹När Jesus hade sagt detta gick han tillsammans med sina lärjungar ut till andra sidan av Kidrondalen. Där låg en trädgård som han och lärjungarna gick in i. ²Också Judas, han som för-rådde honom, kände till platsen, eftersom Jesus och hans lärjungar ofta hade samlats där. ³Judas tog med sig vaktstyrkan och folk från översteprästerna och fariseerna, och de kom dit med lyktor, facklor och vapen. ⁴Jesus, som visste om allt som väntade honom, gick ut till dem och frågade: "Vem söker ni?" ⁵De svarade: "Jesus från Nasaret." Han sade: "Det är jag." Bland dem stod också Judas, han som förrådde honom. ⁶När Jesus nu sade: "Det är jag" vek de tillbaka och föll till marken. ⁷Han frågade dem igen: "Vem söker ni?" och när de svarade: "Jesus från Nasaret" ⁸sade han: "Jag har ju sagt er att det är jag. Om det är mig ni söker, så låt de andra gå." ⁹Ty det som han hade sagt skulle uppfyllas: "Av dem som du har gett mig har jag inte låtit någon gå förlorad." ¹⁰Men Simon Petrus, som hade ett svärd med sig, drog det och slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom högra örat; tjänaren hette Malkos. ¹¹Jesus sade då till Petrus: "Stick svärdet i skidan. Skulle jag inte dricka den bägare som Fadern har räckt mig?"

Förhöret hos översteprästen. Petrus förnekar Jesus

¹²Kommendanten med sin vaktstyrka och judarnas män grep Jesus och band honom ¹³och förde honom först till Hannas, svärfar till Kajafas, som var överstepräst det året. ¹⁴Det var Kajafas som hade förklarat för judarna att det var bäst att en enda man dog för folket.

¹⁵Simon Petrus och en annan lärjunge följde efter Jesus. Den lärjungen var bekant med översteprästen, och han följde med Jesus in på översteprästens gård, ¹⁶men Petrus stod kvar utanför porten. Den andre lärjungen, han som var bekant med översteprästen, gick då ut och talade med tjänsteflickan som vaktade porten och tog med sig Petrus in. ¹⁷Men flickan vid porten sade till Petrus: "Hör inte du också till den där mannens lärjungar?" Han svarade: "Nej, det gör jag inte." ¹⁸Tjänarna och vakterna stod och värmdes sig vid en koleld som de ha-

de tänt, eftersom det var kallt. Petrus stod där också och värmdes sig tillsammans med dem.

¹⁹Översteprästen frågade Jesus om hans lärjungar och hans lära. ²⁰Jesus sade: "Jag har talat öppet till världen. Jag har alltid undervisat i synagogorna och i templet, där alla judar samlas. Jag har inte sagt något i hemlighet. ²¹Varför frågar du mig? Fråga dem som har hört mig vad jag har förkunnat för dem. De vet ju vad jag har sagt." ²²En av vakterna som stod där gav honom då en örfil och sade: "Skall du svara översteprästen på det sättet?" ²³Jesus sade: "Har jag sagt något som var fel, så säg vad det var. Men om jag har rätt, varför slår du mig?" ²⁴Hannas skickade honom då bunden till översteprästen Kajafas.

²⁵Men Simon Petrus stod där och värmdes sig. De sade till honom: "Hör inte du också till hans lärjungar?" Petrus förnekade det: "Nej, det gör jag inte." ²⁶Då sade en av översteprästens tjänare, en släkting till honom som Petrus hade huggit örat av: "Såg jag dig inte tillsammans med honom i trädgården?" ²⁷Petrus förnekade det än en gång. Och just då gol en tupp.

Jesus inför Pilatus

²⁸Från Kajafas förde de Jesus till residenset. Det var tidigt på morgonen. Själva stannade de utanför, för att inte bli orena utan kunna äta påskmåltiden. ²⁹Pilatus gick då ut till dem och frågade: "Vad anklagar ni den här mannen för?" ³⁰De svarade: "Om han inte hade varit en förbrytare skulle vi inte ha överlämnat honom åt dig." ³¹Pilatus sade: "Ta honom då själva och döm honom efter er egen lag." Men judarna svarade: "Vi har inte rätt att döda någon." ³²Ty det ord skulle uppfyllas som Jesus hade sagt för att ange hur han skulle dö. ³³Pilatus gick tillbaka in i residenset och lät kalla till sig Jesus och frågade: "Så du är judarnas konung?" ³⁴Jesus svarade: "Säger du detta av dig själv, eller har andra sagt det om mig?" ³⁵Pilatus sade: "Jag är väl ingen jude. Dina landsmän och översteprästerna har överlämnat dig åt mig. Vad har du gjort?" ³⁶Jesus svarade: "Mitt rike hör inte till denna världen. Om mitt rike hörde till denna världen hade mina följeslagare kämpat för att jag inte

skulle bli utlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike av annat slag." ³⁷Pilatus frågade: "Du är alltså kung?" Jesus svarade: "Du själv säger att jag är kung. Jag har fötts och kommit hit till världen för denna enda sak: att vittna för sanningen. Den som hör till sanningen lyssnar till min röst." ³⁸Pilatus sade till honom: "Vad är sanning?"

Jesus skymfas. Pilatus villrådighet

Sedan gick han ut igen till judarna och sade: "Jag kan inte finna honom skyldig till något. ³⁹Men det är sed att jag friger någon åt er vid påsken. Vill ni alltså att jag skall frige judarnas konung?" ⁴⁰Då ropade de igen: "Inte honom, utan Barabbas!" Barabbas var en rövare.

19

¹Då tog Pilatus Jesus och lät gissla honom. ²Och soldaterna vred ihop en krans av törne och satte på hans huvud, och de hängde på honom en purpurröd mantel. ³De gick fram till honom och sade: "Var hälsad, judarnas konung", och de gav honom örfilar. ⁴Sedan gick Pilatus ut igen och sade till judarna: "Jag för ut honom till er för att ni skall förstå att jag inte finner honom skyldig till något." ⁵Jesus kom ut, med törnekransen och den purpuröda manteln, och Pilatus sade: "Här är mannen." ⁶Så snart översteprästerna och deras folk fick se honom ropade de: "Korsfäst, korsfäst!" Pilatus sade: "Ta honom och korsfäst honom själva. Jag finner honom inte skyldig till något." ⁷Judarna svarade: "Vi har en lag, och enligt den lagen måste han dö, eftersom han har gjort sig till Guds son."

⁸När Pilatus hörde detta blev han ännu mer oroad. ⁹Han gick tillbaka in i residenset och frågade Jesus: "Varifrån är du?" Men Jesus gav honom inget svar. ¹⁰Pilatus sade då: "Vägrar du att tala med mig? Vet du inte att jag har makt att frige dig och makt att korsfästa dig?" ¹¹Jesus svarade: "Du skulle inte ha någon makt över mig om du inte hade fått den från ovan. Därför har den som överlämnade mig åt dig större skuld." ¹²Efter det svaret ville Pilatus frige honom. Men judarna ropade: "Om du släpper honom är du inte kejsarens vän. Den som gör sig till kung sätter sig upp mot kejsaren."

Domen och korsfästelsen

¹³När Pilatus hörde de orden lät han föra ut Jesus och satte sig på domartribunen i den så kallade Stengården, på hebreiska Gabbata. ¹⁴Det var på förberedelsedagen före påsken, vid sjätte timmen. Pilatus sade till judarna: "Här ser ni er kung." ¹⁵Då ropade de: "Bort med honom! Korsfäst honom!" Pilatus frågade: "Skall jag korsfästa er kung?" Översteprästerna svarade: "Vi har ingen annan kung än kejsaren." ¹⁶Då utlämnade han Jesus åt dem till att korsfästas. De tog honom alltså med sig. ¹⁷Han bar själv sitt kors ut till den plats som kallas Skallen, på hebreiska Golgota. ¹⁸Där korsfäste de honom tillsammans med två andra, en på var sida med Jesus i mitten. ¹⁹Pilatus hade också låtit skriva ett anslag som sattes upp på korset, och där stod: Jesus från Nasaret, judarnas konung. ²⁰Detta lästes av många judar, eftersom platsen där Jesus korsfästes låg strax utanför staden, och texten var på hebreiska, latin och grekiska. ²¹Men judarnas överstepräster sade till Pilatus: "Skriv inte: Judarnas konung, utan vad han själv har sagt: Jag är judarnas konung." ²²Pilatus svarade: "Vad jag har skrivit, det har jag skrivit."

²³Soldaterna som hade korsfäst Jesus tog hans kläder och delade upp dem i fyra delar, en på varje soldat. De tog också långskjortan, men den hade inga sömmar utan var vävd i ett enda stycke. ²⁴De sade därför till varandra: "Vi skär inte sönder den utan kastar lott om vem som skall ha den." Ty skriftordet skulle uppfyllas: *De delade upp mina kläder mellan sig och kastade lott om min klädnad.*

Jesu död

Det var vad soldaterna gjorde. ²⁵Men vid Jesu kors stod hans mor och hennes syster, Maria som var gift med Klopas och Maria från Magdala. ²⁶När Jesus såg sin mor och bredvid henne den lärjunge som han älskade sade han till sin mor: "Kvinna, där är din son." ²⁷Sedan sade han till lärjungen: "Där är din mor." Från den stunden hade hon sitt hem hos lärjungen. ²⁸Jesus visste att nu var allt fullbordat, och för att skriftordet skulle uppfyllas sade han: "Jag är törstig." ²⁹Där stod ett kärl som var fyllt med surt vin. De satte därför en svamp som doppats i det

sura vinet på en isopstjälk och förde den till hans mun. ³⁰När Jesus hade fått det sura vinet sade han: "Det är fullbordat." Och han böjde ner huvudet och överlämnade sin ande.

³¹Eftersom det var förberedelsedag och kropparna inte fick hänga kvar på korset under sabbaten — det var en stor sabbat — bad judarna Pilatus att de korsfästas benpipor skulle krossas och kropparna tas bort. ³²Soldaterna kom därför och krossade benen på dem som var korsfästa tillsammans med Jesus, först på den ene och sedan på den andre. ³³Men när de kom till Jesus och såg att han redan var död krossade de inte hans ben, ³⁴utan en av soldaterna stack upp sidan på honom med sin lans, och då kom det ut blod och vatten. ³⁵Den som såg det har vittnat om det för att också ni skall tro; hans vittnesbörd är sant, och han vet att han talar sanning. ³⁶Detta skedde för att skriftordet skulle uppfyllas: *Inget ben skall krossas på honom.* ³⁷Och på ett annat ställe heter det: *De skall se på honom som de har genomborrat.*

Gravlägningen

³⁸Josef från Arimataia, som var lärjunge till Jesus fast i hemlighet, av rädsla för judarna, bad efteråt Pilatus att få ta ner Jesu kropp. Pilatus tillät det, och Josef gick och tog ner kroppen. ³⁹Nikodemos kom också dit, han som första gången hade sökt upp Jesus på natten, och han hade med sig en blandning av myrra och aloe, omkring trettio kilo. ⁴⁰De tog Jesu kropp och lindade den med linnebindlar tillsammans med kryddorna så som judarna brukar göra vid en gravläggning. ⁴¹Intill platsen där Jesus hade blivit korsfäst fanns en trädgård och i trädgården en ny grav där ännu ingen hade blivit lagd. ⁴²Där lade de Jesus, eftersom det var den judiska förberedelsedagen och graven låg nära.

Maria från Magdala och två lärjungar vid graven

¹Tidigt på morgonen efter sabbaten, medan det ännu var mörkt, kom Maria från Magdala ut till graven och fick se att stenen för ingången var borta. ²Hon sprang genast därifrån och kom och sade till Simon Petrus och den andre lärjungen, den som Jesus älskade: "De har flyttat bort Herren ur graven,

och vi vet inte var de har lagt honom." ³Petrus och den andre lärjungen begav sig då ut till graven. ⁴De sprang båda två, men den andre lärjungen sprang fortare än Petrus och kom först fram till graven. ⁵Han lutade sig in och såg linnebindlarna ligga där men gick inte in. ⁶Simon Petrus kom strax efter, och han gick in i graven. Han såg bindlarna ligga där, ⁷liksom duken som hade täckt huvudet, men den låg inte tillsammans med bindlarna utan hoprullad på ett ställe för sig. ⁸Då gick också den andre lärjungen in, han som hade kommit först till graven. Och han såg och trodde. ⁹Ännu hade de nämligen inte förstått skriftens ord att han måste uppstå från de döda. ¹⁰Lärjungarna gick sedan hem igen.

Maria från Magdala och Herren

¹¹Men Maria stod och grät utanför graven. Gråtande lutade hon sig in ¹²och fick då se två änglar i vita kläder sitta där Jesu kropp hade legat, en vid huvudet och en vid fötterna. ¹³Och de sade till henne: "Varför gråter du, kvinna?" Hon svarade: "De har flyttat bort min herre, och jag vet inte var de har lagt honom." ¹⁴När hon hade sagt det vände hon sig om och såg Jesus stå där, men hon förstod inte att det var han. ¹⁵Jesus sade till henne: "Varför gråter du, kvinna? Vem letar du efter?" Hon trodde att det var trädgårdsvakten och svarade: "Om det är du som har burit bort honom, herre, så säg mig var du har lagt honom, så att jag kan hämta honom." ¹⁶Jesus sade till henne: "Maria." Hon vände sig om och sade till honom: "Rabbouni!" (det är hebreiska och betyder mästare). ¹⁷Jesus sade: "Rör inte vid mig, jag har ännu inte stigit upp till min fader. Gå till mina bröder och säg dem att jag stiger upp till min fader och er fader, min Gud och er Gud." ¹⁸Maria från Magdala gick då till lärjungarna och talade om för dem att hon hade sett Herren och att han hade sagt detta till henne.

Den uppståndne visar sig. Tomas tvivlar

¹⁹På kvällen samma dag, den första i veckan, satt lärjungarna bakom reglade dörrar av rädsla för judarna. Då kom Jesus och stod mitt ibland dem och sade till dem: "Frid åt er alla." ²⁰Sedan visade han dem sina händer och sin sida. Lärjungarna blev

glada när de såg Herren. ²¹Jesus sade till dem igen: "Frid åt er alla. Som Fadern har sänt mig sänder jag er." ²²Sedan andades han på dem och sade: "Ta emot helig ande. ²³Om ni förlåter någon hans synder, så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder, så är han bunden."

²⁴En av de tolv, Tomas, som kallades Tvillingen, hade inte varit med när Jesus kom. ²⁵De andra lärjungarna sade nu till honom: "Vi har sett Herren", men han sade: "Om jag inte får se spikhålen i hans händer och sticka fingret i spikhålen och sticka handen i hans sida tror jag det inte." ²⁶En vecka senare var lärjungarna samlade igen, och Tomas var med. Då kom Jesus, trots att dörrarna var reglade, och stod mitt ibland dem och sade: "Frid åt er alla." ²⁷Därefter sade han till Tomas: "Räck hit ditt finger, här är mina händer; räck ut din hand och stick den i min sida. Tvivla inte, utan tro!" ²⁸Då svarade Tomas: "Min Herre och min Gud." ²⁹Jesus sade till honom: "Du tror därför att du har sett mig. Saliga de som inte har sett men ändå tror."

Slutord

³⁰Också många tecken som inte har tagits med i denna bok gjorde Jesus i sina lärjungars åsyn. ³¹Men dessa har upptecknats för att ni skall tro att Jesus är Messias, Guds son, och för att ni genom att tro skall ha liv i hans namn.

Den uppståndne och lärjungarna vid Tiberiassjön

¹Sedan visade sig Jesus igen för lärjungarna vid Tiberiassjön. Det gick till så: ²Simon Petrus och Tomas, som kallades Tvillingen, Natanael från Kana i Galileen, Sebedaios söner och två andra lärjungar var tillsammans. ³Simon Petrus sade till de andra: "Jag ger mig ut och fiskar." De sade: "Vi följer med dig." De gick ut och steg i båten, men den natten fick de ingenting. ⁴När morgonen kom stod Jesus på stranden, men lärjungarna förstod inte att det var han. ⁵Och Jesus frågade: "Mina barn, har ni ingen fisk?" De svarade nej, ⁶och han sade: "Kasta ut nätet på högra sidan om båten, så får ni." De kastade ut nätet, och nu orkade de inte dra in det för all fisken. ⁷Den lärjunge som Jesus älskade sade då till Petrus: "Det är Herren!"

När Simon Petrus hörde att det var Herren knöt han om sig ytterplagget, för han var inte klädd, och hoppade i vattnet. ⁸De andra lärjungarna kom efter i båten med fångsten på släp; de hade inte långt till land, bara ett hundratal meter. ⁹Då de steg i land fick de se en glödhög och fisk som låg på den och bröd. ¹⁰Jesus sade till dem: "Hämta några av fiskarna som ni just fick." ¹¹Simon Petrus gick upp på stranden och drog i land nätet, som var fullt av stora fiskar, 153 stycken. Och fast det var så många gick nätet inte sönder.

¹²Jesus sade till lärjungarna: "Kom och ät." Ingen av dem vågade fråga honom vem han var; de förstod att det var Herren. ¹³Jesus gick fram och tog brödet och gav dem, och likaså fisken. ¹⁴Detta var tredje gången som Jesus visade sig för sina lärjungar sedan han uppstått från de döda.

Den uppståndne och Petrus

¹⁵När de hade ätit sade Jesus till Simon Petrus: "Simon, Johannes son, älskar du mig mer än de andra gör?" Simon svarade: "Ja, herre, du vet att jag har dig kär." Jesus sade: "För mina lamm på bete." ¹⁶Och han frågade honom för andra gången: "Simon, Johannes son, älskar du mig?" Simon svarade: "Ja, herre, du vet att jag har dig kär." Jesus sade: "Var en herde för mina får." ¹⁷Och han frågade honom för tredje gången: "Simon, Johannes son, har du mig kär?" Petrus blev bedrövad när Jesus för tredje gången frågade: "Har du mig kär?" och han svarade: "Herre, du vet allt; du vet att jag har dig kär." Jesus sade: "För mina får på bete. ¹⁸Sannerligen, jag säger dig: när du var ung spände du själv bältet om dig och gick vart du ville. Men när du blir gammal skall du sträcka ut dina armar och någon annan skall spänna bältet om dig och föra dig dit du inte vill." ¹⁹(Så angav han med vad för slags död Petrus skulle förhålliga Gud.) Sedan sade han till honom: "Följ mig!"

²⁰Petrus vände sig om och fick se att den lärjunge som Jesus älskade följde efter, han som under måltiden hade lutat sig bakåt mot Jesu bröst och frågat vem som skulle förråda honom. ²¹När Petrus såg honom frågade han Jesus: "Herre, hur blir det med honom?" ²²Jesus svarade: "Om jag vill att han skall bli kvar tills jag kommer, vad rör det dig? Du skall följa

mig." ²³Därför spred sig ett rykte bland bröderna att den lärjungen inte skulle dö. Men Jesus hade inte sagt till Petrus att lärjungen inte skulle dö utan: "Om jag vill att han skall bli kvar tills jag kommer, vad rör det dig?"

Avslutning

²⁴Det är den lärjungen som vittnar om allt detta och har skrivit ner det, och vi vet att hans vittnesbörd är sant.

²⁵Jesus gjorde också mycket annat, och om var sak skulle skildras för sig tror jag inte att hela världen skulle rymma de böcker som då måste skrivas.

Apostlagärningarna

Jesu sista befallningar och hans himmelfärd

1 I min första bok, ärade Theofilos, skrev jag om allt som Jesus gjorde och lärde ²fram till den dag då han togs upp till himlen, sedan han genom helig ande hade gett sina befallningar åt dem som han utvalt till apostlar. ³Han framträdde för dem efter att ha lidit döden och gav dem många bevis på att han levde, då han under fyrtio dagar visade sig för dem och talade om Guds rike. ⁴Och under en måltid tillsammans med dem sade han åt dem att inte lämna Jerusalem utan vänta på det som Fadern hade utlovat, "det som ni har hört mig tala om", sade han. ⁵"Johannes döpte med vatten, men ni skall bli döpta med helig ande om bara några dagar."

⁶De som hade samlats frågade honom: "Herre, är tiden nu inne då du skall återupprätta Israel som kungarike?" ⁷Han svarade: "Det är inte er sak att veta vilka tider och stunder Fadern i sin makt har fastställt. ⁸Men ni skall få kraft när den heliga anden kommer över er, och ni skall vittna om mig i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns." ⁹När han hade sagt detta såg de hur han lyftes upp i höjden, och ett moln tog honom ur deras åsyn. ¹⁰Medan de såg mot himlen dit han steg upp stod plötsligt två män i vita kläder bredvid dem. ¹¹"Galileer", sade de, "varför står ni och ser mot himlen? Denne Jesus som har blivit upptagen från er till himlen skall komma tillbaka just så som ni har sett honom fara upp till himlen."

En efterträdare åt Judas utses

¹²Då återvände de till Jerusalem från det berg som kallas Olivgårdetsberget och som ligger bara en sabbatsväg från staden. ¹³Och när de kom dit gick de upp till det rum i övervåningen där de höll till, Petrus, Johannes, Jakob och Andreas, Filippos och Tomas, Bartolomaios och Matteus, Jakob, Alfaios son, Simon seloten och Judas, Jakobs son. ¹⁴Alla dessa höll ihop

under ständig bön, tillsammans med några kvinnor, Maria, Jesu mor, och hans bröder.

¹⁵En dag vid den tiden tog Petrus till orda inför bröderna — omkring 120 personer var samlade — och sade: ¹⁶"Mina bröder, de ord i skriften skulle uppfyllas som den heliga anden lät David säga om Judas, han som blev vägvisare åt dem som grep Jesus. ¹⁷Han var en av oss och hade fått samma uppdrag som vi. ¹⁸Med lönen för sin ogärning köpte han sig en bit jord. Men där föll han framstupa, och buken sprack så att alla inälvorna rann ut. ¹⁹Det blev känt för alla i Jerusalem, och sedan kallades platsen på deras språk för Akeldamak, det vill säga Blodsåkern. ²⁰I Psaltaren står det: *Må hans boplats läggas öde, ingen skall bo där, och: Må hans ämbete övergå till någon annan.*

²¹Därför måste nu någon av dem som var med oss under hela den tid då herren Jesus kom och gick ibland oss, ²²från det att han döptes av Johannes fram till den dag då han blev upptagen från oss — någon av dem skall vittna tillsammans med oss om hans uppståndelse."

²³Två blev föreslagna, Josef Barsabbas, som kallades Justus, och Mattias. ²⁴Och man bad: "Herre, du som känner allas hjärtan, visa oss vilken av dessa båda du har utvalt ²⁵till denna tjänst som apostel efter Judas, som övergav sin plats för att hamna där han hör hemma." ²⁶Så kastade de lott, och lotten föll på Mattias, och han upptogs som den tolfte bland apostlarna.

Den heliga anden

2

¹När pingstdagen kom var de alla församlade. ²Då hördes plötsligt från himlen ett dån som av en stormvind, och det fyllde hela huset där de satt. ³De såg hur tungor som av eld fördelade sig och stannade på var och en av dem. ⁴Alla fylldes av helig ande och började tala andra tungomål, med de ord som Anden ingav dem.

⁵I Jerusalem bodde fromma judar från alla länder under himlen. ⁶När dånets ljud samlades hela skaran, och förvirringen blev stor när var och en hörde just sitt språk talas. ⁷Utom sig av förvåning sade de: "Men är de inte galileer allesammans, dessa som talar? ⁸Hur kan då var och en av oss höra sitt eget

modersmål talas? ⁹Vi är parther, meder, elamiter, vi kommer från Mesopotamien, Judeen och Kappadokien, från Pontos och Asien, ¹⁰från Frygien och Pamfylien, från Egypten och trakten kring Kyrene i Libyen, vi har kommit hit från Rom, ¹¹både judar och proselyter, vi är kretensare och araber — ändå hör vi dem tala på vårt eget språk om Guds stora gärningar." ¹²I sin häpnad visste ingen vad han skulle tro, och de frågade varandra: "Vad betyder detta?" ¹³Men andra gjorde sig lustiga och sade: "De har druckit sig fulla på halvjäst vin."

Petrus tal på pingstdagen

¹⁴Då steg Petrus fram med de elva andra och tog till orda och talade till dem: "Judar, ja alla ni som bor i Jerusalem, detta skall ni veta, lyssna till mina ord. ¹⁵Det är inte som ni tror, att de här männen är berusade, det är ju bara morgon. ¹⁶Nej, detta är vad som har sagts genom profeten Joel:

¹⁷Det skall ske i de sista dagarna, säger Gud, att jag utgjuter min ande över alla människor. Era söner och döttrar skall profetera, era unga män skall se syner och era gamla män ha drömmar. ¹⁸Ja, över mina tjänare och tjänarinnor skall jag i de dagarna utgjuta min ande, och de skall profetera. ¹⁹Jag skall låta sällsamma ting visa sig uppe på himlen och tecken nere på jorden, blod och eld och moln av rök. ²⁰Solen skall vändas i mörker och månen i blod innan Herrens dag kommer, den stora och strålande. ²¹Men var och en som åkallar Herrens namn skall bli räddad.

²²Israeliter, lyssna på mina ord: Jesus från Nasaret, en man vars uppdrag Gud bekräftade inför er genom att låta honom utföra kraftgärningar och under och tecken mitt ibland er, som ni själva vet, ²³han utlämnades efter Guds beslut och plan, och ni lät laglösa spika fast och döda honom. ²⁴Men Gud löste honom ur dödens vånda och lät honom uppstå, eftersom det inte var möjligt att döden skulle få behålla honom i sitt grepp. ²⁵Ty David säger om honom:

*Jag har alltid haft Herren för mina ögon,
han står vid min sida för att jag inte skall vackla.*

²⁶*Därför fröjdar sig mitt hjärta och jublar min tunga,
ja, än mer: min kropp skall få vila med förtröstan.*

²⁷Ty du skall inte lämna min själ i dödsriket
eller låta din helige möta förgängelsen.

²⁸Du har visat mig livets vägar.

Du skall uppfylla mig med glädje
när jag får se ditt ansikte.

²⁹Mina bröder, jag kan lugnt säga till er att vår stamfar David är död och begravnen, hans grav finns här än i dag. ³⁰Nu var han ju profet och visste att Gud med ed hade lovat honom att sätta en ättling till honom på hans tron. ³¹Därför var det Messias uppståndelse han förutsade med orden: *Han lämnades inte i dödsriket, och hans kropp mötte inte förgängelsen.* ³²Denne, nämligen Jesus, har Gud låtit uppstå, och vi kan alla vittna om det. ³³Gud har upphöjt honom med sin högra hand, och sedan han enligt löftet tagit emot den heliga anden av Fadern har han nu utgjutit den, så som ni här ser och hör. ³⁴David har inte själv stigit upp till himlen, men han säger: *Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida,* ³⁵så skall jag lägga dina fiender som en pall under dina fötter. ³⁶Hela Israels folk skall alltså vara fast förvissat om att Gud har gjort honom till Herre och till Messias, denne Jesus som ni har korsfäst."

³⁷Orden träffade dem i hjärtat, och de frågade Petrus och de andra apostlarna: "Bröder, vad skall vi göra?" ³⁸Petrus svarade: "Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att ni får förlåtelse för era synder. Då får ni den heliga anden som gåva. ³⁹Ty löftet gäller för er och era barn och alla dem långt borta som Herren, vår Gud, vill kalla." ⁴⁰Petrus vädjade till dem med många andra ord också, och han uppmanade dem: "Se till att ni blir räddade undan detta onda släkte."

De troendes gemenskap

⁴¹De som tog till sig hans ord lät döpa sig, och den dagen ökade de troendes antal med inemot tre tusen. ⁴²Och de deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna.

⁴³Alla människor bävade: många under och tecken gjordes genom apostlarna. ⁴⁴De troende fortsatte att samlas och hade allting gemensamt. ⁴⁵De sålde allt vad de ägde och hade och delade ut åt alla, efter vars och ens behov. ⁴⁶De höll samman

och möttes varje dag troget i templet, och i hemmen bröt de brödet och höll måltid med varandra i jublande, uppriktig glädje. ⁴⁷De prisade Gud och var omtyckta av hela folket. Och Herren lät var dag nya människor bli frälsta och förena sig med dem.

Den lame vid Sköna porten

3 ¹Petrus och Johannes gick upp till templet, vid tiden för eftermiddagsbönen. ²Då bars det dit en man som varit lam från födseln och som man varje dag brukade sätta vid en ingång kallad Sköna porten, så att han kunde tigga av dem som besökte templet. ³När han nu fick se Petrus och Johannes på väg in bad han om en allmosa. ⁴De fäste blicken på honom, och Petrus sade: "Se på oss!" ⁵Mannen såg spänt på dem och väntade sig att få något av dem. ⁶Men Petrus sade: "Silver och guld har jag inte, men vad jag har, det ger jag dig. I nasarén Jesu Kristi namn: stig upp och gå!" ⁷Så grep han honom i högra handen och reste honom upp, och med ens fick mannen stadga i fötter och vrister. ⁸Med ett språng var han på benen och började gå. Han följde med dem in i templet, och han gick omkring och han hoppade och han prisade Gud. ⁹Allt folket såg honom gå omkring och prisa Gud. ¹⁰Och när de upptäckte att det var mannen som brukade sitta och tigga utanför templet vid Sköna porten, fylldes de av bävan och häpnad över vad som hade hänt med honom.

Petrus tal i Salomos pelarhall

¹¹Mannen ville inte släppa Petrus och Johannes, och alla skockades i förundran omkring dem i Salomos pelarhall, som den kallas. ¹²Då sade Petrus till folket: "Israeliter, varför blir ni förvånade över det här? Ni stirrar på oss som om det var genom vår egen kraft eller fromhet vi fick mannen att gå. ¹³Nej, Abrahams, Isaks och Jakobs Gud, våra fäders Gud, har förhärligat sin tjänare Jesus, honom som ni utlämnade och som ni förnekade inför Pilatus när han hade beslutat sig för att frige honom. ¹⁴Ni förnekade honom som var helig och rättfärdig och begärde att få en mördare frigiven, ¹⁵och vägvisaren till livet dödade ni. Men Gud har uppväckt honom från de döda, det

kan vi vittna om. ¹⁶Och genom tron på hans namn har det namnet gett styrka åt mannen som ni ser här och som ni känner. Den tro som kommer genom detta namn har gett honom full hälsa i allas er åsyn.

¹⁷Nu vet jag, mina bröder, att ni handlade av okunnighet, ni liksom era ledare. ¹⁸Men på så sätt har Gud låtit det gå i uppfyllelse som han har förutsagt genom alla sina profeter: att hans Messias skulle lida. ¹⁹Ångra er därför och vänd om, så att era synder blir utplånade. ²⁰Då skall den tid komma från Herren då vi får vila ut, och han skall sända er den Messias som han har bestämt, Jesus, ²¹fast himlen måste behålla honom till den dag då allt det blir upprättat som Gud har förkunnat genom sina heliga profeter från tidens början. ²²Mose sade: *En profet lik mig skall Herren, er Gud, låta stå upp ur era bröders led. Lyssna till honom och gör allt vad han säger er.* ²³*Var och en som inte lyssnar till den profeten skall utrotas ur folket.* ²⁴Sedan har alla profeter som har uppträtt, från Samuel och framåt, talat om dessa dagar. ²⁵Ni är söner till profeterna och har ärvt det förbund som Gud slöt med era fäder när han sade till Abraham: *Genom dina ättlingar skall alla släkten på jorden bli välsignade.* ²⁶Det var i första hand för er som Gud lät sin tjänare uppstå, och han har sänt honom för att välsigna er genom att förmå er alla att lämna ondskans väg."

Petrus och Johannes inför rådet

4

¹Medan de talade till folket överraskades de av prästerna, tempelkommendanten och saddukeerna, ²som inte kunde tåla att apostlarna undervisade folket och med hänvisning till Jesus förkunnade uppståndelsen från de döda. ³De grep dem och höll dem i häkte till nästa dag, eftersom det redan var kväll. ⁴Men många som hade hört ordet kom till tro, och tillsammans var de nu omkring fem tusen män.

⁵Nästa dag samlades de högsta styresmännen samt de äldste och de skriftlärda i Jerusalem. ⁶Översteprästen Hannas var där liksom Kajafas, Jonatas och Alexandros och alla av översteprästerlig släkt. ⁷De lät föra fram apostlarna och frågade dem: "Genom vilken kraft eller i vems namn har ni gjort detta?" ⁸Då fylldes Petrus av helig ande och svarade dem: "Ni äldste och

folkets ledare, ⁹när ni i dag ställer oss till svars för en välgärning mot en sjuk och vill höra hur han har blivit botad, ¹⁰då skall ni veta, ni alla och hela Israels folk, att det skedde genom nasarén Jesu Kristi namn. Tack vare honom som ni korsfäste och som Gud har uppväckt från de döda står den här mannen frisk framför er. ¹¹Jesu är *stenen som föraktades av er husbyggare men blev till en hörnsten*. ¹²Hos ingen annan finns frälsningen, och ingenstans bland människor under himlen finns något annat namn som kan rädda oss."

¹³När de såg hur frimodiga Petrus och Johannes var och märkte att båda var enkla och olärda män, förvånade de sig. De kände igen dem som följeslagare till Jesus, ¹⁴och när de såg mannen som hade blivit botad stå där tillsammans med dem, blev de svarslösa. ¹⁵De befallde dem att vänta utanför rådet och överlade sedan med varandra. ¹⁶"Vad skall vi göra med de här människorna? Att ett märkligt tecken har skett genom dem är uppenbart för hela Jerusalem, och vi kan inte förneka det. ¹⁷Men för att ryktet inte skall spridas ännu mer bland folket måste vi varna dem för att hädanefter tala till någon i det namnet."

¹⁸De kallade in dem och sade åt dem att aldrig tala eller undervisa i Jesu namn. ¹⁹Men Petrus och Johannes svarade dem: "Tänk efter själva om det är rätt inför Gud att lyda er mer än honom. ²⁰Vi kan inte tiga med vad vi har sett och hört." ²¹Då gav de dem en ny sträng varning men släppte dem sedan. För folkets skull såg de ingen möjlighet att straffa dem; alla prisade ju Gud för vad som hade skett, ²²ty mannen som hade blivit botad genom detta tecken var över fyrtio år gammal.

Bön om helig ande

²³Sedan de hade blivit fria sökte de upp sina egna och berättade vad översteprästerna och de äldste hade sagt till dem. ²⁴När de andra hörde det började de gemensamt be högt till Gud och sade: "Härskare, *du som har gjort himmel och jord och hav och allt vad de rymmer*, ²⁵du som har låtit den heliga anden säga genom vår fader David, din tjänare:

*Varför förhäver sig hedningarna,
varför smider folken fåfänga planer?*

²⁶Jordens kungar träder fram
och furstarna gaddar sig samman
mot Herren och hans smorde.

²⁷Ja, de har sannerligen gaddat sig samman här i denna stad mot din helige tjänare Jesus, som du har smort. Herodes och Pontius Pilatus, hedningarna och Israels folk, ²⁸alla har de gjort vad din makt och ditt beslut hade förutbestämt. ²⁹Se nu hur de hotar oss, Herre, och ge dina tjänare frimodighet att förkunna ditt ord. ³⁰Sträck ut din hand och bota de sjuka, låt tecken och under ske genom din helige tjänare Jesu namn.”

³¹När de hade slutat be skakade marken där de var samlade, och alla fylldes av den heliga anden och förkunnade frimodigt Guds ord.

Egendomsgemenskap

³²Alla de många som hade kommit till tro var ett hjärta och en själ, och ingen betraktade något av det han ägde som sitt; de hade allt gemensamt. ³³Med stor kraft frambar apostlarna vittnesbördet om att herren Jesus hade uppstått, och de fick alla riklig del av Guds nåd. ³⁴Ingen av dem led någon nöd. De som ägde jord eller hus sålde sin egendom och kom med köpesumman ³⁵och lade ner den vid apostlarnas fötter, och man delade ut åt var och en efter hans behov. ³⁶Josef, en levit från Cypern som apostlarna kallade Barnabas, det vill säga Tröstens son, ³⁷sålde också han en åker han ägde och kom och lade ner pengarna framför apostlarna.

Ananias och Sappeira

5

¹En man som hette Ananias sålde tillsammans med sin hustru Sappeira en egendom. ²Med hustruns vetskap tog han undan en del av köpesumman och kom och lade ner resten framför apostlarna. ³Då sade Petrus: ”Ananias, hur har Satan kunnat fylla ditt hjärta, så att du försöker lura den heliga anden och tar undan en del av pengarna du har fått för din jord? ⁴Var den inte din så länge du ägde den, och förfogade du inte över pengarna när den var såld? Hur kunde du komma på tanken att göra så? Det är inte människor du har försökt lura, utan Gud.” ⁵Vid de orden föll Ananias död ner, och alla som hörde

på greps av stor fruktan. ⁶De yngre männen svepte honom, bar bort honom och begravde honom.

⁷Omkring tre timmar senare kom hans hustru dit utan att veta vad som hade hänt. ⁸Petrus vände sig till henne: "Säg mig, var det allt ni fick för jorden?" — "Ja, det var allt", svarade hon. ⁹Men då sade Petrus: "Hur kunde ni komma överens om att utmana Herrens ande? Du hör stegen utanför dörren — det är männen som har begravt din man, och nu skall de bära bort dig." ¹⁰I samma ögonblick föll hon ner framför honom och dog. När de unga männen kom in fann de henne död, och de bar bort henne och begravde henne bredvid hennes man. ¹¹Stor fruktan grep hela församlingen och alla som hörde talas om denna händelse.

Tecken och under bland folket

¹²Genom apostlarna skedde många tecken och under bland folket. Alla de troende höll samman och brukade mötas i Salomos pelarhall. ¹³Ingen annan vågade ansluta sig till dem, men folket satte dem högt, och mer än så: ¹⁴män och kvinnor i stort antal kom till tro på Herren. ¹⁵Man bar ut sina sjuka på gatorna och lade dem på bäddar och bårar för att när Petrus gick förbi åtminstone hans skugga skulle falla på någon av dem. ¹⁶Också från orterna kring Jerusalem kom stora skaror som förde med sig sjuka och sådana som plågades av orena andar, och alla blev botade.

Rådet ingriper mot apostlarna

¹⁷Då ingrep översteprästen och alla hans närmaste män, det vill säga saddukeernas parti. Upptända av trosnit ¹⁸grep de apostlarna och satte dem i stadshäktet. ¹⁹Men på natten öppnade en ängel från Herren fängelsets dörrar och förde ut apostlarna och sade: ²⁰"Gå och ställ er i templet och låt folket höra allt om detta nya liv." ²¹De lydde och gick tidigt på morgonen till templet och undervisade. När översteprästen och hans närmaste män kom dit kallade de samman rådet, alltså hela den beslutande församlingen i Israel, och skickade sedan bud till fängelset för att hämta apostlarna. ²²Men när tjänarna kom dit kunde de inte finna dem där utan vände tillbaka och rapporte-

rade: ²³”Vi såg att fängelset var ordentligt låst och att vakterna stod vid sina dörrar, men när vi öppnade fann vi ingen där inne.” ²⁴När tempelkommendanten och översteprästerna fick höra detta kunde de inte begripa vad som hade hänt med fångarna. ²⁵Men så kom någon och talade om för dem att männen som de hade satt i fängelse nu stod i templet och undervisade folket. ²⁶Då gick kommendanten och tjänarna bort och hämtade dem, men utan att bruka våld, eftersom de var rädda för att bli stenade av folket.

²⁷När de kom tillbaka med apostlarna förde de in dem till rådet, och översteprästen började förhöra dem: ²⁸”Vi har uttryckligen förbjudit er att undervisa i det namnet, och ändå har ni fyllt hela Jerusalem med er lära och vill göra oss ansvariga för den där mannens blod.” ²⁹Petrus och apostlarna svarade: ”Man måste lyda Gud mer än människor. ³⁰Våra fäders Gud uppväckte Jesus, som ni hängde upp på en träpåle och mördade. ³¹Honom har Gud upphöjt med sin högra hand och gjort till hövding och frälsare för att Israel skall kunna omvända sig och få förlåtelse för sina synder. ³²Om allt detta kan vi vittna, och likaså den heliga anden som Gud har gett åt dem som lyder honom.”

³³Rådsmedlemmarna blev ursinniga och talade om att döda dem. ³⁴Men då reste sig en av fariseerna i rådet som hette Gamaliel, en laglärare som var högt aktad av hela folket, och sade till om att männen skulle föras ut ett tag. ³⁵Sedan fortsatte han: ”Israeliter, tänk er för innan ni gör något med de här männen. ³⁶För inte så länge sedan uppträdde Theudas och gav sig ut för att vara något, och han fick säkert fyrahundra anhängare. Men han dödades, och hela skaran som hade följt honom upplöstes och försvann. ³⁷Efter honom, medan skattskrivningen pågick, kom Judas från Galileen och lyckades dra med sig många människor. Men också han miste livet, och hela skaran som hade följt honom skingrades. ³⁸Därför säger jag er nu: lämna de här männen i fred och låt dem gå. Om detta är människors påfund och verk försvinner det av sig självt. ³⁹Men är det från Gud, då kan ni inte krossa dem. Det kan visa sig att ni kämpar mot Gud själv.”

⁴⁰De följde hans råd och kallade in apostlarna, förbjöd dem att tala i Jesu namn och släppte dem sedan de låtit prygla dem.

⁴¹Apostlarna lämnade rådet, glada över att de befunnits värdiga att förnedras för Namnets skull. ⁴²De fortsatte dag efter dag med att undervisa i templet och hemma och förkunna budskapet att Jesus är Messias.

Sju medhjälpare utses

¹Vid denna tid, då lärjungarnas antal ständigt växte, började de grekisktalande judarna klaga över att de infödda judarna åsidosatte deras änkor vid den dagliga utspisningen. ²De tolv kallade samman alla lärjungarna och sade: "Det är inte riktigt att vi skall försumma Guds ord för att ordna med måltider. ³Nej, bröder, välj ut sju män bland er som har gott anseende och är fyllda av ande och vishet, så sätter vi dem till sådana uppgifter. ⁴Då kan vi själva ägna oss helt åt bön och åt ordets tjänst." ⁵Alla de församlade gillade förslaget, och de valde Stefanos, en man fylld av tro och helig ande, Filippos, Prochoros, Nikanor, Timon, Parmenas och Nikolaos, en proselyt från Antiochia, ⁶och förde dem fram till apostlarna, som bad en bön och lade sina händer på dem.

⁷Guds ord vann spridning, och antalet lärjungar i Jerusalem steg kraftigt. Även en stor mängd präster började omfatta tron.

Stefanos arresteras

⁸Stefanos var fylld av nåd och kraft och gjorde stora under och tecken bland folket. ⁹Då uppträdde några medlemmar i den synagoga som kallades De frigivnas (dit hörde folk från Kyrene, Alexandria, Kilikien och Asien) och började disputeras med Stefanos. ¹⁰Men de kunde inte hävda sig mot visdomen och anden i det han sade. ¹¹Därför skickade de fram några som skulle säga att de hört honom yttra sig hädiskt om Mose och Gud. ¹²De hetsade upp folket och de äldste och de skriftlärd, och sedan kom de och grep Stefanos och förde honom till rådet. ¹³Där fick falska vittnen träda fram och säga: "Den här mannen angriper ständigt och jämt både denna heliga plats och lagen. ¹⁴Vi har hört honom säga att Jesus, han från Nasaret, skall förstöra denna plats och ändra på de seder och bruk som vi har från Mose." ¹⁵Alla som satt i rådet gav noga akt på Stefanos och tyckte då att hans ansikte var som en ängels.

Stefanos tal

7

¹Översteprästen frågade: "Är detta sant?" ²Stefanos svarade: "Bröder och fäder, lyssna på mig. Härlighetens Gud visade sig för vår fader Abraham, som då bodde i Mesopotamien och ännu inte hade flyttat till Harran, ³och sade till honom: *Lämna ditt land och din släkt och gå till det land som jag skall visa dig.* ⁴Då lämnade Abraham Kaldeen och bosatte sig i Harran. När hans far var död lät Gud honom flytta vidare till det land där ni nu bor. ⁵Han gav honom ingen mark, inte så mycket som en fotsbredd, men han lovade att han skulle få landet som sin egendom, han och hans ättlingar, fast han ännu inte hade några barn. ⁶Detta är vad Gud sade: *Hans ättlingar skall bo som främlingar i ett land som inte är deras och vara slavar och förtryckas i fyrahundra år.* ⁷Men det folk vars slavar de blir skall jag döma, sade Gud, och därefter skall de dra ut ur landet och dyrka mig på denna plats. ⁸Och han upprättade med Abraham det förbund som har omskärelsen som tecken. Så blev Abraham far till Isak och omskar honom på åttonde dagen, och Isak blev far till Jakob och Jakob till de tolv stamfäderna.

⁹Stamfäderna greps av avund mot Josef och sålde honom till Egypten. Men Gud var med honom ¹⁰och hjälpte honom ur alla svårigheter. Han gav honom vishet och lät honom komma i gunst hos farao, den egyptiske kungen, och denne satte honom att styra Egypten och sköta hans förvaltning. ¹¹Emellertid drabbades hela Egypten och Kanaan av hungersnöd och svåra lidanden, och våra fäder kunde inte skaffa sig mat. ¹²Men Jakob fick höra att det fanns brödsäd i Egypten och skickade dit våra fäder, först en gång och sedan en gång till. ¹³Andra gången gav sig Josef till känna för sina bröder, och farao fick reda på hans släkt. ¹⁴Josef sände då bud efter sin far Jakob och hela hans familj på sjuttiofem personer, ¹⁵och Jakob drog ner till Egypten. När han och våra fäder hade dött ¹⁶fördes de till Shekem och lades i den grav som Abraham hade köpt av Hamors söner i Shekem mot betalning i silver.

¹⁷Tiden närmade sig då Guds löfte till Abraham skulle uppfyllas, och israeliterna blev ett stort och talrikt folk i Egypten. ¹⁸Men då uppsteg en ny kung på Egyptens tron, en som ingenting visste om Josef. ¹⁹Han gick fram med list mot vårt folk, förtryck-

te våra fäder och tvingade dem att sätta ut de nyfödda, så att de inte skulle överleva. ²⁰Då föddes Mose, och han var ett sällsynt vackert barn. Under tre månader sköttes han i sin fars hus. ²¹Sedan sattes han ut, men faraos dotter tog upp honom och uppfostrade honom som sin egen son. ²²Mose blev grundligt insatt i den egyptiska visdomen och uppträdde med kraft i både ord och handling.

²³När han var fyrtio år föddes den tanken hos honom att han skulle besöka sina bröder, israeliterna. ²⁴När han då fick se hur en av dem blev misshandlad skyndade han till hans hjälp och gav honom upprättelse genom att slå ihjäl egyptern. ²⁵Han trodde att hans bröder skulle förstå att Gud ville rädda dem genom honom, men det gjorde de inte. ²⁶Nästa dag kom han dit just som ett par av dem hade råkat i gräl. Han försökte försona dem och sade: 'Ni är ju bröder, varför gör ni varandra illa?' ²⁷Men den som hade angripit sin landsman stötte undan Mose och sade: 'Vem har satt dig till ledare och domare över oss?' ²⁸Tänker du döda mig som du dödade egyptern i går?' ²⁹Vid de orden flydde Mose, och han levde sedan som främling i Midjan, där han blev far till två söner.

³⁰När fyrtio år hade gått visade sig en ängel för honom i öknen vid berget Sinai, i en brinnande törnbuske. ³¹Mose häpnade över synen, och när han gick fram för att se efter vad det var hördes Herrens röst: *32Jag är dina fäders Gud, Abrahams, Isaks och Jakobs Gud.* Då darrade Mose av skräck och vågade inte se efter. ³³Men Herren sade till honom: *Ta av dig dina skor, ty platsen där du står är helig mark.* ³⁴*Jag har sett hur mitt folk förtrycks i Egypten, jag har hört deras suckar, och jag har stigit ner för att befria dem. Kom, jag skall sända dig till Egypten.*

³⁵Denne Mose som de hade avvisat med orden: *Vem har satt dig till ledare och domare?* honom sände Gud att vara både ledare och befriare när han lät ängeln visa sig för honom i törnbusken. ³⁶Det var Mose som ledde deras uttåg och som gjorde under och tecken i Egypten och i Röda havet och i öknen under fyrtio år. ³⁷Det var Mose som sade till israeliterna: *En profet lik mig skall Gud låta stå upp ur era bröders led.* ³⁸Det var han som i folkförsamlingen i öknen förmedlade till våra fäder det som ängeln talade till honom på Sinai. Han tog emot levande ord för att ge dem vidare till oss. ³⁹Men våra fäder ville inte lyda

honom utan stötte honom ifrån sig. De önskade sig tillbaka till Egypten ⁴⁰och sade till Aron: *Gör oss gudar som kan gå framför oss. Ty vad som har hänt denne Mose som har fört oss ut ur Egypten, det vet vi inte.* ⁴¹Under den här tiden gjorde de en kalv och bar fram offer åt avguden och höll fest i glädje över sina händers verk. ⁴²Men Gud vände sig bort och lät dem dyrka den himmelska hären, som det står i profetboken: *Varken slaktoffer eller andra offer frambar ni åt mig under de fyrtio åren i öknen, ni som är Israels folk.* ⁴³Ni bar med er Moloks tält och guden Romfas stjärna, de bilder som ni gjort för att tillbe. Därför skall jag fördriva er till landet bortom Babylon.

⁴⁴I öknen hade våra fäder förbundstecknets tält, inrättat så som den som talade med Mose hade bestämt, nämligen efter den förebild Mose fick se. ⁴⁵Och fäderna tog det i arv och förde det hit under Josua, när de tog landet i besittning efter de folk som Gud drev undan för våra fäder. Här stod det till Davids tid, ⁴⁶och David fann nåd inför Gud och bad att han skulle finna en boning åt Jakobs Gud. ⁴⁷Men Salomo byggde ett hus åt honom. ⁴⁸Den Högste bor dock inte i något som är byggt av människohand. Som profeten säger:

⁴⁹*Himlen är min tron,
jorden min fotapall.*

*Vad för ett hus kan ni bygga åt mig, säger Herren,
var skulle min viloplats vara?*

⁵⁰*Har inte mina händer gjort allt detta?*

⁵¹Styvnackade är ni, oomskurna till hjärta och öron. Alltid gör ni motstånd mot den heliga anden, ni som era fäder. ⁵²Finns det någon profet som era fäder inte har förföljt? De dödade dem som förutsade att den Rättfärdige skulle komma, och nu har ni förrått och mördat honom, ⁵³ni som fick lagen utfärdad åt er av änglar men inte har hållit den."

Stefanos stenas

⁵⁴När de hörde detta blev de så ursinniga på Stefanos att de skar tänder. ⁵⁵Men fylld av helig ande riktade han blicken mot himlen och såg Guds härlighet och Jesus som stod på Guds högra sida, ⁵⁶och han sade: "Jag ser himlen öppen och Människosonen stå på Guds högra sida." ⁵⁷Då ropade de högt och

höll för öronen, och alla störtade sig över honom på en gång⁵⁸ och släpade ut honom ur staden för att stena honom. Vittne-
na lade sina mantlar framför fötterna på en ung man som hette
Saul.⁵⁹ Så stenade de Stefanos, som åkallade Herren och sade:
"Herre Jesus, ta emot min ande."⁶⁰ Han föll på knä och ropade
högt: "Herre, ställ dem inte till svars för denna synd." Med de
orden dog han.¹ Också Saul tyckte det var riktigt att han dö-
dades.

Saul förföljer de kristna

Den dagen började en svår förföljelse mot församlingen i Jeru-
salem, och alla utom apostlarna skingrades över hela Judeen
och Samarien.² Några fromma män begravde Stefanos och höll
stor dödsklagan över honom.³ Men Saul for hårt fram mot för-
samlingen. Han trängde in i hus efter hus, släpade bort män
och kvinnor och lät sätta dem i fängelse.

Filippos förkunnar i Samarien

⁴De som hade skingrats vandrade omkring och predikade
budskapet.⁵ Filippos kom till huvudstaden i Samarien och för-
kunnade Kristus för folket där.⁶ Alla lyssnade uppmärksamt
på hans ord när de hörde honom tala och såg de tecken han
gjorde.⁷ Ty från många som var besatta för de orena andarna
ut under höga rop, och många lytta och lama botades.⁸ Det
blev stor glädje i den staden.

⁹Men där fanns en man vid namn Simon som bedrev troll-
dom och som hade fått folket i Samarien att häpna. Han gav
sig ut för att vara något stort¹⁰ och fick alla med sig, hög som
låg, och de sade: "Han är Guds kraft, den som kallas Den stora
kraften."¹¹ De slöt upp kring honom därför att han länge hade
hänfört dem med sina trollkonster.¹² Men när de hade börjat
tro på Filippos och hans budskap om Guds rike och Jesu Kristi
namn lät de döpa sig, både män och kvinnor.¹³ Simon kom
själv till tro. Han blev döpt och vek sedan inte från Filippos
sida, och han häpnade när han såg vilka tecken och under som
skedde.

¹⁴Då apostlarna i Jerusalem fick höra att Samarien hade
tagit emot Guds ord sände de dit Petrus och Johannes,¹⁵ som

reste ner och bad för de troende att de skulle få helig ande. ¹⁶Ty ännu hade Anden inte kommit över någon av dem, de var bara döpta i herren Jesu namn. ¹⁷Men nu lade apostlarna sina händer på dem, och de fick helig ande.

¹⁸När Simon såg att det var genom apostlarnas handpåläggning som Anden förmedlades erbjöd han dem pengar ¹⁹och sade: "Ge denna makt åt mig också, så att den jag lägger mina händer på får helig ande." ²⁰Men Petrus svarade: "Förbannelse över dig och dina pengar, om du tror att du kan köpa Guds gåva. ²¹Du har ingen rätt till det vi förkunnar, ty ditt hjärta är inte rättsinriktat inför Gud. ²²Omvänd dig från denna din ondska och be till Herren, så kanske han förlåter dig ditt uppsåt. ²³För jag ser att du sprider bitter galla och snärjer med orättfärdighet." ²⁴Simon svarade: "Be för mig till Herren, så att inget av det som ni har sagt drabbar mig."

²⁵Sedan apostlarna hade vittnat och förkunnat ordet om Herren vände de tillbaka till Jerusalem och lät under vägen många samariska byar höra evangeliet.

Filippos och den etiopiske hovmannen

²⁶En ängel från Herren sade till Filippos: "Gå nu vid middags-tiden ut på vägen som leder från Jerusalem ner till Gaza. Den ligger öde." ²⁷Han gick genast. Då kom där en etiopier som var mäktig hoveunuck hos kandake, den etiopiska drottningen, och hade ansvaret för hela hennes skattkammare. Han hade farit till Jerusalem för att tillbe Gud ²⁸och var nu på väg hem och satt i sin vagn och läste profeten Jesaja. ²⁹Anden sade till Filippos: "Gå fram till vagnen och håll dig intill den." ³⁰Filippos skyndade fram, och när han hörde mannen läsa profeten Jesaja frågade han: "Förstår du vad du läser?" — ³¹"Hur skulle jag kunna det utan att någon vägleder mig?" svarade mannen. Och han bad Filippos stiga upp och sätta sig bredvid honom. ³²Skriftstället som han läste var detta:

*Liksom ett får som leds till slakt,
liksom ett lamm som är tyst inför den som klipper det
öppnade han inte sin mun.*

³³*Genom förödmjukelsen blev hans dom upphävd.*

*Vem kan räkna hans efterkommande,
när hans liv nu upphöjs från jorden?*

³⁴Hovmannen frågade Filippus: "Säg mig, vem talar profeten om — sig själv eller någon annan?" ³⁵Filippus tog då till orda, och med skriftstället som utgångspunkt förkunnade han budskapet om Jesus för honom. ³⁶När de färdades vägen fram kom de till ett ställe med vatten, och hovmannen sade: "Här finns vatten. Är det något som hindrar att jag blir döpt?" ³⁸Han lät stanna vagnen, och båda två, Filippus och hovmannen, steg ner i vattnet, och Filippus döpte honom. ³⁹När de hade stigit upp ur vattnet ryckte Herrens ande bort Filippus, och hovmannen såg honom inte mer; han fortsatte sin resa, fylld av glädje. ⁴⁰Men Filippus, visade det sig, hade kommit till Ashdod, och sedan gick han från stad till stad och förkunnade budskapet tills han kom till Caesarea.

Saul på vägen till Damaskus

¹Saul, som ännu rasade av mordlust mot Herrens lärjungar, gick till översteprästen ²och bad att få med sig brev till synagogorna i Damaskus: om han fann några som hörde till Vägen, män eller kvinnor, skulle han få fångsla dem och föra dem till Jerusalem. ³Men när han på sin resa närmade sig Damaskus omgavs han plötsligt av ett bländande ljussken från himlen. ⁴Han föll till marken och hörde en röst som sade till honom: "Saul, Saul, varför förföljer du mig?" ⁵Han frågade: "Vem är du, herre?" — "Jag är Jesus, den som du förföljer. ⁶Stig upp och gå in i staden, så får du veta vad du skall göra." ⁷Hans reskamrater stod förstummade; de hörde rösten men såg ingen. ⁸Saul reste sig upp, men fast hans ögon var öppna kunde han inte se. De tog honom då vid handen och ledde honom in i Damaskus. ⁹Under tre dagar var han blind, och han varken åt eller drack.

Ananias. Saul i Damaskus

¹⁰I Damaskus fanns en lärjunge som hette Ananias. Till honom sade Herren i en syn: "Ananias!" Han svarade: "Ja, herre." ¹¹Herren sade: "Gå genast till Raka gatan, och fråga i Judas hus efter en som heter Saul och är från Tarsos. Han ber, ¹²och i

en syn har han sett en man som heter Ananias komma in och lägga sina händer på honom för att han skall se igen." —
13"Herre", svarade Ananias, "jag har hört från många håll om den mannen och allt ont han har gjort mot dina heliga i Jerusalem. 14Och nu är han här med fullmakt från överstepräster att gripa alla som åkallar ditt namn." 15Men Herren sade till honom: "Gå, honom har jag utvalt till mitt redskap. Han skall föra ut mitt namn till hedningar och kungar och Israels folk, 16och jag skall låta honom veta hur mycket han måste lida för mitt namns skull."

17Ananias gav sig i väg och gick till Judas hus. Han lade sina händer på Saul och sade: "Saul, min broder! Herren själv, Jesus, som visade sig för dig på vägen hit, har sänt mig för att du skall få tillbaka din syn och fyllas av helig ande." 18Då var det som om fjäll hade fallit från Sauls ögon, och han kunde se igen. Han lät genast döpa sig, 19och när han hade ätit återfick han krafterna.

Han stannade några dagar hos lärjungarna i Damaskus 20och började genast förkunna i synagogorna att Jesus är Guds son. 21Alla som hörde honom häpnade och sade: "Var det inte han som i Jerusalem ville förgöra alla som åkallar Jesu namn? Har han inte kommit hit för att gripa dem och ställa dem inför överstepräster?" 22Men Saul uppträdde med allt större kraft och gjorde judarna i Damaskus svarslösa när han bevisade att Jesus är Messias.

23Efter någon tid kom judarna överens om att röja honom ur vägen, 24men han fick reda på deras planer. De lurade på honom vid stadsportarna dag och natt för att döda honom, 25men en natt tog hans lärjungar och firade ner honom från stadsmuren i en korg.

Saul i Jerusalem

26När han hade kommit tillbaka till Jerusalem försökte han ansluta sig till lärjungarna. Men alla var rädda för honom eftersom de inte litade på att han var en lärjunge. 27Då tog Barnabas honom med sig till apostlarna och berättade för dem hur Saul på vägen hade sett Herren, som talat till honom, och hur han frimodigt hade predikat i Jesu namn i Damaskus. 28Sedan

fick Saul komma och gå som han ville hos dem i Jerusalem och talade frimodigt i Herrens namn. ²⁹Han predikade också för de grekisktalande judarna och disputerade med dem. De bestämde sig för att röja honom ur vägen, ³⁰men när bröderna fick reda på detta tog de honom ner till Caesarea och skickade honom därifrån vidare till Tarsos.

Petrus i Lydda och Joppe

³¹Kyrkan fick nu vara i fred i hela Judeen, Galileen och Samari-en. Den byggdes upp och levde i gudsfruktan, och den växte genom den heliga andens tröst och stöd.

³²Petrus vandrade från plats till plats och kom då också till de heliga som bodde i Lydda. ³³Där träffade han en man vid namn Aineas som var förlamad och hade legat till sängs i åtta år. ³⁴Petrus sade till honom: "Aineas, Jesus Kristus botar dig. Stig upp och gör själv i ordning din bädd." Genast steg han upp, ³⁵och alla som bodde i Lydda och på Sharonslätten såg honom, och de omvände sig till Herren.

³⁶I Joppe fanns det bland lärjungarna en kvinna som hette Tabita, på grekiska Dorkas. Hennes liv var fyllt av goda gärningar och frikostighet mot de fattiga. ³⁷Vid den här tiden blev hon sjuk och dog, och man tvättade henne och bar upp henne på övervåningen. ³⁸Lydda ligger inte långt från Joppe, och då lärjungarna hörde att Petrus var där skickade de dit två män och bad honom komma över till dem så fort som möjligt. ³⁹Petrus följde genast med. När han kom fram förde de honom upp på övervåningen, där alla änkorna samlades kring honom och gråtande visade honom de skjortor och mantlar som Dorkas hade gjort medan hon ännu var bland dem. ⁴⁰Petrus sade åt alla att gå ut och föll sedan på knä och bad. Så vände han sig mot den döda och sade: "Tabita, stig upp!" Hon öppnade ögonen, och när hon såg Petrus satte hon sig upp. ⁴¹Han räckte henne handen och hjälpte henne att resa sig. Sedan kallade han in de heliga och änkorna och lät dem se hur hon stod där levande. ⁴²Händelsen blev känd i hela Joppe, och många kom till tro på Herren. ⁴³Petrus stannade någon tid i Joppe hos Simon, en garvare.

Petrus och Cornelius

10

¹I Caesarea fanns en man som hette Cornelius, officer vid Italska bataljonen. ²Han var from och gudfruktig liksom alla i hans hus, gav rikligt med allmosor till judarna och bad alltid till Gud. ³En dag på eftermiddagen såg han tydligt i en syn hur en ängel från Gud kom in till honom och sade: "Cornelius!" ⁴Han såg förskräckt på ängeln och frågade: "Vad vill du, herre?" Ängeln svarade: "Dina böner och allmosor har stigit upp till Gud som en påminnelse om dig. ⁵Skicka nu några av dina män till Joppe för att hämta en viss Simon som kallas Petrus. ⁶Han bor hos en garvare Simon som har sitt hus nere vid havet." ⁷När ängeln som talat med honom var borta kallade Cornelius till sig två tjänare och en av sina ordonnanser, en from man. ⁸Han berättade alltsammans för dem och sände dem till Joppe.

⁹Nästa dag medan de var på väg och närmade sig staden gick Petrus vid middagstiden upp på taket för att be. ¹⁰Han blev då hungrig och ville ha något att äta. Medan maten gjordes i ordning föll han i hänryckning. ¹¹Han såg himlen öppen, och det kom ner något som liknade en stor linneduk. Hängande i sina fyra hörn sänktes den ner på jorden, ¹²och i den fanns alla markens fyrfotadjur och kräldjur och himlens fåglar. ¹³En röst sade till honom: "Petrus, slakta och ät!" ¹⁴Petrus svarade: "Nej, nej, herre! Aldrig har jag ätit något oheligt eller orent." ¹⁵Då hörde han för andra gången en röst: "Vad Gud gjorde till rent skall inte du göra till orent." ¹⁶Detta hände tre gånger, och sedan lyftes duken strax upp till himlen.

¹⁷Medan Petrus grubblade över meningen med den syn han haft kom männen som Cornelius hade skickat. De frågade sig fram till Simons hus och stannade vid porten ¹⁸och ropade och undrade om den Simon som kallades Petrus bodde där. ¹⁹Petrus funderade ännu över synen, då Anden sade till honom: "Här är tre män som söker dig. ²⁰Gå genast ner, och tveka inte att följa med dem, det är jag som har sänt dem." ²¹Petrus gick ner till männen och sade: "Jag är den ni söker. Varför har ni kommit hit?" ²²De svarade: "Cornelius, en officer som är rätt-skaffens och gudfruktig och har gott namn om sig i hela den judiska befolkningen, har blivit tillsagd av en helig ängel att

skicka efter dig och höra vad du har att säga." ²³Då bad han dem stiga in och lät dem bo över där.

Nästa dag gav han sig i väg i sällskap med dem, och några av bröderna i Joppe följde med. ²⁴Dagen därpå var han framme i Caesarea, där Cornelius väntade på dem tillsammans med sina släktingar och närmaste vänner som han hade bett komma. ²⁵När Petrus skulle stiga in kom Cornelius emot honom och kastade sig vördnadsfullt för hans fötter. ²⁶Men Petrus sade åt honom att resa sig: "Stig upp, jag är en människa, jag också." ²⁷Sedan gick han in under samtal med Cornelius. Där inne fann han många församlade, ²⁸och han sade till dem: "Som ni vet är det förbjudet för en jude att umgås med någon som tillhör ett annat folk eller att besöka honom. Men mig har Gud visat att man inte skall betrakta någon människa som ohygglig eller oren. ²⁹Därför kom jag utan invändningar när jag blev efterskickad. Och nu undrar jag varför ni har låtit hämta mig." ³⁰Cornelius svarade: "Just vid den här tiden för tre dagar sedan bad jag eftermiddagsbönen här hemma, när plötsligt en man i skinande vita kläder stod framför mig ³¹och sade: 'Cornelius, Gud har hört din bön, och han kommer ihåg dina allmosor. ³²Sänd nu bud till Joppe och be Simon som kallas Petrus att komma hit. Han bor i garvaren Simons hus nere vid havet.' ³³Jag sände genast bud efter dig, och tack för att du kom. Nu är vi alla samlade här inför Gud för att höra vad Herren har gett dig i uppdrag att säga."

Petrus tal om hedningarna

³⁴Då tog Petrus till orda: "Nu förstår jag verkligen att Gud inte gör skillnad på människor ³⁵utan tar emot var och en som fruktar honom och som gör vad som är rättfärdigt, vilket folk han än tillhör. ³⁶Detta var ordet som Gud sände till israeliterna med budskapet om fred genom Jesus Kristus — han är allas herre. ³⁷Ni känner till det som har skett i hela Judeen, med början i Galileen efter det dop som Johannes predikade: ³⁸hur Jesus från Nasaret blev smord av Gud med helig ande och kraft och hur han vandrade omkring och gjorde gott och botade alla som var i djävulens våld; Gud var med honom. ³⁹Vi kan vittna om allt han gjorde både på den judeiska landsbyg-

den och i Jerusalem. Honom hängde de upp på en träpåle och dödade. ⁴⁰Men Gud uppväckte honom på tredje dagen och lät honom visa sig, ⁴¹inte för hela folket utan för vittnen som Gud i förväg hade utvalt, nämligen för oss som åt och drack med honom efter hans uppståndelse från de döda. ⁴²Han gav oss uppdraget att förkunna för folket och vittna om att han är den som Gud har bestämt till att döma levande och döda. ⁴³Om honom vittnar alla profeterna att var och en som tror på honom får syndernas förlåtelse genom hans namn."

⁴⁴Medan Petrus ännu talade föll den heliga anden över alla som hörde hans ord. ⁴⁵De omvända judar som hade följt med Petrus häpnade över att den heliga andens gåva blev utgjuten också över hedningarna; ⁴⁶de hörde hur dessa talade med tungor och prisade Gud. ⁴⁷Då frågade Petrus: "Vem kan hindra att de blir döpta med vatten, när de har tagit emot den heliga anden alldeles som vi?" ⁴⁸Och han sade till att de skulle döpas i Jesu Kristi namn. Sedan bad de honom stanna några dagar.

Petrus redogörelse för hedningarnas omvändelse

11

¹Apostlarna och bröderna i Judeen fick höra att också hedningarna hade tagit emot Guds ord. ²När Petrus kom upp till Jerusalem ställde de omskurna honom till svar ³för att han hade besökt oomskurna och ätit med dem. ⁴Petrus redogjorde då för allt som hade hänt: ⁵"Jag var i Joppe, och medan jag bad föll jag i hänryckning och hade en syn. Det kom ner något som liknade en stor linneduk. Hängande i sina fyra hörn sänktes den från himlen och kom ända ner till mig. ⁶Jag såg efter vad det kunde vara, och då fick jag se markens tama och vilda fyrfotadjur och kräldjur och himlens fåglar. ⁷Jag hörde också en röst som sade till mig: 'Petrus, slakta och ät!' ⁸Men jag svarade: 'Nej, nej, herre. Något oheligt eller orent har aldrig kommit i min mun.' ⁹För andra gången talade en röst från himlen: 'Vad Gud gjorde till rent skall inte du göra till orent.' ¹⁰Detta hände tre gånger, och sedan drogs alltsammans upp till himlen igen. ¹¹Just då stannade tre män utanför huset där vi var. De hade skickats till mig från Caesarea, ¹²och Anden sade åt mig att följa med dem utan att tveka. De sex bröderna här följde också

med mig, och vi kom hem till mannen. ¹³Han berättade för oss hur han hade sett ängeln stå i hans hus och säga: 'Skicka bud till Joppe efter Simon som kallas Petrus. ¹⁴Han har något att säga som skall rädda dig och alla i ditt hus.' ¹⁵Och när jag då började tala föll den heliga anden över dem alldeles som över oss i den första tiden. ¹⁶Då kom jag ihåg att Herren hade sagt: 'Johannes döpte med vatten, men ni skall döpas med helig ande.' ¹⁷Sedan de kommit till tro på herren Jesus Kristus har Gud alltså gett dem samma gåva som vi fick. Hur skulle då jag kunna hindra Gud?" ¹⁸När de hörde detta lugnade de sig, och de prisade Gud och sade: "Så har Gud gett också hedningarna möjlighet att omvända sig och få liv."

Barnabas och Saul i Antiochia

¹⁹De som hade skingrats under den förföljelse som började med Stefanos nådde ända till Fenikien, Cypern och Antiochia, och de förkunnade ordet endast för judar. ²⁰Men några av dem var från Cypern och Kyrene, och när de kom till Antiochia predikade de också för icke-judar och lät dem höra budskapet om herren Jesus. ²¹Herrens hand var med dem, så att ett stort antal kom till tro och omvände sig till Herren. ²²Ryktet om detta nådde församlingen i Jerusalem, och man skickade Barnabas till Antiochia. ²³När han kom dit och fick se bevisen på Guds nåd blev han glad och manade alla att helhjärtat hålla sig till Herren; ²⁴han var en god man, fylld av helig ande och tro. Och åtskilliga människor vanns för Herren. ²⁵Barnabas fortsatte sedan till Tarsos för att söka upp Saul, ²⁶och när han hade funnit honom tog han honom med sig till Antiochia. Där kom de sedan att vara tillsammans i församlingen ett helt år och kunde undervisa en avsevärd mängd. Och det var i Antiochia som lärjungarna för första gången fick heta kristna.

²⁷Vid denna tid kom några profeter från Jerusalem till Antiochia. ²⁸En av dem, som hette Agabos, lät genom Andens ingivelse förstå att en svår hungersnöd skulle komma över hela världen — den inträffade också under kejsar Claudius. ²⁹Då beslöt lärjungarna att man skulle sända understöd till bröderna i Judeen, var och en efter sina tillgångar. ³⁰De gjorde så och

skickade Barnabas och Saul att överlämna gåvorna till de äldste.

Petrus arresteras och blir räddad

12

¹Vid den tiden ingrep kung Herodes hårdhänt mot en del av medlemmarna i församlingen. ²Han lät halshugga Jakob, Johannes bror, ³och när han såg att judarna gillade detta fortsatte han och lät också gripa Petrus; det hände under det osyrade brödets högtid. ⁴Efter arresteringen satte han honom i fängelse, bevakad av fyra vaktstyrkor om vardera fyra man, för att efter påsken ställa honom inför folket. ⁵Petrus hölls alltså fängslad, och i församlingen bad man ivrigt till Gud för honom.

⁶Natten innan Herodes hade tänkt ställa honom inför rätta låg Petrus och sov mellan två soldater, bunden med två kedjor, och utanför dörren fanns vakter som bevakade fängelset. ⁷Då stod där plötsligt en ängel från Herren, och ett ljussken fyllde rummet. Ängeln väckte Petrus med en stöt i sidan. "Skynda dig upp", sade han, och då föll kedjorna från Petrus händer. ⁸Ängeln fortsatte: "Ta på dig bältet och sandalerna." Petrus lydde, och ängeln sade: "Svep om dig manteln och följ mig." ⁹Petrus följde med honom ut, men han förstod inte att det var verkligt, det som skedde genom ängeln, utan trodde att det var en syn. ¹⁰De passerade en vaktpost och sedan en till och kom till järnporten som ledde ut till staden, och den öppnades för dem av sig själv. När de kom ut gick de gatan ner, och då försvann ängeln. ¹¹Så snart Petrus hade sansat sig sade han: "Nu vet jag verkligen att Herren har skickat sin ängel och räddat mig ur Herodes händer, undan allt som det judiska folket väntat sig."

¹²När han förstod hur det var gick han till huset där Maria bodde, mor till den Johannes som kallades Markus; där var många samlade till bön. ¹³Petrus bultade på porten, och en tjänsteflicka som hette Rhode gick för att låsa upp. ¹⁴Men när hon kände igen Petrus röst blev hon så glad att hon i stället för att öppna porten sprang in och berättade att Petrus stod utanför. ¹⁵"Du är tokig", svarade de. Men hon stod på sig, och då sade de: "Det är hans ängel." ¹⁶Petrus fortsatte att bulta, och

när de öppnade såg de till sin häpnad att det var han. ¹⁷Han gav dem tecken att vara tysta, och så berättade han hur Herren hade fört honom ut ur fängelset. Han bad dem tala om det för Jakob och de andra bröderna, och sedan lämnade han dem och begav sig till en annan plats.

¹⁸När morgonen kom blev det stor uppståndelse bland soldaterna. Vad hade det blivit av Petrus? ¹⁹När så Herodes skickade efter honom och inte kunde få tag i honom förhörde han vakterna och befalldes att de skulle straffas. Därefter for han tillbaka från Judeen och uppehöll sig i Caesarea.

Herodes död

²⁰Invånarna i Tyros och Sidon hade dragit på sig Herodes vrede. Gemensamt uppvaktade de kungen, och sedan de lyckats vinna hans kammarherre Blastos för sin sak bad de om fred; deras land var beroende av kungen för sin försörjning. ²¹På utsatt dag tog Herodes plats på tribunen, iförd sin kungaskrud, och höll ett tal riktat till dem. ²²Och folket ropade: "Det är en gud som talar, inte en människa." ²³Men i samma ögonblick slog honom en ängel från Herren för att han inte gav Gud äran, och han blev uppäten av maskar och dog.

Barnabas och Saul sänds ut från Antiochia

²⁴Guds ord fortsatte att sprida sig och tillväxa. ²⁵Sedan Barnabas och Saul hade fullgjort sitt uppdrag i Jerusalem vände de tillbaka och tog då med sig Johannes som kallades Markus.

¹I församlingen i Antiochia fanns dessa profeter och lärare: Barnabas, Symeon som kallades Niger, Lucius från Kyrene, Manaen, som var uppfostrad tillsammans med tetrarken Herodes, samt Saul. ²Medan de en gång höll gudstjänst och fastades den heliga anden till dem: "Avdela Barnabas och Saul för den uppgift som jag har kallat dem till." ³Efter fasta och bön lade de sina händer på dem och skickade i väg dem.

På Cypern. Saul blir Paulus

⁴Dessa båda, som alltså sändes ut av den heliga anden, for ner till Seleukia, och därifrån seglade de till Cypern. ⁵I Salamis för-

kunnade de Guds ord i judarnas synagogor. De hade också med sig Johannes som hjälp.

⁶Sedan tog de sig tvärs över ön till Pafos, där de träffade på en judisk trollkarl vid namn Barjesus, som påstod sig vara profet. ⁷Han umgicks hos den romerske ståthållaren Sergius Paulus, som var en klok man. Denne kallade till sig Barnabas och Saul och bad att få höra Guds ord. ⁸Men Elymas — namnet kan översättas med "trollkarl" — motarbetade dem och sökte förhindra att ståthållaren kom till tro. ⁹Saul, som även kallades Paulus, fylldes då av helig ande. Han spände blicken i honom ¹⁰och sade: "Du djävulens son, full av list och fräckhet, du fiende till allt rättfärdigt, skall du aldrig sluta med att göra Herrens raka vägar krokiga? ¹¹Nu slår dig Herrens hand. Du skall vara blind en tid och inte se solen." I detsamma föll töcken och mörker över mannen, och han gick runt och famlade efter någon som kunde leda honom. ¹²När då ståthållaren såg vad som hade hänt kom han till tro, överväldigad av Herrens lära.

Paulus tal i Antiochia i Pisidien

¹³Från Pafos seglade Paulus och hans följeslagare till Perge i Pamfyliden. Där övergav Johannes dem och återvände till Jerusalem. ¹⁴Själva fortsatte de från Perge och kom till Antiochia i Pisidien. På sabbatsdagen gick de till synagogan och satte sig där. ¹⁵Efter läsningen ur lagen och profeterna lät synagogföreståndarna hälsa: "Bröder, om ni har något att säga till folkets uppbyggelse, så gör det." ¹⁶Paulus reste sig, gav tecken till tystnad och sade: "Israeliter och ni som fruktar Gud, lyssna på mig. ¹⁷Vårt folks Gud, Israels Gud, utvalde våra fäder. Han gjorde sitt folk stort när de bodde som främlingar i Egypten, och med lyftad arm förde han dem ut därifrån. ¹⁸I omkring fyrtio år sörjde han för dem i öknen, ¹⁹och sedan utrotade han sju folk i Kanaan och lät dem ta deras land i besittning. ²⁰Allt detta tog omkring fyrahundra femtio år. Därefter gav han dem domare, fram till profeten Samuels tid. ²¹Sedan bad de att få en kung, och Gud gav dem Saul, son till Kish och av Benjamins stam, för en tid av fyrtio år. ²²Efter att ha avsatt denne upphöjde han David till kung över dem. Honom gav han sitt vittnes-

börd: *Jag har funnit David, Jishajs son, en man efter mitt sinne, som skall förverkliga alla mina planer.* ²³Det är bland hans efterkommande som Gud enligt sitt löfte har kallat fram en räddare åt Israel: Jesus, ²⁴vars framträdande Johannes förberedde genom att förkunna omvändelse och dop för hela Israels folk. ²⁵Och när Johannes verk närmade sig sitt slut sade han: 'Jag är inte den som ni tror. Han kommer efter mig, och jag är inte värdig att knyta av honom sandalerna.'

²⁶Mina bröder, ni som stammar från Abraham och alla ni här som fruktar Gud, till er har budskapet om denna räddning sänts. ²⁷Ty folket i Jerusalem och deras ledare förstod inte vem Jesus var. De dömde honom och uppfyllde därigenom också de profetord som läses varje sabbat. ²⁸Fast de inte kunde finna honom skyldig till något som förtjänade dödsstraff krävde de att Pilatus skulle avrätta honom. ²⁹När de hade fullgjort allt som var skrivet om honom tog de ner honom från korset och lade honom i en grav. ³⁰Men Gud uppväckte honom från de döda, ³¹och han visade sig sedan under en längre tid för dem som hade följt honom från Galileen upp till Jerusalem och som nu är hans vittnen inför folket. ³²Vi förkunnar alltså för er detta budskap: löftet som fäderna fick ³³har Gud infriat åt oss, deras barn, genom att låta Jesus uppstå, som det heter i andra psalmen: *Du är min son, jag har fött dig i dag.* ³⁴Och att han lät honom uppstå från de döda så att han aldrig mer skall återvända till förgängelsen, det har han sagt med dessa ord: *Jag skall uppfylla åt er de heliga och oryggliga löften jag har gett David.* ³⁵Ty på ett annat ställe säger han: *Du skall inte låta din helige möta förgängelsen.* ³⁶David, som på sin tid tjänat Guds vilja, insomnade och förenades med sina fäder och mötte förgängelsen. ³⁷Men han som Gud uppväckte har inte mött någon förgängelse. ^{38/39}Ni skall alltså veta, mina bröder, att genom honom förkunnas syndernas förlåtelse för er, och genom honom blir var och en som tror rättfärdig och friad från allt det som ni inte kunde frias från medan ni stod under Moses lag. ⁴⁰Se därför till att det som står hos profeterna inte slår in:

⁴¹*Se, föraktare, häpna och förintas:
jag utför en gärning i era dagar,
en gärning som ni inte kommer att tro på
när den berättas för er."*

⁴²När de gick ut bad man dem att få höra mer om detta nästa sabbat. ⁴³Och när man skildes åt efter gudstjänsten gjorde många judar och gudfruktiga proselyter sällskap med Paulus och Barnabas, som talade till dem och uppmanade dem att hålla sig till Guds nåd.

Ordet om Herren sprids i Pisidien

⁴⁴Följande sabbat samlades så gott som hela staden för att höra ordet om Herren. ⁴⁵När judarna fick se allt folket fylldes de av avund och bemötte det Paulus sade med smädelser. ⁴⁶Men Paulus och Barnabas svarade frimodigt: "Det var ni som först skulle få höra Guds ord förkunnas. Men när ni nu visar det ifrån er och dömer er själva ovärdiga det eviga livet, då vänder vi oss till hedningarna. ⁴⁷Ty så har Herren befallt oss:

*Jag har gjort dig till ett ljus för hedningarna,
för att du skall bli till frälsning intill jordens yttersta gräns."*

⁴⁸När hedningarna hörde detta blev de glada och prisade ordet om Herren. Alla som var bestämda till evigt liv kom till tro, ⁴⁹och ordet om Herren fördes ut i hela den trakten.

⁵⁰Men judarna hetsade upp de gudfruktiga kvinnorna av förnäm familj och de ledande männen i staden. De fick i gång en förföljelse mot Paulus och Barnabas och drev bort dem från området. ⁵¹De båda skakade dammet av sina fötter mot dem och gick till Ikonion. ⁵²Och lärjungarna uppfylldes alltmer av glädje och helig ande.

Förkunnelse och förföljelse i Ikonion, Lystra och Derbe

14 ¹Även i Ikonion gick de till judarnas synagoga och predikade där på ett sådant sätt att en stor mängd judar och greker kom till tro. ²Men de judar som inte ville tro hetsade upp hedningarna mot bröderna och förgiftade deras sinnen. ³Emellertid stannade Paulus och Barnabas där en längre tid och talade öppet och frimodigt i förlitan på Herren, som bekräftade sitt nåderika ord genom att låta dem göra tecken och under. ⁴Men folket i staden delade sig i två läger: somliga höll med judarna och andra med apostlarna. ⁵När dessa förstod att hedningarna och judarna med sina ledare i spetsen hade satt sig i sinnet att misshandla dem och stena dem, ⁶flydde de till Lystra och Der-

be, två städer i Lykaonien, och trakterna där omkring,⁷ och där fortsatte de att förkunna budskapet.

⁸I Lystra fanns en man som inte kunde bruka sina ben; han hade varit lam från födseln och aldrig kunnat gå. ⁹Han hörde på när Paulus talade. Denne fäste blicken på honom, och då han såg att mannen hade tro så att han kunde bli botad ¹⁰sade han med hög röst: "Res dig och stå på benen!" Då sprang mannen upp och började gå. ¹¹När folket såg vad Paulus hade gjort ropade de högt på lykaoniska: "Gudarna har stigit ner till oss i mänsklig gestalt." ¹²De kallade Barnabas för Zeus och Paulus för Hermes, eftersom det var han som förde ordet. ¹³Prästen i zeustemplet utanför staden kom med tjurar och blomsterkransar till portarna och ville offra tillsammans med folket. ¹⁴När apostlarna, Barnabas och Paulus, hörde det rev de sönder sina mantlar och rusade in i folkhopen och ropade: ¹⁵"Vad tar ni er till? Vi är svaga människor precis som ni. Vi kommer med ett gott budskap till er: ni skall omvända er från dessa maktlösa gudar till den levande Guden, som har gjort himmel och jord och hav och allt vad de rymmer." ¹⁶Förr i tiden lät han alla hednafolk gå sina egna vägar, ¹⁷men ändå gav han vittnesbörd om att han finns, genom allt gott som han gör. Från himlen har han gett er regn och skördetider, han har mättat er och fyllt era hjärtan med glädje." ¹⁸Genom att säga så lyckades de avhålla folket från att offra åt dem.

¹⁹Men från Antiochia och Ikonion kom judar som fick med sig folket. Man stenade Paulus och släpade ut honom ur staden i tron att han var död. ²⁰Men när lärjungarna samlades omkring honom reste han sig och gick in i staden. Nästa dag fortsatte han med Barnabas till Derbe.

²¹Här förkunnade de evangeliet och gjorde många till lärjungar. Sedan återvände de till Lystra, Ikonion och Antiochia ²²och styrkte lärjungarna och manade dem att behålla sin tro. "Vi måste gå igenom många lidanden för att komma in i Guds rike", sade de. ²³I varje församling utsåg de också äldste, och efter bön och fasta anförtrorde de dem åt den herre som de hade kommit till tro på.

Tillbaka i Antiochia i Syrien

²⁴Sedan for de vidare genom Pisidien och Pamfylien, ²⁵och när de hade förkunnat ordet i Perge fortsatte de ner till Attaleia. ²⁶Därifrån seglade de till Antiochia, den plats där man hade överlämnat dem åt Guds nåd inför det uppdrag som de nu hade fullgjort. ²⁷Efter sin ankomst dit kallade de samman församlingen och berättade om hur mycket Gud hade gjort genom dem och hur han hade öppnat trons dörr för hedningarna. ²⁸Och de stannade en ganska lång tid hos lärjungarna där.

Möte med apostlarna i Jerusalem. Frågan om hedningarna

15 ¹Några som hade rest ner från Judeen ville lära bröderna att de inte kunde bli frälsta om de inte lät omskära sig efter mosaiskt bruk. ²Detta ledde till ständiga uppträden och diskussioner mellan dem och Paulus och Barnabas. Man beslöt då att dessa båda och några till skulle fara upp till apostlarna och de äldste i Jerusalem för att få frågan utredd av dem. ³Församlingen gav dem vad de behövde för resan, och de for sedan genom Fenikien och Samarien och beskrev hur hedningarna omvände sig, vilket väckte stor glädje bland alla bröderna.

⁴Vid sin ankomst till Jerusalem togs de emot av församlingen och av apostlarna och de äldste, och de berättade om hur mycket Gud hade gjort genom dem. ⁵Men några från fariseernas parti som hade kommit till tro steg upp och sade att man måste omskära hedningarna och ålägga dem att hålla Moses lag. ⁶Apostlarna och de äldste kom då samman för att utreda frågan. ⁷Efter en lång överläggning reste sig Petrus och sade: "Mina bröder, ni vet att Gud i forna dagar valde ut mig bland er, så att hedningarna genom min mun skulle få höra evangeliets ord och komma till tro. ⁸Gud, som känner allas hjärtan, har vittnat för dem genom att skänka den heliga anden åt dem likaväl som åt oss. ⁹Han har inte gjort någon skillnad mellan oss och dem utan har renat deras hjärtan genom tron. ¹⁰Varför vill ni då utmana Gud och lägga ett sådant ok på lärjungarnas axlar som varken våra fäder eller vi själva har orkat bära? ¹¹Nej, vi tror att det är genom vår herre Jesu nåd som vi blir frälsta och likaså de." ¹²Då teg alla, och man lyssnade på Bar-

nabas och Paulus, som berättade om de många tecken och under Gud hade gjort bland hedningarna genom dem.

¹³När de hade slutat tog Jakob till orda: "Mina bröder, hör på. ¹⁴Simon har berättat om att Gud först såg till att han vann ett folk åt sitt namn bland hedningarna. ¹⁵Till detta passar profeternas ord, där det står:

¹⁶*Därefter skall jag vända tillbaka
och bygga upp Davids fallna hydda.
Ur dess spillror skall jag bygga upp den
och resa den igen,*

¹⁷*för att alla de andra människorna skall söka Herren,
alla folk över vilka mitt namn har utropats.
Så säger Herren, som har gjort detta*

¹⁸*känt för länge sedan.*

¹⁹Därför anser jag att vi inte skall göra det svårt för de hedningar som omvänder sig till Gud ²⁰utan bara skriva till dem att de måste avhålla sig från sådant som har orenats genom avgudadyrkan och från otukt, köttet av kvävda djur och blod. ²¹Ty Mose har i alla tider haft sina förkunnare i varenda stad, och han läses i synagogorna varje sabbat."

Brevet från församlingen i Jerusalem

²²Då beslöt apostlarna och de äldste tillsammans med hela församlingen att bland sig utse några som skulle sändas till Antiochia i sällskap med Paulus och Barnabas. Det blev Judas som kallades Barsabbas och Silas, båda i ledande ställning bland bröderna, ²³och de fick med sig detta brev:

"Hälsningar från apostlarna och de äldste till bröderna av hednisk härkomst i Antiochia och Syrien och Kilikien. ²⁴Vi har hört att några som kommit härifrån men utan vårt uppdrag har oroat er och vållat förvirring med vad de sagt. ²⁵Vi har därför enhälligt beslutat att utse några talesmän och skicka dem till er tillsammans med våra kära bröder Barnabas och Paulus, ²⁶dessa båda som har vågat livet för vår herre Jesu Kristi namn. ²⁷Vi sänder alltså Judas och Silas, och de skall muntligen framföra samma meddelande. ²⁸Den heliga anden och vi har beslutat att inte lägga någon börda på er utöver följande oeftergivliga krav: ²⁹att ni avhåller er från kött som off-

rats till avgudar, blod, kött från kvävda djur och otukt. Om ni undviker allt sådant handlar ni rätt. Allt gott!"

³⁰Så sände man i väg dem, och när de hade kommit fram till Antiochia sammankallade de ett möte och överlämnade brevet. ³¹Bröderna läste det och blev glada över detta uppmuntrende besked. ³²Judas och Silas, som också själva var profeter, talade länge till dem och uppmuntrade och styrkte dem. ³³När de hade varit där en tid skildes de under fridsönskingar från bröderna och återvände till dem som hade sänt ut dem. ³⁵Men Paulus och Barnabas stannade i Antiochia, där de tillsammans med många andra undervisade och förkunnade ordet om Herren.

Paulus reser genom Mindre Asien

³⁶Efter någon tid sade Paulus till Barnabas: "Låt oss resa ut igen och se hur det står till med bröderna i alla de städer där vi har förkunnat ordet om Herren." ³⁷Barnabas ville att Johannes som kallades Markus också skulle följa med. ³⁸Men Paulus hävdade att den som hade övergett dem i Pamfylien och inte stannat hos dem i deras arbete, den skulle de inte ha med sig. ³⁹Det kom till ett så häftigt uppträdde att de skildes åt. Barnabas tog med sig Markus och seglade över till Cypern. ⁴⁰Paulus däremot utsåg Silas till sin följeslagare, och sedan bröderna överlämnat honom åt Herrens nåd bröt han upp. ⁴¹Han reste genom Syrien och Kilikien och styrkte församlingarna där.

Paulus med Silas och Timotheos

16 ¹Så kom han till Derbe och till Lystra. Där fanns en lärjunge som hette Timotheos, vars mor var kristen judinna medan fadern var grek. ²Han hade gott namn om sig bland bröderna i Lystra och Ikonion. ³Denne Timotheos ville Paulus ha med sig på resan, och med hänsyn till judarna i de trakterna tog han och omskar honom; alla kände ju till att hans far var grek.

⁴De reste från stad till stad och meddelade bröderna de föreskrifter som apostlarna och de äldste i Jerusalem hade utfärdat och som man skulle iaktta. ⁵Församlingarna befästes i tron och fick för var dag allt fler medlemmar.

⁶De tog sedan vägen genom Frygien och Galatien eftersom den heliga anden hindrade dem från att förkunna ordet i Asien. ⁷När de hade nått Mysien ville de bege sig till Bithynien, men det tillät inte Jesu ande. ⁸Då gick de genom Mysien och kom ner till Troas. ⁹På natten hade Paulus en syn; en makedonier stod där och bad honom: "Kom över till Makedonien och hjälp oss." ¹⁰När han hade haft denna syn försökte vi genast ta oss till Makedonien, ty vi förstod att Gud hade kallat oss att förkunna evangeliet där.

Till Filippi i Makedonien

¹¹Vi lade alltså ut från Troas och seglade rakt över till Samothrake och nästa dag till Neapolis. ¹²Därifrån fortsatte vi till Filippi, en stad som ligger i första makedoniska distriktet och är en romersk koloni. Där stannade vi några dagar. ¹³På sabbaten gick vi ut genom stadsporten och ner till en flod, där vi trodde att det skulle finnas ett böneställe. Vi satte oss där och talade till de kvinnor som hade samlats. ¹⁴En av dem hette Lydia. Hon var från Thyatira och handlade med purpurtyger, och hon hörde till de gudfruktiga. När hon nu lyssnade öppnade Herren hennes hjärta så att hon tog till sig det som Paulus sade. ¹⁵Hon och alla i hennes hus blev döpta, och sedan bad hon oss: "När ni nu har blivit övertygade om att jag tror på Herren, kom då och bo hos mig." Och hon gav sig inte.

Paulus och Silas fånglas och befrias

¹⁶När vi en gång gick till bönestället mötte vi en slavflicka som hade en spådomsande i sig och som skaffade sina ägare goda inkomster genom att spå. ¹⁷Hon följde efter Paulus och oss andra och ropade: "De här männen står i den högste Gudens tjänst och förkunnar vägen till frälsning för er." ¹⁸Så höll hon på i flera dagar, tills Paulus förlorade tålamodet och vände sig om och sade till anden: "Jag befäller dig i Jesu Kristi namn att fara ut ur henne." Och i samma ögonblick for anden ut. ¹⁹När hennes ägare såg att hoppet om fortsatt förtjänst hade farit sin väg, tog de fast Paulus och Silas och släpade dem till torget och stadens myndigheter. ²⁰De förde dem till de romerska domarna och sade: "De här männen stör lugnet i vår stad. De är ju-

dar,²¹ och de talar för seder och bruk som det inte är tillåtet för oss som romerska medborgare att anta och följa.”²² Folket tog då parti mot dem, och domarna slet kläderna av dem och befallde att de skulle pryglas.²³ Man gav dem många rapp och satte dem sedan i fängelse. Fångvaktaren fick order att hålla dem i säkert förvar,²⁴ och för den skull lät han dem sitta i det innersta fängelserummet och låste fast deras ben i stocken.

²⁵Vid midnatt höll Paulus och Silas bön och sjöng lovsånger till Gud, och de andra fångarna hörde på.²⁶ Plötsligt kom ett kraftigt jordskalv, så att fängelset skakades i sina grundvalar. I detsamma sprang alla dörrar upp och bojorna föll av dem alla.²⁷ Fångvaktaren vaknade, och när han fick se att dörrarna i fängelset stod öppna drog han sitt svärd för att ta sitt liv, eftersom han trodde att fångarna hade rymt.²⁸ Men Paulus ropade högt: ”Gör dig inget illa! Vi är kvar allihop.”²⁹ Då sade fångvaktaren till om ljus och sprang in och kastade sig skräckslagen ner inför Paulus och Silas.³⁰ Sedan förde han ut dem och frågade dem: ”Vad skall jag göra för att räddas?”³¹ De svarade: ”Tro på herren Jesus, så skall du bli räddad, du och din familj.”³² Och de förkunnade ordet om Herren för honom och alla i hans hus.³³ Fångvaktaren tog genast hand om dem, mitt i natten, och tvättade såren efter piskrappen. Sedan döptes han själv med hela sin familj.³⁴ Han tog dem med upp i sin bostad och lät duka ett bord, och han och hela hans hushåll visade stor glädje över att ha kommit till tro på Gud.

³⁵På morgonen skickade domarna dit sina vakter med order om att männen skulle frigges.³⁶ Fångvaktaren talade om det för Paulus och sade: ”Domarna har sänt bud att ni skall släppas. Ni behöver inte stanna längre. Gå i frid!”³⁷ Men Paulus svarade: ”De har låtit piska oss offentligt, utan dom och rannsakan, fast vi är romerska medborgare, och sedan har de satt oss i fängelse. Och nu vill de skicka i väg oss i tysthet? Å nej, de får själva komma hit och hämta oss.”³⁸ Vakterna framförde detta till domarna. Då de fick höra att Paulus och Silas var romerska medborgare blev de rädda.³⁹ De kom och talade väl med dem, följde dem ut och vädjade till dem att lämna staden.

⁴⁰När de hade kommit ut ur fängelset gick de hem till Lydia. Där träffade de bröderna och intalade dem mod och for sedan vidare.

I Thessalonike och Beroia

17 ¹De tog vägen över Amfipolis och Apollonia och kom till Thessalonike, där judarna hade en synagoga. ²Efter sin vana besökte Paulus dem, och under tre sabbater talade han till dem. ³Utgående från skriftställen som han tolkade visade han att Messias måste lida och uppstå från de döda. "Och Messias", sade han, "det är just denne Jesus som jag förkunnar för er." ⁴Några av dem blev övertygade och slöt sig till Paulus och Silas. Det gjorde också en mängd gudfruktiga greker och inte så få förnämna kvinnor. ⁵Detta väckte judarnas avund, de fick med sig en del slödder från gatan och satte i gång ett upplopp i staden. De samlades utanför Jasons hus och försökte få tag på Paulus och Silas för att ställa dem till svars inför folket. ⁶När de inte kunde hitta dem släpade de Jason och några andra bröder inför stadens styresmän och ropade: "Dessa som har vållat oro i hela världen har nu kommit hit också, ⁷och Jason har tagit emot dem hos sig. De bryter alla mot kejsarens förordningar och säger att det är en annan som är kung, en som heter Jesus." ⁸Med detta hetsade de upp folket och stadens styresmän. ⁹Jason och de andra fick ställa borgen och frigavs sedan.

¹⁰Samma natt skickade bröderna i väg Paulus och Silas till Beroia. Så snart de kom dit gick de till synagogan. ¹¹Judarna där var mera vidsynta än de i Thessalonike. De tog emot ordet med stor beredvillighet och forskade dagligen i skrifterna för att se om allt detta stämde. ¹²Många av dem kom till tro, liksom åtskilliga ansedda grekiska kvinnor och män. ¹³Men när judarna i Thessalonike fick veta att Guds ord förkunnades av Paulus också i Beroia, gav de sig dit och hetsade upp folket även där. ¹⁴Då såg bröderna genast till att Paulus kom i väg ner till kusten. Men både Silas och Timotheos stannade kvar. ¹⁵De som förde Paulus från Beroia följde honom ända till Athen och återvände sedan med bud till Silas och Timotheos att de skulle komma till honom så fort som möjligt.

Paulus i Athen

¹⁶Medan Paulus gick och väntade på dem i Athen blev han upprörd i sitt innersta när han såg alla de avgudabilder som fyllde staden. ¹⁷Han talade i synagogan till judarna och de

gudfruktiga och på torget var dag till dem som uppehöll sig där. ¹⁸En del filosofer, både epikureer och stoiker, inlät sig då i diskussion med honom. Några sade: "Vad är det för visdomskorn den där har snappat upp? Vart vill han komma?" Och andra: "Han är tydligen en som vill införa främmande gudar." Paulus predikade ju budskapet om Jesus och uppståndelsen. ¹⁹De tog honom med sig till areopagen och sade: "Kan vi få reda på vad det är för en ny lära du förkunnar?" ²⁰Det är besynnerliga saker som du dukar upp för oss. Nu vill vi veta vad det är fråga om." ²¹Athenarna liksom de främlingar som bodde i staden ägnade nämligen all sin tid åt att tala om och lyssna på det som var nytt för dagen.

Paulus tal inför areopagen

²²Paulus steg fram inför areopagen och sade: "Athenare, jag ser av allt att ni är mycket noga med religiösa ting. ²³När jag har gått omkring och sett på era gudabilder har jag nämligen också upptäckt ett altare med inskriften: Åt en okänd gud. Det som ni alltså dyrkar utan att känna till, det är vad jag förkunnar för er. ²⁴Gud som har skapat världen och allt den rymmer, han som är herre över himmel och jord, bor inte i tempel som är byggda av människohand. ²⁵Inte heller låter han betjäna sig av människohänder som om han behövde något, han som själv ger alla liv och anda och allt. ²⁶Av en enda människa har han skapat alla folk. Han har låtit dem bo över hela jordens yta, och han har fastställt bestämda tider för dem och de gränser inom vilka de skall bo. ²⁷Det har han gjort för att de skulle söka Gud och kanske kunna treva sig fram till honom — han är ju inte långt borta från någon enda av oss. ²⁸Ty i honom är det vi lever, rör oss och är till, som också några av era egna skalder har sagt: Vi har vårt ursprung i honom. ²⁹När vi nu har vårt ursprung i Gud, då får vi inte föreställa oss det gudomliga som något av guld eller silver eller sten, som något en människa har format efter sina idéer och med sin konstfärdighet. ³⁰En lång tid har Gud haft överseende med okunnigheten, men nu ålägger han människorna, alla och överallt, att omvända sig. ³¹Ty han har fastställt en dag då han skall döma världen med rättfärdighet genom en man som han i förväg har bestämt där-

till. Det har han bekräftat för alla människor genom att låta honom uppstå från de döda."

³²När Paulus nämnde uppståndelsen från de döda var det några som gjorde sig lustiga, men andra sade: "Vi vill höra dig tala mera om detta en annan gång." ³³Därmed lämnade han de församlade. ³⁴Det var dock några som slöt sig till honom och kom till tro, bland dem Dionysios, som var medlem av areopagen, och en kvinna vid namn Damaris och några till.

Paulus vistelse i Korinth

¹Sedan lämnade han Athen och for till Korinth. ²Där träffade han en jude vid namn Aquila, som stammade från Pontos men som tillsammans med sin hustru Priscilla nyligen hade kommit från Italien, eftersom kejsar Claudius hade låtit utvisa alla judar från Rom. Paulus sökte upp dem, ³och då han hade samma yrke stannade han hos dem och arbetade; de var sadelmakare.

⁴Varje sabbat talade Paulus i synagogan och försökte övertyga både judar och greker. ⁵När Silas och Timotheos kom ner från Makedonien var han fullt upptagen av sin förkunnelse och vittnade inför judarna att Jesus är Messias. ⁶Men när man då svarade med invändningar och smädelser skakade han sina kläder och sade: "Ert blod må komma över era egna huvuden. Jag är utan skuld. Från och med nu vänder jag mig till hedningarna." ⁷Så gick han därifrån och flyttade över till Titius Justus, en gudfruktig man vars hus låg vägg i vägg med synagogan. ⁸Men synagogföreståndaren Crispus och hela hans familj kom till tro på Herren, och många andra korinthier som hörde Paulus trodde och lät döpa sig. ⁹En natt sade Herren till Paulus i en syn: "Var inte rädd utan fortsätt att predika och låt dig inte tystas, ¹⁰ty jag är med dig. Ingen skall angripa dig och göra dig något ont; här i staden är det många som hör till mitt folk." ¹¹Paulus stannade kvar där i ett och ett halvt år och undervisade dem om Guds ord.

¹²Det år då Gallio var ståthållare i Achaia förenade sig judarna i ett angrepp på Paulus, drog honom inför domstolen ¹³och sade att han förledde människor till att dyrka Gud på ett sätt som stred mot lagen. ¹⁴Men innan Paulus hann ta till orda

sade Gallio till judarna: "Om det gällde något brott eller skurk-streck skulle jag naturligtvis lyssna på er, judar. ¹⁵Men grälar ni om ord och namn och er egen lag, då är det er ensak. I sådana tvister vill inte jag vara domare." ¹⁶Därmed körde han bort dem från domstolen. ¹⁷Då kastade sig alla över synagogföreståndaren Sosthenes och misshandlade honom mitt framför domartribunen. Men det tog Gallio ingen notis om.

Nya resor. Jerusalem. Antiochia

¹⁸Paulus stannade där ännu en tid men tog sedan farväl av bröderna och avseglade till Syrien i sällskap med Priscilla och Aquila; i Kenchreai hade han dessförinnan låtit klippa av håret, eftersom han hade avlagt ett löfte. ¹⁹När de kom till Efesos skildes han från sina reskamrater. Själv gick han till synagogan och talade till judarna. ²⁰De bad honom stanna där längre, men han avböjde ²¹och tog farväl med orden: "Jag kommer tillbaka till er en annan gång, om Gud vill." Sedan gick han ombord och lämnade Efesos. ²²Han steg i land i Caesarea och for upp till Jerusalem för att hälsa på församlingen där, varpå han reste till Antiochia. ²³Efter någon tid bröt han upp och for genom Galatien och vidare genom Frygien, och överallt styrkte han lärjungarna.

Apollos i Efesos och i Achaia

²⁴Till Efesos hade det kommit en jude vid namn Apollos. Han stammade från Alexandria och var en bildad man, väl insatt i skrifterna. ²⁵Han hade fått kunskap om Herrens väg, och han predikade med glöd och undervisade noggrant om Jesus, men han kände bara till Johannes-dopet. ²⁶Denne man uppträdde nu i synagogan och talade frimodigt. När Priscilla och Aquila hade hört honom tog de sig an honom och gav honom ännu noggrannare kunskap om Guds väg. ²⁷När han sedan ville fara över till Achaia uppmuntrade bröderna honom och skrev till lärjungarna där att de skulle ta väl emot honom. I Achaia blev han genom Guds nåd till stor hjälp för de troende, ²⁸ty han vederlade judarna energiskt, och med stöd av skrifterna bevisade han inför allt folket att Jesus är Messias.

Paulus vistelse i Efesos

19 ¹Medan Apollos var i Korinth kom Paulus efter sin resa genom inlandet till Efesos. Där träffade han några lärjungar ²och frågade dem om de hade fått helig ande när de kom till tro. De svarade: "Vi har inte ens hört att det finns någon helig ande." — ³"Vilket dop blev ni då döpta med?" frågade Paulus, och de svarade: "Johannes-dopet." ⁴Paulus sade: "Johannes dop var ett omvändelsesdop, och han uppmanade folket att tro på den som skulle komma efter honom, det vill säga Jesus." ⁵Då lät de döpa sig i herren Jesu namn. ⁶Och när Paulus lade sina händer på dem kom den heliga anden över dem, och de talade med tungor och profeterade. ⁷Tillsammans var det väl tolv män.

⁸I synagogan talade Paulus under tre månader öppet och fritt och sökte övertyga dem om Guds rike. ⁹Men en del var oemottagliga och ville inte tro utan smädade Vägen inför alla de närvarande. Då vände han dem ryggen och höll också sina lärjungar därifrån. I stället talade han dagligen i Tyrannos föreläsningssal. ¹⁰Detta pågick i två års tid, så att alla i Asien, både judar och greker, fick höra ordet om Herren.

¹¹Gud gjorde märkliga under genom Paulus; ¹²man tog till och med dukar och plagg som hade varit i beröring med hans kropp och lade dem på de sjuka, och då blev de kvitt sina sjukdomar, och de onda andarna lämnade dem.

¹³Några kringvandrande judiska andeutdrivare tog sig också för att uttala herren Jesu namn över sådana som hade onda andar. De sade: "Jag besvär er vid den Jesus som Paulus förkunnar." ¹⁴Så gjorde sju söner till en viss Skeuas, en judisk överstepräst. ¹⁵Men den onda anden svarade dem: "Jesus känner jag till, och vem Paulus är vet jag, men vilka är ni?" ¹⁶Och mannen som hade den onda anden i sig for på dem, övermannade dem alla och tilltygade dem så illa att de måste fly ut ur huset, nakna och blodiga. ¹⁷Detta blev känt i hela Efesos bland både judar och greker, och alla greps av fruktan, och herren Jesu namn blev ärat. ¹⁸Många som hade blivit troende kom och bekände öppet vad de hade ägnat sig åt, ¹⁹och åtskilliga av dem som bedrivit trolldom samlade ihop sina böcker och brände dem offentligt. Man beräknade deras värde och kom fram

till 50 000 silverdrachmer. ²⁰Så fick ordet genom Herrens kraft ökad framgång och styrka.

Upplopp i Efesos

²¹Efter alla dessa händelser bestämde sig Paulus för att över Makedonien och Achaia fara till Jerusalem: "Och sedan jag varit där måste jag också besöka Rom", sade han. ²²Emellertid sände han två av sina medhjälpare, Timotheos och Erastos, till Makedonien och stannade själv kvar en tid i Asien.

²³Men just vid den tiden blev det ett allvarligt upplopp med anledning av Vägen. ²⁴En silversmed som hette Demetrios tillverkade artemistempel av silver och skaffade därmed hantverkarna avsevärda inkomster. ²⁵Nu kallade han samman dem och andra som hade samma slags sysselsättning och sade: "Ni vet att vi har den här verksamheten att tacka för vårt välstånd. ²⁶Men nu både ser och hör ni att den där Paulus har fått en mängd människor att ändra sig, inte bara här i Efesos utan i nästan hela Asien, när han säger att gudar som vi gör med våra händer inte är några gudar. ²⁷Det är inte bara vårt hantverk som riskerar att få dåligt rykte, vi kan också befara att vår höga gudinna Artemis tempel mister sitt anseende och att hon själv blir berövad sin storhet, hon som hela Asien, ja hela världen, dyrkar."

²⁸Vid dessa ord blev de ursinniga och började ropa: "Stor är den efesiska Artemis!" ²⁹Hela staden råkade i uppror, och från alla håll rusade folk till teatern, och man släpade med sig Gaius och Aristarchos, två makedonier som var reskamrater till Paulus. ³⁰Paulus ville då gå in och tala till folket men hindrades av lärjungarna. ³¹Några i provinsrådet som var hans vänner skickade också bud till honom att inte visa sig i teatern. ³²Där ropade alla i munnen på varandra. Mötet var förvirrat, och de flesta visste inte varför de hade kommit dit. ³³Men några ur hopen satte Alexandros in i saken när judarna skickade fram honom. Han ville hålla ett försvarstal och gav tecken till tystnad. ³⁴Men när man upptäckte att han var jude började alla på en gång ropa: "Stor är den efesiska Artemis!" och höll på så i ett par timmar.

³⁵Stadens sekreterare fick folkmassan att lugna sig och sade: "Efesier, finns det någon människa som inte vet att staden Efesos vårdar den höga Artemis tempel och stenen från himlen?" ³⁶Ingen har förnekat detta, och därför skall ni hålla er lugna och inte göra något överilat. ³⁷Männen som ni har fört hit har varken skändat vårt tempel eller hädat vår gudinna. ³⁸Om Demetrios och hans hantverkare vill föra talan mot någon, så finns det en domstol som sammanträder, och det finns ståthållare. Där kan folk anklaga varandra. ³⁹Men är det något mer ni yrkar på får det avgöras av den lagliga folkförsamlingen. ⁴⁰Efter vad som har hänt här i dag riskerar vi att anklagas för uppror, eftersom vi inte har något att anföra till försvar för denna oordnade sammankomst." Med de orden fick han mötet att skingras.

Ny resa till Makedonien och Grekland. I Troas

20 ¹När oron hade lagt sig kallade Paulus till sig lärjungarna och intalade dem mod. Därefter tog han farväl och bröt upp för att resa till Makedonien. ²Och när han hade farit genom det landet och flitigt uppmuntrat bröderna kom han till Grekland, ³där han uppehöll sig i tre månader. Han stod just i begrepp att avsegla till Syrien när en judisk sammansvärjning mot honom fick honom att ändra sig och fara tillbaka genom Makedonien. ⁴I sällskap hade han Sopatros, Pyrrhos son, från Beroia, Aristarchos och Secundus, som hörde till bröderna i Thessalonike, vidare Gaius från Derbe, Timotheos samt Tychikos och Trofimos från Asien. ⁵De reste nu i förväg och inväntade oss i Troas. ⁶Sjelva seglade vi från Filippi efter det osyrade brödets högtid, och fem dagar senare träffade vi dem i Troas, där vi stannade en vecka.

⁷Dagen efter sabbaten hade vi samlats för att bryta bröd. Paulus, som skulle resa nästa dag, talade till bröderna, och han höll på ända till midnatt. ⁸Det fanns många lampor i det rum på översta våningen där vi var samlade. ⁹En ung man som hette Eutychos hade satt sig i fönstret. Han föll i djup sömn då Paulus talade så länge, och i sömnen ramlade han ut från tredje våningen, och när man lyfte upp honom var han död. ¹⁰Paulus kom då ner och lade sig över honom, slog armarna om ho-

nom och sade: "Sluta med er klagan, han lever!" ¹¹Och han gick upp igen, bröt brödet och åt. Sedan fortsatte han länge att predika, ända till gryningen, då han lämnade dem. ¹²Ynglingen levde och kunde föras hem, och de kände en stark tillförsikt.

I Miletos. Avskedstal till de äldste från Efesos

¹³Vi gick direkt ombord och avseglade till Assos, där vi skulle hämta Paulus; det hade han bestämt, eftersom han själv ville ta landvägen dit. ¹⁴När vi mötte honom i Assos tog vi honom ombord och kom så till Mitylene. ¹⁵Därifrån seglade vi vidare och hade nästa dag nått i höjd med Chios; dagen därpå lade vi till vid Samos, och ännu en dag senare kom vi till Miletos. ¹⁶Paulus hade nämligen beslutat fara förbi Efesos för att inte förlora någon tid i Asien. Han hade bråttom, eftersom han om möjligt ville vara i Jerusalem på pingstdagen.

¹⁷Från Miletos skickade han emellertid bud till Efesos och kallade till sig församlingens äldste. ¹⁸När de infunnit sig sade han till dem: "Ni vet hur jag har uppträtt bland er hela tiden, från första dagen jag kom hit till Asien. ¹⁹Jag har tjänat Herren i all ödmjukhet, under tårar och under prövningar som jag har utsatts för genom judarnas anslag. ²⁰Jag har inte varit rädd för att låta er veta det som gagnar er, utan har undervisat er om det, offentligt och i hemmen, ²¹och jag har enträget uppmanat både judar och greker att omvända sig till Gud och tro på vår herre Jesus. ²²Nu känner jag mig tvingad att resa till Jerusalem utan att veta vad som skall möta mig där. ²³Jag vet bara att den heliga anden i stad efter stad försäkrar att bojor och lidanden väntar mig. ²⁴Men jag anser inte att mitt liv har något värde för mig; jag vill bara fullborda mitt lopp och det uppdrag som jag har fått av herren Jesus: att vittna om Guds nåderika evangelium.

²⁵Och nu ser ni mig aldrig mer, det vet jag, alla ni som jag har besökt och förkunnat riket för. ²⁶Därför vill jag denna dag bedyra att jag är utan skuld om någon går förlorad. ²⁷Ty jag har inte varit rädd för att delge er allt som hör till Guds plan. ²⁸Ge akt på er själva och på hela den hjord som den heliga anden satt er att ha uppsikt över, för att ni skall vara herdar för

Guds församling som han har vunnit åt sig med sin sons blod. ²⁹Jag vet att när jag lämnat er skall farliga vargar som inte skornar hjorden tränga in bland er. ³⁰Ur era egna led skall det träd fram män som förkunnar villoläror för att dra lärjungarna över på sin sida. ³¹Håll er därför vakna, och kom ihåg att jag i tre års tid dag och natt har väglett var och en av er under tårar. ³²Och nu anförtror jag er åt Gud och åt hans nåderika ord, det som kan göra er till hans byggstenar och ge er arvslott bland alla dem som helgats. ³³Jag har aldrig velat få silver eller guld eller kläder av någon. ³⁴Ni vet själva att dessa händer har sört för mina egna och mina följeslagares behov. ³⁵I allt har jag visat er att ni, genom att arbeta på ett sådant sätt, skall ta er an de svaga med herren Jesu egna ord i minne: Det är saligare att ge än att få."

³⁶Efter sitt tal föll Paulus på knä och bad tillsammans med alla de andra. ³⁷De grät häftigt, omfamnade honom och kysste honom. ³⁸Det som smärtade dem mest var hans ord att de aldrig skulle få se honom igen. Slutligen följde de honom till båten.

Resa till Jerusalem

21 ¹När vi hade skilts från dem och lagt ut seglade vi raka vägen till Kos, nästa dag till Rhodos och därifrån till Patara. ²Där fann vi ett skepp som skulle till Fenikien, och vi seglade vidare med det. ³Vi siktade Cypren, passerade söder om ön med kurs på Syrien och kom till Tyros, där lasten skulle lossas. ⁴Vi sökte upp lärjungarna och stannade hos dem en vecka. På Andens ingivelse varnade de Paulus för att fara vidare till Jerusalem. ⁵Men när dagarna i Tyros var till ända bröt vi upp för att fortsätta resan. Alla, också kvinnor och barn, följde oss ut ur staden. Vi knäböjde på stranden och bad, ⁶och sedan tog vi farväl av varandra. Vi steg ombord, medan de andra gick hem till sitt igen.

⁷Från Tyros kom vi till Ptolemais, där vår sjöresa slutade. Vi hälsade på bröderna och stannade hos dem en dag, ⁸varefter vi fortsatte till Caesarea. Där gick vi hem till förkunnaren Filippos, som var en av de sju, och stannade hos honom. ⁹Han hade fyra ogifta döttrar som kunde profetera. ¹⁰Vi hade varit där i

flera dagar då en profet vid namn Agabos kom ner från Judeen och sökte upp oss. ¹¹Han tog Paulus bälte och band sina händer och fötter och sade: "Så säger den heliga anden: Den som äger detta bälte skall judarna i Jerusalem binda så här och överlämna i hedningarnas händer." ¹²När vi hörde hans ord vädjade både vi och folket där till Paulus att inte gå upp till Jerusalem. ¹³Då svarade han: "Varför gör ni så, gråter och slår ner modet på mig? Jag är beredd att inte bara låta mig fångslas utan också lida döden i Jerusalem för herren Jesu namns skull." ¹⁴När han inte lät övertala sig lugnade vi oss och sade: "Må Herrens vilja ske."

¹⁵Efter dagarna där gjorde vi oss i ordning och fortsatte upp till Jerusalem. ¹⁶En del av lärjungarna i Caesarea följde med för att visa oss till Mnason, en cypriot som länge hade varit lärjunge; hos honom skulle vi få bo.

Jakobs och de äldstes råd till Paulus

¹⁷I Jerusalem tog bröderna emot oss med glädje. ¹⁸Nästa dag gick Paulus tillsammans med oss andra hem till Jakob, och dit kom också alla de äldste. ¹⁹Sedan han hade hälsat på dem redogjorde han noggrant för allt som Gud hade utfört bland hedningarna genom hans arbete. ²⁰De prisade Gud för vad de fick höra och sade till Paulus: "Du vet, broder, att det finns tiotusentals troende bland judarna, och alla håller de strängt på lagen. ²¹Nu har de fått höra att du lär alla judar ute bland hedningarna att överge Mose och förklarar för dem att de inte skall omskära sina barn och inte leva efter våra seder och bruk. ²²Vad gör vi nu? De får säkert veta att du är här. ²³Följ därför vårt råd. Här finns fyra män som har avlagt ett löfte. ²⁴Ta med dig dem och rena dig tillsammans med dem och betala för dem så att de kan låta raka huvudet. Då förstår alla att det inte ligger någonting i det som de har fått veta om dig, utan att också du håller fast vid lagen och lever efter den. ²⁵Men när det gäller hedningar som har kommit till tro har vi meddelat vårt beslut: de skall avhålla sig från kött som offrats till avgudar, blod, kött från kvävda djur och otukt." ²⁶Då tog Paulus med sig männen och renade sig nästa dag tillsammans med dem. Sedan gick han till templet och tillkännagav när renhets-

tiden skulle vara avslutad och offer bäras fram för var och en av dem.

Paulus arresteras

²⁷Strax innan de sju dagarna var slut fick judarna från Asien syn på Paulus i templet. De hetsade upp folkmassan och tog fast honom ²⁸och ropade: "Israeliter, kom och hjälp till! Här är mannen som överallt sprider en lära som riktar sig mot vårt folk och vår lag och denna plats. Och nu har han till och med tagit med sig greker till templet och vanhelgat denna heliga plats." ²⁹De hade nämligen sett Trofimos från Efesos tillsammans med Paulus i staden och tog för givet att Paulus tagit med honom till templet. ³⁰Hela staden kom i rörelse och folket strömmade till. De grep tag i Paulus och släpade ut honom från templet, och portarna stängdes genast. ³¹De ville döda honom, men den romerske kommandanten fick rapport om att hela Jerusalem var i uppror ³²och skyndade omedelbart ner till dem med manskap och officerare. När judarna fick se kommandanten och soldaterna slutade de att misshandla Paulus. ³³Kommandanten steg fram, arresterade honom och lät belägga honom med dubbla bojor, och sedan frågade han vem det var och vad han hade gjort. ³⁴Det kom olika svar ur hopen, och då han i allt tumultet inte kunde få klart besked lät han föra Paulus till fästningen. ³⁵När man hade fått honom till trappan måste soldaterna bära honom. Så våldsam var trängseln, ³⁶för massan följde efter och skrek: "Döda honom!"

Paulus försvarstal inför folket

³⁷Just som man skulle föra in Paulus i fästningen frågade han kommandanten: "Får jag säga dig en sak?" — "Jaså, du kan grekiska", sade denne. ³⁸"Då är du inte egyptern som för en tid sedan uppviglade de fyra tusen knivmännen och drog ut med dem i öknen?" ³⁹Paulus svarade: "Jag är jude från Tarsos i Kilikien, medborgare i en betydande stad. Jag ber att du låter mig tala till folket." ⁴⁰Kommandanten gav honom sin tillåtelse, och uppifrån trappan gjorde Paulus tecken åt folket att lyssna. När det blivit tyst började han tala till dem på hebreiska:

22

¹"Bröder och fäder, lyssna på vad jag nu har att säga er till mitt försvar." ²När de hörde att det var på hebreiska han talade till dem blev det ännu tystare, och han fortsatte: ³"Jag är själv jude, född i Tarsos i Kilikien men uppfostrad här i staden. Hos Gamaliel har jag fått grundlig undervisning i vår fäderneärvda lag. Jag har kämpat för Guds sak lika ivrigt som ni alla gör i dag. ⁴Jag har varit dödsfiende till Vägen och tagit fast både män och kvinnor och satt dem i fängelse. ⁵Det kan översteprästen och hela rådet intyga. Av dem fick jag med mig brev till våra bröder i Damaskus och reste dit för att också där fångsla folk och föra dem till Jerusalem, där de skulle få sitt straff.

⁶Men under färden, då jag närmade mig Damaskus, omgavs jag plötsligt mitt på dagen av ett bländande ljussken från himlen. ⁷Jag föll till marken och hörde en röst säga till mig: 'Saul, Saul, varför förföljer du mig?' ⁸Jag frågade: 'Vem är du, herre?' Han svarade: 'Jag är Jesus från Nasaret, den som du förföljer.' ⁹De som var med mig såg ljuset men hörde inte rösten som talade till mig. ¹⁰Jag frågade: 'Vad skall jag göra, herre?' Och Herren svarade: 'Gå genast till Damaskus. Där skall du få veta allt som du har utsetts att göra.' ¹¹Eftersom strålglansen hade gjort mig blind fick mina följeslagare leda mig vid handen, och så kom jag fram till Damaskus.

¹²Ananias, en from och lagtrogen man som hade gott namn om sig bland alla judarna i staden, ¹³kom till mig, ställde sig vid min sida och sade: 'Saul, min broder, öppna dina ögon och se!' Och strax kunde jag se honom. ¹⁴Han sade: 'Våra faders Gud har utvalt dig till att få kunskap om hans vilja, till att se den Rättfärdige och till att höra hans röst. ¹⁵Du skall bli hans vittne och berätta för alla människor vad du har sett och hört. ¹⁶Tveka inte! Åkalla hans namn och låt dig genast döpas och tvättas ren från dina synder.'

¹⁷När jag hade kommit tillbaka till Jerusalem och stod och bad i templet föll jag i hänryckning ¹⁸och fick se Herren som sade till mig: 'Skynda dig och lämna genast Jerusalem, här kommer de inte att ta emot ditt vittnesbörd om mig.' ¹⁹Jag svarade: 'Herre, de vet ju att jag i alla synagogor lät gripa och piska dem som trodde på dig. ²⁰Och när ditt vittne Stefanos fick offra sitt blod stod jag och såg på, och jag tyckte det som sked-

de var riktigt, och jag vaktade kläderna åt dem som dödade honom.' ²¹Då sade han till mig: 'Gå, jag skall sända dig till hedningarna långt borta.'"

Paulus hos kommendanten

²²Ända hit hade de lyssnat, men när han sade detta började de ropa: "Bort med honom från jordens yta! En sådan bör inte få leva." ²³De skrek, slet i sina kläder och kastade upp sand i luften. ²⁴Kommendanten lät då föra in Paulus i fästningen och gav order att han skulle förhöras under prygel, så att man fick reda på varför de skrånade så mot honom. ²⁵När man band fast honom för att piska honom sade han till officeren som var med: "Är det tillåtet att prygla en romersk medborgare som inte är dömd för något?" ²⁶Då gick officeren till kommendanten och anmälde saken och sade: "Vad är det du tänker göra? Den mannen är romersk medborgare." ²⁷Kommendanten gick till honom och frågade: "Är du verkligen romersk medborgare?" När Paulus svarade ja, ²⁸sade kommendanten: "Jag betalade en stor summa pengar för att få detta medborgarskap." — "Jag fick det när jag föddes", sade Paulus. ²⁹De som skulle förhöra honom lät honom då genast vara, och kommendanten själv blev förskräckt när han insåg att det var en romersk medborgare som han hade låtit fängsla. ³⁰Då kommendanten ville få klarhet om vad judarna anklagade Paulus för lät han nästa dag ta av honom bojorna, befallde att översteprästerna och hela rådet skulle samlas och förde ner Paulus och ställde honom inför dem.

Paulus inför rådet

¹Paulus såg på rådet och sade: "Mina bröder. Jag har alltid, intill denna dag, tjänat Gud med gott uppsåt." ²Då befallde översteprästen Ananias dem som stod bredvid att slå Paulus över munnen. ³Men Paulus sade till honom: "Gud skall slå dig, din vitmenade vägg! Du sitter här för att döma mig efter lagen, men mot lagen befaller du dem att slå mig." — ⁴"Förolämpar du Guds överstepräst!" sade de som stod bredvid. ⁵Paulus svarade: "Jag visste inte, bröder, att han var överstepräst. Det står ju skrivet: *En ledare för ditt folk skall du inte förbanna.*"

⁶Eftersom Paulus visste att en del av dem var saddukeer och en annan del fariseer höjde han rösten och sade till rådet: "Mina bröder, jag är farisé och mina fäder var fariseer. Det är för hoppet om de dödas uppståndelse som jag nu har ställts inför rätta." ⁷När han sade så utbröt ett gräl mellan fariseerna och saddukeerna, och man delade sig i två läger. ⁸Saddukeerna menar nämligen att det inte finns någon uppståndelse och inte heller änglar eller andar, medan fariseerna tror på allt detta. ⁹Det blev ett väldigt ropande, och några skriftlärdade som hörde till fariseernas parti reste sig och hävdade sin åsikt, och de sade: "Vi kan inte finna att den här mannen har gjort något ont. Tänk om en ande har talat till honom, eller en ängel." ¹⁰Grälet blev så häftigt att kommandanten fruktade att de skulle slita Paulus i stycken, och han kallade ner vaktstyrkan för att rädda honom undan dem och föra honom tillbaka till fästningen.

¹¹På natten kom Herren till honom och sade: "Var inte rädd. Så som du har vittnat om mig i Jerusalem måste du också vittna i Rom."

En sammansvärjning mot Paulus

¹²Nästa morgon höll judarna ett möte och svor att varken äta eller dricka förrän de hade dödat Paulus. ¹³Det var mer än fyrtio män som deltog i denna sammansvärjning, ¹⁴och de gick till översteprästerna och de äldste och sade: "Vi har svurit en ed att inte röra mat eller dryck förrän vi har dödat Paulus. ¹⁵Ni skall därför nu tillsammans med det övriga rådet lämna in en anmälan till kommandanten, så att han skickar ner Paulus till er; säg att ni vill undersöka hans fall närmare. Vi står färdiga att döda honom innan han kommer fram." ¹⁶Paulus systerson hade emellertid varit där och fått reda på detta bakhåll, och han gick till Paulus i fästningen och talade om det. ¹⁷Paulus kallade på en av officerarna och sade: "För den här ynglingen till kommandanten, han har något att berätta." ¹⁸Officeren tog honom till kommandanten och sade: "Fången Paulus kallade på mig och bad mig ta den här unge mannen till dig, för han har något att säga dig." ¹⁹Kommandanten tog ynglingen vid handen och gick avsides med honom och frågade: "Vad är det du vill berätta för mig?" ²⁰Han svarade: "Judarna har kommit

överens om att be dig skicka ner Paulus till rådet i morgon, för att de skall få utreda hans fall närmare. ²¹Men gå inte med på det, för mer än fyrtyo av dem har planerat ett bakhåll och svurit att varken äta eller dricka förrän de har dödat honom. De står färdiga och väntar bara på att du skall svara ja." ²²Kommandanten sade åt ynglingen att inte tala om för någon att han hade avslöjat detta och lät honom sedan gå.

Paulus förs till ståthållaren i Caesarea

²³Därefter kallade han till sig två av sina officerare och sade: "Tre timmar efter mörkrets inbrott skall tvåhundra man stå färdiga att gå till Caesarea, dessutom sjuttio ryttare och tvåhundra man hjälptrupp." ²⁴De skulle ha med sig riddjur åt Paulus och se till att han kom oskadd fram till ståthållaren Felix. ²⁵Han skrev också ett brev av följande lydelse: ²⁶"Från Claudius Lysias till Felix. Högt ärade ståthållare. ²⁷Den här mannen hade gripits av judarna och var nära att dödas av dem, när jag ingrep med min trupp och förde honom i säkerhet sedan jag erfarit att han var romersk medborgare. ²⁸Då jag ville veta vad de anklagade honom för tog jag ner honom till deras råd. ²⁹Jag fann att anklagelserna mot honom gällde tolkningar av deras lag; något som förtjänar döden eller fängelse anklagades han inte för. ³⁰Eftersom det nu har meddelats mig att judarna planerar ett överfall på honom, skickar jag honom direkt ner till dig. Samtidigt har jag anmodat hans anklagare att föra sin talan mot honom inför dig."

³¹Soldaterna tog enligt sina order hand om Paulus och förde honom under natten till Antipatris. ³²Nästa dag återvände de till sin förläggning medan ryttarna fortsatte med honom. ³³När de kom fram till Caesarea gav de ståthållaren brevet och förde också in Paulus till honom. ³⁴Han läste brevet och frågade Paulus från vilken provins han var och fick veta att han var från Kilikien. ³⁵"Jag skall höra dig när dina anklagare också har infunnit sig", sade han och befallde att Paulus skulle hållas under bevakning i Herodes palats.

Anklagelsen mot Paulus

¹Fem dagar senare kom översteprästen Ananias dit ner med några av de äldste och en advokat Tertullus och lämnade ståt-hållaren sin anmälan mot Paulus. ²Sedan Paulus kallats in började Tertullus sitt anklagsetal med följande ord: ³"Högt ärade Felix. Att vi tack vare dig får leva i djupaste fred och att genom din omtanke villkoren har förbättrats för vårt folk är något som vi alla erkänner oförbehållsamt och med den största tacksamhet. ⁴Jag vill inte uppehålla dig alltför länge men ber dig att godhetsfullt lyssna till några korta ord från oss. ⁵Vi har funnit att den här mannen är en smitthärd som sprider oro bland judarna på alla håll i världen och att han är ledare för nasareernas sekt. ⁶Han har till och med försökt vanhelga templet. Vi har gripit honom, ⁸och när du själv förhör honom kommer du att vinna klarhet om allt det vi anklagar honom för." ⁹Judarna instämde och försäkrade att det förhöll sig på det viset.

Paulus försvarstal inför ståthållaren Felix

¹⁰På ståthållarens tecken tog Paulus till orda: "Jag vet att du i många år har varit domare för detta folk, och därför är det med tillförsikt jag försvarar min sak. ¹¹Du kan själv förvissa dig om att det inte är mer än tolv dagar sedan jag kom upp till Jerusalem för att be i templet. ¹²Varken där eller i synagogorna eller ute i staden har de sett mig diskutera med någon eller hetsa upp folk, ¹³och de kan heller inte inför dig styrka sina anklagelser mot mig. ¹⁴Men jag erkänner att jag följer Vägen, som de kallar för en sekt, och att jag på det sättet tjänar våra fäders Gud, samtidigt som jag tror på allt som lagen säger och allt som står skrivet hos profeterna. ¹⁵Jag hyser samma hopp som dessa mina anklagare, att Gud skall låta både rättfärdiga och orättfärdiga stå upp från de döda. ¹⁶Därför strävar också jag efter att alltid ha ett gott samvete gentemot Gud och människor.

¹⁷Efter flera år kom jag tillbaka till mitt folk för att ge allmosor och offra. ¹⁸Det var då man fann mig i templet; jag hade renat mig, och där var ingen folkmassa och inget tumult. ¹⁹Men där var några judar från Asien — de borde stå här inför dig

och anklaga mig om de har något att anföra. ²⁰Eller också får de som är här tala om vad de fann mig skyldig till när jag stod inför rådet, ²¹om det inte var just de ord som jag ropade mitt ibland dem: 'Det är för de dödas uppståndelse som jag i dag står till svars inför er.'"

Paulus i tvåårigt häkte

²²Felix, som var mycket väl underrättad om Vägen, uppsköt nu rättegången och sade: "När kommandanten Lysias kommer hit skall jag avdöma ert mål." ²³Officieren fick order att hålla Paulus i häkte men ge honom lättnader och inte hindra hans anhängare från att sörja för honom.

²⁴Några dagar därefter infann sig Felix tillsammans med sin hustru Drusilla, som var judinna. Han lät hämta Paulus för att höra vad han hade att säga om tron på Kristus Jesus. ²⁵Men när Paulus började tala om rättfärdighet och försakerelser och den kommande domen blev Felix förskräckt och sade: "Det räcker för den här gången. Men jag skall kalla på dig när jag får tid." ²⁶Samtidigt hoppades han att Paulus skulle erbjuda honom pengar, och därför lät han ofta hämta honom för att samtala med honom.

²⁷När två år hade gått efterträddes Felix av Porcius Festus. Eftersom Felix ville hålla sig väl med judarna lät han Paulus stanna kvar i fängelse.

Paulus inför ståthållaren Festus

¹Tre dagar efter det att Festus hade tillträtt som ståthållare reste han från Caesarea upp till Jerusalem. ²Översteprästerna och judarnas främsta män lämnade då en anmälan mot Paulus till honom, ³och de bad Festus att gynna deras sak och låta hämta Paulus till Jerusalem. De förberedde nämligen ett bakhåll för att döda honom under vägen. ⁴Festus svarade att Paulus hölls i häkte i Caesarea och att han själv snart skulle fara dit. ⁵"Era ledare", sade han, "får alltså följa med dit ner och anklaga mannen om han har gjort något som är fel."

⁶Festus stannade inte mer än åtta tio dagar och for sedan ner till Caesarea. Följande dag intog han sin plats på domartribunen och befallde att Paulus skulle föras in. ⁷När han kom om-

ringades han av de judar som hade rest ner från Jerusalem. De riktade en mängd svåra beskyllningar mot honom utan att kunna styrka dem, ⁸medan Paulus försvarade sig med att säga: "Varken mot judarnas lag eller templet eller kejsaren har jag förbrutit mig." ⁹Men Festus, som ville hålla sig väl med judarna, frågade Paulus: "Går du med på att fara upp till Jerusalem och dömas av mig där?" ¹⁰Paulus svarade: "Jag står inför kejsarens domstol, och det är här jag skall dömas. Judarna har jag inte gjort något ont, det vet du själv mycket väl. ¹¹Om jag har gjort mig skyldig till något som förtjänar döden är jag beredd att dö. Men om deras anklagelser saknar grund kan ingen utlämna mig åt dem. Jag vädjar till kejsaren." ¹²Efter överläggning med sina rådgivare sade Festus: "Du har vädjat till kejsaren, till kejsaren skall du fara."

Festus lägger fram fallet Paulus för kung Agrippa

¹³Några dagar senare anlände kung Agrippa och Berenike till Caesarea och besökte Festus. ¹⁴De stannade i flera dagar, och Festus lade fram fallet Paulus för kungen. "Här finns en fånge", sade han, "som Felix har lämnat efter sig. ¹⁵När jag var i Jerusalem gjorde judarnas överstepräster och äldste en anmälan mot honom där de krävde att få honom dömd. ¹⁶Jag svarade dem att romarna inte har för sed att utlämna en anklagad innan han har fått möta sina anklagare och haft tillfälle att försvara sig. ¹⁷När de så hade kommit hit spillde jag ingen tid utan satte mig redan nästa dag att hålla dom och lät föra fram mannen. ¹⁸Men när hans anklagare uppträdde beskyllde de honom inte för något sådant brott som jag hade väntat, ¹⁹utan det gällde en del tvistefrågor i deras egen religion och en viss Jesus, som är död men som Paulus säger är i livet. ²⁰Då jag inte visste hur jag skulle reda ut detta, föreslog jag honom att resa till Jerusalem och låta sig dömas där. ²¹När han då yrkade på att hållas i förvar för att få sin sak avgjord av kejsaren, gav jag order att han skall sitta kvar här tills jag skickar honom till kejsaren."

²²Agrippa sade att han själv skulle vilja höra mannen tala, och Festus svarade att det kunde ske dagen därpå.

Paulus försvarstal inför kung Agrippa

²³Följande dag kom alltså Agrippa och Berenike med prakt och ståt och tog plats i audienssalen tillsammans med överstarna och de förnämsta i staden. ²⁴Festus lät föra in Paulus och sade: "Kung Agrippa och alla andra här närvarande. Ni ser framför er den man för vars skull hela mängden av judar har legat över mig, både i Jerusalem och här, och högljutt krävt att han inte skall få leva längre. ²⁵Jag kan inte finna att han har gjort något som förtjänar döden, ²⁶och när han själv vädjade till kejsaren beslöt jag att skicka honom dit. Men jag har ingenting påtagligt att skriva om honom till min härskare. Därför låter jag honom framträda inför er och först och främst inför dig, kung Agrippa, så att jag efter den här utfrågningen vet vad jag skall skriva. ²⁷Det kan inte vara rimligt att skicka en fånge utan att också ange vad han anklagas för."

¹Agrippa sade då till Paulus: "Du har min tillåtelse att föra din talan." Då lyfte Paulus handen och började tala till sitt försvar: ²"Kung Agrippa, jag är lycklig över att det är inför dig som jag i dag får försvara mig mot allt som judarna beskyller mig för, ³särskilt som du så väl känner till alla judiska seder och bruk och tolkningsfrågor. Därför ber jag dig lyssna på mig med tålmod. ⁴Hur mitt liv har varit från det jag var ung, ända från början, bland mina landsmän och sedan i Jerusalem, det vet alla judar. ⁵De känner mig sedan gammalt, och om de bara vill kan de intyga att jag har levt som farisé, i överensstämmelse med vår religions strängaste riktning. ⁶Vad jag nu står till svars för är hoppet om det som Gud har lovat våra fäder ⁷och som vårt folks tolv stammar väntar sig att få se uppfyllt genom att oavlåtligt tjäna Gud dag och natt. Det är för det hoppets skull, kung Agrippa, som jag nu anklagas av judarna. ⁸Varför anser man det otroligt bland er att Gud uppväcker döda?

⁹Jag fann det själv vara min plikt att på allt sätt bekämpa nasarén Jesu namn, ¹⁰och jag gjorde det också i Jerusalem. Med fullmakt från översteprästerna satte jag många av de heliga i fängelse, och när man ville döda dem röstade jag för det. ¹¹Överallt i synagogorna fick jag dem gång på gång straffade och tvang dem att häda, ja, i mitt raseri förföljde jag dem till och med i städer utanför Judeen. ¹²När jag för den skull reste

till Damaskus med översteprästernas fullmakt och på deras uppdrag ¹³fick jag under färden, kung Agrippa, mitt på dagen se ett ljus som kom från himlen och omgav mig och mina reskamrater med ett sken som var starkare än solen. ¹⁴Vi föll alla till marken, och jag hörde en röst som sade till mig på hebreiska: 'Saul, Saul, varför förföljer du mig? Det går dig illa om du spjärnar emot.' ¹⁵Jag sade: 'Vem är du, herre?' Och Herren svarade: 'Jag är Jesus, den som du förföljer. ¹⁶Stig upp och stå på dina ben! Jag har visat mig för dig för att utse dig till min tjänare och till vittne om vad du har sett av mig och vad du kommer att få se av mig i framtiden, ¹⁷då jag räddar dig undan ditt eget folk och undan hedningarna. Till dem skall jag sända ut dig, ¹⁸för att du skall öppna deras ögon och vända dem från mörkret till ljuset och från Satans makt till Gud. Genom att tro på mig skall de vinna syndernas förlåtelse och få en plats bland dem som helgats.'

¹⁹Därför, kung Agrippa, kunde jag inte annat än lyda denna syn från himlen. ²⁰Först i Damaskus och Jerusalem och sedan över hela Judeen och inför hedningarna har jag predikat att man måste ångra sig och vända om till Gud och utföra sådana gärningar som svarar mot ångern. ²¹Det var därför judarna grep mig i templet och försökte mörda mig. ²²Men tack vare Guds hjälp ända till denna dag kan jag stå som vittne inför både hög och låg, och vad jag talar om är ingenting annat än vad profeterna och Mose har förutsagt: ²³att Messias måste lida och att han som den förste som uppstod från de döda skulle förkunna ljuset både för vårt folk och för hedningarna."

²⁴På denna punkt i hans försvarstal avbröt Festus honom och ropade: "Du yrar, Paulus. Din stora lärdom gör dig galen." ²⁵Paulus svarade: "Högt ärade Festus, jag yrar inte, jag talar sanna och förnuftiga ord. ²⁶Kungen är väl insatt i dessa frågor, därför kan jag också tala öppet och frimodigt till honom. För jag är säker på att inget av detta är obekant för honom, det har ju inte tilldragit sig i någon avkrok. ²⁷Tror du på profeterna, kung Agrippa? Jag vet att du tror."

²⁸Agrippa svarade Paulus: "Det går fort för dig att få mig till kristen." — ²⁹"Fort eller långsamt", svarade Paulus, "Gud give att inte bara du utan alla som i dag lyssnar på mig blir sådana som jag — men utan de här bojorna."

³⁰Kungen och ståthållaren och Berenike samt deras upp-
vaktning reste sig nu, ³¹och när de hade dragit sig tillbaka sade
de till varandra: "Den mannen gör ingenting som förtjänar dö-
den eller fängelse." ³²Och Agrippa sade till Festus: "Om han
inte hade vädjat till kejsaren hade han kunnat frigges."

Resan över Medelhavet

27 ¹När det var bestämt att vi skulle avsegla till Italien överläm-
nades Paulus och några andra fångar till en av Kejsarbataljo-
nens officerare som hette Julius. ²Vi steg ombord på ett fartyg
från Adramyttion som skulle till hamnar i Asien och seglade
ut. Aristarchos, en makedonier från Thessalonike, följde med
oss. ³Dagen därpå gick vi in till Sidon. Julius behandlade Pau-
lus väl och lät honom gå till sina vänner för att få vad han be-
hövde. ⁴När vi lagt ut därifrån seglade vi i lä av Cypern, efter-
som vi hade motvind. ⁵Och efter att ha gått över öppna havet
utanför Kilikien och Pamfylien kom vi till Myra i Lykien. ⁶Där
fick officeren tag på ett fartyg från Alexandria som skulle till
Italien och satte oss ombord på det. ⁷Under åtskilliga dagar
gick seglatsen långsamt, och när vi omsider nått i höjd med
Knidos och vinden fortfarande låg emot oss gick vi in i lä av
Kreta vid Salmone. ⁸Längs kusten lyckades vi så småningom
ta oss fram till en plats i närheten av staden Lasaiä som hette
Goda hamnarna.

⁹Då hade lång tid förflutit, fastedagen var redan förbi och
det började bli riskfyllt att segla. Paulus varnade dem ¹⁰och sa-
de: "Jag ser tydligt att resan blir strapatsrik och leder till stora
förluster, inte bara av last och skepp utan också av våra egna
liv." ¹¹Men officeren litade mer på skepparen och fartygets
ägare än på vad Paulus sade. ¹²Eftersom platsen var olämplig
som vinterhamn röstade flertalet för att man skulle segla där-
ifrån och försöka nå fram till Foinix och ligga där över vintern.
Det är en hamn på Kreta som är öppen mot sydväst och nord-
väst. ¹³När så en sydlig bris blåste upp menade de att de kun-
de genomföra sin plan.

Storm utanför Kreta

De lättade ankar och följde Kretas kust. ¹⁴Men det dröjde inte länge förrän en våldsamt storm, den så kallade Nordosten, svepte ner från land. ¹⁵Fartyget fångades av den och kunde inte hålla upp mot vinden, utan vi föll av och länsade undan för den. ¹⁶Vi kom i lä av en liten ö som hette Kauda och lyckades där med nöd och näppe bärga skeppsbåten. ¹⁷Sedan den tagits ombord stagade man fartyget som en säkerhetsåtgärd. De var rädda för att de skulle driva upp på Syrtenbankarna, och därför sänkte de rån och seglade vidare så. ¹⁸Då vi var svårt ansatta av stormen gjorde de sig nästa dag av med en del av lasten, ¹⁹och på tredje dagen vräkte de med egna händer allt löst överbord. ²⁰Varken sol eller stjärnor visade sig på flera dygn, och stormen låg hårt på. Till slut förlorade vi allt hopp om räddning.

²¹Ingen hade nu på länge fått någon mat. Paulus steg då fram bland dem och sade: "Ni skulle ha lytt mitt råd och inte gett er ut från Kreta, så hade ni besparat er dessa strapatser och förluster. ²²Men nu uppmanar jag er att vara vid gott mod. Inga liv skall gå förlorade, bara skeppet. ²³I natt kom nämligen en ängel till mig från den Gud som jag tillhör och som jag tjänar, ²⁴och han sade: 'Var inte rädd, Paulus. Du skall stå inför kejsaren, och alla som är med dig ombord har Gud skänkt dig!' ²⁵Var därför vid gott mod! Jag litar på Gud, det blir som han har sagt mig. ²⁶Men vi kommer att drivas i land på någon ö."

²⁷På fjortonde dygnet av vår färd över Adria-havet började sjömännen vid midnatt förstå att vi närmade oss land. ²⁸De lodade och fann att djupet var tjugo famnar. Strax efteråt lodade de på nytt och fick det nu till femton famnar. ²⁹De fruktade att vi skulle drivas mot klippor och lade ut fyra ankare från aktern och önskade bara att det skulle bli dag. ³⁰Sjömännen gjorde ett försök att överge fartyget och firade ner skeppsbåten under förvändning att de skulle lägga ut ankare från fören. ³¹Då sade Paulus till officeren och soldaterna: "Om inte de där stannar kvar ombord är ni förlorade." ³²Då kapade soldaterna linorna och lät skeppsbåten driva i land.

³³Innan det dagades uppmanade Paulus alla att äta. "Nu har ni varit utan mat i fjorton dagar och inte fått någon näring.

³⁴Därför råder jag er att äta, det behöver ni för att kunna klara er. Ingen av er skall nämligen mista så mycket som ett hårstrå." ³⁵Sedan tog han ett bröd, tackade Gud inför dem alla, bröt det och började äta. ³⁶Då repade alla mod och intog föda. ³⁷Allt som allt var vi 276 personer ombord. ³⁸Efter att ha ätit sig mätta vräkte de spannmålslasten i sjön för att göra fartyget lättare.

Strandning på Malta

³⁹När det blev dag kände de inte igen landet, men de upptäckte en bukt med sandstrand, där de tänkte att de skulle kunna sätta fartyget på land. ⁴⁰De släppte trossarna och lämnade ankarna i sjön. Samtidigt fällde de ner styråror, hissade förseglet för vinden och styrde in mot stranden. ⁴¹Men de gick på ett rev och rände upp med skeppet där. Fören körde fast och stod orubbligt kvar, men aktern började brytas sönder av bränningarna. ⁴²Soldaterna beslöt då att döda fångarna så att ingen skulle kunna simma i land och fly. ⁴³Men officeren ville rädda Paulus och hindrade dem i deras avsikt. Han befallde att först skulle de simkunniga hoppa i vattnet och ta sig i land och därefter de övriga, ⁴⁴en del på plankor och andra med hjälp av folk från fartyget. Så lyckades alla rädda sig i land.

¹När vi var i säkerhet fick vi veta att ön hette Malta. ²De infödda var ytterst vänliga mot oss; de tände ett bål och tog hand om oss alla, för det började regna och var kallt. ³Paulus drog ihop ett fång torrt ris, och då han lade det på elden kom en huggorm fram på grund av värmen och högg sig fast vid hans hand. ⁴När de infödda såg ormen hänga från handen på honom sade de till varandra: "Den där mannen måste vara en mördare. Han har räddats från havet, men rättvisans gudinna ville inte att han skulle få leva." ⁵Men Paulus skakade av sig ormen i elden och tog ingen skada. ⁶De andra trodde att han skulle svullna upp eller plötsligt falla död ner. När de sedan hade väntat en lång stund och sett att ingenting särskilt hände honom slog de om och sade att han var en gud.

⁷I närheten låg det gårdar som tillhörde Publius, öns främste man, och han tog emot oss och visade oss gästfrihet i tre dagar. ⁸Hans far låg till sängs med feberanfall och svår diarré.

Paulus gick in till honom, bad och lade händerna på honom och botade honom. ⁹Efter det kom också de andra sjuka på ön dit och blev botade. ¹⁰De gav oss många bevis på sin uppskattning, och när vi skulle segla därifrån försåg de oss med allt vi behövde.

Till Rom

¹¹Efter tre månader avseglade vi med "Dioskurerna", ett fartyg från Alexandria som hade legat vid ön över vintern. ¹²Vi gick in till Syrakusa och låg där i tre dagar. ¹³Därifrån kom vi så småningom fram till Regium. Efter en dags väntan fick vi sydlig vind och nådde efter två dagar Puteoli. ¹⁴Där fann vi trosbröder och blev inbjudna att stanna hos dem en vecka. Och på det sättet kom vi till Rom. ¹⁵Bröderna där hade fått besked om oss och kom ända ut till Forum Appii och Tres Tabernae för att möta oss. När Paulus såg dem tackade han Gud och fylldes med tillförsikt. ¹⁶Efter ankomsten till Rom fick han tillstånd att ha egen bostad tillsammans med den soldat som skulle bevaka honom.

Tal till judarna i Rom

¹⁷Tre dagar senare bad Paulus de ledande bland judarna att komma till honom, och när de var samlade sade han till dem: "Mina bröder. Fast jag inte har förbrutit mig mot vårt folk eller våra fäderneärvda seder och bruk blev jag i Jerusalem utlämnad till romarna och bortförd som fånge. ¹⁸Sedan de hade förhört mig ville de frige mig, eftersom jag inte var skyldig till något som förtjänar döden. ¹⁹Men judarna satte sig emot det, och jag blev tvungen att vädja till kejsaren, dock inte för att anklaga mitt folk. ²⁰Detta är bakgrunden till att jag har kallat er hit för att få träffa er och tala till er, ty det är Israels hopp som är anledning till att jag bär dessa bojor." ²¹De svarade: "Vi har inte fått något brev om dig från Judeen, och inte heller har någon av de bröder som kommit hit haft något ont att säga om dig, vare sig öppet eller i enrum. ²²Men vi vill gärna höra av dig själv vad du har för åsikter. Om den här sekten vet vi ju att den möter motstånd överallt."

²³De kom överens om en viss dag, och då infann sig ännu fler hos honom där han bodde. Från morgonen till sena kvällen vittnade han om Guds rike och utlade vad det innebär, och utgående från Moses lag och profeterna sökte han vinna dem för tron på Jesus. ²⁴Somliga lät sig övertygas av hans ord, men andra ville inte tro. ²⁵I stor oenighet bröt de upp sedan Paulus tillagt detta enda: "Det var med rätta som den heliga anden ²⁶sade till era fäder genom profeten Jesaja: *Gå till detta folk och säg: Ni skall höra med era öron men ingenting förstå, och se med era ögon men ingenting uppfatta.* ²⁷Ty detta folks hjärta är förstockat. De är tröga att höra med sina öron, och de tillsluter sina ögon, så att de inte kan se med sina ögon eller höra med sina öron eller förstå i sitt hjärta och omvända sig och bli botade av mig. ²⁸Därför skall ni veta att det är till hedningarna som Gud nu har sänt frälsningen. De kommer att lyssna."

Paulus vistelse i Rom

³⁰Där stannade han i hela två år på egen bekostnad. Han tog emot alla som kom för att besöka honom, ³¹och han förkunnade Guds rike och undervisade om herren Jesus Kristus med stor frimodighet och utan att bli hindrad.

Till de kristna i Rom

Hälsning

¹Från Paulus, Kristi Jesu tjänare, kallad till apostel, avdelad för att förkunna Guds evangelium, ²som Gud har utlovat genom sina profeter i de heliga skrifterna, ³evangeliet om hans son, som till sin mänskliga härkomst var av Davids ätt ⁴och genom sin andes helighet blev insatt som Guds son i makt och välde vid sin uppståndelse från de döda: Jesus Kristus, vår herre. ⁵Genom honom har jag fått nåden och uppdraget att som apostel föra alla hedningar till lydnad i tro, hans namn till ära. ⁶Bland dessa är också ni, som är kallade att tillhöra Jesus Kristus.

⁷Jag hälsar er, alla Guds älskade i Rom, kallade att vara hans heliga. Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus.

Paulus och församlingen i Rom

⁸Först och främst: jag tackar alltid min Gud genom Jesus Kristus för er alla, därför att man i hela världen talar om er tro. ⁹Gud, som jag tjänar med min ande när jag förkunnar evangeliet om hans son, kan vittna om att jag ständigt nämner er i mina böner. ¹⁰Jag ber att jag äntligen skall få möjlighet att resa till er, om det är Guds vilja. ¹¹Ty jag längtar efter att få träffa er och dela med mig av Andens gåvor för att ni skall bli stärkta, ¹²eller snarare: för att vi tillsammans skall få tröst genom vår gemensamma tro, er och min. ¹³Jag vill att ni skall veta, bröder, att jag ofta — fast det hittills alltid kommit något i vägen — har tänkt besöka er för att kunna skörda någon frukt bland er liksom bland alla andra hedningar. ¹⁴Greker och barbarer, lärda och olärda — alla har jag skyldigheter mot. ¹⁵Därav min iver att förkunna evangeliet också för er i Rom.

¹⁶Jag skäms inte för evangeliet. Det är en Guds kraft som räddar var och en som tror, juden främst men också greken. ¹⁷I evangeliet uppenbaras nämligen en rättfärdighet från Gud, ge-

nom tro till tro, som det står skrivet: *Den rättfärdige skall leva genom tron.*

Ett liv utan kunskap om Gud

¹⁸Ty Guds vrede uppenbaras från himlen och drabbar all gudlöshet och orätt hos de människor som håller sanningen fången i orättfärdighet. ¹⁹Det man kan veta om Gud kan de ju själva se; Gud har gjort det uppenbart för dem. ²⁰Ty alltsedan världens skapelse har hans osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomlighet, kunnat uppfattas i hans verk och varit synliga. Därför finns det inget försvar för dem; ²¹de har haft kunskap om Gud men inte ärat honom som Gud eller tackat honom. Deras tankemöda ledde dem ingenstans, och deras oförståndiga hjärtan förmörkades. ²²De ville gälla för visa men blev till dårar. ²³De bytte ut den oförgänglige Gudens härlighet mot bilder av förgängliga människor, av fåglar, fyrfotadjur och kräldjur.

²⁴Därför lät Gud dem följa sina begär och utlämnade dem åt orenhet, så att de förnedrade sina kroppar med varandra. ²⁵De bytte ut Guds sanning mot lögnen; de dyrkade och tjänade det skapade i stället för skaparen, som är välsignad i evighet, amen. ²⁶Därför utlämnade Gud dem åt förnedrande lidelser. Kvinnorna bytte ut det naturliga umgänget mot ett onaturligt, ²⁷likaså övergav männen det naturliga umgänget med kvinnorna och uppändes av begär till varandra, så att män bedrev otukt med män. Därmed drog de själva på sig det rätta straffet för sin villfarelse. ²⁸Eftersom de föraktade kunskapen om Gud lät han dem hemfalla åt föraktliga tänkesätt så att de gjorde det som inte får göras, ²⁹uppfyllda av allt slags orättfärdighet, elakhet, själviskhet och ondska, fulla av avund, blodtörst, stridslustnad, svek och illvilja. ³⁰De skvallrar och baktalar. De föraktar Gud. De är fräcka, övermodiga och skrytsamma, uppfinningsrika i det onda, uppstudsiga mot sina föräldrar, ³¹tanklösa, trolösa, kärlekslösa, hjärtlösa. ³²De vet vad Gud har bestämt: att alla som lever så förtjänar döden. Ändå är det just så de lever, ja än värre, de tycker det är bra när andra gör det.

Guds dom över judar och greker

2¹Därför finns det inget försvar för dig som dömer, vem du än är. Ty med din dom över andra dömer du dig själv, eftersom du handlar likadant som den du dömer. ²Vi vet att Guds dom över dem som lever så är väl grundad. ³Men du som dömer dem som lever så och ändå själv gör samma sak, inbillar du dig att just du skall undgå Guds dom? ⁴Bryr du dig inte om Guds oändliga godhet, fördragsamhet och tålmod? Förstår du inte att hans godhet vill föra dig till omvändelse? ⁵Med ditt hårda och obotfärdiga hjärta hopar du vrede över dig till vredens dag, då det blir uppenbart att Gud dömer rättvist. ⁶Han skall löna var och en efter hans gärningar: ⁷evigt liv åt dem som uthålligt gör det goda och söker härlighet, ära och oförgänglighet, ⁸men vrede och straff över dem som i självhävdelse vänder ryggen åt sanningen och följer orätten. ⁹Nöd och ångest över varje människa som gör det onda, juden främst men också greken. ¹⁰Härlighet, ära och frid åt var och en som gör det goda, juden främst men också greken. ¹¹Gud gör inte skillnad på människor.

Lagen inget skydd mot domen

¹²Alla som har syndat utan lag skall också gå under utan lag. Och alla som har syndat under lagen skall dömas genom lagen. ¹³Det är inte lagens hörare som blir rättfärdiga inför Gud, utan lagens görare. ¹⁴Hedningarna har inte lagen, men om de av naturen fullgör lagens krav, då är de sin egen lag fast de saknar lagen. ¹⁵Därmed visar de att det som lagen kräver är skrivet i deras hjärtan; om det vittnar också deras samvete och deras tankar när tankarna anklagar varandra och försvarar sig. ¹⁶Det skall framgå den dag då Gud, enligt det evangelium jag har fått från Jesus Kristus, dömer vad som är fördolt hos människan.

¹⁷Du kallar dig jude och förlitar dig på lagen, du är stolt över din Gud, ¹⁸känner hans vilja och kan avgöra vad som är väsentligt — du har ju vägledning i lagen. ¹⁹Du tror dig om att vara en ledare för blinda, ett ljus för människor i mörker, ²⁰en fostrare för oförståndiga, en lärare för omogna — du äger ju kunskapen och sanningen i lagens gestalt. ²¹Du undervisar

alltså andra men inte dig själv. Du förbjuder stöld men är själv en tjuv. ²²Du fördömer äktenskapsbrott men begår det själv. Du avskyr de hedniska gudarna men drar dig inte för att plundra dem. ²³Du är stolt över lagen men vanärar Gud genom att överträda den, ²⁴ty som det står skrivet: *För er skull smädas Guds namn bland hedningarna.* ²⁵Omskärelse är till nytta om du lever efter lagen. Men överträder du lagen är du trots omskärelsen på nytt en oomskuren. ²⁶Om nu en oomskuren följer lagens bud, skall inte han få räknas som omskuren? ²⁷Då kommer han som till kroppen är oomskuren men fullgör lagen att döma dig som överträder lagen fast du har skriftens bokstav och omskärelsen. ²⁸Ty jude är man inte till det yttre, och omskärelsen är inte det som syns utanpå kroppen. ²⁹Jude är man i sitt inre, och omskuren är den som är det i sitt hjärta, i ande och inte efter bokstaven. Han får sitt beröm av Gud, inte av människor.

Hela mänsklighetens skuld inför Gud

3

¹Vilket företräde har då judarna, vilken fördel ger omskärelsen? ²En stor fördel, på alla sätt. Först och främst: Guds ord anförtroddes åt dem. ³Och om nu några har visat sig trolösa, skall då deras trolöshet upphäva Guds trofasthet? ⁴Nej, inte alls: Gud är sann — sedan må varje människa visa sig vara en lögnare; som det står skrivet: *Du skall befinnas rättfärdig i dina ord och segra när man anklagar dig.* ⁵Och om vår orättfärdighet skall bevisa Guds rättfärdighet, vad innebär då detta? Är kanske Gud mänskligt talat orättvis när han låter sin vrede drabba oss? ⁶Nej, inte alls, ty hur skulle Gud då kunna döma världen? ⁷Men om min lögn ökar Guds härlighet genom att framhäva hans sannfärdighet, varför skall jag då dömas som syndare? ⁸Inte kan vi säga: "Låt oss göra det onda för att frambringa det goda." Sådana ord lägger några i vår mun, men de som förtalar oss på det sättet förtjänar sitt straff.

⁹Hur är det då, har vi något försteg? Inte utan vidare. Jag har förut anklagat både judar och greker för att stå under syndens välde. ¹⁰Det står ju skrivet:

Ingen finns som är rättfärdig, ingen enda,

¹¹*ingen som förstår, ingen som söker Gud.*

¹²Alla har vikit av, alla är fördärvade.

Ingen finns som gör det goda, ingen enda.

¹³En öppen grav är deras strupe,
sin tunga brukar de till svek.

Huggormsgift har de bakom sina läppar,

¹⁴deras mun är full av bitter förbannelse.

¹⁵På snabba fötter ilar de för att utgjuta blod,

¹⁶förödelse och elände kantar deras väg,

¹⁷och fridens väg känner de inte.

¹⁸Hos dem finns ingen fruktan för Gud.

¹⁹Vi vet att lagens ord riktas till dem som äger lagen, för att varje mun skall tystas och hela världen underkastas Guds dom. ²⁰Ty genom laggärningar blir ingen människa rättfärdig inför honom. Lagen kan bara ge insikt om synd.

Rättfärdighet genom tro

²¹Men nu har Gud uppenbarat en rättfärdighet som inte beror av lagen men som lagen och profeterna har vittnat om — ²²en rättfärdighet från Gud genom tron på Jesus Kristus, för alla dem som tror. Här görs ingen åtskillnad. ²³Alla har syndat och gått miste om härligheten från Gud, ²⁴och utan att ha förtjänat det blir de rättfärdiga av hans nåd, eftersom han har friköpt dem genom Kristus Jesus. ²⁵Gud har låtit hans blod bli ett försoningsoffer för dem som tror. Så ville han visa sin rättfärdighet, eftersom han förut hade lämnat synderna ostraffade, ²⁶under uppskovets tid. I vår egen tid ville han visa sin rättfärdighet: att han är rättfärdig och gör den rättfärdig som tror på Jesus.

²⁷Vad blir då kvar av vår stolthet? Ingenting. Vilken lag säger det, gärningarnas? Nej, trons lag. ²⁸Ty vi menar att människan blir rättfärdig på grund av tro, oberoende av laggärningar. ²⁹Eller är Gud bara judarnas Gud och inte hedningarnas? Jo, också hedningarnas, ³⁰så visst som Gud är en, han som skall göra de omskurna rättfärdiga av tro och de oomskurna rättfärdiga genom tro. ³¹Upphäver vi då lagen genom tron? Inte alls! Vi befäster lagen.

Exemplet Abraham

4

¹Vad innebär nu detta om vi tänker på Abraham, vårt folks stamfar? Hur gick det för honom? ²Om han blev rättfärdig genom gärningar har han något att vara stolt över. Men inte inför Gud. ³Ty vad säger skriften? *Abraham trodde på Gud och därför räknades han som rättfärdig.* ⁴Den som har gärningar att peka på får sin lön inte som en nåd utan som en rättighet. ⁵Den däremot som står utan gärningar men tror på honom som gör syndaren rättfärdig, han får sin tro räknad som rättfärdighet. ⁶Så prisar också David den människa salig som Gud räknar som rättfärdig oberoende av hennes gärningar: *Saliga de vilkas överträdelser är förlåtna och vilkas synder är utplånade.* ⁸Salig den som Herren inte tillräknar synd. ⁹Denna saligprisning, gäller den bara de omskurna eller också de oomskurna? Jag har redan sagt: för sin tros skull räknades Abraham som rättfärdig. ¹⁰Och när skedde det, före eller efter omskärelsen? Före, inte efter. ¹¹Omskärelsens tecken fick han som bekräftelse på att han redan som oomskuren var rättfärdig genom sin tro. Så skulle han bli far till alla oomskurna som tror, så att dessa kunde räknas som rättfärdiga. ¹²Han skulle också bli far till de omskurna, för dem som inte bara är omskurna utan också följer trons väg, den som vår fader Abraham vandrade redan innan han blev oomskuren.

Löftet till Abraham gäller alla som tror

¹³Det var inte genom lagen som Abraham eller hans efterkommande fick löftet att ärva världen, utan genom den rättfärdighet som kommer av tro. ¹⁴Om arvingarna är de som håller sig till lagen, då är tron tom och löftet upphävt. ¹⁵Ty lagen framkallar vrede; utan lag ingen överträdelse. ¹⁶Därför är tron grunden för att nåden skall gälla och löftet stå fast för alla hans efterkommande, inte bara för dem som håller sig till lagen utan också för dem som har tro som Abraham. Han är allas vår far, ¹⁷som det står skrivet: *Jag har gjort dig till fader till många folk,* och han är det inför den som han trodde på, Gud, som ger de döda liv och talar om det som ännu inte finns som om det redan fanns. ¹⁸Där allt hopp var ute höll Abraham fast vid hoppet och trodde, så att han kunde bli far till många folk, enligt

ordet: *Så talrik skall din avkomma bli.* ¹⁹Han sviktade inte i tron då han tänkte på att hans egen kropp var utan livskraft — han var omkring hundra år gammal — och att Saras moderssköte var dött. ²⁰Inför Guds löfte tvivlade han inte i otro utan fick kraft genom tron. Han gav Gud äran ²¹och var förvissad om att det Gud har lovat kan han också infria. ²²*Därför räknades han som rättfärdig.* ²³Men inte bara om honom skrevs orden *räknades som rättfärdig* ²⁴utan också med tanke på oss. Vi skall räknas som rättfärdiga, ty vi tror på honom som från de döda har uppväckt vår herre Jesus, ²⁵som blev utlämnad för våra överträdelsers skull och uppväckt för vår rättfärdiggörelses skull.

Räddade genom tro på Kristus

5 ¹Då vi nu har gjorts rättfärdiga genom tro har vi frid med Gud genom vår herre Jesus Kristus. ²Han har gett oss tillträde till den nåd som vi nu lever i, och vi är stolta över hoppet att få del av Guds härlighet. ³Mer än så, vi är stolta över våra lidanden, eftersom vi vet att lidandet skapar uthållighet, ⁴uthålligheten fasthet och fastheten hopp. ⁵Och hoppet sviker oss inte, ty Guds kärlek har ingjutits i våra hjärtan genom att han har gett oss den heliga anden. ⁶Medan vi ännu var svaga dog Kristus för alla gudlösa, när tiden var inne. ⁷Knappast vill någon dö för en rättfärdig — kanske går någon i döden för en som är god. ⁸Men Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog för oss medan vi ännu var syndare. ⁹Då vi nu har gjorts rättfärdiga genom hans blod skall vi av honom så mycket säkrare bli räddade från vreden. ¹⁰Ty om vi var Guds fiender och blev försonade med honom genom hans sons död, då skall vi, när vi nu är försonade, så mycket säkrare bli räddade genom hans sons liv. ¹¹Ja inte bara det, vi har vår stolthet i Gud tack vare vår herre Jesus Kristus, genom vilken vi nu har vunnit försoningen.

Adam och Kristus

¹²Genom en enda människa kom synden in i världen, och genom synden döden, och så nådde döden alla människor därför att de alla syndade. ¹³Redan före lagen fanns alltså synd i världen, men synd räknas inte där det inte finns någon lag. ¹⁴Ändå

härskade döden från Adam till Mose också över dem som inte gjort sig skyldiga till en överträdelse som Adams. Och Adam motsvarar honom som skulle komma, ¹⁵men överträdelsen kan inte jämföras med nåden. Om alla dog genom en endas överträdelse, så har nu alla fått del av Guds överflödande nåd, nådegåvan som bestod i en enda människa, Jesus Kristus. ¹⁶Och följderna av en enda mans synd kan inte jämföras med denna gåva. Ty domen följde på vad han ensam hade gjort och blev fällande, men nåden följde på mångas överträdelser och innebar ett frikännande. ¹⁷Om en enda mans överträdelse betydde att döden fick herravälde genom denne ende, så skall nu i stället de som blir rättfärdiga genom nådens överflödande rika gåva leva och få herravälde tack vare en enda, Jesus Kristus. ¹⁸Alltså: liksom en endas överträdelse ledde till fällande dom för alla människor, så har också en endas rättfärdiga gärning lett till frikännande och liv för alla människor. ¹⁹Liksom en enda människas olydnad gjorde alla till syndare, så skall en endas lydnad göra alla rättfärdiga. ²⁰Lagen kom in för att överträdelserna skulle bli större. Men där synden blev större, där överflödade nåden än mer, ²¹och på samma sätt som synden härskade och förde till döden, skall därför nåden härska genom rättfärdighet och föra till evigt liv genom Jesus Kristus, vår herre.

Nytt liv genom dopet in i Kristus

6

¹Vad innebär nu detta? Skall vi stanna kvar i synden för att nåden skall bli större? ²Naturligtvis inte. Vi som har dött bort från synden, hur skall vi kunna leva vidare i den? ³Vet ni då inte att alla vi som har döpts in i Kristus Jesus också har blivit döpta in i hans död? ⁴Genom dopet har vi alltså dött och blivit begravda med honom för att också vi skall leva i ett nytt liv, så som Kristus uppväcktes från de döda genom Faderns härlighet. ⁵Ty har vi blivit ett med honom genom att dö som han skall vi också bli förenade med honom genom att uppstå som han. ⁶Vi vet att vår gamla människa har blivit korsfäst med honom för att den syndiga kroppen skall berövas sin makt, så att vi inte längre är slavar under synden. ⁷Ty den som är död är frikänd från synden. ⁸När vi nu har dött med Kristus är vår tro

att vi också skall leva med honom. ⁹Vi vet ju att Kristus har uppväckts från de döda och inte mer skall dö. Döden är inte längre herre över honom. ¹⁰När han dog, dog han bort från synden, en gång för alla. När han nu lever, lever han för Gud. ¹¹Så skall också ni se på er själva: i Kristus Jesus är ni döda för synden men lever för Gud.

¹²Synden skall alltså inte få härska i er dödliga kropp, så att ni lyder dess begär. ¹³Låt inte synden bruka era lemmar som redskap för orättfärdigheten, utan låt Gud bruka er, ni som ju har återvänt till livet från döden; låt honom använda era lemmar som redskap för rättfärdigheten. ¹⁴Synden skall inte vara herre över er; ni står inte under lagen utan under nåden.

Fria från synden

¹⁵Hur är det då: skall vi synda eftersom vi inte står under lagen utan under nåden? Naturligtvis inte. ¹⁶Ni vet ju att om ni gör er till slavar under någon och lyder honom, då är ni slavar under den ni lyder, antingen under synden, vilket för till döden, eller under den lydnad som för till rättfärdighet. ¹⁷Men Gud vare tack! Ni var slavar under synden men valde att av hela ert hjärta lyda den lära som ni blivit införda i. ¹⁸Och när ni då gjordes fria från synden blev ni slavar under rättfärdigheten — ¹⁹jag väljer en mänsklig bild med tanke på er mänskliga otillräcklighet. Ty liksom ni gjorde era lemmar till slavar åt orenheten och laglösheten och blev laglösa skall ni nu göra dem till slavar åt rättfärdigheten och bli heliga. ²⁰När ni var slavar under synden stod ni fria gentemot rättfärdigheten. ²¹Vad gav det för frukt? Sådant som ni nu känner skam över därför att det till slut leder till döden. ²²Nu däremot, när ni blivit fria från synden men är slavar under Gud, blir frukten ni skördar helighet och till slut evigt liv. ²³Syndens lön är döden, men Guds gåva är evigt liv i Kristus Jesus, vår herre.

Fria från lagen

7

¹Vet ni inte, bröder — jag talar ju till sådana som känner lagen — att lagen råder över människan bara så länge hon lever? ²Den gifta kvinnan är genom lagen bunden vid sin man så länge han lever. Men om mannen dör är hon löst från lagen

som band henne vid mannen. ³Om hon går till en annan medan hennes man lever kallas hon alltså äktenskapsbryterska. Men om mannen dör är hon fri från lagen och bryter inte sitt äktenskap om hon går till en annan. ⁴Så är det också med er, mina bröder: ni har dött bort från lagen med Kristi kropp och tillhör nu en annan, honom som blev uppväckt från de döda, och så kan vi bära frukt åt Gud. ⁵Så länge vi levde på människans villkor var de synder och lidelser som väcks av lagen verksamma i våra lemmar, så att vi bar frukt åt döden. ⁶Men nu har vi blivit fria från lagen, sedan vi dött bort från det som höll oss bundna, och kan tjäna på ett nytt sätt, med vår ande, och inte på det gamla, efter bokstaven.

Lagen på gott och ont

⁷Vad innebär nu detta? Att lagen är synd? Visst inte, men först genom lagen har jag lärt känna synden. Jag hade inte vetat vad begäret var, om inte lagen hade sagt: *Du skall inte ha begär.* ⁸Men synden grep tillfället och väckte genom budordet alla slags begär inom mig. Finns ingen lag är synden död. ⁹Jag levde en gång, när lagen inte fanns för mig. Men när budordet kom fick synden liv, ¹⁰och jag dog. Det visade sig att det budord som skulle föra till liv förde mig till döden. ¹¹Ty synden grep tillfället, den bedrog mig med budordet och dödade mig genom det. ¹²Lagen är alltså helig och budordet heligt, rättvist och gott. ¹³Var det då något gott som blev min död? Nej, inte alls. Det var synden. För att den skulle avslöjas som synd vållade den mig döden genom det som är gott; så skulle genom budordet synden kunna visa sin fruktansvärda syndighet.

¹⁴Vi vet att lagen hör till det andliga. Men själv är jag av köttslig natur, såld till slav under synden. ¹⁵Ty jag förstår inte mitt sätt att handla. Det jag vill, det gör jag inte, men det jag avskyr, det gör jag. ¹⁶Men om jag gör det jag inte vill, då medger jag att lagen är något gott. ¹⁷Då är det inte längre jag som handlar, utan synden som bor i mig. ¹⁸Jag vet att det inte bor något gott i mig, det vill säga i min köttsliga natur. Viljan finns hos mig, men inte förmågan att göra det som är gott. ¹⁹Det goda som jag vill, det gör jag inte, men det onda som jag inte vill, det gör jag. ²⁰Men om jag gör det jag inte vill, då är det inte

längre jag som handlar, utan synden som bor i mig. ²¹Jag har alltså upptäckt att eftersom det onda finns hos mig så är lagen något gott för mig som vill göra det goda — ²²i mitt inre bejakar jag ju Guds lag. ²³Men jag ser en annan lag i mina lemmar; den ligger i strid med lagen i mitt förnuft och gör mig till fånge hos syndens lag i mina lemmar. ²⁴Jag arma människa, vem skall befria mig från denna dödens kropp? ²⁵Men jag tackar Gud, genom Jesus Kristus, vår herre! Lämnad åt mig själv tjänar jag alltså med mitt förnuft Guds lag och med min köttsliga natur syndens lag.

Ett andligt liv i frihet

8 ¹Nu blir det alltså ingen fällande dom för dem som tillhör Kristus Jesus. ²Ty den andliga lag som gäller för livet i Kristus Jesus har gjort mig fri från syndens och dödens lag. ³Det som lagen inte kunde göra, eftersom den kom till korta inför vår köttsliga natur, det gjorde Gud. Då han lät sin egen son bli lik en syndfull människa och sände honom som ett syndoffer, dömde han synden i människan. ⁴Därmed kunde lagens krav på rättfärdighet uppfyllas hos oss som lever efter vår ande och inte efter vår köttsliga natur. ⁵Ty de som lever efter köttet har dess sinnelag, men de som lever efter anden är andligt sinnade. ⁶Köttets sinnelag betyder död, men andens liv och frid. ⁷Köttets sinnelag innebär ju fiendskap med Gud; det underordnar sig inte Guds lag och kan inte heller göra det. ⁸De som är kvar i sin köttsliga natur kan inte behaga Gud. ⁹Ni däremot är inte kvar i den utan lever andligt, när nu Guds ande bor i er. Men den som inte har Kristi ande tillhör inte honom. ¹⁰Om Kristus bor i er, så är visserligen kroppen död på grund av synden, men anden har liv på grund av rättfärdigheten. ¹¹Om anden från honom som har uppväckt Jesus från de döda bor i er, då skall han som har uppväckt Kristus från de döda göra också era dödliga kroppar levande genom att hans ande bor i er.

Den härlighet som skall ges Guds barn

¹²Vi har alltså skyldigheter, bröder, men inte mot köttet, inte att leva efter vår köttsliga natur. ¹³Om ni lever på det sättet

kommer ni att dö, men om ni med ande dödar kroppens gärningar skall ni leva. ¹⁴Alla som leds av ande från Gud är Guds söner. ¹⁵Ni har inte fått en ande som gör er till slavar så att ni måste leva i fruktan igen; ni har fått en ande som ger söners rätt så att vi kan ropa: "Abba! Fader!" ¹⁶Anden själv vittnar tillsammans med vår ande om att vi är Guds barn. ¹⁷Men är vi barn, då är vi också arvingar, Guds arvingar och Kristi medarvingar, om vi delar hans lidande för att också få dela hans härlighet.

¹⁸Jag menar att våra lidanden i denna tid ingenting betyder mot den härlighet som skall uppenbaras och bli vår. ¹⁹Ty skapelsen väntar otåligt på att Guds söner skall uppenbaras. ²⁰Allt skapat har lagts under tomhetens välde, inte av egen vilja utan på grund av honom som vållade det, men med hopp om ²¹att också skapelsen skall befrias ur sitt slaveri under förgängelsen och nå den frihet som Guds barn får när de förhärligas.

²²Vi vet att hela skapelsen ännu ropar som i födslovänder. ²³Och till och med vi, som har fått Anden som en första gåva, också vi ropar i vår väntan på att Gud skall göra oss till söner och befria vår kropp. ²⁴I hoppet är vi räddade — ett hopp som man ser uppfyllt är inte något hopp, vem hoppas på det han redan ser? ²⁵Men om vi hoppas på det vi inte ser, då väntar vi uthålligt. ²⁶På samma sätt är det när Anden stöder oss i vår svaghet. Vi vet ju inte hur vår bön egentligen bör vara, men Anden vädjar för oss med rop utan ord, ²⁷och han som utforskar våra hjärtan vet vad Anden menar, eftersom Anden vädjar för de heliga så som Gud vill.

Guds kärlek i Kristus Jesus

²⁸Vi vet att Gud på allt sätt hjälper dem som älskar honom att nå det goda, dem som han har kallat efter sin plan. ²⁹Ty dem han i förväg har utvalt har han också bestämt till att formas efter hans sons bild, så att denne skulle vara den förstfödde bland många bröder. ³⁰Dem han i förväg har utsett har han också kallat, och dem han har kallat har han också gjort rättfärdiga, och dem han har gjort rättfärdiga, dem har han också skänkt sin härlighet.

³¹Vad innebär nu detta? Om Gud är för oss, vem kan då vara mot oss? ³²Han som inte skonade sin egen son utan utlämnade honom för att hjälpa oss alla, varför skall han inte skänka oss allt med honom? ³³Vem kan anklaga Guds utvalda? Gud frikänner, ³⁴vem kan då fälla? Kristus är den som har dött och därtill den som har uppväckts och sitter på Guds högra sida och väddar för oss. ³⁵Vem kan då skilja oss från Kristi kärlek? Nöd eller ångest, förföljelse eller svält, nakenhet, fara eller svärd? ³⁶Det står ju skrivet: *För din skull lider vi dödens kval dagen lång, vi har räknats som slaktfår.* ³⁷Nej, över allt detta triumferar vi genom honom som har visat oss sin kärlek. ³⁸Ty jag är viss om att varken död eller liv, varken änglar eller andemakter, varken något som finns eller något som kommer, ³⁹varken krafter i höjden eller krafter i djupet eller något annat i skapelsen skall kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår herre.

Israel och Guds löften

¹Jag talar sanning i Kristus, jag ljuger inte. Den heliga anden låter även mitt samvete bestyrka det, ²ty jag är fylld av sorg och mitt hjärta plågas ständigt. ³Jag skulle önska att jag själv fördömdes och skildes från Kristus om det kunde hjälpa mina bröder och stamfränder. ⁴De är ju israeliterna, som har fått söners rätt, härligheten, förbunden, lagen, gudstjänsten och löfterna, ⁵de har fäderna, och från dem kommer Kristus som mänskliga, han som är över allting, gud, välsignad i evighet, amen.

⁶Det är inte så att Guds ord har visat sig felaktigt, ty Israel är inte alla som kommer från Israel, ⁷och inte heller är alla Abrahams efterkommande hans barn. Det heter ju: *Det är Isaks ättlingar som skall föra ditt namn vidare,* ⁸det vill säga: inte alla de barn som han blev upphov till är barn som Gud har gett honom; det är löftets barn som räknas som hans efterkommande. ⁹Ty detta ord var ett löfte: *Jag kommer tillbaka nästa år vid den här tiden, och då skall Sara ha en son.* ¹⁰Likadant var det när Rebecka hade blivit havande med två barn genom en och samme man, vår fader Isak. ¹¹Innan de var födda och hunnit göra vare sig gott eller ont — Guds beslut att välja fritt skulle stå fast ¹²och gärningar ingenting betyda, endast han själv, han som

kallar — redan då fick hon höra orden: *Den äldre skall tjäna den yngre.* ¹³Det är också skrivet: *Jag älskade Jakob men hatade Esau.*

¹⁴Vad innebär nu detta? Kan Gud göra orätt? Naturligtvis inte. ¹⁵Han säger ju till Mose: *Jag skall förbarma mig över vem jag vill och vara barmhärtig mot vem jag vill.* ¹⁶Alltså kommer det inte an på människans vilja eller strävanden utan på Guds förbarmande. ¹⁷Skriften säger ju till farao: *Det var därför jag upphöjde dig, för att jag skulle visa min makt på dig och för att mitt namn skulle förkunnas över hela jorden.* ¹⁸Så förbarmar han sig över vem han vill och förhärdar vem han vill.

Guds frihet i valet av folk

¹⁹Nu säger någon: Varför fortsätter han att förebrå oss? Ingen kan ju göra motstånd mot hans vilja. ²⁰Men tror du, stackars människa, att du kan göra invändningar mot Gud? Kan det formade säga till formaren: Varför gjorde du mig sådan? ²¹Bestämmer inte krukmakaren över sin lera, så att han av en och samma klump kan göra både ett fint kärl och ett som inte är så fint? ²²Kanske har Gud, för att visa sin vrede och göra sin makt känd, länge sparat de kärl som han har gjort för att förstöra i sin vrede? ²³Och kanske ville han göra hela sin härlighet känd genom de kärl som han har bestämt till att förhärligas genom hans barmhärtighet? ²⁴Till att vara sådana har han kallat oss, vare sig vi är judar eller hedningar. ²⁵Så heter det också hos Hosea: *Det folk som inte var mitt skall jag kalla mitt folk, och henne som inte var älskad skall jag kalla min älskade,* ²⁶och på den plats där det sades till dem: *Ni är inte mitt folk, där skall de kallas den levande Gudens söner.* ²⁷Och Jesaja utropar om Israel: *Om än Israels söner är talrika som havets sand, skall bara en rest bli räddad;* ²⁸snabbt och slutgiltigt skall Herren hålla räkenskap på jorden. ²⁹Likaså har Jesaja sagt: *Hade inte Herren Sebaot sparat några av våra efterkommande, då hade vi blivit som Sodom, Gomorra skulle vi likna.*

³⁰Vad innebär nu detta? Jo, att hedningarna, som inte strävade efter rättfärdighet, har vunnit rättfärdighet, men en rättfärdighet som bygger på tro. ³¹Israel däremot, som strävade efter en lag som ger rättfärdighet, kom inte fram till den lagen. ³²Varför? Därför att de inte höll sig till tron utan ville hålla sig till gärningarna. De snubblade över den stötesten ³³som skrif-

ten talar om: *Se, i Sion lägger jag en sten som man snavar på, en klippa som man stöter emot. Men den som tror på den skall inte stå där med skam.*

Judarna och rättfärdigheten

10

¹Bröder, mitt hjärtas önskan och min bön till Gud är att de skall bli räddade. ²Jag kan vittna om iveren i deras gudstro, men de saknar den rätta insikten. ³De vet inte vad rättfärdighet från Gud vill säga utan söker hävda sin egen, och därför har de inte underordnat sig rättfärdigheten från Gud.

⁴Kristus är slutet på lagen, så att var och en som tror kan bli rättfärdig. ⁵Ty om den rättfärdighet som lagen ger skriver Mo-
se: *Den människa som håller buden skall leva genom dem.* ⁶Men den rättfärdighet som tron ger säger: *Fråga inte i ditt hjärta: Vem skall stiga upp till himlen? — det vill säga för att hämta ner Kristus —⁷eller: Vem skall stiga ner i avgrunden? — det vill säga för att hämta upp Kristus från de döda.* ⁸Vad säger den då? *Ordet är nära dig, i din mun och i ditt hjärta — det vill säga trons ord, det som vi förkunnar.* ⁹Ty om du med din mun bekänner att Jesus är herre, och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda, skall du bli räddad. ¹⁰Hjärtats tro leder till rättfärdighet och munnens bekännelse till räddning. ¹¹Skriften säger ju: *Ingen som tror på honom skall stå där med skam.* ¹²Det är ingen skillnad på jude och grek; alla har samme herre, och han ger av sin rikedom åt alla som åkallar honom. ¹³Ty *var och en som åkallar Herrens namn skall bli räddad.*

Alla lyssnade inte till evangeliet

¹⁴Men hur skall de kunna åkalla den som de inte har kommit till tro på? Hur skall de kunna tro på den som de inte har hört? Hur skall de kunna höra utan att någon förkunnar? ¹⁵Hur kan någon förkunna utan att vara utsänd? Det står skrivet: *Skönt ljuder stegen av dem som bär bud om goda ting.* ¹⁶Men alla lyssnade inte till budskapet. Ty Jesaja säger: *Herre, vem satte tro till det vi förkunnade?* ¹⁷Så bygger tron på förkunnelsen och förkunnelsen på Kristi ord. ¹⁸Men då frågar jag: kanske har de aldrig hört den? Visst har de! *Över hela jorden nådde deras röst, till världens ändar deras ord.* ¹⁹Då frågar jag: kanske Israel inte förstod?

Nej, redan Mose säger: *Jag skall väcka er avund mot ett folk som inte är något folk; mot ett folk utan förstånd skall jag väcka er vrede.* ²⁰Och Jesaja går så långt att han säger: *Jag blev funnen av dem som inte sökte efter mig, jag visade mig för dem som inte frågade efter mig.* ²¹Men om Israel säger han: *Hela dagen har jag räckt ut mina händer mot ett olydigt och motspänstigt folk.*

Gud har inte förskjutit sitt folk

11

¹Jag frågar då: kanske Gud har förskjutit sitt folk? Visst inte. Jag är ju själv israelit, ättling till Abraham och av Benjamins stam. ²Gud har inte förskjutit sitt folk, som han en gång har utvalt. Ni vet ju vad skriften säger i berättelsen om Elia, då han anklagar Israel inför Gud: *Herre, dina profeter har de dödat och dina altaren har de rivit ner, jag är ensam kvar, och nu står de efter mitt liv.* ⁴Vad får han för svar från Gud? *Jag har sparat åt mig sju tusen män som inte har böjt knä inför Baals bild.* ⁵På samma sätt finns det i vår tid en rest som Gud har utvalt av nåd. ⁶Men om det var av nåd var det inte för gärningars skull — då vore nåden inte nåd. ⁷Det betyder att Israel inte har uppnått vad det strävar efter, bara de utvalda har uppnått det. De andra har blivit förstockade, ⁸som det står skrivet: *Gud har gett dem en ande som omtöcknar dem, gett dem ögon som inte kan se och öron som inte kan höra, ända till denna dag.* ⁹Och David säger: *Låt deras bord bli en fälla som fångar dem, en stötesten, ett straff för dem.* ¹⁰Förmörka deras ögon så att de inte kan se, och böj deras ryggar för alltid.

¹¹Jag frågar då: kanske snavade de för att de skulle falla? Visst inte. Men när de föll blev det till räddning för hedningarna, för att detta skulle sporra deras egen avund. ¹²Om deras fall gav världen rikedom och deras nederlag gav hedningarna rikedom, vad skall då inte deras fulla styrka ge?

¹³Men till er hedningar vill jag säga: just som apostel för hedningarna prisar jag min tjänst. ¹⁴Kanske kan jag väcka mina stamfränders avund och rädda några av dem. ¹⁵Ty om detta att de försköts gav världen försoning, vad skall då deras upptagande ge, om inte liv för de döda? ¹⁶Om det första brödet är heligt är hela baket heligt. Och om roten är helig är också grenarna heliga.

Olivträdet och dess grenar

¹⁷Om några av olivträdets grenar har brutits bort och du, som är en gren av en vildoliv, har ympats in i stället och får del av saven från det äkta trädets rot, ¹⁸så förhäv dig inte över de andra grenarna. Om du gör det skall du veta: det är inte du som bär roten utan roten som bär dig. ¹⁹Nu säger du kanske att grenarna bröts bort för att du skulle ympas in. ²⁰Ja visst, de bröts bort därför att de inte trodde, men du är kvar därför att du tror. Var inte övermodig utan ta dig i akt; ²¹ty om Gud inte skonade de ursprungliga grenarna skall han inte heller skona dig. ²²Du ser att Gud är både god och sträng: sträng mot dem som har fallit, god mot dig om du håller fast vid hans godhet; annars blir också du bortskuren. ²³De andra blir däremot inympade, såvida de inte framhårdar i sin otro. Det står i Guds makt att ympa in dem igen. ²⁴Ty om du skars ut ur den vildoliv som du av naturen hörde till och mot naturens ordning ympades in på ett odlat olivträd, hur mycket lättare kan då inte de äkta grenarna ympas in på sitt eget träd.

Israels slutliga räddning

²⁵Bröder, för att ni inte skall förlita er på ert eget förstånd vill jag att ni skall känna till denna hemlighet. En del av israeliterna är förstockade och skall förbli det tills hedningarna i fullt antal har nått målet. ²⁶Men då skall hela Israel bli räddat, som det står skrivet: *Från Sion skall befriaren komma och ta bort all synd från Jakob.* ²⁷Och detta mitt förbund med dem betyder att jag lyfter av dem deras synder.

²⁸Ser man till evangeliet är de Guds fiender, för er skull. Ser man till utkorelsen är de hans älskade, för fädernas skull. ²⁹Gud tar inte tillbaka sina gåvor och sin kallelse. ³⁰Ni var tidigare olydiga mot Gud men har nu fått förbarmande genom deras olydnad. ³¹Nu har de varit olydiga medan ni har fått förbarmande för att även de skall få förbarmande. ³²Gud har gjort alla till olydnadens fångar för att kunna förbarma sig över alla.

³³Vilket djup av rikedom, vishet och kunskap hos Gud! Aldrig kan någon utforska hans beslut eller spåra hans vägar. ³⁴*Vem kan känna Herrens tankar, vem kan vara hans rådgivare?* ³⁵*Vem har skänkt honom något som han måste återgälda?* ³⁶Ty av

honom och genom honom och till honom är allting. Hans är härligheten i evighet, amen.

Andlig gudstjänst

12

¹Därför ber jag er, bröder, vid Guds barmhärtighet, att frambära er själva som ett levande och heligt offer som behagar Gud. Det skall vara er andliga gudstjänst. ²Anpassa er inte efter denna världen, utan låt er förvandlas genom förnyelsen av era tankar, så att ni kan avgöra vad som är Guds vilja: det som är gott, behagar honom och är fullkomligt.

En kropp och många lemmar

³I kraft av den nåd jag har fått säger jag till var och en av er: ha inte för höga tankar om er själva utan tänk som man bör tänka, med självbesinning, så att var och en rättar sig efter det mått av tro som Gud har tilldelat honom. ⁴Ty liksom vi har en enda kropp men många lemmar, alla med olika uppgifter, ⁵så utgör vi, fast många, en enda kropp i Kristus, men var för sig är vi lemmar som är till för varandra. ⁶Vi har olika gåvor allt efter den nåd vi har fått: profetisk gåva i förhållande till vår tro, ⁷tjänandets gåva hos den som tjänar, undervisningens gåva hos den som undervisar, ⁸tröstens gåva hos den som tröstar och förmanar, gåvan att frikostigt dela med sig, att vara nitisk som ledare och att med glatt hjärta visa barmhärtighet.

⁹Er kärlek skall vara uppriktig. Avsky det onda, håll fast vid det goda. ¹⁰Visa varandra tillgivenhet och broderlig kärlek, överträffa varandra i ömsesidig aktning. ¹¹Slappna inte i er iver, håll er brinnande i anden. Tjåna Herren. ¹²Gläd er i hoppet, var uthålliga i lidandet och ihärdiga i bönen. ¹³Hjålp Guds heliga med vad de behöver, vinnlägg er om gästfrihet. ¹⁴Vålsigna dem som förföljer er, vålsigna dem och förbanna dem inte. ¹⁵Gläd er med dem som glåder sig och gråt med dem som gråter. ¹⁶Bemöt alla lika och håll er inte för goda att umgåås med dem som är ringa. Var inte självkloka. ¹⁷Löna inte ont med ont. Tånk på vad som är riktigt för alla människor. ¹⁸Håll fred med alla människor så långt det är möjligt och kommer an på er. ¹⁹Ta inte råtten i egna händer, mina kåra, utan låt Guds vrede ha sin gång, ty det står skrivet: *Min är hämnden, jag skall*

utkräva den, säger Herren. ²⁰Men är din fiende hungrig, ge honom att äta; är han törstig, ge honom att dricka. Då samlar du glödande kol på hans huvud. ²¹Låt dig inte besegras av det onda, utan besegra det onda med det goda.

Överheten i Guds tjänst

13 ¹Varje människa skall underordna sig all den överhet hon har över sig. Ty det finns ingen överhet som inte är av Gud, och den som finns är förordnad av honom. ²De som motsätter sig överheten gör därför motstånd mot Guds ordning, och de som gör motstånd drar straff över sig själva. ³De styrande är inget hot mot goda gärningar, men mot onda. Vill du slippa känna fruktan för överheten, gör då det goda, och den skall berömma dig; ⁴den står ju i Guds tjänst för att du skall kunna nå det goda. Men gör du det onda, känn då fruktan. Det är inte för inte som överheten bär sitt svärd; den står ju i Guds tjänst som hämnare, för att vreden skall drabba den som gör det onda.

⁵Därför är det nödvändigt att underordna sig, inte bara för vredens skull utan också i insikt om vad som är riktigt. ⁶Det är ju därför ni betalar skatt, ty de styrande är Guds tjänare när de vakar över allt sådant. ⁷Ge alla vad ni är skyldiga dem, åt var och en det han skall ha: skatt, tullar, respekt, vördnad. ⁸Stå inte i skuld till någon, utom i er kärlek till varandra. Ty den som älskar sin medmänniska har uppfyllt lagen. ⁹Buden *Du skall inte begå äktenskapsbrott, Du skall inte dräpa, Du skall inte stjäla, Du skall inte ha begär* och alla andra bud sammanfattas ju i ordet: *Du skall älska din nästa som dig själv.* ¹⁰Kärleken vållar inte din nästa något ont. Kärleken är alltså lagen i dess fullhet.

Tiden lider

¹¹Ni vet ju ändå vad tiden lider: det är dags för er att vakna. Ty nu är vår räddning närmare än när vi kom till tro. ¹²Natten går mot sitt slut och dagen är nära. Låt oss då lägga av oss mörkrets gärningar och ta på oss ljusets rustning. ¹³Låt oss leva värdigt, som det hör dagen till, inte med festande och drickande, inte med otukt och orgier, inte med strider och avund. ¹⁴Nej, ikläd er herren Jesus Kristus, och ha inte så mycket omsorg om det jordiska att begären väcks.

14

Döm inte din broder

¹Den som är svag i tron skall ni godta utan att sätta er till doms över olika uppfattningar. ²Den enes tro tillåter honom att äta vad som helst, medan den som är svag i tron bara äter grönsaker. ³Den som vågar äta skall inte förakta den som inte gör det; den som inte vågar äta skall inte döma den som vågar, Gud har ju godtagit honom. ⁴Vad har du för rätt att döma den som är i en annans tjänst? Om han står eller faller angår bara hans egen herre. Men han faller inte, ty Herren är stark nog att hålla honom upprätt. ⁵Den ene gör skillnad på dagar; för den andre är de alla likvärdiga. Var och en skall vara fast i sin övertygelse. ⁶Den som alltid tänker på vad det är för dag gör det för Herren. Och den som äter gör det för Herren; han tackar ju Gud. Den som inte äter avstår med tanke på Herren, och han tackar också Gud. ⁷Ty ingen av oss lever för sin egen skull, och ingen dör för sin egen skull. ⁸Om vi lever, lever vi för Herren, och om vi dör, dör vi för Herren. Vare sig vi lever eller dör tillhör vi alltså Herren. ⁹Ty Kristus dog och fick liv igen för att härska över både döda och levande. ¹⁰Hur kan du då döma din broder? Eller hur kan du förakta din broder? Alla skall vi en gång stå inför Guds domstol. ¹¹Ty det är skrivet: *Så sant jag lever, säger Herren, för mig skall alla knän böjas, och alla tungor skall prisa Gud.*

¹²Alltså skall var och en av oss avlägga räkenskap inför Gud.

Hänsyn till de svaga

¹³Låt oss därför inte längre döma varandra. I stället skall ni se till att ni inte kommer någon broder att snava eller falla. ¹⁴I min tro på herren Jesus vet jag fullt och fast att ingenting är orent i sig självt, men den som betraktar det som orent, för honom är det orent. ¹⁵Om du sårar din broder med vad du äter, då lever du inte längre efter kärlekens bud. Låt inte din mat bringa den i fördärvet som Kristus dog för. ¹⁶Se till att man inte talar illa om det goda som är ert. ¹⁷Ty Guds rike är inte mat och dryck utan rättfärdighet och frid och glädje i den heliga anden. ¹⁸Den som tjänar Kristus på det sättet behagar Gud och blir uppskattad av människor. ¹⁹Låt oss därför sträva efter det

som gagnar friden och bygger upp gemenskapen. ²⁰Riv inte ner Guds verk för matens skull. Allt är rent men är inte bra för den som äter och kommer på fall. ²¹Det är bra att avstå från kött och vin och annat som blir en stötesten för din broder. ²²Låt din egen tro vara en sak mellan dig och Gud. Salig den som inte behöver döma sig själv för det val han träffar. ²³Men den som äter fast han hyser betänkligheter är dömd därför att han inte handlar i tro. Allt som inte sker i tro är synd.

¹Vi som är starka är skyldiga att hjälpa de svaga med deras bördor och får inte tänka på oss själva. ²Vi skall var och en tänka på vår nästa, på vad som är gott och bygger upp. ³Kristus tänkte inte på sig själv, nej, det står skrivet: *Dina smädades smädelser föll över mig.* ⁴Alla profetior i skriften står där för att undervisa oss, så att vi genom vår uthållighet och den tröst skriften ger oss kan bevara vårt hopp. ⁵Mätte uthållighetens och tröstens Gud göra er eniga efter Kristi Jesu vilja, ⁶så att ni alla med en mun prisar vår herre Jesu Kristi Gud och fader.

⁷Godta därför varandra, så som Kristus har godtagit er till Guds ära. ⁸Jag menar: Kristus blev de omskurnas tjänare för att visa att Gud är sannfärdig och bekräfta de löften som getts åt fäderna, ⁹och hedningarna har fått prisa Gud för hans barmhärtighet. Det står ju skrivet: *Därför skall jag prisa dig bland hedningarna, och ditt namn skall jag lovsjunga.* ¹⁰Vidare heter det: *Gläd er, ni hedningar, tillsammans med hans folk.* ¹¹Och en annan gång: *Lova Herren, alla hedningar, lovsjung honom, alla folk.* ¹²Och Jesaja säger: *Han som är av Jishajs rot skall komma, han som reser sig för att härska över hedningarna; på honom skall hedningarna hoppas.*

¹³Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft.

Hedningarnas apostel

¹⁴Mina bröder, för min del har jag blivit övertygad om att ni själva är så fyllda av godhet och har så mycket av den fulla kunskapen att ni kan vägleda varandra. ¹⁵Ändå har jag skrivit till er, ibland lite väl uppriktigt, och påmint er om en del saker. Jag har gjort det därför att Gud i sin nåd ¹⁶gett mig uppdraget att gå ut till hedningarna som Kristi Jesu tempelpräst och i he-

lig tjänst förvalta Guds evangelium. Så skall hedningarna bli ett offer som är helgat genom den heliga anden och som Gud därför tar emot.

¹⁷Det är alltså tack vare Kristus Jesus som jag kan berömma mig av vad jag gör inför Gud. ¹⁸Jag vågar inte tala om annat än det som Kristus har gjort genom mig för att hedningarna skall föras till lydnad, i ord och gärning, ¹⁹genom kraften i tecken och under, genom Andens kraft. Så har jag överallt spritt evangeliet om Kristus, från Jerusalem åt alla håll, ända till Illyrien. ²⁰Jag har alltid satt en ära i att inte förkunna evangeliet där Kristus redan är känd; jag vill inte bygga på en grund som någon annan har lagt. ²¹Det står ju skrivet: *De som inte har fått budskapet om honom skall se, och de som ingenting har hört skall förstå.*

Paulus planerade besök

²²Det är därför som jag gång på gång har blivit förhindrad att komma till er. ²³Men nu har jag inte längre några uppgifter i den här delen av världen, och jag har i årtal längtat efter att få besöka er ²⁴när jag far till Spanien. Jag hoppas att jag träffar er under den resan och att ni hjälper mig vidare på min väg, sedan jag väl, en alltför kort tid, har fått vara tillsammans med er. ²⁵Men först far jag till Jerusalem med hjälpen till de heliga. ²⁶Makedonien och Achaia har nämligen beslutat att göra en insamling för de fattiga bland de heliga i Jerusalem. ²⁷Så beslöt de; de står ju också i skuld till dem. Ty eftersom hedningarna har fått del av deras andliga goda är de i sin tur skyldiga att bistå dem med det materiella. ²⁸Sedan jag har fullgjort detta uppdrag och överlämnat resultatet till dem tänker jag fara till Spanien och besöka er på vägen. ²⁹Och jag vet att när jag kommer till er för jag med mig välsignelse från Kristus i fullt mått.

³⁰För vår herre Jesu Kristi skull och för den kärleks skull som Anden ger uppmanar jag er, bröder, att bistå mig i min kamp genom att be till Gud för mig, ³¹så att han räddar mig från dem i Judeen som vägrar att tro och så att den hjälp jag har med mig till Jerusalem blir väl mottagen av de heliga. ³²Då kan jag komma till er med glädje och vila ut tillsammans med er, om Gud så vill. ³³Fridens Gud är med er alla, amen.

Personliga hälsningar

16

¹Jag vill lägga ett gott ord för vår syster Foibe, som tjänar församlingen i Kenchreai. ²Ta emot henne i Herren på ett sätt som anstår de heliga. Hjälp henne med allt hon kan begära av er. Hon har själv varit ett stöd för många, också för mig.

³Hälsa Prisca och Aquila, mina medarbetare i Kristus Jesus. ⁴De har vågat livet för mig, och inte bara jag utan alla hednakristna församlingar tackar dem. ⁵Hälsa också församlingen som möts i deras hus. Hälsa min käre Epainetos, Asiens första gåva till Kristus. ⁶Hälsa Maria, som har arbetat mycket för er. ⁷Hälsa Andronikos och Junias, mina stamfränder och medfångar; de är högt ansedda som apostlar och har bekänt sig till Kristus före mig. ⁸Hälsa Ampliatus, min käre broder i Herren. ⁹Hälsa Urbanus, vår medarbetare i Kristi tjänst, och min käre Stachys. ¹⁰Hälsa Apelles, denne pålitlige kristne. Hälsa alla hos Aristoboulos. ¹¹Hälsa min stamfrände Herodion. Hälsa alla dem hos Narkissos som tillhör Herren. ¹²Hälsa Tryfaina och Tryfosa, som arbetar i Herrens tjänst. Hälsa den kära Persis, som har arbetat mycket i Herrens tjänst. ¹³Hälsa Rufus, som Herren har utvalt, och hans mor, som är en mor också för mig. ¹⁴Hälsa Asynkritos, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas och bröderna kring dem. ¹⁵Hälsa Filologos och Julia, Nereus och hans syster, Olympas och alla de andra heliga hos dem. ¹⁶Hälsa varandra med en helig kyss. Alla Kristi församlingar hälsar er.

¹⁷Jag uppmanar er, bröder, att se upp med dem som vållar splittring och lockar till avfall från den lära som ni har undervisats i. Håll er undan från dem. ¹⁸Den sortens människor tjänar inte vår herre Kristus utan bara sin egen buk, och med sin insmickrande svada förleder de godtrogna själar. ¹⁹Er lydnad har dock blivit känd överallt. Därför gläder jag mig över er och önskar bara att ni skall vara kunniga i allt gott och obesmittade av allt ont. ²⁰Fridens Gud skall snart låta Satan krossas under era fötter. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla.

²¹Min medarbetare Timotheos hälsar er, likaså mina stamfränder Lucius, Jason och Sosipatros. ²²En hälsning också från mig, Tertius, som i Herrens tjänst har skrivit ner detta brev. ²³Gaius, som har upplåtit sitt hus åt mig och hela församling-

en, skickar också sin hälsning, liksom stadskassören Erastos och brodern Quartus.

Avslutande lovprisning

²⁵Honom som förmår styrka er, enligt mitt evangelium och förkunnelsen om Jesus Kristus — där en hemlighet avslöjas som från tidens början varit utsagd ²⁶men nu har uppenbarats och på den evige Gudens befallning gjorts känd med hjälp av profetiska skrifter för att alla folk skall föras till lydnad i tron — ²⁷honom, den Gud som ensam är vis, tillhör härligheten, genom Jesus Kristus, i evighet, amen.

Till de kristna i Korinth

Första brevet

Hälsning

1 Från Paulus, genom Guds vilja kallad att vara Kristi Jesu apostel, och från vår broder Sosthenes ²till Guds församling i Korinth, till dem som helgats genom Kristus Jesus och kallats att vara heliga tillsammans med alla dem på varje plats som åkallar vår herre Jesu Kristi namn, deras och vår herre. ³Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus.

Tack till Gud för församlingens fasthet

⁴Jag tackar alltid min Gud för att han har gett er sin nåd genom Kristus Jesus. ⁵Genom honom har ni blivit rika på allt, allt slags tal och allt slags kunskap. ⁶Ty vittnesbördet om Kristus har vunnit sådan fasthet hos er ⁷att det inte saknas något i era nådegåvor medan ni väntar på att vår herre Jesus Kristus skall uppenbaras. ⁸Han skall också ge er fasthet ända till slutet, så att ni inte kan anklagas på vår herre Jesu Kristi dag. ⁹Gud är trofast, han som har kallat er till gemenskap med sin son Jesus Kristus, vår herre.

Motsättningar i församlingen

¹⁰Men i vår herre Jesu Kristi namn uppmanar jag er, bröder, att vara överens och inte dela upp er i olika läger, utan återigen stå eniga i tankar och åsikter. ¹¹Av Chloes folk har jag nämligen fått höra, mina bröder, att det förekommer motsättningar bland er. ¹²Vad jag menar är att ni alla säger: "Jag hör till Paulus", eller "Jag hör till Apollos", eller "Jag hör till Kefas", eller "Jag hör till Kristus". ¹³Har Kristus blivit delad? Var det kanske Paulus som korsfästes för er, eller var det i Paulus namn ni döptes? ¹⁴Jag är tacksam för att det bara är Crispus och Gaius som jag har döpt bland er, ¹⁵så att ingen kan säga att ni har bli-

vit döpta i mitt namn. ¹⁶Jo, Stefanus och hans familj har jag också döpt, annars vet jag mig inte ha döpt någon. ¹⁷Kristus har inte sänt mig för att döpa utan för att förkunna budskapet, men inte med en vältalares vishet: det skulle göra Kristi kors till tomma ord.

Världens vishet och korsets dårskap

¹⁸Talet om korset är en dårskap för dem som går förlorade, men för oss som räddas är det en Guds kraft. ¹⁹Det står skrivet: *Jag skall göra slut på de visas vishet, och de förståndigas förstånd skall jag utplåna.* ²⁰Var finns nu de visa, de skriftlärdade och denna världens kloka huvuden? Har inte Gud gjort världens vishet till dårskap? ²¹Ty eftersom världen, omgiven av Guds vishet, inte lärde känna Gud genom visheten, beslöt Gud att genom dårskapen i förkunnelsen rädda dem som tror. ²²Judarna begär tecken och grekerna söker vishet, ²³men vi förkunnar en Kristus som blivit korsfäst, en stöttesten för judarna och en dårskap för hedningarna, ²⁴men för de kallade, judar som greker, en Kristus som är Guds kraft och Guds vishet. ²⁵Guds dårskap är visare än människorna och Guds svaghet starkare än människorna.

²⁶Bröder, tänk på när ni blev kallade: inte många var visa i världslig mening, inte många var mäktiga, inte många förnåma. ²⁷Men det som är dåraktigt för världen utvalde Gud för att låta de visa stå där med skam, och det som är svagt i världen utvalde Gud för att låta det starka stå där med skam, ²⁸och det som världen ser ner på, det som ringaktas, ja, som inte finns till, just det utvalde Gud för att göra slut på det som finns till, ²⁹så att ingen människa skulle kunna vara stolt inför Gud. ³⁰Genom honom finns ni i Kristus Jesus, som har blivit vår vishet från Gud, vår rättfärdighet, vår helighet och vår frihet. ³¹Som det står skrivet: *Den stolte skall ha sin stolthet i Herren.*

Paulus tidigare förkunnelse i Korinth

2

¹När jag kom till er, bröder, var det inte med förkrossande vältalighet och vishet jag förkunnade Guds hemlighet för er. ²Det enda jag ville veta av när jag var hos er, det var Jesus Kristus, den korsfäste Kristus. ³Jag var svag och rädd och full av ängs-

lan när jag uppträdde inför er. ⁴Mitt tal och min förkunnelse övertygade inte med vishet utan bevisade med ande och kraft; ⁵er tro skulle inte vila på mänsklig vishet utan på Guds kraft.

Guds vishet förkunnas

⁶Vishet förkunnar vi för de andligt fullvuxna, men inte en vishet som hör till denna världen eller denna världens förgängliga makter. ⁷Vad vi förkunnar är Guds hemlighetsfulla vishet, som var fördold men som redan före tidens början av Gud var bestämd att leda oss till härlighet. ⁸Den kände ingen av denna världens makter till — om de hade känt till den skulle de inte ha korsfäst härlighetens herre. ⁹Vi förkunnar, som det står i skriften, *vad inget öga sett och inget öra hört* och ingen människa anat, det som Gud har berett åt dem som älskar honom. ¹⁰Och för oss har Gud uppenbarat det genom Anden, ty det är Anden som utforskar allt, också djupen hos Gud.

¹¹Vem utom anden i människan vet vad som finns i människan? Ingen utom Guds ande vet heller vad som finns i Gud. ¹²Och vi har inte fått världens ande utan Anden som kommer från Gud, för att vi skall veta vilka gåvor Gud har gett oss. ¹³Därför talar vi heller inte om dessa ting med ord som mänsklig vishet har lärt oss utan med ord som Anden har lärt oss — vi tolkar andliga ting med Andens hjälp. ¹⁴Den oandlige tar inte emot vad Guds ande säger, det är dårskap för honom, och han kan inte förstå det eftersom det måste bedömas på ett andligt sätt. ¹⁵Den som är andlig däremot kan bedöma allt, men själv kan han inte bedömas av någon. ¹⁶*Vem känner Herrens tankar så att han kan upplysa honom?* Men vi tänker Kristi tankar.

Församlingens tillväxt i enhet

¹Och jag kunde inte heller tala till er, bröder, som till andliga människor, jag fick tala till sådana som var kvar i sin köttsliga natur, till spädbarn i Kristus. ²Jag gav er mjölk, inte fast föda; den tålde ni ännu inte. Och ni tål den inte heller nu ³eftersom ni fortfarande har kvar er gamla natur. För om det finns ofördragsamhet och strid hos er, har ni då inte kvar er gamla natur och lever på vanligt mänskligt vis? ⁴När den ene säger: "Jag hör till Paulus", och den andre: "Jag hör till Apollos", är ni inte

då som alla andra? ⁵Vad är Apollos? Vad är Paulus? Tjänare som har fört er till tro, var och en med den gåva han fått av Herren. ⁶Jag planterade, Apollos vattnade, men Gud gav växten. ⁷Varken den som planterar eller den som vattnar betyder något, bara Gud, han som ger växten. ⁸Den som planterar och den som vattnar är ett, men var och en skall få sin lön efter sitt arbete. ⁹Vi är ju Guds medhjälpare, och ni är Guds åker, Guds bygge.

¹⁰Tack vare den nåd Gud har gett mig har jag som en klok byggmästare lagt en grund som någon annan bygger vidare på. Men var och en måste tänka på hur han bygger. ¹¹Ingen kan lägga en annan grund än den som redan finns, och den är Jesus Kristus. ¹²På den grunden kan man bygga med guld, silver eller ädelstenar, trä, gräs eller halm, ¹³och det skall visa sig hur var och en har byggt. Den dagen skall avslöja det, ty den kommer med eld, och elden skall pröva vad vars och ens arbete är värt. ¹⁴Den vars byggnad består skall få lön. ¹⁵Den vars verk brinner ner skall bli utan. Själv skall han dock räddas, men som ur eld. ¹⁶Förstår ni inte att ni är Guds tempel och att Guds ande bor i er? ¹⁷Om någon förstör Guds tempel skall Gud förgöra honom. Ty Guds tempel är heligt, och ni är det templet.

¹⁸Bedra inte er själva. Den av er som tycker sig vara vis i världslig mening måste först bli en dåre för att bli vis. ¹⁹Ty denna världens vishet är dårskap i Guds ögon. Det står skrivet: *Han snärjer de visa i deras slughet*, ²⁰och vidare: *Herren vet att de visas tankar är tomhet*. ²¹Därför skall ingen grunda sin stolthet på människor. Allt tillhör er — ²²Paulus, Apollos och Kefas, hela världen, liv och död, nutid och framtid, allt är ert. ²³Men ni tillhör Kristus, och Kristus tillhör Gud.

Paulus visar församlingen till rätta

4

¹Vi bör alltså betraktas som Kristi tjänare och som förvaltare av Guds hemligheter. ²Nu krävs ju av en förvaltare att han skall visa sig pålitlig. ³Men mig är det likgiltigt om ni eller någon mänsklig domstol dömer mig. Inte heller dömer jag mig själv. ⁴Mitt samvete är rent, men det betyder inte att jag är frikänd. Den som dömer mig är Herren. ⁵Fäll därför ingen dom i förtid,

innan Herren kommer. Han skall låta ljus falla över det som ligger dolt i mörkret och avslöja allt som människorna har i sinnet. Och då får var och en sitt beröm från Gud.

⁶Detta, bröder, har jag här för er skull tillämpat på mig själv och Apollos, för att ni genom vårt exempel skall lära er vad som menas med "Håll er till skriften" och inte skryta med den ene på den andres bekostnad. ⁷Vem ger dig någon särställning? Vad äger du som du inte har fått? Och har du fått det, varför skryter du som om det inte var en gåva? ⁸Ni är förstuds redan mätta, redan rika, ni har förstuds blivit kungar oss förutan? Ja, om ni ändå hade blivit kungar, så att vi hade fått vara kungar tillsammans med er! ⁹Det förefaller mig som om Gud hade ställt oss apostlar sist av alla, som dödsdömda; vi står på arenan inför hela världen, inför både änglar och människor. ¹⁰Vi är dårar för Kristi skull, ni är förståndiga kristna. Vi är svaga, ni är starka. Ni är ansedda, vi är föraktade. ¹¹Ännu i denna stund hungrar och törstar vi; vi saknar kläder, blir miss-handlade, är hemlösa ¹²och arbetar hårt med egna händer för att försörja oss. Man smädar oss och vi välsignar. Man förföljer oss och vi härdar ut. ¹³Man talar illa om oss och vi svarar med goda ord. Hela tiden har vi behandlats som jordens avskum, som mänsklighetens drägg.

¹⁴Jag skriver inte detta för att få er att skämmas utan för att visa er till rätta som mina kära barn. ¹⁵Om ni så skulle ha tio tusen lärare som vill göra er till kristna, har ni ändå inte många fäder. Det var jag som blev er far i Kristus Jesus genom evangeliet. ¹⁶Jag ber er: ta mig till föredöme.

Paulus skall resa till Korinth igen

¹⁷Därför har jag skickat Timotheos till er, mitt kära, trogna barn i Herren. Han skall påminna er om mina regler för ett kristet liv så som jag lär ut dem i varenda församling. ¹⁸Somliga har gjort sig viktiga i tanke att jag inte skulle komma till er. ¹⁹Men jag kommer snart, om Herren vill, och då får jag veta hur det är bevänt med dessa sturska, inte med deras ord, utan med deras kraft, ²⁰för Guds rike är inte ord, utan kraft. ²¹Hur vill ni ha det? Skall jag komma till er med käppen eller med kärlek och mildhet i sinnet?

Ett fall av otukt

5

¹Man säger att det förekommer otukt bland er, till och med sådan otukt som inte finns ens bland hedningarna, nämligen att någon lever ihop med sin fars hustru. ²Men ni är sturska, fast ni borde ha blivit förtvivalade och stött ut den som gjort sig skyldig till detta. ³Själv har jag redan — som om jag hade varit där, frånvarande till kroppen men närvarande till anden — fällt domen över den skyldige, ⁴i vår herre Jesu namn, när ni och min ande kom samman och vår herre Jesu Kristi kraft var med oss: ⁵en sådan person skall överlämnas åt Satan så att hans kropp går under för att hans ande skall bli räddad på Herrens dag.

⁶Ni har ingen anledning att skryta. Vet ni inte: lite surdeg får hela degen att jäsa. ⁷Rensa bort den gamla surdegen så att ni blir en ny deg. Ni är ju osyrade, för vårt påsklamm, Kristus, är slaktat. ⁸Låt oss därför fira högtid, inte med gammal surdeg, inte med onskans och fördärvets surdeg, utan med renhetens och sanningens osyrade bröd.

⁹I mitt brev till er skrev jag att ni inte får ha med otuktiga människor att göra. ¹⁰Jag menade inte alla som är otuktiga här i världen, inte alla själviska och utsugare och avgudadyrkare; i så fall hade ni fått lämna världen. ¹¹Nej, vad jag skrev till er var att ni inte får ha något att göra med den som kallas broder men som förfaller till otukt, själviskhet, avgudadyrkan, ovetligt tal, fylleri och utsugning. Ni får inte äta tillsammans med honom. ¹²De utomstående är det väl inte min sak att döma? Själva dömer ni ju bara inom er egen krets. ¹³De utomstående skall Gud döma. *Gör er av med den som är ond.*

Processer mellan kristna

6

¹Hur kan någon av er som ligger i tvist med en broder komma på tanken att processa inför de orättfärdiga och inte inför de heliga! ²Vet ni inte att de heliga skall döma världen? Och om ni skall döma världen, duger ni då inte till att döma i småsaker? ³Vet ni inte att vi skall döma änglar? Då bör vi väl klara av vardagliga tvister. ⁴Men när ni nu har sådana tvister, då tar ni till domare folk som församlingen ser ner på. ⁵Ni borde skämmas! Finns det då ingen bland er som är klok nog att dö-

ma mellan två kristna bröder? ⁶I stället processar broder mot broder, och detta inför otroende! ⁷Redan det att ni processar med varandra är ett nederlag för er. Varför finner ni er inte hellre i en oförrätt? Varför tar ni inte hellre en förlust? ⁸I stället vållar ni andra orätt och förluster — era egna bröder. ⁹Har ni glömt att ingen orättfärdig skall få ärva Guds rike? Låt inte bedra er. Inga otuktiga eller avgudadyrkare eller horkarlar eller män som ligger med andra män, ¹⁰inga som är tjuvaktiga eller själviska, inga drinkare, ovettiga och utsugare — ingen sådan får ärva Guds rike. ¹¹Så har somliga av er levt, men ni har låtit tvätta er rena, ni har helgats och gjorts rättfärdiga genom herren Jesu Kristi namn och genom vår Guds ande.

Kroppen ett tempel för den heliga anden

¹²Allt är tillåtet för mig — men allt är inte nyttigt. Allt är tillåtet för mig — men ingenting får ta makten över mig. ¹³Maten är till för magen och magen för maten, tills Gud gör båda överflödiga. Men kroppen är inte till för otukt utan för Herren, och Herren är till för kroppen. ¹⁴Gud har uppväckt Herren, och genom sin makt skall han uppväcka oss. ¹⁵Vet ni inte att era kroppar är Kristi lemmar? Skall jag ta Kristi lemmar och göra dem till en skökas lemmar? Nej! ¹⁶Vet ni inte att den som förenar sig med en sköka blir till en enda kropp med henne? Det heter ju: *De två skall bli ett.* ¹⁷Men den som förenar sig med Herren blir till en enda ande med honom. ¹⁸Håll er borta från otukten. All annan synd som en människa begår lämnar kroppen utanför, men den otuktige syndar mot sin egen kropp. ¹⁹Vet ni inte att er kropp är ett tempel för den heliga anden, som ni har inom er och som ni har fått från Gud? Ni tillhör inte er själva. ²⁰Gud har köpt er och priset är betalt. Ära då Gud med er kropp.

Svar på frågor om äktenskap

¹Nu till det ni skrev. Det är bäst för en man att inte alls röra någon kvinna. ²Men med tanke på all den otukt som finns skall mannen leva med sin hustru och kvinnan med sin man. ³Mannen skall ge hustrun vad han är skyldig henne och på samma sätt hustrun sin man. ⁴Hustrun bestämmer inte själv över sin

kropp, det gör mannen. Likaså bestämmer inte mannen över sin kropp, det gör hustrun. ⁵Håll er inte ifrån varandra annat än för en tid, om ni har enats om det för att ostört kunna ägna er åt bön och sedan vara tillsammans igen. Annars kan Satan fresta er, eftersom ni inte förmår leva avhållsamt. ⁶Detta säger jag som ett medgivande, inte som en befallning. ⁷Helst ville jag att alla levde som jag. Men var och en har fått sin särskilda nådegåva från Gud, den ene av ett slag, den andre av ett annat.

⁸Till de ogifta och till änkorna säger jag att det är bäst för dem om de förblir vad de är, liksom jag. ⁹Men om de inte kan behärska sig bör de gifta sig; det är bättre att gifta sig än att brinna av åtrå. ¹⁰De gifta ger jag denna föreskrift som inte är min utan Herrens: en hustru får inte lämna sin man — ¹¹men gör hon det ändå, skall hon förbli ogift eller försona sig med mannen — och en man får inte skilja sig från sin hustru.

¹²Till de övriga säger jag själv, inte Herren: om någon broder har en hustru som inte är troende men är villig att leva med honom, får han inte skilja sig från henne. ¹³Och om någon kvinna har en man som inte är troende men är villig att leva med henne, får hon inte skilja sig från honom. ¹⁴Ty mannen som inte tror har helgats genom sin hustru, och hustrun som inte tror har helgats genom sin troende man. Annars vore era barn orena, inte heliga som nu. ¹⁵Men om den som inte tror vill skilja sig, så må han göra det. I sådana fall är den troende brodern eller systemen inte bunden. Gud har kallat er att leva i frid, ¹⁶och hur vet du, kvinna, att du kan rädda din man och du, man, att du kan rädda din hustru?

Yttre levnadsförhållanden

¹⁷I övrigt skall var och en leva med den lott som Herren har tilldelat honom, sådan han var då Gud kallade honom. Det är den regel jag ger alla församlingar. ¹⁸Den som var omskuren när han blev kallad skall inte ändra på det. Den som var oomskuren skall inte låta omskära sig. ¹⁹Omskärelse eller förhud, det är likgiltigt, vad som betyder något är att man håller Guds bud. ²⁰Var och en skall förbli vad han var när han blev kallad. ²¹Var du slav när du blev kallad, så fäst dig inte vid det. Och även om du kan bli fri, så förbli hellre vad du är. ²²Ty slaven

som har kallats att tillhöra Herren är Herrens frigivne. Och likaså är den frie som har blivit kallad Kristi slav. ²³Gud har köpt er och priset är betalt; bli inte slavar under människor. ²⁴Bröder, var och en skall inför Gud förbli vad han var när han blev kallad.

Ogifta och änkor

²⁵I fråga om dem som lever ogifta har jag ingen befallning från Herren. Men jag kan ge ett råd tack vare den tilltro som Herren i sin barmhärtighet har visat mig. ²⁶Jag anser alltså detta vara bäst i den svåra tid som nu är inne — det är bäst att leva på det viset. ²⁷Är du bunden vid en kvinna, sök då inte att bli löst. Har du blivit löst från en kvinna, sök då inte att finna någon annan. ²⁸Men om du gifter dig är det ingen synd. Och om den ogifta kvinnan gifter sig är det ingen synd. Men de som gör så kommer att få det svårt här på jorden, och jag vill inte kräva för mycket av er. ²⁹Men det säger jag, bröder: tiden krymper. Även de som har en hustru måste nu leva som om de ingen hade, ³⁰de som gråter som om de inte grät, de som gläder sig som om de inte glädde sig, de som köper något som om de inte fick behålla det ³¹och de som lever i världen som om de inte levde av den. Ty den värld som nu är går mot sitt slut, ³²och jag ser helst att ni slipper bekymra er. Den ogifte tänker på vad som hör Herren till, hur han skall vara Herren till lags. ³³Men den gifte tänker på vad som hör världen till, hur han skall vara sin hustru till lags, ³⁴och det gör honom kluven. En ogift kvinna eller flicka tänker på vad som hör Herren till, på att hon skall vara helig till kropp och själ. Men den gifte kvinnan tänker på vad som hör världen till, hur hon skall vara sin man till lags.

³⁵Detta säger jag för ert eget bästa, inte för att lägga band på er utan för att hjälpa er att leva anständigt och troget hålla fast vid Herren. ³⁶Men om någon tycker att han handlar otillbörligt mot sin flicka när han ansätts av driften och inte har något val, då får han göra det han vill: han syndar inte, de får gifta sig. ³⁷Men den som står fast i sin föresats och inte känner något tvång utan är herre över sin vilja och i sitt inre har bestämt sig för att låta flickan förbli orörd, han handlar rätt. ³⁸Alltså: den

som gifter sig med flickan handlar rätt, och den som inte gifter sig handlar bättre.

³⁹En kvinna är bunden så länge hennes man lever. Men om mannen dör är hon fri att gifta sig med vem hon vill, bara det är med en kristen. ⁴⁰Men långt bättre är det för henne om hon förblir som hon är, det är min uppfattning, och jag menar att även jag har Guds ande.

Kött från hedniska offer

8

¹I fråga om offerkött vet vi att vi alla har kunskap. Men kunskapen gör oss uppblåsta, det som bygger upp är kärleken. ²Den som tror sig ha kunskap har ännu inte fått den rätta kunskapen, ³men den som har kärlek, han är känd av Gud. ⁴När det alltså gäller frågan om man får äta kött som har offerats åt avgudar, vet vi att det inte finns någon avgud i världen och ingen annan gud än den ende. ⁵Ty även om det finns så kallade gudar, i himlen eller på jorden — och det finns ju många gudar och många herrar — ⁶så har vi bara en Gud, fadern från vilken allting utgår och som är vårt mål, och bara en herre, Jesus Kristus genom vilken allt är till och genom vilken vi är till.

⁷Denna kunskap finns dock inte hos alla. Somliga sitter så fast i sin gamla avgudatro att de äter köttet just som offerkött, och det tynger deras samvete, osäkert som det är. ⁸Men det är inte maten som kommer att föra oss till Gud. Vi förlorar inget om vi inte äter, vinner heller inget om vi äter. ⁹Se bara till att den frihet ni kan ta er inte blir till skada för de osäkra. ¹⁰För om någon får se hur du som äger kunskap ligger till bords i ett avgudatempel, kan han då inte bli så styrkt i sitt samvete att han äter offerkött fast han är osäker? ¹¹Då går den osäkre förlorad genom din kunskap, denne broder som Kristus har dött för. ¹²Om ni på detta sätt försyndar er mot era bröder och våldför er på deras osäkra samveten syndar ni mot Kristus. ¹³Alltså: om maten bringar min broder på fall avstår jag från kött för evigt för att inte bli orsak till min broders fall.

Paulus avstår från ersättning

9

¹Är jag inte fri? Är jag inte apostel? Har jag inte sett Jesus, vår herre? Är inte ni det verk som jag har utfört för Herren? ²Om

jag inte är apostel för andra är jag det åtminstone för er. Ni är ju Herrens egen bekräftelse på mitt uppdrag som apostel.

³Detta är mitt svar till dem som kritiserar mig: ⁴Har vi inte rätt till mat och dryck? ⁵Har vi inte rätt att ta med oss en troende hustru liksom de andra apostlarna och Herrens bröder och Kefas? ⁶Är det bara jag och Barnabas som inte har rätt att slippa arbeta? ⁷Vem tar värvning utan att räkna med lön? Vem anlägger en vingård och avstår från vad den ger? Vem vallar en hjord utan att få sin del av mjölken? ⁸Är detta bara mänskligt tal, eller säger inte lagen samma sak? ⁹Det står ju i Moses lag: *Du skall inte binda ihop munnen på oxen som tröskar.* Skulle Gud bekymra sig om oxar? ¹⁰Nej, det är klart att han säger det med tanke på oss. Det är för vår skull det står skrivet att den som plöjer och den som tröskar skall göra det med hopp om lön för sin möda. ¹¹Om vi har sått vårt andliga utsäde hos er, är det då för mycket om ni ger oss något materiellt som avkastning? ¹²Om andra har rätt att ställa krav på er, har inte vi det ännu mer? Men vi har aldrig utnyttjat denna rätt utan finner oss i allt för att inte lägga hinder i vägen för evangeliet om Kristus. ¹³Ni vet ju att de som arbetar i templet lever av templets intäkter och att de som gör tjänst vid altaret får sin del av offren. ¹⁴Så har också Herren bestämt att de som förkunnar evangeliet skall få sitt uppehälle av evangeliet. ¹⁵Men jag har inte gjort bruk av några sådana förmåner, och jag skriver inte det här för att skaffa mig dem. Hellre dör jag — ingen skall få ta ifrån mig det som är min stolthet. ¹⁶Ty att jag sprider evangeliet är inget att vara stolt över, jag är ju tvungen till det. Ve mig om jag inte förkunnar evangeliet! ¹⁷Om jag gör det av eget val har jag ju lön att vänta. Men gör jag det därför att jag måste utföra jag bara ett uppdrag. ¹⁸Vad får jag då för lön? Jo, att få förkunna evangeliet utan kostnad för någon och inte utnyttja den rätt evangeliet ger mig.

Allt för att vinna så många som möjligt

¹⁹Fri och oberoende av alla har jag alltså gjort mig till allas slav för att vinna så många som möjligt. ²⁰För att vinna judar har jag för dem varit som en jude. För att vinna dem som står under lagen har jag för dem varit som en som står under lagen,

fast jag själv inte står under lagen. ²¹För att vinna dem som är utan lag har jag för dem varit som en som är utan lag, fast jag inte är utan Guds lag, jag har ju Kristi lag. ²²För att vinna de svaga har jag inför dem varit svag. Allt har jag varit inför alla, för att åtminstone rädda några. ²³Allt gör jag för evangeliets skull, för att också jag skall få del av dess löften.

²⁴Ni vet ju att alla löparna i en tävling springer men att bara en får priset. Löp då för att vinna det. ²⁵Var och en som tävlar måste försaka allt — löparen gör det för en krans som vissnar, vi för en som aldrig vissnar. ²⁶Jag har målet i sikte när jag löper, och jag slår inte i luften när jag boxas. ²⁷Jag går hårt åt min kropp och tvingar den till lydnad, för jag vill inte predika för andra och själv komma till korta.

Varning för avgudadyrkan

10 ¹Jag vill att ni skall ha kunskap om detta, bröder: våra fäder hade alla molnet över sig och gick alla genom havet. ²Alla blev de döpta i molnet och i havet till gemenskap med Mose. ³Alla åt de samma andliga mat, ⁴och alla drack de samma andliga dryck, de drack ur en andlig klippa som följde dem, och den klippan var Kristus. ⁵Men de flesta av dem fann inte nåd inför Gud utan blev liggande döda i öknen. ⁶Allt detta är exempel som säger oss att vi inte skall ha begär till det onda, som de hade. ⁷Bli inte avgudadyrkare som många av dem blev. Om dem står det i skriften: *Folket slog sig ner för att äta och dricka och steg sedan upp och förlustade sig.* ⁸Låt oss inte heller begå otukt som många av dem gjorde; så dödades också 23 000 på en enda dag. ⁹Och låt oss inte sätta Herren på prov som många av dem gjorde; de föll offer för ormar. ¹⁰Knota inte som många av dem gjorde; de dödades av Förgöraren. ¹¹Allt det som hände dem är exempel, och det skrevs ner för att vägleda oss som har tidsåldrarnas slut inpå oss. ¹²Därför skall den som tror sig stå stadigt se till att han inte faller. ¹³Era prövningar har inte varit övermänskliga. Gud är trofast och skall inte låta er provas över förmåga: när han sänder prövningen visar han er också en utväg, så att ni kommer igenom den.

¹⁴Håll er alltså borta från avgudadyrkan, mina kära. ¹⁵Jag talar till förnuftiga människor, bedöm själva vad jag säger.

¹⁶Välsignelsens bägare som vi välsignar, ger den oss inte gemenskap med Kristi blod? Brödet som vi bryter, ger det oss inte gemenskap med Kristi kropp? ¹⁷Eftersom brödet är ett enda är vi — fast många — en enda kropp, för alla får vi vår del av ett och samma bröd. ¹⁸Se på israeliterna: har inte de som äter av offren gemenskap med offeraltaret? ¹⁹Vad vill jag säga med detta? Att det som offras till avgudar är något i sig eller att avgudar är något? ²⁰Nej, men att det som de offerar offerar de åt demoner och inte åt Gud, och jag vill inte att ni skall ha gemenskap med demonerna. ²¹Ni kan inte dricka både ur Herrens bägare och ur demonernas bägare, inte äta både vid Herrens bord och vid demonernas bord. ²²Eller skall vi väcka Herrens svartsjuka? Är vi starkare än han?

Frihet eller hänsyn

²³Allt är tillåtet — men allt är inte nyttigt. Allt är tillåtet — men allt bygger inte upp. ²⁴Sök inte ert eget bästa utan andras. ²⁵Allt som säljs i köttstånden kan ni äta utan att undersöka det för ert samvetes skull — ²⁶*jorden är Herrens med allt den rymmer.* ²⁷Om en som inte tror bjuder hem er och ni tackar ja, ät då allt som sätts fram för er utan att för samvetets skull undersöka vad det är. ²⁸Men om någon säger: "Det här är offerkött", ät det då inte, av hänsyn till den som säger det och för samvetets skull — ²⁹jag menar inte det egna samvetet utan den andres. Varför då? Skall jag låta min frihet bestämmas av en annans samvete? ³⁰Äter jag med tacksamhet, varför skall jag klandras för det som jag tackar Gud för? ³¹Om ni äter eller dricker eller vad ni än gör, så gör allt till Guds ära. ³²Väck inte anstöt vare sig bland judar eller greker eller inom Guds församling. ³³Själv försöker jag alltid rätta mig efter alla och söker inte mitt eget bästa utan de mångas, för att de skall bli räddade. ¹Ha mig till föredöme liksom jag har Kristus till föredöme.

Kvinnorna vid de kristna sammankomsterna

²Jag måste berömma er för att ni kommer ihåg allt jag har sagt och håller fast vid det som jag har fört vidare till er precis som jag förmedlade det. ³Nu vill jag att ni skall veta att Kristus är varje mans huvud, att mannen är kvinnans huvud och att Gud

är Kristi huvud. ⁴En man som ber eller profeterar med något på huvudet drar skam över sitt huvud. ⁵Men en kvinna drar skam över sitt huvud om hon ber eller profeterar barhuvad. Det är samma sak som om hon hade rakat av sig håret, ⁶för om en kvinna uppträder barhuvad kan hon lika gärna ha håret avklippt. Men när det nu är en skam för kvinnan att klippa eller att raka av håret måste hon ha någon huvudbonad. ⁷En man behöver ju inte ha något på huvudet eftersom han är en avbild och avglans av Gud. Men kvinnan är en avglans av mannen, ⁸ty mannen kommer inte från kvinnan utan kvinnan från mannen, ⁹och mannen skapades inte för kvinnan utan kvinnan för mannen. ¹⁰Därför måste kvinnan på huvudet bära ett tecken på sin rätt för änglarnas skull. ¹¹Och ändå: i Herren kan inte kvinnan tänkas utan mannen och inte heller mannen utan kvinnan. ¹²Ty liksom kvinnan har kommit från mannen, så blir också mannen till genom kvinnan, och allt kommer från Gud.

¹³Döm själva: passar det sig att en kvinna ber till Gud barhuvad? ¹⁴Lär er inte redan naturen att det är en vanära för mannen att ha långt hår ¹⁵men en heder för kvinnan, hon har ju fått sitt hår som slöja. ¹⁶Någon kanske vill börja strida om detta, men vi har ingen annan ordning, och det har inte någon av Guds församlingar.

Ovärdigt uppträdande vid Herrens måltid

¹⁷När jag ger denna föreskrift kan jag inte berömma er för era sammankomster, som snarare skadar än gagnar. ¹⁸Först och främst har jag hört att ni delar upp er i grupper när ni möts i församlingen, och det tror jag delvis är sant. ¹⁹Det måste till och med finnas olika partier bland er, så att det visar sig vilka av er som är att lita på. ²⁰Men vid era sammankomster går det inte att hålla Herrens måltid, ²¹för var och en tar genast för sig av sin egen mat, och den ene sitter hungrig medan den andre har druckit sig berusad. ²²Har ni inte era hem där ni kan äta och dricka? Bryr ni er inte om att det är Guds församling? Skall de som inte har något behöva skämmas? Vad vill ni jag skall säga, skall jag berömma er? Nej, för det här får ni inget beröm.

²³Jag har själv tagit emot från Herren det som jag har fört vidare till er: Den natten då herren Jesus blev förrådd tog han ett

bröd, ²⁴tackade Gud, bröt det och sade: "Detta är min kropp som offras för er. Gör detta till minne av mig." ²⁵Likaså tog han bägaren efter måltiden och sade: "Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod. Var gång ni dricker av den, gör det till minne av mig."

²⁶Var gång ni äter det brödet och dricker den bägaren förkunnar ni alltså Herrens död, till dess han kommer. ²⁷Den som äter Herrens bröd eller dricker hans bägare på ett ovärdigt sätt har därför syndat mot Herrens kropp och blod. ²⁸Var och en måste pröva sig själv, sedan kan han äta brödet och dricka bägaren. ²⁹Ty den som äter och dricker utan att tänka på vems kropp det gäller, han äter och dricker en dom över sig. ³⁰Därför finns det så många sjuka och klena bland er, och inte så få har avlidit. ³¹Om vi gick till rätta med oss själva skulle vi slipa bli dömda. ³²Men när vi nu döms av Herren tuktas vi för att inte bli fördömda tillsammans med världen.

³³Alltså, mina bröder, när ni samlas för att äta, vänta då på varandra. ³⁴Om någon är hungrig skall han äta hemma, så att inte era sammankomster leder till att ni blir dömda. Allt det andra skall jag ge anvisningar om när jag kommer.

Andens gåvor

12 ¹I fråga om de andliga gåvorna, bröder, vill jag också att ni skall ha kunskap. ²Ni vet att när ni var hedningar drogs ni viljelöst med, bort till de stumma avgudarna. ³Därför vill jag att ni skall förstå att ingen som är fylld av Guds ande säger: "Förbannelse över Jesus", och att ingen kan säga: "Jesus är herre", om han inte är fylld av den heliga anden.

⁴Nådegåvorna är olika, men Anden densamma. ⁵Tjänsterna är olika, men Herren densamme. ⁶Verksamheterna är olika, men Gud är densamme, han som verkar i allt och överallt. ⁷Hos var och en framträder Anden så att den blir till nytta. ⁸Den ene får genom Anden gåvan att meddela vishet, den andre kan med samma Andes hjälp meddela kunskap. ⁹En får tron genom Anden, en annan genom samma Ande gåvan att bota, ¹⁰en annan får kraft att göra under. En får förmågan att tala profetiskt, en annan att skilja mellan olika andar. En kan tala olika slags tungotal, en annan kan tolka tungotal. ¹¹Allt detta

åstadkommer en och samma Ande genom att fördela sina gåvor på var och en så som den själv vill.

Lemmarna i den kropp som är Kristus

¹²Ty liksom kroppen är en och har många delar och alla de många kroppsdelarna bildar en enda kropp, så är det också med Kristus. ¹³Med en och samma Ande har vi alla döpts att höra till en och samma kropp, vare sig vi är judar eller greker, slavar eller fria, och alla har vi fått en och samma Ande att dricka. ¹⁴Kroppen består inte av en enda del utan av många. ¹⁵Om foten säger: "Jag är ingen hand, jag hör inte till kroppen", så hör den likafullt till kroppen. ¹⁶Och om örat säger: "Jag är inget öga, jag hör inte till kroppen", så hör det likafullt till kroppen. ¹⁷Om hela kroppen var öga, vad blev det då av hörseln? Om allt var hörsel, vad blev det då av luktsinnet? ¹⁸Men nu har Gud gett varje enskild del just den plats i kroppen som han ville. ¹⁹Om alltsammans var en enda kroppsdel, vad blev det då av kroppen? ²⁰Nu är det emellertid många delar, men en enda kropp.

²¹Ögat kan inte säga till handen: "Jag behöver dig inte", och inte heller huvudet till fötterna: "Jag behöver er inte." ²²Tvärtom, också de delar av kroppen som verkar svagast är nödvändiga, ²³och de delar av kroppen som vi inte tycker är fina, dem gör vi så mycket finare, och de delar vi skäms för omger vi med så mycket större anständighet, ²⁴något som de anständiga delarna inte behöver. Men när Gud satte samman kroppen lät han de ringare delarna bli särskilt ärade, ²⁵för att det inte skulle uppstå splittring inom kroppen och för att alla delarna skulle visa varandra samma omsorg. ²⁶Lider en kroppsdel, så lider också alla de andra. Blir en del hedrad, så gläder sig också alla de andra.

²⁷Ni utgör Kristi kropp och är var för sig delar av den. ²⁸I sin församling har Gud gjort några till apostlar, andra till profeter, andra till lärare; åt några har han gett gåvan att göra under, att bota sjuka, att hjälpa, att styra, att tala olika slags tungotal. ²⁹Kan alla vara apostlar? Eller profeter? Eller lärare? Kan alla göra under? ³⁰Eller bota sjuka? Kan alla tala med tungor eller tolka sådant tal? ³¹Nej, men sök vinna de nådegå-

vor som är störst. Och då skall jag visa er en väg som är överlägsen alla andra.

Vägen framför andra: kärleken

13¹Om jag talar både människors och änglars språk, men saknar kärlek, är jag bara ekande brons, en skrällande cymbal. ²Och om jag har profetisk gåva och känner alla hemligheterna och har hela kunskapen, och om jag har all tro så att jag kan flytta berg, men saknar kärlek, är jag ingenting. ³Och om jag delar ut allt jag äger och om jag låter bränna mig på bål, men saknar kärlek, har jag ingenting vunnit.

⁴Kärleken är tålmodig och god. Kärleken är inte stridslysten, inte skrytsam och inte uppblåst. ⁵Den är inte utmanande, inte självisk, den brusar inte upp, den vill ingen något ont. ⁶Den finner inte glädje i orätten men gläds med sanningen. ⁷Allt bär den, allt tror den, allt hoppas den, allt uthärdar den.

⁸Kärleken upphör aldrig. Den profetiska gåvan, den skall förgå. Tungotalet, det skall tystna. Kunskapen, den skall förgå. ⁹Ty vår kunskap är begränsad, och den profetiska gåvan är begränsad. ¹⁰Men när det fullkomliga kommer skall det begränsade förgå.

¹¹När jag var barn talade jag som ett barn, förstod som ett barn och tänkte som ett barn. Men sedan jag blev vuxen har jag lagt bort det barnsliga. ¹²Ännu ser vi en gåtfull spegelbild; då skall vi se ansikte mot ansikte. Ännu är min kunskap begränsad; då skall den bli fullständig som Guds kunskap om mig.

¹³Men nu består tro, hopp och kärlek, dessa tre, och störst av dem är kärleken.

Profetiskt tal

14¹Sträva efter kärleken, men sök också vinna de andliga gåvorna, helst gåvan att profetera, ²Ty den som talar med tungor talar inte till människor utan till Gud; ingen förstår honom, i sin ande talar han hemligheter. ³Men den som profeterar, han talar till människor, han bygger upp, förmanar och tröstar. ⁴Den som talar med tungor bygger upp sig själv, men den som profeterar bygger upp församlingen. ⁵Jag vill gärna att ni alla talar med tungor men helst att ni profeterar. Att profetera är bättre

än att tala med tungor, såvida man inte kan tolka sina ord så att församlingen blir uppbyggd.

⁶Nej, bröder, vad hjälper det er om jag kommer till er och talar med tungor men inte ger er någon uppenbarelse eller kunskap eller profetia eller undervisning? ⁷Om ett livlöst instrument, en flöjt eller en harpa, ger ifrån sig toner som inte kan skiljas från varandra, hur skall man då kunna uppfatta vad som spelas? ⁸Och om en trumpetsignal är otydlig, vem gör sig då färdig till strid? ⁹På samma sätt med er: om ni inte använder tungan till att tala begripligt, hur skall man då kunna uppfatta vad ni säger? Då talar ni ju ut i tomma luften. ¹⁰Hur många språk det än finns i världen, så är inget utan ljud. ¹¹Men om jag inte vet vad ljuden betyder blir jag en främling för den som talar och han en främling för mig. ¹²På samma sätt med er: när ni nu söker vinna andekrafter, försök då att få dem i överflöd till församlingens uppbyggelse. ¹³Därför skall den som talar med tungor be om förmågan att tolka sitt tal. ¹⁴Ty om jag ber med tungor är det min ande som ber, medan mitt förnuft är överksamt.

¹⁵Vad innebär nu detta? Jo, att jag vill be med min ande men också med mitt förnuft. Jag vill sjunga med min ande men också med mitt förnuft. ¹⁶För om det är i ande du ber en tackbön, hur skall då den som har sin plats bland oinvidga kunna säga sitt Amen till din tacksägelse? Han förstår ju inte vad du säger. ¹⁷Det är bra att du tackar, men den andre blir inte uppbyggd av det. ¹⁸Gud vare tack, jag talar mer med tungor än någon av er, ¹⁹men i församlingen vill jag hellre tala fem ord med mitt förnuft, så att också andra får lära sig något, än tusentals ord med tungor.

²⁰Bröder, var inte barn till förståndet, nej, var barn i fråga om allt ont och fullvuxna till förståndet. ²¹I lagen står det: *Genom människor med andra språk och främmande tungomål skall jag tala till detta folk, men ändå skall de inte lyssna till mig*, säger Herren. ²²Därför blir tungotalet ett tecken för de otroende, inte för de troende, medan det profetiska talet blir ett tecken för de troende och inte för de otroende. ²³Anta att hela församlingen håller gudstjänst och att alla talar med tungor. Om det då kommer in oinvidga eller otroende, så säger de: "Ni är galna." ²⁴Men anta att allesammans talar profetiskt. Om det då kom-

mer en som är otroende eller oinvidg blir han genomskådad av alla, ställd till svars av alla,²⁵ och vad som gömmer sig i hans innersta blottas. Då kastar han sig ner och tillber Gud och ropar: "Hos er finns verkligen Gud."

Ordningen vid de kristna sammankomsterna

²⁶Vad innebär nu detta, bröder? Jo, att när ni samlas har var och en något att bidra med: sång, undervisning, uppenbarelse, tungotal eller uttolkning. Men allt skall syfta till att bygga upp.
²⁷Vid tungotal får två eller högst tre tala, en i sänder, och någon skall tolka.
²⁸Finns det ingen uttolkare skall tungotalaren tala vid sammankomsterna och tala till sig själv och till Gud.
²⁹Som profeter får två eller tre tala, och de övriga skall pröva vad som sägs.
³⁰Om någon annan av de närvarande får en uppenbarelse skall den som då talar sluta.
³¹Alla har ni möjlighet att profetera, en i sänder, så att alla får lära sig något och alla får uppmuntran.
³²Profeternas ande behärskas av profeterna;
³³Gud är inte oordningens Gud utan fridens.

Liksom överallt i de heligas församlingar³⁴ skall kvinnorna tala vid sammankomsterna: de har inte lov att tala utan skall underordna sig, som också lagen säger.
³⁵Om de vill ha reda på något skall de fråga sina män när de har kommit hem, för det passar sig inte för en kvinna att tala vid sammankomsten.
³⁶Är det kanske från er som Guds ord har utgått, och är det bara till er som det har kommit?

³⁷Om någon tror sig vara profet eller ha andegåvor skall han veta att vad jag skriver till er är Herrens bud.
³⁸Den som inte erkänner detta blir själv inte erkänd.
³⁹Mina bröder, sök att vinna profetians gåva, men hindra inte tungotalet.
⁴⁰Låt allt ske värdigt och med ordning.

Nytt liv efter döden genom Kristi uppståndelse

¹Bröder, jag vill påminna er om evangeliet som jag förkunnade, som ni också tog emot, på vars grund ni står² och genom vilket ni blir räddade. Jag vill påminna er om orden i min förkunnelse — den håller ni väl fast vid, annars var det bortkastat att ni kom till tro.
³Bland det första jag förde vidare till er var detta som jag själv hade tagit emot: att Kristus dog för våra

synder i enlighet med skrifterna, ⁴att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen i enlighet med skrifterna ⁵och att han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. ⁶Därefter visade han sig för mer än femhundra bröder vid ett och samma tillfälle, de flesta är ännu i livet, men några har avlidit. ⁷Därefter visade han sig för Jakob och sedan för alla apostlarna. ⁸Allra sist visade han sig också för mig, detta ofullgångna foster. ⁹Jag är ju den allra minste av apostlarna, inte värdig att kallas apostel, eftersom jag har förföljt Guds församling. ¹⁰Men genom Guds nåd är jag vad jag är, och hans nåd mot mig har inte varit förspild. Jag har arbetat mer än någon av dem, fast inte jag själv, utan Guds nåd som har varit med mig. ¹¹Jag eller de — så är det vi förkunnar, och så är det ni har lärt er att tro.

¹²Men om det nu förkunnas att Kristus har uppstått från de döda, hur kan då några bland er säga att det inte finns någon uppståndelse från de döda? ¹³Om det inte finns någon uppståndelse från de döda har inte heller Kristus uppstått. ¹⁴Men om Kristus inte har uppstått, ja, då är vår förkunnelse tom, och tom är också er tro. ¹⁵Och då visar det sig att vi har vittnat falskt om Gud, eftersom vi har vittnat om Gud att han har uppväckt Kristus, som han ju inte kan ha uppväckt om det är sant att de döda inte uppstår. ¹⁶Ty om inga döda uppstår har heller inte Kristus uppstått. ¹⁷Men om Kristus inte har uppstått, då är er tro meningslös, och ni är ännu kvar i era synder. ¹⁸Då är också de som har avlidit i tron på Kristus förlorade. ¹⁹Gäller vårt hopp till Kristus bara detta livet, då är vi de mest ömkansvärda bland människor.

²⁰Men nu har Kristus uppstått från de döda, som den förste av de avlidna. ²¹Ty eftersom döden kom genom en människa kommer också uppståndelsen från de döda genom en människa. ²²Liksom alla dör genom Adam, så skall också alla få nytt liv genom Kristus. ²³Men i tur och ordning: först Kristus och därefter, vid hans ankomst, de som tillhör honom. ²⁴Sedan kommer slutet, när han överlämnar riket åt Gud, fadern. Då har han förintat varje välde och varje makt och kraft, ²⁵ty han måste härska tills han har lagt alla fiender under sina fötter. ²⁶Den siste fienden som förintas är döden, ²⁷ty *allt har han lagt under sina fötter*. När det heter att allt är lagt under honom är naturligtvis den undantagen som har lagt allt under honom.

²⁸Men när allt har lagts under honom skall Sonen själv underordna sig den som har lagt allt under honom, så att Gud blir allt, överallt.

²⁹Vad skall annars de göra som låter döpa sig för de dödas skull? Om de döda inte alls uppstår, varför låter man då döpa sig för deras skull? ³⁰Och jag själv, varför sätter jag livet på spel i varje ögonblick? ³¹Ja, bröder, så sant som ni är min stolthet i Kristus Jesus, vår herre: jag står inför döden varje dag. ³²Om jag bara hade tänkt på människors sätt när jag kämpade mot vilddjuren i Efesos, vad hade det då tjänat till? Om de döda inte uppstår, *låt oss äta och dricka, ty i morgon skall vi dö.* ³³Låt inte bedra er. "Av dåligt sällskap blir den bästa snart förstörd." ³⁴Nyktra till på allvar och synda inte mer! Det finns ju några som inte vill veta något om Gud, det säger jag till er skam.

Uppståndelse är förvandling

³⁵Nu undrar någon: "Hur uppstår de döda? Hurdan kropp har de när de kommer?" ³⁶Vilken enfaldig fråga! Det du sår får inte liv om det inte dör. ³⁷Och när du sår är det inte den blivande växten du sår utan ett naket sädeskorn eller något annat frö. ³⁸Men Gud ger det den gestalt han har bestämt, och varje frö får sin egen gestalt. ³⁹Alla kroppar är inte likadana, människorna har sina, boskapen sina, fåglarna sina och fiskarna sina. ⁴⁰Vidare finns det himmelska kroppar och jordiska, men de himmelska har sin glans och de jordiska har en annan. ⁴¹Solen har sin glans, månen sin och stjärnorna sin. Ja, alla stjärnor har olika glans.

⁴²Så är det också med de dödas uppståndelse. Det som blir sått förgängligt uppstår oförgängligt. ⁴³Det som blir sått föraktat uppstår i härlighet. Det som blir sått svagt uppstår fullt av kraft. ⁴⁴Det som blir sått som en kropp med fysiskt liv uppstår som en kropp med ande. Finns det en kropp med fysiskt liv, så finns det också en med ande. ⁴⁵Och så står det skrivet: Den första människan, Adam, *blev en varelse med liv.* Men den siste Adam blev en ande som ger liv. ⁴⁶Det andliga kommer alltså inte först, utan det fysiska; därefter kommer det andliga. ⁴⁷Den första människan kom från jorden och var jord; den andra människan kom från himlen. ⁴⁸Som den jordiska var, så är

också de jordiska, och som den himmelska är, så är de himmelska. ⁴⁹Och liksom vi blev en avbild av den jordiska, skall vi också bli en avbild av den himmelska.

⁵⁰Men det vill jag ha sagt, bröder: kött och blod kan inte ärvas Guds rike, och det förgängliga kan inte ärvas oförgänglighet. ⁵¹Vad jag nu säger er är ett mysterium: vi skall inte alla dö, men vi skall alla förvandlas, ⁵²i ett nu, på ett ögonblick, vid den sista basunens ljud. Ty den kommer att ljuda, och då uppstår de döda i oförgänglig gestalt, och vi förvandlas. ⁵³Detta förgängliga måste kläs i oförgänglighet och detta dödliga kläs i odödlighet. ⁵⁴Men när det förgängliga kläs i oförgänglighet och det dödliga i odödlighet, då blir det så som skriftordet säger: *Döden är uppslukad och segern är vunnen.* ⁵⁵*Död, var är din seger? Död, var är din udd?* ⁵⁶Dödens udd är synden, och synden har sin kraft i lagen. ⁵⁷Gud vare tack som ger oss segern genom vår herre Jesus Kristus. ⁵⁸Stå därför fasta och orubbliga, mina kära bröder, och ge ut er helt i arbetet för Herren. Ni vet ju att han inte låter er möda vara förspild.

Insamlingen till de kristna i Jerusalem

- 16** ¹När det gäller insamlingen till de heliga skall ni följa de anvisningar jag har gett församlingarna i Galatien. ²Dagen efter sabbaten skall var och en regelbundet lägga undan vad han har råd med, så att inte insamlingen börjar först när jag kommer. ³När jag väl är hos er skall jag förse dem som ni finner lämpliga med brev och skicka dem till Jerusalem med er gåva. ⁴Om det visar sig bäst att också jag reser gör jag sällskap med dem.

Paulus resplaner

⁵Jag skall komma till er när jag har varit i Makedonien, för jag tänker fara genom Makedonien. ⁶Men hos er stannar jag kanske en tid, möjligen hela vintern, och då kan ni hjälpa mig när jag far vidare, vart det nu blir. ⁷Den här gången tänker jag nämligen inte besöka er bara i förbifarten utan hoppas kunna stanna hos er en tid, om Herren tillåter det. ⁸Jag blir kvar i Efesos fram till pingst. ⁹Här står dörren på vid gavel för mig: det är gott om uppgifter och motståndarna är många.

Timotheos och Apollos besök

¹⁰När Timotheos kommer, se då till att han slipper oroa sig för er. Han arbetar för Herren precis som jag, ¹¹och därför får ingen se ner på honom. Hjälp honom sedan i väg och önska honom frid så att han kan resa tillbaka till mig. Jag väntar på honom, och bröderna också.

¹²Vad vår broder Apollos beträffar, så har jag ivrigt uppmanat honom att fara till er tillsammans med bröderna. Men det var säkert inte meningen att han skulle fara nu; han kommer vid lämpligt tillfälle.

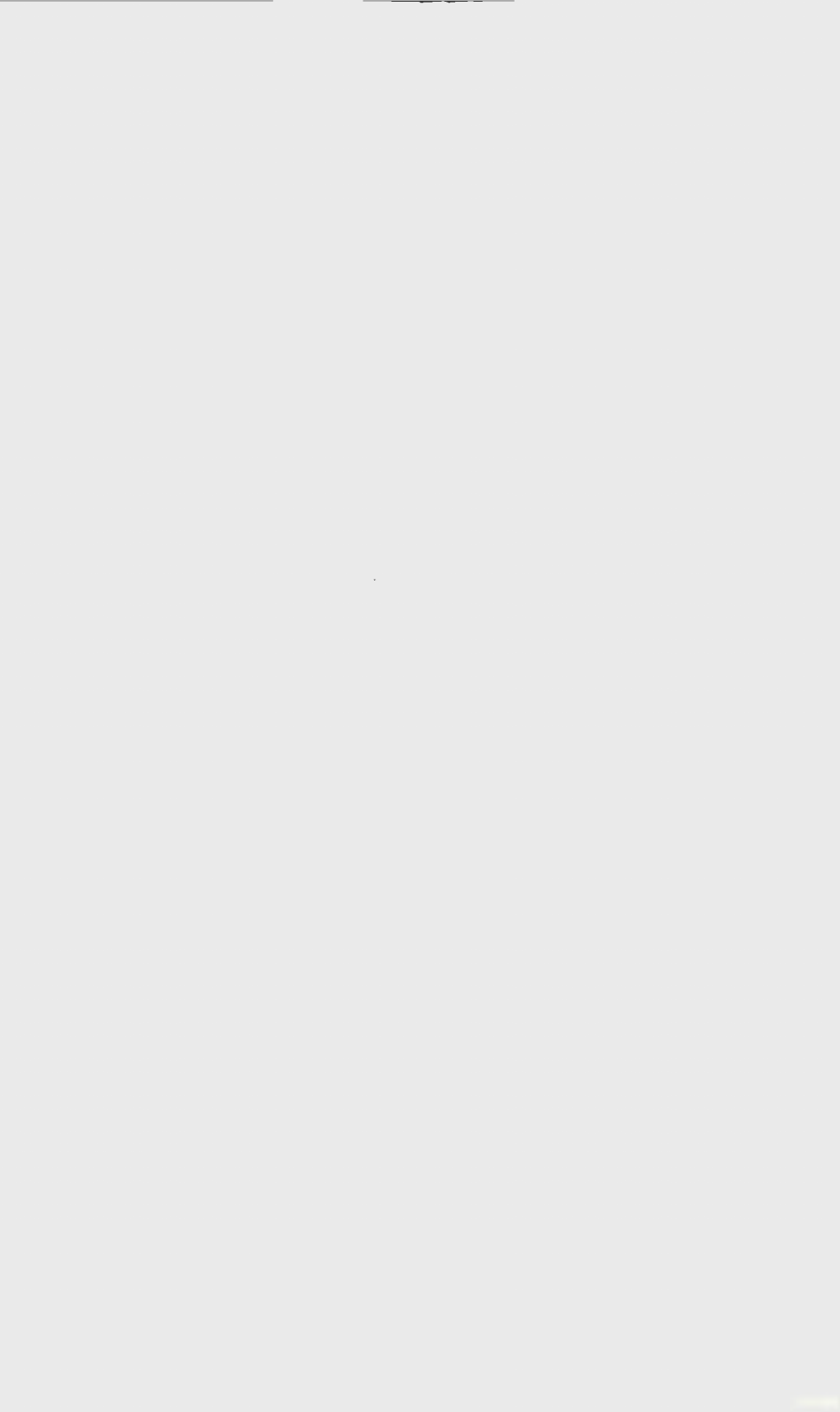
Förmaningar och hälsningar

¹³Håll er vakna, stå fasta i tron, var manliga och starka. ¹⁴Gör allting i kärlek.

¹⁵En sak ber jag er om, mina bröder. Ni vet att Stefanus och hans hushåll var Achaias första gåva till Kristus och att de har tagit på sig att tjäna de heliga. ¹⁶Jag vill att ni i er tur skall underordna er sådana människor och alla andra som delar arbetet och mödan. ¹⁷Jag är glad över att Stefanus, Fortunatus och Achaikos har kommit hit. ¹⁸De gör saknaden efter er mindre, de har varit till glädje för mig liksom för er. Sådana män skall ni sätta värde på.

¹⁹Församlingarna i Asien hälsar till er. Aquila och Prisca och församlingen som möts i deras hus hälsar hjärtligt till er, sina medkristna. ²⁰Alla bröderna hälsar till er. Hälsa varandra med en helig kyss.

²¹Här skriver jag, Paulus, min hälsning med egen hand. ²²Om någon inte älskar Herren: förbannelse över honom. Marana ta. ²³Nåd från vår herre Jesus åt er alla. ²⁴Min kärlek är med er alla i Kristus Jesus.

Till de kristna i Korinth

Andra brevet

Hälsning

¹Från Paulus, genom Guds vilja Kristi Jesu apostel, och från vår broder Timotheos till Guds församling i Korinth och till alla heliga runt om i Achaia. ²Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus.

Tröst i lidanden

³Välsignad är vår herre Jesu Kristi Gud och fader, barmhärtighetens fader och all trösts Gud. ⁴Han tröstar oss i alla våra svårigheter, så att vi med den tröst vi själva får av Gud kan trösta var och en som har det svårt. ⁵Ty liksom vi har fått en riklig del av Kristi lidanden får vi också riklig tröst genom Kristus. ⁶Har vi det svårt är det för er tröst och frälsning. Blir vi trösta är det för att ni skall få den tröst som hjälper er att bära samma lidanden som vi själva. ⁷Vi har ett fast hopp när det gäller er; vi vet att liksom ni delar lidandena med oss, delar ni också trösten.

⁸Jag vill att ni skall ha klart för er, bröder, hur svårt vi hade det i Asien. Vi pressades så långt över vår förmåga att vi rent av misströstade om livet. ⁹Men en dödsdom har vi alltid haft inom oss, för att vi inte skulle förlita oss på oss själva utan på den Gud som uppväcker de döda. ¹⁰Och han räddade oss från dessa dödens angrepp och kommer att rädda oss igen. Till honom står vårt hopp, han skall rädda oss. ¹¹Och ni skall hjälpa till med er bön för oss, så att det blir många som tackar Gud för den nåd vi får genom mångas medverkan.

Paulus uppskjutna besök

¹²Detta är vår stolthet: att vårt samvete kan vittna om att vi inte har styrts av världslig vishet utan av Guds nåd; vi har här

i världen och särskilt mot er uppträtt med den heliga renhet som kommer från Gud. ¹³I det som vi skriver till er ligger ingenting annat än det ni läser och även kan förstå. Och jag hoppas att ni helt skall förstå ¹⁴det som ni redan delvis har förstått: att ni kan vara stolta över oss på herren Jesu dag, liksom vi över er.

¹⁵I förlitan på detta ville jag fara till er först, för att ni skulle få glädjen av två besök; ¹⁶från er tänkte jag fara vidare till Makedonien och därifrån tillbaka till er för att få hjälp av er med min resa till Judeen.

¹⁷Det var min tanke. Var det ett lättsinnigt infall? Är jag så mänskligt svag i mina beslut att jag säger ja och nej på en gång? ¹⁸Gud kan gå i god för att vad jag säger till er inte är både ja och nej. ¹⁹Guds son, Kristus Jesus, som vi har förkunnat bland er, jag och Silvanus och Timotheos, han var inte både ja och nej, i honom finns bara ett ja. ²⁰Ty alla Guds löften har fått sitt ja genom honom. Därför säger vi också genom honom vårt Amen, Gud till ära. ²¹Det är Gud som befäster både er och mig i tron på Kristus och som har smort oss; ²²han har satt sitt sigill på oss och gett oss Anden som en borgen i våra hjärtan.

²³Jag tar Gud till vittne och sätter mitt liv i pant på att det är för att skona er som jag ännu inte har kommit till Korinth. ²⁴Det är inte så att vi vill råda över er tro, nej, vi vill hjälpa er till glädje — i tron står ni fasta. ¹Jag har nämligen föresatt mig att inte komma till er med bedrövelse igen. ²För om jag gör er bedrövade, finns det då någon som kan göra mig glad? Jo, den som blivit bedrövad genom mig. ³Jag skrev som jag skrev för att slippa komma och bli bedrövad genom dem som borde vara mig till glädje, och jag var övertygad om att min glädje är allas er glädje. ⁴I svårt betryck och med tungt hjärta, ja gråtande, skrev jag till er, inte för att göra er bedrövade, utan för att ni skulle förstå vilken kärlek jag hyser till just er.

Den som vållat sorg skall förlåtas

⁵Om det nu är någon som har vållat sorg, så är det inte mig han har gjort bedrövad utan alla er — åtminstone i någon mån, för att inte överdriva. ⁶Det räcker för mannen med den bestraffning som flertalet av er redan har gett honom; ⁷nu skall ni

i stället förlåta och trösta honom, så att inte hans sorg blir så stor att han går under. ⁸Därför ber jag er att verkligen visa honom kärlek. ⁹När jag skrev till er var det just för att se om ni skulle bestå provet och vara lydiga i allt. ¹⁰Den som ni förlåter, honom förlåter också jag. Och när jag har förlåtit, om jag nu har haft något att förlåta, har jag gjort det för er skull och inför Kristus, ¹¹för att inte Satan skulle få övertaget över oss. Vad han har för avsikter vet vi ju.

Paulus i Troas och Makedonien

¹²När jag kom till Troas med evangeliet om Kristus stod dörren öppen för mitt arbete i Herren. ¹³Men jag fick ingen ro i sinnet eftersom jag inte fann min broder Titus där, så jag tog farväl och for vidare till Makedonien.

Framgången bekräftar uppdraget

¹⁴Gud vare tack som genom Kristus alltid för mig med i sitt triumftåg och överallt låter mig sprida kristuskunskapens doft. ¹⁵Ty till Guds ära är jag en kristusdoft bland dem som räddas och bland dem som går förlorade, ¹⁶en doft av död till död för dem som går förlorade, av liv till liv för dem som räddas. Vem förmår något sådant? ¹⁷Jag är ju inte som de många som schackrar med Guds ord, nej, jag förkunnar det oförfalskat, som det kommer från Gud, inför Gud och i Kristi tjänst.

3

¹Börjar jag nu rekommendera mig själv igen? Behöver jag kanske, som vissa andra, rekommendationsbrev till er eller från er? ²Nej, för ni är mitt brev, och det är skrivet i era hjärtan och känt och läst av alla människor. ³Det är ju uppenbart att ni är ett brev från Kristus, utskrivet av mig, inte med bläck utan med den levande Gudens ande, inte på tavlor av sten utan i era hjärtan, på tavlor av kött och blod.

Det gamla och det nya förbundets härlighet

⁴En sådan tillit till Gud har jag genom Kristus. ⁵Det är inte så att jag skulle förmå tänka ut något på egen hand, något som kommer från mig. Nej, min förmåga kommer från Gud. ⁶Han har gett mig förmågan att vara tjänare åt ett nytt förbund, som

inte är bokstav utan är ande. Ty bokstaven dödar, men Anden ger liv.

⁷Redan dödens tjänst, som byggde på bokstäver inhuggna i stentavlor, tillkom under en sådan härlighet att israeliterna måste vända bort blicken från Moses ansikte; så stark var strålglansen från hans ansikte, fast den snart försvann. ⁸Hur mycket större härlighet skall då inte omge Andens tjänst! ⁹Om domens tjänst hade sin härlighet, hur mycket rikare på härlighet måste då inte rättfärdighetens tjänst vara. ¹⁰Det som förr hade sin härlighet visar sig inte ha någon, så snart den jämförs med den överväldigande härligheten. ¹¹Ty om det som försvinner hade härlighet, hur mycket större är inte härligheten hos det som består.

¹²När jag nu har detta hopp kan jag uppträda med stor frimodighet och gör inte som Mose. ¹³Han dolde sitt ansikte med en duk för att israeliterna inte skulle se hur det som var på väg att försvinna tog slut. ¹⁴Och deras förstånd blev förstocket, ty ännu i denna dag hänger den slöjan kvar när det gamla förbundets skrifter läses upp, och den lyfts inte bort eftersom det är genom Kristus den försvinner. ¹⁵Än i dag ligger en slöja över deras hjärtan när man läser ur Moses lag. ¹⁶Men för den som vänder sig till Herren tas slöjan bort. ¹⁷Herren, det är Anden, och där Herrens ande är, där är frihet. ¹⁸Och alla vi som utan slöja för ansiktet skådar Herrens härlighet förvandlas till en och samma avbild; vi förhärligas av denna härlighet som kommer från Herren, Anden.

Härligheten blir synlig även i Paulus lidanden

4

¹När jag genom Guds barmhärtighet har denna tjänst, ger jag alltså inte upp. ²Jag avhåller mig från allt skamligt smussel, jag använder inga knep och förfalskar inte Guds ord utan lägger öppet fram sanningen och överlåter i Guds åsyn åt varje människa att själv bedöma mig. ³Om mitt evangelium är dolt är det dolt för dem som går förlorade. ⁴Ty denna världens gud har förblindat förståndet hos dem som inte tror, så att de inte ser ljuset från evangeliet om härligheten hos Kristus, Guds avbild. ⁵Jag förkunnar inte mig själv utan Jesus Kristus: han är herre, och jag är er tjänare för Jesu skull. ⁶Ty Gud, som sade: "Ljus

skall lysa ur mörkret", har lyst upp mitt hjärta, för att kunskapen om Guds härlighet som strålar från Kristi ansikte skall sprida sitt ljus.

⁷Men denna skatt har jag i lerkärl, för att den väldiga kraften skall vara Guds och inte komma från mig. ⁸Alltid är jag ansatt, men inte kringränd, rådvill men inte rådlös, ⁹förföljd men inte övergiven, slagen till marken men inte förlorad. ¹⁰Alltid bär jag med mig i min kropp den död som Jesus fick lida, för att också Jesu liv skall bli synligt i min kropp. ¹¹Ty jag, som är vid fullt liv, utlämnas för Jesu skull ständigt till att dö, för att också Jesu liv skall bli synligt i min dödliga kropp. ¹²Alltså verkar döden i mig och livet i er. ¹³Jag har samma trosvissa ande som i skriften, där det står: *Jag tror, därför talar jag*. Också jag tror, och därför talar jag. ¹⁴Jag vet ju att han som uppväckt herren Jesus skall uppväcka mig med Jesus och låta mig träda fram tillsammans med er.

¹⁵Allt detta sker för er skull, för att nåden skall nå allt fler och hos allt fler väcka en överflödande tacksamhet, till Guds ära.

Hoppet om en kommande härlighet

¹⁶Därför ger jag inte upp. Även om min yttre människa bryts ner förnyas min inre människa dag för dag. ¹⁷Mina kortvariga lidanden väger ju oändligt lätt mot den överväldigande, eviga härlighet de bereder åt mig, som inte riktar blicken mot det synliga utan mot det osynliga. ¹⁸Det synliga är förgängligt, men det osynliga är evigt.

¹Vi vet att då det tält som är vår jordiska boning rivs ner har Gud en byggnad åt oss i himlen, en evig boning som inte är gjord av människohand. ²Medan vi är här ropar vi av längtan efter att få ikläda oss vår himmelska boning. ³Ty har vi väl klätt oss i den skall vi inte stå där nakna. ⁴Vi som ännu bor i tältet ropar i vårt betryck; vi vill ju inte bli avklädda, vi vill bli påklädda, så att det som är dödligt uppslukas av livet. ⁵Gud har själv skapat oss just för detta, och som en borgen har han gett oss Anden.

⁶Därför är vi alltid vid gott mod, även om vi vet att så länge vi har vårt hem i kroppen är vi borta från Herren — ⁷vi lever i

tro, utan att se. ⁸Vi är vid gott mod och skulle helst vilja flytta bort från kroppen och få vårt hem hos Herren. ⁹Därför är vi så angelägna om att vara honom till behag, vare sig vi är borta eller hemma. ¹⁰Ty alla skall vi stå inför Kristi domstol, sådana vi är, och där skall var och en få igen för vad han har gjort under sitt jordiska liv, gott som ont.

Gud vill försoning

¹¹Jag vet alltså vad fruktan för Herren är och försöker därför vinna människor; Gud vet hurdan jag är, och jag hoppas att ni också gör det innerst inne. ¹²Jag vill inte rekommendera mig själv igen men ge er möjlighet att vara stolta över mig, så att ni kan bemöta dem som skryter med det som ligger på ytan och inte med det som finns i hjärtat. ¹³Har jag varit i extas, är det för Gud. Är jag sansad, är det för er. ¹⁴Kristi kärlek lämnar mig inget val, ty jag har förstått att om en har dött för alla, då har alla dött. ¹⁵Och han har dött för alla, för att de som lever inte mer skall leva för sin egen skull utan för honom som dog och uppväcktes för dem.

¹⁶Därför bedömer jag inte längre någon på människors vis. Och om jag också har uppfattat Kristus på det sättet, så gör jag det inte nu längre. ¹⁷Den som är i Kristus är alltså en ny skapelse, det gamla är förbi, något nytt har kommit. ¹⁸Allt detta har sitt upphov i Gud, som har försonat oss med sig genom Kristus och ställt mig i försoningens tjänst. ¹⁹Ty Gud försonade hela världen med sig genom Kristus: han ställde inte människorna till svars för deras överträdelser, och han anförtrodde mig budskapet om denna försoning. ²⁰Jag är alltså Kristi sändebud, och Gud manar er genom mig. Jag ber er på Kristi vägnar: låt försona er med Gud. ²¹Han som inte visste vad synd var, honom gjorde Gud till ett med synden för vår skull, för att vi genom honom skulle bli till ett med Guds rättfärdighet.

6

¹Som Guds medhjälpare uppmanar jag er också att inte kasta bort den nåd ni tar emot från Gud. ²Han säger ju: *Jag bönhörde dig när stunden var inne, jag hjälpte dig på frälsningens dag.* Nu är den rätta stunden, nu är frälsningens dag.

Prövningarna visar vem Paulus är

³Jag vill inte vara till anstöt för någon, ingen skall kunna anmärka på min tjänst. ⁴Som Guds tjänare visar jag på allt sätt vad jag duger till: med stor uthållighet under påfrestningar, trångmål och nöd, ⁵under prygel, fångenskap och upplopp, under möda, vaka och svält, ⁶med renhet, kunskap, tålmod och godhet, med helig ande, uppriktig kärlek, ⁷sanningens ord och Guds kraft, med rättfärdighetens vapen till anfall och försvar, ⁸i ära och vanära, med dåligt rykte och gott rykte. Jag kallas villolärare men säger sanningen, ⁹jag är misskänd men ändå erkänd, jag är nära döden men ändå lever jag, tuktrad men inte till döds, ¹⁰plågad men alltid glad. Jag är fattig men gör många rika, jag har ingenting men äger allt.

Ett nytt förhållande mellan Paulus och korinthierna

¹¹Jag talar fritt till er, bröder i Korinth. Mitt hjärta står öppet för er. ¹²Ni har det inte trångt hos mig, det är i ert eget bröst som det är trångt. ¹³Ge mig lika för lika — till er som är mina barn säger jag så — och öppna era hjärtan, ni också. ¹⁴Gå inte i par med de otroende. Vad har rättfärdighet med laglöshet att skaffa, och vad har ljuset gemensamt med mörkret? ¹⁵Hur rimmar Kristus med Beliar, och vad förenar den troende med den otroende? ¹⁶Hur kan Guds tempel förlikas med avgudar? Vi är den levande Gudens tempel, ty Gud har sagt: *Jag skall bo och vandra mitt ibland dem och vara deras Gud, och de skall vara mitt folk.* ¹⁷Därför säger Herren: *Dra bort från dem och skilj er från dem. Rör inte vid det som är orent. Då skall jag ta emot er,* ¹⁸*och jag skall vara er fader, och ni skall vara mina söner och döttrar, säger Herren, allhärskaren.* ¹Mina kära barn, detta är de löften vi har. Låt oss därför rena oss från allt som beflecker kropp och ande och i gudsfruktan nå fram till helighet.

Glädje över korinthiernas ånger

²Ge rum åt mig i era hjärtan! Jag har inte gjort orätt mot någon, inte skadat någon, inte utnyttjat någon. ³Detta säger jag inte för att döma er — jag har redan sagt att ni finns i mitt hjärta för att dö och leva tillsammans med mig. ⁴Till er kan jag tala öppet, över er kan jag vara stolt. Jag har fått all tröst jag kan öns-

ka, jag har glädje i överflöd, mitt i alla mina lidanden. ⁵När jag kom till Makedonien fick jag visserligen ingen ro utan plågas på alla sätt, utifrån av strider och inifrån av fruktan. ⁶Men Gud som tröstar de förödmjukade tröstade mig genom att Titus kom, ⁷och inte bara genom hans ankomst, utan också genom den tröst han hade fått hos er. Han berättade för mig om er längtan, er förtvivlan, er omtanke om mig, och detta har glatt mig ännu mer.

⁸Ty även om jag gjorde er bedrövade med mitt brev, så ångrar jag det inte. Först ångrade jag det kanske, jag inser ju att brevet bedrövade er, åtminstone för en tid. ⁹Men nu gläder jag mig, inte över att ni blev bedrövade utan över att sorgen ledde till omvändelse. Ni blev ju bedrövade på det sätt som Gud vill och har därför inte lidit någon skada genom mig. ¹⁰En sorg efter Guds vilja leder till en omvändelse som ger frälsning och som ingen behöver ångra, medan världens sätt att sörja leder till död. ¹¹Just detta att ni kom att känna en sorg efter Guds vilja — vilken hängivenhet har det inte medfört bland er, vilka förklaringar, vilken harm, vilken oro, vilken längtan, vilken iver, vilken räfst. På alla sätt har ni gjort er skuldfria i den här saken. ¹²Om jag skrev till er var det alltså inte med tanke på den som gjort orätt, inte heller med tanke på den som lidit orätt, utan för att ni själva inför Gud skulle se med vilken iver ni sluter upp bakom mig. ¹³Detta har tröstat mig.

Till denna tröst kom den ännu större glädjen att se Titus så lycklig; ni hade alla gett honom nytt mod. ¹⁴Och att jag hade skrutit med er inför honom skall jag inte behöva skämmas för. Tvärtom, liksom allt jag sagt er varit sant, så har också mina lovord om er till Titus visat sig vara sanna. ¹⁵Han minns er med särskild värme, när han tänker på hur villigt ni alla lydde honom och hur ni tog emot honom med respekt och vördnad. ¹⁶Jag är glad att jag så helt kan lita på er.

Insamlingen till de kristna i Jerusalem

8

¹Jag vill tala om för er, bröder, vilken nådegåva församlingarna i Makedonien har fått av Gud. ²Under många svåra prövningar har deras översvallande glädje och deras djupa fattigdom överflödat i den rikaste givmildhet. ³Jag kan försäkra:

efter sin förmåga, ja, över sin förmåga har de gett. De kom självmant ⁴till mig och tiggde och bad om att få vara med och hjälpa de heliga. ⁵Och de gav inte bara det jag hade hoppats — efter Guds vilja gav de först och främst sig själva, åt Herren och åt mig. ⁶Därför kunde jag be Titus fortsätta som han börjat och se till att även denna frikostighetens gåva blir fulländad hos er. ⁷Ni som har allt i överflöd: tro, tal, kunskap, hängivenhet och den kärlek som jag har uppväckt hos er, se till att ni också ger överflödande prov på denna nådegåva.

⁸Det här är ingen befallning. Men jag vill pröva äktheten i er kärlek genom att ställa den mot andras hängivenhet. ⁹Ni känner vår herre Jesu Kristi stora gåva: han, som var rik, blev fattig för er skull, för att ni skulle bli rika genom hans fattigdom. ¹⁰Det är ett råd jag ger er, och det kan ni ha nytta av, ni som i fjol påbörjade arbetet, och det med god vilja. ¹¹Fullfölj nu arbetet, så att resultatet svarar mot den goda viljan — allt efter er förmåga. ¹²Har någon bara den goda viljan, så är han välkommen med vad han har och bedöms inte efter vad han inte har. ¹³Meningen är ju inte att andra skall få det bättre och ni få det svårt. Nej, det är en fråga om jämvikt; ¹⁴nu skall ert överflöd avhjälpa deras brist, för att en annan gång deras överflöd skall avhjälpa er brist. Så blir det jämvikt, ¹⁵som det står skrivet: *Han med mycket fick inte för mycket, han med litet fick inte för litet.*

Hur insamlingen har organiserats

¹⁶Gud vare tack som har låtit Titus känna samma hängivenhet för er. ¹⁷Han sade ja då jag bad honom, och han var så ivrig att han självmant gav sig i väg till er. ¹⁸I hans sällskap har jag skickat den andre brodern. Hans arbete för evangeliet får beröm i alla församlingar, ¹⁹ja inte bara det, församlingarna har utsett honom till att vara min följeslagare när jag till Herrens ära och för att visa min goda vilja tar hand om den här kärleksgåvan. ²⁰Jag vill undvika klander för mitt sätt att ta hand om alla dessa pengar; ²¹jag tänker på vad som är riktigt inte bara inför Herren utan också inför människor. ²²Samtidigt har jag skickat ytterligare en broder, som har gett mig många olika prov på sin hängivenhet och nu är ännu ivrigare, därför att han har sådan tilltro till er. ²³Titus är min kamrat och hjälper

mig i mitt arbete för er, och våra bröder är församlingarnas sändebud och en heder för Kristus. ²⁴Ge dem nu bevis på er kärlek så att församlingarna ser det, och visa att det är med rätta jag har skruttit över er.

Gud älskar en glad givare

9

¹Egentligen är det onödigt att jag skriver till er om hjälpen till de heliga. ²Jag känner ju er goda vilja, och inför makedonierna skryter jag med er och säger: "Achaia har förberett sig sedan i fjol." Er iver har sporrat de flesta här. ³Men jag har skickat bröderna, för att det jag sagt om er i det här sammanhanget inte skall framstå som tomt skryt, och för att ni skall visa er redo, så som jag sade. ⁴Annars får jag — för att inte tala om er själva — stå där med skam i den här saken, om några makedonier följer med mig och finner att ni inte är förberedda. ⁵Därför har jag ansett det nödvändigt att be bröderna resa till er i förväg och redan nu ordna med den rikliga gåva som ni har utlovat, så att den kan ligga färdig och visa att ni ger rikligt och inte motvilligt.

⁶Kom ihåg: den som sår snålt får en snål skörd, och den som sår rikligt får en riklig skörd. ⁷Var och en skall ge som han har beslutat i sitt hjärta, inte med olust eller av tvång, ty Gud älskar en glad givare. ⁸Gud förmår ge er allt gott i överflöd, så att ni alltid har allt vad ni behöver och själva kan ge i överflöd till varje gott ändamål. ⁹Det står ju skrivet: *Han strör ut, han ger åt de fattiga, hans rättfärdighet varar i evighet.* ¹⁰Han som ger säd att så och bröd att äta, han skall ge er utsäde och mångdubbla det och låta er rättfärdighet ge god avkastning. ¹¹Ni blir rika på allt och kan visa en gränslös frikostighet, som framkallar tacksägelse till Gud när jag förmedlar gåvan. ¹²Den tjänst som ni fullgör med denna insamling fyller inte bara de heligas behov utan får också tacksägelse till Gud att överflöda. ¹³När ni genom denna tjänst visar er pålitlighet kommer de att prisa Gud för att ni följer er bekännelse till Kristi evangelium och frikostigt delar med er till dem och till alla. ¹⁴De kommer att be för er och längta efter er på grund av Guds överväldigande nåd mot er. ¹⁵Gud vare tack för hans oerhörda gåva.

Paulus kan uppträda myndigt

10

¹Jag, Paulus, som är så beskedlig när jag är hos er och så myndig mot er när jag är långt borta, jag besvär er vid Kristi mildhet och godhet. ²tvinga mig inte att hos er visa den djärvhet och myndighet som jag dock inte tänker dra mig för att använda mot somliga som menar att jag drivs av världsliga motiv. ³Jag lever i världen men strider inte med världsliga vapen. ⁴Ty de vapen jag brukar i min kamp hör inte denna världen till utan får kraft av Gud att bryta ner starka fästen. Jag bryter ner tankebyggnader ⁵och allt som trotsigt reser sig mot kunskapen om Gud, jag gör varje tanke till en lydig fånge hos Kristus ⁶och är beredd att straffa all olydnad, så snart er lydnad har blivit fullständig.

⁷Ni ser bara till det yttre. Om någon är säker på att han tillhör Kristus, då bör han också göra klart för sig att liksom han tillhör Kristus gör också jag det. ⁸Även om jag skulle skryta väl mycket med den fullmakt som Herren har gett mig för att bygga upp er, inte för att bryta ner, kommer jag inte att behöva skämmas. ⁹Tro inte att det bara är med breven jag kan sätta mig i respekt hos er. ¹⁰Breven, säger man, är myndiga och kraftfulla, men när vi har honom här är det slut med kraften och ingen bryr sig om vad han säger. ¹¹Det skall vederbörande göra klart för sig, att så som jag talar till er i mina brev långt bortifrån, så kommer jag också att handla när jag är hos er.

Paulus självmedvetande: han har grundat församlingen

¹²Jag skulle aldrig komma på tanken att likställa eller jämföra mig med somliga som rekommenderar sig själva. De är oförståndiga nog att mäta sig med sig själva och jämföra sig med sig själva. ¹³Men när jag berömmar mig gör jag det inte måttlöst utan använder den måttstock som Gud har tilldelat mig: att jag skulle nå fram ända till er. ¹⁴Om jag inte hade kommit ända till er, då hade jag verkligen överdrivit min insats. Men nu var jag den förste hos er med evangeliet om Kristus. ¹⁵Jag saknar inte måttstock för min stolthet och tar inte åt mig äran av andras mödor. Men när er tro växer till hoppas jag vinna ännu större ära hos er enligt det mått som gäller för mig. ¹⁶Jag hoppas få förkunna evangeliet också i länder ännu längre bort

och slippa använda någon annans måttstock och vara stolt över vad som redan är gjort. ¹⁷Den stolte skall ha sin stolthet i Herren. ¹⁸Den som rekommenderar sig själv är inte att lita på, bara den som Herren rekommenderar.

11 ¹Om ni ändå kunde stå ut med lite dårskap hos mig — visst gör ni det. ²Jag vakar över er lika svartsjukt som Gud, jag har ju trolovat er med en enda man, Kristus, och vill överlämna en ren jungfru till honom. ³Men jag är rädd för att liksom ormen överlistade Eva med sin slughet, så skall också era tankar förföras och lockas bort från uppriktigheten och renheten gentemot Kristus. ⁴Ty om någon kommer och förkunnar en annan Jesus än den jag förkunnade, eller om ni får en annan ande än den ni en gång fick eller ett annat evangelium än det ni tog emot, då står ni gladeligen ut med det. ⁵Jag menar att jag inte på något vis är underlägsen dessa väldiga apostlar. ⁶Även om jag är klen som talare är jag inte klen i min kunskap, och den har alltid och i alla stycken varit tillgänglig för er.

Inga anspråk på ersättning

⁷Var det rent av en synd jag begick när jag gjorde mig ödmjuk för att ni skulle upphöjas och förkunnade Guds evangelium för er utan ersättning? ⁸Andra församlingar har jag plundrat genom att ta betalt av dem för att kunna hjälpa er. ⁹När jag var hos er och hade det svårt låg jag ändå ingen till last; bröderna som kom från Makedonien försåg mig med vad jag behövde. Jag har alltid varit noga med att inte ligga er till last och kommer alltid att vara det. ¹⁰Vid Kristi sanning som är i mig: min stolthet över detta skall ingen i hela Achaia kunna ta ifrån mig. ¹¹Varför handlar jag så? För att jag inte älskar er? Det vet Gud att jag gör.

¹²Jag kommer att fortsätta som hittills för att inte ge dem något tillfälle som vill kunna skryta med att de är lika goda som jag. ¹³Ty de är falska apostlar, ohederliga arbetare, som uppträder som Kristi apostlar. ¹⁴Och det är inget att förvåna sig över, Satan själv uppträder ju som en ljusets ängel. ¹⁵Inte underligt då om hans tjänare uppträder som om de tjänade rättfärdigheten. Men de skall få ett slut som svarar mot deras gärningar.

En dåres tal i egen sak

¹⁶Jag upprepar: ta mig inte för en dåre, men om ni ändå gör det, så lyssna på denne dåre, så att jag kan få skryta lite, jag också. ¹⁷Vad jag här säger, det säger jag inte i Herrens anda utan som i dårskap, när det nu är fråga om skryt. ¹⁸När så många skryter på människors vis kan också jag göra det. ¹⁹Ni står ju villigt ut med dåraktiga människor, ni som är så kloka. ²⁰Ni finner er i att man förslavar er, äter er ur huset, kuvar er, hunsar er, slår er i ansiktet. ²¹Till min skam måste jag medge att jag tydligen har varit svag. Men vad andra vågar komma med — nu talar jag i dårskap — det vågar också jag. ²²De är hebreer — jag med; israeliter — jag med; Abrahams ättlingar — jag med. ²³De tjänar Kristus — det gör jag ännu mer, för att nu tala som en dåre. Jag har arbetat mer än de flesta, suttit i fängelse mer än de flesta, fått prygel i övermått och ofta risikerat livet. ²⁴Av judarna har jag fem gånger fått fyrtio minus ett slag, ²⁵tre gånger har jag slitit spö, en gång har jag stenats, tre gånger har jag lidit skeppsbrott, ett helt dygn har jag drivit omkring på öppna havet. ²⁶Ofta har jag varit ute på resor, utsatt för faror i floder, faror från rövare, faror bland landsmän och bland hedningar, faror i städer, i öknar och på havet, faror bland falska bröder. ²⁷Jag har arbetat och slitit och ofta vakat, jag har svultit och törstat och ofta fastat, jag har frusit och varit utan kläder. ²⁸Till allt annat kommer det som trycker mig varje dag: mina bekymmer för alla församlingarna. ²⁹Ingen är svag utan att jag blir svag. Ingen kommer på fall utan att jag provas som i eld.

I svagheten visar sig Kristi kraft

³⁰Om det ändå skall skrytas vill jag skryta med min svaghet. ³¹Vår herre Jesu Gud och fader, som är välsignad i evighet, vet att jag inte ljuger. ³²I Damaskus lät kung Aretas hövding bevakastaden för att gripa mig. ³³Och från en öppning i muren firades jag ner i en korg och räddade mig undan honom.

¹Jag är tvungen att skryta, visserligen till ingen nytta, men jag kommer nu till syner och uppenbarelser från Herren. ²Jag vet en man som lever i Kristus och som för fjorton år sedan — om det nu var med kroppen eller utan den vet jag inte, men

Gud vet det — han blev i alla fall uppryckt till den tredje himlen. ³Och jag vet att den mannen — om med kroppen eller utan, det vet bara Gud — ⁴blev uppryckt till paradiset och fick höra ord som ingen människa kan eller får uttala. ⁵Den mannen vill jag skryta med; med mig själv vill jag inte skryta, bara med min svaghet.

⁶Om jag skulle vilja skryta är jag ändå inte från förståndet, för vad jag då skulle säga är sant. Men jag avstår för att ingen skall tänka högre om mig än han gör när han ser eller hör mig. ⁷Och för de väldiga uppenbarelsernas skull, för att jag inte skall bli högfärdig, har jag fått en tagg som sticker mig, en ängel från Satan som misshandlar mig så att jag inte blir högfärdig. ⁸Tre gånger har jag bett Herren att den skall lämna mig i fred. ⁹Men han svarade: "Min nåd är allt du behöver." Ja, i svagheten blir kraften störst. Därför vill jag helst skryta med min svaghet, så att Kristi kraft kan omsluta mig. ¹⁰Jag gläds åt svaghet, förolämpningar, svårigheter, förföljelser och nöd när det är för Kristi skull. Ty när jag är svag, då är jag stark.

Paulus är inte underlägsen de andra apostlarna

¹¹Jag har varit som en dåre. Ni har tvingat mig till det. I stället borde ni ha fört min talan, för jag är inte på något sätt underlägsen dessa väldiga apostlar, även om jag ingenting är. ¹²Allt som kännetecknar en apostel har jag utfört bland er utan att någonsin svikta, med tecken, under och kraftgärningar. ¹³Är det något ni har fått sakna i jämförelse med de andra församlingarna, utom det att jag själv inte har legat er till last? Förlåt mig den oförrätten! ¹⁴Nu står jag beredd att komma till er för tredje gången, och jag skall inte bli en börda för er. Det är er jag vill ha, inte det ni äger. Barnen är inte skyldiga att spara åt sina föräldrar, men föräldrarna åt sina barn. ¹⁵Jag skall med glädje offra allt, ja, offra mig själv, för att rädda er. Och om jag blir mindre älskad för att jag älskar mer? ¹⁶Det gör detsamma, jag har inte varit en börda för er. Men slug som jag är har jag kanske lurat er ändå? ¹⁷Kanske jag har utnyttjat er med hjälp av någon av dem som jag skickade till er? ¹⁸Jag bad Titus resa och skickade den andre brodern med honom. Har Titus utnytt-

jat er? Har inte vi båda handlat i samma anda, går vi inte i samma spår?

Varningar och förmaningar inför det tredje besöket

¹⁹Nu tänker ni väl hela tiden att jag försvarar mig mot er. Nej, det är inför Gud och i Kristi tjänst jag talar; alltsammans syftar till att uppbygga er, mina kära. ²⁰Jag är rädd att jag, när jag kommer, skall finna er annorlunda än jag önskar — och att ni skall finna mig annorlunda än ni önskar — att jag får möta strider, ofördragsamhet, vrede, intriger, förtal, skvaller, inbilskhet och bråk. ²¹Måtte min Gud inte än en gång förödmjuka mig när jag kommer till er, och måtte jag slippa sörja över de många som har syndat och ännu inte omvänt sig från orenheten, otukten och utsvävningarna som de har levat i.

13 ¹Det här är tredje gången som jag kommer till er: *på två eller tre vittnesmål skall varje sak avgöras.* ²Jag varnade er vid mitt andra besök, och i min frånvaro varnar jag er nu, både dem som har syndat och alla övriga: jag skall inte visa skonsamhet när jag kommer på nytt; ³ni vill ju ha bevis på att det är Kristus som talar genom mig. Han är inte svag mot er, utan han visar sin kraft hos er. ⁴När han blev korsfäst var han svag, men han lever genom Guds kraft. Vi är också svaga med honom, men vi skall leva tillsammans med honom genom Guds kraft, som ni skall få känna.

⁵Undersök själva om ni har tro, pröva er själva. Märker ni inte att Kristus Jesus finns hos er? Eller är det så att ni inte består provet? ⁶Jag hoppas ni skall inse att jag för min del har bestått det. ⁷Jag ber till Gud att ni inte skall göra något som är ont, inte för att jag skall visa mig hålla måttet, utan för att ni skall göra det som är gott; sedan får det gärna se ut som om jag inte höll måttet. ⁸Jag kan inte skada sanningen, bara främja den. ⁹Jag gläder mig när jag själv är svag och ni är starka. Just det ber jag om, att ni skall bli alltmer felfria. ¹⁰Därför skriver jag detta redan nu, för att jag sedan skall slippa uppträda bryskt hos er, i kraft av den fullmakt Herren har gett mig för att bygga upp, inte för att riva ner.

Slutönskan

¹¹Gläd er nu, mina bröder, och låt mina förmaningar göra er alltmer felfria, var eniga och håll fred, så skall kärlekens och fridens Gud vara med er. ¹²Hälsa varandra med en helig kyss. Alla de heliga hälsar till er.

¹³Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla.

Till de kristna i Galatien

Hälsning

1¹Från Paulus, apostel, utsänd inte av människor eller genom någon människa utan av Jesus Kristus och Gud fadern som uppväckt honom från de döda. ²Jag och alla bröderna här hälsar församlingarna i Galatien. ³Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus, ⁴som offrade sig för våra synder för att rädda oss ur den nuvarande onda tidsåldern, efter vår Guds och faders vilja. ⁵Hans är härligheten i evigheters evighet, amen.

Ett annat evangelium

⁶Jag är förvånad över att ni så snart överger honom som har kallat er genom sin nåd, för ett annat evangelium — ⁷fast det inte finns något annat; det är bara några som ställer till förvirring bland er och söker förvränga evangeliet om Kristus. ⁸Men om någon, vore det så jag själv eller en ängel från himlen, skulle förkunna ett annat evangelium än det jag har förkunnat för er — förbannelse över honom! ⁹Vad jag redan har sagt säger jag nu en gång till: om någon förkunnar ett annat evangelium för er än det ni har fått — förbannelse över honom!

Paulus evangelium

¹⁰Är det människor jag nu vill vinna för mig — eller Gud? Söker jag vara människor till lags? Om jag ännu ville vara människor till lags skulle jag inte vara Kristi tjänare. ¹¹Jag försäkrar er, bröder: det evangelium som jag har förkunnat är inte något mänskligt påfund. ¹²Jag har inte fått det från någon människa, ingen har lärt mig det, jag har fått det genom en uppenbarelse av Jesus Kristus.

¹³Ni har ju hört hur jag förut levde som lagtrogen jude, hur jag hänsynslöst förföljde Guds församling och försökte utrota den. ¹⁴I trohet mot judendomen överträffade jag de flesta av

mina judiska jämnåriga, ivrigare än någon annan hävdade jag traditionen från våra fäder. ¹⁵Men han som utsåg mig redan i moderlivet och som kallade mig genom sin nåd beslöt ¹⁶att uppenbara sin son för mig, för att jag skulle förkunna evangeliet om honom för hedningarna. Då frågade jag inte någon av kött och blod till råds, ¹⁷inte heller for jag upp till Jerusalem, till dem som var apostlar före mig. I stället begav jag mig till Arabien, och därifrån vände jag tillbaka till Damaskus.

¹⁸Först tre år senare for jag upp till Jerusalem för att få tala med Kefas, och jag stannade fjorton dagar hos honom. ¹⁹Någon annan av apostlarna såg jag inte, bara Herrens bror Jakob. ²⁰Vad jag skriver är sant, det tar jag Gud till vittne på.

²¹Sedan kom jag till Syrien och Kilikien, ²²utan att ha haft någon beröring med de kristna församlingarna i Judeen. ²³Det enda de hade hört var att "han som en gång förföljde oss förkunnar nu den tro som han förut ville utrota". ²⁴Och man prisade Gud för min skull.

Möte med apostlarna i Jerusalem

2

¹Fjorton år senare for jag på nytt upp till Jerusalem, nu tillsammans med Barnabas; också Titus tog jag med mig. ²Jag for dit efter att ha haft en uppenbarelse. Där lade jag fram — enskilt, inför de ansedda — det evangelium som jag förkunnar bland hedningarna, för jag ville inte slita, eller ha slitit, förgäves. ³Och det blev inte ens nödvändigt att omskära Titus, som jag hade med mig och som är grek. ⁴Det ville annars de falska bröder som nästlat sig in för att spionera på den frihet vi äger genom Kristus Jesus, så att de skulle kunna göra oss till slavar. ⁵Men inte ett ögonblick gav vi efter för dem och underordnade oss, för evangeliets sanning måste bevaras åt er. ⁶Och de som ansågs vara något — vad de en gång varit frågar jag inte efter, Gud tar inte hänsyn till person — inte heller dessa ansedda ville ålägga mig något mera. ⁷Tvärtom. De såg att jag är betrodd med att föra evangeliet till de oomskurna på samma sätt som Petrus till de omskurna — ⁸han som har gett Petrus kraft att vara apostel bland de oomskurna har också gett mig kraft att vara det bland hedningarna. ⁹Och när de förstod vilken nåd jag hade fått — det var Jakob, Kefas och Johannes, dessa som

ansågs vara pelarna — räckte de mig och Barnabas handen som tecken på vår samhörighet. Vi skulle gå ut till hedningarna och de till de omskurna. ¹⁰Dock skulle vi tänka på deras fattiga, och det har jag verkligen lagt mig vinn om.

Paulus och Petrus i Antiochia

¹¹Men när Kefas kom till Antiochia vände jag mig öppet mot honom. Han hade ju dömt sig själv. ¹²Ty innan det kom några från Jakob brukade han äta tillsammans med hedningarna, men när de hade kommit ville han inte vara med längre utan drog sig undan av fruktan för dem som höll fast vid omskärelsen. ¹³Samma hyckleri gjorde sig också de andra judarna skyldiga till, så att till och med Barnabas drogs med. ¹⁴Men när jag såg att de avvek från sanningen i evangeliet sade jag till Kefas i allas närvaro: "Om du som är jude kan leva på hedningarnas vis i stället för på judarnas, varför vill du då tvinga hedningarna att göra sig till judar?"

Rättfärdighet genom tron

¹⁵Vi är visserligen judar till födseln, inte hedningar och syndare. ¹⁶Men vi vet att människan inte blir rättfärdig genom laggärningar utan genom tron på Jesus Kristus. Därför har vi också satt vår tro till Kristus Jesus för att bli rättfärdiga genom tron på Kristus och inte genom laggärningar, ty av laggärningar blir ingen människa rättfärdig. ¹⁷Men om vi under vår strävan att bli rättfärdiga genom Kristus skulle uppfattas som syndare, vi också, står då Kristus i syndens tjänst? Naturligtvis inte. ¹⁸Bara om jag åter bygger upp detta som jag har rivit ner gör jag mig till lagöverträdare. ¹⁹Jag har ju genom lagen dött bort från lagen för att leva för Gud. Jag har blivit korsfäst med Kristus, ²⁰men jag lever, fast inte längre jag själv, det är Kristus som lever i mig. Så långt jag ännu lever här i världen lever jag i tron på Guds son, som har älskat mig och offrat sig för mig. ²¹Jag kastar inte bort Guds nåd; om lagen kunde ge rättfärdighet hade ju Kristus inte behövt dö.

Inte lag, utan tro

3

¹Vilka dårar ni är, ni galater! Vem har förhäxat er? Ni har ju ändå fått Jesus Kristus framställd för era ögon som korsfäst.

²Svara mig på en enda sak: var det genom att fullgöra lagen som ni fick Anden eller genom att tro på vad ni fick höra?

³Hur kan ni vara sådana dårar? Skall det som för er började med Anden nu sluta med köttet? ⁴Har allt ni varit med om varit förgäves? Det kan inte ha varit förgäves.

⁵När han nu ger er Anden och låter underverk ske bland er, är det för att ni fullgör lagen eller för att ni tror på vad ni fått höra? ⁶Se på Abraham: *Han trodde på Gud och därför räknades han som rättfärdig.*

⁷Ni skall alltså veta att de som tror, de är söner till Abraham. ⁸Skriften förutsåg att Gud skulle göra hedningarna rättfärdiga på grund av deras tro, och därför lät den redan Abraham få budskapet: *Alla folk skall bli välsignade genom dig.* ⁹Alltså blir alla som tror välsignade tillsammans med Abraham, som trodde. ¹⁰Men över alla dem som litar på laggärningar vilar en förbannelse; det står ju skrivet: *Förbannad är var och en som inte håller sig till allt som står skrivet i lagens bok och fullgör det.* ¹¹Och klart är att ingen blir rättfärdig i Guds ögon genom lagen, ty *den rättfärdige skall leva genom tron,* ¹²och lagen bygger inte på tron: det heter ju att *den som håller buden skall leva genom dem.* ¹³Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse genom att för vår skull ta förbannelsen på sig, som det står skrivet: *Förbannad är var och en som hängs upp på en träpåle.* ¹⁴Så skulle hedningarna genom Kristus Jesus få den välsignelse som gavs åt Abraham och vi sedan få den utlovade Anden på grund av tron.

Löftet står över lagen

¹⁵Bröder, för att ta ett exempel: inte heller ett vanligt mänskligt testamente kan upphävas eller ändras sedan det en gång har blivit giltigt. ¹⁶Men nu gavs löftena åt Abraham och hans avkomma. Och det heter inte: "och åt dina avkomlingar", som om det gällde många, utan det talas om en enda: *och åt din avkomma,* och det är Kristus. ¹⁷Jag menar: ett testamente som Gud själv en gång har förklarat giltigt kan inte upphävas av den fyrahundratrettio år yngre lagen, så att löftet skulle sättas ur kraft. ¹⁸Om arvet berodde på lagen kunde det ju inte längre

bero på löftet. Men nu är det genom sitt löfte som Gud har skänkt arvet åt Abraham.

Lagens uppgift

¹⁹Vad är då lagen? Jo, den blev tillagd för överträdelsernas skull och var avsedd att gälla tills avkomlingen framträdde, han som hade fått löftet. Den utfärdades genom änglar och med hjälp av en förmedlare. ²⁰Och förmedlaren företräder fler än en, men Gud är en.

²¹Strider då lagen mot Guds löften? Nej, inte alls. Om vi hade fått en lag som kunde skänka liv hade rättfärdigheten verkligen berott av lagen. ²²Men nu har skriften lagt allt under synden, och då kan löftet till dem som tror uppfyllas bara genom tron på Jesus Kristus. ²³Innan tron kom hölls vi under uppsikt, med lagen över oss, tills tron skulle uppenbaras. ²⁴Så har alltså lagen varit vår övervakare tills Kristus kom, för att vi skulle göras rättfärdiga genom tron. ²⁵Men nu när tron är här har vi inte längre någon övervakare.

Inte längre slavar, utan söner

²⁶Alla är ni nämligen genom tron Guds söner, i Kristus Jesus. ²⁷Är ni döpta in i Kristus har ni också iklätt er Kristus. ²⁸Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus. ²⁹Men om ni tillhör Kristus är ni också avkomlingar till Abraham och arvtagare enligt löftet.

¹Jag menar så här: så länge en arvtagare är omyndig är det ingen skillnad mellan honom och en slav, fast han är ägare till alltsammans. ²Han har förmyndare och förvaltare över sig ända fram till den dag hans far har bestämt. ³På samma sätt med oss. Så länge vi var omyndiga var vi slavar under de kosmiska makterna. ⁴Men när tiden var inne sände Gud sin son, född av en kvinna och född att stå under lagen, ⁵för att han skulle friköpa dem som står under lagen och vi få söners rätt. ⁶Och eftersom ni är söner har Gud sänt sin sons ande in i vårt hjärta, och den ropar: "Abba! Fader!" ⁷Alltså är du inte längre slav, utan son. Och är du son har Gud också gjort dig till arvtagare.

Ingen väg tillbaka

⁸Förut, när ni ännu inte kände Gud, var ni slavar under gudar som i verkligheten inte är några gudar. ⁹Men nu när ni känner Gud, eller rättare, när Gud känner er, hur kan ni nu vända tillbaka till dessa svaga och ömkliga makter och vilja bli deras slavar igen? ¹⁰Ni håller ju så noga räkning på dagar och månader och särskilda tider och år! ¹¹Jag är rädd att jag har slitit förgäves för er.

Vädjan till galaterna

¹²Jag ber er, bröder: bli som jag när jag nu har blivit som ni. Ni har aldrig gjort mig något ont. ¹³Ni vet att det var på grund av sjukdom som jag första gången kom att förkunna evangeliet för er. ¹⁴Min kroppsliga svaghet frestade er inte till förakt eller motvilja, utan ni tog emot mig som en ängel från Gud, ja, som Kristus Jesus. ¹⁵Var är er hänförelse nu? Jag kan intyga att ni gärna skulle ha rivit ut era ögon och gett dem åt mig. ¹⁶Har jag blivit er fiende genom att säga er sanningen? ¹⁷De som så ivrigt intresserar sig för er gör det inte i god avsikt. De vill skilja oss åt för att ni skall intressera er för dem. ¹⁸Det ivriga intresset för er är gott om avsikten är god — alltid och inte bara när jag är hos er, ¹⁹mina barn, som jag än en gång måste föda med smärta tills Kristus har förkroppsligats i er. ²⁰Om jag bara var hos er nu, så att jag kunde slå an den rätta tonen — jag vet mig ingen råd med er.

Två förbund: lagens och löftets

²¹Svara mig, ni som vill stå under lagen: har ni inte hört vad lagen säger? ²²Där står skrivet att Abraham fick två söner, en med sin slavinna och en med den fria kvinnan. ²³Men hans son med slavinnan var född efter naturens ordning, sonen med den fria kvinnan tack vare ett löfte. ²⁴Häri ligger en djupare innebörd: de två kvinnorna är två förbund. Det ena kommer från berget Sinai och föder sina barn till slavar, det är Hagar. ²⁵Sinai är ett berg i Arabien men svarar mot det nuvarande Jerusalem, som ju lever i slaveri tillsammans med sina barn. ²⁶Men det Jerusalem som finns i himlen är fritt; det är vår moder, ²⁷som det står skrivet:

*Jubla, du ofruktsamma
som aldrig har fått barn,
brist ut i glädjerop,
du som aldrig känt födslovåndor,
ty den ensamma får många barn,
fler än den som har en man.*

²⁸Ni, bröder, är löftets barn, liksom Isak. ²⁹Den gången följde han som var född efter naturens ordning den andre som var född på ett andligt sätt, och så är det också nu. ³⁰Och skriften säger: *Driv bort slavinnan och hennes son. Slavinnans son skall inte ärva tillsammans med den fria kvinnans son.*

³¹Alltså, bröder, är vi inte barn till en slavinna utan till den fria kvinnan. ¹Till den friheten har Kristus befriat oss. Stå därför fasta, och låt ingen lägga på er slavoket igen.

Rättfärdighet utan omskärelse

²Hör på vad jag säger er, jag Paulus: om ni låter omskära er har ni ingen nytta alls av Kristus. ³Jag försäkrar er igen: var och en som låter omskära sig är skyldig att hålla hela lagen. ⁴Ni är utestängda från Kristus, ni som söker er rättfärdighet i lagen; ni har hamnat utanför nåden. ⁵Ty vi väntar oss i vår ande att genom tron vinna den rättfärdighet som är vårt hopp. ⁶I ett liv med Kristus Jesus kommer det inte an på omskärelse eller förhud, utan på tron, som får sitt uttryck i kärlek.

⁷Ni kom bra i väg. Vem har nu hejdat er, så att ni inte lyssnar till sanningen? ⁸Den ni har lyssnat till är inte han som kallade er. ⁹Lite surdeg och hela degen jäser. ¹⁰Jag tror på Herren och litar på att ni inte skall ändra tänkesätt. Men den som försöker ställa till förvirring bland er får ta sin dom, vem han än är. ¹¹Bröder, om jag fortfarande predikar omskärelse, varför är jag då ständigt förföljd? Då är ju det anstötliga i korset borta. ¹²De borde skära av sig alltihop, dessa som sprider oro bland er.

Låt er ande leda er

¹³Ni är ju kallade till frihet, bröder. Låt bara inte den friheten ge köttet något tillfälle, utan tjäna varandra i kärlek. ¹⁴Hela lagen sammanfattas i detta enda bud: *Du skall älska din nästa som*

dig själv. ¹⁵Men om ni biter och sliter i varandra är det fara värt att ni gör slut på varandra.

¹⁶Nej, säger jag, låt er ande leda er, så ger ni aldrig efter för köttets begär. ¹⁷Köttet är fiende till anden och anden till köttet. De två ligger i strid så att ni inte kan göra det ni vill. ¹⁸Men om anden får styra er står ni inte längre under lagen.

¹⁹Vad köttet ger är lätt att se: otukt, orenhet, liderlighet, ²⁰avgudereri, trolldom, fiendskap, strider, ofördragsamhet, vrede, intriger, splittringar, kätterier, ²¹maktkamp, dryckenskap, utsvävningar och annat av samma slag. Än en gång varnar jag er: de som gör sig skyldiga till sådant skall inte få del i Guds rike.

²²Men andens frukter är kärlek, glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trofasthet, ²³ödmjukhet och självbehärskning. Mot sådant vänder sig inte lagen. ²⁴De som tillhör Kristus Jesus har korsfäst sitt kött med alla dess lidelser och begär. ²⁵Om vi har andligt liv, låt oss då följa en andlig väg. ²⁶Låt oss inte bli inbiliska, inte utmana varandra, inte avundas varandra.

Vad man sår, det får man skörda

6

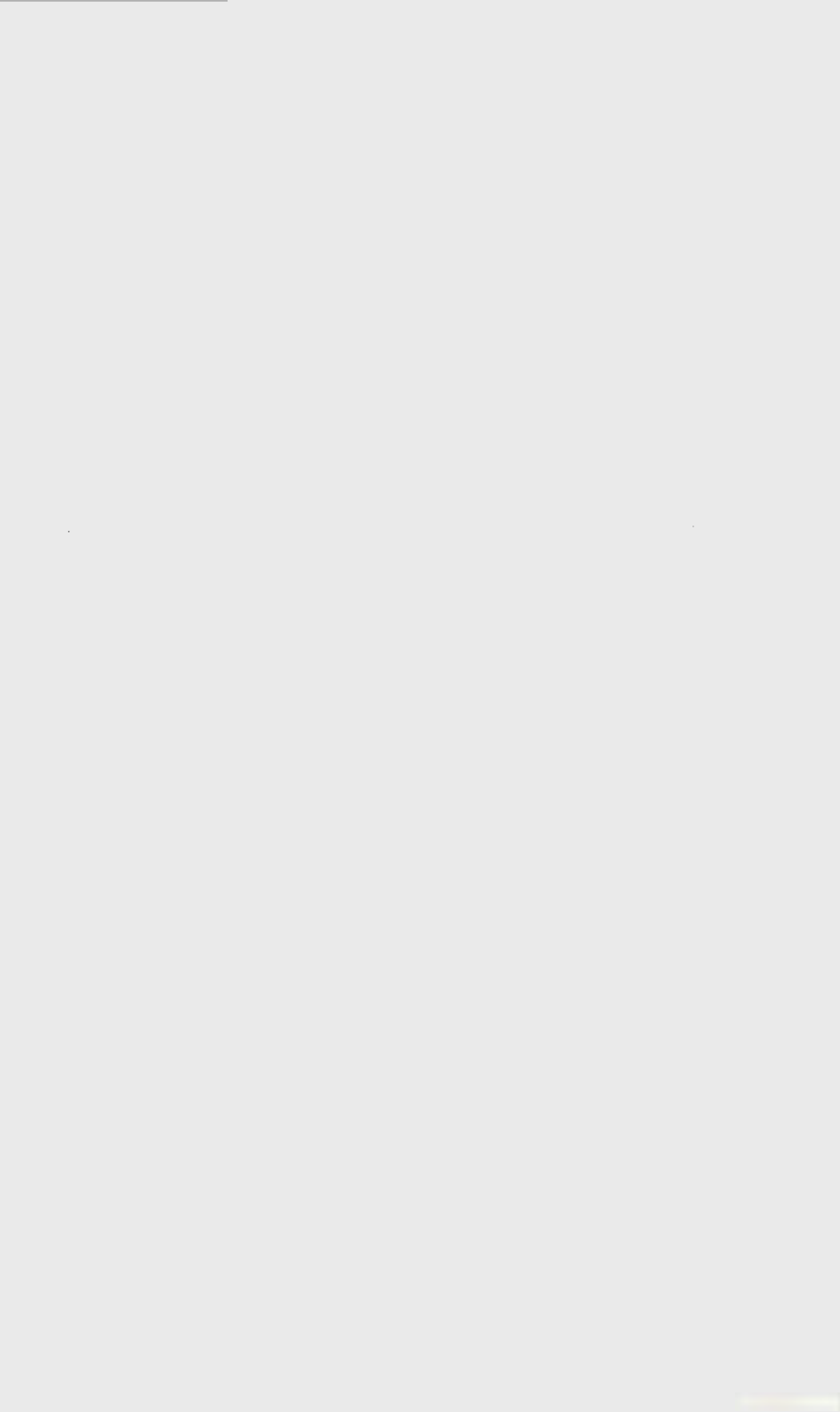
¹Bröder, om någon ändå skulle ertappas med en överträdelse skall ni som är andliga människor visa honom till rätta, men gör det med ödmjukhet, och se till att du inte själv blir frestad. ²Bär varandras bördor, så uppfyller ni Kristi lag. ³Den som menar sig vara något, fast han ingenting är, bedrar sig själv. ⁴Var och en skall pröva sina handlingar och söka skäl till stolthet enbart hos sig själv och inte hos andra. ⁵Var och en måste bära sin egen börda. ⁶Men den som blir vägledad i ordet skall ha samma del som sin vägledare i allt som är gott. ⁷Låt inte bedra er, Gud lurar man inte: vad man sår får man också skörda. ⁸Den som sår i sitt kött skall skörda förgängelse ur köttet, men den som sår i anden skall skörda evigt liv ur anden. ⁹Låt oss inte tröttna på att göra det som är rätt. När tiden är inne får vi skörda, bara vi inte ger upp. ¹⁰Så länge det finns tid skall vi därför göra gott mot alla människor, framför allt mot våra trosfränder.

Sammanfattning. Slutönskan

¹¹Se här med vilka stora bokstäver jag skriver till er med egen hand: ¹²de som vill skaffa sig anseende genom något yttre söker tvinga er till omskärelse, bara för att de inte vill bli förföljda för Kristi kors. ¹³Dessa som håller på omskärelsen bryr sig inte själva så mycket om lagen, men de vill att ni skall omskäras, så att de kan berömma sig av det som har skett med er kropp. ¹⁴Men jag vill aldrig någonsin berömma mig av annat än vår herre Jesu Kristi kors, genom vilket världen är korsfäst och död för mig och jag för världen. ¹⁵Omskärelsen har ingen betydelse och inte förhuden heller, det är fråga om en ny skapelse. ¹⁶Frid och förbarmande åt dem som vill leva efter denna ordning, åt Guds Israel.

¹⁷I fortsättningen får ingen ställa till besvär för mig, jag bär Jesu märken på min kropp.

¹⁸Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er ande, bröder. Amen.

Till de kristna i Efesos

Hälsning

1¹Från Paulus, genom Guds vilja Kristi Jesu apostel, till de heliga som bor i Efesos och som lever i tron på Kristus Jesus. ²Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus.

Inledande lovprisning

³Välsignad är vår herre Jesu Kristi Gud och fader. Han har välsignat oss med all den andliga välsignelse som genom Kristus finns i himlen, ⁴liksom han före världens skapelse har utvalt oss i honom till att stå heliga och fläckfria inför sig i kärlek. ⁵Han har förutbestämt oss till att få söners rätt genom Jesus Kristus och förenas med honom — det var hans viljas beslut — ⁶till pris och ära för den nåd som han har skänkt oss med sin älskade son. ⁷I honom och genom hans blod har vi friköpts och fått förlåtelse för våra överträdelser — så rik är den nåd ⁸med vilken Gud har låtit all vishet och klokhet flöda över oss. ⁹Och han har yppat sin viljas hemlighet för oss, det beslut om Kristus som han hade fattat från början ¹⁰och som skulle genomföras när tiden var inne: att sammanfatta allting i Kristus, allt i himlen och på jorden. ¹¹I honom har vi fått vår arvslott, förutbestämda därtill av honom som låter allt ske efter sin vilja och sitt beslut: ¹²vi skall vara Gud till pris och ära, vi som redan på förhand hade satt vårt hopp till Kristus. ¹³I honom har också ni, sedan ni hört det sanna ordet, evangeliet om er frälsning — i honom har också ni, sedan ni kommit till tro, fått den utlovade heliga anden som ett sigill. ¹⁴Den är en borgen för vårt arv, att Guds folk skall bli friköpt och Gud få pris och ära.

Tack till Gud och förbön

^{15/16}Jag upphör därför aldrig att tacka Gud för er när jag nämner er i mina böner, sedan jag nu har hört om er tro på herren Jesus och er kärlek till alla de heliga. ¹⁷Jag ber att vår herre Je-

su Kristi Gud, härlighetens fader, skall ge er en vishetens och uppenbarelsens ande som låter er få kunskap om honom. ¹⁸Må han ge ert inre öga ljus, så att ni kan se vilket hopp han har kallat oss till, vilket rikt och härligt arv han ger oss bland de heliga, ¹⁹hur väldig hans styrka är för oss som tror — samma oerhörda kraft som han med sin makt ²⁰lät verka i Kristus när han uppväckte honom från de döda och satte honom på sin högra sida i himlen, ²¹högt över alla härskare och makter och krafter och herravälden, över alla namn som finns att nämna, såväl i denna tiden som i den kommande. ²²*Allt lade han under hans fötter*, och honom som är huvud över allting gjorde han till huvud för kyrkan, ²³som är hans kropp, fullheten av honom som helt uppfyller allt.

Levande genom Kristus

2

¹Ni var döda genom era överträdelser och synder ²den gång ni levde i dem på denna tidens och världens vis och lät er ledas av fursten över luftens rike, över den andemakt som nu är verksam i olydnadens människor. ³Sådana var vi alla en gång, då vi följde våra mänskliga begär och handlade som kroppen och våra egna tankar ville, och av födseln var vi vredens barn, vi som de andra. ⁴Men Gud, som är rik på barmhärtighet, har älskat oss med så stor kärlek ⁵att fast vi var döda genom våra överträdelser har han gjort oss levande tillsammans med Kristus — av nåd är ni frälsta — ⁶och uppväckt oss med honom och gett oss en plats i himlen genom Kristus Jesus. ⁷Därmed ville han för kommande tider visa den överväldigande rika nåden i sin godhet mot oss genom Kristus Jesus. ⁸Ty av nåd är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det. ⁹Det beror inte på gärningar, ingen skall kunna berömma sig. ¹⁰Vi är hans verk, skapade genom Kristus Jesus till att göra de goda gärningar som Gud från början har bestämt oss till.

Skiljemuren mellan judar och hedningar har rivits

¹¹Kom därför ihåg att ni som av födseln var hedningar och kallades oomskurna av dem som kallas omskurna, med den omskärelse som utförs på kroppen av människohand, ¹²kom ihåg att ni på den tiden var utan Kristus, utanför medborgarskapet i

Israel, utan del i förbunden och deras löfte, utan hopp och utan Gud när ni levde i världen. ¹³Men nu, tack vare Kristus Jesus, har ni som en gång var långt borta kommit nära, genom Kristi blod.

¹⁴Ty han är vår fred, han har med sitt liv på jorden gjort de två lägren till ett och rivit skiljemuren, fiendskapen. ¹⁵Han har upphävt lagen med dess bud och stadgar för att i sin person skapa en enda människa av de två, en ny människa, och så stif- ta fred. ¹⁶I en enda kropp försonade han de båda med Gud genom korset, då han i sin person dödade fiendskapen. ¹⁷Han har kommit med budskap om fred för er som var långt borta och fred för dem som var nära. ¹⁸Ty genom honom kan både vi och ni nalkas Fadern, i en enda Ande. ¹⁹Alltså är ni inte längre gäster och främlingar utan äger samma medborgarskap som de heliga och har ert hem hos Gud. ²⁰Ni har fogats in i den byggnad som har apostlarna och profeterna till grund och Kristus Jesus själv till hörnsten. ²¹Genom honom hålls hela byggnaden ihop och växer upp till ett heligt tempel i Herren; ²²genom honom fogas också ni samman till en andlig boning åt Gud.

Guds plan: evangeliet till hedningarna

3 ¹Därför vill jag, Paulus, Kristi Jesu fånge för er skull som var hedningar ... ²ni har ju hört om Guds plan med den nåd han gav mig med tanke på er; ³genom en uppenbarelse avslöjades hemligheten för mig så som jag redan i korthet har skrivit. ⁴Och när ni läser det kan ni förstå att jag har fått insikt i hem- ligheten med Kristus. ⁵För människorna i tidigare släktled ha- de den inte avslöjats så som den nu har uppenbarats i anden för hans heliga apostlar och profeter: ⁶tack vare Kristus Jesus är hedningarna genom evangeliet arvingar som vi, tillhör sam- ma kropp som vi och har del i löftet som vi. ⁷Och evangeliets tjänare har jag blivit genom den nådegåva som Gud ger mig med sin kraft och styrka. ⁸Jag, den allra obetydligaste av alla heliga, har fått denna nåd: att ge hedningarna budskapet om den outgrundliga rikedom som finns i Kristus ⁹och att upplysa alla om planen med den hemlighet som från världens början varit dold hos Gud, som har skapat allt. ¹⁰Nu skulle härskarna

och makterna i himlarymderna genom kyrkan få kunskap om Guds vishet i hela dess mångfald. ¹¹Detta var den avsikt med världen som han förverkligade i och med Kristus Jesus, vår herre. ¹²Genom honom och med den tillförsikt vi hämtar ur tron på honom kan vi frimodigt nalkas Gud. ¹³Alltså ber jag er att inte tappa modet när jag lider för er skull; mitt lidande är er härlighet.

Förbön för församlingen

¹⁴Därför vill jag falla på knä för Fadern, ¹⁵efter vilken allt vad fader heter i himlen och på jorden har sitt namn. ¹⁶Måtte han i sin härlighets rikedom ge kraft och styrka åt er irre människa genom sin ande, ¹⁷så att Kristus genom tron kan bo i era hjärtan med kärlek. Stå fasta och var stadigt rotade i honom, ¹⁸så att ni tillsammans med alla de heliga förmår fatta bredden och längden och höjden och djupet ¹⁹och lära känna Kristi kärlek som är väldigare än all kunskap, tills hela Guds fullhet uppfyller er. ²⁰Han som verkar i oss med sin kraft och förmår göra långt mer än vi kan begära eller tänka, ²¹hans är härligheten genom kyrkan och genom Kristus Jesus, i alla släktled i evighetens evighet, amen.

Den andliga enheten

4

¹Jag uppmanar er alltså, jag som är fånge för Herrens skull, att leva värdigt er kallelse, ²alltid ödmjuka och milda. Ha fördrag med varandra i tålmod och kärlek. ³Sträva efter att med friden som band bevara den andliga enheten: ⁴en enda kropp och en enda ande, liksom ni en gång kallades till ett och samma hopp. ⁵En är Herren, en är tron, ett är dopet, ⁶en är Gud och allas fader, han som står över allting, verkar genom allt och finns i allt.

Kristi kropp byggs upp

⁷Var och en av oss har fått just den nåd som Kristus har velat ge honom. ⁸Därför heter det: *Han steg upp i höjden och tog fångar, han gav människorna gåvor.* (⁹Att han steg upp, måste inte det betyda att han också har stigit ner i underjorden? ¹⁰Han som har stigit ner är också den som steg upp högt över alla

himlar för att uppfylla allting.)¹¹Så gjorde han några till apostlar, andra till profeter, till förkunnare eller till herdar och lärare.¹²De skall göra de heliga mera fullkomliga och därigenom utföra sin tjänst och bygga upp Kristi kropp, ¹³tills vi alla kommer fram till enheten i tron och i kunskapen om Guds son, blir fullvuxna och når en mognad som svarar mot Kristi fullhet.¹⁴Vi skall inte längre vara barn och låta oss drivas omkring av alla lärovindar, inte vara lekbollar för människorna, som vill sprida villfarelse med sina bedrägliga påfund.¹⁵Nej, låt oss i kärlek hålla fast vid sanningen och växa i alla avseenden så att vi förenas med honom som är huvudet, Kristus.¹⁶Han låter hela kroppen fogas samman och hållas ihop genom att alla lederna hjälper och stöder, med just den kraft han ger åt varje särskild del. Då växer hela kroppen till och byggs upp i kärlek.

Den gamla och den nya människan

¹⁷Därför besvär jag er för Herrens skull: lev inte längre som hedningarna. Deras tankar är tomhet, ¹⁸deras förstånd förmörkat, och de står utanför det liv som Gud ger därför att de behärskas av okunnighet och är förstockade i sina hjärtan.¹⁹Utan någon skamkänsla ger de sig hän åt utsvävningar och lever ett alltigenom orent och själviskt liv.²⁰Men så är det inte med er. Ni har lärt känna Kristus — ²¹såvida ni nu har hört om honom och undervisats om honom efter den sanning som finns hos Jesus.²²Därför skall ni sluta leva som förut; ni skall lägga av er den gamla människan, som går under, bedragen av sina begär.²³Se till att ni förnyas i ande och förstånd ²⁴och att ni klär er i den nya människan, som har skapats efter Guds bild, med den rättfärdighet och den helighet som hör sanningen till.

Föreskrifter för det nya livet

²⁵Lägg därför bort lögnen och tala sanning, var och en till sin nästa, vi är ju varandras lemmar.²⁶Grips ni av vrede, så synda inte. Låt inte solen gå ner över er vrede.²⁷Ge inte djävulen något tillfälle.²⁸Den som stjal skall sluta stjäla och i stället arbeta och sträva med egna händer, så att han kan dela med sig av sitt goda åt dem som behöver.²⁹Öppna inte munnen för ofruktbart prat, utan säg bara sådant som tjänar till att bygga upp där det

behövs, så att det blir till välsignelse för dem som hör på.
³⁰Gör inte Guds heliga ande bedrövad, den är sigillet som utlovar frihetens dag åt er. ³¹Gör er av med all elakhet, vrede och häftighet, med skymford och förolämpningar och all annan ondska. ³²Var goda mot varandra, visa medkänsla och förlåt varandra, liksom Gud har förlåtit er i Kristus.

5

¹Ta alltså Gud till föredöme, som hans älskade barn. ²Lev i kärlek, så som Kristus har älskat oss och utlämnat sig själv för vår skull som en offergåva, ett välluktande offer åt Gud. ³Otukt och annan orenhet eller själviskhet får det inte ens vara tal om bland er, det anstår inte de heliga. ⁴Inte heller oanständigt och tanklöst eller lättsinnigt tal — sådant passar sig inte — utan bara tacksägelse till Gud. ⁵Ni vet ju mycket väl att ingen kan få del i Kristi och Guds rike om han är otuktig eller oren eller självisk, alltså avgudadyrkare. ⁶Låt ingen lura er med tomma ord, det är sådant som drar Guds vrede över olydnadens människor. ⁷Ha därför ingenting med dem att göra.

Ljusets barn

⁸En gång var ni mörker, men i Herren har ni nu blivit ljus. ⁹Lev som ljusets barn — ljuset bär frukt överallt där det finns godhet, rättfärdighet och sanning — ¹⁰och tänk på vad Herren vill ha. ¹¹Ta inte del i mörkrets ofruktsamma gärningar. Mer än så, avslöja dem — ¹²vad sådant folk har för sig i skymundan är en skam till och med att tala om. ¹³Men när alltsammans avslöjas av ljuset blir det synligt, ¹⁴för överallt där något blir synligt finns ljus. Därför heter det: "Vakna, du som sover, stå upp från de döda, och Kristus skall lysa över dig."

¹⁵Se alltså noga upp med hur ni lever, inte som ovisa människor utan som visa. ¹⁶Ta väl vara på den tid som är kvar, ty dagarna är onda. ¹⁷Var därför aldrig oförståndiga, utan sök förstå vad som är Herrens vilja. ¹⁸Berusa er inte med vin, där börjar lastbarheten, utan låt er uppfyllas av ande ¹⁹och tala till varandra med psalmer och hymner och andlig sång. Sjung och spela för Herren av hela ert hjärta, ²⁰och tacka alltid vår Gud och fader för allt i vår herre Jesu Kristi namn.

Den kristna familjen

²¹Underordna er varandra i vördnad för Kristus. ²²Ni kvinnor, foga er efter era män som efter Herren. ²³Ty en man är sin hustrus huvud liksom Kristus är kyrkans huvud — han som också är frälsare för denna sin kropp. ²⁴Och liksom kyrkan underordnar sig Kristus, så skall också kvinnorna i allt underordna sig sina män.

²⁵Ni män, älska era hustrur så som Kristus har älskat kyrkan och utlämnat sig själv för den ²⁶för att helga den genom reningsbadet i vatten och genom dopordet. ²⁷Ty han ville själv låta kyrkan träda fram till sig i härlighet utan minsta fläck eller skrynkla; helig och felfri skulle den vara. ²⁸På samma sätt är också mannen skyldig att älska sin hustru som sin egen kropp. Den som älskar sin hustru älskar sig själv, ²⁹ty ingen har någonsin avskytt sin egen kropp, utan man ger den näring och sköter om den så som Kristus gör med kyrkan — ³⁰vi är ju delarna som bildar hans kropp. ³¹Därför skall en man lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru, och de två skall bli ett. ³²Detta rymmer en stor hemlighet, här låter jag det syfta på Kristus och kyrkan. ³³Men dessutom skall var och en av er älska sin hustru som sig själv, och hustrun skall visa respekt för sin man.

¹Ni barn, lyd era föräldrar för Herrens skull, det är er skyldighet. ²Visa aktning för din far och din mor; det är det första bud som följs av ett löfte: ³så att det går dig väl och du får leva länge på jorden. ⁴Och ni fäder, reta inte upp era barn, utan fostra och vägled dem efter Herrens vilja.

⁵Ni slavar, lyd era jordiska herrar ärligt och uppriktigt och med respekt och fruktan så som ni lyder Kristus. ⁶Var inte inställsamma ögontjänare, utan var Kristi tjänare som helhjärtat gör Guds vilja. ⁷Tjäna villigt och glatt, det gäller ju Herren och inte människor. ⁸Ni vet att var och en som gör något gott får sin lön för det av Herren, vare sig han är slav eller fri. ⁹Och ni som har slavar, handla på samma sätt mot dem och använd inga hårda ord. Ni vet ju att de och ni har samme herre i himlen, och han tar inte hänsyn till person.

Guds rustning

¹⁰Hämta nu styrka hos Herren, av hans oerhörda kraft. ¹¹Ta på er Guds rustning, så att ni kan hålla stånd mot djävulens lömska angrepp. ¹²Ty det är inte mot varelser av kött och blod vi har att kämpa utan mot härskarna, mot makterna, mot herrarna över denna mörkrets värld, mot ondskans andekrafter i himlarymderna. ¹³Ta därför på er Guds rustning, så att ni kan göra motstånd på den onda dagen och stå upprätt efter att ha fullgjort allt. ¹⁴Stå alltså fasta, spänn på er sanningen som bälte och klä er i rättfärdighetens pansar ¹⁵och sätt som skor på era fötter villigheten att gå ut med budskapet om fred. ¹⁶Håll ständigt trons sköld framför er, med den skall ni få den Ondes alla brinnande pilar att slockna, ¹⁷och grip frälsningens hjälm och Andens svärd, som är Guds ord. ¹⁸Gör det under åkallan och bön, och be i er ande varje stund. Därför skall ni hålla er vakna och aldrig tröttna i er bön för alla de heliga. ¹⁹Be också för mig att orden läggs i min mun och att jag talar frimodigt när jag bär fram hemligheten i evangeliet, ²⁰vars sändebud jag är i min fångenskap. Be att jag förkunnar det så frimodigt som jag bör.

Slutönskan

²¹För att ni skall veta hur det står till här och hur jag har det kommer Tychikos, min käre broder och trogne medhjälpare i Herren, att berätta allt för er. ²²Jag sänder honom till er just för att ni skall få veta hur det är med oss och få uppmuntran av honom.

²³Frid och den kärlek som hör tron till åt er, bröder, från Gud fadern och herren Jesus Kristus. ²⁴Nåd åt alla som älskar vår herre Jesus Kristus i hans oförgänglighet.

Till de kristna i Filippi

Hälsning

¹Från Paulus och Timotheos, Kristi Jesu tjänare, till alla de heliga i Kristus Jesus som bor i Filippi, särskilt församlingsledarna och medhjälparna. ²Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus.

Tack till Gud och förbön

³Jag tackar min Gud var gång jag tänker på er, ⁴alltid, i alla mina böner för er alla. Och det är med glädje jag ber för er: ⁵ni har varit med i arbetet för evangeliet ända från första dagen, ⁶och jag är övertygad om att han som har börjat ett gott verk hos er också skall fullborda det till Kristi Jesu dag. ⁷Det är som sig bör att jag tänker så om er alla. Jag har er ju i mitt hjärta; både när jag bär bojor och när jag försvarar och befäster evangeliet delar ni allesammans nåden med mig. ⁸Gud kan vittna om att jag längtar efter er alla med Kristi Jesu ömhet. ⁹Och min bön är att er kärlek ständigt skall växa och bli rik på insikt och urskillning, ¹⁰så att ni kan avgöra vad som är väsentligt och stå rena och skuldfräa på Kristi dag, ¹¹fyllda av den rättfärdighet som är frukten av Jesu Kristi verk, Gud till ära och pris.

Fånge för Kristi skull

¹²Jag vill att ni skall veta, bröder, att det som hänt mig snarast har fört evangeliet framåt. ¹³Det har nu blivit klart för hela pretoriet, och alla andra också, att det är för Kristi skull som jag sitter fången, ¹⁴och de flesta av bröderna har genom min fångenskap stärkts i sin tro på Herren, så att de vågar predika Guds ord ännu mera oförskräckt än förut. ¹⁵Visst finns det en del som förkunnar Kristus för att de är avundsjuka och vill ställa till bråk. En del däremot har goda avsikter, ¹⁶och de förkunnar av kärlek; de vet ju att jag är satt att försvara evangeliet. ¹⁷Men de andra är bråkmakare och talar om Kristus inte

av rena motiv utan för att göra det svårare för mig i min fångenskap. ¹⁸Än sen? Falska eller hederliga syften — i vilket fall som helst blir Kristus förkunnad, och det gläder jag mig över.

Martyrdöd eller fortsatt verksamhet

Men också i fortsättningen skall jag kunna glädja mig. ¹⁹Jag vet ju att allt detta kommer att leda till min räddning, tack vare era böner och den hjälp som Jesu Kristi ande ger. ²⁰Jag väntar och hoppas att jag aldrig skall stå där med skam, utan att jag nu som alltid öppet skall våga lovprisa Kristus med min kropp, vare sig den skall leva eller dö. ²¹Ty för mig är livet Kristus och döden en vinning — ²²såvida inte ett fortsatt liv här på jorden ger mig en vinst genom mitt arbete, för då vet jag inte vad jag skall välja. ²³Jag slits åt båda hållen: jag längtar efter att bryta upp och vara hos Kristus, det vore ju det allra bästa. ²⁴Men för er skull är det viktigare att jag lever kvar här, ²⁵det är jag övertygad om, och jag vet att jag kommer att bli kvar och stanna hos er alla för att hjälpa er till framsteg och glädje i tron. ²⁶Och genom mig, genom att jag kommer till er igen, skall ni bli allt stoltare över att tillhöra Kristus Jesus.

Lev med Kristus som förebild

²⁷Lev nu bara på ett sätt som är värdigt Kristi evangelium, så att jag — vare sig jag besöker er eller är någon annanstans — får höra om er att ni står fasta i en och samma anda, att ni sida vid sida kämpar för tron på evangeliet ²⁸och aldrig någonsin låter er skrämmas av motståndarna. Det gör klart för dem att de skall gå under och ni räddas, som en gåva från Gud. ²⁹Ty ni har fått nåden att — ja, inte bara att tro på Kristus, utan också att lida för hans skull. ³⁰Ni har samma strid att utkämpa som ni såg att jag hade och hör att jag fortfarande har.

2

¹Om det alltså finns tröst genom Kristus, uppmuntran från kärleken och gemenskap från Anden, om det finns ömhet och medkänsla, ²gör då min glädje fullkomlig genom att visa enighet. Lev i samma kärlek, eniga i tanke och sinnelag, ³fria från självhävdelse och fåfänga. Var ödmjuka och sätt andra högre än er själva. ⁴Tänk inte bara på ert eget bästa utan också på andras. ⁵Låt det sinnelag råda hos er som också fanns hos Kris-

tus Jesus. ⁶Han ägde Guds gestalt men vakade inte över sin jämlikhet med Gud ⁷utan avstod från allt och antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss. När han till det yttre hade blivit människa ⁸gjorde han sig ödmjuk och var lydig ända till döden, döden på ett kors. ⁹Därför har Gud upphöjt honom över allt annat och gett honom det namn som står över alla andra namn, ¹⁰för att alla knän skall böjas för Jesu namn, i himlen, på jorden och under jorden, ¹¹och alla tungor bekänna att Jesus Kristus är herre, Gud fadern till ära.

Arbeta på er frälsning

¹²Därför, mina kära, ni som alltid har varit lydiga: arbeta med fruktan och bävan på er frälsning, inte bara så som när jag var hos er utan ännu mer nu när jag är långt borta. ¹³Ty det är Gud som verkar i er så att ni både i vilja och gärning förverkligar hans syfte. ¹⁴Gör allting utan knot och utan förbehåll, ¹⁵så att ni blir oförvitliga och rena, Guds fläckfria barn mitt i ett ont och fördärvat släkte, där ni lyser som stjärnor på himlen ¹⁶när ni håller er till livets ord. Då kan jag vara stolt på Kristi dag: mitt lopp har inte varit förgäves, min möda inte förspild. ¹⁷Ja, även om mitt blod skulle utgjutats när jag bär fram er tro som ett offer till Gud är jag glad och gläds med er alla. ¹⁸På samma sätt skall ni vara glada och glädjas med mig.

Timotheos och Epafroditos skickas till Filippi

¹⁹Herren Jesus ger mig hopp om att snart kunna skicka Timotheos till er, så att jag kan få nyheter om er och vara vid gott mod även jag. ²⁰Jag har ingen annan med samma förmåga att känna det rätta ansvaret för er. ²¹Alla tänker bara på sitt, ingen på Jesu Kristi sak. ²²Men ni vet vad han har gett prov på. Som en son hjälper sin far, så har han arbetat för evangeliet tillsammans med mig. ²³Honom hoppas jag alltså kunna skicka så snart jag har sett hur det går för mig. ²⁴I min tro på Herren lutar jag på att snart också kunna komma själv.

²⁵Jag har emellertid funnit det nödvändigt att skicka vår broder Epafroditos till er, min medarbetare och medkämpe som ni sände hit för att han skulle hjälpa mig med det jag behövde. ²⁶Han har längtat efter er alla och har varit olycklig

över att ni hörde att han hade blivit sjuk. ²⁷Och sjuk var han verkligen, nära döden, men Gud förbarmade sig över honom, och inte bara över honom utan också över mig, så att jag skulle slippa uppleva sorg på sorg. ²⁸Därför är jag så mycket mer angelägen om att skicka honom, för att ni skall få glädjen att återse honom och jag själv få mina bekymmer lättade. ²⁹Ta alltså emot honom i Herren och med stor glädje. En man som han skall ni hedra; ³⁰det var i sitt arbete för Kristus som han var nära döden. Han satte sitt liv på spel för att ge mig den hjälp som ni inte kunde ge.

3 ¹Alltså, mina bröder, gläd er i Herren. Att jag upprepar vad jag redan har sagt besvärar inte mig, och er ger det trygghet.

Inte omskärkelse, utan tro på Kristus

²Var på er vakt mot de där hundarna, de där skadegörarna, den där sönderskärnelsen. ³Ty omskärnelsen, det är vi som tjänar Gud i vår ande och har vår stolthet i Kristus Jesus och inte förlitar oss på något yttre, ⁴fast jag för min del kunde ha rätt att göra det också. Ja, om någon tror att han kan förlita sig på något yttre, så kan jag det ännu mer, ⁵jag som blev omskuren på åttonde dagen, som är av Israels folk och Benjamins stam, en hebré född av hebreer, i laglydnad en farisé, ⁶i trosiver en kyrkans förföljare, i rättfärdighet efter lagen en oförvitlig man.

⁷Men allt sådant som var en vinst för mig har jag för Kristi skull kommit att räkna som en ren förlust. ⁸Ja, jag räknar faktiskt allt som en förlust jämfört med det som är långt mera värt, kunskapen om min herre Kristus Jesus. För hans skull har allt det andra förlorat sitt värde för mig. Jag kastar det på sophögen för att vinna Kristus ⁹och få leva i honom, inte med den rättfärdighet som lagen ger utan med den som kommer av tro på Kristus, den rättfärdighet som Gud ger åt dem som tror. ¹⁰Jag vill lära känna Kristus och kraften från hans uppståndelse och dela hans lidanden, genom att bli lik honom i en död som hans — ¹¹kanske jag då kan nå fram till uppståndelsen från de döda.

¹²Tro inte att jag redan har nått detta eller redan har blivit fullkomlig. Men jag gör allt för att gripa det, när nu Kristus Jesus har fått mig i sitt grepp. ¹³Bröder, jag menar inte att jag har

det i min hand, men ett är säkert: jag glömmer det som ligger bakom mig och sträcker mig mot det som ligger framför mig¹⁴ och löper mot målet för att vinna det pris där uppe som Gud har kallat oss till genom Kristus Jesus.¹⁵ Det är så vi skall tänka, alla vi fullkomliga. Och har ni en annan mening på någon punkt skall Gud upplysa er även där.¹⁶ Men låt oss fortsätta på den väg som fört oss hit.

Paulus som föredöme

¹⁷Ta mig till föredöme allesammans, och se på dem som lever efter det exempel vi har gett er.¹⁸ Många — jag har ofta sagt det och säger det nu med tårar — är fiender till Kristi kors,¹⁹ de lever så att de slutar i fördärvet, deras gud är buken och sin ära får de genom könet, dessa som bara tänker på det jordiska.²⁰ Vårt hemland är himlen, och därifrån väntar vi också den som skall rädda oss, herren Jesus Kristus.²¹ Han skall förvandla den kropp vi har i vår ringhet så att den blir lik den kropp han har i sin härlighet, ty han har kraft att lägga allt under sig.¹ Stå därför fasta i Herren, mina kära bröder som jag älskar och längtar efter, ni som är min glädje och min segerkrans.

Enighet, glädje och allt som kallas dygd

²Jag uppmanar Euodia och uppmanar Syntyche att vara eniga för Herrens skull.³ Ja, dig också, som är en verklig vän, ber jag: hjälp dem, ty de har kämpat för evangeliet tillsammans med mig, liksom Clemens och mina andra medarbetare som har sina namn i livets bok.

⁴Gläd er alltid i Herren. Än en gång vill jag säga: gläd er.⁵ Låt alla människor se hur fördragsamma ni är. Herren är nära.⁶ Gör er inga bekymmer, utan när ni åkallar och ber, tacka då Gud och låt honom få veta alla era önskningsar.⁷ Då skall Guds frid, som är mera värd än allt vi tänker, ge era hjärtan och era tankar skydd i Kristus Jesus.

⁸Och så, mina bröder: det som är sant, det som är upphöjt, rätt och rent, det som är värt att älska och akta, allt som kallas dygd och allt som förtjänar beröm, ta fasta på allt detta.⁹ Vad

ni har lärt och tagit emot, hört och sett hos mig, det skall ni göra. Då skall fridens Gud vara med er.

Filippernas omtanke om Paulus

¹⁰Jag har glatt mig mycket i Herren över att er omtanke om mig äntligen har kunnat skjuta nya skott. Omtanke hade ni ju förut också, men inte tillfälle. ¹¹Inte för att jag har lidit någon nöd. Jag har lärt mig att klara mig med det jag har. ¹²Jag kan leva fattigt och jag kan leva i överflöd. Jag har verkligen erfarenhet av allt: att vara mätt och att hungra, att leva i överflöd och att lida brist. ¹³Allt förmår jag genom honom som ger mig kraft. ¹⁴Men ni skall ha tack för att ni ville bistå mig i mitt svåra läge. ¹⁵Ni filipper vet själva att när evangeliet var nytt och jag hade lämnat Makedonien, då var er församling den enda som visade sådan gemenskap med mig att det gick att föra bok över utgivet och mottaget. ¹⁶Redan när jag var i Thessalonike fick jag ju hjälp från er mer än en gång. ¹⁷Men det är inte era gåvor jag är angelägen om utan den allt rikare vinsten för er egen räkning. ¹⁸Jag har fått vad jag skall ha och mer än det. Jag har fullt upp av allt nu när jag genom Epafroditos har fått det som ni skickade mig — en rökelsedoft, ett offer som Gud tar emot med välbehag. ¹⁹Min Gud skall med sin härliga rikedom i Kristus Jesus fylla alla era behov. ²⁰Härligheten tillhör vår Gud och fader i evigheters evighet, amen.

Hälsningar och slutönskan

²¹Hälsa alla som är heliga i Kristus Jesus. Bröderna här hos mig hälsar er. ²²Alla de heliga hälsar er, särskilt de som arbetar vid kejsarens hov.

²³Nåd från herren Jesus Kristus åt er ande.

Till de kristna i Kolossai

Hälsning

¹Från Paulus, genom Guds vilja Kristi Jesu apostel, ²och från vår broder Timotheos till de heliga i Kolossai, våra bröder som lever i tron på Kristus. Nåd och frid från Gud, vår fader.

Tack till Gud för församlingens tro

³Vi tackar alltid Gud, vår herre Jesu Kristi fader, var gång vi ber för er, ⁴ty vi har hört berättas om er tro på Kristus Jesus och om den kärlek ni hyser till alla de heliga, ⁵i hoppet om det som väntar er i himlen. Om detta hopp har ni tidigare hört genom sanningens ord, evangeliet, ⁶som har nått fram till er liksom det bär frukt och växer till i hela världen; så har det gjort hos er också ända sedan den dag då ni först hörde det och fick kunskap om Guds nåd sådan den verkligen är. ⁷Det fick ni lära er av Epafra, vår käre medarbetare, som till ert bästa är en trogen tjänare åt Kristus. ⁸Han har talat om för oss vilken kärlek som fyller er ande.

Förbön för församlingen. Försoning genom Kristus

⁹Från den dag då vi fick höra detta har vi därför ständigt bett för er. Vår bön är att ni skall fyllas av kunskap om Guds vilja, med all andlig vishet och insikt, ¹⁰så att ni kan leva värdigt Herren och på allt sätt behaga honom med alla slags goda gärningar när ni bär frukt och växer till i kunskapen om Gud. ¹¹Hans härlighets kraft skall på allt sätt ge er styrka att alltid och med glädje vara uthålliga och tålmodiga, ¹²och ni skall tacka Fadern, som har gjort er värdiga att få del i det arv som väntar de heliga i ljuset. ¹³Han har räddat oss ur mörkrets valde och fört oss in i sin älskade sons rike, ¹⁴och genom Sonen har vi friköpts och fått förlåtelse för våra synder. ¹⁵Han är den osynlige Gudens avbild, den förstfödde i hela skapelsen, ¹⁶ty i honom skapades allt i himlen och på jorden, synligt och osyn-

ligt, troner och herravälden, härskare och makter; allt är skapat genom honom och till honom. ¹⁷Han finns före allting, och allting hålls samman i honom. ¹⁸Och han är huvudet för kroppen, för kyrkan, han som är begynnelsen, förstfödd från de döda till att överallt vara den främste, ¹⁹ty Gud beslöt att låta all fullhet bo i honom ²⁰och att genom hans blod på korset stifta fred och försona allt med sig genom honom och till honom, allt på jorden och allt i himlen.

²¹Och ni, som förut stod utanför och visade ert fientliga sinnelag i era onda gärningar, ²²också er har han nu försonat med sig genom att Kristus led döden med sin jordiska kropp. Han skall låta er träda fram inför sig, heliga och fläckfria och oförvitliga, ²³om ni håller fast vid er tro, har en stadig grund och inte viker från det hopp ni har fått höra om i evangeliet, som har förkunnats för allt skapat under himlen och vars tjänare jag, Paulus, har blivit.

Paulus lider för kyrkan när han fullgör sitt uppdrag

²⁴Nu gläder jag mig över att få lida för er. Vad som ännu fattas i Kristi lidanden, det lider jag i mitt eget kött, för hans kropp, som är kyrkan. ²⁵Dess tjänare har jag blivit, enligt det uppdrag som Gud har gett mig för er skull: att låta Guds ord nå sin fullbordan. ²⁶Detta är den hemlighet som har varit fördold i alla tider och släktled men nu har uppenbarats för hans heliga. ²⁷Gud ville låta dem veta vilken härlig skatt hedningarna har i denna hemlighet: Kristus finns hos er, hoppet om härligheten. ²⁸Honom förkunnar vi genom att vägleda alla människor och undervisa dem alla med all vishet för att kunna föra fram alla som fullvuxna i Kristus. ²⁹Det är för detta jag strävar och kämpar med den kraft som han så mäktigt låter verka i mig.

Kunskapen om Guds hemlighet, Kristus

2

¹Jag vill att ni skall veta hur jag kämpar för er och för dem i Laodikeia och för alla som inte har träffat mig personligen, ²för att de skall styrkas i sina hjärtan, förenas i kärlek och nå fram till hela den djupa och rika insikt som är kunskapen om Guds hemlighet, Kristus; ³i honom finns vishetens och kunskapens alla skatter gömda. ⁴Detta säger jag för att ingen skall kunna

övertala er under falska förespeglingar. ⁵Ty även om jag är kroppsligen frånvarande, så är jag hos er i anden och gläder mig när jag ser er goda ordning och fastheten i er tro på Kristus.

Levandegjorda tillsammans med Kristus

⁶Ni har lärt känna herren Kristus Jesus, lev då i honom, ⁷med rot och grund i honom, allt fastare i den tro som ni har undervisats i, och låt er tacksamhet överflöda. ⁸Låt ingen göra er till fångar i de tomma och bedrägliga vishetsläror som bygger på mänskliga traditioner och kosmiska makter och inte på Kristus. ⁹Ty i honom har hela den gudomliga fullheten förkroppsligats och tagit sin boning. ¹⁰Och i honom, som är huvudet för alla härskare och makter, har ni nått er fullhet. ¹¹I honom har ni också blivit omskurna, men inte som människor gör det, utan genom att bli av med den syndiga kroppen — det är omskärelsen genom Kristus — ¹²när ni begravdes med honom i dopet. I dopet har ni också uppstått med honom genom tron på kraften hos Gud som uppväckte honom från de döda. ¹³Och ni, som var döda genom era överträdelser och ert oomskurna tillstånd, er har Gud gjort levande tillsammans med Kristus, i och med att han förlät oss alla våra överträdelser ¹⁴och drog ett streck över det skuldebrev som belastade oss med lagens krav. Han har utplånat det genom att spika det på korset. ¹⁵Han avväpnade härskarna och makterna och utsatte dem för allas förakt, när han triumferade över dem genom Kristus.

Kroppen och dess skugga

¹⁶Låt därför ingen döma er för vad ni äter eller dricker eller hur ni iakttar högtider eller nymånar eller sabbater. ¹⁷Sådant är skuggan av det som skulle komma; själva kroppen är Kristus. ¹⁸Låt er inte berövas segern av dem som hänger sig åt självförnekelse och ängladyrkan och som fördjupar sig i sina syner. De blåser upp sig med sina fåfänga människotankar ¹⁹och håller sig inte till honom som är huvudet och som försörjer hela kroppen och binder ihop den med leder och senor, så att den växer som Gud vill.

²⁰Om ni med Kristus har dött bort från de kosmiska makterna, varför betar ni er då som om ni levde i världen och underkastar er påbud som: ²¹Låt bli! Smaka inte! Rör inte! ²²Det gäller ju saker som skall förbrukas och upplösas och är bara människors bud och läror, ²³låt vara att det kallas vishet eftersom det ser ut som fromhetsövningar, självförnekelse och spåkningar, förakt för kroppens behov.

Den gamla och den nya människan

3

¹Om ni alltså har uppstått med Kristus, sträva då efter det som finns där uppe där Kristus sitter på Guds högra sida. ²Tänk på det som finns där uppe, inte på det som finns på jorden. ³Ni har ju dött, och ni lever ett osynligt liv tillsammans med Kristus hos Gud. ⁴Men när Kristus träder fram, han som är ert liv, då skall också ni träda fram i härlighet tillsammans med honom.

⁵Döda därför det jordiska hos er: otukt, orenhet, lidelser och onda lustar och själviskheten, detta avgudereri. ⁶Sådant framkallar Guds vrede, ⁷och det fyllde även er tillvaro när ni levde mitt uppe i det. ⁸Men nu måste också ni lägga bort allt detta: vrede, häftighet, ondska, oförskämdhet och alla skändligheter som kommer ur er mun. ⁹Ljug inte för varandra, ni har ju klätt av er den gamla människan och hennes vanor ¹⁰och klätt er i den nya, som förnyas till verklig kunskap och blir en bild av sin skapare. ¹¹Då är ingen grek eller jude, omskuren eller oomskuren, barbar, skyt, slav eller fri. Nej, Kristus blir allt och i alla.

¹²Som Guds utvalda, heliga och älskade skall ni alltså klä er i innerlig medkänsla, vänlighet, ödmjukhet, mildhet och tålmod. ¹³Ha fördrag med varandra och var overseende om ni har något att förebrå någon. Liksom Herren har förlåtit er skall också ni förlåta. ¹⁴Men över allt detta skall ni ha kärleken, det band som ger fullkomlighet. ¹⁵Låt Kristi frid råda i era hjärtan, den som ni kallades till som lemmar i en och samma kropp. Visa er tacksamhet. ¹⁶Låt Kristi ord bo hos er i hela sin rikedom och med all sin vishet. Lär och vägled varandra, med psalmer, hymner och andlig sång i kraft av nåden, och sjung Guds lov i

era hjärtan. ¹⁷Låt allt vad ni gör i ord eller handling ske i herren Jesu namn och tacka Gud fadern genom honom.

Den kristna familjen

¹⁸Ni kvinnor, underordna er era män, som det anstår kristna.

¹⁹Ni män, älska era hustrur och var inte elaka mot dem. ²⁰Ni barn, lyd era föräldrar i allt, ty så bör det vara bland kristna.

²¹Ni fäder, reta inte upp era barn, då tappar de modet.

²²Ni slavar, lyd i allt era jordiska herrar, inte som inställsamma ögontjänare, utan ärligt och uppriktigt, i fruktan för Herren. ²³Vad ni gör skall ni göra helhjärtat, det gäller ju Herren och inte människor: ²⁴tänk på att det är Herren som skall ge er belöningen, er del av arvet. Kristus är er herre, och ni skall tjäna honom. ²⁵Ty den som gör orätt skall få sitt straff för vad han har gjort, och då tas ingen hänsyn till person. ¹Ni som är herrar och har slavar, låt dem få vad som är rätt och skäligt. Tänk på att ni också har en herre — i himlen.

Förmaningar

²Var uthålliga i bönen, vaka och be under tacksägelse. ³Be då också för oss att Gud öppnar en dörr för ordet, så att jag kan predika hemligheten med Kristus — det är för den jag är fängslad — ⁴och göra den känd och tala som jag bör. ⁵Visa klokhet i umgänget med de utomstående och ta väl vara på tiden. ⁶Lägg alltid era ord väl och ge dem sälta; ni måste veta hur ni skall svara var och en.

Personliga hälsningar

⁷Tychikos, en kär broder och trogen medarbetare i Herrens tjänst, skall berätta allt om hur jag har det. ⁸Jag sänder honom till er just för att ni skall få veta hur det är med oss och få uppmuntran av honom. ⁹Han har sällskap med vår trogne och käre broder Onesimos, som ju är en av er, och de kommer att berätta om allting här.

¹⁰Min medfånge Aristarchos hälsar er, och likaså Markus, Barnabas kusin. För hans del har ni redan fått anvisningar: ta väl emot honom om han kommer. ¹¹Jesus, han som kallas Justus, hälsar också. Av de omskurna är dessa de enda som arbe-

tar tillsammans med mig för Guds rike, och de har gett mig stöd och uppmuntran. ¹²Hälsningar från Epafros, som ju är en av er. Han tjänar Kristus Jesus och kämpar alltid för er i sina böner för att ni skall stå fasta och vara fullkomliga och helt uppfyllda av Guds vilja. ¹³Jag kan vittna om hur han arbetar för er och för dem i Laodikeia och Hierapolis. ¹⁴Vår käre Lukas, läkaren, hälsar liksom Demas.

¹⁵Hälsa till bröderna i Laodikeia och till Nymfas och församlingen som möts i hans hus. ¹⁶När mitt brev har blivit uppläst hos er, ordna då så att det blir uppläst också i församlingen i Laodikeia och att ni får läsa det brev som de har fått. ¹⁷Och säg åt Archippos: "Se till att du fullgör den tjänst som Herren har gett dig."

¹⁸Här skriver jag, Paulus, min hälsning med egen hand. Glöm inte mina bojar. Nåd åt er alla.

Till de kristna i Thessalonike

Första brevet

Hälsning

1¹Från Paulus, Silvanus och Timotheos till församlingen i Thessalonike som lever i Gud fadern och herren Jesus Kristus. Nåd och frid.

Tack till Gud för församlingens tro

²Vi tackar alltid Gud för er alla och nämner er ständigt i våra böner, ³ty vi tänker på vad ni uträttat i tron, hur ni uppoffrar er i kärleken och hur ni håller ut i hoppet till vår herre Jesus Kristus inför Gud, vår fader. ⁴Gud älskar er, bröder, och vi vet att han har utvalt er. ⁵Vårt evangelium kom inte till er bara som ord utan också med kraft och helig ande, i fullt mått; ni vet ju vad vi förmådde göra bland er, för er skull. ⁶Och när ni hade tagit emot ordet följde ni vårt exempel och därmed Herrens eget under många lidanden, med den glädje som den heliga anden ger. ⁷Så har ni också blivit ett föredöme för alla troende i Makedonien och Achaia. ⁸Ni har fått Herrens ord att höras, och inte bara i Makedonien och Achaia: överallt har man hört talas om er tro på Gud, och vi behöver inte säga någonting. ⁹Alla berättar av sig själva om vad vårt besök hos er ledde till, hur ni vände er från avgudarna till Gud för att tjäna den levande och sanne Guden ¹⁰och vänta på att hans son, som han har uppväckt från de döda, skall komma från himlen, Jesus, som räddar oss från den stundande vreden.

Paulus tidigare vistelse i församlingen

2¹Ni vet själva, bröder, att vårt besök hos er inte var förgäves. ²Tidigare hade vi, som ni vet, plågats och förödmjukats i Filippi, men vår Gud gav oss mod att predika hans evangelium för er trots hårt motstånd. ³Bakom våra förmaningar ligger inte

villfarelser, orena motiv eller bedrägliga avsikter. ⁴Gud har funnit oss värdiga att anförtros evangeliet, och därför talar vi som vi gör; det är inte människor vi vill vara till lags, utan Gud, som prövar våra hjärtan. ⁵Vi har aldrig farit med smick-er, det vet ni, eller haft någon baktanke på egen fördel — Gud är vårt vittne — ⁶och inte har vi strävat efter att bli ärade av människor, varken av er eller andra. ⁷Ändå hade vi som Kristi apostlar kunnat komma med anspråk. I stället uppträdde vi lika kärleksfullt bland er som en mor när hon sköter om sina barn. ⁸Av ömhet för er ville vi gärna ge er inte bara Guds evangelium utan också våra egna liv, så kära hade ni blivit för oss. ⁹Ni minns ju, bröder, hur vi slet och släpade; dag och natt arbetade vi för att inte behöva ligga någon av er till last när vi förkunnade Guds evangelium för er. ¹⁰Ni, och Gud, kan vittna om hur heligt, rätt och oförvitligt vi handlade mot er som tror. ^{11/12}Ni vet att vi förmanade och uppmuntrade varenda en av er som en far sina barn och enträget vädjade till er att leva ett liv värdigt den Gud som kallar er till sitt rike och sin härlighet.

Exemplet från de kristna i Judeen

¹³Därför tackar vi också ständigt Gud för att ni lyssnade till Guds ord i vår predikan och tog emot det, inte som ett människoord utan som vad det verkligen är: Guds ord, som också visar sin kraft hos er troende. ¹⁴Ni, bröder, har ju följt exemplet från Guds församlingar i Judeen som lever i Kristus Jesus. Vad de har fått utstå av judarna, det har ni fått utstå av era landsmän. ¹⁵Judarna dödade herren Jesus liksom de dödade profeterna, och oss har de förföljt. De trotsar Gud och är fiender till hela mänskligheten, ¹⁶eftersom de försöker hindra oss från att predika för hedningarna och hjälpa dem att bli räddade. Så fyller de ständigt sina synders mått. Men nu nås de till slut av Guds vrede.

Väntan på underrättelser

¹⁷Bröder, när vi nu för en tid har varit skilda från er, till kroppen men inte till själen, hur har vi inte saknat er och gjort allt för att få se er igen. ¹⁸Vi har verkligen försökt komma till er — jag, Paulus, mer än en gång — men Satan har hindrat oss.

¹⁹Vem är vårt hopp, vår glädje, vår stolta segerkrans inför vår herre Jesus vid hans ankomst om inte ni! ²⁰Ja, ni är vår ära och vår glädje.

3 ¹När vi därför inte stod ut längre beslöt vi att själva stanna kvar i Athen ²och skicka vår broder Timotheos, Guds medhjälpare vid förkunnandet av evangeliet om Kristus. Han skulle styrka och uppmuntra er i tron ³så att ingen vacklade under alla dessa påfrestningar. De hör till vår lott, det vet ni själva. ⁴Redan när vi var hos er förutsade vi att vi skulle få lida, och så har det också gått, som ni vet. ⁵När jag inte stod ut längre skickade jag därför honom för att få veta hur det var med er tro. Frestaren kunde ju ha frestat er, så att all vår möda hade varit förspild.

Goda nyheter

⁶Men nu har Timotheos kommit tillbaka med goda nyheter om er tro och kärlek, och han har berättat att ni alltid tänker på oss med glädje och längtar lika mycket efter oss som vi efter er. ⁷Därför har ni, bröder, mitt i alla våra svårigheter och lidanden gett oss nytt mod med er tro: ⁸nu lever vi, när ni står fasta i Herren. ⁹Hur skall vi tillräckligt kunna tacka Gud för er, för all den glädje över er som vi känner inför vår Gud, ¹⁰när vi dag och natt bönfaller honom om att få återse er för att rätta till bristerna i er tro?

¹¹Måtte vår Gud och fader själv och vår herre Jesus hålla vägen till er öppen för oss. ¹²Och måtte Herren låta er kärlek till varandra och till alla människor bli rik och överflödande som vår kärlek till er, ¹³så att ni blir styrkta i era hjärtan och kan stå oförvitliga och heliga inför vår Gud och fader, när vår herre Jesus kommer med alla sina heliga.

Varningar och maningar

4 ¹Och nu, bröder, när ni har fått lära er av oss hur ni skall leva för att behaga Gud — och det är ju så ni lever — vill vi i herren Jesu namn vädja till er och mana er att göra ännu mer. ²Ni vet ju vilka föreskrifter vi gav er från herren Jesus. ³Detta är Guds vilja: att ni skall bli heliga. Ni skall avhålla er från all otukt. ⁴Var och en skall lära sig att hålla sin kropp i helgd och ära,

⁵inte utlämna den åt lidelser och begär som hedningarna, som inte känner Gud. ⁶Ingen får kränka och utnyttja sin broder i det som det här gäller. Herren straffar allt sådant, det har vi redan klart och tydligt låtit er veta. ⁷Gud har inte kallat oss till orenhet utan till helighet. ⁸Om någon sätter sig över detta är det alltså inte en människa han sätter sig över utan Gud, honom som ger er sin heliga ande.

⁹Om broderskärleken behöver vi inte skriva till er; Gud har själv lärt er att älska varandra, ¹⁰och kärlek visar ni ju också alla bröderna i hela Makedonien. Men vi manar er, bröder, att göra ännu mer. ¹¹Sätt en ära i att leva lugnt och stilla, sköta ert eget och arbeta med era händer så som vi har föreskrivit er. ¹²Lever ni på det sättet vinner ni de utomståendes aktning och blir inte beroende av någon.

Herrens dag och de dödas uppståndelse

¹³Bröder, vi vill att ni skall veta hur det går med dem som avlider, så att ni inte behöver sörja som de andra, de som inte har något hopp.

¹⁴Om Jesus har dött och uppstått, vilket vi tror, då skall Gud också genom Jesus föra till sig de avlidna tillsammans med honom. ¹⁵Med stöd av vad Herren lärt oss säger vi er detta: vi som är kvar här i livet då Herren kommer skall inte gå före de avlidna. ¹⁶Ty när Herren själv stiger ner från himlen och hans befallning ljuder genom ärkeängels röst och Guds basun, då skall de som är döda i Kristus uppstå först, ¹⁷och därefter skall vi som är kvar i livet föras bort bland molnen tillsammans med dem för att möta Herren i rymden. Och sedan skall vi alltid vara hos honom. ¹⁸Ge nu varandra tröst med dessa ord.

Håll er vakna

5

¹Men om tid och stund, bröder, behöver man inte skriva till er, ²för ni vet själva mycket väl att Herrens dag kommer som en tjuv om natten. ³Just när folk säger: "Allt är lugnt och tryggt", då kommer katastrofen lika plötsligt som värkarna när en kvinna skall föda, och de slipper inte undan. ⁴Men ni, bröder, lever inte i mörkret, och dagen kan inte överraska er som en tjuv. ⁵Ni är alla ljusets söner och dagens söner. Vi tillhör inte

natten eller mörkret. ⁶Därför får vi heller inte sova som de andra utan måste hålla oss vakna och nyktra. ⁷De som sover sover om natten, och de som berusar sig är druckna om natten. ⁸Men vi som tillhör dagen skall vara nyktra och iföra oss trons och kärlekens rustning och ha hoppet om frälsning som hjälm. ⁹Gud har inte bestämt oss till att bli offer för vreden utan till att vinna frälsning genom vår herre Jesus Kristus, ¹⁰som har dött för oss för att vi skall leva tillsammans med honom, vare sig vi nu är vakna eller sover. ¹¹Därför skall ni trösta och bygga upp varandra, så som ni ju också gör.

Visa kärlek. Släck inte anden

¹²Vi vädjar till er, bröder, att sätta värde på dem som har det tyngsta arbetet bland er, som står i spetsen för församlingen och vägleder er. ¹³Visa dem den största kärlek och uppskattning för allt vad de uträttar. Håll fred med varandra. ¹⁴Vi uppmunar er, bröder: tala de oordentliga till rätta, uppmuntra de modfällda, stöd de svaga, ha tålmod med alla. ¹⁵Se till att ingen lönar ont med ont. Sträva alltid efter att göra gott, mot varandra och mot alla andra.

¹⁶Var alltid glada, ¹⁷be ständigt ¹⁸och tacka hela tiden Gud. Gör så, det är Guds vilja i Kristus Jesus. ¹⁹Släck inte anden, ²⁰förakta inga profetior ²¹men pröva allt. Ta vara på det som är bra, ²²och avhåll er från allt slags ont.

Slutönskan

²³Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. ²⁴Han som kallar er är trofast, han skall åstadkomma det.

²⁵Bröder, be också för oss. ²⁶Hälsa alla bröderna med en helig kyss. ²⁷Lova mig i Herrens namn att alla bröderna får höra brevet läsas upp.

²⁸Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla.

Till de kristna i Thessalonike

Andra brevet

Hälsning

1¹Från Paulus, Silvanus och Timotheos till församlingen i Thessalonike som lever i Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus.
²Nåd och frid från Gud fadern och herren Jesus Kristus.

I väntan på Herrens dag

³Vi måste alltid tacka Gud för er, bröder, det finns det goda skäl till, ty er tro växer ständigt, och den kärlek ni alla hyser till varandra blir allt större hos var och en av er. ⁴Vi kan med stolt-
het tala om er i Guds församlingar, om er uthållighet och er tro
mitt under alla de förföljelser och lidanden som ni får utstå.
⁵De förebådar Guds rättvisa dom, att han skall förklara er vär-
diga Guds rike, som ni får lida för. ⁶Guds rättvisa innebär ju
att han låter dem som plågar er bli plågade ⁷och låter er som
nu plågas vila ut tillsammans med oss, när herren Jesus up-
penbaras från himlen med sin makts änglar ⁸och i lågande eld,
för att utkräva hämnd på dem som inte erkänner Gud och inte
lyssnar till evangeliet om vår herre Jesus. ⁹Deras straff blir
evigt fördärv, fjärran från Herrens ansikte och från hans makt
och härlighet, ¹⁰när han kommer på den dagen för att förhärli-
gas bland sina heliga och hyllas bland alla som har kommit till
tro — och ni har trott på vårt vittnesbörd. ¹¹Därför ber vi alltid
för er att vår Gud skall finna er värdiga hans kallelse och ge
framgång åt varje gott uppsåt och varje handling, gjord i tro
och med hans kraft, ¹²så att vår herre Jesu namn förhärligas
genom er och ni genom honom, tack vare nåden från vår gud
och herre Jesus Kristus.

Den Laglöse och Jesu Kristi ankomst

2

¹När det gäller vår herre Jesu Kristi ankomst, då vi skall samlas hos honom, ber vi er, bröder, ²att inte strax tappa fattningen och bli uppskrämda, om man hänvisar till Anden eller till något som vi skulle ha sagt eller skrivit och säger att Herrens dag är här. ³Låt inte lura er på något vis. Ty först måste avfallet ske och laglöshetens människa uppenbaras, undergångens son, ⁴motståndaren, han som förhäver sig över allt som kallas gud eller heligt och sätter sig i Guds tempel och utger sig för att vara Gud. ⁵Minns ni inte att jag sade detta redan när jag var hos er? ⁶Och ni vet vad det är som nu hindrar honom så att han inte kan träda fram förrän hans stund är inne. ⁷Ty laglösheten är redan verksam, som en hemlighet; det som återstår är att han som ännu hindrar röjs ur vägen. ⁸Då skall den Laglöse uppenbaras, han som herren Jesus skall dräpa med andedräkten ur sin mun och förinta med glansen vid sin ankomst. ⁹Den Laglöses ankomst är ett verk av Satan och sker med stor makt, falska tecken och under ¹⁰och med orättfärdighetens alla konster, som bedrar dem som går i fördärvet — de har ju inte velat ta emot den kärlek till sanningen som kunde ha räddat dem. ¹¹Därför låter Gud villfarelsen få makt över dem så att de tror på lögnen ¹²och blir dömda, alla dessa som inte har trott på sanningen utan har valt orättfärdigheten.

Kallade att vinna Kristi härlighet

¹³Men vi måste alltid tacka Gud för er, bröder som Herren älskar. Ty Gud har utsett er att vara de första som skall räddas genom att ni helgas i er ande och tror på sanningen. ¹⁴Till detta har Gud kallat er med vårt evangelium, för att ni skall vinna vår herre Jesu Kristi härlighet. ¹⁵Stå alltså fasta, bröder, och håll er till de läror som vi har fört vidare till er, muntligen eller i brev. ¹⁶Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, ¹⁷uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord.

Uppmaning till förbön

3

¹Och så, bröder, be för oss att Herrens ord vinner spridning och anseende, så som har skett hos er, ²och att vi förskonas

från brottsliga och onda människor — alla har ju inte tron. ³Men Herren är trofast, han skall styrka er och skydda er för det onda. ⁴I vår tro på Herren litar vi på att ni gör och kommer att göra vad vi här föreskriver. ⁵Må Herren leda er fram till Guds kärlek och Kristi uthållighet.

Varning för dem som lever utan ordning

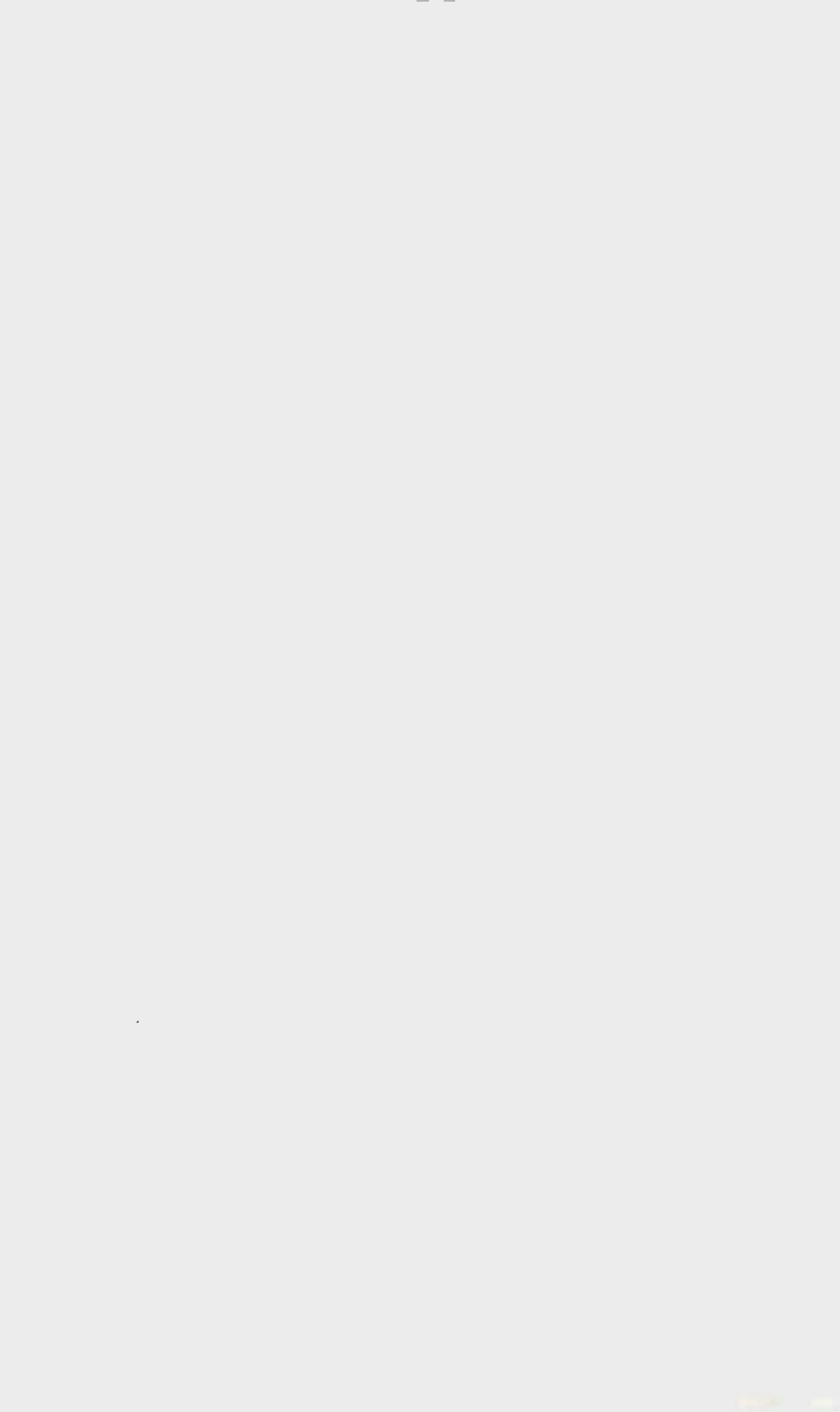
⁶Vi föreskriver er i herren Jesu Kristi namn att dra er undan de bröder som lever utan ordning och inte följer de regler de har fått genom oss. ⁷Ni vet ju själva på vilket sätt ni skall efterlikna oss. Vi var aldrig oordentliga hos er ⁸och åt aldrig av andras bröd utan att ha gjort rätt för oss. Vi slet och släpade, arbetade dag och natt för att inte ligga någon av er till last. ⁹Inte för att vi skulle sakna rätt till det, men vi har velat ge er ett föredöme att följa. ¹⁰När vi kom till er gav vi er som föreskrift: den som inte vill arbeta får inte heller äta. ¹¹Och nu har vi hört att några ibland er lever utan ordning. De gör inte vad de skall, bara vad de inte skall. ¹²Den sortens människor föreskriver och förmanar vi i herren Jesu Kristi namn att arbeta lugnt och stilla och äta sitt eget bröd.

¹³Och ni, bröder, tröttna inte på att göra vad som är riktigt. ¹⁴Om någon inte rättar sig efter det vi säger här i brevet, peka då ut honom så att han ställs utanför — kanske tar han varning. ¹⁵Men betrakta honom inte som en fiende, utan tala honom till rätta som en broder.

Slutönskan

¹⁶Må han som är fridens herre skänka er sin frid, alltid och på alla sätt. Herren är med er alla.

¹⁷Här skriver jag, Paulus, min hälsning med egen hand. På det tecknet känns alla mina brev igen, så skriver jag. ¹⁸Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla.

Till Timotheos

Första brevet

Hälsning

1¹Från Paulus, Kristi Jesu apostel på uppdrag av Gud, vår frälsare, och Kristus Jesus, vårt hopp, ²till Timotheos, hans äkta barn i tron. Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre.

Den sunda läran

³Redan när jag gav mig i väg till Makedonien bad jag dig stanna i Efesos och förmana somliga där att inte förkunna avvikande läror ⁴och ägna sig åt ändlösa legender om förfäderna. Sådant för bara till diskussioner och tjänar inte Guds plan, som verkar genom tro. ⁵Målet för dina förmaningar skall vara en kärlek som kommer ur rent hjärta, gott uppsåt och uppriktig tro. ⁶Somliga har glömt bort allt detta och sparat ur i tomt prat. ⁷De vill lära ut lagen men förstår varken vad de själva säger eller vad de med sådan säkerhet uttalar sig om.

⁸Men vi vet att lagen är något gott, om man brukar den rätt ⁹och tänker på att den inte är till för rättfärdiga utan för dem som lever utan lag och ordning, för gudlösa och syndare, hädare och förnekare, för dem som bär hand på sin far eller mor, för dråpare, ¹⁰för otuktiga och män som ligger med män, för människorövare, lögnare och menedare och allt annat som strider mot den sunda läran. ¹¹Så är det enligt det evangelium om härligheten hos den salige Guden som jag har fått mig anförtrott.

Kristus tog Paulus i sin tjänst

¹²Jag tackar honom som har gett mig kraft, Kristus Jesus, vår herre, för att han fann mig värd förtroende och tog mig i sin tjänst, ¹³mig som förut var en hädare och hänsynslös förföljare.

Men jag mötte förbarmande därför att jag handlade i okunnighet, i min otro. ¹⁴Vår herres nåd har överflödat, med tro och kärlek i Kristus Jesus. ¹⁵Detta är ett ord att lita på och värt att helt ta till sig, Kristus Jesus har ju kommit till världen för att rädda syndare — och bland dem är jag den störste. ¹⁶Men jag mötte förbarmande, och det för att Kristus Jesus skulle kunna visa allt sitt tålmod på mig som den förste, urtypen för dem som skall komma till tro på honom och vinna evigt liv. ¹⁷Ewig-
hetens konung, oförgänglig, osynlig, den ende Guden — hans är äran och härligheten i evigheters evighet, amen.

Uppdraget till Timotheos

¹⁸Timotheos, mitt barn, detta uppdrag att förmana ger jag dig i enlighet med de profetior som utpekade dig för att du med stöd av dem skall strida den goda striden, ¹⁹i tro och med gott uppsåt. Det uppsåtet har somliga släppt, och de har lidit skeppsbrott i tron, ²⁰bland dem Hymenaios och Alexandros, som jag har överlämnat åt Satan för att de skall lära sig att inte häda.

Uppmaning till ett kristet liv

2

¹Först och främst uppmanar jag till bön och åkallan, till förbön och tacksägelse för alla människor, ²för kungar och alla som har makt, så att vi kan leva ett lugnt och stilla liv, på allt sätt fromt och värdigt. ³Att be så är riktigt och behagar Gud, vår frälsare, ⁴som vill att alla människor skall räddas och komma till insikt om sanningen. ⁵Gud är en, och en är förmedlaren mellan Gud och människor, människan Kristus Jesus, ⁶som gav sig själv till lösen för alla, vittnesbördet när tiden var inne, ⁷och för det har jag satts att vara förkunnare och apostel — jag talar sanning, jag ljuger inte — en lärare för hedningarna i tro och sanning.

⁸Jag vill att männen på varje ort skall be med renade, lyfta händer, utan vrede och utan förbehåll. ⁹Likaså skall kvinnornas prydnad vara ett anständigt, blygsamt och återhållsamt uppträdande, inte konstfulla håruppsättningar och guld eller pärlor eller dyrbara kläder, ¹⁰utan goda gärningar, som det anstår kvinnor som vill gälla för att vara gudfruktiga.

¹¹Kvinnan skall ta emot undervisning i stillhet och alltid underordna sig. ¹²Att själv undervisa tillåter jag henne inte och inte heller att bestämma över mannen, utan hon skall hålla sig tyst och stilla. ¹³Ty Adam skapades först och sedan Eva. ¹⁴Och det var inte Adam som lockades utan kvinnan som lät sig lockas och förleddes till överträdelse. ¹⁵Men hon skall bli räddad genom sitt moderskap om hon lever ett ärbart liv i tro, kärlek och helgelse. ¹Det är ett ord att lita på.

Församlingsledaren och hans medhjälpare

Den som önskar bli församlingsledare eftersträvar ett viktigt arbete. ²Därför måste församlingsledaren vara höjd över allt klander, gift bara en gång, nykter, behärskad, anständig, gästfri och en god lärare. ³Han får inte missbruka vin och inte vara hårdhänt utan skall vara försynt och fridsam och fri från penningbegär. ⁴Han skall kunna styra sitt hus och få sina barn att underordna sig, allt i värdiga former. ⁵För hur skall någon som inte kan styra sitt eget hus kunna ta hand om Guds församling? ⁶Han får inte vara nyomvänd, så att han blir högmodig och faller under djävulens dom. ⁷Dessutom måste han ha gott rykte bland utomstående, så att han inte blir förhånad och går i djävulens fälla.

⁸På samma sätt skall medhjälparna vara värdiga och uppriktiga. De får inte vara begivna på vin eller lystna på pengar. ⁹De skall förena trons hemlighet med ett rent uppsåt. ¹⁰Men först skall också de prövas, sedan får de bli medhjälpare om det inte finns något att anföra mot dem. ¹¹Är de kvinnor skall de på samma sätt uppträda värdigt, inte förtala någon utan vara nyktra och pålitliga i allt. ¹²En medhjälpare får inte vara gift mer än en gång och skall kunna styra sina barn och sitt hus. ¹³De som sköter sin tjänst väl får en god ställning och kan visa stor frimodighet i sin tro på Kristus Jesus.

Vår religions hemlighet

¹⁴Jag skriver detta i hopp om att snart få komma till dig. ¹⁵Men skulle jag dröja så vet du nu hur man bör uppföra sig i Guds hushåll — den levande Gudens församling, sanningens pelare och grundval. ¹⁶Och erkänt stor är vår religions hemlighet:

Han uppenbarades som jordisk varelse,
rättfärdigades som andlig,
skådades av änglarna,
förkunnades bland hedningarna,
vann tro i världen
och togs upp i härligheten.

Avfall under den återstående tiden

4

¹Anden säger uttryckligen att under den återstående tiden skall några avfalla från tron och lyssna till andar som bedrar och till demoners läror, ²spridda av hycklande lögnare med bortbränt samvete, ³folk som förbjuder äktenskap och kräver att man avstår från föda som Gud har skapat till att ätas under tacksägelse av dem som tror och som känner sanningen. ⁴Allt som Gud har skapat är bra och ingenting behöver vrakas, om det tas emot med tacksägelse; ⁵det blir rent genom Guds ord och genom bön.

Anvisningar till Timotheos

⁶Om du framhåller detta för bröderna tjänar du Kristus Jesus på rätt sätt, styrkt av den goda troslära som du troget har följt. ⁷Men befatta dig inte med de gudlösa amsagorna. Öva dig i gudsfruktan. ⁸Kroppsovningar är nyttiga på sitt sätt, men gudsfruktan är nyttig på alla sätt, med sitt löfte om liv både för denna tiden och den kommande. ⁹Detta är ett ord att lita på och värt att ta till sig. ¹⁰Det är därför vi strävar och kämpar, ty vi har satt vårt hopp till den levande Guden, som är en frälsare för alla människor, särskilt för dem som tror.

¹¹Inskärp detta i din undervisning. ¹²Låt ingen se ner på dig för att du är ung, utan var en förebild för de troende i allt du säger och gör, i kärlek, tro och renhet. ¹³Läs högt ur skrifterna, förmana och undervisa, tills jag kommer. ¹⁴Ta vara på den nådegåva du har, den som du fick när profetior utpekade dig och de äldstes råd lade sina händer på dig. ¹⁵Tänk på detta, lev i detta, så att alla ser dina framsteg. ¹⁶Ge akt på dig själv och din undervisning. Stå fast vid detta, ty gör du det räddar du både dig själv och dem som lyssnar på dig.

5 ¹Mot en äldre man skall du inte använda hårda ord. Vädja till honom som till en far, till yngre män som till bröder, ²till äldre kvinnor som till mödrar, till yngre kvinnor som till syst-rar, rent och oskyldigt.

Änkors ställning

³Ge värdigheten som änka endast åt dem som verkligen är änkor. ⁴Om en änka har barn eller barnbarn, så låt dessa lära sig att vara fromma först och främst inom den egna familjen och visa tacksamhet mot de äldre, ty det är vad Gud vill. ⁵Den som verkligen är änka och ensamstående har satt sitt hopp till Gud och upphör inte att be och åkalla både dag och natt. ⁶Men den som bara vill leva gott är död fast hon lever. ⁷Inskärp detta, så att ingen skall kunna klandra dem. ⁸Men om någon inte sörjer för sina anhöriga, i synnerhet den egna familjen, har han förnekat tron och är sämre än en som aldrig har trott.

⁹För att en änka skall räknas som änka måste hon vara minst sextio år och får inte ha varit gift mer än en gång. ¹⁰Hon måste vara känd för goda gärningar: ha tagit sig an barn, visat gästfrihet, tvättat de heligas fötter, bistått nödlidande — ja, på allt sätt vinnlagt sig om att göra gott.

¹¹Yngre änkor skall du däremot vägra att godta. Ty när åtrån vaknar glömmet de Kristus och vill gifta sig ¹²och faller under domen att ha brutit sitt första trohetslöfte. ¹³Dessutom lär de sig att lata sig och springa omkring i husen. Och inte bara att lata sig utan också att sladdra, vara nyfikna och tala om otillåtna ting. ¹⁴Jag vill därför att yngre änkor skall gifta om sig, föda barn och sköta sina hus, så att man inte talar illa om dem och fienden får sitt tillfälle. ¹⁵Några av dem har redan kommit på avvägar och följt Satan. ¹⁶Om någon troende kvinna har änkor att sörja för skall hon ta hand om dem själv och inte lägga bördan på församlingen, som måste sörja för dem som är verkliga änkor.

Regler för församlingens liv

¹⁷Sådana äldste som sköter sin ledaruppgift bra är värda dubbel lön, särskilt de som ägnar sina krafter åt ordet och undervisningen. ¹⁸Skriften säger ju: *Du skall inte binda ihop munnen på*

oxen som tröskar och: Arbetaren är värd sin lön. ¹⁹Ta inte upp klagomål mot någon av de äldste annat än på två eller tre vittnens ord. ²⁰Ställ dem som felar till svars i allas närvaro, så att också de andra tar varning.

²¹Jag besvär dig inför Gud och inför Kristus Jesus och de utvalda änglarna att alltid iaktta detta, utan förutfattade meningar och personliga hänsyn. ²²Lägg inte förhastat dina händer på någon och gör dig inte medskyldig till någon annans synder, håll dig själv ren. — ²³Drick inte längre bara vatten, utan ta dig lite vin för din mage och dina ständiga krämpor.

²⁴En del människors synder ligger i öppen dag och får sin dom i förväg, andras synder släpar efter. ²⁵På samma sätt med de goda gärningarna, de ligger i öppen dag, och de som inte gör det kan inte förbli dolda.

6

¹De som bär slavoket skall visa sina herrar tillbörlig aktning, så att Guds namn och läran inte blir smädade. ²De som har troende herrar får inte brista i respekt mot dem därför att de är deras bröder. Tvärtom bör de tjäna dem ännu villigare därför att de som drar nytta av deras tjänster är troende och älskade bröder.

Uppdraget skall vara obefläckat

Så skall du undervisa och förmana. ³Den som lär annorlunda och inte håller sig till vår herre Jesu Kristi sunda ord och till det som vår religion lär, ⁴han är förblindad och okunnig, med en sjuklig lust att diskutera och träta. Sådant leder till avund, strider, förtal, misstänkliggöranden ⁵och ständiga bråk bland människor som har mist förståndet och tappat bort sanningen och som anser att religionen skall löna sig. ⁶Och visst ger religionen god lön om man nöjer sig med det nödvändiga, ⁷för tomhänta kom vi till världen och tomhänta skall vi gå ur den. ⁸Har vi mat och kläder skall vi vara nöjda. ⁹De som vill bli rika låter sig snärjas av frestelsen och faller offer för alla de dåaktiga och skadliga begär som störtar människorna i fördärv och undergång. ¹⁰Kärleken till pengar är roten till allt ont; genom den har många förts bort från tron och vållat sig själva mycket lidande.

¹¹Men du som tillhör Gud, håll dig borta från sådant. Sträva efter rättfärdighet, gudsfruktan, tro, kärlek, uthållighet och ödmjukhet. ¹²Kämpa trons goda kamp, sök vinna det eviga livet, som du har kallats till och för vars skull du har avlagt den rätta bekännelsen inför många vittnen. ¹³Jag uppmanar dig inför Gud, som ger liv åt allt, och inför Kristus Jesus, som under Pontius Pilatus vittnade med den rätta bekännelsen — ¹⁴håll ditt uppdrag obefläckat och klanderfritt till vår herre Jesu Kristi ankomst, ¹⁵som den salige och ende härskaren skall låta oss uppleva när tiden är inne, han som är alla konungars konung och alla herrars herre, ¹⁶som ensam är odödlig, som bor i ett ljus som ingen kan nalkas, han som ingen människa har sett eller kan se. Hans är äran och den eviga makten, amen.

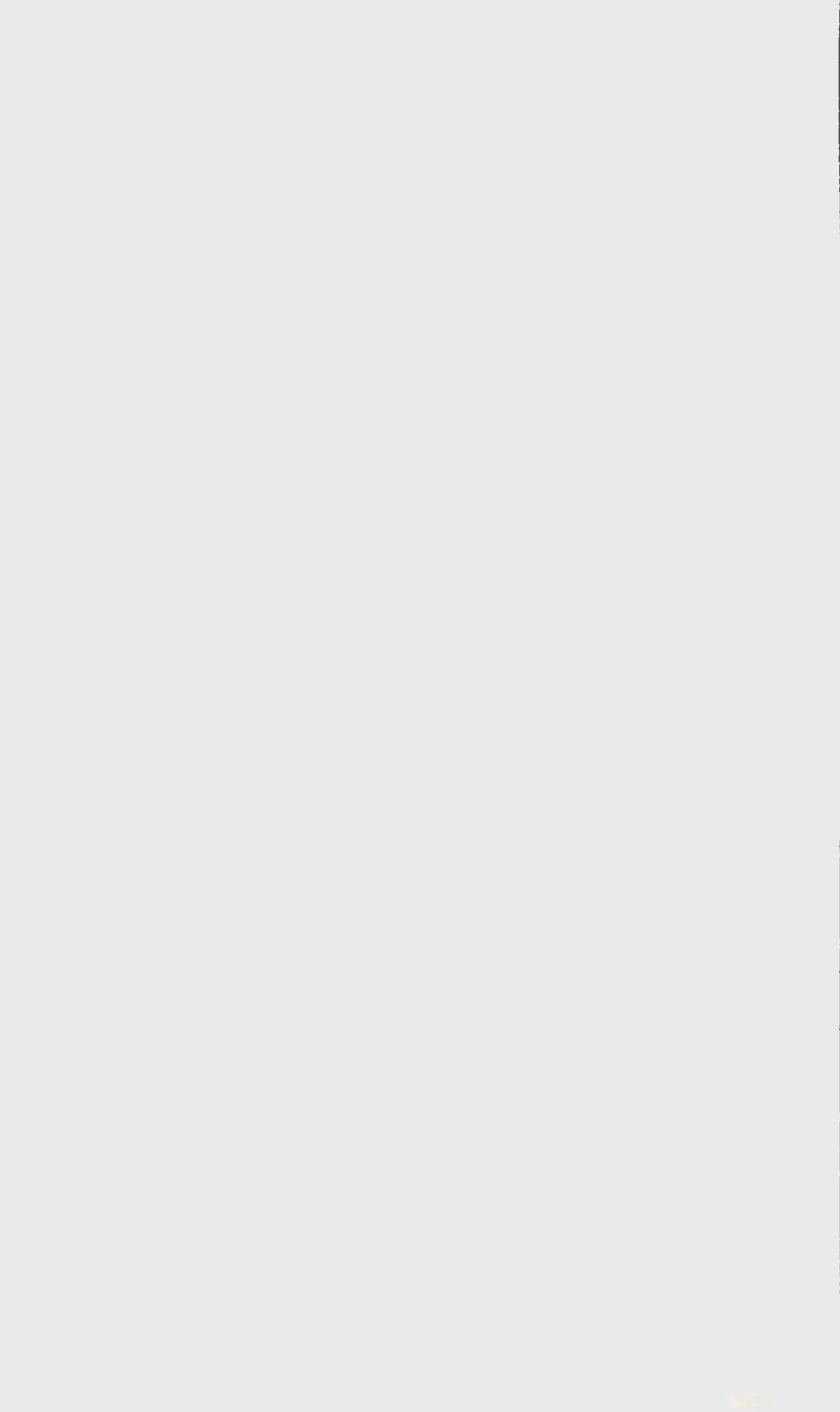
En rikedom av goda gärningar

¹⁷Säg åt dem som är rika i denna världen att inte vara högmodiga och inte bygga sitt hopp på något så osäkert som rikedom, utan på Gud, som rikligt skänker oss allt vi behöver. ¹⁸Säg åt dem att göra gott, att skaffa sig en rikedom av goda gärningar, att vara frikostiga och dela med sig. ¹⁹Så kan de samla en skatt som är en god grund för den kommande tiden och vinna det verkliga livet.

Slutmaning

²⁰Käre Timotheos, ta väl vara på det som har anförtrotts dig. Undvik det gudlösa pratet och invändningarna från en kunskap som bara är kunskap till namnet. ²¹Somliga berömmar sig av den — så har de också kommit bort från tron.

Nåd åt er alla.

Till Timotheos

Andra brevet

Hälsning

1 Från Paulus, genom Guds vilja Kristi Jesu apostel enligt löftet om liv i Kristus Jesus, ²till hans kära barn Timotheos. Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre.

Tack till Gud

³Jag tackar Gud, som jag liksom mina förfäder tjänar med rent uppsåt, och minns dig ständigt i mina böner, dag och natt. ⁴Jag minns dina tårar och längtar efter att få se dig igen för att fyllas av glädje. ⁵Jag har blivit påmind om den uppriktiga tro som finns hos dig och som fanns redan hos din mormor Lois och din mor Eunike; jag är viss om att den finns också hos dig.

En sund förkunnelse

⁶Därför påminner jag dig om att du skall blåsa liv i den nådegåva från Gud som finns hos dig sedan jag lade mina händer på dig. ⁷Ty Gud har inte gett oss modlöshetens ande utan kraftens, kärlekens och självbesinningens. ⁸Skäms alltså inte för vittnesbördet om vår Herre och inte heller för mig som är fånge för hans skull, utan lid för evangeliet du också, med kraften från Gud. ⁹Han har räddat oss och kallat oss med en helig kallelse, inte på grund av våra gärningar utan genom sitt beslut och sin nåd, som han skänkte oss i Kristus Jesus redan före tidens början ¹⁰men som har blivit uppenbar nu när vår frälsare Kristus Jesus trätt fram. Han har utplånat döden och dragit liv och oförgänglighet fram i ljuset genom evangeliet, ¹¹för vilket jag har satts att vara förkunnare, apostel och lärare. ¹²Därför måste jag utstå allt detta, men jag skäms inte, för jag vet vem jag tror på, och jag är viss om att det står i hans makt

att bevara det som jag har fått mig anförtrott, ända fram till den dagen.

¹³Ta det som du har hört av mig till mönster för en sund förkunnelse, i tro och kärlek genom Kristus Jesus. ¹⁴Bevara genom den heliga anden som bor i oss det goda som har anförtrotts dig.

Paulus ovänner och vänner

¹⁵Som du vet har alla i Asien vänt sig bort ifrån mig, bland dem Fygelos och Hermogenes. ¹⁶Måtte Herren förbarma sig över Onesiforos familj: han har ofta gett mig nytt mod och har inte skämts för mina bojor, ¹⁷nej, när han kom till Rom sökte han ivrigt efter mig tills han fann mig — ¹⁸måtte Herren låta honom finna barmhärtighet hos Herren Gud på den dagen. Och till vilken hjälp han var i Efesos, det vet du bättre än någon annan.

Arbete och lidanden för evangeliet

2

¹Och du mitt barn, hämta styrka i den nåd som vi får genom Kristus Jesus. ²Det du har hört av mig i många vittnens närvaro, det skall du anförtro åt pålitliga människor som kan lära ut det i sin tur. ³Var också du beredd att slita ont som en god soldat åt Kristus Jesus. ⁴Ingen soldat låter sig upptas av civila angelägenheter om han vill vara sin befälhavare till lags. ⁵Ingen idrottsman kan få segerkransen om han inte följer reglerna. ⁶Arrendatorn som gör det tunga arbetet bör vara den förste som får sin del av skörden. ⁷Tänk igenom vad jag här har sagt. Herren skall låta dig förstå allt.

⁸Minns att Jesus Kristus, ättling till David, har uppstått från de döda, enligt mitt evangelium, ⁹för vars skull jag far illa och till och med har satts i fångelse som en förbrytare. Men Guds ord har inte fångslats. ¹⁰Jag uthärdar allt för de utvaldas skull, för att också de skall vinna frälsning genom Kristus Jesus och evig härlighet. ¹¹Detta är ett ord att lita på. Ty har vi dött med honom skall vi också leva med honom; ¹²härdar vi ut skall vi också härska med honom; förnekar vi honom skall han också förneka oss; ¹³är vi trolösa förblir han ändå trogen, för han kan inte förneka sig själv.

Att rätt utlägga sanningens ord

¹⁴Påminn alla om detta och besvär dem vid Gud att inte diskutera. Det för inget gott med sig utan blir förödande för åhörarna. ¹⁵Gör allt du kan för att bestå provet inför Gud, som en arbetare som inte har något att skämmas för, en som rätt utlägger sanningens ord. ¹⁶Håll dig ifrån deras gudlösa prat, för de kommer att gå längre och längre i ogudaktighet, ¹⁷och deras ord kommer att sprida sig som kallbrand. Till dem hör Hymenaios och Filetos. ¹⁸När de säger att uppståndelsen redan har skett har de kommit bort från sanningen och bryter ner tron för många. ¹⁹Men den grund som Gud har lagt står fast. Den är märkt med orden: *Herren känner dem som är hans* och: Den som åkallar Herrens namn skall avhålla sig från orättfärdighet.

²⁰I ett stort hushåll finns kärll inte bara av guld och silver utan också av trä och lera, de förra för fint bruk och de senare för mindre fint. ²¹Den som gör sig kvitt det onda jag har talat om blir ett kärll för finbruk, rent, användbart för sin ägare, färdigt att nyttjas till allt gott.

²²Ge inte efter för ungdomliga impulser. Sök i stället rättfärdighet, tro, kärlek och frid tillsammans med dem som åkallar Herren med rent hjärta. ²³Tillåt inga dumma och oordnade diskussioner. Du vet att de vållar strid, ²⁴och en Herrens tjänare skall inte strida; han skall vara vänlig mot alla, kunna undervisa, ha tålmod ²⁵och med mildhet föra dem till ordningen som säger emot honom. Kanske låter Gud dem omvända sig och komma till insikt om sanningen, ²⁶så att de nyktrar till och slipper ur den fälla där de hålls fångna av djävulen för att göra hans vilja.

Människorna i de sista dagarna

¹Det skall du veta, att i de sista dagarna blir tiden svår. ²Då kommer människorna att tänka bara på sig själva och på pengar; de blir skrytsamma, högmodiga, fräcka, olydiga mot sina föräldrar, otacksamma, ogudaktiga, ³kärlekslösa, oförsonliga, fulla av förtal, obehärskade, våldsamma, främmande för allt gott, ⁴sveckfulla, hänsynslösa och inbiliska. De älskar njutningar mer än Gud. ⁵De bär fromheten som en mask men vill inte veta av dess kraft. Håll dig borta från dem. ⁶Det är sådana som

nästlar sig in i hemmen och skaffar sig makt över stackars kvinnor som är tyngda av sina synder och drivs av alla möjliga nycker, ⁷som ständigt blir undervisade men aldrig lyckas komma till insikt om sanningen. ⁸Liksom Jannes och Jambres trotsade Mose, så trotsar dessa män sanningen. De har mist förståndet, deras tro håller inte måttet. ⁹Men det är snart slut på deras framgångar; deras galenskap kommer att stå klar för alla, så som det gick för de båda andra.

Fortsatt tjänst för Timotheos

¹⁰Men du har troget följt mig i min lära, mitt liv, mina föresatser, min tro, mitt tålmod, min kärlek och min uthållighet, ¹¹mina förföljelser och lidanden, som i Antiochia, Ikonion och Lystra, ja, alla de förföljelser som jag har fått utstå — Herren har räddat mig ur dem alla. ¹²Så kommer var och en som vill leva gudfruktigt i Kristus Jesus att förföljas. ¹³Onda människor och svindlare kommer att gå allt längre på vägen mot fördärvet, på en gång bedragare och bedragna. ¹⁴Stå kvar vid det som du har lärt dig och fått visshet om. Kom ihåg vilka lärare du har haft ¹⁵och att du ända sedan dina barnaår är hemma i de heliga skrifterna; de förmår ge dig den kunskap du behöver för att bli räddad genom tron på Kristus Jesus. ¹⁶Varje bok i skriften är inspirerad av Gud och till nytta när man undervisar, vederlägger, vägleder och fostrar till ett rättfärdigt liv, ¹⁷så att den som tillhör Gud blir fri från sina brister och rustad för alla slags goda gärningar.

4

¹Jag besvär dig vid Gud och Kristus Jesus, som skall döma levande och döda, jag besvär dig vid hans ankomst och vid hans rike: ²förkunna ordet, träd upp i tid och otid, vederlägg, tillrättavisa, vädja — tålmodigt och med ständig undervisning. ³Det kommer en tid då människorna inte längre vill lyssna till den sunda läran utan skaffar sig den ene läraren efter den andre, därför att det kliar i dem att få höra sådant som de önskar. ⁴De slår dövörat till för sanningen och vänder sig till legenderna. ⁵Men håll alltid huvudet kallt, var beredd att slita ont, gör vad som åligger en förkunnare och fullfölj din tjänst.

⁶Mitt eget liv utgjuts redan som ett offer, och tiden är inne då jag måste bryta upp. ⁷Jag har kämpat den goda kampen, jag

har fullbordat loppet, jag har bevarat tron. ⁸Nu väntar mig rättfärdighetens segerkrans, som Herren, den rättvise domaren, skall ge mig den dagen, och inte bara mig utan alla som längtar efter hans ankomst.

Personliga anvisningar

⁹Försök komma hit snart. ¹⁰Demas har av kärlek till denna världen övergett mig och rest till Thessalonike. Crescens har farit till Galatien och Titus till Dalmatien. ¹¹Bara Lukas är kvar hos mig. Ta med dig Markus hit, han är till god hjälp i mitt arbete. ¹²Tychikos har jag skickat till Efesos. ¹³När du kommer, ha då med dig manteln som jag lämnade kvar i Troas hos Karpos, och så böckerna, framför allt mina häften.

¹⁴Smeden Alexandros har gjort mig mycket ont. Herren skall vedergälla honom efter hans gärningar. ¹⁵Akta dig också du för honom, han har gjort häftigt motstånd mot vår förkunnelse. ¹⁶När jag första gången stod inför rätta trädde ingen upp till min hjälp, utan alla svek mig. Måtte de inte behöva göra räakenskap för det. ¹⁷Men Herren bistod mig och gav mig kraft att fullfölja förkunnelsen för att alla hedningar skulle få höra den, och jag räddades ur lejonets gap, ¹⁸ja, Herren skall rädda mig från allt ont och hjälpa mig in i sitt himmelska rike. Hans är härligheten i evigheters evighet, amen.

Sluthälsning

¹⁹Hälsa Prisca och Aquila och Onesiforos familj. ²⁰Erastos stannade kvar i Korinth, och Trofimos som var sjuk lämnade jag i Miletos. ²¹Försök att komma före vintern. Euboulos och Pudens, Linos, Claudia och alla bröderna hälsar dig.

²²Herren är med din ande. Nåd åt er alla.

Till Titus

Hälsning

¹Från Paulus, Guds tjänare och Jesu Kristi apostel, sänd att föra Guds utvalda till tro och till kunskap om vår religions sanning, ²med dess hopp om evigt liv som Gud, som aldrig ljuger, har utlovat för oändligt länge sedan — ³när tiden var inne gjorde han sitt ord känt för alla genom den förkunnelse som har anförtrotts mig enligt Guds, vår frälsares, befallning — ⁴från Paulus till Titus, hans äkta barn i den gemensamma tron. Nåd och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår frälsare.

Församlingarna på Kreta

⁵När jag lämnade dig kvar på Kreta var det för att du skulle ordna det som återstod att göra och tillsätta äldste i varje stad efter mina anvisningar: ⁶oförvitliga män, som inte har gift sig mer än en gång och vilkas barn är troende och inte kan beskyllas för ett vilt och självsvåldigt liv. ⁷Församlingsledaren måste ju vara oförvitlig, eftersom han är Guds förvaltare. Han får inte vara självgod, inte häftig, inte missbruka vin, inte vara hårdhänt, inte sniken, ⁸utan skall vara gästfri, godhjärtad, behärskad, rättrådig, from och sträng mot sig själv. ⁹Han skall hålla sig till lärans pålitliga ord, så att han kan styrka andra med en sund undervisning och vederlägga motståndarna. ¹⁰Det finns, särskilt bland de omskurna, många som inte vet sin plats, pratmakare som förvrider huvudet på andra. ¹¹Dem måste man tysta munnen på, för de vänder upp och ner på hela familjer genom att för snöd vinnings skull sprida otillåtna läror. ¹²En landsman till dem, en av deras egna profeter, har sagt: "Kreterna ljuger i ett och är odjur, glupska och lata." ¹³Det vittnesbördet är sant. Vederlägg dem därför med kraft, så att de blir sunda i tron ¹⁴och inte ägnar sig åt judiska legender och åt påbud från människor som vänder sig bort från sanningen. ¹⁵För de rena är allting rent, men för dem som lever i orenhet och otro

är ingenting rent, de är orena både i sinne och samvete. ¹⁶De försäkrar att de känner Gud, men i sina handlingar förnekar de honom. Avskyvärda är de, oförbätterliga och odugliga till varje god gärning.

Regler för församlingslivet

2

¹Men du skall tala om för dem vad den sunda läran kräver. ²Äldre män skall uppträda nyktert, värdigt och behärskat, sunda i tron, kärleken och uthålligheten. ³På samma sätt skall äldre kvinnor uppträda så som ett heligt liv kräver, inte förtala någon och inte missbruka vin. De skall vara lärare i goda seder ⁴och fostra de unga kvinnorna till att älska man och barn, ⁵att vara anständiga, rena, husliga, goda och att underordna sig sina män, så att inte Guds ord blir smädat.

⁶Förmana på samma sätt de yngre männen att alltid leva anständigt, ⁷och var själv ett föredöme i goda gärningar. Din undervisning skall vara ofördärvad, värdig, ⁸sund och oantastlig, så att dina motståndare måste skämmas eftersom de inte hittar något ont att säga om oss.

⁹Slavar skall underordna sig sina herrar i allt och göra dem till viljes, inte säga emot ¹⁰och inte stoppa något i egen ficka. De skall alltid visa sig goda och trogna, så att de på alla sätt är en prydnad för Guds, vår frälsares, lära.

¹¹Ty Guds nåd har blivit synlig som en räddning för alla människor. ¹²Den lär oss att säga nej till ett gudlöst liv och denna världens begär och att leva anständigt, rättrådigt och fromt i den tid som nu är, ¹³medan vi väntar på att vårt saliga hopp skall infrias och vår store gud och frälsare Kristus Jesus träda fram i sin härlighet. ¹⁴Han har offrat sig själv för oss, för att friköpa oss från alla synder och göra oss rena, så att vi blir hans eget folk, uppfyllt av iver att göra vad som är gott.

¹⁵Så skall du tala, uppmuntra och tillrättavisa, med allt eftertryck. Låt ingen se ner på dig.

De kristnas tro i världen

3

¹Påminn dem om att de skall underordna sig och lyda makthavare och myndigheter och alltid vara beredda att göra det som

är gott. ²De får inte förolämpa någon utan skall vara fridsamma och försynta och visa ödmjukhet mot alla människor.

³Vi var ju också själva en gång dåraktiga, olydiga och vilsegångna, slavar under alla möjliga impulser och lustar. Vi levde i ondska och avund, vi var avskyvärda och vi avskydde varandra.

⁴Men när Guds, vår frälsares, godhet och kärlek till människorna blev uppenbara ⁵räddade han oss — inte därför att vi gjort några rättfärdiga gärningar utan därför att han är barmhärtig — och han gjorde det med det bad som återföder och förnyar genom den heliga anden. ⁶Genom Jesus Kristus, vår frälsare, har han låtit Anden strömma över oss, ⁷för att vi genom Guds nåd skall bli rättfärdiga och, så som det är vårt hopp, vinna evigt liv. ⁸Det är ett ord att lita på.

Jag vill att du skall inskräpa detta, så att de som tror på Gud vinnlägger sig om att utföra goda gärningar. Dessa föreskrifter är bra och nyttiga för alla människor. ⁹Men dumma dispyter om förfäderna och strider och tvister om lagen skall du hålla dig ifrån; de är onyttiga och leder ingenstans. ¹⁰Den som vållar splittring skall du vägra att befatta dig med, efter en första och en andra tillrättavisning. ¹¹Du kan vara säker på att han har gått vilse och är en syndare som har dömt sig själv.

Personliga anvisningar

¹²När jag har skickat Artemas eller Tychikos till dig, så försök komma till mig i Nikopolis. Där har jag tänkt stanna över vintern. ¹³Se till att Zenas, juristen, och Apollos verkligen får allt de behöver när de reser. ¹⁴Även de våra måste lära sig att utföra goda gärningar när något behöver göras, annars blir deras liv fruktlöst.

¹⁵Jag har hälsningar till dig från alla här hos mig. Hälsa alla våra vänner i tron. Nåd åt er alla.

Till Filemon

Hälsning

¹Från Paulus, fånge för Kristi Jesu skull, och från vår broder Timotheos till vår käre vän och medarbetare Filemon ²och till vår syster Apfia, vår medkämpe Archippos och församlingen som möts i ditt hus. ³Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus.

Tack till Gud

⁴Jag tackar alltid min Gud när jag nämner dig i mina böner — ⁵jag har hört om din kärlek och din tro, din tro på herren Jesus och din kärlek till alla de heliga. ⁶Min bön är att vad din tro ger dem skall leda till ökad insikt om allt det goda ni skall få genom Kristus. ⁷Din kärlek har varit till stor glädje och tröst för mig, eftersom de heliga är vid gott mod tack vare dig, min broder.

Vädjan för slaven Onesimos

^{8/9}Även om jag i Kristus har full frihet att föreskriva dig vad du bör göra vill jag därför med tanke på din kärlek hellre vädja till dig sådan som jag är: en åldrad Paulus och nu också fånge för Kristi Jesu skull. ¹⁰Jag vädjar för Onesimos, mitt barn som jag har fött i min fångenskap, ¹¹honom som du inte hade någon nytta av förut men som nu är till nytta både för dig och för mig. ¹²När jag skickar tillbaka honom till dig är det som om det vore en del av mig själv. ¹³Jag hade helst velat ha honom kvar hos mig för att han skulle vara mig till hjälp i ditt ställe, när jag nu sitter fången för evangeliets skull. ¹⁴Men utan ditt samtycke ville jag ingenting göra; det goda du gör skall inte ske av tvång utan av fri vilja. ¹⁵Kanske fick du vara utan honom en tid just för att få honom tillbaka för alltid, ¹⁶inte längre som en slav utan som något mer än en slav: en kär broder. Det

är han i högsta grad för mig. Hur mycket mer skall han då inte vara det för dig, både som människa och som kristen.

¹⁷Om du betraktar mig som din vän, ta då emot honom som om det vore jag. ¹⁸Har han vållat dig skada eller är han skyldig dig något, så sätt upp det på min räkning. ¹⁹Jag, Paulus, skriver här med egen hand: jag skall betala. Och jag vill inte säga vad du är skyldig mig: dig själv. ²⁰Ja, min broder, låt nu mig få nytta av dig, som medkristen. För Kristi skull: gör mig lättad och glad. ²¹Jag skriver detta i förlitan på att du kommer att lyda, och jag vet att du skall göra ännu mer än jag ber om.

Meddelanden och slutönskan

²²En sak till: ordna ett rum åt mig. Jag hoppas nämligen att ni tack vare era böner skall få glädjen att se mig.

²³Epafras, som också är fånge här för Kristi Jesu skull, hälsar till dig, ²⁴liksom också mina medarbetare Markus, Aristarchos, Demas och Lukas.

²⁵Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er ande.

Till hebreerna

Guds ord vid tidens slut

1 ¹Många gånger och på många sätt talade Gud i forna tider till våra fäder genom profeterna, ²men nu vid denna tidens slut har han talat till oss genom sin son, som han har insatt till att ärva allting liksom han också har skapat världen genom honom. ³Och han, som är utstrålningen av Guds härlighet och en avbild av hans väsen och som bär upp allt med kraften i sitt ord, har renat oss från synden och sitter på Majestätets högra sida i höjden. ⁴Han har blivit lika mycket mäktigare än änglarna som det namn han har fått i arv är förmer än deras. ⁵Ty aldrig har Gud sagt till någon ängel:

*Du är min son,
jag har fött dig i dag,*

eller:

*Jag skall vara hans fader,
och han skall vara min son.*

⁶Och när han låter sin förstfödde son träda in i världen säger han:

Alla Guds änglar skall hylla honom.

⁷Om änglarna säger han:

*Han gör sina änglar till vindar
och sina tjänare till eldslågor,*

⁸om Sonen däremot:

*Din tron, o Gud, består i evigheters evighet,
och rättens spira är din kungaspira.*

⁹Du har älskat rättfärdigheten och hatat orätten.

*Därför har Gud, din Gud, smort dig
med glädjens olja mer än dina likar.*

¹⁰Och:

*Du, Herre, lade i tidens början jordens grund,
och himlarna är dina händers verk.*

¹¹De skall förgås, men du förblir.

*De skall alla nötas ut som en mantel,
 12du skall rulla ihop dem som en klädnad,
 ja, som en mantel skall de bytas ut.
 Men du är densamme,
 dina år har inget slut.*

13Aldrig har han sagt till en ängel:
*Sätt dig på min högra sida,
 så skall jag lägga dina fiender
 som en pall under dina fötter.*

14Är inte änglarna andar i Guds tjänst, sända att tjäna dem som skall få sin del av frälsningen?

Ge akt på budskapet om frälsning

2

1Därför måste vi desto mer ge akt på det vi har fått höra, så att vi inte tappar kursen. 2Redan det ord som förmedlades av änglar var giltigt, och varje överträdelse och ohörsamhet fick sitt tillbörliga straff. 3Hur skall då vi slippa undan, om vi inte rätt uppskattar en sådan frälsning, den som Herren först förkunnade, som vi har fått bestyrkt av dem som hört honom 4och som Gud själv har bekräftat med tecken och under och olika slags kraftgärningar och genom att dela ut helig ande efter sin vilja.

Sonen och människorna

5Det är inte änglar han har satt över den kommande värld som vi talar om. 6Om detta finns ett klart vittnesbörd:

*Vad är en människa eftersom du tänker på henne,
 en människoson eftersom du tar dig an honom?*

7En liten tid lät du honom vara ringare än änglarna,
 men med härlighet och ära krönte du honom,

8allt lade du under hans fötter.

När han lade allt under honom gjorde han inget undantag: allt skulle läggas under honom. Ännu ser vi inte att allt har lagts under honom. 9Men vi ser att Jesus, som en liten tid var ringare än änglarna, nu är krönt med härlighet och ära därför att han led döden. Genom Guds nåd skulle det komma alla till godo att han fick möta döden.

10Ty när han, för vilken och genom vilken allting är till, ville föra många söner till härlighet, måste han låta honom som le-

der dem till frälsningen bli fullkomnad genom lidande. ¹¹Han som helgar och de som blir helgade har ju alla samme fader, och därför blygs han inte för att kalla dem bröder ¹²då han säger: *Jag skall förkunna ditt namn för mina bröder, i tempelskaran skall jag sjunga ditt lov*, ¹³likaså: *Jag vill sätta min lit till honom*, och vidare: *Se, här är jag och barnen som Gud har gett mig*.

¹⁴Då nu barnen är av kött och blod måste han på samma sätt bli människa, för att han genom sin död skulle göra dödens herre, djävulen, maktlös ¹⁵och befria alla dem som genom sin fruktan för döden varit slavar hela sitt liv. ¹⁶Det är ju inte änglar han tar sig an. Nej, Abrahams ättlingar tar han sig an, ¹⁷och därför måste han i allt bli lik sina bröder för att bli en barmhärtig och trogen överstepräst inför Gud och kunna sona folkets synder. ¹⁸Eftersom han själv har prövats och lidit kan han hjälpa dem som prövas.

Jesus och Mose

3 ¹Bröder, ni heliga som har fått kallelsen till himlen, se därför på aposteln och översteprästen som vi bekänner oss till, Jesus, ²som var betrodd av den som hade utsett honom, så som *Mose var betrodd i hela Guds hus*. ³Men han har visat sig värdig större härlighet än Mose, liksom en byggmästare äras mer än det hus han har byggt. ⁴Varje hus har en byggmästare, men den som har byggt allt är Gud. ⁵Väl var *Mose betrodd i hela hans hus*, men som *tjänare*, för att vittna om det som senare skulle förkunnas; ⁶Kristus däremot var som son betrodd att råda över hans hus. Och hans hus är vi, så länge vi behåller den frimodighet och stolthet som vårt hopp ger oss.

Varning för olydnad

⁷Därför, som den heliga anden säger:

Om ni hör hans röst i dag,

⁸*förhärda inte era hjärtan som under upproret,*

på utmaningens dag i öknen,

⁹*då era fäder utmanade mig och satte mig på prov,*

fast de hade sett mina gärningar ¹⁰*under fyrtio år.*

*Därför blev mig detta släkte förhatligt,
och jag sade: Alltid far de vilse i sina hjärtan:
de känner inte mina vägar.*

¹¹Och jag svor i min vrede:

Aldrig skall de komma in i min vila.

¹²Se till, bröder, att ingen av er är ond och trolös i sitt hjärta och avfaller från den levande Guden. ¹³Uppmuntra varandra varje dag, så länge man kan säga *i dag*, så att ingen av er låter sig förledas av synden och förhärdar sig. ¹⁴Ty vi har del i Kristus om vi ända till slutet orubbligt håller oss till samma grundval som i början. ¹⁵Det heter: *Om ni hör hans röst i dag, förhärda inte era hjärtan som under upproret.* ¹⁶Vilka var det då som hörde och ändå gjorde uppror, om inte alla de som hade dragit ut ur Egypten under Mose? ¹⁷Vilka var honom förhatliga under fyrtio år, om inte de som hade syndat och blev liggande som lik i öknen? ¹⁸Vilka gällde eden att de inte skulle komma in i hans vila, om inte dem som hade vägrat att lyda? ¹⁹Så ser vi att det var för sin otro som de inte kunde komma in.

4

¹Låt oss alltså se till att ingen av er tror sig vara för sent ute, medan löftet att få komma in i hans vila ännu står kvar. ²Också vi har fått del av det glada budskapet alldeles som de en gång. För dem som då hörde ordet var det till ingen nytta, eftersom de inte tog emot det i tro. ³Vi däremot som har kommit till tro får gå in i den vila om vilken han har sagt: *Och jag svor i min vrede: Aldrig skall de komma in i min vila*, detta fast hans verk var färdigt med världens skapelse. ⁴Ty på något ställe heter det om den sjunde dagen: *Och Gud vilade på sjunde dagen från allt sitt verk*, ⁵men här heter det: *Aldrig skall de komma in i min vila.* ⁶Eftersom det står fast att några kommer in i den och eftersom de som först fick det glada budskapet inte kom in, för sin ohörsamhets skull, ⁷så bestämmer Gud på nytt en dag, när han så långt efteråt låter David säga *i dag*. Det sker i de redan anförda orden: *Om ni hör hans röst i dag, förhärda inte era hjärtan.* ⁸Hade Josua låtit dem komma till vila skulle Gud inte efteråt ha talat om en annan dag. ⁹Så har Guds folk alltjämt en sabbat att vän- ta. ¹⁰Ty att gå in i Guds vila är att vila ut från sitt verk, så som Gud vilade från sitt. ¹¹Låt oss därför göra allt vi kan för att komma in i den vilan, så att ingen bringas på fall genom samma slags ohörsamhet.

¹²Ty Guds ord är levande och verksamt. Det är skarpare än något tveeggat svärd och tränger så djupt att det skiljer själ och ande, led och märg och blottlägger hjärtats uppsåt och tankar. ¹³Ingenting kan döljas för honom, allt skapat ligger naket och blottat för hans öga. Och inför honom är det vi skall avlägga räkenskap.

Jesus som överstepräst

¹⁴När vi nu har en mäktig överstepräst som har stigit upp genom himlarna, Jesus, Guds son, låt oss då hålla fast vid vår be-kännelse. ¹⁵Vi har inte en överstepräst som är oförmögen att känna med oss i våra svagheter, utan en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd. ¹⁶Låt oss därför frimodigt träda fram till nådens tron för att få förbarmande och nåd i den stund då vi behöver hjälp.

¹Varje överstepräst utses bland människor, och det är män-niskor han får till uppgift att företräda inför Gud genom att frambära offergåvor för deras synder. ²Han kan ha fördrag med de okunniga och vilsegångna eftersom han själv är behä-f-tad med svaghet ³och därför måste frambära syndoffer lika mycket för sig själv som för folket. ⁴Ingen tar sig denna värdig-het; han blir kallad av Gud, liksom Aron. ⁵Så är det också med Kristus. Han tog sig inte värdigheten som överstepräst utan fick den av honom som sade: *Du är min son, jag har fött dig i dag*, ⁶liksom han på ett annat ställe säger: *Du är för evigt präst, en sådan som Melkisedek*.

⁷Under sitt liv på jorden uppsände han med höga rop och tårar enträgna böner till den som kunde rädda honom från dö-den, och han blev bönhörd därför att han böjde sig under Guds vilja. ⁸Fast han var son lärde han sig lyda genom att lida, ⁹och när han hade fullkomnats blev han för alla som lyder ho-nom den som bringar evig frälsning, ¹⁰av Gud kallad överste-präst, en sådan som Melkisedek.

Ett avfall är utan återvändo

¹¹Om detta finns mycket att säga, men det är svårt att få er att förstå det eftersom ni har blivit tröga att lyssna. ¹²Ni borde vid det här laget själva vara lärare, men i stället behöver ni nu på

nytt någon som lär er de första grunderna i Guds ord. Ni har återgått till att behöva mjölk i stället för fast föda. ¹³Och den som lever på mjölk är ett spädbarn och kan inte fatta en undervisning om rättfärdighet. ¹⁴Den fasta födan är till för vuxna, för dem som träget har övat upp sina sinnen till att skilja mellan gott och ont.

6

¹Låt oss därför inte uppehålla oss vid det man först får lära sig om Kristus utan gå vidare till det som är avsett för vuxna. Vi kan inte börja om med grunderna: omvändelsen från döda gärningar, tron på Gud ²och läran om dop och handpåläggning, om de dödas uppståndelse och evig dom. ³Nej, med Guds tillåtelse går vi vidare.

⁴Ty människor som har avfallit fast de en gång har blivit upplysta och smakat den himmelska gåvan, fått del av helig ande ⁵och smakat Guds goda ord och den kommande världens krafter, ⁶dem är det omöjligt att på nytt föra till omvändelse, eftersom de korsfäster Guds son en andra gång och gör honom till åtlöje. ⁷En åker som får rikligt med regn har Guds välsignelse om den suger upp vattnet och skänker odlaren hans gröda. ⁸Men bär den törnen och tistlar är den värdelös. Förbannelsen är inte långt borta, och slutet blir att åkern bränns av.

⁹Men vad er sak beträffar, mina kära, är jag trots dessa ord övertygad om att den ligger bättre till och att ni är nära frälsningen. ¹⁰Gud är inte orättvis och glömmer inte vad ni har gjort och vilken kärlek ni har visat hans namn genom att nu som förut tjäna hans heliga. ¹¹Jag önskar att ni alla ända till slutet måtte visa samma iver att få se ert hopp uppfyllt. ¹²Förslöas inte, utan sträva efter att likna dem som genom tro och tålamod får sin del av vad Gud har lovat.

Guds löfte och Guds ed

¹³Då Gud gav Abraham löftet *svor han vid sig själv* — någon högre kunde han ju inte svära vid — ¹⁴och sade: *Ja, jag skall välsigna dig och göra din ätt talrik*. ¹⁵Abraham fick också efter tålig väntan vad Gud hade lovat. ¹⁶Människor svär vid en som är högre än de; eden blir en säkerhet som tystar varje invändning. ¹⁷Då nu Gud särskilt ville bevisa för dem som hans löfte gällde hur orubbligt hans beslut är, gick han i borgen för det

med en ed. ¹⁸Hans avsikt var att genom två orubbliga utfästelser, i vilka han som Gud omöjligt kan ha ljugit, ge oss en stark uppmuntran, oss som har tagit vår tillflykt till det hopp som ligger framför oss. ¹⁹Detta hopp är vår själs ankare. Det är tryggt och säkert och når innanför förhänget, ²⁰dit Jesus öppnade vägen för oss då han blev överstepräst för evigt, en sådan som Melkisedek.

En överstepräst som Melkisedek

7 ¹Denne Melkisedek var kung i Salem och präst åt Gud den Högste. Det var han som mötte och välsignade Abraham när denne vände tillbaka efter sin seger över kungarna. ²Det var åt honom Abraham gav tionde av allt. Först och främst betyder hans namn "rättfärdig konung", vidare är han kung i Salem, det vill säga "fredskonung". ³Han har ingen far, ingen mor och inget stamträd. Hans dagar har ingen början, hans liv inget slut. Han är lik Guds son: han förblir präst för alltid.

⁴Betänk hur stor han måste vara, denne som Abraham, vår stamfader, gav sitt bästa krigsbyte som tionde. ⁵De bland Levis efterkommande som blir präster skall enligt lagen uppbära tionde av folket, alltså av sina bröder, fast också de härstammar från Abraham. ⁶Men Melkisedek, som inte var av deras släkt, uppbar tionde av Abraham och välsignade honom som dock hade fått Guds löften, ⁷och ingen kan förneka att det är den ringare som blir välsignad av den som är förmer. ⁸I det ena fallet är det dödliga människor som tar emot tionde, men i det andra en om vilken det vittnas att han alltid lever. ⁹Och på sätt och vis har Levi, som får tionde, själv gett tionde genom Abraham. ¹⁰Ty som ännu ofödd var han till i sin förfader när Melkisedek mötte denne.

¹¹Om nu fullkomlighet hade kunnat vinnas genom leviternas prästämbete — på detta var ju folkets lagstiftning byggd — fanns det då någon anledning att säga att det kommer en präst av annat slag, en sådan som Melkisedek, och inte en sådan som Aron? ¹²Ändras prästämbetet måste själva lagen ändras. ¹³Den som här åsyftas hör ju till en annan stam, där ingen någonsin har gjort tjänst vid altaret. ¹⁴Alla vet att vår Herre är av Judas stam, och Mose har ingenting sagt om prä-

ter från den stammen. ¹⁵Det hela blir än klarare när det nu uppstår en präst av annat slag, lik Melkisedek däri ¹⁶att han har blivit präst inte genom en lag som kräver en viss härstamning utan genom kraften i ett oförstörbart liv. ¹⁷Ty om honom betygas: *Du är för evigt präst, en sådan som Melkisedek.* ¹⁸Därmed upphävs den tidigare bestämmelsen för att den var svag och till ingen nytta — ¹⁹lagen har ju inte gett fullkomlighet åt något — men i stället får vi något bättre, ett hopp som närmar oss till Gud.

²⁰Till detta kommer Guds ed. De andra blev präster utan någon ed, ²¹men Jesus blev präst genom en ed av den som säger till honom: *Herren har svurit en ed som han inte skall bryta: Du är för evigt präst.* ²²Detta visar hur överlägset det förbund är som Jesus har gått i god för. ²³Vidare har de andra prästerna blivit fler och fler därför att döden satte en gräns för deras tjänst. ²⁴Men eftersom han är till i evighet behåller han för alltid sitt prästämbete. ²⁵Så kan han också nu och för all framtid rädda dem som nalkas Gud genom honom, eftersom han alltid lever och kan vädja för dem.

²⁶En sådan överstepräst var det vi behövde: en som är helig, oskyldig, obefläckad, skild från syndare, upphöjd över himmlarna. ²⁷Han måste inte som de andra översteprästerna dagligen offra först för sina egna synder och sedan för folkets. Det gjorde han en gång för alla när han offrade sig själv. ²⁸Lagen förordnar överstepräster med mänskliga svagheter, men den ed som avlöser lagen har insatt en som är son och har nått evig fullkomlighet.

Överstepräst i ett nytt förbund

8

¹Huvudpunkten i vad jag har att säga är detta: Vi har en överstepräst som sitter på högra sidan om Majestätets tron i himlen ²och förrättar tjänst i helgedomen, det sanna förbundet, som är rest av Herren och inte av någon människa. ³En överstepräst tillsätts för att frambära offergåvor och därför måste också vår ha något att bära fram. ⁴Om han nu vore här på jorden skulle han inte ens vara präst, eftersom det finns andra som frambär gåvorna enligt lagen. ⁵Men vad de tjänar är en skuggbild av de himmelska tingen, så som det blev sagt av

Gud till Mose då han skulle uppföra tältet: *Se till att du gör allting efter den förebild som du har fått se på berget.* ⁶Men nu har Kristus fått ett prästämbete som är vida överlägset, eftersom han förmedlar ett bättre förbund, ett som är stadfäst med starkare löften. ⁷Om det första förbundet hade varit utan brist skulle det inte ha funnits behov av ett annat. ⁸Men nu förebrår Gud sitt folk dess brister:

*Se, dagar skall komma, säger Herren,
då jag skall sluta ett nytt förbund
med Israels hus och Juda hus,
⁹ej såsom det förbund jag slöt med deras fäder
den dag jag tog dem vid handen
och förde dem ut ur Egyptens land.
Ty de förblev inte i mitt förbund,
och jag frågade därför inte heller efter dem, säger Herren.*

¹⁰*Detta är det förbund jag skall sluta med Israels hus
i kommande dagar, säger Herren:
Jag skall lägga mina lagar i deras sinnen
och inrista dem i deras hjärtan.
Jag skall vara deras Gud,
och de skall vara mitt folk.*

¹¹*Ingen skall behöva undervisa sin landsman,
ingen sin bror, och säga: Lär känna Herren.
Alla skall veta vem jag är,
från den minste till den störste.*

¹²*Jag skall förlåta dem deras orättfärdighet,
och deras synder skall jag aldrig mer komma ihåg.*

¹³Genom att tala om ett nytt förbund har han gjort det förra föråldrat. Och det som blir gammalt och föråldrat skall snart försvinna.

Tjänsten i den jordiska helgedomen

¹Det förra förbundet hade alltså sina föreskrifter för gudstjänsten och sin helgedom, som dock var jordisk. ²Ett tält blev inrett med ett främre rum för lampstället, bordet och skådebröden; det kallas det heliga. ³Bakom det andra förhänget fanns det rum som kallas det allra heligaste. ⁴Där stod ett gyllene rökelsealtare och förbundsarken, som var helt överdragen med

guld. I den fanns ett guldkärl med mannat, Arons stav, den som hade skjutit gröna skott, och förbundstavlor. ⁵Ovanpå arken stod härlighetens keruber, som skuggade försoningsstället. Men jag kan inte här dröja vid varje enskild sak.

⁶Så var det hela anordnat. I tältets främre rum går prästerna ständigt in när de förrättar gudstjänsten. ⁷I det andra rummet går bara översteprästen in, en gång om året och då alltid med blod som han bär fram för sina egna och folkets ouppsåtliga synder. ⁸Därmed visar den heliga anden att vägen in i helgedomen inte ligger öppen så länge det främre rummet ännu består. ⁹Det ger en bild av den tid som nu är: man frambär offergåvor som dock inte kan göra den som förrättar gudstjänsten fullkomlig, så att hans samvete är till freds. ¹⁰Liksom när det gäller mat och dryck eller olika tvagningar är det fråga om idel yttre föreskrifter fram till tiden för en bättre ordning.

Tjänsten i den himmelska helgedomen

¹¹Men nu har Kristus trätt fram som överstepräst för det goda som skall komma. Han har gått genom det större och fullkomligare tält som inte är gjort av människohand, det vill säga inte tillhör denna världen. ¹²Och med sitt eget blod, inte med blod av bockar och kalvar, har han en gång för alla trätt in i helgedomen och vunnit befrielse åt oss för evigt. ¹³Om nu blod av bockar och tjurar och stänk av askan från en kviga helgar de orena så att de blir rena i yttre mening, ¹⁴hur mycket mer måste då inte blodet från Kristus, som i kraft av evig ande har framburit sig själv som ett felritt offer åt Gud, rena våra samveten från döda gärningar så att vi kan tjäna den levande Guden.

¹⁵Därför är det ett nytt förbund som Kristus förmedlar, för att de kallade skall få det utlovade eviga arvet, sedan han dött för att befria dem från överträdelserna under det förra förbundet. ¹⁶När ett testamente föreligger måste det ju styrkas att den som har skrivit det är död; ¹⁷testamentet blir giltigt först efter dödsfallet och har ingen verkan så länge dess upphovsman lever. ¹⁸Därför kunde inte heller det förra förbundet instiftas utan blod. ¹⁹När Mose hade läst upp alla lagens bud för hela folket tog han blod från kalvar och bockar tillsammans med

vatten och röd ull och isop och stänkte det på själva boken och på allt folket ²⁰och sade: *Med detta blod bekräftas det förbund som Gud har fastställt för er.* ²¹Likaså stänkte han blod på tältet och alla gudstjänstföremålen. ²²Ja, enligt lagen renas nästan allting med blod, och utan att blod utgjuts ges ingen förlåtelse.

²³Avbilderna av det som är i himlen måste alltså renas med sådana medel. Men de himmelska tingen själva kräver bättre offer. ²⁴Ty Kristus gick inte in i en helgedom som var byggd av människohand och bara en bild av den verkliga. Han gick in i själva himlen för att nu träda fram inför Gud med vår sak. ²⁵Och han gjorde det inte för att offra sig många gånger, så som översteprästen varje år går in i helgedomen med blod som inte är hans eget. ²⁶Då hade han måst lida många gånger alltifrån världens skapelse. Men nu har han trätt fram, en gång för alla, vid tidens slut, för att utplåna synden genom att offra sig själv. ²⁷Och liksom det är människans lott att en gång dö och sedan dömas, ²⁸så har Kristus en gång offrats för att lyfta bort mångas synder och skall uppenbara sig en andra gång, och då inte för syndens skull utan för att rädda dem som väntar på honom.

Fullkomlig rening

¹Med lagen nådde oss bara en skugga av det goda som skall komma, inte tingens egen gestalt. Därför förmår den aldrig genom de årligen upprepade offren göra dem som träder fram med dem fullkomliga för all framtid. ²Skulle man inte annars ha upphört att offra? De som förrättar gudstjänsten skulle ju, efter att en gång ha blivit renade, inte längre vara medvetna om några synder. ³Men nu ligger i dessa offer en årlig påminnelse om synderna, ⁴ty blod från tjurar och bockar kan aldrig ta bort synder. ⁵Därför säger Kristus när han inträder i världen:

*Offer och gåvor begärde du inte,
men en kropp har du danat åt mig.*

⁶*Brännoffer och syndoffer gladdde dig inte.*

⁷*Då sade jag: Se, här är jag.*

*Som det står skrivet om mig i bokrullen
har jag kommit, Gud, för att göra din vilja.*

⁸Först säger han: Offer och gåvor och brännoffer och syndoffer begärde du inte, och de gladde dig inte, och detta fast de fram-bärs enligt lagen. ⁹Sedan säger han: Se, jag har kommit för att göra din vilja. Så upphäver han det första för att låta det andra gälla. ¹⁰Efter denna Guds vilja har vi helgats genom att Jesu Kristi kropp blev offrad en gång för alla.

¹¹Varje präst tjänstgör dagligen och bär alltså gång på gång fram samma offer, som ändå aldrig kan avlägsna några synder. ¹²Men Jesus frambar ett enda syndoffer för alla tider och har satt sig på Guds högra sida. ¹³Där väntar han nu på att hans fiender skall läggas som en pall under hans fötter. ¹⁴Ty med ett enda offer har han för all framtid fullkomnat dem som blir helgade.

¹⁵Om detta vittnar också den heliga anden för oss. Först heter det: ¹⁶*Detta är det förbund som jag skall sluta med dem i kommande dagar, säger Herren. Jag skall lägga mina lagar i deras hjärtan och inrista dem i deras sinnen.* ¹⁷Och sedan: *Deras synder och överträdelse skall jag aldrig mer komma ihåg.* ¹⁸Men där synderna är förlåtna behövs inte mer något syndoffer.

Varning och tröst

¹⁹Så kan vi då, mina bröder, tack vare Jesu blod frimodigt gå in i helgedomen ²⁰på den nya och levande väg genom förhänget — hans kropp — som han har invigt åt oss. ²¹Vi har en stor överstepräst som är satt att råda över Guds hus. ²²Låt oss därför träda fram inför Gud med uppriktigt hjärta och i full trosvisshet, med ett hjärta som renats och inte vet av någon synd och med en kropp som badats i klart vatten. ²³Låt oss orubbligt fortsätta att bekänna vårt hopp, ty han som gav oss löftena är trofast. ²⁴Låt oss ge akt på varandra och sporra varandra till kärlek och goda gärningar, ²⁵och låt oss inte försumma våra sammankomster, som några brukar göra, utan uppmuntra varandra, och detta så mycket mer som ni ser att dagen närmar sig.

²⁶Ty syndar vi med vett och vilja efter att ha lärt känna sanningen återstår inte längre något offer för synderna; ²⁷då väntar en fruktansvärd dom och en glupande eld som skall förtära dem som trotsar Gud. ²⁸Den som överger Moses lag måste

utan förskoning dö, om två eller tre vittnar mot honom. ²⁹Hur mycket hårdare straff förtjänar då inte den som trampar Guds son under sina fötter, vanhelgar förbundsblodet, genom vilket han har blivit helgad, och kränker nådens ande? ³⁰Vi känner honom som har sagt: *Min är hämnaden, jag skall utkräva den*, och vidare: *Herren skall döma sitt folk*. ³¹Det är fruktansvärt att falla i den levande Gudens händer.

³²Kom ihåg hur det var förr, när ni nyss hade blivit upplysta. Ni utstod många svåra lidanden. ³³Ni blev smädade och förföljda och gjordes till allmänt åtlöje, eller också ställde ni er vid deras sida som behandlades så. ³⁴Ni led tillsammans med dem som satt i fängelse, och ni fann er med glädje i att bli berövade er egendom, därför att ni visste att ni ägde något bättre och mera varaktigt. ³⁵Ge inte upp er frimodighet, den skall rikligen belönas. ³⁶Uthållighet är vad ni behöver för att kunna göra Guds vilja och få vad han har lovat, ³⁷ty: *Ännu en liten tid, sedan kommer han som skall komma, och han skall inte dröja*. ³⁸*Min rättfärdige skall leva genom sin tro. Men: Om han drar sig undan är han inte längre till glädje för mig*. ³⁹Vi hör inte till dem som drar sig undan och går förlorade, utan till dem som tror och räddar sitt liv.

Exempel på tro

11

¹Tron är grunden för det vi hoppas på; den ger oss visshet om det vi inte kan se. ²För sin tro fick fäderna Guds vittnesbörd. ³I tro förstår vi att världen har formats genom ett ord från Gud och att det vi ser inte har blivit till ur något synligt.

⁴I tro bar Abel fram ett bättre offer åt Gud än Kain och fick vittnesbördet att han var rättfärdig — Gud vittnade själv om hans offer — och tack vare tron talar han ännu, fast han blev dräpt. ⁵I tro togs Henok härifrån så att han inte behövde se döden. *Man fann honom inte mer, ty Gud hade tagit honom härifrån*. Dessförinnan fick han vittnesbördet att *han hade funnit nåd hos Gud*. ⁶Utan tro kan ingen finna nåd hos honom. Ty den som vill nalkas Gud måste tro att han finns och att han lönar dem som söker honom. ⁷I tro byggde Noa, uppfylld av helig fruktan, en ark för att rädda de sina, sedan han hade fått en uppenbarelse om det som ännu inte kunde ses. Därmed blev han till

en dom över världen och fick själv del i den rättfärdighet som kommer av tro.

⁸I tro lydde Abraham när han blev kallad. Han drog bort till ett land som skulle bli hans, och han drog bort utan att veta vart han skulle komma. ⁹I tro slog han sig ner i det utlovade landet som i ett främmande land och bodde i tält liksom Isak och Jakob, som hade fått del i samma löfte. ¹⁰Ty han väntade på den stad med fast grund som Gud själv har planlagt och byggt. ¹¹I tro fick han kraft att avla en son, fast han, liksom Sara, var överårig. Han litade på den som hade gett löftet. ¹²Därför fick han, denne ende man som dessutom var så gott som död, en avkomma talrik som stjärnorna på himlen och de oräkneliga sandkornen på havsstranden. ¹³I tro dog alla dessa utan att ha fått vad de hade blivit lovade. De hade bara sett det i fjärran och hälsat det och bekänt sig vara gäster och främlingar på jorden. ¹⁴De som talar så visar att de söker ett hemland. ¹⁵Och om de hade tänkt på det land som de lämnat kunde de ha återvänt dit. ¹⁶Men nu längtade de till ett bättre land, ett i himlen. Därför skäms inte Gud för dem, utan de får kalla honom sin Gud; han har ju grundat en stad åt dem.

¹⁷I tro bar Abraham fram Isak som offer när han sattes på prov. Sin ende son var han beredd att offra, han som hade tagit emot löftena ¹⁸och till vilken Gud hade sagt: *Det är Isaks ättlingar som skall föra ditt namn vidare.* ¹⁹Han sade sig att Gud hade makt att till och med uppväcka döda. Från de döda fick han också, bildligt talat, sonen tillbaka. ²⁰I tro gav Isak sin välsignelse åt Jakob och Esau, också för kommande tider. ²¹I tro välsignade den döende Jakob Josefs båda söner och *tillbad Gud lutad mot änden av sin stav.* ²²I tro talade Josef när han låg för döden om Israels barns uttåg och bestämde vad som skulle göras med hans ben.

²³I tro höll Moses föräldrar sitt nyfödda barn gömt i tre månader, eftersom de såg att det var ett vackert barn, och de lät sig inte skrämmas av kungens påbud. ²⁴I tro vägrade Mose som vuxen att låta sig kallas son till faraos dotter. ²⁵Han ville hellre fara illa tillsammans med Guds folk än ha en kortvarig glädje av synden. ²⁶Han såg fram mot lönen som väntade och räknade den smälek som Messias får utstå som en större rikedom än Egyptens skatter. ²⁷I tro lämnade han Egypten och

fruktade inte kungens vrede utan höll ut, därför att han liksom såg den Osynlige. ²⁸I tro instiftade han påskhögtiden med dess blodbetrykning för att han som dödade de förstfödda inte skulle röra dem. ²⁹I tro tagade folket genom Röda havet som på torra land, men när egypterna försökte dränktes de.

³⁰Genom tron föll Jerikos murar sedan man hade gått runt dem i sju dagar. ³¹Genom tron undgick skökan Rachav att dödas tillsammans med dem som vägrade tro, ty hon hade tagit emot spejarna som vänner.

³²Behöver jag säga mer? Tiden räcker inte till för att jag skall kunna berätta om Gideon, Barak, Simson och Jefta, om David och Samuel och om profeterna. ³³Genom sin tro kunde de besegra kungariket, utöva rättfärdighet och få löftena uppfyllda. De kunde täppa till lejonens gap, ³⁴släcka rasande eld och undkomma svärdets egg. De var svaga men blev starka, fick kraft i striden och jagade främmande härar på flykten. ³⁵Kvinnor fick sina döda tillbaka uppståndna. Andra torterades till döds när de vägrade att låta sig befrias, eftersom de ville nå en bättre uppståndelse. ³⁶Andra fick känna på hån och prygel, ja, också bojor och fängelse. ³⁷De blev stenade, söndersågade, avrättade med svärd. De gick omkring i fårskinn och gethudar, de led brist, förföljdes och misshandlades; ³⁸världen förtjänade inte att hysa dem. De måste hålla till i ödemarker och bergstrakter, i grottor och jordhålor.

³⁹Ingen av dessa som genom sin tro har fått Guds vittnesbörd fick se löftet uppfyllas. ⁴⁰Gud har förutbestämt något bättre åt oss, och därför skall de uppnå fullkomligheten först tillsammans med oss.

Maning till uthållighet

12

¹När vi nu är omgivna av en sådan sky av vittnen, låt oss då, även vi, befria oss från allt som tynger, all synd som ansätter oss, och hålla ut i det lopp vi har framför oss. ²Låt oss ha blicken fäst vid Jesus, trons upphovsman och fullkomnare. För att vinna den glädje som väntade honom uthärdade han korset utan att bry sig om skammen och sitter nu till höger om Guds tron. ³Tänk på honom som har uthärdat sådan fiendskap från syndare, så att ni inte tröttnar och förlorar modet.

⁴Ännu har ni inte behövt sätta livet på spel i er kamp mot synden. ⁵Och ni har glömt den uppmaning som riktas till er som till söner:

*Min son, var tacksam för Herrens tuktan
och förlora inte modet när han straffar dig.*

⁶Ty den Herren älskar, den tuktar han,
och han agar var son som han har kär.

⁷Det är för att fostras ni får lida. Gud behandlar er som söner. Var finns den son som inte tuktas av sin far? ⁸Om inte ni blir tuktrade, lika väl som alla andra, är ni inga riktiga söner, utan oäkta. ⁹Våra jordiska fäder tuktrade oss, och vi fogade oss efter dem. Skall vi då inte så mycket mer böja oss för andarnas fäder, så att vi får leva? ¹⁰Våra fäder tuktrade oss ju för en kort tid och efter eget godtycke, men han gör det för vårt bästa, för att vi skall få del av hans helighet. ¹¹För stunden tycks väl varje tuktan vara mera till sorg än till glädje, men för dem som har fostrats genom den är frukten till slut frid och rättfärdighet.

¹²Styrk därför era matta händer och svaga knän. ¹³Gör stigen rak för era fötter, så att det ben som haltar inte går ur led utan i stället blir friskt igen.

Förmaningar

¹⁴Sträva efter fred med alla och efter den helgelse utan vilken ingen får se Herren. ¹⁵Vaka över att ingen kommer bort från Guds nåd och att inte någon bitter rot skjuter skott och blir ett fördärv som angriper många. ¹⁶Se till att ingen gör sig skyldig till otukt eller gudlöshet som Esau, som för ett enda mål mat sålde sin förstfödslov. ¹⁷Ni vet ju att när han efteråt gjorde anspråk på välsignelsen blev han avvisad fast han bad om den under tårar; han fick inget tillfälle att ångra sig.

¹⁸Ni har inte kommit till ett berg som man kan ta på, ett berg i lågor, inte till töcken, mörker och stormvind, ¹⁹till basunstötar och en röst som talade så att de som hörde den bad att slippa höra mer. ²⁰Ty de uthärdade inte påbudet: *Till och med ett djur skall stenas om det rör vid berget.* ²¹Så förfärande var synen att Mose sade: *Jag skälver av skräck.* ²²Nej, ni har kommit till Sions berg och den levande Gudens stad, det himmelska Jerusalem, och står inför mångtusende änglar, ²³en festförsam-

ling av alla förstfödda som har sitt namn i himlen; ni står inför Gud, allas domare, inför andarna av de rättfärdiga som har fullkomnats ²⁴och inför Jesus, förmedlaren av ett nytt förbund, och det renande blod som talar starkare än Abels.

²⁵Se till att ni inte avvisar honom som talar. Ty om inte de kunde komma undan som avvisade honom när han här på jorden tillkännagav sin vilja, hur skall då vi kunna det om vi vänder oss bort från honom när han talar från himlen. ²⁶Den gången kom hans röst jorden att skaka, men nu har han lovat: *En sista gång skall jag skaka inte bara jorden, utan också himlen.* ²⁷Orden *en sista gång* visar att det som då vacklar är skapat och skall försvinna, för att det som inte vacklar skall bestå. ²⁸Vi får ett rike som inte kan skakas. Låt oss därför vara tacksamma och tjäna Gud så som han vill, med vördnad och fruktan. ²⁹Ty vår Gud är en förtärande eld.

Offer efter Guds vilja

13

¹Håll broderskärleken levande. ²Kom ihåg att visa gästfrihet, ty det har hänt att de som gjort det har haft änglar till gäster utan att veta om det. ³Tänk på dem som sitter i fängelse, som om ni var fångar med dem. Tänk på dem som blir misshandlade, som om det gällde er egen kropp.

⁴Äktenskapet skall alltid hållas i ära och den äkta sängen bevaras obefläckad. Ty otuktiga och äktenskapsbrytare skall Gud döma. ⁵Lev inte för pengar; nöj er med vad ni har. Gud själv har sagt: *Jag skall aldrig svika dig, aldrig överge dig,* ⁶och därför kan vi tryggt säga: *Herren är min hjälpare, jag skall aldrig frukta. Vad kan en människa göra mig?* ⁷Tänk på era ledare som har förkunnat Guds ord för er, se på vad deras liv förde fram till och ta efter deras tro. ⁸Jesus Kristus är densamme i går, i dag och i evighet. ⁹Låt er inte ryckas med av alla slags främmande läror. Vår inre styrka beror av Guds nåd och inte av en viss sorts mat. Att lägga vikt vid matregler har aldrig gagnat någon. ¹⁰Vi har ett offeraltare från vilket de som tjänar i förbundet inte har rätt att äta. ¹¹Ty när översteprästen bär in offerdjurens blod i helgedomen som syndoffer bränns kropparna utanför lägret. ¹²Därför led också Jesus utanför stadsporten för att med sitt blod rena folket. ¹³Låt oss då gå ut till honom utanför läg-

ret och dela hans smälek. ¹⁴Ty här på jorden har vi ingen stad som består, men vi söker den stad som skall komma. ¹⁵Så vill vi genom honom ständigt frambära lovsång som ett offer till Gud, en frukt från läppar som prisar hans namn. ¹⁶Men glöm inte att göra gott och att dela med er; sådana offer behagar Gud. ¹⁷Lyssna till era ledare och foga er efter dem. De vakar över era själar eftersom de en gång skall avlägga räkenskap. Gör det till en glädje för dem och inte till en tung börda; det skulle inte vara lyckligt för er.

¹⁸Be för oss, ty vi är förvissade om vårt goda uppsåt och vill alltid handla rätt. ¹⁹Särskilt ber jag om er förbön, så att jag snart kan komma tillbaka till er.

²⁰Må fridens Gud, som i kraft av ett evigt förbunds blod har fört fårens store herde, vår herre Jesus, upp från de döda, ²¹styrka er i allt gott, så att ni kan göra hans vilja. Må han låta det som behagar honom förverkligas i oss genom Jesus Kristus. Hans är härligheten i evigheters evighet, amen.

Slutord

²²Jag ber er, bröder, att lyssna tåligt till mina förmaningar, jag har ju fattat mig kort i mitt brev.

²³Jag kan berätta för er att vår broder Timotheos har blivit fri. Så snart han kommer hit skall jag besöka er tillsammans med honom.

²⁴Hälsa alla era ledare och alla de heliga. Bröderna från Italien hälsar er.

²⁵Nåd åt er alla.

Jakobs brev

Hälsning

¹Hälsningar från Jakob, Guds och herren Jesu Kristi tjänare, till de tolv stammarna i församlingen.

Tro och prövning

²Skatta er bara lyckliga, mina bröder, när ni utsätts för prövningar av olika slag. ³Ni vet ju att om er tro består provet ger den uthållighet. ⁴Men uthålligheten måste visa sig i fullkomliga gärningar, så att ni blir fullkomliga och hela, utan någon brist. ⁵Om någon av er brister i vishet skall han be till Gud, som ger åt alla utan förbehåll eller förebråelser, och han skall få vad han ber om. ⁶Men han skall be i tro, utan att tvivla. Den som tvivlar liknar en våg på havet som drivs och jagas av vinden. ^{7/8}En sådan människa, tvehgåsen och vacklande i allt hon gör, skall inte vänta sig något av Herren.

⁹En ringa broder skall vara stolt över sin upphöjelse, ¹⁰en rik över sin ringhet; han skall försvinna som blommorna i gräset. ¹¹Solen går upp med sin hetta och sveder gräset, så att blommorna faller av och skönheten förgår. Så skall den rike vissna bort mitt i all sin strävan.

¹²Salig är den som håller ut då han prövas; när han har bestått provet skall han få det eviga livets segerkrans, som Gud har lovat dem som älskar honom. ¹³Ingen som blir prövad skall säga att det är Gud som frestar honom. Gud kan inte frestas av det onda, och själv frestar han ingen. ¹⁴Blir någon frestad, är det alltid av sitt eget begär som han lockas och snärjs. ¹⁵Och när så begäret har blivit havande föder det synd, och när synden är fullväxt föder den död. ¹⁶Låt inte bedra er, mina kära bröder. ¹⁷Allt det goda vi får, varje fullkomlig gåva, kommer från ovan, från himlaljusens fader, hos vilken ingen förändring sker och ingen växling mellan ljus och mörker. ¹⁸Enligt sitt beslut födde han oss till livet genom sanningens ord,

för att vi skulle bli den första skörd han får från dem han har skapat. ¹⁹Håll detta i minnet, mina kära bröder.

Ordets hörare och ordets görare

Varje människa skall vara snar att höra, sen att tala, sen till vrede, ²⁰ty en människas vrede åstadkommer inte det som är rättfärdigt inför Gud. ²¹Lägg därför bort allt det orena och det myckna onda hos er, och ta ödmjukt vara på ordet som är nerlagt i er och som förmår rädda ert liv.

²²Bli ordets görare, inte bara dess hörare, annars tar ni miste. ²³Den som hör ordet men inte gör vad det säger, han liknar en man som i en spegel betraktar sitt eget ansikte: ²⁴han ser sig själv men går därifrån och har strax glömt hur han såg ut. ²⁵Men den som har blickat in i den fullkomliga lagen, frihetens lag, och håller sig till den och inte glömmet vad han hört utan verkligen gör något, han blir salig genom det han gör.

²⁶Den som menar sig vara from men inte kan tygla sin tunga utan lurar sig själv, hans fromhet är ingenting värd. ²⁷Men att söka upp faderlösa och änkor i deras nöd och hålla sig själv obesmittad av världen, det är en fromhet som är ren och fläckfri inför vår Gud och fader.

Rika och fattiga

2

¹Mina bröder, gör inte skillnad på människor, ni som tror på vår förhärligade herre Jesus Kristus. ²Tänk om det i er synagoga kommer in en man med guldringar på fingrarna och vita kläder och samtidigt en fattig man i smutsiga kläder. ³Om ni då bara har ögon för den finklädde och säger till honom: "Här är en bra plats för dig", men till den fattige: "Ställ dig där borta", eller "Sätt dig på golvet vid mina fötter" — ⁴gör ni då inte åtskillnad och faller orätta domar?

⁵Hör på, mina kära bröder: har inte Gud utvalt dem som är fattiga i världens ögon och skänkt dem trons skatter och arvsrätt till det rike han har lovat dem som älskar honom? ⁶Ändå visar ni förakt för den fattige. Är det inte de rika som förtrycker er och släpar er till domstolarna? ⁷Är det inte de som smäddar det härliga namn som har uttalats över er?

⁸Om ni uppfyller lagens kungsbud, det som enligt skriften lyder: *Du skall älska din nästa som dig själv*, då gör ni rätt. ⁹Men om ni gör skillnad på människor begår ni synd, och lagen stämplar er som överträdare. ¹⁰Den som håller hela lagen men överträder ett enda bud har brutit mot dem alla. ¹¹Ty han som har sagt: *Du skall inte begå äktenskapsbrott* har också sagt: *Du skall inte dräpa*. Om du inte bryter äktenskap, men dräper, är du en lagöverträdare. ¹²Tala och handla så som den som skall dömas efter frihetens lag. ¹³Domen blir obarmhärtig över den som inte har varit barmhärtig, men barmhärtigheten triumferar över domen.

Tro och gärningar

¹⁴Mina bröder, vad hjälper det om någon säger sig ha tro men inte har gärningar? Inte kan väl tron rädda honom? ¹⁵Om en broder eller syster är utan kläder och saknar mat för dagen, ¹⁶vad hjälper det då om någon av er säger: "Gå i frid, håll er varma och ät er mätta", men inte ger dem vad kroppen behöver? ¹⁷Så är det också med tron: i sig själv, utan gärningar, är den död.

¹⁸Nu kanske någon frågar: "Har du tro?" — Ja, och jag har gärningar. Visa mig din tro utan gärningar, så skall jag med mina gärningar visa dig min tro. ¹⁹Du tror att Gud är en. Det gör du rätt i. Också de onda andarna tror det, och darrar. ²⁰Men inser du inte, tanklösa människa, att tro utan gärningar är utan verkan? ²¹Blev inte vår fader Abraham rättfärdig genom gärningar när han lade sin son Isak som offer på altaret? ²²Du ser att hans tro samverkade med hans gärningar och att det var genom gärningarna som hans tro blev fullkomlig. ²³Så uppfylldes skriftens ord: *Abraham trodde på Gud och därför räknades han som rättfärdig*, och han kallades Guds vän. ²⁴Ni ser att människan blir rättfärdig genom gärningar och inte bara genom tro. ²⁵Var det inte så med skökan Rachav? Blev hon inte rättfärdig genom gärningar när hon tog emot budbärarna i sitt hus och släppte ut dem en annan väg? ²⁶Liksom en kropp utan livsande är död, så är tron utan gärningar död.

Tungan är en eld

3

¹Mina bröder, bli inte lärare allesammans, ni vet att vi får en strängare dom, ²ty vi felar alla på många sätt. Den som inte felar i sitt tal, han är fullkomlig, och han kan tygla hela sin kropp. ³När vi lägger betsel i munnen på en häst för att han skall lyda oss styr vi också hela hans kropp. ⁴Och tänk på fartygen som är så stora och drivs av hårda vindar; ändå styr rorsmannen dem med det lilla rodret dit han vill. ⁵På samma sätt med tungan; den är en liten lem men kan skryta över hur mycket den förmår. En liten eld kan sätta en hel skog i brand. ⁶Och tungan är en eld, själva den onda världen bland våra lemmar. Den fläckar hela vår kropp, den sätter livshjulet i brand och har själv sin eld från helvetet. ⁷Det finns ingen art bland fyrfotadjur, fåglar, kräddjur eller havsdjur som inte kan betvingas och har betvingats av människan. ⁸Men tungan kan ingen människa betvinga, oregerlig och ond som den är och full av dödligt gift. ⁹Med den tackar och lovar vi vår Herre och fader, med den förbannar vi människorna, som är skapade till Guds avbilder. ¹⁰Från samma mun kommer lovsång och förbannelse. Så får det inte vara, mina bröder. ¹¹Inte kan samma källsprång ge både sött och bittert vatten? ¹²Och, mina bröder, inte kan ett fikonträd bära oliver eller en vinstock fikon eller en saltkälla ge sötvatten.

Vishet från ovan

¹³Om någon av er är vis och erfaren skall han med sin goda vandel ge prov på den mildhet som hör visheten till. ¹⁴Men har ni bitter avund och självhävdelse i era hjärtan skall ni inte skryta och tala osanning. ¹⁵Sådan vishet kommer inte från ovan utan är jordisk, oandlig, demonisk. ¹⁶Där det finns avund och självhävdelse, där finns också oordning och allsköns uselhet. ¹⁷Visheten från ovan däremot är ren, men dessutom fridsam, försynt och foglig, rik på barmhärtighet och goda gärningar, omutlig och uppriktig. ¹⁸Rättfärdigheten utsås i frid och bär frukt för dem som håller frid.

4

¹Varifrån kommer all kamp och strid ibland er? Är det inte från begären som för krig i era lemmar? ²Ni vill ha, men får ingenting. Ni dödar av avund, men uppnår ingenting. Ni käm-

par och strider. Ni har ingenting, därför att ni inte ber. ³Ni ber, men får ingenting därför att ni ber illa; ni vill bara tillfredsställa era begär.

⁴Ni trolösa, vet ni inte att vänskap med världen betyder fiendskap med Gud? Den som vill vara vän med världen blir fiende till Gud. ⁵Eller tror ni att det är tomma ord när skriften säger: Svartsjukt kräver Gud åt sig den ande han har låtit bo i oss? ⁶Större är dock den nåd han ger oss. Därför heter det: *Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka visar han nåd.* ⁷Böj er alltså under Gud. Stå emot djävulen, och han skall fly för er. ⁸Närma er Gud, och han skall närma sig er.

Gör era händer rena, ni syndare, och rena era hjärtan, ni tveågsna. ⁹Sörj och gråt och klaga. Vänd skrattet i tårar och glädjen i sorg. ¹⁰Ödmjuka er inför Herren, och han skall upphöja er.

¹¹Förtala inte varandra, bröder. Den som förtalar en broder eller dömer sin broder förtalar lagen och dömer lagen. Men dömer du lagen är du inte lagens görare utan dess domare. ¹²Det finns bara en lagstiftare och domare, han som kan rädda och förgöra. Men vem är du som dömer din nästa?

Varning för övermod

¹³Ni som säger: "I dag eller i morgon skall vi fara till den eller den staden och stanna där ett år och göra goda affärer", ¹⁴ni vet inte hur ert liv blir i morgon. Ni är en dimma som syns en kort stund och sedan försvinner. ¹⁵Ni borde säga: "Om Herren vill får vi leva och göra det eller det." ¹⁶I stället är ni övermodiga och skryter. Allt sådant skryt är av ondo. ¹⁷Den som vet hur man handlar rätt, men inte gör det, han begår en synd.

¹Ni som är rika: gråt och klaga över de olyckor som skall komma över er. ²Er rikedom förmultnar, era kläder äts upp av mal, ³ert guld och silver rostar, och rosten skall vittna mot er och förtära er kropp som eld. Ni har samlat skatter i dessa sista dagar. ⁴Lönen till arbetarna som bärgade skörden på era ägor har ni undanhållit. Den skriar till himlen, och skördefolkets rop har nått Herren Sebaots öron. ⁵Ni har levt i lyx och överflöd här på jorden. Ni har gött er på slaktdagen. ⁶Ni har dömt, ni har dödat den rättfärdige, och han gör inte motstånd mot er.

Herrens ankomst är nära

⁷Bröder, var tåliga tills Herren kommer. Jordbrukaren ser fram mot att jorden skall ge sin dyrbara skörd och väntar tåligt på höstregn och vårregn. ⁸Ha tålmod ni också, och visa fasthet, ty Herrens ankomst är nära. ⁹Klaga inte på varandra, bröder, så blir ni inte dömda. Domaren står utanför dörren. ¹⁰Ta profeterna som talat i Herrens namn till ert föredöme i att lida och visa tålmod. ¹¹Ja, vi prisar dem saliga som håller ut. Ni har hört om Jobs uthållighet, och ni har sett hur Herren lät det sluta, ty Herren är rik på medlidande och barmhärtighet.

¹²Framför allt, mina bröder, svär ingen ed, varken vid himlen eller vid jorden eller vid något annat. Ert ja skall vara ett ja och ert nej ett nej, annars drabbas ni av Guds dom.

Bönens kraft

¹³Får någon av er lida skall han be; är någon glad skall han sjunga glädjepsalmer. ¹⁴Är någon av er sjuk skall han kalla till sig de äldste i församlingen, och de skall smörja honom med olja i Herrens namn och be böner över honom. ¹⁵Deras bön i tro skall rädda den sjuke, och Herren skall göra honom frisk. Och har han syndat skall han få förlåtelse. ¹⁶Bekänn därför era synder för varandra, och be för varandra att ni skall bli botade.

Den rättfärdiges bön har kraft och gör därför stor verkan. ¹⁷Elia var en människa som vi, men när han bönföll Gud om att det inte skulle regna kom inget regn över landet på tre och ett halvt år. ¹⁸Sedan bad han igen, och då gav himlen regn, och jorden lät sin gröda växa.

Syndaren skall återföras

¹⁹Mina bröder, om en av er kommer bort från sanningen och någon för honom tillbaka, ²⁰då skall ni veta: den som återför en syndare från hans villovägar räddar hans liv undan döden och gör att många synder blir förlåtna.

Petrus första brev

Hälsning

1¹Från Petrus, Jesu Kristi apostel, till de utvalda som lever skingrade, som främlingar, i Pontos, Galatien, Kappadokien, Asien och Bithynien, ²utvalda enligt Guds, vår faders, plan, helgade av Anden och bestämda till lydnad och rening med Jesu Kristi blod. Nåd och frid åt er i rikaste mått.

Ett levande hopp

³Välsignad är vår herre Jesu Kristi Gud och fader. I sin stora barmhärtighet har han fött oss på nytt till ett levande hopp genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda, ⁴till ett arv som inte kan förstöras, fläckas eller vissna och som väntar på er i himlen. ⁵Ty Guds makt beskyddar er genom tron fram till den frälsning som finns beredd att uppenbaras i den sista tiden.

⁶Därför kan ni jubla, även om ni just nu en kort tid skulle få utstå prövningar av olika slag, ⁷för att det som är äkta i er tro — och detta är långt dyrbarare än det förgängliga guldets, som dock måste prövas i eld — skall ge pris, härlighet och ära när Jesus Kristus uppenbaras. ⁸Ni har inte sett honom men älskar honom ändå; ni ser honom ännu inte men tror på honom och kan jubla i utsäglig, himmelsk glädje ⁹då ni nu står nära målet för er tro: era själars räddning.

¹⁰Det var denna räddning som profeterna sökte och forskade efter när de profeterade om den nåd som ni skulle få. ¹¹De ville utröna vilken och vad slags tid som Kristi ande i dem syftade på när den förutsade de lidanden Messias måste utstå och den härlighet som skulle följa. ¹²Det uppenbarades för dem att det inte var sig själva utan er som de tjänade med sitt budskap. Detta har nu kungjorts för er av dem som i helig ande, sänd från himlen, kommit till er med evangeliet, detta som änglarna längtar efter att få blicka in i.

Ett heligt liv

¹³Var därför beredda att bryta upp, och håll er vakna. Sätt allt ert hopp till den nåd som kommer er till del när Jesus Kristus uppenbaras. ¹⁴Ni är lydnadens barn, låt er inte styras av de begär som behärskade er medan ni ännu var okunniga. ¹⁵Lev ett alltigenom heligt liv, liksom han som har kallat er är helig. ¹⁶Det står ju skrivet: *Ni skall vara heliga, ty jag är helig.* ¹⁷Om ni säger Fader när ni åkallar honom som dömer var och en efter hans gärningar utan hänsyn till person, lev då i gudsfruktan under den tid ni vistas här. ¹⁸Ni vet att det inte var med förgängliga ting, silver eller guld, som ni friköptes från det meningslösa liv som ni övertagit från era fäder. ¹⁹Nej, det var med blodet från ett lamm utan fel eller fläck, Kristi dyrbara blod. ²⁰Han var utsedd redan före världens skapelse men trädde fram först nu vid tidens slut, för er skull som tror. ²¹Genom honom tror ni på Gud, som har uppväckt honom från de döda och förhärligat honom, så att ni i er tro också kan hoppas på Gud.

²²Ni har renat era själar genom att lyda sanningen och kan leva i uppriktig kärlek till era bröder. Älska då varandra av hela ert hjärta. ²³Ni är ju födda på nytt, inte ur en förgänglig sådd utan ur en oförgänglig, Guds levande och bestående ord, ²⁴ty:

Människan är som gräset

och all hennes härlighet som blommorna i gräset.

Gräset vissnar och blommorna faller av.

²⁵Men Herrens ord består i evighet.

Det är detta ord som har förkunnats för er.

2

¹Lägg därför bort allt slags ondska, falskhet och förställning, avund och förtal. ²Som nyfödda barn skall ni längta efter den rena, andliga mjölken, för att växa genom den och bli räddade. ³Ni har ju fått smaka Herrens godhet.

Det andliga templet

⁴När ni kommer till honom, den levande stenen, ratad av människor men utvald av Gud och ärad av honom, ⁵då blir också ni till levande stenar i ett andligt husbygge. Ni blir ett heligt prästerskap och kan frambära andliga offer som Gud vill ta emot tack vare Jesus Kristus. ⁶Det står ju i skriften: *Se, på Sion*

lägger jag en hörnsten, utvald och ärad; den som tror på den skall inte stå där med skam. ⁷Äran tillfaller alltså er som tror. Men för dem som inte tror har stenen som husbyggarna ratade blivit en hörnsten, ⁸en sten som de snavar på, en klippa som de stöter emot. De stöter emot därför att de inte lyder ordet. Så är det förutbestämt för dem.

⁹Men ni är ett utvalt släkte, kungar och präster, ett heligt folk, Guds eget folk som skall förkunna hans storverk. Han har kallat er från mörkret till sitt underbara ljus. ¹⁰Ni som förut inte var ett folk är nu Guds folk. Ni som förut inte fann barmhärtighet har nu funnit barmhärtighet.

Kristna i världen

¹¹Mina kära, jag uppmanar er som bor här som främlingar att akta er för köttets begär, som för krig mot själen. ¹²Uppför er väl bland hedningarna, så att de som säger att ni är onda människor ser era goda gärningar och prisar Gud den dag han kommer.

¹³Underordna er för Herrens skull all samhällsordning, det må vara kejsaren, som har den högsta makten, ¹⁴eller ståthållarna, som är sända av honom för att straffa dem som gör det onda och belöna dem som gör det goda. ¹⁵Ty sådan är Guds vilja: genom att göra det goda skall ni tysta munnen på de okunniga och tanklösa. ¹⁶Var fria människor, men missbruka inte er frihet till att göra det onda, utan var tjänare åt Gud. ¹⁷Hedra alla, älska era trosbröder, frukta Gud och ära kejsaren.

¹⁸Ni som är slavar, underordna er era herrar, lyd och respektera dem, inte bara de goda och hyggliga utan också de orättvisa. ¹⁹Den som härdar ut i oförtjänta lidanden därför att han har Gud för ögonen, han gör något stort. ²⁰Vad är det för berömvärt i att tåligt ta emot hugg och slag när ni har felat? Men om ni står ut med att misshandlas när ni har gjort rätt, då är det något stort i Guds ögon. ²¹Det är vad ni har kallats till, ty också Kristus led, för er skull, och gav er ett exempel för att ni skall följa i hans fotspår. ²²Han begick inte någon synd, och svek fanns inte i hans mun. ²³Han svarade inte med skymford när han skymfades. Han svarade inte med hotelser när han fick lida. Han överlät sin sak åt honom som dömer rättvist.

²⁴Våra synder bar han i sin egen kropp upp på träpålen, för att vi skulle dö bort från synden och leva för rättfärdigheten. Genom hans sår har ni blivit botade. ²⁵Ni var som vilsegångna får, men nu har ni vänt tillbaka till era själars herde och vårdare.

3

¹Och ni kvinnor, underordna er era män, så att också de som inte vill tro på ordet kan vinnas utan ord tack vare sina hustrur, ²när de ser hur ni lever i lydnad och renhet. ³Er prydnad skall inte vara något utvärtes, håruppsättningar, guldsmycken och fina kläder, ⁴utan den inre, dolda människan med sitt oförgängliga smycke, ett milt och stilla sinnelag. Det är dyrbart i Guds ögon. ⁵Så prydde sig också förr de heliga kvinnorna som hoppades på Gud. De underordnade sig sina män, ⁶så som Sara lydde Abraham och kallade honom herre. Hennes döttrar är ni om ni gör det rätta och aldrig låter skrämman er.

⁷Och ni män, låt den kunskap ni har fått prägla ert samliv med hustrun, hon är ju den svagare. Visa henne aktning, ty också hon skall få del av livets gåva. Då skall ingenting stå i vägen för era böner.

⁸Till sist, ni skall alla leva i endräkt och inbördes förståelse, i broderskärlek, barmhärtighet och ödmjukhet. ⁹Löna inte ont med ont eller skymf med skymf, utan tvärtom: välsigna. Ty ni är själva kallade att få välsignelse.

¹⁰*Den som älskar livet och vill ha goda dagar,
han skall avhålla sin tunga från det som är ont
och sina läppar från svekfulla ord.*

¹¹*Han skall undvika det onda och göra det goda,
han skall sträva efter att hålla fred.*

¹²*Ty Herrens ögon ser de rättfärdiga,
och hans öron hör deras bön.*

Men han vänder sig mot dem som gör det onda.

Lidandet leder till liv

¹³Vem kan göra er något ont om ni arbetar för det goda? ¹⁴Om ni också får lida för rättfärdighetens skull är ni saliga. Var inte rädda, låt dem inte skrämman er. ¹⁵Men Herren, Kristus, skall ni hålla helig i era hjärtan. Var alltid beredda att svara var och

en som kräver besked om ert hopp. ¹⁶Men gör det ödmjukt och respektfullt i medvetande om er goda sak, så att de som talar illa om ert fromma liv i Kristus får skämmas för sitt förtal. ¹⁷Bättre lida för goda gärningar, om det är Guds vilja, än för onda.

¹⁸Kristus själv dog ju för era synder, en gång för alla. Rättfärdig dog han för er orättfärdiga för att leda er till Gud. Hans kropp dödades, men han gjordes levande i anden, ¹⁹och så kunde han stiga ner och predika för andarna i deras fångelse.

²⁰De hade en gång vägrat att lyssna, när Gud tålmodigt väntade i Noas dagar, medan arken byggdes i vilken några få, bara åtta människor, räddades genom vattnet. ²¹På motsvarande sätt räddas ni nu av vattnet i dopet, som inte innebär att kroppen görs ren från smuts utan att man med gott uppsåt vänder sig till Gud. Och ni räddas genom att Jesus Kristus har uppstått, ²²han som har stigit upp till himlen och sitter på Guds högra sida, sedan änglar, makter och krafter har lagts under honom.

¹När nu Kristus har lidit med sin kropp skall också ni väpna er med hans sätt att tänka. Ty den som lider med sin kropp har slutat att synda, ²så att han resten av tiden här i sin kropp inte lever efter sina mänskliga begär utan efter Guds vilja. ³Länge nog har ni levt som hedningarna vill, med utsävningar, liderlighet, fylleri, fester, dryckeslag och brottslig avgudadyrkan. ⁴Därför blir de förvånade när ni inte längre vill följa dem i deras omåttliga lastbarhet, och då hånar de er. ⁵Men de skall få svara inför honom som står redo att döma levande och döda. ⁶Ty därför förkunnades evangeliet också för dem som nu är döda: även om de som människor blev dömda kroppsligen, skulle de få leva andligen, som Gud.

De kristnas eldprov

⁷Men nu är slutet på allting nära. Var då samlade och nyktra, så att ni kan be. ⁸Framför allt skall ni älska varandra hängivet, ty kärleken gör att många synder blir förlåtna. ⁹Var gästfria mot varandra utan att knota. ¹⁰Tjäna varandra, var och en med den nådegåva han har fått, som goda förvaltare av Guds nåd i dess många former. ¹¹Den som talar skall komma ihåg att han

får sina ord från Gud, den som tjänar att han tjänar med den styrka Gud ger. Låt Gud förhärlligas i allt detta genom Jesus Kristus. Hans är härligheten och makten i evigheters evighet, amen.

¹²Mina kära, bli inte överraskade av det eldprov ni måste gå igenom, som om det vore något oväntat som hände er. ¹³Gläd er i stället över att ni delar lidandena med Kristus, ty då får ni jubla av glädje också när hans härlighet uppenbaras.

¹⁴Saliga är ni om ni skymfas för Kristi namns skull, ty härlighetens ande, Guds ande, vilar över er. ¹⁵Det får inte hända att någon av er måste lida som mördare eller tjuv eller därför att han gör något annat ont eller blandar sig i andras angelägenheter. ¹⁶Men lider han som kristen skall han inte skämmas utan förhärlliga Gud just som kristen. ¹⁷Ty nu är tiden inne för domen, och den börjar med Guds hus. Men om den börjar med oss, hur blir då slutet för dem som inte vill tro på Guds evangelium? ¹⁸*Om den rättfärdige blir räddad med knapp nöd, hur går det då med den ogudaktige och syndige?* ¹⁹Därför skall de som lider efter Guds vilja överlämna sitt liv åt sin trofaste skapare och göra det goda.

Församlingen och dess ledare

5

¹Till era äldste riktar jag nu denna maning, jag som själv är en av de äldste och kan vittna om Kristi lidanden, jag som också skall få dela den härlighet som kommer att uppenbaras: ²Var herdar för den hjord som Gud har anförtrott er och vaka över den, inte av tvång utan självmant, så som Gud vill, inte av vinningslystnad utan av hängivenhet. ³Uppträd inte som herrar över dem som kommit på er lott, utan var föredömen för hjorden. ⁴Då skall ni, när den högste herden träder fram, krönas med ärekransen som aldrig vissnar.

⁵Och ni yngre, underordna er dem som är äldst. Men för er alla gäller: klä er i ödmjukhet mot varandra, ty *Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka visar han nåd.* ⁶Böj er alltså ödmjukt under Guds starka hand, så att han upphöjer er när tiden är inne, ⁷och kasta alla era bekymmer på honom, ty han sörjer för er.

Vaksamhet

⁸Var nyktra och vaksamma. Er fiende djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter någon att sluka. ⁹Håll stånd mot honom, orubbliga i tron. Kom ihåg att ni får utstå detsamma som alla era bröder här i världen. ¹⁰Men om ni nu får lida en kort tid skall Gud, som skänker all nåd och har kallat er till sin eviga härlighet genom Kristus, upprätta er, stödja er och ge er fasthet. ¹¹Hans är makten i evighet, amen.

Slutord

¹²Genom Silvanus, som jag vet är en pålitlig broder, skriver jag dessa korta rader för att stärka er och för att bekräfta att här verkligen är fråga om Guds nåd, som ni skall stå fasta i.

¹³Församlingen i Babylon, utvald liksom ni, och min son Markus hälsar er. ¹⁴Hälsa varandra med kärlekens kyss.

Frid åt er alla som lever i Kristus.

Petrus andra brev

Hälsning

¹Från Simon Petrus, Jesu Kristi tjänare och apostel, till dem som genom rättfärdigheten hos vår gud och frälsare Jesus Kristus har fått samma dyrbara tro som vi.

Maning till ett kristet liv

²Nåd och frid åt er i allt rikare mått genom kunskap om Gud och Jesus, vår herre. ³Ty allt som leder till liv och gudsfruktan har hans gudomliga makt skänkt oss genom kunskapen om honom som i sin härlighet och kraft har kallat oss. ⁴Han har gett oss sina stora och dyrbara löften, för att ni tack vare dem skall bli delaktiga av gudomlig natur sedan ni kommit undan det fördärv som begäret drar med sig i denna värld. ⁵Sök därför med all iver att till er tro foga styrka, till styrkan kunskap, ⁶till kunskapen självbehärskning, till självbehärsknings uthållighet, till uthålligheten gudsfruktan, ⁷till gudsfruktan broderlig omtanke och till omtanken kärlek. ⁸Ty om allt detta finns hos er och får växa till blir er kunskap om vår herre Jesus Kristus inte överksam utan bär frukt. ⁹Men den som saknar detta ser ingenting i sin närsynthet; han har glömt hur han blev reнад från sina tidigare synder.

¹⁰Gör i stället allt ni kan, bröder, för att befästa er ställning som kallade och utvalda. Gör ni det kommer ni aldrig på fall, ¹¹ty då skall ni få fritt och öppet tillträde till vår herre och frälsare Jesu Kristi eviga rike.

¹²Därför tänker jag ständigt påminna er om allt detta, även om ni känner till det och är befästa i den sanning som har blivit er. ¹³Jag ser det som min plikt att hålla er vakna med mina påminnelser så länge jag bor i detta kroppens tält. ¹⁴Jag vet nämligen att jag snart måste lämna det, det har vår herre Jesus Kristus gjort klart för mig. ¹⁵Men jag vill göra mitt bästa för att ni även efter min bortgång alltid skall kunna minnas dessa ting.

Förkunnelsen om Kristi ankomst

¹⁶Det var inte några skickligt hopdiktade sagor jag byggde på när jag för er förkunnade vår herre Jesu Kristi makt och hans ankomst, utan jag hade med egna ögon sett honom i hans majestät. ¹⁷Ty han mottog ära och härlighet från Gud, sin fader, när en röst kom till honom ur denna majestätiska härlighet: "Detta är min älskade son, honom har jag utvalt." ¹⁸Den rösten hörde jag själv komma från himlen när jag var med honom på det heliga berget. ¹⁹Nu kan vi ännu mer lita på profetorden. Dem bör ni låta lysa för er som en lampa i ett mörkt rum, tills dagen gryr och morgonstjärnan går upp i era hjärtan. ²⁰Och framför allt skall ni tänka på att man aldrig kan tyda en profetia i skriften på egen hand. ²¹Ingen profetia har förmedlats genom mänsklig vilja, utan drivna av helig ande har människor talat ord från Gud.

Avfall från den rätta vägen

2

¹Men det fanns också falska profeter i Israels folk, liksom det även bland er kommer att finnas falska lärare som smugglar in fördärvbringande kätterier; de kommer till och med att förneka den herre som har friköpt dem och störtar sig därmed i fördärvet. ²Många skall följa dem i deras utsvävningar och dra skam över sanningens väg. ³I sin självskhet skall de utnyttja er med hjälp av påhittade historier. Men domen som för länge sedan fällt över dem är i kraft, och fördärvet lurar på dem.

⁴Gud skonade inte änglar som hade syndat utan störtade ner dem i underjordens mörka hålor, där de hålls i förvar till domen. ⁵Han skonade inte den gamla världen men skyddade Noa, rättfärdighetens förkunnare, jämte sju andra när han lät en översvämning komma över de gudlösas värld. ⁶Städerna Sodom och Gomorra dömde han till att läggas i aska för att visa de gudlösa vad som väntar dem. ⁷Men han räddade den rättfärdige Lot, som led av de ogudaktigas utsvävande liv, ⁸för när den rättfärdige mannen bodde bland dem och fick höra om deras laglösa gärningar och själv såg dem plågades han dag efter dag i sin rättfärdiga själ.

⁹Herren vet alltså att rädda de gudfruktiga ur prövningen men också att hålla de orättfärdiga i förvar under tuktan fram

till domens dag, ¹⁰särskilt dem som följer sina orena begär och inte bryr sig om högre makter. Fräcka och övermodiga skyggar de inte för att smäda himmelska väsen, ¹¹och det fast änglar som är långt överlägsna dessa i styrka och makt inte tillgriper smädelser när de anklagar dem inför Herren. ¹²Dessa människor är som oskäligen djur, födda till att fångas och dödas. De hädar vad de inte känner till, och liksom djuren går under skall också de gå under, ¹³och så blir de lurade på vad de har lurat till sig. De har sin glädje i att festa mitt på ljusa dagen. De är en skam och vanära där de delar era måltider och hänger sig åt sina förförelsekonster. ¹⁴De har inte ögon för annat än lösaktiga kvinnor och får aldrig nog av synden. De förleder svaga själar och är väl övade i själviskhet, dessa förbannade, ¹⁵som har lämnat den raka vägen och gått vilse genom att följa Bileam, Bosors son, i spåren. Han älskade vad han kunde lura till sig ¹⁶men blev tillrättavisad för sitt brott: en stum åsna började tala med människoröst och hejdade profeten i hans dårskap.

¹⁷Dessa människor är källor utan vatten, dimmoln som jagas av stormbyar: det djupaste mörker väntar dem. ¹⁸De talar stora men tomma ord, de vädjar till kroppens begär och lockar med utsvävningar tillbaka sådana som just börjat komma bort från dem och deras villfarelse. ¹⁹De utlovar frihet men är själva slavar under fördärvet, ty det man blir underkuvad av är man slav under. ²⁰Om de som tack vare kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus har kommit undan världens orenhet låter sig fångas av den igen och underkuvas, då ligger de sämre till nu än förra gången. ²¹Det hade varit bättre för dem att aldrig ha fått kunskap om rättfärdighetens väg än att ha kunskapen om den och sedan dra sig undan de heliga bud som de har mottagit. ²²Det har gått dem som det så sant sägs i ordspråken: *hunden vänder om till sin spya*, och tvättat svin vältrar sig i smutsen.

Herrens dag kommer

3

¹Det är nu andra brevet jag skriver till er, mina kära, och i båda har jag genom mina påminnelser velat väcka er till klar insikt igen ²och få er att minnas de heliga profeternas förutsägelser och vår herres och frälsares bud, som ni har hört genom era

apostlar. ³Framför allt skall ni tänka på att i de sista dagarna kommer det hånare, som styrs av sina egna begär och som hånar er ⁴och frågar: "Hur blir det med löftet om hans ankomst? Våra fäder har redan dött, och allt är som det har varit sedan världens skapelse." ⁵De bortser från att det för länge sedan fanns himlar och en jord som hade uppstått ur vatten och genom vatten i kraft av Guds ord. ⁶Den värld som då fanns dränktes därför i vatten och gick under. ⁷Men de himlar och den jord som nu finns är i kraft av samma ord sparade åt elden; de bevaras till domens dag då de gudlösa skall förintas.

⁸Men en sak får ni inte glömma, mina kära: för Herren är en dag som tusen år och tusen år som en dag. ⁹Det är inte så som många menar, att Herren är sen att uppfylla sitt löfte. Han dröjer för er skull, eftersom han inte vill att någon skall gå förlo-rad utan att alla skall få tid att omvända sig.

¹⁰Men Herrens dag kommer som en tjuv. Den dagen skall himlarna försvinna med dån, himlakropparna upplösas i eld och jorden och allt som människan gjort där förgås. ¹¹När nu allt detta skall upplösas, då måste ni leva heligt och fromt på alla sätt ¹²medan ni väntar på Guds dag och påskyndar dess ankomst, dagen som får himlarna att upplösas i eld och himlakropparna att smälta i hetta. ¹³Men efter hans löfte väntar vi på nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor.

Slutförmaningar

¹⁴Därför skall ni, mina kära, medan ni väntar på detta, göra allt ni kan för att Gud skall finna att ni lever i frid, rena och oförvitliga. ¹⁵Att vår herre dröjer skall ni betrakta som en räddning. Detta har också vår käre broder Paulus skrivit till er i enlighet med den vishet han har fått. ¹⁶Det gör han i alla sina brev när han talar om dessa ting. Där finns somligt som är svårt att förstå, och detta liksom vad som står i de övriga skrifterna förvränger okunniga och obefästa människor, till sitt eget fördärv.

¹⁷Ni, mina kära, som fått veta detta, skall vara på er vakt, så att ni inte dras med i de ogudaktigas villfarelse och förlorar fotfästet. ¹⁸Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, amen.

Johannes första brev

Livets ord blev synligt

1¹Det som var till från begynnelsen, det vi har hört, det vi har sett med egna ögon, det vi har skådat och har tagit på med våra händer, det är vårt ärende: livets ord. ²Ja, livet blev synligt, vi har sett det och vittnar om det, och vi förkunnar för er det eviga livet, som var hos Fadern och blev synligt för oss. ³Det vi har sett och hört förkunnar vi för er, för att också ni skall vara med i vår gemenskap, som är en gemenskap med Fadern och hans son Jesus Kristus. ⁴Detta skriver vi för att vår glädje skall bli fullkomlig.

Vandra i ljuset

⁵Och detta är det budskap som vi har hört av honom och förkunnar för er: att Gud är ljus och att inget mörker finns i honom. ⁶Om vi säger att vi har gemenskap med honom men vandrar i mörkret, ljuger vi och handlar inte efter sanningen. ⁷Men om vi vandrar i ljuset, liksom han är i ljuset, då har vi gemenskap med varandra, och blodet från Jesus, hans son, renar oss från all synd. ⁸Om vi säger att vi är utan synd bedrar vi oss själva, och sanningen finns inte i oss. ⁹Om vi bekänner våra synder är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet. ¹⁰Om vi säger att vi inte har syndat gör vi honom till lögnare, och hans ord finns inte i oss.

Det nya budet: kärleken

2¹Mina barn, detta skriver jag till er för att ni inte skall synda. Men om någon syndar har vi en som för vår talan inför Fadern, Jesus Kristus som är rättfärdig. ²Han är det offer som sonar våra synder och inte bara våra utan hela världens.

³Att vi har lärt känna honom förstår vi av att vi håller hans bud. ⁴Den som säger: "Jag känner honom" men inte håller

hans bud är en lögnare, och sanningen finns inte i honom. ⁵Men hos den som bevarar hans ord har Guds kärlek i sanning nått sin fullhet. Då vet vi att vi är i honom. ⁶Den som säger att han förblir i honom måste själv leva så som han levde.

⁷Mina kära, vad jag skriver här är inget nytt bud utan ett gammalt som ni har haft från början. Detta gamla bud är ordet som ni har fått höra. ⁸Ändå är det jag skriver ett nytt bud — det visar både hans och ert liv. Ty mörkret viker och det sanna ljuset lyser redan. ⁹Den som säger sig vara i ljuset men hatar sin broder är ännu kvar i mörkret. ¹⁰Den som älskar sin broder förblir i ljuset och har ingenting inom sig som leder till fall. ¹¹Men den som hatar sin broder är i mörkret; han vandrar i mörkret och vet inte vart han går, ty mörkret har gjort hans ögon blinda.

Älska inte världen

¹²Jag skriver till er, mina barn: ni har fått era synder förlåtna för hans namns skull. ¹³Jag skriver till er, fäder: ni känner honom som är till från början. Jag skriver till er som är unga: ni har besegrat den Onde.

¹⁴Jag har skrivit till er, barn: ni känner Fadern. Jag har skrivit till er, fäder: ni känner honom som är till från början. Jag har skrivit till er som är unga: ni är starka och Guds ord förblir i er och ni har besegrat den Onde.

¹⁵Älska inte världen och det som finns i världen. Om någon älskar världen finns inte Faderns kärlek i honom. ¹⁶Ty det som finns i världen, vad kroppen begär, vad ögonen åtrår, vad högfärden skryter med, det kommer inte från Fadern utan från världen. ¹⁷Och världen förgår med sina lockelser, men den som gör Guds vilja består för evigt.

Många antikrister i den sista tiden

¹⁸Mina barn, detta är den sista tiden. Ni har hört att en antikrist skall komma, och nu har också många antikrister trätt fram. Av detta förstår vi att det är den sista tiden. ¹⁹De har utgått från oss men hörde aldrig till oss. Ty om de hade hört till oss hade de stannat hos oss. Men det skulle avslöjas att ingen av dem hör till oss. ²⁰Ni däremot har blivit smorda av den He-

lige och känner alla sanningen — ²¹Jag skriver heller inte att ni är okunniga om sanningen utan att ni känner den och vet att ingen lögn uppstår ur sanningen.

²²Vem är nu lögnare om inte den som förnekar att Jesus är Kristus? Den är antikrist som förnekar Fadern och Sonen.

²³Den som förnekar Sonen har heller inte Fadern. Den som erkänner Sonen har också Fadern. ²⁴Bevara det ni har hört från början. Om det ni har hört från början finns i er förblir också ni för alltid bevarade i Sonen och i Fadern. ²⁵Och detta är vad han själv lovade oss: det eviga livet.

²⁶Jag skriver här till er om dem som vill bedra er. ²⁷Men i er förblir den smörjelse som ni har fått av honom, och ni behöver ingen lärare. Ty hans smörjelse undervisar er om allt — den talar sanning och inte lögn. Gör som den har lärt er: förbli i honom.

Guds barn

²⁸Ja, mina barn, förbli i honom, så att vi kan stå frimodiga när han uppenbarar sig och inte behöver vända oss bort i skam vid hans ankomst. ²⁹Om ni vet att han är rättfärdig inser ni också att var och en som lever rättfärdigt är född av honom.

¹Vilken kärlek har inte Fadern skänkt oss när vi får heta Guds barn. Det är vi. Världen känner oss inte, därför att den aldrig har lärt känna honom. ²Mina kära, nu är vi Guds barn, men det har ännu inte blivit uppenbart vad vi kommer att bli. Vi vet dock att när han uppenbarar sig kommer vi att bli lika honom, ty då får vi se honom sådan han är. ³Var och en som har detta hopp till honom renar sig själv liksom han är ren.

⁴Den som syndar bryter också mot lagen, ty synd är laglöshet. ⁵Ni vet att han har uppenbarat sig för att ta bort synderna och att någon synd inte finns hos honom. ⁶Den som förblir i honom syndar inte. Den som syndar har aldrig sett honom och känner honom inte.

⁷Mina barn, låt ingen föra er vilse. Den som gör det rätta är rättfärdig, liksom Kristus är rättfärdig. ⁸Den som syndar är djävulens barn, ty djävulen har syndat ända från början. Men Guds son har uppenbarats för att utplåna djävulens verk. ⁹Den som är född av Gud syndar inte, ty Guds säd förblir i honom.

Och han kan inte synda eftersom han är född av Gud. ¹⁰Så blir det uppenbart vilka som är Guds barn och vilka som är djävulens: den som handlar orättfärdigt tillhör inte Gud, ej heller den som inte älskar sin broder.

Inbördes kärlek

¹¹Ty detta är budskapet som ni har hört alltifrån början: att vi skall älska varandra. ¹²Vi skall inte likna Kain, som var den Ondes barn och slog ihjäl sin bror. Varför slog han ihjäl honom? Därför att hans gärningar var onda medan broderns var rättfärdiga.

¹³Bröder, bli inte förvånade om världen hatar er. ¹⁴Vi vet att vi har gått över från döden till livet, ty vi älskar våra bröder. Den som inte älskar är kvar i döden. ¹⁵Den som hatar sin broder är en mördare, och ni vet att ingen mördare bär evigt liv inom sig. ¹⁶Genom att Jesus gav sitt liv för oss har vi lärt känna kärleken. Också vi är skyldiga att ge vårt liv för bröderna. ¹⁷Om någon som har vad han behöver här i världen ser sin broder lida nöd men stänger sitt hjärta för honom, hur kan då Guds kärlek förbli i honom?

¹⁸Mina barn, låt oss inte älska med tomma ord utan med handling och sanning. ^{19/20}Då förstår vi att vi är sanningens barn, och om vårt hjärta dömer oss kan vi inför honom övertyga det om att Gud är större än vårt hjärta och förstår allt. ²¹Mina kära, om hjärtat inte dömer oss kan vi stå frimodiga inför Gud. ²²Och vad vi än ber om får vi av honom, eftersom vi håller hans bud och gör det som behagar honom. ²³Och detta är hans bud: att vi skall tro på hans son Jesu Kristi namn och älska varandra så som han har befallt oss. ²⁴Den som håller Guds bud förblir i Gud och Gud i honom. Och att han förblir i oss vet vi av anden som han har gett oss.

Sanningens ande eller villfarelsens

4

¹Mina kära, sätt inte tro till alla andar utan pröva om de kommer från Gud, ty många falska profeter har gått ut i världen. ²Så kan ni se vilken ande som är Guds: varje ande som erkänner att Jesus Kristus har kommit i mänsklig gestalt är från Gud, ³men den ande som förnekar Jesus är inte från Gud. Det

är Antikrists ande, som ni har hört skall komma och som redan nu är i världen. ⁴Men ni, mina barn, är från Gud, och ni har besegrat de falska profeterna, ty han som är i er är större än han som är i världen. ⁵De kommer från världen, och därför talar de som världen, och världen lyssnar på dem. ⁶Men vi kommer från Gud. Den som känner Gud, han lyssnar på oss; den som inte kommer från Gud, han lyssnar inte på oss. Så kan vi skilja mellan sanningens ande och villfarelsens ande.

Kärleken från Gud

⁷Mina kära, låt oss älska varandra, ty kärleken kommer från Gud, och den som älskar är född av Gud och känner Gud. ⁸Men den som inte älskar känner inte Gud, eftersom Gud är kärlek. ⁹Så uppenbarades Guds kärlek hos oss: han sände sin ende son till världen för att vi skulle få liv genom honom. ¹⁰Detta är kärleken: inte att vi har älskat Gud utan att han har älskat oss och sänt sin son som försoningsoffer för våra synder.

¹¹Mina kära, om Gud har älskat oss så, måste också vi älska varandra. ¹²Ingen har någonsin sett Gud. Men om vi älskar varandra är Gud alltid i oss, och hans kärlek har nått sin fullhet i oss. ¹³Han har gett oss sin ande, och därför vet vi att vi förblir i honom och han i oss. ¹⁴Vi har sett och kan vittna om att Fadern har sänt sin son att rädda världen. ¹⁵Om någon bekänner att Jesus är Guds son förblir Gud i honom och han i Gud. ¹⁶Och vi har lärt känna den kärlek som Gud har till oss och tror på den.

Gud är kärlek, och den som förblir i kärleken förblir i Gud och Gud i honom. ¹⁷I detta har kärleken nått sin fullhet hos oss: att vi kan vara frimodiga på domens dag, ty sådan som Kristus är, sådana är vi i denna världen. ¹⁸Rädsla finns inte i kärleken, utan den fullkomliga kärleken fördriver rädslan, ty rädsla hör samman med straff, och den som är rädd har inte nått kärlekens fullhet. ¹⁹Vi älskar därför att han först älskade oss. ²⁰Om någon säger: "Jag älskar Gud" men hatar sin broder, då ljuger han. Ty den som inte älskar sin broder, som han har sett, kan inte älska Gud, som han inte har sett. ²¹Och detta är det bud som han har gett oss: att den som älskar Gud också skall älska sin broder.

Att hålla Guds bud

5

¹Var och en som tror att Jesus är Kristus, han är född av Gud, och den som älskar fadern älskar också hans barn. ²Att vi älskar Guds barn ser vi därav att vi älskar Gud och håller hans bud. ³Ty detta är kärleken till Gud: att vi håller hans bud. Hans bud är inte tunga, ⁴eftersom alla som är födda av Gud besegrar världen, och detta är den seger som har besegrat världen: vår tro. ⁵Vem kan besegra världen utom den som tror att Jesus är Guds son?

Livet finns i Guds son

⁶Han är den som kom genom vatten och blod, Jesus Kristus. Inte bara med vattnet utan med både vattnet och blodet. Och Anden är den som vittnar, ty Anden är sanningen. ⁷Det är tre som vittnar: ⁸Anden, vattnet och blodet, och dessa tre är samstämmiga. ⁹Vi godtar ju människors vittnesbörd, men Guds betyder mer, ty detta är Guds vittnesbörd: han har vittnat om sin son. ¹⁰Den som tror på Guds son har tagit emot vittnesbördet i sitt inre. Den som inte tror på Gud gör honom till lögnare, eftersom han inte tror på det vittnesbörd Gud har gett om sin son. ¹¹Och detta är vittnesbördet: Gud har gett oss evigt liv, och det livet finns i hans son. ¹²Den som har hans son har livet. Den som inte har Guds son har inte livet.

Förbön för syndare

¹³Detta skriver jag till er som tror på Guds sons namn, för att ni skall veta att ni har evigt liv. ¹⁴Och vår frimodiga tro på Gud är denna: om vi ber honom om något efter hans vilja, så hör han oss. ¹⁵Och om vi vet att han hör oss vad vi än ber om, så vet vi också att vi får vad vi ber honom om. ¹⁶Om någon ser sin broder begå en synd som inte är en dödssynd skall han be, och han skall ge liv åt honom, åt dem som inte begår någon dödssynd. Det finns synd som leder till döden. Det är inte sådan synd jag menar när jag säger att man skall be. ¹⁷Varje orätt är en synd, men det finns synd som inte är dödssynd.

Sammanfattning

¹⁸Vi vet att de som är födda av Gud inte syndar. Han som föddes av Gud bevarar dem och den Onde kan inte röra dem. ¹⁹Vi vet att vi är från Gud och att hela världen ligger i den Ondes våld. ²⁰Vi vet också att Guds son har kommit och att han har gett oss förstånd så att vi kan känna den Sanne. Vi lever i den Sanne, i hans son Jesus Kristus. Han är den sanne guden och det eviga livet. ²¹Mina barn, var på er vakt mot avgudar.

Johannes andra brev

Hälsning

¹Från den gamle till den utvalda frun och hennes barn, som jag i sanning älskar, och inte bara jag utan alla som har lärt känna sanningen. ²Vi älskar dem för sanningens skull, den förblir i oss och skall vara med oss för alltid. ³Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek.

Kärleksbudet

⁴Det gladdade mig mycket att bland dina barn finna sådana som lever i sanningen så som Fadern har befallt oss. ⁵Nu ber jag dig, min fru — och det jag skriver här är inte något nytt bud utan det som vi har haft från början — låt oss alla älska varandra. ⁶Och detta är kärleken: att leva efter hans bud. Ja, detta är budet som ni har fått höra från början: att ni skall leva i kärleken.

Förbli i Kristi lära

⁷Ty många bedragare har gått ut i världen, sådana som inte vill erkänna att Jesus Kristus har kommit i mänsklig gestalt. Där har ni bedragaren, Antikrist. ⁸Se till att ni inte förlorar det ni har arbetat för utan får full lön. ⁹Den som inte förblir i Kristi lära utan går andra vägar, han har inte Gud. Den som förblir i hans lära, han har både Fadern och Sonen. ¹⁰Om någon kommer till er utan denna lära skall ni inte släppa in honom i ert hem och inte hälsa honom välkommen. ¹¹Den som välkomnar honom gör sig till hans medbrottsling.

Sluthälsning

12Jag har mycket att säga er, men jag vill inte göra det med papper och bläck utan hoppas få komma till er och tala med er personligen, för att vår glädje skall bli fullkomlig. ¹³Din utvalda systers barn hälsar dig.

Johannes tredje brev

Hälsning

¹Från den gamle till hans käre Gaius, som jag i sanning älskar.
²Käre broder, jag hoppas att allt står väl till och att du är frisk. Att det står väl till med din själ vet jag. ³Det glädde mig mycket att få besök av bröder som vittnade om sanningen hos dig, hur du lever i sanningen. ⁴Ingenting gläder mig mer än att höra att mina barn lever i sanningen.

Beröm och klander

⁵Käre broder, du visar dig trogen i allt du gör för bröderna fast de kommer från annat håll. ⁶De har vittnat om din kärlek inför vår församling. Det är bra om du på ett sätt som är Gud värdigt hjälper dem att fortsätta resan. ⁷Det är ju för Namnets skull som de har gett sig ut, och de tar inte emot någonting av hedningarna. ⁸Alltså är det vi som måste sörja för dem, så att vi hjälper till att sprida sanningen.

⁹Jag har skrivit några rader till din församling. Men Diotrefes, som söker ta ledningen där, vill inte ha med oss att göra. ¹⁰När jag kommer skall jag därför påtala hans handlingssätt, hur skamligt han förtalar oss. Och han nöjer sig inte med det, han vägrar att ta emot bröderna, och då andra vill göra det hindrar han dem och stöter ut dem ur församlingen.

¹¹Käre broder, ta inte efter det onda utan det goda. Den som gör det goda kommer från Gud. Den som gör det onda har inte sett Gud. ¹²Till förmån för Demetrios har alla, ja, sanningen själv, vittnat. Också vi kan vittna, och du vet att vårt vittnesbörd är sant.

Sluthälsning

¹³Jag har mycket att säga dig, men jag vill inte göra det med bläck och penna. ¹⁴Jag hoppas snart få se dig, så att vi kan talas vid personligen.

¹⁵Frid över dig. Vännerna hälsar. Hälsa vännerna, var och en särskilt.

Judas brev

Hälsning

¹Från Judas, Jesu Kristi tjänare, Jakobs bror, till de kallade som är älskade av Gud fadern och bevarade åt Jesus Kristus.

²Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått.

De falska lärarna skall drabbas av domen

³Mina kära, i min stora iver att skriva till er om vår gemensamma frälsning känner jag mig tvungen att sända er en maning att kämpa för den tro som en gång för alla har anförtrotts de heliga. ⁴Bland er har det nämligen nästlat sig in några människor som för länge sedan blev förutbestämda för domen. De är gudlösa och missbrukar vår Guds nåd till ett liv i utsvävningar och förnekar vår ende härskare och herre, Jesus Kristus.

⁵Jag vill påminna er, ni vet ju redan allt detta, om hur Herren först räddade sitt folk ur Egypten men sedan dödade dem som inte trodde. ⁶Och tänk på de änglar som inte slog vakt om sin höga ställning utan övergav sin rätta hemvist: dem håller han förvarade i underjorden med eviga bojor fram till domen på den stora dagen. ⁷Tänk också på Sodom och Gomorra och deras grannstäder, som på samma sätt som änglarna bedrev otukt och onaturligt umgänge: de straffades med evig eld och är ett varnande exempel.

⁸Ändå betar sig dessa svärmare likadant. De skändar kroppen, de förnekar högre makter och de smädar himmelska väsen. ⁹Ärkeängeln Mikael tillät sig inte att fördöma djävulen med smädelser, när han tvistade med honom om Moses kropp, utan sade: "Måtte Herren tillrättavisa dig." ¹⁰Dessa människor däremot smädar det som de inte vet något om, och det som de kan av naturen, liksom de oskäligen djuren, det förstör de sig själva med. ¹¹Ve dem! De har slagit in på Kains väg, de ägnar sig som Bileam åt villfarelser mot betalning, de går under som Korach genom sitt trots.

¹²De är blindskär, dessa som utan att skämmas deltar i era måltider och bara tänker på sig själva. De är moln utan regn som drivs förbi av vinden. De är träd utan frukt om hösten och upptryckta med rötterna, dubbelt döda. ¹³De är vilda havsvågor med sina skändligheter som skumkrön. De är kometer som det djupaste mörker väntar på för evigt. ¹⁴Om dessa människor profeterade Henok i den sjunde generationen efter Adam: "Se, Herren kommer med sina tusentals heliga ¹⁵för att sitta till doms över alla människor och straffa alla gudlösa för alla deras gudlösa handlingar och allt det oerhörda som dessa gudlösa syndare har sagt mot honom." ¹⁶De knotar, är missnöjda och lever efter sina begär. De är stora i orden samtidigt som de smickrar dem som de kan ha nytta av.

I väntan på Kristi ankomst

¹⁷Men ni, mina kära, skall komma ihåg vad som förutsades av vår herre Jesu Kristi apostlar. ¹⁸De sade till er: "I den sista tiden skall det uppträda hädare som drivs av sina gudlösa begär." ¹⁹Det är just de som vållar splittring, dessa som är alltigenom jordiska, utan ande.

²⁰Men ni, mina kära, skall bygga ert liv på er allra heligaste tro under bön i helig ande. ²¹Håll er kvar i Guds kärlek och se fram mot att vår herre Jesus Kristus skall förbarma sig och ge er evigt liv. ²²Somliga, sådana som tvivlar, skall ni ha förbarmande med ²³och rycka ur elden och rädda, men andra skall ni förbarma er över med fruktan, i avsky till och med för deras av kroppen nersölade kläder.

Slutord

²⁴Han som kan skydda er från fall och ställa er inför sin härlighet, fläckfria och jublande, ²⁵den ende Guden som har räddat oss genom vår herre Jesus Kristus, hans är härligheten, storheten, styrkan och makten, före all tids början, nu och i all evighet, amen.

Johannes uppenbarelse

Inledning och hälsning

1 Detta är Jesu Kristi uppenbarelse, som Gud gav honom för att visa sina tjänare vad som snart skall ske. Han sände sin ängel och lät sin tjänare Johannes veta det, ²han som har vittnat om Guds ord och Jesu Kristi vittnesbörd, allt han har sett. ³Salig den som läser upp och saliga de som hör orden i denna profetia och bevarar det som står skrivet i den. Ty stunden är nära.

⁴Från Johannes till de sju församlingarna i Asien. Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer och från de sju andarna framför hans tron ⁵och från Jesus Kristus, det trovärdiga vittnet, den förstfödde från de döda och härskaren över jordens kungar. Han som älskar oss och har löst oss från våra synder med sitt blod ⁶och som har gjort oss till ett kungadöme, till präster åt sin Gud och fader, honom tillhör härligheten och väldet i evigheters evighet, amen.

⁷Se, han kommer med molnen, och varje öga skall se honom, också de som har genomborrat honom, och alla jordens stammar skall brista ut i klagan för hans skull. Ja, amen. ⁸Jag är A och O, säger Herren Gud, han som är och som var och som kommer, allhärskaren.

Johannes syn på ön Patmos

⁹Jag, Johannes, er broder som i Jesus delar lidandet, kungavärdigheten och uthålligheten med er, hade kommit till ön Patmos för Guds ords och Jesu vittnesbörds skull. ¹⁰Jag kom i hänryckning på Herrens dag och hörde bakom mig en stark röst, som en basun, ¹¹och den sade: "Vad du ser, skriv det i en bok och skicka den till de sju församlingarna, till Efesos, Smyrna, Pergamon, Thyatira, Sardes, Filadelfia och Laodikeia."

¹²Jag vände mig om för att se rösten som talade till mig. Och när jag vände mig om såg jag sju lampställ av guld, ¹³och mitt bland lampställena såg jag någon som var lik en människoson, i fotsid klädnad och med ett bälte av guld om bröstet. ¹⁴Hans

huvud och hår var vitt som vit ull, som snö, och hans ögon var som eldslågor. ¹⁵Hans fötter liknade gyllene brons när den glöder i smältugnen, och hans röst var som rösten av stora vatten. ¹⁶I sin högra hand höll han sju stjärnor, och ur hans mun kom ett skarpt, tveeggat svärd, och hans ansikte var som solen när den lyser i sin kraft.

¹⁷När jag såg honom föll jag ner som död för hans fötter. Och han lade sin högra hand på mig och sade: "Var inte rädd. Jag är den förste och den siste ¹⁸och den som lever. Jag var död, och se, jag lever i evigheters evighet, och jag har nycklarna till döden och dödsriket. ¹⁹Skriv nu ner vad du har sett och vad som är och vad som skall ske härefter. ²⁰Detta är hemligheten med de sju stjärnorna som du har sett i min högra hand och med de sju lampställen av guld: de sju stjärnorna är de sju församlingarnas änglar, och de sju lampställen är de sju församlingarna.

BREV TILL DE SJU FÖRSAMLINGARNA (kap. 2–3)

Till församlingen i Efesos

2 ¹Skriv till ängeln för församlingen i Efesos:

Så säger han som håller de sju stjärnorna i sin högra hand, han som går bland de sju lampställen av guld. ²Jag känner dina gärningar, din möda och din uthållighet och vet att du inte kan tåla onda människor. Du har prövat dem som kallar sig apostlar men inte är det, och du har funnit att de är lögnare. ³Du är uthållig, du har tålt mycket för mitt namns skull och du har inte tröttnat. ⁴Men det har jag emot dig, att du har övergett din första kärlek. ⁵Tänk på varifrån du har fallit, och omvänd dig och gör samma gärningar som förr. Annars kommer jag till dig och flyttar bort ditt lampställ, om du inte omvänder dig. ⁶Men den förtjänsten har du, att du avskyr nikolaiternas gärningar, som jag också avskyr. ⁷Du som har öron, hör vad Anden säger till församlingarna! Åt den som segrar skall jag ge att äta av livets träd, som står i Guds paradiset.

Till församlingen i Smyrna

⁸Och skriv till ängeln för församlingen i Smyrna:

Så säger han, den förste och den siste, han som var död och har fått liv igen. ⁹Jag känner ditt lidande och din fattigdom — men du är rik — och jag vet hur du smädas av dem som kallar sig judar men inte är det utan är en Satans synagoga. ¹⁰Var inte rädd för vad du skall få utstå. Se, djävulen kommer att kasta några av er i fängelse för att ni skall sättas på prov, och ni skall få lida i tio dagar. Var trogen intill döden, så skall jag ge dig livets segerkrans. ¹¹Du som har öron, hör vad Anden säger till församlingarna! Den som segrar skall inte skadas av den andra döden.

Till församlingen i Pergamon

¹²Och skriv till ängeln för församlingen i Pergamon:

Så säger han som har det skarpa, tveeggade svärdet. ¹³Jag vet var du bor: där Satan har sin tron. Ändå håller du fast vid mitt namn och har inte förnekat din tro på mig, inte ens i de dagar när Antipas, mitt trogna vittne, dödades hos er där Satan bor. ¹⁴Men något har jag emot dig: att du hos dig har några som håller sig till Bileams lära, han som lärde Balak att gillra en fälla för israeliterna, så att de åt offerkött och bedrev otukt. ¹⁵Så har också du hos dig sådana som på samma sätt håller sig till nikolaiternas lära. ¹⁶Vänd om! Annars kommer jag snart till dig och strider mot dem med min muns svärd. ¹⁷Du som har öron, hör vad Anden säger till församlingarna! Åt den som segrar skall jag ge av det dolda mannat, och jag skall ge honom en vit sten, och på stenen skall det stå ett nytt namn, som ingen känner utom den som får det.

Till församlingen i Thyatira

¹⁸Och skriv till ängeln för församlingen i Thyatira:

Så säger Guds son, han som har ögon som eldslågor, och hans fötter liknar gyllene brons. ¹⁹Jag känner dina gärningar, din kärlek och din tro, ditt tjänande och din uthållighet och vet att dina senaste gärningar är fler än de första. ²⁰Men det har jag emot dig, att du låter kvinnan Isebel hållas, hon som kallar sig profet och lär och förleder mina tjänare att bedriva otukt

och äta offerkött. ²¹Jag gav henne tid att vända om, men hon vill inte vända om från sin otukt. ²²Se, jag skall lägga henne på sjukbädden, och dem som horar med henne skall jag låta drabbas av svåra lidanden om de inte vänder om från hennes gärningar. ²³Och hennes barn skall jag döda med pest. Och alla församlingarna skall förstå att jag är den som rannsakar njurar och hjärtan och som skall ge var och en av er vad hans gärningar är värda. ²⁴Men till er andra i Thyatira, alla som inte har denna lära och inte känner Satans djup, som det heter, till er säger jag: Jag lägger inte på er någon annan börda. ²⁵Men håll fast vid det ni har, tills jag kommer. ²⁶Den som segrar och ger akt på mina gärningar ända till slutet, honom skall jag ge makt över folken, ²⁷och han skall valla dem med en stav av järn, som man krossar lerkärl — ²⁸samma makt som jag har fått av min fader. Och jag skall ge honom morgonstjärnan. ²⁹Du som har öron, hör vad Anden säger till församlingarna!

Till församlingen i Sardes

3 ¹Och skriv till ängeln för församlingen i Sardes:

Så säger han som har Guds sju andar och de sju stjärnorna. Jag känner dina gärningar, det heter om dig att du lever, men du är död. ²Vakna upp och stärk det som finns kvar och som var nära att dö. Ty jag har funnit att dina gärningar inte håller måttet inför min Gud. ³Kom ihåg vad du har hört och tagit emot, och bevara det och vänd om. Ty om du inte vaknar skall jag komma som en tjuv, och du skall inte veta vilken stund jag kommer över dig. ⁴Men du har några få i Sardes som inte har fläckt sina kläder, och de skall vandra med mig i vita kläder eftersom de har förtjänat det. ⁵Den som segrar skall alltså kläs i vita kläder, och jag skall inte stryka hans namn ur livets bok, och jag skall kännas vid hans namn inför min fader och inför hans änglar. ⁶Du som har öron, hör vad Anden säger till församlingarna!

Till församlingen i Filadelfia

⁷Och skriv till ängeln för församlingen i Filadelfia:

Så säger den helige, den sannfärdige, han som har Davids nyckel, han som öppnar så att ingen kan stänga och stänger så

att ingen kan öppna. ⁸Jag känner dina gärningar. Se, jag har ställt en dörr öppen för dig som ingen kan stänga. Din kraft är ringa, men du har bevarat mitt ord och inte förnekat mitt namn. ⁹Se, jag skall låta några komma från Satans synagoga, några som kallar sig judar men inte är det utan ljuger. Se, jag skall få dem att komma och kasta sig för dina fötter, och de skall förstå att jag älskar dig. ¹⁰Du har bevarat ordet om min uthållighet, och därför skall jag bevara dig från prövningens stund, som skall komma över hela världen för att pröva jordens invånare. ¹¹Jag kommer snart. Håll fast det du har, så att ingen tar ifrån dig segerkransen. ¹²Den som segrar skall jag göra till en pelare i min Guds tempel, och han skall aldrig mer lämna det. På honom skall jag skriva min Guds namn och namnet på Guds stad, det nya Jerusalem som kommer ner ur himlen, från min Gud, och mitt nya namn. ¹³Du som har öron, hör vad Anden säger till församlingarna!

Till församlingen i Laodikeia

¹⁴Och skriv till ängeln för församlingen i Laodikeia:

Så säger han som är Amen, det trovärdiga och sanna vittnet, början till Guds skapelse. ¹⁵Jag känner dina gärningar, du är varken kall eller varm. Om du ändå vore kall eller varm! ¹⁶Men nu är du ljum och varken varm eller kall, och därför skall jag spy ut dig ur min mun. ¹⁷Du säger: jag är rik, jag har vunnit rikedom och saknar ingenting. Och du förstår inte att just du är eländig och ömkansvärd och fattig och blind och naken. ¹⁸Jag råder dig att hos mig köpa guld som har renats i eld så att du blir rik, och vita kläder så att du kan klä dig och dölja din skamliga nakenhet, och salva att smörja dina ögon med så att du kan se. ¹⁹Jag tillrättavisar och tuktar alla dem jag älskar. Visa iver och vänd om! ²⁰Se, jag står vid dörren och bultar. Om någon hör min röst och öppnar dörren skall jag gå in till honom och äta med honom och han med mig. ²¹Den som segrar skall jag låta sitta hos mig på min tron, liksom jag har segrat och sitter hos min fader på hans tron. ²²Du som har öron, hör vad Anden säger till församlingarna!"

Den himmelska gudstjänsten

4

¹Sedan såg jag, och se, en dörr stod öppen till himlen, och den första rösten, som jag hade hört tala till mig som en basun, sade: "Kom hit upp, så skall jag visa dig vad som skall ske här-
efter." ²Och strax kom jag i hänryckning, och se, en tron stod i himlen och någon satt på tronen, ³och han som satt där syntes mig lik jaspis och karneol, och kring tronen var en regnbåge som var som smaragd. ⁴Och runt om tronen såg jag tjugofyra troner, och på tronerna satt tjugofyra äldste, klädda i vita kläder och med kransar av guld på huvudet. ⁵Från tronen kom det blixtar och då och åska, och sju facklor brann framför tronen, det är Guds sju andar, ⁶och framför tronen låg liksom ett hav av glas, som av kristall.

Mitt för tronen och runt om tronen var fyra varelser som hade fullt med ögon, både framtill och baktill. ⁷Den första varelsen liknade ett lejon, den andra en ungtjur, den tredje hade ett ansikte som en människa, och den fjärde liknade en flygande örn. ⁸De fyra varelserna hade vardera sex vingar, och de hade fullt med ögon, utåt och inåt. Utan att vila säger de dag och natt:

Helig, helig, helig
är Herren Gud, allhärskaren,
han som var och som är och som kommer.

⁹Och när dessa varelser hyllar och ärar och tackar honom som sitter på tronen och som lever i evigheters evighet, ¹⁰då skall de tjugofyra äldste falla ner inför honom som sitter på tronen och tillbe honom som lever i evigheters evighet och lägga sina kransar framför tronen och säga:

¹¹Du, vår Herre och Gud, är värdig
att ta emot härligheten och äran och makten.
Ty du har skapat världen,
och genom din vilja blev den till och skapades den.

Lammet och boken med sju sigill

5

¹Och jag såg i högra handen på honom som satt på tronen en bokrulle med skrift på både framsidan och baksidan och förseglad med sju sigill. ²Och jag såg en väldig ängel som ropade ut med hög röst: "Vem är värdig att öppna boken och bryta si-

gillen?" ³Men ingen i himlen eller på jorden eller under jorden kunde öppna boken och se i den. ⁴Och jag grät häftigt över att det inte fanns någon som var värdig att öppna boken och se i den. ⁵Men en av de äldste sade till mig: "Gråt inte. Se, han har segrat, lejonet av Juda stam, skottet från Davids rot. Han kan öppna boken med dess sju sigill."

⁶Och jag såg att mitt för tronen och de fyra varelserna och mitt för de äldste stod ett lamm, och det såg ut att ha blivit slaktat. Det hade sju horn och sju ögon, som är Guds sju andar som har sänts ut över hela jorden. ⁷Det gick fram och tog boken ur högra handen på honom som satt på tronen. ⁸Och när det tog boken föll de fyra varelserna och de tjugofyra äldste ner inför Lammet, var och en med en harpa och en guldskål fylld med rökelse, som är de heligas böner. ⁹Och de sjöng en ny sång:

Du är värdig att ta boken
och bryta dess sigill,
ty du har blivit slaktad, och med ditt blod
har du friköpt åt Gud
människor av alla stammar och språk
och länder och folk.

¹⁰Du har gjort dem till ett kungadöme åt vår Gud,
till präster åt honom.

Och de skall vara kungar på jorden.

¹¹Och jag såg, och jag hörde rösten av många änglar som stod runt tronen och varelserna och de äldste; deras antal var myriaders myriader, tusen och åter tusen, ¹²och de sade med hög röst:

Lammet som blev slaktat är värdigt
att ta emot makten
och få rikedom och vishet och styrka
och ära och härlighet och lovsång.

¹³Och allt skapat i himlen och på jorden och under jorden och på havet och allt som finns där hörde jag säga:

Den som sitter på tronen,
honom och Lammet tillhör lovsången
och äran och härligheten och väldet
i evigheters evighet.

¹⁴Och de fyra varelserna sade: "Amen." Och de äldste föll ner och tillbad.

Sex av sigillen bryts

6

¹Och jag såg när Lammet bröt ett av de sju sigillen, och jag hörde en av de fyra varelserna säga med en röst som åskan: "Kom!" ²Jag såg, och se: en vit häst, och han som satt på den hade en båge, och en segerkrans gavs åt honom, och han kom fram som segrare och för att segra.

³Och när Lammet bröt det andra sigillet hörde jag den andra varelsen säga: "Kom!" ⁴En annan häst, en eldröd, kom fram, och han som satt på den fick rätt att ta freden från jorden så att människor skulle slakta varandra, och ett långt svärd gavs åt honom.

⁵Och när Lammet bröt det tredje sigillet hörde jag den tredje varelsen säga: "Kom!" Jag såg, och se: en svart häst, och han som satt på den höll en våg i handen. ⁶Och jag hörde liksom en röst mitt ibland de fyra varelserna: "Ett mått vete för en denar och tre mått korn för en denar, men oljan och vinet skall du inte skada."

⁷Och när Lammet bröt det fjärde sigillet hörde jag den fjärde varelsens röst som sade: "Kom!" ⁸Jag såg, och se: en gulblek häst, och han som satt på den hette Döden, och han hade dödsriket i följe. De fick makt över en fjärdedel av jorden, till att döda med svärd och med svält och med pest och genom vilda djur på jorden.

⁹Och när Lammet bröt det femte sigillet såg jag under altaret själarna av dem som hade blivit slaktade för Guds ord och sitt vittnesbörd. ¹⁰Och de ropade med hög röst: "Hur länge, du helige och sannfärdige härskare, skall du dröja med att hålla dom och utkräva hämnd för vårt blod på jordens invånare?"

¹¹Och åt var och en gavs en vit klädnad, och de blev tillsagda att vara stilla ännu en liten tid, tills deras medtjänare och bröder, som skulle dödas liksom de själva, hade nått sitt fulla antal.

¹²Och jag såg när Lammet bröt det sjätte sigillet. Och det kom en väldig jordbävning, och solen blev svart som en tagsäck, och hela månen blev som blod. ¹³Och himlens stjärnor

föll ner på jorden, liksom höstfikonerna faller från trädet när det skakas av stormen. ¹⁴Och himlen drogs undan som när en bokrulle rullas ihop, och alla berg och öar flyttades från sina platser, ¹⁵och jordens kungar och de höga herrarna och härförarna och de rika och mäktiga och alla, slavar som fria, gömde sig i hålor och bland klippor i bergen ¹⁶och sade till bergen och klipporna: "Fall över oss och göm oss för honom som sitter på tronen och för Lammets vrede. ¹⁷Ty deras stora vredesdag har kommit, och vem kan då bestå?"

Den stora skaran inför tronen och Lammet

7 ¹Sedan såg jag fyra änglar stå vid jordens fyra hörn och hålla fast jordens fyra vindar, för att ingen vind skulle blåsa över jorden eller havet eller mot något träd. ²Och jag såg en annan ängel stiga upp från öster med den levande Gudens sigill, och han ropade med hög röst till de fyra änglarna, som hade fått rätt att skada jorden och havet: ³"Skada inte jorden eller havet eller träden förrän vi har märkt vår Guds tjänare med sigill på deras pannor." ⁴Och jag fick höra antalet av dem som var märkta med sigill. Etthundrafyrtiofyra tusen var märkta, och de kom från alla Israels stammar: ⁵av Judas stam tolv tusen märkta med sigill, av Rubens stam tolv tusen, av Gads stam tolv tusen, ⁶av Ashers stam tolv tusen, av Naftalis stam tolv tusen, av Manasses stam tolv tusen, ⁷av Simons stam tolv tusen, av Levis stam tolv tusen, av Isaskars stam tolv tusen, ⁸av Sebulons stam tolv tusen, av Josefs stam tolv tusen och av Benjamins stam tolv tusen, märkta med sigill.

⁹Sedan såg jag, och se: en stor skara som ingen kunde räkna, av alla folk och stammar och länder och språk. De stod inför tronen och Lammet klädda i vita kläder med palmkvistar i sina händer. ¹⁰Och de ropade med hög röst: "Frälsningen finns hos vår Gud, som sitter på tronen, och hos Lammet."

¹¹Alla änglarna stod kring tronen och kring de äldste och de fyra varelserna. Och de föll ner på sina ansikten inför tronen och tillbad Gud ¹²och sade: "Amen. Lovsången och härligheten, visheten och tacksägelsen, äran och makten och kraften tillhör vår Gud i evigheters evighet, amen."

¹³Och en av de äldste sade till mig: "Dessa som är klädda i vita kläder, vilka är de och varifrån kommer de?" ¹⁴Jag svarade: "Du vet det, herre." Han sade till mig: "Det är de som kommer ur det stora lidandet. De har tvättat sina kläder rena och gjort dem vita i Lammets blod. ¹⁵Därför står de inför Guds tron, och de tjänar honom dag och natt i hans tempel, och han som sitter på tronen skall slå upp sitt tält över dem. ¹⁶De skall inte längre hungra och inte längre törsta, varken solen eller någon annan hetta skall träffa dem. ¹⁷Ty Lammet som står mitt för tronen skall vara deras herde och leda dem fram till livets vattenkällor, och Gud skall torka alla tårar från deras ögon."

Det sjunde sigillet bryts

8

¹När Lammet bröt det sjunde sigillet blev det tyst i himlen i kanske en halv timme. ²Och jag såg de sju änglarna som står inför Gud, och åt dem gavs sju basuner. ³Och en annan ängel kom och ställde sig vid altaret med ett rökelsekar av guld, och åt honom gavs mycket rökelse, som han skulle lägga till alla de heligas böner på det gyllene altaret inför tronen. ⁴Och röken från rökelsen steg ur ängelns hand upp inför Gud tillsammans med de heligas böner. ⁵Och ängeln tog rökelsekaret och fyllde det med eld från altaret och kastade ner det på jorden. Då blev det åska och dån och blixtar och jordbävning.

De sju basunerna. Sex änglar blåser i sina basuner

⁶Och de sju änglarna med de sju basunerna gjorde sig redo att blåsa i dem.

⁷Den förste blåste i sin basun. Då kom hagel och eld, blandat med blod, och slog ner på jorden, och en tredjedel av jorden brändes av, och en tredjedel av träden brann upp, och allt grönt gräs brann upp.

⁸Den andre ängeln blåste i sin basun. Då var det som om ett stort brinnande berg slog ner i havet, och en tredjedel av havet blev till blod, ⁹en tredjedel av alla levande väsen i havet dog, och en tredjedel av alla fartyg gick under.

¹⁰Den tredje ängeln blåste i sin basun. Då föll en stor stjärna från himlen, brinnande som en fackla, och den föll på en tredjedel av floderna och på vattenkällorna. ¹¹Och stjärnans namn

är Malört. En tredjedel av vattendragen blev till malört, och många människor dog av vattnet, därför att det hade blivit bittert.

¹²Den fjärde ängeln blåste i sin basun. Då träffades en tredjedel av solen och en tredjedel av månen och en tredjedel av stjärnorna, så att tredjedelen av dem förmörkades och dagen miste en tredjedel av sitt ljus och natten likaså. ¹³Och jag såg, och jag hörde hur en örn som flög över himlens mitt ropade med hög röst: "Ve, ve, ve över jordens invånare när de tre andra änglarna snart låter sina basuner ljuda."

¹Den femte ängeln blåste i sin basun. Då såg jag en stjärna som hade fallit från himlen ner på jorden. Åt den gavs nyckeln till avgrundens brunn. ²Och stjärnan öppnade avgrundsbrunnen, och rök steg upp ur brunnen som röken från en stor ugn, och solen och luften förmörkades av röken från brunnen. ³Ur röken kom gräshoppor över jorden, och de fick samma makt som skorpionerna på jorden. ⁴De blev tillsagda att inte skada gräset på jorden, inte heller någon annan grönska eller något träd utan bara de människor som inte bär Guds sigill på sin panna. ⁵De fick inte döda dem men plåga dem i fem månader, och plågan som de vållar är som plågan av en skorpion när den stinger en människa. ⁶I de dagarna kommer människorna att söka döden, men de skall inte finna den. De kommer att önska sig döden, men döden skall fly ifrån dem. ⁷Och gräshopporna liknade hästar som har gjorts klara för strid. På deras huvuden var liksom gyllene kransar, och deras ansikten var som människors ansikten. ⁸De hade hår som kvinnohår, och deras tänder var som lejonänder. ⁹De hade bröstpansar som av järn, och dånet från deras vingar var som dånet från många hästar och vagnar som stormar fram till strid. ¹⁰De hade stjärtar och gaddar som skorpioner, och i stjärten ligger deras makt att skada människorna i fem månader. ¹¹Över sig har de en kung, avgrundens ängel; hans namn på hebreiska är Abaddon och på grekiska heter han Apollyon.

¹²Det första veropet är över. Men efter det kommer två till.

¹³Den sjätte ängeln blåste i sin basun. Då hörde jag en röst från hornen på det gyllene altaret inför Gud, ¹⁴och den sade till den sjätte ängeln med basunen: "Släpp loss de fyra änglar som är bundna vid den stora floden Euftrat." ¹⁵Och de fyra

änglar som hade hållits redo för den timmen och den dagen och den månaden och det året släpptes loss för att döda en tredjedel av människorna. ¹⁶Antalet man i deras ryttarhär var tjugo tusen gånger tio tusen; jag hörde deras antal. ¹⁷Och så här såg jag hästarna och deras ryttare i min syn: de hade eldröda och blåsvarta och svavelgula harnesk, och hästarna hade huvuden som lejon, och ur deras munnar kom eld och rök och svavel. ¹⁸En tredjedel av människorna dödades genom dessa tre plågor, elden, röken och svavlet, som kom ur deras munnar. ¹⁹Ty hästarnas makt ligger i deras mun och i deras svansar; deras svansar liknar ormar och har huvuden, och med dem vållar de skada.

²⁰De andra människorna, de som inte dödades av dessa plågor, omvände sig ändå inte från sina händers verk: från att tillbe demoner och gudabilder av guld, silver, brons, sten och trä som varken kan se eller höra eller gå. ²¹Och de omvände sig inte från sitt mördande eller sin trolldom eller sin otukt eller sina stölder.

Ängeln med bokrullen

10 ¹Och jag såg en annan väldig ängel komma ner från himlen klädd i ett moln och med regnbågen kring sitt huvud. Och hans ansikte var som solen och hans ben som pelare av eld, ²och i sin hand höll han en liten bokrulle som var öppnad. Han satte högra foten på havet och den vänstra på jorden ³och ropade med hög röst som ett lejon ryter. Och när han hade ropat talade de sju åskornas röster. ⁴När de sju åskorna hade talat tänkte jag skriva, men jag hörde en röst från himlen säga: "Försegla vad de sju åskorna har talat och skriv inte upp det." ⁵Och ängeln som jag hade sett stå på havet och på jorden lyfte sin högra hand mot himlen ⁶och svor vid honom som lever i evigheters evighet och som har skapat himlen och vad som finns i den och jorden och vad som finns på den och havet och vad som finns i det: "Tiden är ute. ⁷I de dagar då den sjunde ängeln höjer sin röst och låter sin basun ljuda har Guds hemlighet fullbordats enligt det goda budskap han gett sina tjänare profeterna."

⁸Och rösten som jag hade hört från himlen talade till mig igen och sade: "Gå och ta den öppna boken ur handen på ängeln som står på havet och på jorden." ⁹Och jag gick bort till ängeln och bad honom ge mig bokrullen. Han sade till mig: "Ta den och ät upp den. Den skall svida i din mage, men i din mun skall den vara söt som honung." ¹⁰Och jag tog emot bokrullen ur ängeln hand och åt upp den, och i min mun var den söt som honung. Men när jag hade svält den sved det i min mage. ¹¹Och de sade till mig: "Du måste profetera på nytt om många länder och folk och språk och kungar."

De två vittnena

11 ¹Och en måttstock som var som en stav gavs åt mig med orden: "Gå och mät Guds tempel och altaret och räkna dem som tillber där. ²Men templets yttre gård skall du lämna därhän och inte mäta, ty den har getts åt hedningarna, och den heliga staden skall trampas av dem i fyrtiotvå månader. ³Och jag skall låta mina två vittnen profetera under tolvhundrasextio dagar, klädda i säckväv." ⁴Vittnena är de två olivträden och de två lampställena som står framför jordens herre. ⁵Om någon vill skada dem kommer det eld ur deras mun och förtär deras fiender. Var och en som vill skada dem måste bli dödad på det sättet. ⁶De har makt att stänga himlen så att inget regn faller under den tid då de profeterar, och de har makt att förvandla allt vatten till blod och att slå jorden med alla slags plågor så ofta de vill.

⁷Och när de har fullbordat sitt vittnesbörd skall odjuret som stiger upp ur avgrunden börja krig mot dem och besegra dem och döda dem. ⁸Deras lik skall ligga på gatan i den stora stad som på andligt språk kallas Sodom och Egypten och där deras herre också blev korsfäst. ⁹Människor från alla länder och stammar och språk och folk kommer och ser på deras lik i tre och en halv dag och låter dem inte läggas i någon grav. ¹⁰Och jordens invånare gläder sig över deras öde och jublar och skickar gåvor till varandra, eftersom dessa båda profeter hade varit en plåga för jordens invånare. ¹¹Och efter de tre och en halv dagarna kom livsande från Gud in i dem, och de ställde sig upp, och stor skräck föll över alla som såg dem. ¹²Och de

hörde en stark röst från himlen som sade till dem: "Kom hit upp." Och de steg upp till himlen i ett moln, och deras fiender såg dem. ¹³I samma stund blev det en väldig jordbävning, och en tiondel av staden störtade samman, sju tusen människor dödades av jordbävningen, och de andra slogs av skräck och gav himlens Gud sin hyllning. ¹⁴Det andra veropet är över. Se, det tredje kommer strax.

Den sjunde ängeln blåser i sin basun

¹⁵Den sjunde ängeln blåste i sin basun. Då hördes starka röster i himlen som sade: "Herraväldet över världen tillhör nu vår Herre och hans smorde, och han skall vara konung i evigheters evighet." ¹⁶Och de tjugofyra äldste, som satt på sina troner inför Gud, föll ner på sina ansikten och tillbad Gud ¹⁷och sade: "Vi tackar dig, Herre Gud, allhärskare, du som är och som var, för att du har tagit makten, din stora makt, och blivit konung. ¹⁸Folken vredgades, men din vrede har kommit och stunden då de döda skall dömas och då du skall löna dina tjänare profeterna och de heliga och dem som fruktar ditt namn, höga och låga, och förgöra dem som förgör jorden."

¹⁹Och Guds tempel i himlen öppnades, och förbundsarken blev synlig i hans tempel, och det kom blixtar och dån och åska och jordbävning och väldiga hagel.

Kvinnan och draken

12 ¹Och ett stort tecken syntes på himlen, en kvinna klädd i solen och med månen under sina fötter och en krans av tolv stjärnor på sitt huvud. ²Hon är havande, och hon ropar i barnsnöd och födslovånda.

³Och ett annat tecken syntes på himlen, och se, en stor eldröd drake, med sju huvuden och tio horn och med sju kronor på sina huvuden. ⁴Hans stjärt svepte med sig en tredjedel av stjärnorna på himlen och slungade dem ner på jorden. Och draken stod framför kvinnan som skulle föda, för att sluka hennes barn när hon födde det. ⁵Och hon födde sitt barn, en son som skall valla alla folk med en stav av järn. Hennes barn rycktes upp till Gud och hans tron, ⁶och kvinnan flydde ut i

öknen, där Gud har berett henne en tillflykt, så att hon skall bli livnärd i tolvhundra sextio dagar.

⁷Och det blev en strid i himlen: Mikael och hans änglar gav sig i strid med draken. Och draken och hans änglar stred, ⁸men han övermannades och det fanns inte mer någon plats för dem i himlen. ⁹Och han, den stora draken, ormen från urtiden, han som kallas Djävul och Satan, han som förför hela världen, han störtades ner på jorden och hans änglar störtades ner med honom. ¹⁰Och jag hörde en stark röst i himlen säga: "Nu finns frälsningen och kraften och riket hos vår Gud och makten hos hans smorde. Ty våra bröders anklagare har störtats ner, han som anklagade dem inför vår Gud både dag och natt. ¹¹De har besekrat honom genom Lammets blod och genom sitt vittnesbörds ord. De älskade inte sitt liv mer än att de kunde gå i döden. ¹²Jubla därför, ni himlar och ni som bor i dem. Men ve över jorden och havet: djävulen har stigit ner till er, och hans raseri är stort, ty han vet att hans tid är kort."

¹³Och när draken såg att han hade störtats ner på jorden började han förfölja kvinnan som hade fött sin son. ¹⁴Och den stora örnens båda vingar gavs åt kvinnan så att hon kunde flyga ut i öknen, till den plats där hon blir livnärd en tid och två tider och en halv tid, långt borta från ormen. ¹⁵Och ormen sprutade vatten ur sin mun efter kvinnan som en flod, för att strömmen skulle föra bort henne. ¹⁶Men jorden hjälpte kvinnan, och den öppnade sin mun och svalde floden som draken sprutade ur sin mun. ¹⁷Och draken rasade mot kvinnan och gick bort för att strida mot hennes andra barn, mot dem som håller Guds bud och har Jesu vittnesbörd. ¹⁸Och han ställde sig på havsstranden.

De två odjuren

13 ¹Och jag såg ett odjur stiga upp ur havet. Det hade tio horn och sju huvuden och på sina horn tio kronor och på sina huvuden hädiska namn. ²Odjuret jag såg liknade en leopard, och dess fötter var som en björns och dess gap som gapet på ett lejon. Och draken gav det sin kraft och sin tron och stor makt. ³Ett av dess huvuden såg ut att ha fått ett dödligt hugg, men det dödliga såret hade läkts. Hela jorden greps av beundran

för odjuret och följde det, ⁴och man tillbad draken för att han hade gett odjuret makten, och man tillbad odjuret och sade: "Vem är som odjuret? Vem kan strida mot det?"

⁵Och det fick en mun som skröt och hädade, och det fick makt att hålla på i fyrtiotvå månader. ⁶Och det öppnade sin mun för att häda Gud, häda hans namn och hans tält, alla som bor i himlen. ⁷Det fick rätt att strida mot de heliga och besegra dem, och det fick makt över alla stammar och länder och språk och folk. ⁸Och alla jordens invånare skall tillbe honom, var och en som inte från världens skapelse har sitt namn skrivet i livets bok hos Lammet som blev slaktat.

⁹Du som har öron, hör detta. ¹⁰Den som skall i fångenskap, han går i fångenskap, och den som skall dö för svärdet, han blir dödad med svärd. Här behövs de heligas uthållighet och tro.

¹¹Och jag såg ett annat odjur stiga upp ur jorden, och det hade två horn som liknade ett lamms och det talade som en drake. ¹²Det utövar det första odjurets hela makt i dess åsyn. Det får jorden och dess invånare att tillbe det första odjuret, vars dödliga sår hade läkts. ¹³Och det gör stora tecken, det låter till och med eld falla från himlen ner på jorden i människornas åsyn. ¹⁴Och det förför jordens invånare med de tecken som det fått rätt att göra i odjurets åsyn. Det säger till jordens invånare att göra en bild åt odjuret som har fått svärdshugget men kommit till liv igen. ¹⁵Och det fick rätt att ge livsande åt odjurets bild, så att bilden också kan tala och se till att alla som inte tillber odjurets bild blir dödade. ¹⁶Och det ser till att alla, höga och låga, rika och fattiga, fria och slavar, får ett märke på högra handen eller på pannan ¹⁷och att ingen kan köpa eller sälja utan att ha märket, odjurets namn eller talet för namnet. ¹⁸Här behövs vishet. Den som har förstånd skall tolka odjurets tal, ty det är en människas tal, och talet är 666.

Den nya sången på berget Sion

14 ¹Och jag såg, och se: Lammet stod på berget Sion och tillsammans med Lammet etthundrafyrtiofyra tusen som hade hans namn och hans faders namn skrivet på pannan. ²Och jag hörde en röst från himlen som rösten av stora vatten och rösten av

stark åska, och rösten jag hörde var som när harpspelare spelar på sina harpor. ³De sjöng en ny sång inför tronen och inför de fyra varelserna och de äldste. Och ingen kunde lära sig den sången utom de etthundrafyrtiofyra tusen, de som är friköpta från jorden. ⁴Det är de som inte har befläckt sig med kvinnor, de är rena som jungfrur. Det är de som följer Lammet vart det än går. De är friköpta från människorna som en första skörd åt Gud och Lammet. ⁵I deras mun har det aldrig funnits någon lögn, de är fläckfria.

Tre änglar på himlen varslar om domen

⁶Och jag såg en annan ängel flyga över himlens mitt. Han hade ett evigt evangelium att förkunna för jordens invånare, för alla länder och stammar och språk och folk, ⁷och han sade med hög röst: "Frukta Gud och ge honom er hyllning, ty stunden för hans dom är inne. Tillbe honom som har skapat himlen och jorden och havet och vattenkällorna."

⁸Och efter följde ännu en ängel, en andra, som sade: "Störtat, störtat är det stora Babylon, för vars otukts skull alla folk har fått dricka vredens vin."

⁹Och efter dem följde en tredje ängel som sade med hög röst: "Den som tillber odjuret och dess bild och tar emot dess märke på sin panna eller sin hand, ¹⁰han skall få dricka Guds vredes vin, som hällts upp oblandat i Guds vredes bägare, och han skall pinas med eld och svavel inför de heliga änglarna och inför Lammet. ¹¹Och röken från deras pina stiger i evigheters evighet, och de får ingen lättnad vare sig dag eller natt, dessa som tillber odjuret och dess bild, var och en som tar emot märket med dess namn. ¹²Här behövs uthållighet hos de heliga, hos dem som bevarar Guds bud och tron på Jesus."

¹³Och jag hörde en röst från himlen som sade: "Skriv: saliga de döda som härefter dör i Herren. Ja, säger Anden, de skall få vila efter sina mödor, ty deras gärningar följer med dem."

Skördetiden på jorden

¹⁴Och jag såg, och se: ett vitt moln, och på molnet satt en som var lik en människoson och hade en krans av guld på huvudet och i handen en vass skära. ¹⁵Och en annan ängel kom ut från

templet och ropade med hög röst till honom som satt på molnet: "Ta din skära och skörda, ty skördetiden är inne; jordens gröda är mogen." ¹⁶Och han som satt på molnet sänkte sin skära ner över jorden, och jorden skördades.

¹⁷Och en annan ängel kom ut från templet i himlen, också han med en vass skära. ¹⁸Och en annan ängel kom ut från altaret, en som hade makt över elden. Och han ropade med hög röst till honom som hade den vassa skäran: "Ta din vassa skära och skörda klasarna på jordens vinstock; dess druvor är mogna." ¹⁹Och ängeln sänkte sin skära ner över jorden och skördade druvorna på jordens vinstock och kastade dem i Guds vredes stora vinpress. ²⁰Och vinpressen trampades utanför staden, och blod kom från pressen och sextonhundra städer därifrån stod det upp till betset på hästarna.

Sju änglar med sju plågor

15 ¹Och jag såg ett annat stort och märkligt tecken på himlen: sju änglar med sju plågor, de sista, eftersom Guds vrede når sitt slut med dem.

²Och jag såg liksom ett glashav blandat med eld, och de som hade kämpat sig fria från odjuret och dess bild och talet för dess namn stod på glashavet med Guds harpor i händerna.

³Och de sjöng Guds tjänare Moses sång och Lammets sång:

Stora och märkliga är dina gärningar,

Herre Gud, allhärskare.

Rättfärdiga och sanna är dina vägar,
du folkens konung.

⁴Vem måste inte bäva, Herre,
och ära ditt namn?

Ty du ensam är helig,
alla folk skall komma och tillbe inför dig,
din rättfärdighet har uppenbarats.

⁵Sedan såg jag, och templet i himlen, förbundstecknets tält, öppnades, ⁶och de sju änglarna, de som hade med sig de sju plågorna, kom ut från templet klädda i skinande vita linnekläder och med bälten av guld kring bröstet. ⁷Och en av de fyra varelserna gav de sju änglarna sju skålar av guld som var fulla av Guds vrede — han som lever i evigheters evighet. ⁸Och

templet fylldes av rök från Guds härlighet och från hans kraft, och ingen kunde gå in i templet förrän de sju plågorna från de sju änglarna nått sitt slut.

De sju skålarna töms över jorden

16

¹Och jag hörde en stark röst ur templet som sade till de sju änglarna: "Gå ut och töm de sju skålarna med Guds vrede över jorden."

²Den förste gick bort och tömde sin skål över jorden. Och det slog upp onda och svåra bölder på de människor som bar odjurets märke och tillbad dess bild.

³Den andre tömde sin skål över havet. Och havet blev till blod som från en död, och allt liv dog, allt levande i havet.

⁴Den tredje tömde sin skål över floderna och vattenkällorna. Och vattnet blev till blod. ⁵Och jag hörde vattens ängel säga: "Rättfärdig är du som är och som var, du helige som har fällt denna dom. ⁶De har utgjutit heliga mäns och profeters blod, och därför har du gett dem blod att dricka. Det har de förtjänat." ⁷Och jag hörde altaret säga: "Ja, Herre Gud, allhärskare, sanna och rättfärdiga är dina domar."

⁸Den fjärde tömde sin skål över solen. Och solen fick rätt att sveda människorna med eld, ⁹och de sveddes i stark hetta, och de hädade Gud som hade makt över dessa plågor och ville inte omvända sig och ge honom sin hyllning.

¹⁰Den femte tömde sin skål över odjurets tron. Och dess rike lades i mörker, och människorna bet sönder tungan av smärta ¹¹och hädade himlens Gud för sina smärtor och sina bölder och vände inte om från sina gärningar.

¹²Den sjätte tömde sin skål över den stora floden Eufrat. Och dess vatten torkade bort så att vägen öppnades för kungarna från Östern. ¹³Och jag såg att ur drakens mun och ur odjurets mun och ur den falske profetens mun kom det tre ore-na andar som var som paddor. ¹⁴De är demonandar och kan göra tecken, och de gick ut till kungarna i hela världen för att samla dem till striden på Guds, allhärskarens, stora dag. ¹⁵"Se, jag kommer som en tjuv. Salig den som vakar och bevarar sina kläder, så att han inte går naken och blottar sitt kön." ¹⁶Och de

samlade dem på den plats som på hebreiska heter Harmagedon.

¹⁷Den sjunde tömde sin skål över luften. Och en stark röst kom från tronen i templet, och den sade: "Det har skett." ¹⁸Och det kom blixtar och dån och åska, och det blev en väldig jordbävning, så stor att något liknande inte har förekommit så länge människor funnits på jorden, sådan var jordbävningen och så väldig. ¹⁹Och den stora staden slets i tre delar, och folkens städer störtade samman. Och Gud glömde inte det stora Babylon utan gav det bågaren med sin stränga vredes vin. ²⁰Alla är försvann, och bergen fanns inte mer. ²¹Och väldiga hagel, tunga som talenter, föll ner från himlen på människorna. Och människorna hädade Gud för hagelplågan, ty den plågan var mycket svår.

Domen över Babylon

17 ¹Och en av de sju änglarna som hade de sju skålarna kom och talade till mig och sade: "Kom, jag skall visa dig domen över den stora skökan som bor vid stora vatten. ²Henne har kungarna på jorden horat med, och jordens invånare har berusat sig med hennes otukts vin." ³Och han förde mig i anden ut i öknen. Och jag såg en kvinna sitta på ett scharlakansrött odjur, som var fullt med hädiska namn och hade sju huvuden och tio horn. ⁴Och kvinnan var klädd i purpur och scharlakansrött och lyste av guld och ädelstenar och pärlor. I handen hade hon en guldbägare, som var full av skändligheter och smutsen från hennes otukt. ⁵Och på hennes panna var ett namn skrivet, en hemlighet: det stora Babylon, moder till alla skökor och skändligheter på jorden. ⁶Och jag såg att kvinnan var berusad av blodet från de heliga och blodet från Jesu vittnen. Och jag såg på henne med stor förundran.

⁷Och ängeln sade till mig: "Vad undrar du över? Jag skall tala om för dig hemligheten med kvinnan och med odjuret som bär henne och som har de sju huvudena och de tio hornen. ⁸Odjuret som du såg, det var men är inte mer, det skall stiga upp ur avgrunden och gå mot sin undergång. Och de invånare på jorden som inte från världens skapelse har sina namn skrivna i livets bok, de skall undra när de ser odjuret

som var och inte är men skall komma. ⁹Här behövs både förstånd och vishet. De sju huvudena är sju berg som kvinnan sitter på, och de är också sju kungar. ¹⁰Fem har fallit, en finns nu, och en har inte kommit än, och när han kommer skall han stanna bara en kort tid. ¹¹Och odjuret som var och inte mer är, han är den åttonde och ändå en av de sju, och han går mot sin undergång. ¹²Och de tio hornen som du såg är tio kungar som ännu inte har fått sina riken men får kungamakt för en timme tillsammans med odjuret. ¹³De har en och samma avsikt och lämnar sin kraft och makt åt odjuret. ¹⁴De skall strida mot Lammet, och Lammet med sina kallade och utvalda och trogna skall besegra dem, eftersom det är herrarnas herre och konungarnas konung."

¹⁵Och han sade till mig: "Vattnen som du såg, där skökan bor, de är länder och människomassor och folk och språk. ¹⁶Och de tio hornen som du såg och odjuret, de skall hata skökan och göra henne utblottad och naken, de skall äta hennes kött och bränna upp henne i eld. ¹⁷Ty Gud har ingett dem viljan att utföra hans avsikt och att med en och samma avsikt ge sitt rike åt odjuret, tills Guds ord är förverkligade. ¹⁸Och kvinnan som du såg är den stora staden, den som har kungavälde över kungarna på jorden."

Babylons fall

18

¹Sedan såg jag en annan ängel komma ner från himlen. Han hade stor makt, och jorden lystes upp av hans härlighet. ²Och han ropade med stark röst: "Störtat, störtat är det stora Babylon. Det har blivit ett tillhåll för demoner, ett näste för alla orena andar, ett näste för alla orena och avskyvärda fåglar. ³Ty för hennes otukts skull har alla folk fått dricka vredens vin, och jordens kungar har horat med henne, och jordens köpmän har blivit rika genom hennes makt och lyx."

⁴Och jag hörde en annan röst från himlen säga: "Dra bort från henne, mitt folk, så att ni inte deltar i hennes synder och drabbas av hennes plågor. ⁵Ty hennes synder har tornat upp sig ända till himlen, och Gud har inte glömt det onda hon har gjort. ⁶Ge henne lika för lika, ge henne dubbelt igen för hennes gärningar. Håll upp dubbelt åt henne i den bågare där hon har

blandat sin dryck. ⁷Ge henne lika mycket plåga och sorg som hon själv har omgett sig med glans och lyx. Hon säger i sitt hjärta: 'Jag sitter som drottning, jag är inte änka och skall aldrig behöva sörja.' ⁸Därför skall hennes plågor komma på en enda dag, död och sorg och svält, och hon skall brännas upp i eld. Ty stark är Herren Gud som har dömt henne.

⁹Och jordens kungar, som har levt med henne i otukt och lyx, skall gråta över henne och klaga när de ser röken från bålet ¹⁰och själva står på avstånd, skrämnda av hennes plåga. De skall säga: 'Ve, ve, du stora stad, Babylon, du starka stad, på en enda timme har domen kommit över dig.' ¹¹Och jordens köpmän gråter över henne och sörjer över henne eftersom ingen längre köper deras skeppslaster, ¹²deras laster av guld och silver, ädelstenar och pärlor, linnetyger och purpur, siden och scharlakan, deras tujaträ, saker av elfenben och dyrbaraste träslag, av koppar, järn och marmor, ¹³eller kryddor, parfymer och salvor och olika slag av rökelse, eller vin och olja, mjöl och spannmål, eller nötkreatur och får, hästar och vagnar och slavar och människoliv. ¹⁴De frukter som du längtade efter gick dig ur handen. Allt som glänser och skiner har du förlorat, och aldrig mer kommer någon att finna det. ¹⁵De som handlar med sådana varor, de som har blivit rika genom henne, skall stanna på avstånd, skrämnda av hennes plåga, och gråta och klaga: ¹⁶'Ve, ve, denna stora stad, som var klädd i fint linne och purpur och scharlakan och lyste av guld och ädelstenar och pärlor. ¹⁷På en enda timme har all denna rikedom ödelagts.' Alla skeppare och alla som seglar med sina varor och sjömännen och alla som lever på sjöfart stannade på avstånd ¹⁸och ropade när de såg röken från bålet: 'Var fanns maken till denna stora stad?' ¹⁹Och de strödde jord på huvudet och ropade, gråtande och klagande: 'Ve, ve, denna stora stad, som gjorde alla som har skepp på haven rika med sitt överflöd. På en enda timme har den ödelagts.' ²⁰Jubla över detta, du himmel och ni heliga och apostlar och profeter! Gud har dömt henne och gett er upprättelse."

²¹Och en väldig ängel tog upp en sten, stor som en kvarnsten, och kastade den i havet och sade: "Så skall den stora staden Babylon med våldsamt kraft slungas i djupet och aldrig finnas mer. ²²Aldrig mer skall sång och musik från harpspelare

och flöjtblåsare och trumpetare höras i dig, aldrig mer skall någon hantverkare av något slag finnas i dig. Ljudet från en kvarnsten skall aldrig mer höras i dig, ²³ljuset från en lampa skall aldrig mer lysa i dig, och rösten av brudgum och brud skall aldrig mer höras i dig. Dina köpmän var jordens herrar, ty alla folk förfördes av din trolldom. ²⁴I den staden fanns blodet från profeter och heliga och alla dem som har slaktats på jorden."

Sejerjubil i himlen

19 ¹Sedan hörde jag liksom den starka rösten från en stor skara i himlen: "Halleluja! Frälsningen och härligheten och makten finns hos vår Gud, ²ty sanna och rättfärdiga är hans domar. Han har dömt den stora skökan som fördärvade jorden med sin otukt, och han har utkrävt hämnd på henne för sina tjänares blod." ³Och de sade igen: "Halleluja." Och röken från henne stiger i evigheters evighet. ⁴Och de tjugofyra äldste och de fyra varelserna föll ner och tillbad Gud som sitter på tronen och sade: "Amen. Halleluja!"

⁵Och det kom en röst från tronen som sade: "Prisa vår Gud, alla hans tjänare, ni som fruktar honom, höga och låga."

⁶Och jag hörde liksom rösten från en stor skara och liksom rösten av stora vatten och rösten av stark åska: "Halleluja! Herren, vår Gud, allhärskaren, är nu konung. ⁷Låt oss vara glada och jubla och ge honom vår hyllning. Ty tiden har kommit för Lammets bröllop, och hans brud har gjort sig redo. ⁸Hon har fått rätt att klä sig i skinande vitt linnetyg. Ty linnetyget är de heligas rättfärdiga gärningar."

⁹Och ängeln sade till mig: "Skriv: Saliga de som är bjudna till Lammets bröllopsmåltid." Och han sade till mig: "Detta är Guds sanna ord." ¹⁰Och jag föll ner för hans fötter för att tillbe honom. Och han sade till mig: "Nej, inte så! Jag är Guds tjänare liksom du och dina bröder, som har Jesu vittnesbörd. Gud skall du tillbe. Jesu vittnesbörd är profetians ande."

Ryttaren på den vita hästen

¹¹Och jag såg himlen öppen, och se: en vit häst, och han som satt på den kallades "Trovärdig och sann", och han dömer och

strider rättfärdigt. ¹²Hans ögon var som eldslågor, på huvudet hade han många kronor, och på honom var ett namn skrivet som ingen känner utom han själv. ¹³Han var klädd i en mantel som doppats i blod, och hans namn är "Guds ord". ¹⁴De himmelska härarna följde honom på vita hästar, och de var klädda i skinande vitt linne. ¹⁵Och ut ur hans mun kom ett skarpt svärd som han skall slå folken med, och han skall valla dem med en stav av järn, och han skall trampa vinpressen för Guds, allhärskarens, stränga vredes vin. ¹⁶Och han har ett namn skrivet på manteln och på låret: "Konungarnas konung och herrarnas herre."

¹⁷Och jag såg en ängel stå inne i solen, och han ropade med hög röst till alla fåglarna som flög över himlens mitt: "Kom hit och samlas till Guds stora måltid, ¹⁸så skall ni få äta kött av kungar och härförare och mäktiga män och kött av hästar och deras ryttare och kött av alla människor, fria och slavar, höga och låga."

¹⁹Och jag såg odjuret och jordens kungar och deras härar, som samlats för att strida mot honom som satt på hästen och mot hans här. ²⁰Och odjuret togs till fånga och likaså den falske profeten, som gjort tecken inför odjuret och förfört dem som tagit emot dess märke och tillbett dess bild. De kastades båda levande i eldsjön som brinner av svavel. ²¹Och de andra döddes med svärdet ur ryttarens mun, och alla fåglarna åt sig mätta på deras kött.

Draken binds för tusen år. Slutstriden

20 ¹Och jag såg en ängel komma ner från himlen med nyckeln till avgrunden och en stor kedja i handen. ²Och han grep draken, ormen från urtiden som är Djävulen och Satan, och band honom för tusen år ³och kastade ner honom i avgrunden och låste och förseglade ingången för att han inte skulle förföra folken förrän de tusen åren hade gått. Sedan skall han släppas lös för en kort tid.

⁴Och jag såg troner, och de som satte sig på dem fick rätt att döma. Och jag såg själarna av dem som halshuggits för Jesu vittnesbörd och Guds ord, dem som inte tillbett odjuret och dess bild och inte tagit emot märket på sin panna eller sin

hand. De fick liv igen och var kungar med Kristus i tusen år. ⁵De andra döda fick inte liv förrän de tusen åren hade gått. Detta är den första uppståndelsen. ⁶Salig och helig den som får vara med i den första uppståndelsen. Över dem har den andra döden ingen makt, utan de skall bli Guds och Kristi präster och vara kungar med honom i tusen år.

⁷Och när de tusen åren har gått skall Satan släppas lös ur sitt fängelse. ⁸Och han skall gå ut och förföra folken i jordens fyra hörn, Gog och Magog, och samla dem till striden, och deras antal är som havets sand. ⁹Och de drog upp till den höga slätten på jorden och omringade de heligas läger och den älskade staden. Och eld föll från himlen och förtärde dem. ¹⁰Och djävulen som förförde dem kastades i samma sjö av eld och svavel som odjuret och den falske profeten, och de skall plågas dag och natt i evigheters evighet.

Livets bok öppnas

¹¹Och jag såg en stor vit tron och honom som sitter på den, och jorden och himlen flydde inför honom, och det fanns inte längre någon plats för dem. ¹²Och jag såg de döda, höga och låga, stå inför tronen, och böckerna öppnades. Och ännu en bok öppnades, livets bok. Och de döda dömdes efter vad som stod i böckerna, efter sina gärningar. ¹³Och havet gav tillbaka de döda som var i det, och döden och dödsriket gav tillbaka de döda som var i dem, och var och en dömdes efter sina gärningar. ¹⁴Och döden och dödsriket kastades i den brinnande sjön. Detta är den andra döden, den brinnande sjön. ¹⁵Och var och en som inte fanns uppskriven i livets bok kastades i den brinnande sjön.

En ny himmel och en ny jord

¹Och jag såg en ny himmel och en ny jord. Ty den första himlen och den första jorden var borta, och havet fanns inte mer. ²Och jag såg den heliga staden, det nya Jerusalem, komma ner ur himlen, från Gud, redo som en brud som är smyckad för sin man. ³Och från tronen hörde jag en stark röst som sade: "Se, Guds tält står bland människorna, och han skall bo ibland dem, och de skall vara hans folk, och Gud själv skall vara hos

dem, ⁴och han skall torka alla tårar från deras ögon. Döden skall inte finnas mer, och ingen sorg och ingen klagan och ingen smärta skall finnas mer. Ty det som en gång var är borta.” ⁵Och han som satt på tronen sade: ”Se, jag gör allting nytt.” Och han sade: ”Skriv, ty dessa ord är trovärdiga och sanna.” ⁶Och han sade till mig: ”Det har skett. Jag är A och O, början och slutet. Jag skall låta den som törstar dricka fritt ur källan med livets vatten. ⁷Den som segrar skall vinna allt detta, och jag skall vara hans Gud och han skall vara min son. ⁸Men de fega och otrogna och skändliga, mördare, horkarlar, trollkarlar, avgudadyrkare och alla lögnare, deras plats är i sjön som brinner av eld och svavel, och det är den andra döden.”

Det nya Jerusalem

⁹Och en av de sju änglarna med de sju skålarna som var fyllda med de sju sista plågorna kom och talade till mig och sade: ”Kom, jag skall visa dig bruden, Lammets hustru.” ¹⁰Och han förde mig i anden upp på ett stort och högt berg och visade mig den heliga staden Jerusalem, som kom ner ur himlen från Gud, ¹¹full av Guds härlighet. Och den lyste som den dyrbaraste ädelsten, som en kristallklar jaspis. ¹²Den hade en stor och hög mur och tolv portar, och vid portarna tolv änglar, och namn var skrivna där, namnen på Israels tolv stammar. ¹³I öster var tre portar, i norr tre portar, i söder tre portar och i väster tre portar. ¹⁴Stadsmuren hade tolv grundstenar, och på dem stod tolv namn, Lammets tolv apostlar.

¹⁵Och han som talade till mig hade en måttstock av guld för att mäta staden och dess portar och dess mur. ¹⁶Staden var byggd i fyrkant och dess längd var som dess bredd. Och han mätte upp den med sin måttstock till tolv tusen stadier; längden, bredden och höjden var lika. ¹⁷Och han mätte upp muren till etthundrafyrtiofyra alnar efter människornas mått, som också var ängels. ¹⁸Muren var byggd av jaspis och staden var av rent guld, som var som rent glas. ¹⁹Grundstenarna i stadsmuren var av alla slags sköna ädelstenar. Den första grundstenen var av jaspis, den andra av safir, den tredje av kalcedon, den fjärde av smaragd, ²⁰den femte av sardonyx, den sjätte av karneol, den sjunde av krysolit, den åttonde av beryll, den

nionde av topas, den tionde av krysoptas, den elfte av hyacint och den tolfte av ametist. ²¹De tolv portarna var tolv pärlor, varje port av en enda pärla. Och den breda gatan genom staden var av rent guld, som var som genomskinligt glas.

²²Något tempel såg jag inte i staden, ty Herren Gud, allhärskaren, är dess tempel, han och Lammet. ²³Och staden behövde varken sol eller måne för att få ljus, ty Guds härlighet lyser över den, och Lammet är dess lampa, ²⁴och folken skall leva i detta ljus. Jordens kungar kommer med all sin härlighet till den staden, ²⁵och dess portar skall aldrig stängas om dagen — natt blir det inte där. ²⁶Och allt dyrbart och härligt som folken äger skall föras dit. ²⁷Aldrig skall något orent komma in där och inte heller någon som handlar skändligt eller lögnaktigt utan bara de som Lammet har skrivna i livets bok.

¹Och han visade mig en flod med livets vatten, klar som kristall, som rann från Guds och Lammets tron. ²Mitt på den stora gatan, med floden på ömse sidor, stod livets träd, som bär frukt tolv gånger om året och ger sin skörd varje månad, och trädets blad är läkemedel för folken. ³Och ingen förbannelse skall finnas mer. Guds och Lammets tron skall stå i staden, och hans tjänare skall tjäna honom. ⁴De skall se hans ansikte, och de skall bära hans namn på sin panna. ⁵Och det skall inte mer bli natt, och ingen behöver längre ljus från någon lampa eller solens ljus, ty Herren Gud skall lysa över dem. Och de skall vara kungar i evigheters evighet.

Avslutning

⁶Och han sade till mig: "Dessa ord är trovärdiga och sanna. Herren, som är en Gud för profeternas andar, har sänt sin ängel för att visa sina tjänare vad som snart skall ske. ⁷Se, jag kommer snart. Salig den som tar vara på profetians ord i denna bok."

⁸Jag, Johannes, är den som har hört och sett detta. Och när jag hade hört och sett det föll jag ner för att tillbe ängeln som hade visat det för mig. ⁹Men han sade till mig: "Nej, inte så. Jag är Guds tjänare liksom du och dina bröder profeterna och alla de som tar vara på orden i denna bok. Gud skall du tillbe." ¹⁰Och han sade till mig: "Försegla inte orden i denna boks pro-

fetior, ty stunden är nära. ¹¹Den som gör orätt skall fortsätta att göra orätt och den som är oren fortsätta att rena sig, och den rättfärdige skall fortsätta att leva rättfärdigt och den helige att helga sig.

¹²Se, jag kommer snart och har med mig lön att ge åt var och en efter hans gärningar. ¹³Jag är A och O, den förste och den siste, början och slutet.

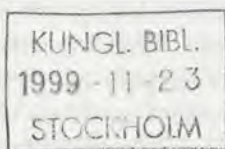
¹⁴Saliga de som tvättar sina kläder rena. De skall få tillgång till livets träd och få gå in i staden genom dess portar. ¹⁵Men utanför är hundarna och trollkarlarna och horkarlarna och mördarna och avgudadyrkarna och alla som älskar lögnen och lever i den.

¹⁶Jag, Jesus, har sänt min ängel till er för att vittna om detta i församlingarna. Jag är skottet från Davids rot och hans ättling, den strålande morgonstjärnan."

¹⁷Och Anden och bruden säger: "Kom!" Och den som hör det skall säga: "Kom!" Och den som törstar skall komma. Och den som vill skall fritt få dricka av livets vatten.

¹⁸Jag vittnar för var och en som hör profetians ord i denna bok: Om någon tillfogar något skall Gud tillfoga honom de lidanden som det står om i denna bok. ¹⁹Och om någon tar bort något av orden i boken med dessa profetior skall Gud ta ifrån honom hans del i livets träd och den heliga staden, som det står om i denna bok. ²⁰Han som vittnar om detta säger: "Ja, jag kommer snart." Amen, kom, Herre Jesus.

²¹Nåd från herren Jesus åt alla.

Statens offentliga utredningar 1999

Kronologisk förteckning

1. Nya förmånsrättsregler + Bilagor. Ju.
2. Steriliseringsfrågan i Sverige 1935-1975. Ekonomisk ersättning. S.
3. Yrkesfiskets konkurrenssituation. Jo.
4. God sed i forskningen. U.
5. Effektiva värme- och miljölösningar. N.
6. Effektivare Totalförsvarsstöd i Östersjöområdet. Fö.
7. Märk väl! Fi.
8. Invandrarskap och medborgarskap. Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
9. Att slakta ett får i Guds namn. Om religionsfrihet och demokrati. Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
10. Rasism, nynazism och främlingskap. Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
11. Bör demokratin avnationaliseras? Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
12. Elektronisk demokrati. Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
13. Etik och demokratisk statskonst. Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
14. Den framtida kommersiella lokalradion. Ku.
15. Nytt system för prövning av hyres- och arrendemål. Ju.
16. Ökad rättssäkerhet i asylärenden. UD.
17. Garantipension och Bosättningsstillägg för personer födda år 1937 eller tidigare. S.
18. Frågor till det industriella samhället. Ku.
19. Artikel 7 i EG:s varumärkesdirektiv. Ändringar i varumärkeslagen. Ju.
20. Sverige och judarnas tillgångar. UD.
21. Lindqvists nia – nio vägar att utveckla bemötandet av personer med funktionshinder. S.
22. Den skyddade provinsen. En essä om demokratis värde och värdighet. Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
23. Utveckling av mänskliga resurser i arbetslivet. Förslag till inriktning av nya mål 3 inom EG:s strukturfonder. N.
24. EG:s strukturstöd. Ny organisation för de geografiskt avgränsade strukturfondsprogrammen. N.
25. Samerna – ett ursprungsfolk i Sverige.
26. Införslat av beskattade varor. Fi.
27. Delta – Utredningen om deltidarbete, tillfälliga jobb och arbetslöshetsersättningen. N.
28. Kontantmetod för småföretagare. Fi.
29. Internationell konfliktantering – att förbereda sig tillsammans. Fö.
30. Yttrandefriheten och konkurrensen – Förslag till mediekoncentrationslag. m m. Ku.
31. Tillsyn över advokater m m. Ju.
32. Utvecklingssamarbete på rättsområdet. Ju.
33. Bo tryggt – Betala rätt. Särskilda boendeformer för äldre samt avgifter för äldre- och handikappomsorg. S.
34. Svenskt medborgarskap. Ku.
35. Fastighetsmäklarnämnden – effektivare tillsyn. Fi.
36. Likvidation av aktiebolag. Ju.
37. Underrättelsetjänsten – en översyn. Fö.
38. Följdleveranser i samband med export av krigsmateriel. UD.
39. Vuxenutbildning för alla? Andra året med Kungskapslyftet. U.
40. Demokratier i den offentliga sektorns förändring. Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
41. Bevara dokumentärfilmens kulturarv. Åtgärdsförslag samt förslag till ett centrum för dokumentärfilm och en filmvårdscentral. Ku.
42. Ny luftfartslag. N.
43. Oberoende, ägande och tillsyn i revisionsverksamhet. Ju.
44. Öppen elmarknad. N.
45. Slutförvaring av kärnavfall. Kommunerna och platsvalsprocessen. M.
46. Ökade socialbidrag. En studie om inkomster och socialbidrag åren 1990 till 1996. S.
47. Mervärdesskatt – Frivillig skattskyldighet. Fi.
48. Lära av Estonia. Den andra delrapporten och slutredovisning. N.
49. Invandrare som företagare. Ku.
50. Skydds jakt på varg. M.
51. Smittskydd, samhälle och individ. Del A+B. S.
52. Inkomstprövning av bostadstillägg till pensionärer. S.
53. Ekonomisk brottslighet och sekretess. Ju.
54. En ny tullag. Fi.
55. Konvergens och förändring. Samordning av lagstiftningen för medie- och telesektorer. Ku.
56. Globaliseringen och demokrati. Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
57. Rikstrafiken – En ny myndighet. N.
58. Löser juridiken demokratis problem? Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
59. Begränsad fastighetsskatt. Fi.
60. Kundvänligare taxi. N.
61. Brottsförebyggande arbete i landets kommuner. Ju.
62. Bilen, miljön och säkerheten. Fi.
63. Att lära och leda – En läranutbildning för samverkan och utveckling. U.
64. Representativ demokrati. Demokratiutredningens skriftserie. Ju.

Statens offentliga utredningar 1999

Kronologisk förteckning

65. Barnombudsmannen – företrädare för barn och ungdomar. S.
66. God vård på lika villkor? – om statens styrning av hälso- och sjukvården + 2 bilagor. S.
67. KÄRNAVFALL – metod – plats – miljökonsekvens. KASAMs yttrande över SKBs FUD-program 98. M.
68. Brandkatastrofen i Göteborg. Drabbade Medier Myndigheter. Ku.
69. Individin och arbetslivet. Perspektiv på det samtida arbetslivet kring sekelskiftet 2000. N.
70. Gentekniknämnden. U.
71. Oseriösa bostadsförmedlare. S.
72. Boendesociala effekter av konkurser och rekonstruktioner – bostadsrättsföreningar och egna hem. S.
73. Handikappombudsmannens framtida förutsättningar och arbetsuppgifter. S.
74. Demokratin och det gemensamma bästa. Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
75. Rätt plats för vindkraften. Del 1 och Del 2. M.
76. Maktindelning. Forskarvolym I. Demokratiutredningen. Ju.
77. Demokratiteori och medborgarskap. Forskarvolym II. Demokratiutredningen. Ju.
78. Jordbruk och miljönytta – nytt miljöprogram för jordbruket. Jo.
79. Källskatt på utdelning och royalty till begränsat skattskyldiga. Fi.
80. Demokratiopinioner. Demokratiutredningens skriftserie. Ju.
81. Förhandlingsersättning till hyresgästorganisation. Ju.
82. Vårdslös kreditgivning samt sekretess i banker m. m. Fi.
83. Globalisering. Forskarvolym IX. Demokratiutredningen. Ju.
84. Civilsamhället. Forskarvolym VIII. Demokratiutredningen. Ju.
85. Bredband för tillväxt i hela landet. Närings-, regional- och välfärdspolitiska aspekter på IT-infrastrukturen. N.
86. PC:n är död – länge leve PC:n! Nya möjligheter för Sverige. En rapport från hearingen "Efter PC:n" anordnad av IT-kommissionen juni 1999. N.
87. Vagnbolag för järnvägen. N.
88. Granskningskommissionens betänkande i anledning av Brottsutredningen efter mordet på statsminister Olof Palme. Ju.
89. Statsbidrag till handikapporganisationer. S.
90. Narkotikastatistik. Om samhällets behov av information om narkotikautveckling. S.
91. En översyn av jämställdhetslagen. N.
92. Premiär för personval. Ju.
93. Det unga folkstyret. Forskarvolym VI. Demokratiutredningen. Ju.
94. Förmåner och ökade levnadskostnader. Fi.
95. Småskalig elproduktion samt mätning och debitering av elförbrukning. N.
96. Statistikreformen. Utvärdering och förslag till utveckling. Bilaga: Uppsatser skrivna för utvärderingen av reformen. Ju.
97. Socialtjänst i utveckling. Del A och B – Bilagor. S.
98. Likvärdiga villkor? U.
99. Översyn av stiftelsen för internationell rapportering av läkemedelsbiverkningar. S.
100. Bibeln – texterna. Gamla testamentet I. Volym 1. Gamla testamentet II. Volym 2. Tillägg till Gamla testamentet. De apokryfa eller deuterokanoniska skrifterna. Volym 3. Nya testamentet. Volym 4. Ku.

Statens offentliga utredningar 1999

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Nya förmånsrättsregler + Bilagor. [1]
Invandrarskap och medborgarskap. Demokratiutredningens skriftserie. [8]
Att slakta ett får i Guds namn. Om religionsfrihet och demokrati. Demokratiutredningens skriftserie. [9]
Rasism, nynazism och främlingskap. Demokratiutredningens skriftserie. [10]
Bör demokratin avnationaliseras? Demokratiutredningens skriftserie. [11]
Elektronisk demokrati. Demokratiutredningens skriftserie. [12]
Etik och demokratisk statskonst. Demokratiutredningens skriftserie. [13]
Nytt system för prövning av hyres- och arrendemål. [15]
Artikel 7 i EG:s varumärkesdirektiv. Ändringar i varumärkeslagen. [19]
Den skyddade provinsen. En essä om demokratins värde och värdighet. Demokratiutredningens skriftserie [22]
Tillsyn över advokater m m. [31]
Utvecklingsarbete på rättsområdet. [32]
Likvidation av aktiebolag. [36]
Demokratin i den offentliga sektorns förändring. Demokratiutredningens skriftserie. [40]
Oberoende, ägande och tillsyn i revisionsverksamhet. [43]
Ekonomisk brottslighet och sekretess. [53]
Globaliseringen och demokratin. Demokratiutredningens skriftserie. [56]
Lösar juridiken demokratins problem? Demokratiutredningens skriftserie. [58]
Brottsförebyggande arbete i landets kommuner. [61]
Representativ demokrati. Demokratiutredningens skriftserie. [64]
Demokratin och det gemensamma bästa. Demokratiutredningens skriftserie. [74]
Maktindelning. Forskarvolym I. Demokratiutredningen. [76]
Demokrati teori och medborgarskap. Forskarvolym II. Demokratiutredningen. [77]
Demokratiopinioner. Demokratiutredningens skriftserie. [80]
Förhandlingsersättning till hyresgästorganisation. [81]
Globalisering. Forskarvolym IX. Demokratiutredningen. [83]
Civilsamhället. Forskarvolym VIII. Demokratiutredningen. [84]
Granskningskommissionens betänkande i anledning av Brottsutredningen efter mordet på statsminister Olof Palme. [88]

- Premiär för personal. [92]
Det unga Folkstyret. Forskarvolym VI. Demokratiutredningen. [93]
Statistikreformen. – Utvärdering och förslag till utveckling. Bilaga: Uppsatser skrivna för utvärderingen av reformen. [96]

Utrikesdepartementet

- Ökad rättssäkerhet i asylärenden. [16]
Sverige och judarnas tillgångar. [20]
Följdleveranser i samband med export av krigsmateriel. [38]

Försvarsdepartementet

- Effektivare Totalförsvarstöd i Östersjöområdet. [6]
Internationell konflikthantering – att förbereda sig tillsammans. [29]
Underrättelsejätten – en översyn. [37]

Socialdepartementet

- Steriliseringsfrågan i Sverige 1935-1975. Ekonomisk ersättning. [2]
Garantipension och Bosättningstillägg för personer födda år 1937 eller tidigare. [17]
Lindqvists nia – nio vägar att utveckla bemötandet av personer med funktionshinder. [21]
Bo tryggt – Betala rätt. Särskilda boendeformer för äldre samt avgifter för äldre- och handikappomsorg. [33]
Ökade socialbidrag. En studie om inkomster och socialbidrag åren 1990 till 1996. [46]
Smitskydd, samhälle och individ. Del A+B. [51]
Inkomstprövning av bostadstillägg till pensionärer. [52]
Barnombudsmanen – företrädare för barn och ungdomar. [65]
God vård på lika villkor? – om statens styrning av hälso- och sjukvården + 2 bilagor. [66]
Öserlösa bostadsförmedlare. [71]
Boendesociala effekter av konkurser och rekonstruktioner – bostadsrättsföreningar och egnahem. [72]
Handikappombudsmannens framtida förutsättningar och arbetsuppgifter. [73]
Statsbidrag till handikapporganisationer. [89]
Narkotikastatistik. Om samhällets behov av information om narkotikautveckling. [90]
Socialtjänst i utveckling. Del A och B – Bilagor. [97]
Översyn av stiftelsen för internationell rapportering av läkemedelsbiverkningar. [99]

Statens offentliga utredningar 1999

Systematisk förteckning

Finansdepartementet

- Märk väl! [7]
Införelse av beskattade varor. [26]
Kontantmetod för småföretagare. [28]
Fastighetsmäklarnämnden – effektivare tillsyn. [35]
Mervärdesskatt – Frivillig skattskyldighet. [47]
En ny tulllag. [54]
Begränsad fastighetsskatt. [59]
Bilen, miljön och säkerheten. [62]
Källskatt på utdelning och royalty till begränsat skattskyldiga. [79]
Värdslös kreditgivning samt sekretess i banker m.m. [82]
Förmåner och ökade levnadskostnader. [94]

Utbildningsdepartementet

- God sed i forskningen. [4]
Vuxenutbildning för alla? Andra året med Kunskapslyftet. [39]
Att lära och leda – En lärarutbildning för samverkan och utveckling. [63]
Gentekniknämnden. [70]
Likvärdiga villkor. [98]

Jordbruksdepartementet

- Yrkesfiskets konkurrenssituation. [3]
Samerna – ett ursprungsfolk i Sverige. [25]
Jordbruk och miljönytta – nytt miljöprogram för jordbruket. [78]

Kulturdepartementet

- Den framtida kommersiella lokalradion. [14]
Frågor till det industriella samhället. [18]
Yttrandefriheten och konkurrensen – Förslag till mediekoncentrationslag m. m. [30]
Svenskt medborgarskap. [34]
Bevara dokumentärfilmens kulturarv. Åtgärdsförslag samt förslag till ett centrum för dokumentärfilm och en filmvårdscentral. [41]
Invandrare som företagare. [49]
Konvergens och förändring. Samordning av lagstiftningen för medie- och telesektorerna. [55]
Brandkatastrofen i Göteborg.
Drabbade Medier Myndigheter. [68]
Bibeln – texterna.
Gamla testamentet I. Volym 1.
Gamla testamentet II. Volym 2.
Tillägg till Gamla testamentet. De apokryfa eller deuterokanoniska skrifterna. Volym 3.
Nya testamentet. Volym 4. [100]

Näringsdepartementet

- Effektiva värme- och miljölösningar. [5]
Utveckling av mänskliga resurser i arbetslivet.
Förslag till inriktning av nya mål 3 inom EG:s strukturfonder. [23]
EG:s strukturstöd. Ny organisation för de geografiskt avgränsade strukturprogrammen. [24]
Delta – Utredningen om deltidsarbete, tillfälliga jobb och arbetslöshetsersättningen. [27]
Ny luftfartslag. [42]
Öppen elmarknad. [44]
Lära av Estonia. Den andra delrapporten och slutredovisning. [48]
Rikstrafiken – En ny myndighet. [57]
Kundvänligare taxi. [60]
Individen och arbetslivet. Perspektiv på det samtida arbetslivet kring sekelskiftet 2000. [69]
Bredband för tillväxt i hela landet. Närings-, regional- och välfärdspolitiska aspekter på IT-infrastrukturen. [8]
PC:n är död – länge leve PC:n! Nya möjligheter för Sverige. En rapport från hearingen "Efter PC:n" anordnad av IT-kommissionen juni 1999. [86]
Vagnbolag för järnvägen. [87]
En översyn av jämställdhetslagen. [91]
Småskalig elproduktion samt mätning och debitering av elförbrukning. [95]

Miljödepartementet

- Slutförvaring av kärnavfall. Kommunerna och platsvalsprocessen. [45]
Skydds jakt på varg. [50]
KÄRNAVFALL – metod – plats – miljökonsekvens.
KASAMs yttrande över SKBs FUD-program 98. [67]
Rätt plats för vindkraften. Del 1 och Del 2. [75]

